

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**1950-1970 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN TÜRK
EDEBİYATI ANTOLOJİLERİ**

Melike EŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hülya ÜRKMEZ

HAZİRAN - 2025

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

1950-1970 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN TÜRK
EDEBİYATI ANTOLOJİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Melike EŞ

Enstitü Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

“Bu tez 24/06/2025 tarihinde yüz yüze olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan
jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU	Başarılı
Doç. Dr. Erdem DÖNMEZ	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Hülya ÜRKMEZ	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet ☐

Hayır ☒

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dâhil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.)

Melike EŞ

24/06/2025

ÖN SÖZ

Antolojiler hazırlandıkları dönemin edebî anlayışını, yönelimlerini belirlemek ve değerlendirmek açısından değerli kaynaklardır. Büyük oranda hazırlayanın seçimine dayansa da hazırlandığı dönemin ruhunu yansıtmaları yönüyle edebiyat araştırmaları için belge niteliği taşırlar. Antolojilerin tarihine bakıldığında oldukça eskiye dayanan köklü bir geçmişe sahip olduğu görülür. Güzel sanatların hemen her dalında hazırlanmasına rağmen edebiyat ile bütünleşen antolojiler özellikle şiir alanında kendisini göstermiş ve bu doğrultuda pek çok antoloji oluşturulmuştur.

Çalışmamızdan önce Prof. Dr. Orhan OKAY'ın danışmanlığında Ömer Selim'in hazırladığı *1860 – 1928 Yılları Arasında Düzenlenen Türk Edebiyatı Antolojileri*, Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU danışmanlığında Mahinur Özdoğan Yılmaz'ın hazırladığı *1923–1950 Yılları Arasında Düzenlenen Türk Şiiri Antolojileri Üzerine İnceleme* adlı tezler dışında bu alanda çalışmaların kısıtlı olması bizi böyle bir tez hazırlamaya teşvik etmiştir. Tezimiz bu çalışmaların bir devamı niteliğinde olup bu konuda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara katkı sağlayacak ve edebî literatürü zenginleştirecektir.

Tez kapsamında 1950-1970 yılları arasında hazırlanan Türk edebiyatı antolojilerine ulaşmaya çalışılmıştır. Amacımız ulaşabildiğimiz antolojilerden hareketle belirttiğimiz yıllar arasındaki edebî yönelimleri tespit etmek, dönemin edebî anlayışını ortaya koymak, edebî mirasın aktarımında antolojilerin rolünü belirlemek ve bu dönemde Türkiye’de yaşanan sosyal, siyasi dönüşümleri, çok sesli edebî hareketlerin izlerini antolojiler üzerinde görmeye çalışmaktır.

Çalışmamız esnasında yaşadığımız en büyük güçlük antolojilerin birinci baskılarına ulaşma noktasında olmuştur. Bazı antolojilere yalnızca nadir eserler koleksiyonları aracılığıyla erişilebilmiş, bu durum da çalışmanın akışını yavaşlatmıştır. Antolojilerin basılmasının üzerinden en az 55 yıl geçmiş olması eserleri sağlam ve düzgün bir şekilde bulmamızı zorlaştırmıştır. Zamana bağlı olarak silinmelerin, yıpranmaların olması, dizin hataları, “İçindekiler” kısmının olmaması ya da içerikle uyumsuz olması bizi zorlayan diğer etkenler olmuştur. Ayrıca şair/yazar isimlerinin, o dönemde bir yazım standardı olmamasından kaynaklı olarak eserlerde farklı yazımı, şiir türlerinin antolojilerde birbirlerinden farklı belirtilmesi tasnif ve sınıflandırma yaparken çalışmamızı güçleştirmiştir. Antolojilerdeki bilgileri aktarırken çalışmamızda yararlandığımız kitapların orijinaline sadık kalarak herhangi bir düzeltmeye gidilmemiştir.

Tez çalışmam boyunca bilgi ve tecrübeleriyle yardımlarını esirgemeyen, yapıcı eleştiri ve tavsiyeleriyle beni yönlendiren, hep destek olan kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Hülya ÜRKMEZ'e, her daim yanımda olan, bana güç veren değerli annem Gülten Saka'ya ve değerli babam Selahattin Saka'ya, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili eşim Necip Fazıl EŞ'e en içten duygularıyla teşekkür ederim.

Melike EŞ

24/06/2025

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	vii
TABLO LİSTESİ.....	viii
GRAFİK LİSTESİ.....	xiii
ÖZET	xiv
ABSTRACT	xv

GİRİŞ.....	1
------------	---

1. BÖLÜM: ŞİİR ANTOLOJİLERİ.....	11
----------------------------------	----

1.1. Divan Şiiri Antolojileri.....	11
1.1.1. Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri	11
1.1.2. Asaf Halet Çelebi- Divan Şiirinde İstanbul	21
1.1.3. Mehmed Karaca -İzahlı Edebî Sanatlar Antolojisi	27
1.1.4. Seyit Kemal Karaalioğlu –Edebî Sanatlar Antolojisi	28
1.1.5. Muzaffer Reşit- Nermi Ocaklı- Divan Şiiri Antolojisi	29
1.1.6. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Divan Edebiyatı Antolojileri Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme	32
1.2. Halk Edebiyatı Antolojileri	38
1.2.1. Cahit Öztelli- Halk Türküleri.....	38
1.2.2. Cahit Öztelli Halk Şiiri: XIV.-XVII. Yüzyıllar	40
1.2.3. İlhan Başgöz -İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi	44
1.2.4. Vasfi Mahir Kocatürk -Tekke Şiiri Antolojisi	49
1.2.5. Abdülbaki Gölpınarlı- Alevi- Bektaşî Nefesleri	51
1.2.6. Vasfi Mahir Kocatürk- Saz Şiiri Antolojisi	52
1.2.7. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Halk Edebiyatı Antolojileri Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme.....	54
1.3. Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri	56
1.3.1. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1950	57
1.3.2. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1952	59
1.3.3. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1953	61
1.3.4. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1954	63
1.3.5. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1955	65

1.3.6. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1956	67
1.3.7. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1957	69
1.3.8. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1958	71
1.3.9. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1959	74
1.3.10. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Türk Şiiri Antolojisi.....	76
1.3.11. Feyzi Halıcı- Bizim Şairler	79
1.3.12. Kenan Akyüz- Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi (1860-1923).....	80
1.3.13. Mehmet Sunullah Arısoy- Deste: Yeni Türk Şiiri	85
1.3.14. Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri I	87
1.3.15. Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri -II.....	88
1.3.16. Suat Hızarcı- Tanzimat Edebiyatı Antolojisi.....	90
1.3.17. Kemal Yerdelen- Yeni Şiirimizden Seçmeler.....	91
1.3.18. Yeni Türk Şiiri Antolojisi	92
1.3.19. Tahir Alangu- Servet-i Fünun Edebiyatı Antolojisi	93
1.3.20. Hüseyin Karakan- Şiirimizin Cumhuriyeti Yeniler	94
1.3.21. Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun Kakıncı – Büyük Türk Şiiri Antolojisi .	97
1.3.22. Şahinkaya Dil- Çağdaş Türk Şiirinden Örnekler	106
1.3.23. Feyzi Halıcı- Çağrıda Yeniler	109
1.3.24. Necdet Evliyagil- Çağdaş Türk şiiri – Hayyam ve Mevlana’dan Seçmeler	109
1.3.25. Ülkü Tamer- Varlık Şiirleri Antolojisi	111
1.3.26. Baki Süha Ediboğlu- Bizim Kuşak ve Ötekiler	114
1.3.27. Niyazi Sulçoğlu-Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi.....	116
1.3.28. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme	117
1.4. Başlangıçtan Günümüze Tüm Devirleri Ele Alan Antolojiler	121
1.4.1. Vahap Tuncer- Bir Eski Bir Yeni Şiir Antolojisi.....	121
1.4.2. İlhan Berk- Başlangıçtan Bugüne Beyit- Mısra Antolojisi.....	126
1.4.3. Fethi Gözler -Yunus’tan Bugüne Türk Şiiri Antolojisi	128
1.4.4. Asım Bezirci -Dünden Bugüne Türk Şiiri	135
1.4.5. 1950-1970 Yılları Arasında Yayımlanan Başlangıçtan Günümüze Tüm Devirleri Ele Alan Antolojiler Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme	135
1.5. Tematik Şiir Antolojileri	136

1.5.1 Atatürk Üzerine Hazırlananlar	136
1.5.1.1. Muzaffer Reşit-Atatürk Şiirleri Antolojisi	136
1.5.1.2. Mehmet Sunullah Arısoy- Mustafa Kemal Türküsü	138
1.5.1.3. Hüseyin Karakan- Atatürk Şiirleri Antolojisi	139
1.5.1.4. Ferit Ragıp Tuncor- Atatürk Şiirleri.....	140
1.5.1.5. Bedri Gider- Ahmet Köksal- Şinasi Saba- Atatürk İçin.....	142
1.5.1.6. Besim Akımser- Atatürk İçin Şiirler	144
1.5.1.7. Orhan Özbek-Atatürklü Söylemek.....	145
1.5.1.8. Faruk Çağlayan- Baki Süha Ediboğlu- Atatürk İçin Bütün Şiirler	146
1.5.1.9. Behçet Necatigil- Cumhuriyet'in 50. Yılında Atatürk Şiirleri.....	149
1.5.1.10. İbrahim Zeki Burdurlu- Atatürk Şiirleri Antolojisi.....	153
1.5.1.11. Mehmet Bahçeci-Atatürk İçin Şiirler.....	155
1.5.2. Aşk Üzerine Hazırlananlar.....	157
1.5.2.1. Abdülhak Şinasi Hisar- Aşk İmiş Her Ne Var Âlemde -Aşka Dair Seçilmiş Mısralar ve Beyitler, 1403-1950.....	157
1.5.2.2. Ahmet Köksal- Aşk Şiirleri Antolojisi.....	158
1.5.2.3. Tanju Cılızoğlu-Aşka Şiirler / Aşk Şiirleri Antolojisi	160
1.5.2.4. Cemal Süreya- 100 Aşk Şiiri.....	161
1.5.2.5. Behçet Kemal Çağlar- Baki Süha Ediboğlu - Türk şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada	163
1.5.3. Vatan ve Kahramanlık Üzerine Hazırlananlar	166
1.5.3.1. Osman Attilâ- Memleket Şiirleri.....	166
1.5.3.2. Faruk Çağlayan- Bugünkü Asker Şairler Antolojisi	170
1.5.3.3. Fethi Gözler- Vatan ve Kahramanlık Şiirleri Antolojisi	172
1.5.3.4. Fahri Ersavaş- Kıbrıs Şiirleri Antolojisi	175
1.5.3.5. Mehmet Gökalp- Kahramanlık Şiirleri Antolojisi	178
1.5.3.6. Cevdet Kudret- Yurt İçin Ulus İçin.....	180
1.5.3.7. Fahri Ersavaş- Hamasi Türk Şiiri Antolojisi.....	181
1.5.3.8. Şahinkaya Dil- Vatan Kıbrıs	183
1.5.3.9. Baki Süha Ediboğlu -Yurt ve Kahramanlık Şiirleri	183
1.5.3.10. Osman Attilâ- Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi	185
1.5.3.11. Hakan Altınar- Seçilmiş Milli Şiirler Antolojisi.....	190

1.5.4 İstanbul Üzerine Hazırlananlar	195
1.5.4.1. Murat Uraz- İstanbul İçin Şiirler	195
1.5.4.2. A. Ferhan Oğuzkan- İstanbul Şiirleri Antolojisi	197
1.5.4.3. Feyzi Halıcı - İstanbul ve Fetih Şiirleri	199
1.5.5. Çocuk, Öğretmen ve Okul Üzerine Hazırlananlar	200
1.5.5.1. Ali Rıdvan Unar- Mektep Şiirleri Antolojisi.....	200
1.5.5.2. Ferit Ragıp Tuncor -En Güzel Çocuk Şiirleri	201
1.5.5.3. İbrahim Tekelioğlu- Çocuk Şiirleri	202
1.5.5.4. Şükrü Enis Regü - Şiir Bahçesi: Çocuklar İçin Atatürk, Memleket, Tabiat ve Aile Şiirleri	204
1.5.5.5. Memet Fuat- Çocuklar İçin Şiirler	206
1.5.5.6. İbrahim Zeki Burdurlu - Öğretmen Şairler Antolojisi	208
1.5.6. Dinî Şiirler	210
1.5.6.1. Fevziye Abdullah Tansel- Tanzimat Devri Edebiyatı'nda Dinî Şiirler..	210
1.5.6.2. Fevziye Abdullah Tansel- Servet-i Fünun ve Son Devir Edebiyatı Dinî Şiirler.....	212
1.5.6.3. Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu- Türk Edebiyatında Dinî ve Ahlaki Şiirler.....	214
1.5.6.4. Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu- Hz. Peygambere Şiirler Antolojisi- Na'tlar.....	217
1.5.6.5. Ali Gündüz Gürgen- Mevlana'dan Günümüze Kadar Dinî Şiirler Antolojisi.....	219
1.5.7. Kadın Üzerine Hazırlanan Antolojiler	221
1.5.7.1. Halim Yağcıoğlu- Şahinkaya Dil- Türk Kadın Şairleri Antolojisi	221
1.5.7.2. Müjgân Cunbur- Neriman Saryal Duranoğlu- Türk Kadınının Şiiri.....	222
1.5.8 Diğerleri	227
1.5.8.1. Ümit Yaşar Oğuzcan- Garip Şiirler Antolojisi.....	227
1.5.8.2. Tanju Cılızoğlu- Fotoğraflı Şiir Antolojisi	229
1.5.9. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Tematik Antolojiler Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme.....	231
2. NESİR ANTOLOJİLERİ	238
2.1. Hikâye ve Roman Antolojileri.....	238

2.1.1. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler-1950	238
2.1.2. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1951	238
2.1.3. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1952	239
2.1.4. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler-1953	240
2.1.5. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1954	240
2.1.6. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1955	241
2.1.7. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1956	242
2.1.8. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler - 1957	242
2.1.9. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler - 1958	243
2.1.10. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler -1959	243
2.1.11. Yaşar Nabi Nayır -En Güzel Türk Hikâyeleri	244
2.1.12. Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi	245
2.1.13. Vasfi Mahir Kocatürk- Hikâye Defteri	247
2.1.14. Ferit Öngören- Yeni Mizah Hikâyeleri Antolojisi.....	248
2.1.15. Zahir Güvemli -Büyük Romanlar	249
2.1.16. Tahir Alangu - Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler	251
2.1.17. Fethi Gözler- Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi.....	253
2.1.18. Yaşar Nabi, Mustafa Baydar, M. Sunullah Arısoy- Türk Hikâye Antolojisi: Başlangıcından Bugüne	253
2.1.19. Şemsettin Kutlu – Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanları	255
2.2. Nesir Türünde Hazırlanmış Diğer Antolojiler.....	256
2.2.1. Muzaffer Reşit - Türk Nesir Antolojisi.....	256
2.2.2. Hilmi Yücebaş- Hiciv Edebiyatı Antolojisi.....	257
2.2.3. Fuat Baymur- Kemal Demiray - Çocuk Edebiyatı Antolojisi	261
2.2.4. Hilmi Yücebaş - Türk Mizahçıları- Nüktedanlar ve Şairler	264
2.2.5. Hilmi Yücebaş - Edebiyatımızda Atatürk.....	266
2.2.6. Vasfi Mahir Kocatürk- Türk Nesri	268
2.2.7. M. Türker Acaroğlu - Edebî Eserler Sözlüğü: Seçme 200 Eser	271
2.2.8. Vasfi Mahir Kocatürk - Türk Edebiyatı Antolojisi.....	274
2.2.9. Enver Behnan Şapolyo- İstiklal Savaşı Edebiyat Tarihi Nesirler, 1919-1923.....	275
2.2.10. M. Sunullah Arısoy - Türk Hiciv ve Mizah Antolojisi.....	280

2.3. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Nesir Antolojileri Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme	281
---	-----

3. BÖLÜM: ANTOLOJİ YAZARLARI/DERLEYENLERİ HAKKINDA BİLGİ	285
---	------------

SONUÇ	307
--------------------	------------

KAYNAKÇA.....	310
----------------------	------------

ÖZ GEÇMİŞ	316
------------------------	------------

KISALTMALAR

- AÜ** : Ankara Üniversitesi
DTCF : Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi
TDK : Türk Dil Kurumu
vb. : Ve benzeri
yy : Yüzyıl
H. : Hicri
M. : Miladi
Bsm. : Basım

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri I. Cilt	13
Tablo 2: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri II. Cilt.....	15
Tablo 3: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri III. Cilt	17
Tablo 4: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri IV. Cilt	19
Tablo 5: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri V. Cilt.....	20
Tablo 6: Asaf Halet Çelebi- Divan Şiirinde İstanbul	27
Tablo 7: Mehmed Karaca -İzahlı Edebî Sanatlar Antolojisi	28
Tablo 8: Seyit Kemal Karaalioğlu –Edebî Sanatlar Antolojisi.....	29
Tablo 9: Muzaffer Reşit- Nermi Ocaklı- Divan Şiiri Antolojisi.....	32
Tablo 10: Cahit Öztelli Halk Türküleri	39
Tablo 11: Cahit Öztelli Halk Şiiri- XIV.-XVII. Yüzyıllar	42
Tablo 12: Cahit Öztelli- Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl.....	44
Tablo 13: İlhan Başgöz- İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi	49
Tablo 14: Vasfi Mahir Kocatürk -Tekke Şiiri Antolojisi	51
Tablo 15: Abdülbaki Gölpınarlı- Alevi- Bektâşî Nefesleri	52
Tablo 16: Vasfi Mahir Kocatürk- Saz Şiiri Antolojisi	54
Tablo 17: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1950.....	59
Tablo 18: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1952.....	61
Tablo 19: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1953.....	63
Tablo 20: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1954.....	65
Tablo 21: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1955.....	67
Tablo 22: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1956	69
Tablo 23: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1957.....	71
Tablo 24: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1958.....	74
Tablo 25: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1959.....	76
Tablo 26: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Türk Şiiri Antolojisi.....	78
Tablo 27: Feyzi Halıcı- Bizim Şairler	80
Tablo 28: Kenan Akyüz- Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi (1860-1923).....	85
Tablo 29: Mehmet Sunullah Arısoy- Deste: Yeni Türk Şiiri	87
Tablo 30: Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri I.....	88
Tablo 31: Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri II	90

Tablo 32: Suat Hızarcı- Tanzimat Edebiyatı Antolojisi	91
Tablo 33: Kemal Yerdelen- Yeni Şiirimizden Seçmeler	92
Tablo 34: Okuyucuların Hazırladığı Yeni Türk Şiiri Antolojisi	93
Tablo 35: Tahir Alangu- Servet-i Fünun Edebiyatı Antolojisi.....	94
Tablo 36: Hüseyin Karakan- Şiirimizin Cumhuriyeti Yeniler	96
Tablo 37: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun Kakinç- Şiirimizde Aşk ve Kadın.....	98
Tablo 38: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Ölüm.....	100
Tablo 39: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde İstanbul.....	101
Tablo 40: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Ayrılık ve Yalnızlık.	103
Tablo 41: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Taşlama	104
Tablo 42: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Tabiat.....	106
Tablo 43: Şahinkaya Dil- Çağdaş Türk Şiirinden Örnekler	109
Tablo 44: Ülkü Tamer- Varlık Şiirleri Antolojisi.....	114
Tablo 45: Baki Süha Ediboğlu- Bizim Kuşak ve Ötekiler	115
Tablo 46: Niyazi Sulçoğlu-Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi	117
Tablo 47: Vahap Tuncer- Bir Eski Bir Yeni Şiir Antolojisi.....	126
Tablo 48: İlhan Berk- Başlangıçtan Bugüne Beyit- Mısra Antolojisi	128
Tablo 49: Fethi Gözler -Yunus’tan Bugüne Türk Şiiri Antolojisi.....	135
Tablo 50: Muzaffer Reşit-Atatürk Şiirleri Antolojisi	138
Tablo 51: Mehmet Sunullah Arısoy- Mustafa Kemal Türküsü	139
Tablo 52: Hüseyin Karakan- Atatürk Şiirleri Antolojisi	140
Tablo 53: Ferit Ragıp Tuncor- Atatürk Şiirleri.....	142
Tablo 54: Bedri Gider- Ahmet Köksal- Şinasi Saba- Atatürk İçin.....	144
Tablo 55: Besim Akımser- Atatürk İçin Şiirler	145
Tablo 56: Orhan Özbek- Atatürklü Söylemek.....	146
Tablo 57: Faruk Çağlayan- Baki Süha Ediboğlu- Atatürk İçin Bütün Şiirler	149
Tablo 58: Behçet Necatigil- Cumhuriyet’in 50. Yılında Atatürk Şiirleri.....	153
Tablo 59: İbrahim Zeki Burdurlu- Atatürk Şiirleri Antolojisi.....	155
Tablo 60: Mehçet Bahçeci-Atatürk İçin Şiirler	157
Tablo 61: A. Ş Hisar- Aşk İmiş Her Ne Var Âlemde 1403-1950.....	158
Tablo 62: Ahmet Köksal- Aşk Şiirleri Antolojisi.....	160
Tablo 63: Tanju Cılızoğlu-Aşka Şiirler / Aşk Şiirleri Antolojisi	161

Tablo 64: Cemal Süreya- 100 Aşk Şiiri.....	163
Tablo 65: B. K. Çağlar- B. S. Ediboğlu - Türk şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada	165
Tablo 66: Osman Attilâ- Memleket Şiirleri.....	170
Tablo 67: Faruk Çağlayan- Bugünkü Asker Şairler Antolojisi	172
Tablo 68: Fethi Gözler- Vatan ve Kahramanlık Şiirleri Antolojisi	174
Tablo 69: Fahri Ersavaş- Kıbrıs Şiirleri Antolojisi	178
Tablo 70: Mehmet Gökalt- Kahramanlık Şiirleri Antolojisi	180
Tablo 71: Cevdet Kudret- Yurt İçin Ulus İçin.....	181
Tablo 72: Fahri Ersavaş- Hamasi Türk Şiiri Antolojisi.....	183
Tablo 73: Şahinkaya Dil- Vatan Kıbrıs	183
Tablo 74: Baki Süha Ediboğlu -Yurt ve Kahramanlık Şiirleri	185
Tablo 75: Osman Attilâ- Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi	190
Tablo 76: Hakan Altın- Seçilmiş Milli Şiirler Antolojisi.....	195
Tablo 77: Murat Uraz- İstanbul İçin Şiirler.....	197
Tablo 78: A. Ferhan Oğuzkan- İstanbul Şiirleri Antolojisi	199
Tablo 79: Feyzi Halıcı - İstanbul ve Fetih Şiirleri.....	200
Tablo 80: Ali Rıdvan Unar- Mektep Şiirleri Antolojisi.....	201
Tablo 81: Ferit Ragıp Tuncor-En Güzel Çocuk Şiirleri	202
Tablo 82: İbrahim Tekelioğlu- Çocuk Şiirleri.....	204
Tablo 83: Şükrü Enis Regü - Şiir Bahçesi.....	206
Tablo 84: Memet Fuat- Çocuklar İçin Şiirler	207
Tablo 85: İbrahim Zeki Burdurlu - Öğretmen Şairler Antolojisi	210
Tablo 86: F. Abdullah Tansel- Tanzimat Devri Edebiyatı'nda Dinî Şiirler	212
Tablo 87: F. Abdullah Tansel- Servet-i Fünun ve Son Devir Edebiyatı Dinî Şiirler ..	214
Tablo 88: A. Öztemiz Hacıtahiroğlu- Türk Edebiyatında Dinî ve Ahlaki Şiirler	217
Tablo 89: A. Öztemiz Hacıtahiroğlu- Hz. Peygambere Şiirler Antolojisi- Na'tlar	219
Tablo 90: A. G. Gürgen- Mevlana'dan Günümüze Kadar Dinî Şiirler Antolojisi	221
Tablo 91: Halim Yağcıoğlu- Şahinkaya Dil- Türk Kadın Şairleri Antolojisi	222
Tablo 92: Müjgân Cunbur- Neriman Saryal Duranoğlu- Türk Kadınının Şiiri.....	227
Tablo 93: Ümit Yaşar Oğuzcan- Garip Şiirler Antolojisi.....	229
Tablo 94: Tanju Cılızoğlu- Fotoğraflı Şiir Antolojisi.....	230
Tablo 95: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1950.....	238

Tablo 96: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1951.....	239
Tablo 97: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1952.....	239
Tablo 98: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler-1953	240
Tablo 99: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1954	241
Tablo 100: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1955	241
Tablo 101: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1956	242
Tablo 102: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler – 1957.....	243
Tablo 103: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler – 1958.....	243
Tablo 104: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler – 1959.....	244
Tablo 105: Yaşar Nabi Nayır -En Güzel Türk Hikâyeleri.....	245
Tablo 106: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi I. Cilt	245
Tablo 107: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi II. Cilt.....	246
Tablo 108: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi III. Cilt	246
Tablo 109: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi IV. Cilt	247
Tablo 110: Vasfî Mahir Kocatürk- Hikâye Defteri	248
Tablo 111: Ferit Öngören- Yeni Mizah Hikâyeleri Antolojisi	249
Tablo 112: Zahir Güvemli -Büyük Romanlar	250
Tablo 113: Tahir Alangu - Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler I. Cilt. 251	
Tablo 114: Tahir Alangu - Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler II. Cilt 252	
Tablo 115: Tahir Alangu-Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler III. Cilt 252	
Tablo 116: Fethi Gözler- Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi	253
Tablo 117: Y. Nabi, M. Baydar, M. S. Arısoy- Türk Hikâye Antolojisi.....	255
Tablo 118: Şemsettin Kutlu – Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanları	256
Tablo 119: Muzaffer Reşit - Türk Nesir Antolojisi	257
Tablo 120: Hilmi Yücebaş- Hiciv Edebiyatı Antolojisi	261
Tablo 121: Fuat Baymur- Kemal Demiray - Çocuk Edebiyatı Antolojisi.....	264
Tablo 122: Hilmi Yücebaş - Türk Mizahçıları- Nüktedanlar ve Şairler.....	266
Tablo 123: Hilmi Yücebaş - Edebiyatımızda Atatürk	268
Tablo 124: Vasfî Mahir Kocatürk- Türk Nesri.....	270
Tablo 125: M. Türker Acaroğlu - Edebî Eserler Sözlüğü: Seçme 200 Eser.....	274
Tablo 126: Vasfî Mahir Kocatürk - Türk Edebiyatı Antolojisi	275
Tablo 127: Enver Behnan Şapolyo- İstiklal Savaşı Edebiyat Tarihi Nesirler	279

Tablo 128: M. Sunullah Arısoy - Türk Hiciv ve Mizah Antolojisi	281
---	-----

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Divan Edebiyatı Antolojileri Basım Yılı- Şair ve Şiir Sayısı	33
Grafik 2: Divan Edebiyatı Antolojilerinde Şiir Dağılımı.....	33
Grafik 3: Halk Edebiyatı Antolojilerinin Basım Yılları ve Şair Sayıları	55
Grafik 4: Yeni Şiirler 1950-1959 Serisi Şair ve Şiir Sayıları.....	118
Grafik 5: Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri Bsm. Yılı, Şair ve Şiir Sayısı	119
Grafik 6: Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri Bsm. Yılı, Şair ve Şiir Sayısı	119
Grafik 7: Atatürk Üzerine Hazırlanan Antolojilerin Basım Yılı- Şair ve Şiir Sayısı..	231
Grafik 8: Aşk Şiirleri Antolojilerinin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı.....	233
Grafik 9: Vatan- Kahramanlık Antolojilerinin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı.....	234
Grafik 10: İstanbul Antolojileri Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı.....	235
Grafik 11: Çocuk Antolojileri Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı	236
Grafik 12: Dini Şiir Antolojilerinin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı	236
Grafik 13: Kadın Üzerine Hazırlanan Antolojilerin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayıları	237
Grafik 14: Hikâye Antolojileri Basım Yılları, Yazar ve Eser Sayıları.....	282

ÖZET	
Başlık: 1950-1970 Yılları Arasında Yayımlanan Türk Edebiyatı Antolojileri	
Yazar: Melike EŞ	
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hülya ÜRKMEZ	
Kabul Tarihi: 24/06/2025	Sayfa Sayısı: xv (ön kısım) + 316 (ana kısım)
Derleyenin belirlediği ölçütlere göre bir yazarın, şairin ya da sanatçının eserlerinin bir araya getirilmesiyle oluşturulan seçkilere antoloji denir. Antolojiler; edebî birikimi yansıtmak, eserlerin korunmasını sağlamak, dönemin edebî eğilimlerini belirlemek ve sanatçı ile eserlerinin tanınırlığını artırmak gibi çeşitli işlevler üstlenmektedir. Güzel sanatların neredeyse bütün dallarında hazırlanan antolojiler edebiyat alanında öne çıkmıştır. Bugünkü anlamıyla Türk edebiyatında ilk kez Tanzimat Dönemi’nde karşımıza çıkan antolojiler, başlangıçta daha çok şiir üzerine hazırlanmış olmakla birlikte zamanla farklı türlerde de derlemeler yapılmıştır. Bu çalışmada, konuyu daha verimli hâle getirmek ve belirli bir çerçevede ele almak amacıyla 1950-1970 yılları arasında Türk edebiyatında hazırlanan antolojiler incelenmiştir. Söz konusu antolojilerin içerik bakımından ortak ve farklı yönleri tespit edilmeye çalışılmış; Türk edebiyatına katkıları ortaya konulmuştur. “Giriş” bölümünde, antoloji kavramının gelişimi, türleri, sınıflandırma yöntemleri ve oluşturulma anlayışları ile Batı edebiyatındaki tarihsel gelişimi üzerinde durulmuş; Türk edebiyatında antolojinin ortaya çıkışı ve gelişimi hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca 1950-1970 yılları arasındaki Türk edebiyatının genel özellikleri ana hatlarıyla ele alınmıştır. Birinci bölümde, 1950-1970 yılları arasında divan, halk ve Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatında hazırlanmış antolojiler; başlangıçtan günümüze kadar tüm dönemleri kapsayan antolojiler ve tematik biçimde oluşturulmuş antolojiler incelenmiş, bu antolojiler kendi aralarında karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. İkinci bölümde, aynı yıllar arasında yayımlanan nesir türündeki antolojilere odaklanılmış, bu eserler içerik ve yapı bakımından karşılaştırılmıştır. Üçüncü bölümde ise ulaşılabilen antolojilerin hazırlayıcıları ya da derleyicileri hakkında bilgi verilmiştir. Sonuç bölümünde; şiir, roman, öykü ve nesir başlıkları altında ele alınan antolojilerden elde edilen bulgular doğrultusunda, 1950-1970 yılları arasında hazırlanan antolojiler değerlendirilmiş; bu antolojilerin dönemin sanat anlayışı üzerindeki etkileri ortaya konulmuştur.	
Anahtar Kelimeler: Antoloji, Seçme, Şiir, Nesir	

ABSTRACT	
Title of Thesis: Turkish Literature Anthologies Published Between 1950 and 1970	
Author of Thesis: Melike EŞ	
Supervisor: Assist. Prof. Hülya ÜRKMEZ	
Accepted Date: 24/06/2025	Number of Pages: xv (pre text) + 316 (main body)
Anthology is a compilation of works by a writer, poet, or artist, selected based on specific criteria. Anthologies serve various purposes, such as reflecting literary heritage, preserving works, identifying the literary tendencies of a period, and increasing the visibility of authors and their works. While anthologies are prepared in nearly all branches of fine arts, they are especially prominent in the field of literature. In Turkish literature, anthologies in their modern sense first emerged during the Tanzimat period, initially focusing on poetry but later expanding to include prose, short stories, and novels. This study examines anthologies prepared in Turkish literature between 1950 and 1970. It aims to identify common and differing features among these anthologies and to evaluate their contributions to Turkish literary tradition. “The Introduction” section provides information on the definition, types, classification methods, and development of anthologies, as well as their historical progression in Western and Turkish literature. It also outlines the general characteristics of Turkish literature between 1950 and 1970. The first chapter discusses poetry anthologies related to Divan, Folk, and Western-influenced Turkish literature, as well as thematic and period-encompassing anthologies. The second chapter analyzes prose anthologies published during the same period. The third chapter presents information about the compilers of these anthologies and their selection approaches. In the Conclusion, findings from the examined anthologies, categorized under poetry, novel, short story, and prose, are evaluated to reveal their impact on the literary understanding of the era.	
Keywords: Anthology, Selection, Poetry, Prose	

GİRİŞ

Belirlenen kriterler doğrultusunda yazarların, şairlerin ya da daha geniş anlamıyla sanatçıların eserlerinden seçmelerin bir araya getirilmesiyle oluşan derlemelere “antoloji” denir. Eski Yunanca anthos (çiçek, çiçeklerden yapılmış taç ya da çelenk), (Büyük Kültür Ansiklopedisi, 1984, s. 183) ve legein (toplamak, derlemek, seçmek) (Meydan Larousse, 1991) kelimelerinin birleşimiyle oluşan “anthologia” sözcüğü, Fransızcaya “anthologie”; Türkçeye “antoloji” olarak geçmiştir. Bu kavramdan önce derlemek, bir araya getirmek, birleştirmek anlamlarında kullanılan “mecmua, cönk, sefin, güldeste, gülşen, gülzâr, müntehabat, numune, seçme, seçki, demet, buket, derleme” gibi karşılıklar, antoloji kavramı yerine kullanılmıştır (Büyük Kültür Ansiklopedisi, 1984, s. 183).

Neredeyse tüm ansiklopedi ve sözlüklerde aynı şekilde açıklanan antolojinin özünde dönemin veya kültürün mirasını geleceğe taşımak, eserlerin kaybolmasını, unutulmasını engellemek, aynı anlayışla, temayla yazılan eserleri bir çizgide göstermek, eserlerin değişiminin ve gelişiminin takip edilmesini sağlamak, adı duyulmamış yazarları tanıtmak ya da sanatçıların pek bilinmeyen eserlerini sunmak vardır. Bu yönüyle çeşitli amaçlarla hazırlanan antolojiler çok yönlü olarak edebî ve kültürel çeşitliliği ortaya koyan bir öneme sahiptir. Ayrıca kültürel eserleri tanıtırken, okuru yönlendirme, okura farklı bakış açıları kazandırma, tartışma ve eleştirme alanları açma gibi işlevleriyle de ön plana çıkar.

Genellikle edebiyat, sanat ya da kültür alanlarında oluşturulan antolojiler birçok kıstas gözetilerek hazırlanabilir. Antoloji örneklerine bakıldığında şu türlerde antolojiler hazırlandığı görülür: Genel antolojiler, dönem ya da anlayış antolojileri, tematik antolojiler, edebî türlere göre hazırlanan antolojiler, şiir türlerine göre hazırlanan antolojiler, mısra, dize, beyit antolojileri, bir kişi için hazırlanan antolojiler, şairlerin kimliğine ya da cinsiyetine göre hazırlanan antolojiler, okurların isteğine/seçimine göre hazırlanan antolojiler, yerel, ulusal, uluslararası antolojiler (Büyük Kültür Ansiklopedisi, 1984, s. 183-184).

Antoloji türünün ilk örneğine M.Ö. I. yüzyılda Yunan edebiyatında rastlanır. Gadaralı Meleagros, *Çelenk* adlı eserinde 46 şairin ve derleyenlerin şiirlerine yer vermiştir. Yunan edebiyatı içerisinde yer alan Selanikli Philippos, Straton ve Agathias’ın antolojileri ise kaybolmuştur. Bu antolojilerin bir kısmı Bizans sarayı başrahibi Konstantinos Kephalas’ın X. yüzyılda hazırladığı antolojide ve Bizanslı keşiş Planudes’in XIV.

yüzyılda hazırladığı antolojide bulunmaktadır. Latince hazırlanmış antolojilerin de bir kısmı ele geçmemiştir. Ancak bulunabilenler daha sonra *Cadex Selmasianus* adıyla yayımlanmıştır. Orta Çağ ve Rönesans dönemlerinde antolojiler önemini kaybetmiştir. Rönesans döneminden sonra antolojilere ilgi tekrar artmaya başlamıştır. Richard Totel'in 1577 yılında yayımlanan *Song and Song* adlı antolojisi İngilizce yayımlanan önemli bir antolojidir. Antolojide 271 şiir yer almaktadır. Antoloji, saray şiirinin kapılarını okura açması yönüyle önem kazanmıştır. John Flasket tarafından derlenen *Englandis Helicon* adlı antoloji ise pastoral şiirler üzerine kuruludur ve İngiliz edebiyatında tanınmış antolojilerden biridir. Louis-Xavier de Ricard ve Catulle Mendès tarafından hazırlanan *La Parnasse Contemporain* adlı antoloji 1866 yılında Fransa'da yayımlanan, parnasyen şairleri ele alan ve parnasizm akımının yayılmasında etkili olan bir eserdir. XIX. yüzyılda Thomas Campbell'in *Specimen of the British Poets* adlı kitabı İngiliz edebiyatındaki sanatçıların eserlerini, edebî özelliklerini ve etkilerini gösteren nitelikli bir eserdir. XX. yüzyılda Harriet Mauroe'nin *The New Paptry* adlı eseri antoloji türünde öne çıkar (Büyük Larousse, 1992, s. 483).

Antoloji, Türk edebiyatında geçmişi oldukça eskiye dayanan uzun soluklu edebî bir türdür. Eski Türk edebiyatında antoloji niteliğindeki ilk yapıtlar XV. yüzyılda ortaya çıkan “toplanmış, bir araya getirilmiş” anlamlarına gelen ve “mecmua” adı verilen eserlerdir. Mecmualar bir veya birden fazla şairin kaside, rubai, gazel gibi türlerde yazdığı şiirlerinin ya da risalelerinin toplandığı derleme eserlerdir. Şairin kendisi tarafından hazırlanabileceği gibi bir başkası tarafından da hazırlanabilir. Mecmuaların Türk edebiyatı için büyük önem taşıdığını düşünen Agâh Sırrı Levent, mecmuaları kendi içinde nazire mecmuaları, meraklılarca toplanan antoloji niteliğindeki mecmualar, türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle oluşturulanlar, aynı konudaki eserleri toplayanlar, tanınmış kişilerce hazırlanan; yararlı bilgileri, fıkraları, özel mektupları toplayan mecmualar olmak üzere beş kategoriye ayırmıştır (Levend, 2008, s. 167). Türk edebiyatında ilk mecmua, XV. yüzyılda Ömer ibn Mezid'e ait olan *Mecmuat'ün-Nezair*'dir. H. 840/M.1436 yılında hazırlanan 614 sayfa 614 yapraklı eser XIII, XIV ve XV. yüzyıllarda yaşayan divan şairlerinin şiirlerinden oluşmaktadır. Eserde 83 şaire ait 397 şiir bulunmaktadır. Hacı Kemal'in H.918/M.1512 yılında hazırladığı 496 sayfa 496 yapraklık *Camiü'n-Nezair-in* adlı eserinde XIII ve XIV. yüzyıllarda yaşamış 226 şairin 29461 beyiti ve kendi manzumeleri vardır. Peşteli Hisali'nin *Metaliü'n-Nezair*'i; Edirneli Nazmi'nin

Mecmau'n-Nezair'i bu türde hazırlanan eserlere örnek gösterilebilir (Levend, 2008, s. 168), (Büyük Larousse, 1992, s. 483), (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, 1977, s. 145). Divan edebiyatında mecmuaların yanı sıra nazireler, münşeâtlar ve tezkireler de antoloji türleri içinde kabul edilir.

Halk edebiyatında sözlü gelenekte yaşayan edebî ürünlerin unutulmasının önüne geçmek, edebî zenginliği göstermek amacıyla yapılan çalışmalar eserlerin toplu bir şekilde bulunduğu “sığır dili”, “sefine” adlarıyla da bilinen “cönk” adı verilen defterlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Ancak cönkler, klasik edebiyattaki mecmualar, divanlar gibi kuralları olan düzenli bir yapıda değildir. Derleyenin aklında kaldığı kadarıyla, kendi beğenisiyle oluşturduğu, kim tarafından hazırlandığı bilinmeyen eserlerdir. Yine de halk edebiyatı özelliklerinin canlı bir şekilde taşınmasına, şairlerin tanınmasına, şiirlerin yaygınlaşmasına olanak sağlamıştır (Güzel ve Torun, 2008, s. 74).

Türk edebiyatında bugünkü anlamıyla ilk antoloji örnekleri Tanzimat döneminde karşımıza çıkar. Bu dönemdeki antolojiler hem eski Türk edebiyatından hem de Batı etkisindeki Türk edebiyatından izler taşır. Bu anlamda “antoloji” türünün ilk örneği 1865 yılında verilmiştir. 1865-1868 yılları arasında birbirini müteakip 5 cilt olarak neşredilen *Letaif-i İnşa* adlı bu eserin ilk cildi Refik, diğerleri sadece Tevfik imzasıyla yayımlanmıştır. Eski ve yeni nesir parçalarının bir araya getirildiği bu eser, topluma güzel konuşma ve yazma alışkanlığı kazandırmayı hedeflemiştir” (Karagülle, 2006, s. 383). Ziya Paşa'nın *Harabat*; Ebuzziya Tevfik'in *Nümune-i Edebiyat-ı Osmaniye*; Bulgurluzade Rıza'nın *Bedayi-i Edebiye* adlı eserleri bu anlayışla oluşturulan antolojilere örnek gösterilebilir (Yılmaz, 2024, s. 2).

Millî edebiyatta edebiyatın her alanında görülen milliyetçilik ruhu, antolojilerde de kendini göstermiş, hazırlanan antolojiler Türk halkının millî kimliğini, edebî çeşitliliğini gösterme amacı taşımıştır. Nüzhet Haşim'in *Millî Edebiyat'a Doğru* adlı antolojisi Milli edebiyat döneminde öne çıkan şairleri göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Cumhuriyet döneminde sayıca artan antolojiler çeşitli türlerde, anlayışlarda hazırlanmıştır. Ali Canip Yöntem'in *Türk Edebiyatı Antolojisi*; Mehmed Fuat Köprülü'nün *Divan Edebiyatı Antolojisi*; Necmettin Halil Onan'ın *İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi*; Kenan Akyüz'ün *Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi*; İlhan Başgöz'ün *İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi*; Cevdet Kudret'in *Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman*; Fethi Gözler'in *Yunus'tan Bugüne Türk Şiiri Antolojisi* genel anlamda

hazırlanan antolojilere örnek gösterilirken Abdülbaki Gölpınarlı'nın *Alevi-Bektaşî Nefesleri*; Abdülhak Şınası Hisar'ın *Aşk İmiş Her Ne Ėlemde Var İse*; Asaf Halet Çelebi'nin *Divan Şiirinde İstanbul*; Ümit Yaşar Oğuzcan ve Tarık Dursun'un temalara ayırarak hazırladığı *Yeni Türk Şiiri Antolojisi*; Osman Attilâ'nın *Memleket Şiirleri* özel olarak hazırlanan antolojilere örnek gösterilebilir. Aynı zamanda Cumhuriyet döneminde Varlık, Akbaba gibi çeşitli yayınevlerinin hazırladığı antolojiler bu dönemde antoloji türündeki eserlerin sayıca artmasını sağlamıştır (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, 1977, s. 145).

Günümüzde hemen her alanda antolojiler hazırlanmaya devam etmektedir. Antolojiler, edebî zenginliğin korunmasında, Türk edebiyatı ürünlerinin gelecek nesillere aktarılmasında, dönemin estetik anlayışını ve ideolojik yapısını göstermede önemli rol oynamaktadır. Aynı zamanda dönemin dergileri, eğitim müfredatları, edebiyat otoriteleriyle beraber kanonu oluşturmada etki sahibidir.

1950- 1970 Türk Edebiyatının Ana Çizgileri

1950-1970 yılları, Türk toplumunda büyük değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Dünyada yaşanan gelişmeler, II. Dünya Savaşı'nın izleri Türkiye'yi de derinden etkilemiş bunların sonucu olan belirsizlik, korku, yoksulluk ve yaşamın sorgulanması farklı anlayışların doğmasına zemin hazırlamıştır.

Aynı zamanda çok partili hayata geçme süreciyle başlayan dönem siyasal ve sosyal değişimleri beraberinde getirmiştir. Siyasi anlamda yaşanan sıkıntılar, vaadedilen özgürlüklerin yerine getirilmemesi kültürel ortamları etkilemiş, şiirde gerçekçilik, anlam-anlamsızlık ve biçim üzerine yapılan edebi tartışmaları da alevlendirmiştir. Yeni bir söyleyişin amaçlandığı bu dönemde serbest şiir ve çok sesli anlayışın yolu açılmış, zengin edebî ürünler verilmiştir (Özkırımlı, 1991, s. 77).

1941 yılında büyük atılım göstererek geleneksel kalıplardan kurtulmayı hedefleyen Garip hareketi Orhan Veli'nin (1914-1950) vefatıyla gerilemeye başlamış, Oktay Rifat'ın (1914-1988) da İkinci Yeni anlayışında şiirler yazmasıyla iyice zayıflamıştır. Ancak Garip Hareketi'nin belirli kalıpların yıkılabileceğini göstermesi yeni arayışların yolunu açmada destekleyici olmuştur. Özellikle didinip uğraşarak yaşama hakkını elde eden insan tipi çizen Garip hareketi, Toplumcu Gerçekçi anlayışta makinenin bir dişlisi olarak görülen küçük insanı, edebiyatın merkezine alarak kendi varoluş serüvenini aramaya itmiştir (Korkmaz, 2004, s. 253). Garipçilerin sıkça işlediği "sıradan insan" hayatı

algılayış biçimi ile Türk edebiyatının şiir düzlemine özne olarak girmiş ve günlük yaşantısıyla varlığını sürdürmüştür (Sazyek, 1996, s. 318).

Garipçilerin edebî anlayışlarına ilk tepkiler 1950 döneminde Hisarcılar grubundan gelmiştir. Hisarcılar şiirin biçim ve içeriğinin millî kimliğe kavuşması gerektiğine inanmış; Garipçileri, şiiri vezin ve kafiyeden uzaklaştırarak anlamı öne aldıklarını savunmalarına rağmen anlamsız şiir yazmaları yönüyle eleştirmişlerdir (Sazyek, 1996, s. 333). 1950'den itibaren *Hisar* dergisi etrafında toplanan Mehmet Çınarlı (1925-1999), Gültekin Samanoğlu (1927-2003), İlhan Geçer (1917-2004) ve Nevzat Yalçın (1926-2012) gibi şairlerin oluşturduğu Hisar Grubu, Memleket edebiyatının bir devamı olarak belirli kavramları savunmuş, sanatın propaganda amacı taşıyan ve dilde aşırılığa giden anlayışına karşı çıkmış; geleneğe bağlı kalarak şiirler yazmışlardır. Ancak İnci Enginün'e göre basmakalıp olmaktan öteye geçememiş ve kendilerini tekrar etmekten kurtulamamışlardır (Enginün, 2005, s. 100).

Garip Hareketi'ne tepki olarak doğan ikinci grup ise Muzaffer Erdost'un İkinci Yeni adını taktığı Cemal Süreya (1931-1990), Ece Ayhan (1931-2002), Turgut Uyar (1927-1985), İlhan Berk (1918-2008), Ülkü Tamer (1937-2018) gibi isimlerin oluşturduğu topluluk olmuştur. II. Yeniciler geleneksel kalıplara karşı çıkmaları yönüyle Garip hareketinin anlayışında olmalarına rağmen dil oyunları ile anlamda kapalılığı benimsemeleri, çağrışımlarla zenginleşen imgelerden, düş ve fantezilerden yararlanmaları, soyut temalara ağırlık vermeleri, içe dönük ve bireysel insanı işlemeleri yönüyle Garipçilerden ayrılmışlardır (Özkırımlı, 1991, s. 138). II. Yeniciler bu yönüyle Türk şiirinin önemli dönemeçlerinden olmuş, ortaya koydukları şiir anlayışlarıyla şiiri öteki sanatların içinden çıkarmaya çalışan kalın bir çizgide durmuşlardır (Doğan, 2006, s. 93).

1960 yılında yaşanan askerî darbe, anayasal değişimler Cumhuriyet tarihinde olduğu gibi edebiyatta ortamında da büyük bir dönüm noktası olmuştur. Bu dönemde yaşanan ideolojik, kültürel, ekonomik gelişmeler edebî eserlerin nitelik ve niceliklerini artırmış, aynı anda farklı anlayışlarda şiirler yazılmıştır.

Yedi Meşale (1928-1930) anlayışından sonra Cumhuriyet devrini etkileyen üç isim vardır: Necip Fazıl Kısakürek (1904-1983), Cahit Sıtkı Tarancı (1910-1956) ve Nâzım Hikmet Ran (1902-1963) (Özcan, 2001, s. 73). Nâzım Hikmet fikirleriyle hem kendi döneminde yaşayan şairleri hem de sonrasını derinden etkilemiş, bu dönemde Toplumcu Gerçekçi şiirin yayılmasında etkili olmuştur. Ondan etkilenen İlhami Bekir Tez (1906-

1984), Ahmed Arif (1923- 1991), A. Kadir (1917- 1985) ve Attilâ İlhan (1925-2005) gibi şairler bu anlayışta şiirler yazmışlardır (Korkmaz, 2004, s. 247). Attilâ İlhan, Nâzım Hikmet'in çizgisinde devam eden bir anlayışta olduğunu *Mavi* dergisinde ifade etmiştir (Enginün, 2005, s. 105). İlhan, 1940 sonrası şiirini eleştirdiği yazılarında Atatürkçülüğe dayalı ve ulusal koşullardan beslenen toplumsal gerçekliği savunmuş, sanatçının estetik imajlar oluşturması gerektiğini ileri sürmüştür (Özkırmı, 1991, s. 78). 1940 Kuşağı olarak bilinen bu şairlerin arasında Hasan İzzettin Dinamo (1909-1989), Rıfat Ilgaz (1911-1993), Ömer Faruk Toprak (1920-1979), Şükran Kurdakul (1927-2004) gibi isimler de yer almaktadır (Canberk, 2006, s. 103). 1965 sonrası Nâzım Hikmet'in şiirlerinin yayımlanmaya başlaması; Ahmed Arif, Enver Gökçe ve Hasan İzzettin Dinamo gibi sol görüşlü şairlerin kitaplarının yayımlanmasıyla beraber toplumcu-gerçekçi şiir anlayışı güç kazandı. 12 Mart 1971 askeri muhtıranın ortaya çıkardığı baskıcı ortam 1940 Kuşağı sanatçıları olarak bilinen bu grubun insanlar üzerinde erkili olmasını sağladı. Gülten Akın (1933-2015) ve Kemal Özer (1935- 2009) bu dönemde toplumcu-gerçekçi anlayışı devam ettiren 1950 Kuşağı olarak çıkış yaptılar (Canberk, 2006, s. 107).

Bazı şairler ise bir gruba dâhil olmaktan ziyade bireysel olarak yazdığı şiirlerle kendi adını duyurdular. Can Yücel (1926-1999), Hilmi Yavuz (1936-), İsmet Özel (1944-) gibi şairler bu dönemde Türkçenin ifade imkânını genişleten, Türkçeye yeni söylemler kazandıran şairler olarak karşımıza çıkar.

Modernleşmenin dayattığı küreselleşme sonucu bazı şairler İslami değerlere dayanan öze dönme anlayışını savunmuşlardır. Millî, manevi değerleri öne çıkaran bu şairler arasında Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç (1933- 2021), Cahit Zarifoğlu (1940-1987), Erdem Beyazıt (1939-2008), İsmet Özel gibi isimler gösterilebilir (Korkmaz, 2004, s. 292).

1946'lerden itibaren yaşanan II. Dünya Savaşı'nın yıkımları, çok partili sistemin uzantıları, seçimler, anayasa değişiklikleri, iç-dış göçler, ekonomik sıkıntılar Türk toplum hayatında etkileyici olmuş ve kalıcı izler bırakmıştır. Tüm bunların sonucunda 1950-1970 dönemi roman ve hikâyelerinde edebî çeşitlilik artmış, farklı gruplara, anlayışlara hitap eden çeşitli türlerde hikâye ve romanlar yazılmıştır (Okur, 2002, s. 86). 1920'li yıllarda başlayan Toplumcu-gerçekçi çizgide ilerleyen Köy edebiyatı anlayışı Köy Enstitü çıkışlı, köyü yakından tanıyan yazarların birbiri ardına eserler vermesiyle (Özkırmı, 1991, s. 122) 1950'li yıllarda yaygınlık kazanmaya başlamış, köyden kente göçün etkisiyle de köy edebiyatına eğilen yazarların sayısı artmıştır. Kırsal kesimde yaşanan zorluklar,

kentleşmeye uyum sağlayamama, Anadolu insanının verdiği mücadele ve yoksulluk bu dönemde yazılan romanlarda kendini göstermiştir. Mahmut Makal'ın (1930-2018) önce *Varlık*'ta yayımladığı (1948) mektup ve notlar daha sonra *Bizim Köy* adıyla roman olarak basılmış, eser bu yolda öncülük etmiştir. Moran, *Bizim Köy* romanının köydeki yaşamı, geri kalmışlığı bütün gerçekliği ile romantize etmeden vermesinin Köy edebiyatı üzerinde oldukça etkili olduğunu düşünmektedir. Ona göre, Mahmut Makal'ın yazarlara yeni bir anlatım ve konu alanı açması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmekle birlikte, bu yönelimin zamanla aşırıya kaçması ve tekrara düşmesi, edebiyat ortamında bir bıkkınlık yaratmasına zemin hazırlamış ve bu nedenle olumsuz bir etki de doğurmuştur (Moran, 2021, s. 18). Samim Kocagöz (1916-1993), Talip Apaydın (1923-2014), Fakir Baykurt (1919-1929), Mehmet Başaran (1926-2015) gibi yazarlar bu anlayışla hikâye ve roman yazmışlardır. 1960'lı yıllarda köyü konu alan zengin bir edebiyat oluşmuştur. Özellikle çoğu yaşanmış bir gerçekliği yansıtan bu eserler köy kavramının kapsamını genişleten yeni eserlerin yazılmasına olanak sağlamıştır. Bu anlamda Kemal Tahir ve Yaşar Kemal köy romanının ufkunu açan isimler olarak görülebilir (Özkırımlı, 1991, s. 123).

Bu dönemde tarihe yönelme anlayışı da güçlenir. Tarihî romanların 1950 sonrasında sayıca arttığı gözlemlenir. Dönemin popüler romancılarının Türk tarihinin gurur veren olaylarını ve kahramanlarını anlaşılır bir dille anlattığı romanlar öne çıkar. Eski Türk tarihi, Osmanlı dönemi, başarılı savaşlar, milli mücadele dönemi gibi konular romanda karşılık bulur (Okur, 2002, s. 92). Tarık Buğra (1918-1994), Samim Kocagöz (1916-1993), Kemal Tahir (1910-1973) gibi isimler kendi ideolojilerine göre tarihî kişileri ve dönemleri anlatan eserler kaleme alırken Hüseyin Nihal Atsız (1905-1975) ve Mustafa Necati Sepetçioğlu (1932- 2006), İslamiyet öncesi Türk tarihini de işleyen romanlar yazmışlardır (Enginün, 2005, s. 331-333). Cevdet Kudret (1907-1992), Hasan İzzettin Dinamo (1909-1989), Kemal Bilbaşar (1910-1973), Orhan Hançerlioğlu (1916-1991) gibi isimler gerçekçiliği toplumcu bir anlayışla vermiş şehir ve kasaba hayatındaki yaşantıları eserlerine taşımışlardır (Okur, 2002, s. 93).

Bu dönemde Rıfat Ilgaz (1911-1993), Aziz Nesin (1915-1995), Salâh Bırsel (1919-1999) gibi isimlerin mizahi yönüyle öne çıktığı ve toplumsal sıkıntıları bu dille hikâye ve romanlarda ele aldıkları görülür. Ancak daha çok güncel konulara yer veren yazarlar her çağın romanı olabilecek nitelikte güçlü eserler verememişlerdir (Okur, 2002, s. 95).

Aynı zamanda modernizmin etkisiyle birey'i merkeze alan bir anlayış da önem kazanmıştır. Kitleler arasında yalnızlaşan bireyin iç dünyasına odaklanan, onun kimlik arayışlarını irdeleyen romanlar yazılmıştır. Bu romanlarda ayrıntılı ruh tahlilleri yapılmış, bireyin çeşitli yönleri üzerinde derinlemesine durulmuştur. Özellikle Peyami Safa'nın *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu*, *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* ve *Yalnızız* gibi eserleri bu dönem üzerinde etkili olmuş, bu anlayışta ilerleyen yazarlara yol göstermiştir. Yusuf Atılgan (1921-1989), Demir Özlü (1935-2021), Vüsat O. Bener (1922-2005) bu anlayışla eserler kaleme almıştır.

Tüm bunların yanı sıra ev ve aile romanları, kadının iş hayatında yeri, fert ve toplum değerleri, cinsellik, aydın sorunu, sanatsal problemler, Almanya'ya göçler, İslami değerler bu dönemdeki romanların konuları arasına girmiş, roman türü geniş bir perspektif kazanmıştır (Okur, 2002, s. 96-97).

Türk tiyatrosu bu dönemde önemli gelişmeler yaşamış, kurgusal ve teknik anlamda başarı kazanmıştır. Batı modeli her cephede uyarlanmıştır. Haldun Taner ve Turgut Özakman'ın geleneksel tiyatro özelliklerini modern oyunlarla bütünleştirerek yazdığı tiyatro eserleri toplumsal yergiyi sahneye taşımıştır (Yüksel, 1995, s. 123-130). Faruk Nafiz Çamlıbel'in *Canavar* oyunuyla başlayan köy oyunları; aile dramları- kadın sorunlarını ele alan oyunlar; tarihî ve felsefî oyunlar bu dönemde öne çıkmıştır (Enginün, 2005, s. 139). Aynı zamanda Batılılaşma ve modernleşme, aydın çatışması, çok partili sistem ve politika eleştirileri, ekonomik sıkıntıları işleyen oyunlar yazılmıştır. Reşat Nuri Güntekin, Nazım Hikmet, Ahmet Kutsi Tecer, Cevat Fehmi Başkurt, Sabahattin Kudret Aksal, Orhan Asena gibi isimler bu dönemde önemli tiyatro oyunları kaleme almışlardır (Çelenk, 2019, s. 138-140).

Şiir, hikâye, roman, tiyatro gibi türlerde yaşanan gelişme ve değişimler, toplumda yaşananlar diğer edebî türlerde de karşılık bulmuştur. Orhan Okay, Cumhuriyet dönemiyle öne çıkan hatırat, mektup, hiciv gibi türlerin; İslamcılık, aile, İstanbul gibi tema ve konuların bu dönemde ağırlık kazandığını ifade eder (Okay, 2010, s. 216-228).

Bu çalışmada 1950-1970 yılları arasında yayımlanan Türk edebiyatı antolojileri değerlendirildi. Antoloji sayısının fazla olmasından dolayı antoloji isimleri burada ayrıca paylaşılmamıştır. Çalışmamız giriş kısmından sonra üç bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında antoloji türü, antolojinin tarihi gelişimi ve 1950-1970 Dönemi Türk Edebiyatının ana çizgileri üzerinde durulmuştur. Birinci bölümde belirtilen yıllarda

yayımlanan şiir antolojileri, ikinci bölümde nesir antolojileri; üçüncü bölümde antoloji derleyen/ hazırlayanlar hakkında kısaca bilgi verilmiştir. Çalışmada sadece tek bir yazar/şair üzerine hazırlanan antolojiler, Dünya edebiyatı ve yerel bölgeler üzerine hazırlanan antolojilere yer verilmemiştir. Atıf ve kaynakça SAÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kılavuzunda belirtilen APA Atıf Sistemi'nin 7. Versiyonuna uygun şekilde oluşturulmuştur.

Araştırmanın Konusu

Çalışmanın konusu 1950-1970 yılları arasında Türk edebiyatında basılmış nazım ve nesir türündeki antolojileri içermektedir. Araştırmada sınırları çizilen yıllar içinde hazırlanan antolojiler hakkında bilgi, antolojilerin hazırlanma amaçları, şair seçimlerinin nasıl yapıldığı, şairlerin şiir yoğunluğu ve eserlerin edebî hayata katkıları irdelenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, 1950-1970 yılları arasında Türk edebiyatında yayımlanan antolojileri inceleyerek bu derlemelerin yalnızca farklı türlerdeki edebî metinleri bir araya getirme işleviyle sınırlı olmadığını; aynı zamanda eserlerin ve sanatçıların tanınırlığını artırma; dergiler, müfredat programları, edebiyat kitapları gibi çeşitli unsurlarla bütünleşerek edebî yönelimlerin oluşmasına katkı sunma gibi işlevler üstlendiğini ortaya koymaktır.

Araştırmanın Önemi

Edebî zenginliğin hazinesi antolojiler sadece eserleri derli toplu tutma işleviyle karşımıza çıkmaz. Dönemin edebî yönelimlerini, kültürel ve ideolojik yapısını da çizer. Bu yönüyle oldukça önemli olan antolojiler hakkında ele aldığımız dönem için yeterli çalışmanın yapılmadığını gördük. Çalışmamızdan önce bu konu hakkında iki araştırma bulunduğunu tespit ettik. Bunlardan ilki Prof. Dr. Orhan OKAY'ın danışmanlığında Ömer Selim'in hazırladığı *1860 – 1928 Yılları Arasında Düzenlenen Türk Edebiyatı Antolojileri*, ikincisi Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU danışmanlığında Mahinur Özdoğan Yılmaz'ın hazırladığı *1923 – 1950 Yılları Arasında Düzenlenen Türk Şiiri Antolojileri Üzerine İnceleme* adlı tezlerdir. Çalışmamız bunların bir devamı niteliğinde olup daha sonraki dönemlerde yayımlanan antolojileri incelemek isteyenlere kaynaklık edeceğinden ve

belirtilen dönem için bütüncül bir yaklaşımla Türk edebiyatının o dönemki çerçevesini göstermesi yönüyle önem arz etmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

1950–1970 yılları arasını kapsayan antolojilere ulaşabilmek için öncelikle merkezi kütüphaneler ve üniversite kütüphanelerinin uzaktan erişim sistemleri üzerinden katalog taraması yapıldı. Kitaplar temin edildikten sonra toplanan veriler belirlenen ölçütlerden yola çıkılarak analiz edildi. Elde edilen veriler incelendi, düzenlendi ve bölüm başlıkları altında karşılaştırılarak değerlendirildi. Aynı zamanda bu konu üzerine yazılmış kitap, dergi, tez ve makalelerden yararlanıldı.

1. BÖLÜM: ŞİİR ANTOLOJİLERİ

1.1. Divan Şiiri Antolojileri

Klasik Türk Edebiyatı olarak da geçen Divan edebiyatı Türklerin İslamiyet’i kabul etmesiyle gelişen, tarihsel süreç ve coğrafi koşulların gereği Arap ve Fars edebiyatından esinlenilerek oluşturulan edebiyat geleneğidir.

“Divan estetiği kendine mahsus dili ve lügatini mecaz ve mazmunlarını, mitolojik unsurlarını, imaj dünyasını ve estetik kurallarını muhafaza ederek çok geniş bir coğrafyada Türkçenin edebî dil olarak köklü bir gelenek oluşturmasını sağlamıştır. Zihniyet dünyasındaki kırılmalara birlikte geçen asrın başına kadar varlığını devam ettiren bu gelenek artık modern Türk şiirini besleyen kaynaklardan biri olarak değerlendirilmektedir” (İsen, 2009, s. 58).

Tezin bu bölümünde 1950-1970 yılları arasında yayımlanan Divan edebiyatı antolojilerine yer verilmiştir.

1.1.1. Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri

Abdülbaki Gölpınarlı tarafından hazırlanan eser Varlık Yayınları içerisinde beş cilt hâlinde basılmıştır. Gölpınarlı, her cildin giriş kısmında o yüzyılı önce tarihsel, daha sonra edebî açıdan incelemiştir. Antolojide yer alan şairlerin biyografilerini yüzyıllara göre ayırdığı ciltlerin başında ayrıntılı olarak ele almış, şairlerin dil özelliklerinden ve şiir anlayışlarından bahsetmiştir. Şiirlerin hemen altına günümüz Türkçesiyle söylenişlerini eklemiştir. Beş ciltten oluşan eser XV. yüzyıla başlamıştır. Gölpınarlı, her ciltte döneme etkisinin daha fazla olduğunu düşündüğü şairlere geniş alan ayırmıştır. Eserde, gazel dışındaki şiirlerin türü belirtilmiştir. Ciltlerin tamamında gazeller sayı bakımından daha fazla yer tutmaktadır.

Eserin I. cildi (XV. – XVI. Yüzyıllar) 1952 yılında yayımlanmıştır. Yirmi dokuz şair yer alan bu ciltte bazı şairlerin tek bir şiirine yer verilirken bazı şairlerden daha fazla şiir seçilmiştir. I.ciltte en geniş alan on iki gazeliyle Necati; on gazel ve *Husrev ü Şirin* adlı eserinden bir parçasıyla Ahi’ye ayrılmıştır.

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ABDÜLBAKİ GÖLPINARLI- DİVAN ŞİİRİ (I. Cilt)		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
1	Süleyman Çelebi	“Âmine Hâtun Muhammed ânesi” mısraıyla başlayan <i>Mevlid</i> ’den alınan parça
2	Kemal Ümmi	“Yine gönlüm aceb derde sataştı” mısraıyla başlayan başlıksız gazel
3	Yazıcıoğlu Mehmed Bican	“Eğer Rûm’un revânında görürsem dil-ârâyı” mısraıyla başlayan kaside; “Yine arzyledi dilber yüzün kasr-ı celâlden” mısraıyla başlayan şiir
4	Eşrefoğlu	“Senin ıskın kime kim düştü iy can”, “Şular kim dost elinden içti câmi”, “Tecellî şevk-ı dildârın beni mest eyledi hayran”, “Cihânı hiçe satmaktır adı ışk” mısralarıyla başlayan şiirler
5	Hamdi Çelebi	“Açma râzı ki zâr olmyasın” mısraıyla başlayan “Yusuf u Züleyha”dan bir kısım
6	Elvan-ı Şirâzı	“Bağrım doludur gamzen okun yârelerinden” mısraıyla başlayan “ <i>Mesnevi</i> ”den bir kısım
7	Şeyhî	“Ölme gönül firak ile îsî-nefes gelür”, “Yine yüzün güneşinden cihan münevverdir”, “Karâr kılmadı cânımda azm i yâr ederim” mısralarıyla başlayan gazeller
8	Ahmet Paşa	“Her kimin kim hemdemi gül yüzlü bir canan olur”, “Eyâ perî nicesin hoş musun safâca mısın”, “Key perîşan söyledim bu yüz karâsın bilmedim”, “Gönlüm yine meyleyledi bir rûh-ı revâne”, “Kanlu yaşımla yazdım bir iştihak-nâme”, “Saldı âvâreliğe zülfü gibi yâr beni”, “Subhgahın yakasın mihrin eli çâk eyler” mısralarıyla başlayan gazeller
9	Nizami	“Gussanı âlemde şâdî bilmeyen şâd olmasın”, “Tebessüm ile nigârım ki katl-i merdüm eder” mısralarıyla başlayan gazeller
10	Cem	“Câm-ı cem nûş eyle ey Cem bu firengistândır”, “Rados azmini sanma vâlîde emr-i acib ancak”, “Her çend âdemî- zâd olmaz cihânda bî gam”, “Kıldım diyâr-ı yârı koyup ben gedâ sefer”, “Ol dem kını ki kâ’be-i kuyun mekân idi” mısralarıyla başlayan gazeller; “Tekib-i Bent”ten VI. Kısım
11	Necati	“Eser etmez nidelim âh-ı sehergâh sana”, “Yâr ola sandım gönül verdim sana”, “Demez nice sürünürsün kapımda sen de garip”, “Eşiğinden gider oldu, dil-i âvâre meded”, “Devr-i ruhumda âşık sun lâ’l-i nâblar”, “Şol dilrubâ ki âşık yüz bin cefâsı var”, “Mîvesi her şivenin lûtfîle büstânındadır”, “Lâ’le- hadler yine gülşende neler etmediler”, “Fasl-ı behârdır heves-i sebzezâr edin”, “Figân ki ahıma bakmaz geçer gider ol mâh”, “Çıkalı göklere âhın şereri döne döne”, “Demeniz yârda yok cevri ü cefadan gayri” mısralarıyla başlayan gazeller
12	Mihri Hatun	“Geh hecr-i yâr ü gâh beni gamlar öldürür” mısraıyla başlayan gazel; “Çünkü gönderdi Hudâ devlet ile râha seni” mısraıyla başlayan “Murabba”
13	Zeyneb	“Keşfet nikabını yeri göğü münevver et” mısraıyla başlayan gazel
14	Mesihî	“Dinle bülbül kıssasın kim geldi eyyâm-ı behâr” mısraıyla başlayan “Murabba”
15	Cafer Çelebi	“Sâkıyâ zer sâgara doldur şarâb-ı nâblar”, “Devretti çün kenâr-ı gülistanda cûybâr” mısralarıyla başlayan gazeller
16	Ahi	“Saçların çözsün bulutlar ra’d kılısın nâleler”, “Bağrına taşlar basıp ben haste içün ağlar”, “Ol elif kamete biz serv-i dilârâ demeziz”, “Nice tahrîr edeyin nâmerde derd ü elemin”, “Câme-i sebz ile bir serv-i bülendim var benim”, “Ne nakş eder bizim ile nigârî görün mü”, “Gözü âhûları gel azm-i kinâr eyliyelim”, “Gamzen okuna nişan olmağa cân ü ten bana”, “Dağ oldu lâle gibi dil-i bî karârımız”, “Döne döne üstüme peymâneler kan ağlasın” mısralarıyla başlayan gazeller; “ <i>Husrev ü Şirin</i> ’den” bir parça
17	Lamii	“Âsmânî don giyip dün gördüm ol gül yüzlü yar” mısraıyla başlayan gazel
18	Ruşeni	“Bir gülün sümbülünü edinüben cây gönül”, “Cihânın Aydın ilî rûşenîdir”, “Çün doğu tuttu cihan yüzünü hüsnün güneşi” mısralarıyla başlayan gazeller
19	Hayreti	“Ne Süleymâna esiriz ne Selîmin kuluyuz”, “Âşık dilber selâmından selâmetler kopar”, “Be bu Rûm illeridir bunda suhan-danlar olur”, “İy hâce

		sanma sen bizi şehvet esîriyiz”, “Ey gûy-ı kûy-ı server-i merdân olan başım”, “Anladın bildin mi hiç şâhâ nelerdir gaziler”, “Yine istikbâle çık ey cân cânânım gelir”, “Düz bastı yine meclis içinde ayağımız”, “Zevk ü safâ dedikleri derd ü belâ mı ki” mısralarıyla başlayan gazeller
20	Zati	“Her gece bir cây ı rûşen eylemektir niyyetin”, “Bir gün mü var âhım odu eflâke ulaşmaz”, “Adû-yı zâğ elinden bir tezerv-i şivegâr aldım”, “Gözüm açtım bu seher bir ulu sahrân gördüm” mısralarıyla başlayan gazeller
21	Hayali	“Lâleler sahn-ı gülistanda kadeh-nûş oldular”, “Biziz tarık-ı fenâ sâliki ilâhîler”, “Cihân-arâ cihân içindedir arayı bilmezler”, “Sanma sen cûy bizi biz akıcak deryayız”, “Harâb oluptur ol âbâd gördüğün gönlüm”, “Yâr ile hem-halvet ol cisminde cânın duymasın”, “Kaptı çihremden sabâ hâk-i der-i cânânımı”, “Nigârâ bezm-i hüsnünde dil-i mestânemiz kaldı” mısralarıyla başlayan gazeller
22	Nev’i	“Ârif dilinde nakş-ı hayâl-i habîbi gör”, “Sînem gâmin müsâfirine tâb-hânedir”, “Belâ dildendir ol dildâr elinden dâdımız yoktur”, “Gedâ-yı bî nevayız gerçi dūd-ı âhımız vardır”, “Bûy-ı behâr ü zülf-i nigâr ü kenâr-ı cû”, “Marîz-i illet-i ıskız ilâcımız yoktur” mısralarıyla başlayan gazeller; “Hasb-i Hâl’den” bir kısım
23	Yahya Bey	“Meded meded bu cihânın yıkıldı bir yanı” mısraıyla başlayan “Terkib-i Bent”ten bir kısım
24	Müverrih Ali	“Dil cevri-i ısk-ı yâr ile nâlân olup gider”, “Serîr-i sînede bir mâh-pâremiz yoktur” mısralarıyla başlayan gazeller
25	Hakani	“Eğer dersin ki sâki câm-ı meyden şeb-çerağım var”, “Dil-i vîrânı yıkmak böyle âbâd etmeden yeğdir”, “Bilinmez mi gamından bağrımı kan ettiğim demler” mısralarıyla başlayan gazeller; “Vasfedenler o felek-dergâhı” mısraıyla başlayan “Hilye’den” bir kısım
26	Dukakinzade Ahmed Bey	“Sünbül-i bağ-ı İrem silsile-i müy-ı düst”, “Bu dil-i divâneye bir çâre söylen düstlar”, “Cân-ü dilden yine sen pâdşehin bendesiyüz”, “Küntü kenzin gencine mâlik olan sultan Dede” mısralarıyla başlayan gazeller
27	Divane Mehmed Çelebi	“Ne ıška sabreder oldum ne akl ile yârim” mısraıyla başlayan “Semai”; “Pertev ki şevk-ı şem’-i ruh-ı yârdan gelir”, “Rûyuna eylesem nazar renk-i hayâ nikab olur” mısralarıyla başlayan gazeller; “Bihamdillâh ki bî nâm-ü nişânız âdımız yoktur” mısraıyla başlayan “Müseddes”
28	Şahidi	“Mevlevîler köçeği ol sanemâ külehi” mısraıyla başlayan gazel
29	Yusuf Sine-Çak	“Ehl-i hâl olmıyan anlar mı safâsın elemin”, “Biz tâc –rübâ-yı ser-i şâhân-ı cihanız”, “Bî vücudum gerçi iy gül yaprağı şebnem gibi” mısralarıyla başlayan gazeller

Tablo 1: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri I. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin II. cildi 1954 yılında yayımlanmıştır. XVII. yüzyıl divan şairlerini ele alan ikinci ciltte yirmi şair bulunmaktadır. Gazeller divan edebiyatının diğer nazım türlerine göre sayıca daha fazladır. Bu ciltte en geniş alan on beş gazel, kıta ve rubai örnekleriyle Fasih’e ayrılmıştır. Ayrıca Şeyhülislam Yahya, Nevizade Atayı ve Neşati’nin de diğer şairlere göre daha fazla şiiri bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ABDÜLBAKİ GÖLPINARLI- DİVAN ŞİİRİ (II. Cilt)		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
1	Faizi	“Meğer andan çıka erbâb-ı dile genc-i safâ”, “Şol şehîd-i gam ki hâk ü hûn ile âlûdedir”, “Mümkün mi mâil-i leb-i cânâne olmayım” mısralarıyla başlayan gazeller
2	Gani-zade Nadiri	“Meclis-i ıskın çerâğı tal’at-i cânânedir”, “Ser-i uşşakı aşp eşk-i firâvan bürüdü” mısralarıyla başlayan gazeller
3	Azmi-zade Haleti	“Goncenin açtı hicâbın meyl-i şebnemle o yâr” mısraıyla başlayan gazel; “Rubailer”
4	Nev’i-zade Atâyi	“Gurre-i garrâ-yı ebrûsu yeter yârin bana”, “Kaçıp gamdan diyâr-ı ışk sergerdânıyız cânâ”, “Cismimi çak eyledim hâk üzre cevânın görüp”, “Bahâr erişti yine sebzezâra azmedelim” mısralarıyla başlayan gazeller; “Nefhat-ül Ezhar”dan, “Sohbet-ül-Ebkâr”dan bir kısım, “Heft-Ha”dan bir kısım, “Sâkıynâme”den bir kısım
5	Şeyhülislâm Yahya	“Dönüptür zâ’f ile bir rişteye cismimde cân âsa”, “Âcı sözler niyyet eylersen de olmam bî huzur”, “Gonceyi ol neşve kim çâk-i girîban ettirir”, “Söz kim zebanıma gele gûyâ zebânedir”, “Nân-ı huşk ile kanâat gibi bir ni’met mi var”, “Açılmadın incitti seni zârî hezârın”, “Âdem sayılmaz oldu kapunda gedâların”, “Cülûs etti serîr-i bâğa gül erdi safâ devri”, “Mescidde riya-pîşeler etsin ko riyâyı” mısralarıyla başlayan gazeller
6	Riyazi	“Yolda gördüm yârî ser-mest-i çemân olmuş gelir”, “Geh duran gâh gelen gerdişe peymâne midir”, “Bu hâke sâye-i serv-i hırâmânın dokunmaz mı”, “Feyz alsa ne var meh gibi pür şevk-ı visâlin” mısralarıyla başlayan gazeller
7	Şerif Sabri	“Âşık-ı zârın kolunda dilber-i mümtâ var”, “Felekte sebha-i câm-ı safâya el mi değer” mısralarıyla başlayan gazeller
8	İsmeti	“Ne feyz-i şevka ne ser-sebze-i bahâra döner” mısraıyla başlayan gazel
9	Fehim-i Kadim	“Meclis-i uşşakta ol meh ki sâgar nûş eder”, “Fâriğiz kayd-ı cihandan âşık-ı divâneyiz”, “Sûfi-i sâfi-nihâdım târik-i seccadeyim” mısralarıyla başlayan gazeller
10	Bahayî	“Büse-i lâ’lin hüner cân ile erzân almadır”, “Dağıttım hâb-ı nâr-z yârî ey feryâd neylersin”, “Gelse nesim-i subh ile müjde şeh-i bahardan” mısralarıyla başlayan gazeller
11	Cevri	“Rind’i ıskınım mescid ü meyhâne yeksandır bana”, “Ne ele sâgar alır çeşmi ne meyhâne bilir”, Çerhe kılma ser-fürü ikbâl için gayret budur”, “Âlem şükûfte bâğ müferrih hevâ lâtif”, “Olsa bir dilde fûrûğ-ı eser-i kevkeb-i ışk” mısralarıyla başlayan gazeller
12	Tıfli	“Meh Pertev alır tâbiş-i vech-i hasenimden”, “Vereli bağda revnak gül-i âl üstüne gül”, “Dil kendüyü bir husrev-i hûbâne düşürdü” mısralarıyla başlayan gazeller
13	Vecdi	“Fikr-i çeşm-i hûş- düşmen gamze-i mestâne-dûst”, “Lâ’lin tebessüm ile pür âb ü tâb göster”, “Rûyuna eylesem nazar reng-i hayâ nikab olur”, “Mestâne dili meclis-i rindâne getürdüm”, “Benimdir nevbet-i feryâd bülbüller hamûş olsun” mısralarıyla başlayan gazeller
14	Nedim-i Kadim	“Nigâh mümteni’ ey reşk-i âftâb sana”, “Derdin nedir gönül sana bir hâlet olmasın”, “Ol gonce-i şu’le âhım aceb saba mı sanır” mısralarıyla başlayan gazeller
15	Neşati	“Nedir bu tâb ki vermiş şarâb-ı nâb sana”, “Bülbüller öter şevk ile ezhâr gûşâde”, “Gittin amma ki kodun hasret ile cânı bile”, “Gamze mahmur-ı mey-i nâz ü nigh mestâne”, “Çâk çâk ol aşk hûnâb gelsin çeşmine”, “Erdi hengâm-ı safâ fasl-ı bahâr oldu yine”, “Mey rihte bin pâre yatar câm şikeste” mısralarıyla başlayan gazeller
16	Gaybi	“İşka heves etme sakın ışk âdemi rûsvay eder”, “Hakıykat zât-ı Bârî’dir mahabbet” mısralarıyla başlayan gazeller; “Gönül peymânesinden ışk şarabın” mısraıyla başlayan “Murabba”
17	Fasih	“Gülşenin sensiz gülü süzende ahkerdir bana”, “Ol dem ki eyledim nigh-i ibtidâ sana”, “Kâkûl-i yâre bu demler güzerin var mı saba”, “Tâ subh olunca âh ü figan eyledik bu şeb”, “Cebîn-i yârda giysû-yı müşk-nâb mıdır”, “Dil-i

		şeydâda ışk-ı yârım var”, “Sabâyı sanma ki giysû-yı dil-rübâyâ gider”, “Meğer kikâkûl-i cânânedan sabâ geliyor”, “Âşıkım kîmyâ nigâhımdır”, “O şûh giryemizi âb-ı hoş-nümâ mı sanur”, “Sâkıy ki aks-i rûyunu sâgarde gösterir”, “Bu şeb görüp dedim ey mâh sür’atin kimedir”, “Kemâl-i za’f mahabbetle âha kuvvetimiz yok”, “Girer mi halka-i âğuşa yâr gelmez mi”, “Şerâb-ı nâz aceb çeşm-i yâre gelmedi mi” mısralarıyla başlayan gazeller; “Kıta ve Rubai örnekleri
18	Rasih	“Hulûsum anladın ma’lûmun oldu cümleten hâlim”, “Ey şûh aceb ki derd-i nihânı bilir misin”, “Süzme çeşmin gelmesin müjgân müjgân üstüne” mısralarıyla başlayan gazeller
19	Rami Mehmet Paşa	“Bindi sefineye yine ol meh edip şitâb”, “Biz ol âşıklarız ki derdimiz merhem kabûl etmez”, “Ne fıkır-, turra-i yâr ile piç ü tâbım olaydı” mısralarıyla başlayan gazeller
20	Sabit	“Bu bâğ-ı işve ki her berk ü bârı âteştir”, “Alıp âğuş-ı merama yâri râm etmek de güç”, “Zannetme merkadindeki seng-i mezarıdır”, “Halk sırtında görüp câme-i nev îd ederiz” mısralarıyla başlayan gazeller

Tablo 2: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri II. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin III. cildi (XVIII. yüzyıl) 1955 yılında yayımlanmıştır. Yirmi iki şair yer alan Bu ciltte en geniş alan on gazeli ve Mesnevi tercümesinden bir parçasıyla Nahifi’ye ayrılmıştır. Nahifi’den sonra dokuz gazeliyle İzzet Ali Paşa; beş gazel ve iki muhammesiyle Ratıp Ahmet Paşa diğer şairlerden daha fazla şiire sahiptirler.

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ABDÜLBAKİ GÖLPINARLI- DİVAN ŞİİRİ (III. Cilt)		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
1	Halimi	“Seyl eden hûn-âb-ı eşki giryânım mıdır” mısraıyla başlayan gazel
2	Nesip	“Serde sevda elde peymâne gönülde pîç ü tab”, “Ne hâlim-ağlıyacak yâr-ı gamgüsârım var”, “Şehîd-i gazen olanlar hayâta nâz eyler”, “Dökme şebnem gibi çeşmim yaşını ey gül-i ter”, “Niyiz geçmedi el şâh-ı bî amânımıza” mısralarıyla başlayan gazeller
3	Osmanzade Taib	“Hayr makdem aceb mahallinde” mısraıyla başlayan gazel
4	Kami	“Dokunup gülşene âheste uyandırdı sabâ”, “Yine sinemde köhne dâğlar üstünde dâğ olmuş”, “Zülfün hayâlî âşık-ı şeydâya el verir”, “Sirişkim sine-i pür dâğa siylâb olmak istermiş”, “Nev-bahâr oldu yine hükm-i gülistan yürüsün” mısralarıyla başlayan gazeller; “Görmek olur mu almadan Allah cânımı” mısraıyla başlayan “Tercî”
5	Beliğ	“Ol şûh sanma istese rûh-ı revan kalır” mısraıyla başlayan gazel
6	Sami	“Furûğ-ı lûtfu füzûn etse mâh-peygamberimiz”, “Ne dem derûndan ızhâr-ı dûd eder âşık”, “Ne feyz-i zühd ü ne seyh-i diyardan gördük” mısralarıyla başlayan gazeller
7	İzzet Ali Paşa	“Rûhsun cânâ gönülde bir mekân lâzım sana”, “Şigâf-ı câmeden kim gerden-i billûr olur peydar”, “Hiç görmedik nigâr ne âlemededir aceb”, “Lâle tâb-âver olup bezm-i çerâgane bu şeb”, “Ol âfetin ruh-ı hoy-kerdesi gülâb kokar”, “Ne dem ki bezme o şîrin-edâ gelir görünür”, “Nerm olur ümmîd ederken mey-güsâr oldukça sen”, “Kanda azmin ne bu refâtâr-ı şitâb-âlûde”, “Hoştur bize meyhâne ki işret var içinde” mısralarıyla başlayan gazeller
8	Raşit	“Yeter ey dil nice bir girye-i şeb noldu sana”, “Hulûs-ı âlemi nakş-ı ber âbdır derler”, “Bağlanır râh-ı temâşâ şiken-i muşunda” mısralarıyla başlayan gazeller
9	Seyyit Vehbi	“Müjgânların be hem-zede çeşmin siyâh mest”, “Lâ’lîn ki dil-rübâ leb-i câm-ı şaraba kor”, “Uşşaka ey sabâ haberin yok mudur senin” mısralarıyla başlayan gazeller
10	Nahifi	“Hulûs o âfete mahz-ı hatâ imiş hayfâ”, “Çok niyâz etti gönül olmadı hem-hâne sana”, “Arz-ı hâl eyledim ol âfete cânım diyerek”, “Seherde başlayıp âh ü figane ey bülbül”, “Gaminla haste yatur cân-ı müstmendim gel”, “Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzü mâhım”, “Etmedi derdime vâkıf-ı eser-i âh seni”, “Bu şeb recâ-yı dil ol-rübâye söylendi”, “Yâda gelmez mi senin sohbet-i cân-âşûbun”, “Bülbül-i nâlân olup çağırırım düst düst” mısralarıyla başlayan gazeller; “Mesnevi Tercümesi” nden bir kısım
11	Sezayi	“Sarây-ı lî maallahî gönüldür”, “Bezm-i cânândan içip ışk ile mestâneleriz”, “Her yüzden iyân olmadasın dîde-i cânâ” mısralarıyla başlayan gazeller; “Sinen üzre bedr olan mâhın nedir” mısraıyla başlayan “Mütekerrir Muhammes”
12	Âtîf	“Sahbâ-yı lâ’lî neş’e-i candır ol âfetin”, “Gider bu nakş-ı hayâl-, cihân-ı sâde bulun”, “Ben de bilmem nedir ol sîne-i bî hemtâsı” mısralarıyla başlayan gazeller
13	Neyli	“Merdüm-i çeşm-i gazâl-i Çin hâl olmuş sana”, “Ey dil-i şeydâ ne gül ne gülsitan lâzım sana”, “Figan ü nâleyi âşık zaman zaman eyler”, “Getirdin müjde-i teşrifini ey bâd hoş geldin”, mısralarıyla başlayan gazeller; “Çemen pâ-bûsuna bin cân ile âmâde sultânım” mısraıyla başlayan “Mütekerrir Murabba”
14	Çelebizade Asım	“Güliden uçmuş reng gelmiş rûy-ı âl olmuş sana”, “Tecerrüd gibi olmaz çün fenâ milkinde sultanlık”, “Dil mi var kim anda yoktur dâğ-ı sûzânın senin”, “Besttir güzelim şer’-i mahabbette güvâhım”, “Cihân-ı bî bakadan geç eğer can görmek istersen” mısralarıyla başlayan gazeller
15	Ratip Ahmet Paşa	“Gör şol miyânı âfet-i can söylerim sana”, “Fikr-i visâl-i yârı ferâmûş eder miyiz”, “Bihamdillah o rûy-ı işve handân olduğun gördük”, “Aks-i mâhı göreyim dersen eğer deryâda”, “Fem-i teng ü sefid ü sâf üzre lâl-i cânâne” mısralarıyla başlayan gazeller; “Fîrâkın ile dâğ-efrûz-ı gamdır tab’-ı nâ şâdım” mısraıyla başlayan “Mütekerrir Muhammes”; “Râh-ı firkatte gönül vâlih ü hayrân olsun” mısraıyla başlayan “Muhammes”

16	Nevres-i Kadim	“Ne safveti ne neşatı ne kârı kalmıştır”, “Haclegâh-ı Husrev’i bir şeb ki tezyin ettiler”, “Bir nâle eyle kim dil-i nâlân işitmesin”, “Hoy-kerde o büt nâlem işitti güledüştü” mısralarıyla başlayan gazeller
17	Ragıp Paşa	“Nedir ey gönül bu hayret neden âh ü vâha ruhsat”, “Hârâbatı görenler her biri bir hâletin söyler”, “Sanma kim dâire-i şeyhi kerâmetle döner”, “Dil-hastelerin bilmedi sıhhat neye derler”, “Piç ü tâb-ı sineden efkâr kendin gösterir”, “Muzaffer vakt-i fursatta adûdan intikam almaz”, “Cem’i azdâda mezâhir idüğün bu âlem”, “Medâr-ı âsyâb-ı devletin nâdânadır şimdi” mısralarıyla başlayan gazeller
18	Fitnat	“Bir dilde kim hayâl-i leb-i can-fezâsı var”, “Neşve-i câm-ı mahabbetle gönül cûş eyler”, “Hevâ-yı bî baka-yı dehr yoktur kalb-i enverde” mısralarıyla başlayan gazeller; “Eden âvâre gönlüm kâkül-i müşkîn-i cânandır” mısraıyla başlayan “Şarkı”
19	Esrar Dede	“Aceb mi baht-i siyâhımçün âh ü vâh ederim” mısraıyla başlayan “Mütekerrir Müseddes”; “Bir dilber-i bî vefâyâ düştüm” mısraıyla başlayan “Murabba”; “Yapmak da yapılmak da meyhânede kalmıştır”, “Azm-i sefer attın dil-i nâçâr-ı unutma”, “Çektiğim derdi o kâfir bana mahbûb olalı”, “Cemâl-i yâr göründü celâl mahvoldu” mısralarıyla başlayan gazeller
20	Enderunlu Fazıl	“Ol gedâyım ki ne mâl ü ne dahi câhım var”, “Ol gonceden ki herkese bûy-ı rızâ kokar” mısralarıyla başlayan gazeller; “Nevbahâr erdi safâ mevsimidir” mısraıyla başlayan “Şarkı”; “Hûban- nâme’ den” bir kısım
21	Sümbülzade Vehbi	“Tâb-ı fîrak ü germi-i hicran gelir geçer”, “Gel ey sabâ yine ol gül-izârdan ne haber” mısralarıyla başlayan gazeller
22	Süruri	“Yok bâb-ı ehl-i câha iyâb ü zihâbımız” mısraıyla başlayan gazel

Tablo 3: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri III. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin dördüncü cildi (XIX. yüzyıl) 1955 yılında yayımlanmıştır. Yirmi bir şair yer alan bu ciltte on üç gazel, iki rubaisi ile en geniş alan Avni’ye ayrılmıştır. Avni’den sonra dört gazel, bir muhammes, dört şarkısıyla Vasıf-ı Enderuni diğer şairlerden daha fazla şiire sahiptir.

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ABDÜLBAKİ GÖLPINARLI- DİVAN ŞİİRİ (IV. Cilt)		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
1	Mütercim Asım	“Mey içip gerd-i kederden dilini sâf eyle”, “Nice bir hizmet-i mahluk ile mahzûl olalım” mısraıyla başlayan gazeller
2	Vasîf-ı Enderûni	“Çeşm-i hayâl-i yâr ile giryem gelir gider”, “Her bir merâm yâre tamam söylenilmiyor”, “Ne beyân-ı hâle cür’et ne figana tâkatım var”, “Dağılıp zülfünü evdâ-yı hicâbı attık” mısralarıyla başlayan gazeller; “Kız dinle nush ü pendimi kavlinde sâdık ol” mısraıyla başlayan “Muhammes”, “Kim olur zûr ile maksuduna reh-yâb-ı zafer” mısraıyla başlayan Şarkı Müseddes; “Çözülme zülfüne ey dilrübâ dil bağlayanlardan”, “Bir sözüm var sana ey nahl-i gül-i handânım”, “O gül-endâm bir al şâle bürünsün yürüsün” mısralarıyla başlayan şarkılar
3	Keçecizade İzzet Molla	“Bir dağ derunda bana her dem âşnâ”, “Güliden şikâyet eylemedi hâre andelib”, “Meşhurdur ki fisk ile olmaz cihan harâb”, “Gonce-i dağ-ı zârım ile eğlenirim”, “Bu kadar nâlelerim etmedi âgâh seni” mısralarıyla başlayan gazeller; “Mihnet-Keşân’dan” bir kısım; “Fıkra-i digereş”, “Gülşen-i Aşk’tan” bir parça
4	Akif Paşa	“Ne dem ki bezimde ol şûh işveger bulunur”, “Ne için etmedesin tâ be seher âh gönül” mısralarıyla başlayan gazeller; “Şeb midir bu yâ sevâd-ı âh-ı pinhânım mıdır” mısraıyla başlayan “Şarkı”, “Adem Kasidesi’nden” bir kısım, “Ali”, “Noksan Gazel”
5	Şeyhülislam Arif Hikmet	“Feyz-i mehtâb edeli meclisi bahr-ı sîmâb”, “Ağyar ile o serv hırâmân olur gider”, “Bâki yü Nef’i yü Nâbi vü Necâtî yü Fehim”, “Seyl-i eşkim cûş ecelden gızmde deryâlar gibi” mısralarıyla başlayan gazeller
6	Nazif (Şeyh)	“Şemis’ten iktibâs-ı feyz ile bedr-i zamân oldum”, “Bülbül-i dâire gülşen-i tahmîdiz biz”, “Dilâ hâlât-ı vaslî hemdem-i cânan olandan sor”, “Tecellî fûrûg-ı Şems ile bedr-i iyân oldum”, “Bize ne pister-i zerbüft ü ne kâşâne gerek” mısralarıyla başlayan gazeller; “Suznak Âyini’nden” bir kısım
7	Leskofçalı Galib	“Dil bahâr-ı aşkının kim gülşen-ime’vâsıdır”, “Murg-ı gülşen-sûz-ı aşk ol âşiyânın kalmasın”, “Eyliyen mevkuf-ı te’sir-i niyâz âmâlimi” mısralarıyla başlayan gazeller
8	Cevdet Paşa	“Eden vuslat deminde fikr-i hicrânağlasın gülsün” mısraıyla başlayan gazel
9	Nevres-i Cedid	“Devr-i lâ’inde baş eğmem bâde-i gül-fâma ben”, “Ben ol bülbül değilmiydin ki nâlem hep seninçündü”, “Her sinde her dîdede ey aşk senin eserin var” mısralarıyla başlayan gazeller; “Senden bilirim yok bana bir fâide ey gül” mısraıyla başlayan “Şarkı”
10	Ruhi	“Bu rûbte dillere düştün gönül terâne misin”, “Vâreste olmak isteyen âdem melâlden”, “Cihânı yaltı o tal’atle yâr-i cân olalı”, “Bakmıyor mu diye dil-hasre-i hicran gözüme”, “Gör ne âfettir senin ey serv-kamet kametin” mısralarıyla başlayan gazeller
11	Avni	“Fûrûg-ı hüsnü âlem-sûz iken ol müh nâ peydâ”, “Cevher-i cansın letâfet ma’den olmuştur sana”, “Cihan kim beste-i zencîr-i ahkâm-ı diremdir hep”, “Hüsnüne mecburdur hem Müslüman hem büt-perest”, “Yâr mest-i nâz ü nahvet âşık-ı nâçâr mest”, “Hırâmân ol ki nahl-i tûr refât etti sansınlar”, “Dildâra değil bir dil-i şeydâ mütehayyir”, “Anılsın cennet-i kuyun ki kurban olduğum yerdir”, “Ateş-i âhımla yandı bağlar gülzârlar”, “Dil girse felek şekline mâhı sen olurdun”, “Yâre fâş et râzını ammâ zebânın duymasın”, “Kalır mı bir şeb âğuşunda ol meh tām keyfımce”, “Riştaye döndürdün ey gam bî vücûd ettin beni” mısralarıyla başlayan gazeller; “Mecnûn ki Lâ ilâhe illâ der idi”, “Bu deyr-i harâbdan ki hayran gittim” mısralarıyla başlayan rubailer
12	Kazım Paşa	“Zülf-i sünbül-tâbının başımda sevdâ-hâbı var”, “Nur-ı sinen sîne-sûz-ı şu’le-i idrâk olur”, “Tîşe-i aşk etti gönlüm hânesin viran henüz” mısralarıyla başlayan gazeller; “Sad çâk olup sürâdık-ı eyvân-ı Kerbelâ” mısraıyla başlayan “Mersiye’den” bir kısım

13	Hikmet	“Gözümde hûn-ı felâket ciğerde mızraklar”, “Ey derd-i hasretimle perîşân olan ana”, “Sanki geldim de ne buldum bu harâb-âbâde” mısralarıyla başlayan gazeller
14	Sadullah Paşa	“On Dokuzuncu Asır”
15	Osman Şems	“Gözü dünyâ mı görür âşık-ı dîdar olanın” mısraıyla başlayan “Müseddes”, “Görünür tâbiş-i dîdar gönülden gönüle”, “Benim şu derdi gönlüm çok belâdan arta kalmıştır”, “Derdimiz dildâra söylenmiş devâ söylenmemiş”, “Düşeli zülfü hamından dile sevdâ sevdâ” mısralarıyla başlayan gazeller
16	Eşref Paşa	“Değil râz-ı dili izmâr dest-i ihtiyarım” mısraıyla başlayan gazel
17	Hakkı Bey	“Derk-i esrâr-ı maânîde bulan vâye-i tâm” mısraıyla başlayan “Kaside”; “Ne sâfi bâdesi ne gerdiş eyler câmu kalmıştır”, “Pervâne-i şem’-î harem-efrûz-ı ferâğız” mısralarıyla başlayan gazeller
18	Andelib	“Hilâl-i Seher”, “Nûr-ı simâ-yı sabâhat yâl ü bâl olmuş sana” mısraıyla başlayan gazel
19	Hersekli Arif Hikmet	“Vuslata vâsıta şevk-ı dil-i çâlâk yeter”, “Hânman-sûz-ı kazâ dâğ-ı fûrûzânımdır”, “Yok mu bir ârâmı aşkın çeşm-i giryânım gibi”, “Çeşmim ki ola hacle-geh-i ismet-i dîdar”, “Tâbiş-i mihr-i ruhun tenvir-i nâsût eylesin”, “Gönül bigâne vahşî-edâdır”, “Yazık ümm-ül-kitâb-ı aşk için tefsir yoktur”, “Belâ-yı aşk sanma bir dil-i nâ kâma düşmüştür” mısralarıyla başlayan gazeller
20	Asaf (Damad Mahmut Paşa)	“Sen isti’dâd arz et bî hisâb üstâd olur”, “Şu didâr-ı nigâre bak ne müjgân var ne ebrû var” mısralarıyla başlayan gazeller
21	Agâh Paşa	“Etmez hevâ-yı aşk ile asla karâr mevc” mısraıyla başlayan gazel

Tablo 4: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri IV. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin beşinci cildi (XX. yüzyıl) 1955 yılında yayımlanmıştır. Yirmi bir şair yer alan bu ciltte yedi gazel, iki şiir ve rubaileri ile en geniş alan Yahya Kemal’e ayrılmıştır. Yahya Kemal’den sonra sekiz gazel, bir şarkısıyla Baki diğer şairlere göre daha fazla şiire sahiptir.

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ABDÜLBAKİ GÖLPINARLI- DİVAN ŞİİRİ (V. Cilt)		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
1	Muallim Feyzi	“Kıyâmetler kıyâm eyler hırâm-ı nâzenîninden”, “Dide oldu aks-i rûyunla serâpâ gark-ı nûr” mısralarıyla başlayan gazeller; “Matlûb göründü kibriyâye” mısraıyla başlayan “Mersiye”
2	Vasfî (Şeyh)	“Nev-bahârın başkadır te’sîr-i feyyâzânesi”, “Bî karâr eyler hezâr-ı zârı feyz-i nev- bahâr” mısralarıyla başlayan gazeller
3	Fahri (Şeyh Hüseyin Fahreddin Dede)	“Dehre gelmekten ne da’vâdır ne gavgadır gazez”, “Gel dergeh-ı Mollâ’ya da bak gör ne safâ var”, “Gerçi zâhîrde ben hakıyr oldum” mısralarıyla başlayan gazeller
4	Eşref	“Ben ol sayyâd-ı cellâdım ki meydân-ı hamîyyette”, “Bir günüm âsûde geçmez âh ü efgan” mısralarıyla başlayan gazeller; Kıtalar
5	İsmet (Müstecabizade)	“Can henüz endişe-i sevdâ-yı ruhsârındadır” mısraıyla başlayan gazel
6	Şakir (Ayaşlı)	“Bir bahr-i muhit-i ibtilâyım” mısraıyla başlayan gazel; Kıtalar
7	Reşit Akif Paşa	“Ey dizen cevher-i esmâyı gönülden gönüle”, “Mülkü tahrîb eyledik zevk-ı riyâset”, “Çıkarma âh-ı dili kurb-ı arşgâha dahi” mısralarıyla başlayan gazeller

8	Abdulkadir-i Belbi (Seyyid)	“Ârif-i billâh olanlar aşka eyler iktidâ” mısraıyla başlayan gazel
9	Memduh Paşa	“Bahşeden âh-ı şu’le-şânı bana”, “Nâledir kârım demâdem zikr ü fikrim âh düst”, “Evvel olurdu ehl-i recâ bir vezire bend”, “Kefen be düş adem mülküne şitâbım var” mısralarıyla başlayan gazeller
10	Talat (Üsküdarlı)	“Zaman bir türlü ben bir türlü vaz’-ı yâr bir türlü” mısraıyla başlayan gazel; Kıta; “Hürriyetimi elimden aldın gittin” mısraıyla başlayan “Rubai”
11	Burhan (Belhi, Seyyid)	“Bir bülbülüm ki aşk odudur verd-i ahmer”, “Gözlerim merdümle girdâb-ı gam içindedir” mısralarıyla başlayan gazeller
12	Tokadıza Şekip	“Dermeden zevkını ünsiyet-i rindânemizin”, “Gariyk-ı vec-ı safâdır cenâb-ı Mevlânâ”, “Bir amâ zulmetidir çeşmin için nûr-ı şühûd”, “Çıkar feryâdımız eflâke istimdâd şeklinde”, “Ararken bir hakıyyat dinledim binlerce efsâne”, “Gül açıl karşımda güller şermsâr olsun yine” mısralarıyla başlayan gazeller
13	Adanalı Ziya	“Nezâket-i beden nedir gönülde rikkat isterim”, “Bilmem niye aşktan usansın”, “Ser be düş-ı hayretim gama me’men miyim”, “Oldu her Hak-âşnânın kıblegâhı gözlerin”, “Hubb-i vatanî yok mu yetiş meskeni kurtar”, “Nedir bu dâğ-ı esâret niçin bu kayd-ı elem”, “Medârım kalmasa sehm-i gam-ı can-kâhtan başka”, “O şüh-ı nâz- güstere niyâz eder gider gönül” mısralarıyla başlayan gazeller
14	Baki	“Bir bahtı kare âşık-ı nâlânınım senin”, “Baht-ı siyâh zülf-i perîşâna benziyor”, “Bir zaman burç-ı safâda mâh-rûlar var idi”, “Hayâl-i tâbiş ruhsâr-ı yâr var dilde”, “Kenâr-ı bahre ne dem kim o mâhpâre gelir”, “Bezm-i şârâb-ı nâba ki cânan gelir gider”, “Verdim o şûha gönlümü âvâredir dedim” mısralarıyla başlayan gazeller; “Encâm-ı hayâtı bir hisâb et” mısraıyla başlayan “Şarkı”
15	Mecdi	“Bakanlar kaddine reş-âver-i kadd-i sanovber der”, “Harîm-i yârden dûr olmamak ulvî karârımdır”, “Bin lû’lû!-i şehvâra bedel eşk-i terimdir”, “Uzûbet oldu nihâyet çıkan azâbımdan”, “Gir gönlüme de dinle nasıl nâle-güzünim” mısralarıyla başlayan gazeller
16	Adanalı Tal’at	“Mecnûn olalı hüsnüne Leylâ’yı unuttum”, “Nâleler tab’ıma ilhâmlar îrâd eyler”, “Öyle ser-mestim ki câm-ı hoş güvâr-ı neşveden”, “Vaslın şebinde subh ile şâm anlaşılmasın”, “Biz Mesîhî-nefesiz gerçi Mesîha değiliz”, “Onun lebinde tebessüm gözünde nûr olsam”, “Ey kız bu hüsn ü ân ile Leylâ mısın nesin” mısralarıyla başlayan gazeller; “Kıta”; “Biz âh-ı derûnu bâda arzylemedik” mısraıyla başlayan “Rubai”
17	Ferit Kam	“Cezbe”; Kıtalar, Rubailer, Beyitler
18	Suûd	“Bir zaman bezm-i emelde hay ü hûlar var idi”, “Nev-bahârı andırırın renkler bûlarla sen”, “Fürûğ-ı çeşmine ey nûr-ı dîde hayrânım” mısralarıyla başlayan gazeller
19	Hamamizade İhsan	“Hezâr-ı tâlimin gülmeden bahârı bana”, “Dem olur vuslatı uşşâkına şâyeste gelir”, “Âşkâr olmakla zîr-i turrdan didâr-ı yâr”, “Eşk-i hasret gözlerimden tâ be dâmân serpilir”, “Gehi ruhsâra dökül gâhi girîbâna dökül” mısralarıyla başlayan gazeller; “Âlemde seni candan sevenindir” mısraıyla başlayan “Şarkı”
20	Neyzen Tefvik	“Zât-ı sultân-ı baka ya’ni maânî husrevi” mısraıyla başlayan “Muhammes”; “Gönlümün meyhanesinden hitap” ; Kıtalar, Beyitler
21	Yahya Kemal	“Dil uyur mest olarak yâr-i dilârâ söyler”, “Bezm-i Cemşid’de devran ki kadehlerle döner”, “Meyhâne böyledir bir içen dâima içer”, “Hazan ki durmadan evrâkı sû-be sû dökülür”, “Cem bezm-i camı kurduğu gün şâd olun dedi”, “Virâne-i cihanda ne şâhız ne bendeyiz”, “Firdevs bu şehrin şeb ü rûzunda iyandır” mısralarıyla başlayan gazeller; “İsmail Dede’nin Kâinatı”, “Çubuklu’dan Gazel”; Rubailer

Tablo 5: Abdülbaki Gölpınarlı- Divan Şiiri V. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.1.2.Asaf Halet Çelebi- Divan Şiirinde İstanbul

Asaf Halet Çelebi tarafından hazırlanan eser 1953 yılında basılmıştır. Şairleri yüzyıllara göre tasnif eden yazar, şiirlerinde İstanbul'a yer veren şahsiyetleri eserine almıştır. Şairlerin sadece doğum ve ölüm tarihleri hakkında bilgi vermiştir. Eserin sonunda, günümüzde kullanılmayan kelimelerin anlamlarını veren bir sözlük, kitapta geçen yer adlarının ve şahsiyetlerin indeksi, bibliyografya, yanlış doğru cetveli ekleri bulunmaktadır.

Çelebi, dört asır süren ve XIX. yüzyılın sonlarına doğru sona eren edebî anlayışın tamamlayıcısı niteliğinde Abdülhak Hamit Tarhan'dan başlayarak halk şiirlerinde de İstanbul kavramının ele alındığı ikinci cildi hazırlamak düşüncesinde olduğunu belirtir (Çelebi, 1953, s. 7).

Toplamda seksen sekiz şair bulunan eserde XV, XVI ve XVII. yüzyıllarda daha az şiire yer verilirken XVIII. ve XIX. yüzyılda şair ve şiir sayısı artmıştır. XVIII. yüzyılda Nedim, Haşmet, Nabi; XIX. yüzyılda Vasıf Enderûni, Enderûni Fazıl Bey, İlhami, Sürûri, Sermed diğer şairlerden daha fazla şiire sahiptir. İstanbul şairi olarak bilinen Nedim'in farklı türlerde yazdığı pek çok şiirinden örnek sunulmuştur. Eserde genel olarak gazel türündeki şiirler daha fazladır.

Asaf Halet Çelebi, Divan şiirinde şairin amacının sadece mazmunlarla doğayı tasvir etmek olduğunu belirtir. Hazırladığı antolojide İstanbul'un, şairlerin şiirlerine hangi suretle girdiğini göstermeye çalıştığını ancak bunun çok kolay olmadığını ifade eder. Bazen İstanbul sözcüğünün sadece kafiyeyi uydurmak için kullanıldığını, bazen sözcüğün o devri anlatmak için çok yavan kaldığını bazen de herkesçe bilinen bazı şairlerin hiçbir şiirinde İstanbul'un geçmediğini söyler. O devri canlandırmaya gücü yetmeyecek İstanbul şiirlerini ise esere almadığını belirtir. Tüm bu zorluklara rağmen bazı şiirlerin büyüüne kapılıp renkli tablolar gibi duran bu şiirlere hayran kaldığını dile getirir (Çelebi, 1953, s. 3).

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ASAF HALET ÇELEBİ- DİVAN ŞİİRİNDE İSTANBUL		
XV. Yüzyıl		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları / Şiir Adı
1	Fatih Sultan Mehmet	“İstanbul’un Fethine Tarih”, “Bir güneş yüzlü melek gördüm ki âlem mahıdır”, “Bağlamaz Firdevs’ e gönlini Kalâtâyı gören güzel” mısralarıyla başlayan gazeller
2	Aynî	“İstanbul’un Fethi Münasebetiyle Yazılan Murabba”
3	Ahmet Paşa	“Ey kasr-ı felek- ri’ fât ü vey tâk-ı mu’ allâ” mısraıyla başlayan “Kaside”
XVI. Yüzyıl		
4	Tâcizâde Ca’fer Çelebi	“Hevesname” den bir parça
5	Cemâlî	“Şehrengiz-i İslâmbul” dan bir parça
6	Sirozlu Sa’dî	“Şehr-i İstanbul ki âlemde güzeller kanıdır” mısraıyla başlayan “Gazel”
7	Ahî	“Ha çeker bâşum beni durmaz bu deryâdan yana” mısraıyla başlayan “Gazel”
8	Zâtî	“Sû gibi gönlüm akar sen serv-i rânâdan yana” mısraıyla başlayan “Gazel”
9	Nihanî	“Bir güzel gördüm bugün ben Ayesofyâ’dan yana” mısraıyla başlayan “Gazel”
10	Koca Nişancı	“Nazm-ı Beray-i Ayasofia”, “Bedestan”
11	Zihnî	“Gözümünden şehrin önünden akan cûşile deryadır” mısraıyla başlayan “Gazel”
12	Beşiktaşlı Yahya Efendi	Kıta
13	Lâtîfî	“Evsaf-ı İstanbul” dan bir parça
14	Taşlıcalı Yahya Bey	“Şah ü Geda” dan bir parça
15	Nazmi	“Meyl idersem nola her la’lî şeker hâdan yana” mısraıyla başlayan “Gazel”
16	Bakî	“Dil- rübâlarla acep kesreti var her yolun”, “Serv kâmetler iki yânın alurlar yolun”, “Reh-i meyhâneyi kat itti tîğ-i kahrı sultânın” mısralarıyla başlayan gazeller
17	Hoca Sa’deddin Efendi	Mesnevi
XVII. Yüzyıl		
18	Bahtî	“Edirne şehri gîbî gerçi şehr-i bî-bedel olmaz” mısraıyla başlayan “Gazel”
19	Nefî	“Mahşer olmuş sahn-i Kâğıdhâne dünya bundadır” mısraıyla başlayan “Gazel”
20	Atâyî (Nev’izâde)	“Hamse” den bir parça
21	Nerkisi	“Şehr-i hoş âb-ü hevâ ya’ni Sitanbul ki eğer” mısraıyla başlayan Beyit
22	Yahya Efendi (Şeyh-ül’ islam)	“Salınsun ‘id irişdi yine hûbâni Sitanbulun” mısraıyla başlayan “Gazel”; Kıta; Beyit
23	Vacdi	“Tekmîl- i cünûn itmeğe hâmûn ele girse”, “Şebistân-ı gamim bezmimde şems-î enverim yokdur” mısralarıyla başlayan gazeller

24	Fasihi	“Eğer ‘aşkınla olsâ dilde bir nâr-ı nihân peyda” mısraıyla başlayan “Gazel”
25	Kâşif	“Şinâh idüb yine vâfir bûtân- ı kûy- i Hisâr” mısraıyla başlayan “Gazel”
26	Meçhul	Bu kısımda yer alan şiirlerin şairleri yoktur. “Deva etmez cûnûn-i ‘ışkına gör ol gül-endâmı”, “Çıkmasun âdem olan taşraya aslâ andan” mısralarıyla başlayan beyitler
		İstanbul hamamları hakkında beyitler
XVIII. Yüzyıl		
27	Rami Mehmed Paşa	“Merdüm-i dide-i giryanda hayâl-i ruh-i yâr” mısraıyla başlayan Beyit
28	Mütercim Asım Efendi	“Nice bir hizmet-i mahlûk ile mahzûl olalım” mısraıyla başlayan “Gazel”
29	Sabit	“Serkeşliğe müebbeddel olur ser- fûruları”, “Hançer gibi aşûb-ı nigh sağı kola düştü”, “Kes nâhun-î ‘alakâyı der benden ol peri”, “Dildârı bû şeb gaile-î câma düşürdük”, “Kesretinden âk sâdeyle gelen cânânenin”, “Dökse gelû-yi rinde mey-î erguvan sebi” mısralarıyla başlayan gazeller, “Ramazaniyye”, Kıta ve mesneviden örnekler
30	Nabi	“Hayriyye” den bir parça, “Şirîştinde ânın kim nûr var kalbinde kîn olmaz”, “Hat gird-i ‘ârızında ki gâhî ‘ayân olur”, “Rûze rûze cem’ olur rindân Ayâsofiyyedê”, “Güldürme iltifâtın ilê kîne-i cûları”, “Açıldı ‘âşkın yine dâğ- i nihânları”, “Reng-î hayât kim görünür la’l-i yârdâ”, “Fedâ visaline eşk-i şebânemiz var ise”, “Eltaf-ı bî- tenâhî bâr û katara gelmez”, “Hat nevrêsîde çeşme- i bâğ- i izâdır”, “Hammâm ki âyîne- i sîmîn bedenandır”, “İtdirir kişver- i efvâha sefer güfteleri” mısralarıyla başlayan gazeller; “Sem ‘in gıdâsı mâ’ ni- i pâkîze- i nûtkdur” mısraıyla başlayan “Kaside”
31	Osman- zade Taib	“Pâdişâhım meded âteşlere yandırdı bizi” mısraıyla başlayan yangın hakkındaki tarihi
32	Nazim	“Gûşe-î tecrîd ile dil bî- keder peygüledir” mısraıyla başlayan “Gazel”
33	Nedîm	“Bu şehr-i Sıtanbûl ki bî- mislû behâdır”, “Bak Sıtanbûlun şu Sadâbâd-ı nev bünyânına”, “Seherî dünkü gün oldukça cihan nûranî”, “Söyle ey kil- î sühanver bülbül-i gûyâ gibi”, “Ey âlem-i misâlin seyyâh-ı hûşyârî”, “Kasr-ı rûh-ı efzâ değil hüsn ü behâ me’ vâsıdır” mısralarıyla başlayan kasideler; “Ramazanniye”; “İydiyye”; “Gel hele bir kerrecik seyr it göze olmaz yasağ”, “Vakt-i gülgeşt-î çemen seyr- î kenâr eyyamıdır”, “Mâh -i ‘id- âsâ gelüb ey Âsâf-î ‘âlicenâb”, “ ‘Aceb reşkeyledî ta ‘bım nevây-î andelibâne”, “Andırır kasr-ı cinânı bu dil- î naşada”, “Yetmez mi sana bister ü bâlîn kucağım”, “Yeniden eski mahabbetleri tecdîd edelim”, “Sevdiğim cânım yolunda hâke yeksân olduğum”, “Bir sefâ bahş idelim gel şu dil- î naşâde”, “Vasf-ı hüsn-ü behçetî bir vechile sığmaz dile”, “İrişdi nev- bahâr eyyâmı açıldı gül ü gülşen”, “Yine bezm-î çemene lâle fûrûzan geldi”, “Şimdi Sadâbâda bak evvelkinden â’la mıdır” ile mısralarıyla başlayan şarkılar; “Fırkâ-i erbab-î dilden zümre-i zühhâde dek”, “Gör kadd-i yâri serv-i çeman söylerim sana” mısralarıyla başlayan gazeller; “Şehriyâr-î tâcver sahibkiran-ı bahr ü berr” mısraıyla başlayan “Tazmin”
34	Sâmi	“Yine î’dî Ramazân oldu şeref- i bahş- i cihân” mısraıyla başlayan kaside; “Kaside-i Şitaiyye”, “Müferrih- i dâf’i gam dilgûşadır sahn- i Sa’dâbâd”, “Fezâyî dilgûşadır sahn- i zîbâdır ferahzâdır” mısralarıyla başlayan şarkılar
35	Seyyid Vehbi	“Ebnâ- yı dehrin olma rûbûde dü- rûsunâ”, Hâl- î siyeh miyâne- i hatt- î izârda”, “Âh bir muğbeçe gâretker- i îmânımdır” mısralarıyla başlayan gazeller; “Can

		başılar âdeme ab u hevâ- yi Üsküdar” mısraıyla başlayan murabba, “Şahenşeh-i âli- neseb Sultan-ı memdûhü’l- haseb” mısraıyla başlayan “Tarih”
36	Süleyman Nahifi	“Âlemî tutsa nolâ şöreti Sa’dâbâdın” mısraıyla başlayan gazel; “Bû fezâ- yî dilkeşe gel kasr-ı Sa’dâbâdî gör” mısraıyla başlayan “Kaside”
37	Fennî	“Sevâhîlnâme” den, “Kırıldı deyu kederlenmenüz bezimde sebû” mısraıyla başlayan “Gazel”
38	Neccar-zade Şeyh Rıza Efendi	“Âçıldı yine gönce-i gülzâr –ı Beşiktaş” mısraıyla başlayan “Gazel”
39	Sâhib	“Teklif-i riyâ ‘ârife mahmul değildir” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Reşk-i gül bağ-ı behişt oldu fezâ- yi Üsküdar” mısraıyla başlayan “Murabba”
40	Mustafa Rahmi	“Târih-i Şeref- âbâd”, “Sürûr-i makdeminle hande fermâ-yî behişt olsun”, “Nesîm- î sühgâhı dem urur şâm ü sabâsından” mısralarıyla başlayan şarkılar
41	Hevayî	“Bin yüz altmış sekizin evvel-i hamsininde” mısraıyla başlayan “Tarih”
42	Hâtem	“O şuhun pençe- î sîmîni mâh-ı ‘âlem- âradır”, “Ruhlerindê o teb nenin nesidir”, “Bâde- î şîr surâhî memesidir gûyâ” mısralarıyla başlayan gazeller; “Arak- pâş olsa gül-î ruhsâresî her dem civânânın” mısraıyla başlayan “Şitaiye”
43	Çelebi-zâde Âsım	“Yinê ‘îd irsi sâkî bezm- i ‘ayşî eyle âmâde” mısraıyla başlayan “İydiyye”; “Ne gam dil feyzyâb olmazsa dehrin ağıniyâsından”, “Bâde – nûşân- î hevâdan zümre-î zuhhâde dek” mısralarıyla başlayan gazeller
44	Yenişehirli Belig	“Ne kadar olsa diremdâr olâna ni’meti bol”, “Dilber odur ki Kâ’be- i kûyinde bî- riyâ”, “Her veçhile etvârî sairlerine râcih”, “Mîhr ü mehdîr sîm ile zerrin iki mizâh-ı çarh”, “Dilden zebâna gevher-i ma’nâ atıyyedir”, “Azm idüb sanma ‘adem mülkine ismî güm olur”, “Dü la’lin safhâdâ tenvîne benzer kim ‘ayan olmuş”, “Hâk-î kademin safha-i berk-i semen üzre” mısralarıyla başlayan gazeller
45	Muhlis Mustafa Efendi	“Hoş mesiregâh olur ‘işret- fezâ” mısraıyla başlayan “Şarkı”
46	Nevres Abdürrezzak	“Ârız-î cânânı gördüm dîde-i giryân ilê”, “Nê gülde nê semende ne seyr-i çemendedir” mısralarıyla başlayan gazeller
47	Râgıp Paşa	“Bezm-i âşkın telh ü merd- efken olur sahbâları” mısraıyla başlayan “Gazel”
48	Haşmet	“Gurre-î şehri- sıyâm itdi yine ‘arz-ı cemâl” mısraıyla başlayan “Kaside”; “Pertev endâz olıcak gurre-i şehri- Ramazân” mısraıyla başlayan “Kaside-i Ramazâniyye”; “Eser-î feyz-i bahar itdi cihânı hurrem” mısraıyla başlayan “Bahâriyye”; “Âhû- revîşim kıymetini bilmeze gelmez”, “Nûş-ı sâgar idemem bûs ü kenâr olmayıcak”, “Ey nûr- î dîde eşk-i revânı bilür müsün”, “Sevda getürdü ‘âşika hat rûy-i yârdâ”, “İtdi hadenk- i gamzesi ben dîlfikâra kâr”, “Bir şâhbâz-ı hüsn ile biz Akbabâdayuz”, “Var mı aslan sūdünê hâhîşî yavrum nicedir”, “Girübân- î hatın sad çâk idince pençe-i şâne”, “Dil bûse-i ruhsârına fırsat bula düşdü”, “Şitâb- î pâ-yi himmetle tarik- î ilticadan geç” mısralarıyla başlayan gazeller.
49	Arif Süleyman Bey	“Der vasf-ı Kasr-ı Serây-ı Beşiktaş”
50	Nâşid	“Şehlevendim kanalım câm-ı şerâb-î nâba” mısraıyla başlayan “Şarkı”
51	Esrar Dede	“Dildâr idicek va’deyi yahu- yi Sitanbûl”, “Gice Kandillide gök kandil olub ol mehrû” mısralarıyla başlayan gazeller

52	Galib Dede	“Eğer sâhilserâ görmekse çarhım maksad- î cânî” mısraıyla başlayan “Şarkı”; “‘Ale’s- sabâh ki âheng-i nağme itdi hezâr” mısraıyla başlayan “Bahâriyye”; “Zehi sâhilserây-i dilgüşâ iklim-i nev- bünyâd” mısraıyla başlayan “Tarih”
53	İzzet Efendi	“Sâhilnâme” den bir parça
54	Abdülhalim Neyyir Dede	“Gitmek ister şevk- î mehtâb ile cânım Beykoza” mısraıyla başlayan “Gazel”
XIX. Yüzyıl		
55	Kâmi	“Tutsa tâlî keştibânı bahr- i’izzetdê dünden”, “Sînede şâh-î mahabbet kurdu âteşden otâg”, “Mihr-ü ‘âlemtâb-ı hüsnün kıldı âfak-ı şu’â” mısralarıyla başlayan gazeller.
56	Neş’et	“Allah ne hoş bu kasr-ı hümayûn- î şehnişin” mısraıyla başlayan “Kaside”; “Te’âl –Allah zehî devletserây-î âsman- bünyad” mısraıyla başlayan “Tarih”; “Müjemle ey dil-î hunpâre pâdâş olduğun var mı” mısralarıyla başlayan gazeller
57	Pertev	“Kaçınmaz vahşet itmez ol perî gerçi sevimekten” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Tahmis-i Gazel-i Nedim”
58	İlhami	“İdüb üç çifte bir nâzûk piyâde şimdi âmâde”, “Zevk-i ‘işret idelim evvel bahâr eyyamıdır”, “Yine teşrif-i kudüm eyledi eyyâm- ı bahâr”, “Yine zevk idüb güzel bir kahve nûş itdim hele”, “Düşdü divânê gönül cânâneden cânâneyê”, “Azm-i meydan eyledik çün nevbahâr eyyamıdır”, “İd irdi Dolma bağçenin ‘azm eyldim seyrânına” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Sayd-î semek itmek diler dilber bu şeb mehtâb iken”, “Bize gel nâzı bırak ey gül-i ter cûş idelüm” mısralarıyla başlayan gazeller
59	Sünbül-zâde Vehbi	“Âşufte vü ser- dâde- i pîç ü ham olaydım”, “Zâhmnâk itdi derûnum dide-i hunhâresi”, “Benlerle gerçi kâle-i rüy-î beneklidir”, “Seferber-i reh-i ‘aşkın nicê diyara gider” mısralarıyla başlayan gazeller; “Hirâmân ol çemenlerde gel ey servî revanım gel”, mısralarıyla başlayan “Müstezad”
60	Enderûni Fazıl Bey	“Terkîb-i Bend-i Bahâriyye”; “Nevbahâr irdi safâ mevsimidir”, “Gülle-i ‘aşka dil- î zârî nişangâh itdim” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Gel temâşâ- yî cinân it bu Neşât- âbâddan” mısraıyla başlayan “Tarih”; “Bağ-ı cennet midir ol hâne leb-î deryâda” mısraıyla başlayan “Tercii Bend”; “İrdi eyyâm-ı şitâ oldu cihan berfe garîk” mısraıyla başlayan “Berfiye”; “Hûbabnâme”den bir parça, “Zenânname”den bir parça
61	Reis-ül Küttâb Ârif Efendi	“Zehî devletserâ- yî dilkeş- î pür zîb ü şâhâne” mısraıyla başlayan “Kaside”
62	Sürûri	“Seyr idin dilber-i nâzûk-terin İslâmbûlun”, “Virüb revnak anâ gülman- sıfat hûbân-ı İslâmbûl”, “Nev-bâhar ile gelüp zînet-i Kağadhânê”, “Devr eylese bezm-î keremi micmer-i tevîk”, “Câmi- î Sultan Muhammed kim cemâ’at bundadır”, “Rehvâr-ı dil ki ‘arsa-i hicrinde randedir”, “Sanma kim yıkdı kadehnûşlerî dūd-î şerâb”, “Âşık-î hastelerin kûyüne geldikde şehâ”, “Bâğdâ yaptığıçün bûlbûl-î nâlan lâne” mısralarıyla başlayan gazeller; “Sitanbulâ düşen âdem çıkub olduğu kişverden” mısraıyla başlayan “Kaside”
63	Ârif Mehmed Efendi	“Va’d itmiş idim ey gül-i ter vakt-î şitâdâ”, “Bu şeb ey mehveş-i nâyâb” mısralarıyla başlayan şarkılar
64	Refî Kâlayî	“Olmayincâ bir bir kamer- rû mihribân-ı şa’irin”, “Dil esb-i ümîd oynadalı semt-i Vefâdê” mısralarıyla başlayan gazeller
65	Halim Giray	“Kasd-ı Şâm eyledi âhir o cebîn âhir o cebîn- î fitne”, “Meh- cebînîmlê olub hemdem şeb-î mehtâbdâ” mısralarıyla başlayan gazeller

66	Vasıf Enderûni	“Gül mevsimidir ey perî nûş- î mey-i nâb it”, “Gel seninle yarın ey serv-î revân”, “Eyyâm-ı bahâr oldu açıldı gül-i şâdâb”, “Ayın on dördü oldu seyre çık sâhn-î gülistânê” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Nevbahâr eyyâmı geldi ey gül-i bağ-ı merâm”, “Bir tıfla düçâr oldu gönül semt-i Bebekdê”, “Mevsim’i güldür gülistan vaktidir”, “Çözölmê zülfüne ey dilrubâ dil bağlayanlardan” mısralarıyla başlayan murabbalar; “Hengâm- ı safdır bu şeb ey mâh-ı kamertâb”, “Temâşâ- yı cemâl eyle hezâr ikbâl ü şevketle”, “Çıkub seyr-î fezâ-yî bağ ü râga ‘izz ü devletle”, “Cânib- î Göksuya lütfeyle azîmet îdelim” mısralarıyla başlayan murabba şarkılar; “Mübârek makdeminle Pâdişâhım oldu mennûnun” mısraıyla başlayan Şark-î Pesendide; “Gülistânlar zîneti kâşaneler pîrâyesi” mısraıyla başlayan “Tarih”; “Dağidub zülfünü sevdâ-yı hicâbı atdık”, “ Kâlâ-yi dilî istedi yâr al diyü virdüm”, “Ol şüh-i bî vefaya gönül mübtelâ mısın”, “Bû şeb tutuşub âh-i derun velvelerle” mısralarıyla başlayan gazeller
67	İzzet Molla	“Seyr idüb rûyin nigâhın târ-ı kâkülde geçer”, “Yâr ile bir iki mey üç sularındâ atdık” mısralarıyla başlayan gazeller; “Bâde-nûşân-î hevâdan zümre-î zühhâde dek” mısraıyla başlayan “Tahmis-i Mutarraf”; “Leşker-î mahsûnunû gördüm geçen Gülhânedê” mısraıyla başlayan “Kıta”; “Zib ü ziver ile buldû bu serây-î Galatâ” mısraıyla başlayan “Tarih”
68	Hızır- Ağa- zâde Said Bey	“Sevdim amma Göksûdâ gördükde sen sîmin tenî” mısraıyla başlayan “Şarkı”
69	Rasih-i Enderûni (Çuhadar)	“Cam ü endişe vü efkârım olub dilde ziyâd” mısraıyla başlayan “Şevkiyye”
70	Adli (Sultan II. Mahmud)	“Pek hâhişi var gönlümün ey serv-i bülendim”, “Söylemez midim sana ey gül- ‘izâr” mısralarıyla başlayan şarkılar
71	Sermed	“Bu Cum’â gel benim servi bülendim”, “Geçen haftâ kayıklâ ben geçerken”, “Şöyle bir yaşdı geçen sohbetiniz”, “Sevdiğim gönlü ferahyâb idelim”, “Geçilmez vaslınâ târ- î ümidi bağlayanlardan”, “Çözölmüş yok hevâ-yı zülfünê dil bağlayanlardâ”, “Bu hâlet muktezâ-yî kevkebindir”, “Ey Şehensâh- î kerem kân-ı ‘atâ” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Gayri pek cânıma yetdî gideyim yâre sabâh”, “Senin şemşîr-i gamze çekdiğin bak kahramanlıktır” mısralarıyla başlayan gazeller; “Gitdi hengâm-ı şitâ geldi bahâr” mısraıyla başlayan “Bahâriyye”
72	Ayni	“O mürğ-î lâmekânın âşiyânâ hâcetim yokdur”, “Karye-î Çengelde yandı âh kim meyhâneler”, “Fen verdi cihânâ o mehin tal’atı mahsus” mısralarıyla başlayan gazeller
73	Fehim Efendi	“Figan kim câme-î ‘ömrüm kabâ-yı hasret olmuşdur” mısraıyla başlayan “Gazel”
74	Leylâ Hanım	“Vaktidir ey Padişâh-î mehlîkâ” mısraıyla başlayan “Şarkı”
75	Âli Bey	“Tig-i hasretle kapundâ yine maktul oldum” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Derim İstanbulu ben ehl-i nazar deryâsı” mısraıyla başlayan “Kaside”
76	Şeref Hanım	“Gene-i ‘uşşâka safha İstanbul” mısraıyla başlayan “Kıta”; “Kanî o dem ki gönül seyr-î yâr ile gitdim” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Sâkıya sun bâde yârim uykusuz” mısraıyla başlayan “Şarkı”
77	Şeyh’ül İslam Arif Hikmet Bey	“Neş’e basmaz ayağın bezm-i dil-î naşâdê” mısraıyla başlayan “Gazel”
78	Fatin	“Da’vî kernâl itmeğe elde hüner ister”, “Ya Vedûd iskelesinde görelî ol şühû” mısralarıyla başlayan gazeller; “Bin nevâziş eyleyüb olsan gulâm-ı iltifât” mısraıyla başlayan “Kıta”; “Gitdi eyyâm-ı şitâ fasl-ı bahâr itdi vürûd” mısraıyla başlayan “Şarkı”

79	Şakir Ahmed Paşa	“Cânan yine mehtaba çıkub uykuya yatmış” mısraıyla başlayan “Gazel”
80	Pertev Paşa	“Ceyhûna döndü dide-i giryân akıntısı” mısraıyla başlayan “Gazel”
81	Osman Nevres	“Ne tuz nân-i ‘azîzindê ne tad var kare sâyundê” mısraıyla başlayan Beyit
82	Ziya Paşa	“Sıtanbul şehri reşk endâz-ı heft iklim-i devrandır” mısraıyla başlayan “Kaside”
83	Nail	“Ey şâh-i serâperde-i iklim-i dil ü can vey server-i hûbân” mısraıyla başlayan “Müstezad”
84	Hilmi	“Beylerbeyinin âb ü hevâsı ne güzeldir” mısraıyla başlayan “Şarkı”
85	Hasırcı- zâde Mehmet Ağa	“Bahâr oldu gül âçıldı güzeller çıkdı meydânê” mısraıyla başlayan “Kaside-i Teferrüciye”
86	Eşref	“Gönüldê ârzûdur vuslât-î heyhat-ı İstanbûl”, “Gül hande itse ol gül-i nevres bahâr olur” mısralarıyla başlayan gazeller
87	Senih-i Mevlevi	“Seni gözler bu çeşm-i eşkbârım kasr-ı Yıldızdâ”, “Abesdir yâr olursa misk ü anber cüstücüsundâ” mısralarıyla başlayan gazeller
88	Münif Paşa	“Ne mümkün istikâmetlê olâ tezvîr bir yerde” mısraıyla başlayan “Gazel”
	19.Asra ait meçhul şarkılar	“Sevdiğim lutfeyle bir gün gidelim”, “Gidelim Göksuya bir ‘âlem-i âb eyleyelim”, “Gitdim İstanbulda gevher Sûlarâ”, “Rast gelmiş idim ben sana dün semt-i Vefâdê”, “Hicranla sine-i çâk ü garîb ü mükedderim”, “Al yânınâ bir dil-nüvâz”, “Tal’at eyler mî diyü meh sây-i Kağadhânen”, “Çıksan yalnız meh gibi bir kerre Boğâzâ” mısralarıyla başlayan şarkılar

Tablo 6: Asaf Halet Çelebi- Divan Şiirinde İstanbul

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.1.3. Mehmed Karaca -İzahlı Edebî Sanatlar Antolojisi

Mehmed Karaca tarafından hazırlanan eser 1960 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak eserin 1966 yılında yapılan ikinci baskısıdır. Eser, “Heyecana Bağlı Sanatlar” ve “Fikre Bağlı Sanatlar” olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır. Mehmed Karaca edebî sanatları açıkladıktan sonra şiir örneklerine yer vermiştir.

Mehmed Karaca esere yazdığı ön sözde, edebî sanatları yeni harflerle kaleme alan ilk kişinin Prof. Ali Nihat olduğunu ancak onun eserinin lise seviyesini aştığını düşündüğü için daha sade bir dille bu eseri hazırladığını ifade eder. Sanatları tasnif ederken Ali Nihat Tarlan’ın yolundan gittiğini, bu tasnife yeni sanatlar eklediğini belirtir (Karaca, 1966, s. 2).

Eserde incelenen edebî sanatlara daha kolay ulaşabilmek adına edebî sanatlar eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MEHMED KARACA -İZAHLI EDEBÎ SANATLAR ANTOLOJİSİ
1. Heyecana Bağlı Sanatlar
1.1 Doğrudan Doğruya Heyecana Bağlı Sanatlar (Mecâz, Mecâz-ı Mürsel, Hüsn-i Tâtil, İltifat, İstifham, Tecâhül-i ârif, Kat', Mübalağa, Nidâ, Rücu', Tâ'riz, Tekrir)
1.2 Heyecanın Doğurduğu Birinci Derecedeki Çağrışımlara Bağlı Sanatlar (Teşbih, Teşbih-i Belîğ, İstiâre, Temsilî Teşbih, Temsilî İstiâre, Telmih, Teşhis ve İntak, İrsal-i Mesel, İktibas)
1.3 Heyecanın Doğurduğu İkinci Derecedeki Çağrışımlara Bağlı Sanatlar (Tenâsüb, Tezad)
2. Fikre Bağlı Sanatlar
2.1 Bir Terkibin İki Anlamda Kullanılmasına Dayanan Sanatlar (Cinas, Kinaye)
2.2 Bir Kelime veya Terkibin İki veya Daha Ziyade Anlamına Dayanan Sanatlar (İyham, İyham-ı Tenâsüb, İstihdam, Mugâlata-i Mâneviye, Müşâkele)
2.3 Beyinde Bir Zekâ Darbesiyle Etki Uyandıran Sanatlar (Akis, Sihr-i Halâl, Terdid, Lefvü- neşir, İştikak, İrsad, İade, Lebdeğmez)

Tablo 7: Mehmed Karaca -İzahlı Edebî Sanatlar Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.1.4. Seyit Kemal Karaalioğlu –Edebî Sanatlar Antolojisi

Seyit Kemal Karaalioğlu tarafından hazırlanan eser 1969 yılında basılmıştır. Eser, “Söz Sanatlarına Giriş”, “Duygusal Söz Sanatları” ve “Düşünsel Söz Sanatları” bölüm başlıklarından oluşmaktadır. Söz sanatları hakkında genel bilgiler verildikten sonra edebî sanatlar örneklerle açıklanmıştır.

Seyit Karaalioğlu esere yazdığı ön sözde, Türkçenin zengin yapısıyla edebî sanatların kullanımı için önemli bir hazine olduğunu, bu zenginliği açığa çıkarmak için söz sanatlarını bilmenin, edebiyatın anlam derinliğine ulaşmadaki etkisinin büyük olduğunu ifade eder. Edebî sanatların işlevinin farkına varıldığında edebiyatın anlam derinliğine ve söyleyiş güzelliğine ulaşabileceğini belirtir (Karaalioğlu, 1969, s. 5).

Eserde incelenen edebî sanatlara daha kolay ulaşabilmek adına edebî sanatlar eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

SEYİT KEMAL KARAALIOĞLU –EDEBİ SANATLAR ANTOLOJİSİ
1.Söz Sanatlarına Giriş
1.1.Söz Sanatı (Retorik, Belagat, Söz Sanatçısı)
1.2.Edebi Sanat (Yalın Anlatım, Mecaz Anlatım, Mizahi Anlatım)
1.3.Mecaz Sanatı (Edebi Eser, Edeb-i Kelam, Mecaz-ı Mürsel)
1.4.Söz Estetiği (Söz Sanatının Özü, Söz Sanatının Biçimi, Edebiyatımızda Söz Sanatları)
2.Duygusal Söz Sanatları
Duygusal Söz, Nida, Rücû, Kat’i, Ta’riz, Tekrir, İltifat, İstifham, Mübalağa, Hüsn-i Talil, Tecâhül-i Ârif
2.1.Duygusal Çağrışım Sanatları
Tezat, Telmih, Teşbih, İktibas, İstiare, Tenasüp, İrsal-i Mesel, Teşhis ve İntak
3.Düşünsel Söz Sanatları
Düşünsel Söz, Akis, İade, İrsat, Tedric, Terdit, İştikak, Lebdeğmez, Sihri Halâl, Leff ü Neşr
3.1 Düşünsel Anlam Sanatları
Cinas, Kinaye, Tevriye, İham, Muamma, İbham, İstihdam, Muğâlata, Müşakele

Tablo 8: Seyit Kemal Karaalioğlu –Edebî Sanatlar Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.1.5. Muzaffer Reşit- Nermi Ocaklı- Divan Şiiri Antolojisi

Muzaffer Reşit ve Nermi Ocaklı tarafından hazırlanan eser 1958 yılında Varlık yayınları arasında çıkmıştır. *Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri* adlı eserin birinci serisidir. Yüzyıllara göre tasnif yapılan eserde altmış dört şair, yüz on iki şiir ve yüz on beyit yer almaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş sadece ölüm tarihleri gösterilmiştir. XVI. yüzyılda Fuzuli ve Baki; XVII. yüzyılda Nefi; XVIII. yüzyılda Nedim ve Şeyh Galip; XIX. yüzyılda Yahya Kemal Beyatlı diğer şairlere göre daha geniş yer ayrılan şairlerdir.

Divan şiirinin kendine has yapısı, mazmunların kullanımı ve dil ayrılıklarının olması sebebiyle okuyucuların şiirleri tam olarak anlayamayacağı düşünüldüğü için şiirlerin altlarına günümüz Türkçesi ile karşılıkları da verilmiştir. Şiirlerinden örnekleri verildikten sonra bazı şairlerin seçme beyitler sunulmuştur(Reşit ve Ocaklı, 1958, s. 4). Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MUZAFFER REŞİT- NERMİ OCAKLI- DİVAN ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
XIV. Yüzyıl		
1	Nesimi	“Nigârım dilberim yârim nedimim mûnisim cânım”, “Gerçek hadîs imiş bu iki hûbun vefâsı yok”, “Hilâle döndü kamer kaşların hilâlinden” mısraıyla başlayan gazeller
XV. Yüzyıl		
2	Ahmet Paşa	“Eyâ perî nicesin hoş musun safâca mısın”, “Ey fitnesi çok kavli yalan yandım elinden” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler
3	Cem	“Ol dem kanı ki Kâbe-i kuyun mekân idi” mısraıyla başlayan “Gazel”
4	Necati	“Lâle-hadler yine gülşende neler etmediler”, “Fasl-ı bahardır heves-i sebze-zâr edin”, “Dil sevdi yine cân ile cânân olacağı”, “Çıkalı göklere âhım şereri döne döne” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler
	Şeyhî, Zeynep Hatun, Mihrî Hatun, Nizâmî	Birer beyit
XVI. Yüzyıl		
5	Âhî	“Saçların çözsün bulutlar ra'd kılson nâleler”, “Şol kerem etmiş ki cûy-ı nevbahâr-ı hüsn-i dûst” mısraıyla başlayan gazeller; Beyitler
6	Fuzulî	“Benim tek hiç kim zâr ü perişan olmasın yâ Râb”, “Rengi-i rüyundan dem urmuş sâgar-ı sahbâya bak”, “Serv-i âzâd kadinle bana yeksan görünür”, “Beni candan usandırdı cefadan yâr usanmaz mı”, “Hâsılı yok ser-i kuyunda belâdan gayrı”, “Yâr hâl-i dilimi zâr bilüptür bilirem”, “Âh eylediğim serv-i hırâmânın içindir”, “Yâ Rab belâ-yı aşk ile kıl âşina beni”, “Küfr-i zülfün salahlı rahneler imânımıza” mısraıyla başlayan gazeller; Beyitler
7	Usulî	“Be bu bâzar-ı cihânın kuru dükkânına yuf” mısraıyla başlayan “Gazel”
8	Hayalî	“Harâb oluptur ol âbâd gördüğüm gönlüm”, “Yâr ile hem halvet ol cisminde cânın duymasın” mısraıyla başlayan gazeller; Beyitler
9	Dukakin-zâde Ahmet Bey	“Bu dil-i divaneye bir çâre söylen düstlar” mısraıyla başlayan “Gazel”; Beyitler
10	Yahya Bey	“Dâr-i dünyâ deli gönlüm gibi vîran olsa” mısraıyla başlayan “Gazel”
11	Bakî	“Eylesin lâ'lini derman dil-i bîmâra meded”, “Dil derd-i aşk-ı yâr ile bezm-i belâdadır”, “Âb-ı hayât-ı lâ'line ser-çeşme-i can teşnedir”, “Gel bâga temâşâ edegör âb-ı revânı”, “Hoş geldi bana mey-kedenin âb ü havâsı”, “Kemâl ü fazl ile âlemde iftihârım yok”, “Nâm ü nişâne kalmadı fasl-ı bahardan” mısralarıyla başlayan gazeller; “Tigin açardı düşmene zahm-ı zebanları” mısraıyla başlayan “Terkib-i Bent”; Beyitler
12	Nev'î	“Câm-ı safâ gerekmez dünyâ-yı dîn elinden”, “Senin mahzunun olmak bana şâdân olmadan yeğdir” mısralarıyla başlayan gazeller
13	Hakanî	“Bilinmez mi gamından bağrımı kan ettiğim demler” mısraıyla başlayan “Gazel”; Beyit
14	Bağdatlı Ruhi	“Yuf hârına dehrin gül-i gülizârına hem yuf” mısraıyla başlayan “Terkib-i Bent”; Terkib-i Bentlerden seçmeler
	Zatî, Figanî, Emrî, Kanuni Sultan Süleyman, İkinci Selim	Birer beyit

XVII. Yüzyıl		
15	Hâletî	“Ahvâl-i cihânı her zaman söyleşelim”, “Esrârını dil zaman zaman söyler imiş”, “Bir taifeyiz ki cismimiz cân ederiz” mısralarıyla başlayan rubailer
16	Atâyî	“Cismimi hâk eyledim hâk üzre cevânın görüp” mısraıyla başlayan “Gazel”
17	Nefî	“O şeh cân ü dile rahm eyleyip dâd ettiğin görecek”, “Hem kadeh hem bâde hem bir şûh sâkidir gönül”, “Bahâr erse yine seyr-i gülîstân olduğun görsem”, “Âşıkâ ta’n etmek olmaz mübtelâdır neylesin”, “Ne tende can ile sensiz ümîd-i sıhhat olur” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler
18	Sabri	“Meyhâne benim sahn-i gülîstan senin olsun” mısraıyla başlayan “Gazel”
19	Riyazî	“Feyz alsa ne var meh gibi pür- şevk-ı visâlin” mısraıyla başlayan “Gazel”; beyit
20	Şeyhülislam Yahya	“Açılmadın incitti seni zârî hezârın”, “Âdem sayılmaz oldu kapında gedâların”, “Sun sâgarı sâki bana mestâne desinler” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler
21	Bahayî	“Dağittın hâb-ı nâz-ı yârî ey feryâd neylersin” mısraıyla başlayan “Gazel”
22	Tıflî	“Dil kenduyi ol husrev-i hûbâna düşürdü”, “Vereli bağda revnak gül-i âl üstüne gül” mısralarıyla başlayan gazeller
23	Fehîm-i Kadîm	“Kıyl ü kaal-i aşkı hâmuş olmayınca bilmedim” mısraıyla başlayan “Gazel”
24	Cevrî	“Ne ele sâgar alır çeşmi ne meyhâne bilir” mısraıyla başlayan “Gazel”
25	Vecdî	“Dil-i ceşm-âşinâ sâ mân ile bigâne olmaz mı”, “Benimdir nevbet-i feryâd bûlbûller hamûş olsun” mısralarıyla başlayan gazeller
26	Naîlî	“Yakar mı nâme-berin yoksa yâre değmez mi”, “Yârin fık-r-i ü izârındasın gönül”, “Hevâ-yı aşka uyup kûy-ı yâre dek gideriz” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler
27	Nedîm-i Kadîm	“Derdin nedir gönül sana bir hâlet olmasın” mısraıyla başlayan “Gazel”
28	Neşatî	“Gittin ammâ ki kodun hasret ile cânı bile”, “Gamze mahmur-i meyl-i nâz ü nîgeh mestâne”, “Şevkız ki dem-i bûlbûl-i şeydâda nihanız” mısralarıyla başlayan gazeller; “Nezzâre-i hüsnündeki medhûşuz biz” mısraıyla başlayan “Rubai”; beyitler
29	Râsîh	“Süzme çeşmin gelmesin müjgân müjgân üstüne”, “Ey şûh aceb ki derd-i nihânı bilir misin” mısralarıyla başlayan gazeller
30	Fasîh	“Kâkûl-i yâre bu demler güzêrin var mı sabâ”, “Tâ subh olunca âh ü fîgaan eyledik bu şeb”, “Meğer ki kâkûl-i cânânedan sabâ geliyor” mısralarıyla başlayan gazeller
31	Nabî	“Bahâr geldi yine deste câm alınmaz mı”, “Bir devlet için çerha temennadan usandık”, “Bezm-i safâya sâgar-ı sahbâ gelir gider”, “Bâg-ı dehrin hem hazânın hem bahârın görmüşüz” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler
32	Sabî	“Nişlesem ben de dil-i hasteye bilmem netsem” mısraıyla başlayan “Gazel”; beyitler
XVIII. Yüzyıl		
33	Nedîm	“Haddeden geçmiş nezâket yâl ü bâl olmuş sana”, “Bir söz dedi cânan ki kerâmet var içinde”, “Mest-i nâzım kim büyüttü böyle bî- pervâ seni”, “Estikçe bâd-ı subh perişansın ey gönül”, “Ben kimseye açılmaz idim dâmenin olsam” mısralarıyla başlayan gazeller; “Bir safâ bahş edelim gel şu dil-i nâşâda”, “Sînemi deldi bugün bir âfet-i çar-pâreli” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler

34	İzzet Ali Paşa	“Hoştur bize meyhâne ki işret var içinde” mısraıyla başlayan “Gazel”
35	Nahifî	“Hulûs o âfete mahz-ı hatâ imiş hayfâ”, “Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzü mâhum”, “Sensiz cihanda âşık işret revâ mıdır” mısralarıyla başlayan gazeller
36	Neylî	“Figaan ü nâleyi âşık zaman zaman eyler”, “Nola sen zülf-i müşkinle dersin sünbülüm vardır” mısralarıyla başlayan gazeller; beyit
37	Ragıp Paşa	“Harâbâtı görenler her biri bir hâletin söyler”, “Dil- hastelerin bilmedi sıhhat neye derler” mısralarıyla başlayan gazeller; beyitler
38	Esrar Dede	“Azm-i sefer ettin dil-i nâcârı unutma” mısraıyla başlayan “Gazel”; beyitler
39	Şeyh Galip	“Ol gamze-i gurur ne âlemedir aceb”, “Gencinen olsam virân edersin”, “Efendimsin cihanda i’tibârım varsa sendendir”, “Yine zevrak-ı derûnum kırılıp kenara düştü” mısralarıyla başlayan gazeller; “Hoş geldin eyâ berîd-i cânân” mısraıyla başlayan “Tardıyye”; beyitler
40	Kânî, Çelebizade Âsım, Haşmet, Enderunlu Fazıl, Veysî, Mahir	Birer beyit yer almaktadır.
XIX. Yüzyıl		
41	Halim Geray	“Lâ’l-i leb-i dilber gibi bir câm-ı Cemim var” mısraıyla başlayan “Gazel”; beyitler
42	Mütercim Asım	“Nice bir hidmet-i mahlûk ile mahzûl olalım” mısraıyla başlayan “Gazel”
43	İzzet Molla	“Meşhûrdur ki fîsk ile olmaz cihan harâb” mısraıyla başlayan “Gazel”
44	Akif Paşa	“Ne için etmedesin tâ be seher âh gönül” mısraıyla başlayan “Gazel”
45	Şeyh Nazif	“Bize ne pister-i zerbûft ü ne kâşâne gerek” mısraıyla başlayan “Gazel”
46	Leskofçalı Galip	“Eyliyen mevkuf-ı te’sir-i niyâz âmâlimi” mısraıyla başlayan “Gazel”
47	Enderunlu Vâsıf Âli	Bir beyit
48	Yenişehirli Avni Muallim Naci	İkişer beyit
XX. Yüzyıl		
49	Yahya Kemal Beyatlı	“Gördüm ol mah düşuna bir şal atıp Lâhurdan”, “Âheste çek kürekleri mehtâb uyanmasın”, “Dil uyur mest olarak yâr-ı dil-âra söyler”, “O muğbeçeyle tanıştımdı Lâle devrinde”, “O şûh ağlar bugün kasr-ı Şerefabâd’e geldikçe”, “Bezm-i Cemşid’de devran ki kadehlerle döner”, “Virane-i cihanda ne şâhız ne bendeyiz” mısralarıyla başlayan gazeller

Tablo 9: Muzaffer Reşit- Nermi Ocaklı- Divan Şiiri Antolojisi

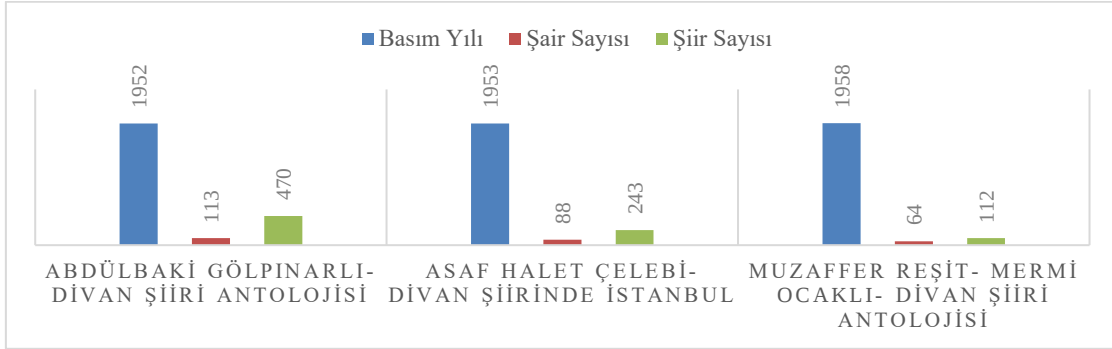
Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.1.6. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Divan Edebiyatı Antolojileri

Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme

1950-1970 yılları arasında yayımlanan Abdülbaki Gölpınarlı tarafından beş cilt olarak hazırlanan *Divan Şiiri Antolojisi*, Asaf Halet Çelebi tarafından hazırlanan *Divan Şiirinde İstanbul*, Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit tarafından hazırlanan *Divan Edebiyatı*

Antolojisi olmak üzere üç antolojiyi; edebî sanatlar üzerine Mehmed Karaca tarafından hazırlanan *İzahlı Edebî Sanatlar Antolojisi* ve Seyit Kemal Karaalioğlu tarafından hazırlanan *Edebî Sanatlar Antolojisi* adlı eserleri inceledik. Antolojilerin içeriğine dair ayrıntılı bilgileri her kitap için ayrı ayrı düzenledik.

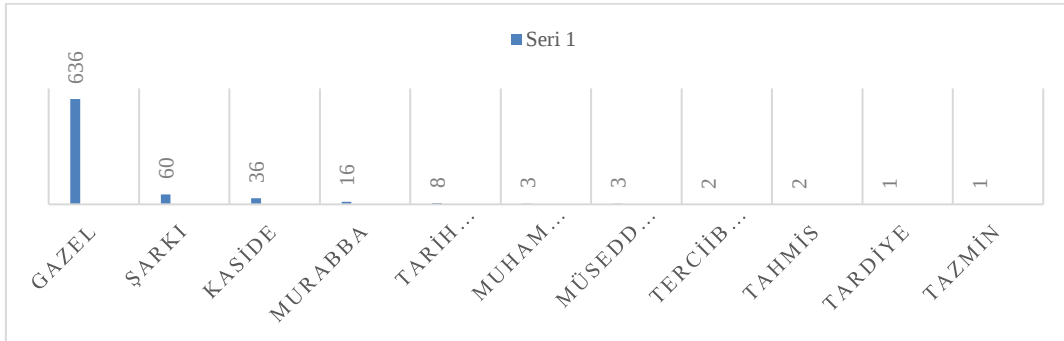

Grafik 1: Divan Edebiyatı Antolojileri Basım Yılı- Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Üç şiir antolojisinde toplam iki yüz altmış beş şaire ait şiir tasnif edilmiştir. Edebî sanatlar üzerine hazırlanan iki antolojide seçme beyitler kullanıldığı için bu eserler tasnife dâhil edilmemiştir. Kendine has bir yapısı olması sebebiyle divan şiiri alanında hazırlanan antolojilerde dikkati çeken en önemli nokta şiirlerde geçen mazmun ve imgelerin açıklanması, şiirlerin günümüz Türkçesine aktarılması olmuştur. 1950-1970 yılları arasında yayımlanan antolojileri incelediğimizde de bu husus karşımıza çıkmıştır.

1950-1970 yılları arasında basılan divan edebiyatı antolojileri içinde en fazla rastladığımız isim otuz bir şiiri ile Şair Nedim'dir. Abdülbaki Gölpınarlı hazırladığı antolojide Nedim'e yer vermemiştir. Çalışma kapsamında tasnif edilen şiirler aşağıdaki istatistikte gösterilmiştir. Bunların yanı sıra rubai, kıta ve beyitlere yer verilmiştir.

Grafik 2: Divan Edebiyatı Antolojilerinde Şiir Dağılımı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Veriler göz önüne alındığında, divan edebiyatından en çok örneğin alındığı nazım şekli 636 şiir örneğiyle gazeldir. Diğer şiir türlerine nazaran gazel sayısının fazla olmasının sebebi divan edebiyatında soyut ve ideal güzelliği tasvir etme arzusunun gazelle vücut bulmasıdır. Bundan dolayı tezkirelerde genellikle şiir kavramı gazel karşılığı olarak kullanılmıştır (İsen, 2009, s. 55).

Üç antoloji incelendiğinde hacim bakımından en kapsamlı olanı Abdülbaki Gölpınarlı'nın beş ciltten oluşan antolojisi. Gölpınarlı, yüzyıllara göre düzenlediği her bölümün başında o yüzyılın divan şiiri üzerinde ayrıntılı bir şekilde durmuş, şairlerin döneme katkılarından bahsetmiştir. Bölüm sonlarında şairleri tanıttığı bir bölüm eklemiştir. Birer şiir olsa da o yüzyılda yaşayan her şairi eserine dâhil etmiştir. Aynı zamanda şiirlerin altına günümüz Türkçelerini eklemiştir. Bu üç antoloji arasında Asaf Halet Çelebi tarafından hazırlanan, tematik olarak da ele alınabilecek *Divan Şiirinde İstanbul* adlı eser daha fazla şiir türünü örneklemesi bakımından daha zengindir.

Üç kitaptaki şairlerin tasnifi incelendiğinde yazarların yüzyıllara göre bir düzenleme yaptıkları görülür. Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit *Divan Şiiri Antolojisi* adlı eserlerinde XIV. yüzyılı; Asaf Halet Çelebi *Divan Şiirinde İstanbul* adlı eserinde XV. yüzyılı; Abdülbaki Gölpınarlı *Divan Şiiri Antolojisi* adlı eserinde XVI. yüzyılı başlangıç olarak almıştır. Asaf Halet Çelebi XIX. yüzyılı son dönem olarak kabul ederken *Divan Şiiri Antolojisi* adıyla yayımlanan her iki antolojide de XX. yüzyıldan da örnek verilmiştir. Ancak Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit bu yüzyıla sadece Yahya Kemal Beyatlı'yı almışlardır.

Abdülbaki Gölpınarlı eserinde yüz on üç şaire, Asaf Halet Çelebi seksen sekiz şaire, Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit ise altmış dört şaire yer vermiştir. Abdülbaki Gölpınarlı XVI. yüzyılda yaşayan iki kadın sanatçı Mihri Hatun ve Zeyneb'e; Asaf Halet Çelebi XIX. yüzyılda yaşayan Leyla Hanım ve Şeref Hanım'a eserlerinde yer verirken Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit kadın şairlere yer vermemişlerdir. Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit eserlerinde her yüzyılda meçhul şairlere ait şiirlere de yer vermişlerdir.

Asaf Halet Çelebi diğer antolojilerden farklı olarak yer adları indeksi, şahıs adları indeksi, yanlış doğru cetveli eklemiştir. Abdülbaki Gölpınarlı bilinmeyen kelimelerin anlamlarını şiirlerin altında belirtirken, Asaf Halet Çelebi eserin en sonuna eklediği lügatçe bölümünde kelimeleri göstermiştir. Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit kelimelerin anlamlarını ve şiirlerin günümüz Türkçelerini vermemişlerdir.

Üç antolojide de XVII. yüzyılda yaşayan Nev'izade Atayı, Şeyhülislam Yahya Efendi; XVIII. yüzyılda yaşayan Ragıp Paşa, Esrar Dede; XIX. yüzyılda yaşayan Enderunlu Vasıf'a yer verilmiştir. XX. yüzyılda yaşayan Çelebizade Asım ve Enderunlu Fazıl üç antolojide isim olarak geçmektedir. Ancak Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit tarafından hazırlanan *Türk Edebiyatı Antolojisi* adlı eserde sadece birer beyitleri verilmiştir.

XVII. yüzyılda yaşayan Nev'izade Atayı'nın "Cismimi hâk eyledim hâk üzre cevânın görüp" mısraıyla başlayan gazeli *Divan Edebiyatı Antolojisi* adlı eserlerin ikisinde ortaktır. Asaf Halet Çelebi ise şairin hamsesinden örnek vermiştir. Şeyhülislam Yahya'nın "Açılmadın incitti seni zârı hezârın", "Âdem sayılmaz oldu kapında gedâların", mısralarıyla başlayan gazelleri yine iki eserde ortakken Asaf Halet Çelebi "Salınsun 'id iriştî yîne hûbâni Sitanbulun" mısraıyla başlayan gazeli seçmiştir.

XVIII. yüzyıl şairi Ragıp Paşa üç antolojide de adı geçen isimlerden biridir. "Harâbâtı görenler her biri bir hâletin söyler", "Dil- hastelerin bilmedi sıhhat neye derler" mısralarıyla başlayan gazelleri *Türk Edebiyatı Antolojisi* adlı iki eserde de ortak iken *Divan Şiirinde İstanbul* adlı antolojide diğer iki eserde geçmeyen "Bezm-i âşkın telh ü merd- efken olur sahbâları" mısraıyla başlayan gazeli verilmiştir. Esrar Dede'nin "Azm-i sefer ettin dil-i nâcârı unutma" mısraıyla başlayan gazeli, *Türk Edebiyatı Antolojisi* adlı iki eserde de ortaktır. Asaf Halet Çelebi her iki eserde de örneklenmeyen "Dildâr idicek va'deyi yahu- yi Sitanbûl", "Gice Kandillide gök kandil olub ol mehrû" mısralarıyla başlayan gazelleri seçmiştir.

XIV. yüzyılda yaşayan Enderunlu Vâsıf üç eserde de geçmektedir. Asaf Halet Çelebi'nin Nedim'den sonra en fazla şiirini seçtiği şairin Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit tarafından hazırlanan *Türk Edebiyatı Antolojisi* adlı eserde tek bir beyiti yer almaktadır. Diğer iki eserde "Çözülme zülfüne ey dilrubâ dil bağlayanlardan" mısraıyla başlayan şiir ortaktır. Ancak Abdülbaki Gölpınarlı bu şiiri şarkı, Asaf Halet Çelebi murabba olarak göstermiştir. Her üç eserde ortak olan isimlerden Keçecizade İzzet Molla'nın "Meşhûrdur ki fışk ile olmaz cihan harâb" mısraıyla başlayan gazeli *Türk Edebiyatı Antolojisi* adlı iki eserde de geçmektedir. Asaf Halet Çelebi diğerlerinde örneklenmeyen şiirlerine yer vermiştir.

Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit tarafından hazırlanan *Divan Edebiyatı Antolojisi* ve Asaf Halet Çelebi'nin hazırladığı *Divan Şiirinde İstanbul* adlı eserler XV. yüzyıl şairlerinden

de örnek vermişlerdir. Bu yüzyıla dair iki eserde ortak olan isim Ahmet Paşa'dır. Ancak antolojilerde örneklenen şiirler birbirinden farklıdır.

Divan Edebiyatı Antolojisi adıyla yayımlanan iki eserde XVI. yüzyılda Hayalî, Nev'î, Yahya Bey, Hakani, Dukakinzade Ahmet Bey ortak şairlerdir. Hayalî'nin "Harâb oluptur ol âbâd gördüğün gönlüm"; Hakani'nin "Bilinmez mi gamından bağrımı kan ettiğim demler"; Dukakinzade Ahmed Bey'in "Bu dil-i divaneye bir çâre söylen düstlar" mısraıyla başlayan gazelleri iki antolojideki ortak şiirlerdendir. Nev'î'den, Yahya Bey'den, Hakani'den seçilen şiirler birbirinden farklıdır. Abdülbaki Gölpınarlı'nın hazırladığı *Divan Edebiyatı Antolojisi* ile Asaf Halet Çelebi'nin hazırladığı *Divan Edebiyatında İstanbul* adlı eserlerde ortak olan iki isim vardır: Zati ve Ahi. Ancak örneklenen şiirler birbirinden farklıdır. Gölpınarlı'nın eseri ile Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit'in hazırladığı *Divan Edebiyatı Antolojisi* adlı eserde ortak geçen isim Baki'dir. Burada da şiirler birbirinden farklıdır.

Divan Edebiyatı Antolojisi adıyla yayımlanan iki eserde XVII. yüzyılda Riyazi, Fehim-i Kadim, Bahayi, Cevrî, Vecdî, Nedim-i Kadim ve Neşati ortak isimlerdir. Riyazi'nin "Feyz alsa ne var meh gibi pür şevk-ı visâlin"; Neşati'nin "Gittin ammâ ki kodun hasret ile cânı bile", "Gamze mahmur-i meyl-i nâz ü nigh mestâne"; Bahayi'nin "Dağıttım hâb-ı nâr-z yârı ey feryâd neylersin"; Cevrî'nin "Ne ele sâgar alır çeşmi ne meyhâne bilir"; Vecdî'nin "Benimdir nevbet-i feryâd bülbüller hamûş olsun", Nedim-i Kadim'in "Derdin nedir gönül sana bir hâlet olmasın" mısralarıyla başlayan gazelleri her iki antolojide de ortaktır. Sabri ve Fehim-i Kadim'in şiirleri ise birbirlerinden farklıdır. Asaf Halet Çelebi'nin *Divan Şiirinde İstanbul* adlı eseriyle Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit'in *Divan Şiiri Antolojisi* adlı eserde ortak isim Nefi'dir. Ancak örneklenen şiirler birbirlerinden farklıdır.

Divan Edebiyatı Antolojisi adıyla yayımlanan iki eserde XVIII. yüzyılda İzzet Ali Paşa, Nahifî ve Neylî ortak isimlerdir. İzzet Ali Paşa'nın "Hoştur bize meyhâne ki işret var içinde"; Nahifî'nin "Hulûs o âfete mahz-ı hatâ imiş hayfâ", "Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzü mâhum"; Neylî'nin "Figaan ü nâleyi âşık zaman zaman eyler" mısralarıyla başlayan gazelleri ortaktır. Asaf Halet Çelebi'nin *Divan Şiirinde İstanbul* ve Abdülbaki Gölpınarlı'nın *Divan Şiiri Antolojisi* adlı eserlerde Osmanzade Taib, Yenişehirli Belîğ, Sami, Seyyit Vehbi ve Ragıp Paşa ortak geçen isimlerdir. Ancak hiçbirisinin ortak şiiri yoktur. Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit'in eseriyle iki eserde de ortak isim yoktur.

Divan Edebiyatı Antolojisi adıyla yayımlanan iki eserde XIX. yüzyılda Mütercim Asım, Akif Paşa, Şeyh Nazif ve Leskofçalı Galib ortak isimlerdir. Mütercim Asım'ın "Nice bir hidmet-i mâhluk ile mahzûl olalım"; Akif Paşa'nın "Ne için etmedesin tâ be seher âh gönül"; Şeyh Nazif'in "Bize ne pister-i zerbüft ü ne kâşâne gerek"; "Eyliyen mevkuf-ı te'sir-i niyâz âmâlîmi" mısralarıyla başlayan gazelleri ortaktır.

Asaf Halet Çelebi'nin *Divan Şiirinde İstanbul* adlı eseriyle Abdülbaki Gölpınarlı'nın *Divan Şiiri Antolojisi* adlı eserinde Şeyhülislam Arif, Eşref ve Surûri ortak isimlerdir. Ancak seçilen şiirler birbirlerinden farklıdır. Ayrıca Abdülbaki Gölpınarlı Surûri'yi XVIII. yüzyılda, Asaf Halet Çelebi ise XIX. yüzyıl içerisinde göstermiştir.

Asaf Halet Çelebi eserini XIX. yüzyıl ile bitirmiştir. XX. yüzyılı da ele alan diğer iki eserde ortak isim Yahya Kemal Beyatlı'dır. "Dil uyur mest olarak yâr-i dilârâ söyler", "Bezm-i Cemşîd'de devran ki kadehlerle döner", "Virâne-i cihanda ne şâhız ne bendeyiz", "Âheste çek kürekleri mehtâb uyanmasın" mısralarıyla başlayan gazeller ortaktır. Bu yönüyle de tüm yüzyıllar içindeki karşılaştırmada ortaklığı en fazla bulunan şair Yahya Kemal'dir.

Abdülbaki Gölpınarlı'nın *Divan Şiiri Antolojisi* adlı eserinde Süleyman Çelebi, Kemal Ümmi, Yazıcıoğlu Mehmed Bican, Eşrefoğlu, Hamdi Çelebi, Elvan-ı Şirâzî, Şeyhî, Ahmet Paşa, Nizami, Cem, Necati, Mihri Hatun, Zeyneb, Mesihî, Ahi, Lamii, Ruşeni, Hayretî, Müverrih Ali, Divane Mehmed Çelebi, Şahidî, Yusuf Sineçak (XVI. yy); Faizi, Gani-zade Nadiri, Azmi-zade Haleti, İsmeti, Tıfli, Gaybi, Rasih, Rami Mehmet Paşa, Sabit (XVII. yy); Halimi, Nesip, Kami, Raşit, Sezayi, Âtîf, Ratip Paşa, Nevres-i Kadim, Sümbülzade Vehbi, Süruri (XVIII. yy); Cevdet Paşa, Ruhi, Kazım Paşa, Hikmet, Sadullah Paşa, Hakkı Bey, Andelib, Hersekli Arif Hikmet, Asaf (Damad Mahmut Paşa), Ağâh Paşa (XIX. yy) ve XX. yüzyılda esere aldığı tüm isimler diğer iki antolojide bulunmamaktadır.

Divan Şiirinde İstanbul adlı antolojide Tâcîzâde Cafer Çelebi, Cemâlî, Sirozlu Sa'dî, Nihanî, Koca Nişancı, Zihnî, Beşiktaşlı Yahya Efendi, Lâtîfî, Taşlıcalı Yahya Bey, Nazmi, Hoca Sa'deddin Efendi (XVI. yy); Bahtî, Nergisi, Kâşif (XVII. yy); Rami Mehmed Paşa, Mütercim Asım Efendi, Sabit, Nabi, Süleyman Nahifî, Fennî, Neccar-zade Şeyh Rıza Efendi, Sâhib, Mustafa Rahmi, Hâtem, Muhlis Mustafa Efendi, Nevres Abdürrezzak, Haşmet, Arif Süleyman Bey, Nâşid, Galib Dede, İzzet Efendi, Abdülhalim Neyyir Dede (XVIII. yy); Kâmi, Neş'et, Pertev, İlhami, Sümbül-zâde Vehbi, Tâcîzâde

Ca'fer Çelebi, Cemâlî, Sirozlu Sa'dî, Enderûni Fazıl Bey, Reis-ül Küttâb Ârif Efendi, Ârif Mehmed Efendi, Refî Kâlayî, Hızır- Ağa- zâde Said Bey, Adli (Sultan II. Mahmud), Sermed, Ayni, Fehim Efendi, Âli Bey, Fatin, Şakir Ahmed Paşa, Pertev Paşa, Osman Nevres, Ziya Paşa, Nail, Hilmi, Hasırcı-zâde Mehmet Ağa, Senihi-i Mevlevi (XIX. yy) diğer antolojilerde de geçmemektedir.

Nermi Ocaklı ve Muzaffer Reşit tarafından hazırlanan *Divan Şiiri Antolojisi* adlı eserde XIV. ve XV. yüzyıldan ele alınan şairler, Fuzuli, Usulî, Bağdatlı Ruhi (XVI. yy), Hâletî, Tıflî, Naîli (XVII. yy) ve Şeyh Galip'in (XVIII. yy) diğer antolojilerde adı geçmemektedir.

1.2. Halk Edebiyatı Antolojileri

Halkın ortak duyuş ve zevklerinden doğan, kültürlerinin bir sonucu olarak ortaya çıkan sözlü ve yazılı eserlerden oluşan edebiyat halk edebiyatı olarak adlandırılır. Öcal Oğuz, Türk Halk edebiyatını tanımlarken, “Türk halkının geçmişte ve günümüzde oluşturduğu belli estetik geleneklere bağlı olarak, belli sosyal bağlamlar içinde edebî metinleri üretme, yaratma ve kullanma tarzı olarak tanımlamak gerekir” (Oğuz, 2006, s. 72) ifadelerini kullanır. Şükrü Elçin “Halk Edebiyatı” tabirinin Türk dilinde yeni bir kavram olduğunu özellikle Milliyetçilik, Halkçılık, Türkçülük hareketlerinin etkisiyle ortaya çıktığını ifade eder. Ona göre bu edebiyat,

“Divan edebiyatı dışında kalan, saz ve tekke şiiri nev'inden ferdî mahsullerle malzemesi dile dayanan atalar sözü, destanlar, masallar, hikâyeler, fıkralar, bilmeceler, maniler, türküler, ağıtlar, ninniler vb. gibi ilk söyleyicileri genellikle de tespit edemediğimiz anonim veya ferdi eserlerdir” (Elçin, 2004, s. 1).

Şükrü Elçin, edebiyat tarihçilerinin genel anlamıyla benimsediği sınıflandırmayı benimsemiş tanımını yaparken de bu şekilde hareket etmiştir. Tezin bu bölümünde 1950-1970 yılları arasında basılmış, Halk edebiyatının kolları üzerine hazırlanmış antolojilere yer verilmiştir.

1.2.1. Cahit Öztelli- Halk Türküleri

Cahit Öztelli tarafından hazırlanan, 1953 yılında basılan eser “Türküler Hakkında Genel Bilgiler” ve “Türküler” olmak üzere iki bölüm başlığına ayrılmıştır. Birinci bölümde türküler hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

“Halkın iç âlemini yaşatan, beşikten mezara kadar bütün yaşayışını içine alan en dikkate değer edebî mahsullerin Türküler” (Öztelli, 1953, s. 3) olduğunu düşünen Öztelli, “Türküler” başlıklı ikinci bölümde türkülerini: “Çoban ve Tabiat Türküleri, Aşk Türküleri, Yiğitlik Türküleri, Tören Türküleri, Karşılıklı Türküler, Oyun Havaları, Ninniler ve Ağıtlar” olmak üzere sekiz kategoriye ayırmıştır. Her bölüm başlığında konu hakkında kısaca bilgi vermiştir. Aşk türkülerinden daha fazla örnek seçmiştir.

Yukarıda belirtilen türkülerin konu başlıkları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur.

CAHİT ÖZTELLİ- HALK TÜRKÜLERİ	
1. Çoban ve Tabiat Türküleri	“Seher Yeli”, “Karanfil Türküsü”, “Evlerinin Önü Çıra”, “Evlerinin Önü Mersin”, “Elif Türküsü”, “Şu Yerlerden Gideli”, “Seni Sakınırım”, “Dağlar”, “Yıldız Dağı”, “Turnalar”, “Turnam Gelir”, “Sultan Dağı Türküsü”, “Turna Yâre Selam Söyle”, “Leylek Türküsü”, “Garip Bülbül”, “Geyik Türküsü”, “Erciyeş Dağı Türküsü”, “Ak Koyun”, “Ötme Bülbül”, “Bülbül”, “Kağrı Türküsü”, “Bizim Yayla” (Dadaloğlu’ndan), “Dadaloğlu’nun At Türküsü”, “İki Bülbül”, “İki Geyik”, “Geyik”, “Selvi Ağacı Türküsü”, “Burçak Tarlası”, “Benden Alâ Çiçek Var mı?”, “Aman Ceylan”, “Aman Avcı”
2. Aşk Türküleri	“Uyandır Yârımı”, “Sille Türküsü”, “Al Başımdan Sevdayı”, “Kader Böyle İmiş”, “Kalenin Ardında”, “Gözlerine Vurgunum”, “Çayır İnce”, “Sürmeli”, “Zeynebim”, “Halime”, “Yâr Bulamadım”, “Yörükler Yaylasında Yaylayamadım”, “Süpürge”, “Çarşambayı Sel Aldı”, “Yârdan Ayrılanın”, “Dudu Türküsü”, “Koca Tuna”, “Çekemem Bu Derdi”, “Ay Doğar”, “Bu Gelin”, “Benzer”, “İller Perişan”, “Altı Kızlar”, “Gurbet Elin Kapısı”, “Eminem”, “Bir Gelin”, “Yeşil Kurbağalar”, “Bir Hamam Yaptırdım”, “Kara Sandık”, “Su Gelir Akmaylan”, “Gelme Ecel Gelme”, “Kâtip”, “Gide Gide”, “Güzel Olsa”, “Ben Gider Oldum”, “Güzel Dağlar”, “Sular Akar”, “Haberin Var mı?”, “Nazlanı Nazlanı”, “Yüce Dağlar Duman Olmaz”, “Gesi Bağları”, “Çek Deveci”, “Baş Üstüne”, “Gönül Senden Ayrılmı mı?”, “Bin Yaşasın”, “İlle Mavili”, “
3. Yiğitlik Türküleri	3.1.Köroğlu Türküleri: “Benden selâm olsun Bolu Beyine”, “Yiğit olan gümbür gümbür gümbürdesin”, “Mert gelende namert kaçar”, “Kır atım meydan yerinde”, “Bizim illerin beyleri” mısralarıyla başlayan Türküler; “Sarı Zeybek”, “Osman Efe”, “Bir Efe Türküsü”, “Osman Paşa”, “Budin”, “Alış Türküsü”, “Denize Düşen Gelin Türküsü”, “Cafer Türküsü”, “Estergon Kalesi”, “Yemen Türküsü”, “Bir Serhat Türküsü”, “Bir Meydan Okuma Türküsü”, “Cenge Davet”, “Genç Osman Türküsü”, “Kozanoğlu”, “Gaziler Türküsü”, “Kıyma Mehmet”, “Çanakkale”, “Talim Türküsü”, “Tamışvar Türküsü”
4. Tören (Merasim) Türküleri	4.1. Kına Gecesi Türküleri: “Gelinin yükü tutuldu”, “Kınacılar çay başına dizildi”, “Baban pazara vardı mı?” mısralarıyla başlayan türküler; “Gelin Türküsü”, “Gelin Alma Havası”, “Bir İş Türküsü”
5. Karşılıklı Türküler	“Türkmek Kızı”, “Bir Kaşık Ayrın Ver”, “Ana ile Kız”
6. Oyun Havaları	“Hop Cilveli”, “Yoncalar”, “Yayla Türküsü”, “Bir Su Gibi”, “Türkmen Güzeli”, “Çenber Türküsü”, “Halay”
7. Ninniler	“Kundağına sardım taşı”, “Dandini dandini dastana”, “Oğlum oğlum üşümüş”, “Pazarda da kuzu”
8. Ağıtlar (Ölüm Türküleri)	“Bebek”, “Mezarımız Yad Ellere Kazıldı”, “Kızılırmak Türküsü”, “Bir Ağıt”

Tablo 10: Cahit Öztelli Halk Türküleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.2.2 Cahit Öztelli Halk Şiiri: XIV.-XVII. Yüzyıllar

Cahit Öztelli tarafından hazırlanan eser 1955 yılında Varlık yayınları içerisinde basılmıştır. Eserde otuz dört şair ve doksan sekiz şiir bulunmaktadır. Din ve tasavvuf edebiyatından dört şiiriyle Hacı Bayram Veli'ye, Âşık edebiyatından dokuz şiiriyle Âşık Kerem'e daha geniş yer ayrılmıştır. Şairlerin biyografileri ön sözden sonra “Şairler” başlığı altında toplu bir şekilde verilmiştir. Öztelli, esere yazdığı ön sözde, eseri hazırlamak için pek çok kaynaktan yararlandığını ve cönkleri incelediğini belirtir. Ayrıca daha önce başka yerlerde yayımlanmayan şiirlere yer verdiğini, kendilerine ayrı ciltler hazırlanan halk şairlerini ise bu esere almadığını ifade eder (Öztelli, 1955, s. 9).

Öztelli, ön sözde halk şiirinin, ele aldığı konular bakımından din ve tasavvuf ile ilgili olan ve dindışı konularla ilgili olan olmak üzere ikiye ayrıldığını açıklar. Yunus'un açtığı yoldan ilerleyen tasavvuf şairleri arasında XIV. yüzyılda Âşık Paşa, XV. yüzyılda Hacı Bayram Veli, Kaygusuz Abdal, Eşrefoğlu Rumi, Muhiddin Arabi, XVI. yüzyılda Pir Sultan Abdal, Hatâyi, Kul Hüseyin, Kul Himmet'in öne çıktığını; Tekke şiirinin daha güçlü olmasından dolayı Âşık edebiyatının sönük kaldığını, XVI. yüzyılın sonlarına doğru güçlendiğini, XVII. yüzyılda altın çağını yaşadığını, en değerli saz şairlerinin bu yüzyılda yetiştiğini ifade eder. VXII. yüzyılda Karacaoğlan ve Âşık Ömer'in hem dönemini hem de kendilerinden sonra gelen pek çok şairi etkilediklerini belirtir (Öztelli, 1955, s. 5-7).

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

CAHİT ÖZTELLİ HALK ŞİİRİ: XIV.-XVII. YÜZYILLAR		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
1	Sait Emre	“Ayıdam göyne göyne” mısraıyla başlayan Türkü; Zâhir bâtin bir gerek” mısraıyla başlayan ilahî
2	Âşık Paşa	“Benden mi bana bu elem” mısraıyla başlayan Türkü, “Her kim bana ağyar ise” mısraıyla başlayan nutk-ı şerif
3	Hacı Bayram	“Bilmek istersen seni”, “N’oldu bu gönlüm n’oldu bu gönlüm”, “Hiç kimse çekebilmez”, “Çalabım bir şar yaratmış” mısralarıyla başlayan ilahiler
4	Emir Sultan	“Gerçek âşıklara salâ denildi” mısraıyla başlayan ilahî
5	Ebu Hamit	“Senden dolu iki cihan”, “Biz ol uşşak-ı serbazız” mısralarıyla başlayan ilahiler
6	Balım Sultan	“Biz Urum abdallarıyız” mısraıyla başlayan nefes

7	Eşrefoğlu Rumi	“Aşkın odu ceğeri”, “Seni seven âşıkların”, “Bu dünyaya verme gönül” mısralarıyla başlayan şiirler
8	Abdurrahim Tirsi	“Yücelerden döndüreyim”, “Ey dost senin derdin ile” mısralarıyla başlayan şiirler
9	Muhiddin Abdal	“İnsan insan dedikleri”, “Muhammet Ali’nin güzel yolları”, “Âriflerin sohbeti candan olur” mısralarıyla başlayan şiirler
10	Bahşi	“Sultan Selim cülûsunda” mısraıyla başlayan şiir
11	Üftade	“Gönül ayrı değilsin sen”, “Görmez isem cemâlini”, “Ey dostlarım tanman bana” mısralarıyla başlayan şiirler
12	Kul Hüseyin	“Salınuben dost iline giderken”, “Ey şahin bakışım bülbül âvazım”, “Âdemoğlu dünyaya gelince” mısralarıyla başlayan şiirler
13	Âşık Kerem	“Ala gözlerine kurban olduğum”, “Şakı bülbül şakı bahar erişti”, “Nîc’edeyim gönül senden”, “Yükseğinde yavru şahin beslenir”, “Hey ağalar ben bir derde düş oldum”, “Medet medet âlemleri yaradan”, “Ağlayı ağlayı düştüm yollara”, “Gurbet elde yaman oldu halimiz” mısralarıyla başlayan şiirler; “Adamı, hayvanı tanıyıp bilmez” mısraıyla başlayan “Taşlama”
14	Teslim Abdal	“Gafil durma şaşkın, bir gün ölürsün”, “Dört duvar içinde olsa mekânım”, “Arzulamış gelir koca Bağdad’ı”, “Aşanımdan ayrıldım yamandır halim” mısralarıyla başlayan şiirler
15	Âşık Garip	“Arzulayıp çıktım gurbet eline”, “Dinleyin ağalar tarif edeyim”, “Bir sözile ben tuzağa tutuldum”, “Nâme geldi vatanımdan”, “İşte geldim gidiyorsun”, “Gurbet elde baş yastığa gelende”, “Koluna bağladım teli” mısralarıyla başlayan şiirler
16	Ümmi Sinan	“Erenlerin sohbeti” mısraıyla başlayan şiir
17	Azmi Baba	“Yeri göğü insü cinni yarattın” mısraıyla başlayan şiir
18	Öksüz Dede	“Be bu söyleyen kudret dilidir”, “Sultan Murad’ın arslanı” mısralarıyla başlayan şiirler
19	Kul Mehmet	“Be yârenler yine evvel bahardır”, “Bunca demdir hasretliğin çekerim”, “Her dem yüzüme gül gibi”, “Behey elâ gözlü canım” mısralarıyla başlayan şiirler
20	Kul Çulha	“Uş gafil çıktın gittin elimden” mısraıyla başlayan şiir
21	Armutlu	“Murad Reis geldi gülbenk çekti” mısraıyla başlayan şiir
22	Ozan	“Gerçek âşık olanların” mısraıyla başlayan şiir
23	Geda Muslu	“İspanya Cezayr’e haber göndermiş”, “Gör imdi ne demiş Cezayirli de”, “Bahar eyyâmı erdi de” “Şol fenâ mülkünün vefası yoktur” mısralarıyla başlayan şiirler
24	Hayalî	“Leylâm gelir deyü yollar gözlerim”, “Turnam gider olsan bizim illere” mısralarıyla başlayan şiirler
25	Âşık	“Tâ kıyamete dek gözlerim seni”, “Divâneyim aklım kalmadı serde”, “Âlem bîzar oldu benim zârımdan”, “Be güzel senin derdinden”, “Şu karşıdan bin naz ile” mısralarıyla başlayan şiirler
26	Kâtibî	“Yürü hey ahdine durmaz ikrarsız”, “Fidandan açılmış bir lebi gönce”, “Deli gönül melûl olup gam yeme”, “Evvel baharda açılır” mısralarıyla başlayan şiirler
27	Kul Mustafa	“Gele dilber gel Allah’ı seversen”, “İptida Bağdad’a sefer olanda”, “Evvel baharda açılır”, “Bugün ben bir güzel gördüm” mısralarıyla başlayan şiirler

28	Âşık Ömer	“Devlet hümâsını tutayım derken”, “Şunda bir dilbere gönlüm düşürdüm”, “Kurulalı neler çekmiş”, “Salınıp seyran yerine”, “Şu karşıdan gelen dilber” mısralarıyla başlayan şiirler
29	Gevheri	“Ey vefâsız sana gönül vereli”, “Bâd-ı sabâ sevdiğime gidersen”, “Şunda bir dilbere gönül düşürdüm”, “Bizden selâm olsun gül yüzlü yâre” mısralarıyla başlayan şiirler
30	Öksüz Âşık	“Ala gözlerine kurban olduğum”, “Misal-i cennettir evvel baharı”, “Dağlar yârımı gördün mü” mısralarıyla başlayan şiirler
31	Âşık Hasan	“Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış”, “Bugün ben bir güzel gördüm” mısralarıyla başlayan şiirler
32	Kuloğlu	“Uzaktan özledim geldim eline”, “Âlemde doğru dost yoktur”, “Dağlar başı oldu yurdum” mısralarıyla başlayan şiirler
33	Ercişli Emrah	“Baktım ki yurduna bülbülü susmuş”, “Ben bir garip seyyah olsam” mısralarıyla başlayan şiirler
34	Kul Nesimi	“Uykudan uyanmış şahin bakışım”, “Ormanda büyüyen adam azgını” mısralarıyla başlayan şiirler

Tablo 11: Cahit Öztelli Halk Şiiri- XIV.-XVII. Yüzyıllar

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin ikinci cildi(XVIII. yüzyıl) 1955 yılında basılmıştır. Eserde kırk dört şair ve yetmiş altı şiir bulunmaktadır. Yedi şiiriyle Mecnuni’ye daha geniş yer ayrılmıştır. Şairlerin biyografileri “Şairler” başlığı altında toplu bir şekilde verilmiştir. Öztelli, yazdığı ön sözde yetişen şairler hakkında yeterli bilgi bulunmadığı için bu bölümün ayrıntılı olmadığını açıklamıştır (Öztelli, 1955, s. 7).

Öztelli, esere yazdığı ön sözde halk şiirine duyulan sempatinin bir önceki yüzyıla göre azaldığını, halk şairlerinin Divan edebiyatı nazım biçimleriyle şiir yazma isteği duyduklarından dolayı yapmacıklığa düştüğünü, bu yüzyılda çok güçlü bir aşğın yetişmediğini ifade eder. Çok fazla şair yetişmediği için şairlerin olgunluk çağını baz alarak XVII. yüzyılın sonlarında ve XIX. yüzyılın başlarında yaşayan şairlerden de şairler seçtiğini belirtir (Öztelli, 1955, s. 6-7).

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

CAHİT ÖZTELLİ HALK ŞİİRİ: XVIII. YÜZYIL		
Sayı	Şair Adı	Şiirlerin İlk Mısraları
1	Âşık Ali	“Her taraftan ferman oldu üstüne”, “Elvedâ sultanım gayrı gider oldum” mısralarıyla başlayan şiirler
2	Hükmi	“Eyyâm-ı devlette Osman Oğlu’yum”, “Nahnü Kasemna’da bizlerin yâhu” mısralarıyla başlayan şiirler
3	Hoca Oğlu	“Nasuh Paşa ile hacca gidenler” mısraıyla başlayan şiir

4	Kâtibi	“Aceb âhir zaman oldu gaziler” mısraıyla başlayan şiir
5	Âşık Şerî	“Gurbet ellerine gitti efendim”, “Gönlünden giderme ben derd-mendi” mısralarıyla başlayan şiirler
6	Kabasakal Mehmed	“Fukara kulların arzıhal kıldı” mısraıyla başlayan şiir
7	Kıymeti	“Dilberâ kâmiller etsin midhatın”, “Dilberâ yolunda çok derd-mendim” mısralarıyla başlayan şiirler
8	Levni	“Tut atalar sözünü kalbi selim ol” mısraıyla başlayan şiir
9	Neşati	“Niyet ettik Beytullah’a gitmeye” mısraıyla başlayan şiir
10	Seyid Derviş	“Edelim niyâzı mümin kardaşlar” mısraıyla başlayan şiir
11	Mecnuni	“Karşıdan salınma dilber”, “Gel güzel gezelim dâr-ı fenâda”, “Mecnun gibi çıktım gitim çöllere”, “Bana aşkın peymânesin içindir”, “Sevdiğim lütfüne ereyim deyü”, “Âhir bu dert beni sine götürür”, “Kadir Mevlâm senden bir yar isterim” mısralarıyla başlayan şiirler
12	Âşık Civan	“Derd-ü gamdan göz açmadım ağalar” mısraıyla başlayan şiir
13	Reisoğlu	“Şunda bir güzel gönül düşürdüm” mısraıyla başlayan şiir
14	Âşık Abdi	“Görmedim dünyada rahat yüzünü” mısraıyla başlayan şiir
15	Âşık Kâmil	“Mevlânânın fermânı budur yâranlar” mısraıyla başlayan şiir
16	Mahmuti	“Gamzen oklarını ciğerde ara”, “Dilberan ahd-ü vefayı”, “Duadan unutma bu mehcûrunun” mısralarıyla başlayan şiirler
17	Âşık Sait	“Güzeli severler güzele bakılır” mısraıyla başlayan şiir
18	Âşık Bağdadi	“Şükür ben cennetim gördüm mislini”, “Taht tavusunu gördüm” mısralarıyla başlayan şiirler
19	Âşık Süleyman	“Her dem arzularım bahçesin bağın”, “Kalktı göç eyledi gönül kervanı”, “Gitme turnam sana bir sualim var”, “Garip idim geldim ben ilinize” mısralarıyla başlayan şiirler
20	Âşık Halil	“Mestâne bakışlı nazlı cânanım”, “Ay efendim hasretinden”, “Hak’tan inâyet olunca”, “Kıvrılıp yassılan yollar” mısralarıyla başlayan şiirler
21	Talibi	“Ey mertlik dâvasın süren gel beri”, “Şu dâr-ı fenânın çürük binasın”, “Hanin senin eski çağın sevdiğim” mısralarıyla başlayan şiirler
22	Fedayi	“Gönlümün ateşin keşfetsem eğer”, “Seyyah olup şu âlemi gezerken”, “Arzhal eyledim şahlar şahına” mısralarıyla başlayan şiirler
23	Âşık Münin	“Nice bir, yatarsun, gafletten uyan” mısraıyla başlayan “Mısır Destanı’ndan” bir kısım
24	Raşit	Aman olsun aman senin elinden” mısraıyla başlayan şiir
25	Bahşi	“Sallanı sallanı geçen güzel yâr” mısraıyla başlayan şiir
26	Cihadi	“Gönlümün süruru serv-i bülendim” mısraıyla başlayan şiir
27	Âşık Faik	“Sevdâ-yı zülfününden kıldım feragat” mısraıyla başlayan şiir
28	Seyidiyar Oğlu	“Çünkü dilber gönlüm alıp gidersen”, “Şöyle bir dilbere müptelâyım ki”, “Hayrola şu gözlerim seğiriyor” mısralarıyla başlayan şiirler
29	Âşık Sipahi	“Atladım bahçene girdim”, “Şu karşıdan gelen şâhin bakışlı” mısralarıyla başlayan şiirler

30	Âşık Osman	Güzellerin sultanısın”, “Nazar eyleyin ağalar hâlîme” mısralarıyla başlayan şiirler
31	Âşık Mevzuni	“Nâmeler yazmışım o nazlı yâre” mısraıyla başlayan şiir
32	Sevdayî	“Ey peri-zât bu pendimi gûş eyle” mısraıyla başlayan şiir
33	Meftuni	“Hüsnünü dildârın tahrir ederdim”, “Attı müjgân okun şuh-i cihanım” mısralarıyla başlayan şiirler
34	Nakdi	“Magrib illerinden ey Şâh-ı âlem”, “Yedi kıral düştü senin kaskına” mısralarıyla başlayan şiirler
35	Seferlioğlu	“Cezayir Dayısı ol Mehmet Paşa” mısraıyla başlayan şiir
36	Mağribli Oğlu	“Gurbet illerine saldı yâr beni”, “Tunus’un üstüne arslanlar saldı” mısralarıyla başlayan şiirler
37	Kara Hamza	“Gelin ey gaziler hayra yoralım”, “Yedi başlı ejder gibi dem çeker” mısralarıyla başlayan şiirler
38	Kul Şükrü	“Arifim deyüben çok bilir olma” mısraıyla başlayan şiir
39	Derun Abdal	“Gel gönül mülküne gir nazar eyle” mısraıyla başlayan şiir
40	Câfer Abdal	“Seyreledim bu âlemin halkını” mısraıyla başlayan şiir
41	Mirza	“Er nefestir nefes hakdır dediler” mısraıyla başlayan şiir
42	Mahrem Oğlu	“Ey benim sevdiğim hem iki gözüm” mısraıyla başlayan şiir
43	Âşık Kalbi	“Kesret diyarından çektim ayağı” mısraıyla başlayan şiir
44	Âşık Sırrı	“Anca yıllar bunca günah işledim”; “Dünyâ yuvasından bir kuş uçurdum” mısraıyla başlayan âğıt

Tablo 12: Cahit Öztelli- Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.2.3. İlhan Başgöz -İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi

İlhan Başgöz tarafından yazılan *İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi* 1953 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1968 yılında yapılan üçüncü baskıdır. Başta iki cilt hâlinde planlanan eser tek cilt olarak yayımlanmıştır. Kitap “Halk Şiiri ve Halk Şairleri, Din ve Tasavvuf Şiirleri, Koşmalar, -Güzellemeler, Tabiat Duygusunun Ağır Bastığı Koşmalar, Koçaklamalar, Gurbet Şiirleri, Taşlamalar, Karışlar, Ağıtlar, Erişilemeyen Nimetleri Anlatan Şiirler, Dert- Şikâyet Şiirleri-, Destanlar- Güldürücü Destanlar, Ağır Mevzulu Destanlar-” bölümlerine ayrılmıştır. Eserin sonunda bir lugatçe kısmı, sayfa sırası ve şair isimlerine göre indeks kısımları yer almaktadır.

İlhan Başgöz bu zamana kadar yapılan halk edebiyatı antolojilerinde hep önemli kısmın şiire ayrıldığını, halk edebiyatı ürünlerine yer verilmediğini bundan dolayı da kısır bir döngü içinde birbirinin kopyası olan, halk edebiyatına katkı sağlamayan antolojilerin hazırlandığını ifade eder. Bu gelenekten farklı olarak temalara ağırlık veren yazar saz

şairlerinin eserlerini içine alan bir tasnif yapar (Başgöz, 1968, s. 2). Antolojide, şairi bilinmeyen şiirler, derlendiği yer belirtilerek eklenmiştir.

İlhan Başgöz, “Halk Şairleri” bölümünde halk şiiri kavramına açıklık getirir. Halk şairlerini, din ve tasavvuf şairleri, köylü şairler, kasaba ve şehir şairleri, yeniçeri şairleri ve göçebe şairler olmak üzere beş kategoriye ayırır. Kategoriler hakkında bilgi verdikten sonra bu anlayışı temsil eden şairlere örnekler verir. “Halk Şairleri” başlığı altında, halk şiirini konularına göre “Güzellemeler, Koçaklamalar, Taşlamalar, Ağıtlar, Musammatlar, Destanlar ve Nasihatlar” olmak üzere sınıflandırır. “Dinî ve Tasavvufî Şiirler” başlığı altında 13 şair vardır. 7 şiiriyle en geniş yer Yunus Emre’ye ayrılmıştır. Koşmalar başlığı altında 69 şair bulunmaktadır. Burada en çok örnek Karacaoğlan’dan seçilmiştir. Destanlar başlığı altında 16 şair yer almış, 4 şiiriyle en geniş alan Ruhsatî’ye ayrılmıştır. Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

İLHAN BAŞGÖZ -İZAHLI TÜRK HALK EDEBİYATI ANTOLOJİSİ		
1.Din ve Tasavvuf Şiirler	Yunus Emre	“Geldi geçti ömrüm benim”, “Yâr yüreğim yâr”, “Hak’tan inen şerbeti”, “İlim ilim bilmektir”, “Dağlar ile taşlar ile”, “Sana ibret gerek ise”, “İster idim Allah’ı”
	Âşık Paşa	“Her kim bana ağyar ise”.
	Kaygusuz Abdal	“Beylerimiz elvan gülün üstüne”
	Eşrefoğlu Rumi	“Ben dost hevasına düştüm”
	Hatayî	“Vardım kırklar yaylasına”
	Pir Sultan Abdal	“Karşıda görünen ne güzel yayla”, “Uyur idik uyardılar”, “Seherin vaktinde cümbüşe geldim”, “Gelin canlar bir olalım”, “Güzel âşık cevrimizi”, “Gelin yiyelim içelim”
	Kul Himmet	“Gül bittiği yeri bilirim dersin”
	Gazi Âşık Hasan	“Eşrefoğlu al haberi”
	Âşık	“Ulu ulu kervan geçmiş”
	Gufrani	“Katre idim ummanlara kavuştum”
	Âşık Veli	“Ararken Allah’ı buldum”
	Veysel	“Tanrıya Hitap” adlı şiir

		Ali İzzet Özkan	“Bir Allah’ı tanıyalım”
Koşmalar	a.Güzellemler	Usûli	“Beni kıya kıya bakan”
		Hayali	“Leylam gelir deyi yollar gözlerim”
		Köroğlu	“Pişman oldum ben bu hale”, “Hey ağalar behey beyler”, “Köroğlu ile Güdümen’in konuşmaları”
		Kayıkçı Kul Mustafa	“Gece gündüz uyku girmez gözüme”
		Kerem	“Çıkar tahta divan eyler”, “Aman felek yandım senin elinden”, “Hey ağalar nic’edeyim”
		Ercişli Emrah	“Dedim ay kız ne güzelsin”, “Sallana sallana gelen Selatin”
		Karacaoğlu n	“İlk akşamdan vardım kavil yerine”, “Baharın geldiği neden bellidir”, “Ala gözlerini sevdiğim dilber/Seni görmeyeli göresim geldi”, “Sana derim allı gelin has gelin”, “Ala gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün”, “Ak kolların sala sala yürüten”, “Ala gözlüm yıktın benim evimi”, “Ala gözlerini sevdiğim dilber/ Her seher her sabah kalk ta bize gel”, “Ala gözlü benli dilber”, “Erzurum dağından esen üruzgâr”, “İki ceran göturdüler bahçeye”
		Âşık Ömer	“Gel dilberim kan eyleme”, “Sabahtan bahçeye girdim”, “Ela gözlerine kurban olduğum”
		Erzurumlu Emrah	“Bad-ı saba selâm eyle yârime”, “Sabahtan uğradım ben bir fidana”, “Dedim dilber didelerin ıslanmış”, “Güzel sallanarak nerden gelirsin”
		Dertli	“Hatırlayıp sormaz benim hâlimden”
		Nuri	“Acep ben ne dedim o şivekâra”
		Dadaloğlu	“Şu yalan dünyaya geldim gelesi”, “Gel ha güzel ha methin söyleyim”
		Ruhsati	“Duldalanma yâr Mevlâyı seversen”, “Toplanıp toplanıp gelmen yanıma”, “Yenice bir bağa bağdan oldum”, “Gel gidelim uzaklara sevdiğim”, “Bölük bölük olmuş gelir güzeller”
		Pervane	“Bakışın eğlence yeter”, “Dinleyin ağalar güzel öğmeyi”
		Sümmani	“Bir vefasız dilber ağlattı beni”
		Âşık Veli	“İsabet etmedin benim sözüme”, “Dost dost diye hayâlına yeldiğim”
		Kemter	“Bir kömür gözlünün kahrın çekerim”,
		Zihni	“Bugün gördüm ben bir güzel”
		Yunus Emre	“Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı”, “Derdimi dökersem derin dereye”, “Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan”, “Uyandım kuşların ince sesine”

		Ali İzzet Özkan	“Türkmen kızı bar oynuyor”
b. Tabiat Duygusunun Ağır Bastığı Koşmalar	Pir Sultan Abdal		“Gelmiş iken bir habercik sorayım”
	Kerem		“Sabah oldu şavkın batmaz”
	Karacaoğlu		“Yazın evvel baharında”, “Yücesinde namlı namlı karım var”
	Âşık Ömer		“Bahar oldu gül açıldı”
	Âşık Veysel		“Girdim dostun bahçesine”
c. Koçaklamalar	Köroğlu		“Kıbrıs şarabıyla besli”, “Kıbrız şarabın içmişler”, “Benden selâm eylen Bolu Beyine”, “Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin”, “Yürün arslanlarım savaş edelim”
	Kul Mustafa		“İptida Bağdad’a sefer olanda”
	Dadaloğlu		“Kalktı göç eyledi Avşar illeri”
	Yunus Emre		“Acep şu yerde var m’ola”
	Kerem		“Turna gidersen Mardin’e”, “Gurbet elde yaman oldu halimiz”, “Bir han köşesinde kalmışım hasta”
	Âşık Garip		“Gurbet elde baş yastığa düşünce”, “İşte geldim gidiyorum”, “Nâme geldi vatanımdan”
	Karacaoğlu		“Gurbette ömrüm geçecek”, “İzin ver hey ağam ben de gideyim”
	Halil		“Kıvrılıp yassılan yollar”
	Dadaloğlu		“Çıktım yücesine seyran eyledim”
	Ruhsatî		“Seher yeli yâr köyüne uğrarsan”
	Âşık Hacı		“Nasıl ayırlayım ellerinizden”
	Feryâdi		“Nazlı yârdan ayrılalı”
	Şenlik		“Mevlayı seversen konak et beni”
	Bayburtlu Zihni		“Vardım ki yurdundan ayak götürmüş”
e. Taşlamalar	Yunus Emre		“İşitin ey ulular”
	Pir Sultan Abdal		“Medet Mürvet şu âlemi yaratan”
	Seyranî		“Eyyvah fukaranın beli büküldü”, “İstemez bir hâkim şahidi baydan”, “Akıl ermez kulak duymaz göz görmez”, “Sene bin iki yüz altmış sekizde”, “Toprak ejder olmuş varanı yutmuş”, “Gönül bir boyadan rengi almadı”
	Dedemoğlu		“Çark devrildi dolap döndü”
	Sümmani		“Evrak-ı ezelde levh-ü kalemde”
	Serdari		“Nesini söyleyim canım efendim”
	Ruhsatî		“Bir vakte erdi ki bizim günümüz”
	Hakkı		“Topla sen kendini Çolak Hac Ağa”
f. Karışlar ve Küfürler	Karacaoğlu		“Ala gözlü benli dilber”
	Tokatlı Nuri		“İnkisar eylemem yazık serine”
	Minhacı		“Kapısının önünde kangallar bitsin”

		Kazak Abdal	“Eşegi saldim çayıra”
	g. Ağıtlar	Pir Sultan Abdal	“Dün gece seyrimde coştuydu dağlar”
		Köroğlu	“Gelin Hoylu’yu soyalım”
		Ruhsati	“Vardım nazlı yârin ziyaretine”
		Celâli	“Ev bark etmek için tenli mereği”
		Serdari	“Memet Mısto bir çift celep”
		Hıfzî	“Sefil baykuş ne gezersin bu yerde”
		Efkârî	“Yarap bu ne ölüm bu nası zulüm”
	h. Erişilemeyen nimetleri anlatan şiirler	Kaygusuz Abdal	“Benk ile seyretmeye”
		Karacaoğlan	“Bir ahçım olsa da doldursa kazı”, “Kadir mevlam senden zinet umarım”
		Ruhsati	“Seni yere vursam kahpe züğürtlük”, “Ya ilâhi görünmezden bir devlet”
		Âşık Hüseyin	“Dört hatun isterim huri gılmandan”
		Fahri	“Gönül kahvaltıya intikap eder”
		Âşık Veysel	“Bu dünyanın meyvesini”
	i. Dert, şikâyet şiirleri	Pir Sultan	“Ben de şu dünyaya geldim geleli”
		Talibî	“Güneş gibi şahsım olsa”
		Müdamî	“Küçükten yılgınım sözden”
		Meslekî	“Dolanı dolanı gelir”, “Yeter felek yeter çektiğim mihnet”
3.Destanlar	a. Güldürücü destanlar	Kaygusuz Abdal	“Cümle kaplumbağalar”, “Bir kaz aldım ben karıdan”, “Ben bu aşka düşeli”
		Kerem	“Gide gide bir sineğe duş oldum”
		Kazak Abdal	“Ormanda büyüyen adam azgını”
		Azmî	“Yeri göğü insi cinni yarattın”
		Dertli	“Telli sazdır bunun adı”
		Ruhsatî	“Gene oldun gözümüzde tutiya”, “Sana bir destan söyleyim”, “Hemen göçü yükletelim”, “Benim biraz nekre kelâmlarımdan”
		Âşık Mehmet	“Uyuz derler bir illete uğradık”
		Kenzî	“Âlemde bir kolay sanat bulaydım”
		Huzuri	“Yeni bir destanı eyledim icat”, “Bir destanım vardır zamana uygun”
		Âşık Veysel	“ırıza’mı senin adın”, “Parça parça olsun paramı çalan”
		Âşık Mehmet Yakıcı	“Pire Destanı” şiiri.
		Efkârî	“Tavuğuma atma taşı”
		Dermend Âşık	“Kulak tut sözüme dinle ey yâran”

	b. Ağır mevzulu destanlar		Destan-ı Kars ¹
		Huzurî	“ <i>Para Destanı</i> ” destan.
		Talibî	“ <i>Boz Öküz Destanı</i> ” destan.
		Veysel	“Bahar gelir kudurursun”

Tablo 13: İlhan Başgöz- İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.2.4. Vasfi Mahir Kocatürk -Tekke Şiiri Antolojisi

Vasfi Mahir Kocatürk tarafından hazırlanan eser 1955 yılında basılmıştır. Antolojide yer alan şiirler yüzyıllara göre tasnif edilmiş ve eserde 172 şaire yer verilmiştir. Şiirler seçilirken şairlerin müstakil şiirlerinden en güzel, en tanınmış olanlarının seçilmeye çalışıldığı, Tekke şiiri geleneği içinde yer almayan şairlerin tasavvuf ruhunu yansıtan şiirlerinden örnekler seçildiği ifade edilmiştir (Kocatürk, 1955, s. 7). Şairlerin biyografilerine kısaca yer verilmiş, hacim olarak sıkıntıya girmemek için şiir tahlilleri yapılmadığı belirtilmiştir.²

Vasfi Mahir Kocatürk, esere yazdığı ön sözde, Fuat Köprülü’nün *Türk Saz Şairleri* eserini ve divan şiiri antolojilerini örnek göstererek antolojisini oluşturmaya başladığı tarihe kadar edebiyat tarihlerinde ve antolojilerde Tekke şiirinin ayrıntılı ve kendine has bir şekilde ele alınmadığını, bundan dolayı bu alanda eksiklik olduğunu düşündüğünü belirtir. Eşrefoğlu Rumi, Nizamoğlu Seyyid Seyfullah, Aziz Mahmut Hüdayi, Ümmi Sinan, Mısıri Niyazi, Sezai ve Kuddusi gibi değerli şahsiyetlerin açıkta kaldığını bu eksikliği telafi edebilmek adına bu antolojiyi oluşturduğunu ifade eder (Kocatürk, 1963, s. 6). Antolojide tanıtılan şairler Tablo 14’de gösterilmiştir.

VASFİ MAHİR KOCATÜRK -TEKKE ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
XIII. Yüzyıl		
Ahmet Fakih	Şeyyat Hamza	Sultan Veled
XVI. Yüzyıl		
Gülşehri	Elvan Dede	Yunus Emre
Âşık Paşa	Said Emre	
Eflaki Dede	Kaygusuz Abdal	
XV. Yüzyıl		
Nesimi	Fahhar	Rüşeni
Süleyman Çelebi	Âşıkoğlu	Muhiddin Dolu
Ebu Hâmid	Şems u Huda	Cemal-i Helvati
Emir Sultan	Akşemsettin	Abdürrahim Tırsi

¹ “Destan-ı Kars” şiirinde kitapta : “Eşref Ertekin, şairin Kars Ardahanlı ve kadın olduğunu tahmin ediyor.” Şeklinde bir dipnot geçmektedir (Başgöz, 1968, s. 205).

² Bununla ilgili olarak ön sözde ayrıntılı şiir tahlillerine hazırlanmakta olan *Türk Edebiyatı Tarihi* kitabında yer verileceği bildirilmiştir (Kocatürk, Saz Şiiri Antolojisi, 1963, s. 6).

Hacı Bayram	Eşrefoğlu	Kaygusuz Abdal
Şirazi	Kemal Ümmî	Çıracı Miskin
Yazıcıoğlu Mehmed	Aşık	Aşık Ahmed
XVI. Yüzyıl		
Abdal Musa	Ahmet Sarıban	Muradi (III. Murat)
Balım Sultan	Merkez	Arşi
Seyid Ali Sultan	Hayali	Armağan
İbrahim Gülşenî	Arifi	Üftade
Hatayi	Ümmi Sinan	Şemsi (Sivaslı)
Kalender Abdal	Vahab Ümmi	Seyid Seyfullah
Koyun Abdal	Eroğlu Nuri	Muhyi
Muhiddin Abdal	Kaygusuz (Alaeddin)	Pir Sultan Abdal
Şahi	Haşimi (Emir Osman)	Kul Himmet
Sümbül Sinan	Azmi	
XVII. Yüzyıl		
Zelili	Nakşi (Akkirmanlı)	Kul Nesimi
Kul Hüseyin	Âdem Dede	Derviş Hasan
Teslim Abdal	Oğlan Şeyh İbrahim	Talib (Divitçizade)
Adli	Biçare (Abdullah)	Derviş Himmet
Zakiri	Cahîdi	Gaybi (Sun'ullah)
Lâmekânî Hüseyin	Abdi (Sarı Abdullah)	Mısri Niyazi
Derviş Osman	Sinan Ümmi (Elmalılı)	Fethi (Abdülkerim)
Hüdayi (Aziz Mahmud Hüdayi)	Askeri	Nazmi (Şeyh Mehmed)
Sultan Ahmed	Gafuri	Abdülhay
Hüdayi (Ahîzade)	Ahu	Abdi (Himmetzade)
Şeyhi (Abdülmecit)	Geda Musli	Kenzi (Hasan)
Fakir Edna	Yeşil Abdal	Vali (Abdurrahman)
Kul Budala	Dedemoğlu	İbrahim Nakşi
Abdal	Kul Hasan	Kazak Abdal
Kul Mustafa	Derviş Mehmed	
Abdülehad Nuri	Caferoğlu	
XVIII. Yüzyıl		
Mahvi	Rıza (Neccarzade)	Kalbi
Nasuhi	Cemali	Ahmed Mürşidi
Medhi	Sahvi	İbrahim Hakkı (Erzurum)
Senayi	Kul Şükrü	Haşim (Üsküdarlı)
İsmail Hakkı (Bursalı)	Şiri	Zekâyi
Azbi	Şahi	Selâmi
Necib (III. Ahmed)	Derun Abdal	Kaygulu (Halil)
Sezayi	Gurbi	Pir Mehmed
Zati	Mirza	
Nüzuli	Kasım Dede	
XIX. Yüzyıl		
Suzi	Hadi	Lokmani
Kuddusi	Didari	İlhami
Veli	Hatifi	Kemteri
Sırrı	Mefhari	Âdile Sultan
Seyrani (Ispartalı)	Genç Abdal	Rıza
Dertli	Bosnavi	Feryadi
Emrah (Erzurumlu)	Mir'ati	Hilmi
Zahmi	Derviş Tevfik	Ferdi
Seyrani (Everekli)	Yesari	Edib Harabi
Aczi	İrşadi	Derviş Ruhullah
Türabi	Fenni	Rıza Tefvik
Perişan	Osman Şems	

Pir Mehmed	Derviş Ali	
------------	------------	--

Tablo 14: Vasfî Mahir Kocatürk -Tekke Şiiri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.2.5. Abdülbaki Gölpınarlı- Alevi- Bektaşî Nefesleri

Abdülbaki Gölpınarlı tarafından hazırlanan *Alevi- Bektaşî Nefesleri* 1963 yılında basılmıştır. Eserde, “Kendilerince Kendileri, Düvâzdeh İmam, Mersiyeler, Birlik, Devriyeler, İran’a Bağlılık, Övüş, Ahlâk ve İnançlar, Erkândan Bahseden Şiirler, Söz, Giyim- Kuşam, Aşk, İnançları Tenkid, Kadın Davası, Realite, Maniler” konu başlıklarına; İlaveler, Notalar, Metinde Geçen Lûgatler, Açılama, İndeks, Coğrafi Adlar, Bibliyografya kısımlarına yer verilmiştir. Eserin sonunda beyitlerde yanlış yazılan kelimelerin doğru şekilleri sayfa sayıları verilerek gösterilmiştir.

Gölpınarlı eser yazdığı ön sözde, antolojiye seçtiği şiirlerin güzel olmasına önem verdiğini, daha sonra onları bölümlere ayırdığını ve her bölüme bir ön söz yazdığını belirtmiştir. Şairler alfabetik sırayla sıralanmış, kısaca tanıtıldıktan sonra konu başlıkları altında şiirlerinden örnekler sunulmuştur. Beyitlerde geçen Alevi-Bektaşî terimleri dipnotlar ile açıklanmıştır.

Gölpınarlı yazdığı ön sözde, XIII. yüzyılda Anadolu coğrafyasında Türkçenin durumunu ele alırken Yunus Emre ile başlayan dönemin Türkçe için büyük bir atılım olduğunu, ancak divan şiirinin filizlenmesiyle birlikte dilde ve söyleyişte aksaklıkların meydana geldiğini ifade eder. Gölpınarlı, halk şiiri ve divan şiirinin ortasında, ikisinin de dışında duran ancak iki zümreye de giren “Tekkeçiler” adlı bir sınıfın bulunduğunu, bu tekkeler arasında en kucaklayıcı olanın Bektaşî Tekkesi olduğunu ifade eder. Aleviliğin ise bir tarikat olmadığını, kendine özgü şartları olan bir inanış olduğunu belirtir. Bektaşilik ve Aleviliğin benzer yönlerinin olması zamanla Alevi-Bektaşî edebiyatı diye anılan halk edebiyatı kolunun oluşmasına zemin hazırlamış, kaynağını Yunus Emre’den alan, Kaygusuz Abdal tarafından kurulan bu edebî anlayış, benimsediği ilkeler ve şiir anlayışı sebebiyle Tasavvufi halk edebiyatının içinde ayrı bir dal olarak değerlendirilmeye başlanmıştır. Gölpınarlı’ya göre onun bu orijinal yapısı böyle bir eserin ortaya çıkmasını zorunlu kılmıştır (Gölpınarlı, 1963, s. 3).

Eserde tanıtılan şairler Tablo 15’de gösterilmiştir.

ABDÜLBAKİ GÖLPINARLI- ALEVİ- BEKTAŞI NEFESLERİ				
Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı
Abdal	Güvenc Abdal	Er Mustafa	Mir'âti	Sersem Abdal
Abdal Musa	Hacı Bektaş	Fedayi	Muhyiddin Abdal,	Seyranî
Ali (Derviş)	Hakkı	Genc Abdal	Nâcî (Külsum Bacı)	Şâhî
Azbî	Hamdî	Kasım	Necmi	Şeyhoğlu Satu
Azmî	Harabî	Kasîmî	Nesîmî	Şîrî
Balı Sultan	Hasan Dede	Kazak Abdal	Neyzen Tefvik	Teslim Abdal
Behlül Dâna	Hâşim Mustafa Baba	Kemal	Noksânî	Turâbî
Budalâ	Hatâyî	Koyunoğlu	Pir Ali	Vahdetî
Celâli Baba	Hayretî	Kul Himmet	Pir Mehmet	Veli
Cesârî	Huseynî	Kul Mustafa	Pir Sultan Abdal	Veysel
Ceyhûnî	Hüsnî	Kul Huseyn	Rûhî	Virânî
Dedemoğlu	Kalender Abdal	Kul Yusuf	Sadık	Yeksânî
Dertli	Karaca Ahmet	Lala Sultan	Said Emre	Yunus Emre
Dertli Kemter	Kara Hamza	Mihrabî	Seher Abdal	Zahmî
Derun Abdal	Kararsız Veli	Perişan Baba	Selâmi	Zıkrî

Tablo 15: Abdülbaki Gölpınarlı- Alevi- Bektaşî Nefesleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.2.6. Vasfî Mahir Kocatürk- Saz Şiiri Antolojisi

Vasfî Mahir Kocatürk tarafından hazırlanan antoloji 1963 yılında yayımlanmıştır. XVI. ve XXI. yüzyıl arasında yaşayan şairleri ele alan Kocatürk, yüzyıllara göre bir sıralama yapmıştır. Halk şiirinin bir kolu olan, Tekke şiiri ayrı bir antoloji içinde yer aldığı için bu anlayışı temsil eden şairlere burada yer vermemiştir. Şairlerin hayatı hakkında kısaca bilgiler vermiştir.³ Saz şiiri yazan yüz seksen iki şairin şiirlerinden, anonim şiirlerden ve manilerden örnekler sunmuştur.

Kocatürk esere yazdığı ön sözde, “Halk Edebiyatı” kavramını örneklerle açıklar ve bu kavramın yanlış bir tabir olduğunu, bu tabiri kullananların büyük çoğunluğunun sadece hece vezni ve Türk şekilleriyle yazılan şiirleri içine alan bir tanım yaptıklarını, aruz ölçüsü ve Divan edebiyatı nazım biçimleriyle yazılmış ve halkın özümsemişi şiirleri göz ardı ettiklerini ifade eder. Saz şiiri kavramını tanımlayıp yüzyıllara göre saz şiirinin değişimini ve saz şairlerinin özelliklerini açıklar (Kocatürk, 1963, s. 4). Son yıllarda hazırlanan antolojilere göre daha fazla kaynağı taradığını, daha fazla malzeme elde ettiğini; bu geniş malzeme içerisinde en güzel şiirleri ve şairleri seçtiğini, diğer antolojilere göre daha fazla şairi ve bilinen şairlerin pek bilinmeyen şiirlerine de yer

³Ön sözde şairlerin hayatlarının hazırlanmakta olan *Büyük Türk Edebiyat Tarihi* kitabında ayrıntılı ele alındığı için bu şekilde hareket edildiği belirtilmiştir.

verdiğini ifade eder. Bu yönüyle ve Saz şiirini milli, gerçek Türk şiiri olarak ele aldığı için oluşturduğu antolojinin, diğer antolojilerden farklı olduğunu belirtir (Kocatürk, 1963, s. 10).

Yukarıda belirtilen şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

VASFİ MAHİR KOCATÜRK- SAZ ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
XVI. Yüzyıl		
Karaoğlu	Dalışman	Âşık Çelebi
Bahşi	Çırpanlı	Süruri
Usuli	Armutlu	Kul Mehmed
Köçek	Kul Çulha	Öksüz Dede
Kanberoğlu	Baba Süleyman	Koroğlu
Oğuz Ali	Hayali	Âşık Garip
XVII. Yüzyıl		
Geda Musli	Demiroğlu	Ahi
Kahvecizade	Şahinoğlu	Çubukoğlu
Kâtibi	Âşık Mehmed	Torun
Kul Mustafa	Öksüz Âşık	Şerifi
Kuloğlu	Üsküdarı	Zari
Gedayi	Kul Deveci	Âşık Ömer
Türabi	İbrahim	Gevheri
Âşık	Kâmil	Keşfi
Âşık Halil	Âşık Hasan	Kazak Abdal
Bahri	Karacaoğlu	Âşık Ömer
Koroğlu	Ahmed	
XVIII. Yüzyıl		
Mülûki	Kıymeti	Âşık Said
Osman	Mahtumi	Süleyman
Revzi	Mahi	Bağdadi
Mecnuni	Nedim	III. Sultan Selim
Şermi	Ahmedi (III. Ahmed)	Niyazi
Hocaoğlu	Hafız	İrfani
Kâtibi	Meftuni	Mihneti
Ali	Siyahi	Fakiri
Sabri	Hüseyin	Şadi
Emrah (Ercişli)	Abdi	Rahmi
Öksüz Ahmed	Savni	Şâni
Âşık Ahmed	Tahiri	Cehdi
Sıdkı	Selimi	Agâhi
Levni	Kâmili	Safi
Dervişi	Lezizi	
XIX. Yüzyıl		
Şem'i	Beyoğlu	Mahmud Ekrem
Seyrani (Ispartalı)	Yesari	Zülali
Kusuri	İrşadi	Ceyhuni
Neşeti	Şamili	Remzi (Derendeli)
İzzet Molla	Sıdkı	Hüzni
Hızrâgazade Said	Efkari	Nazi
II. Sultan Mahmud	Bahri	Gedayi (Beşiktaşlı)
Dede Efendi	Muhibbi	Hezari (Maraşlı)
Akif Paşa	Deli Boran	Gündeşlioğlu
Dertli	Hengâmi	Alu Beşe

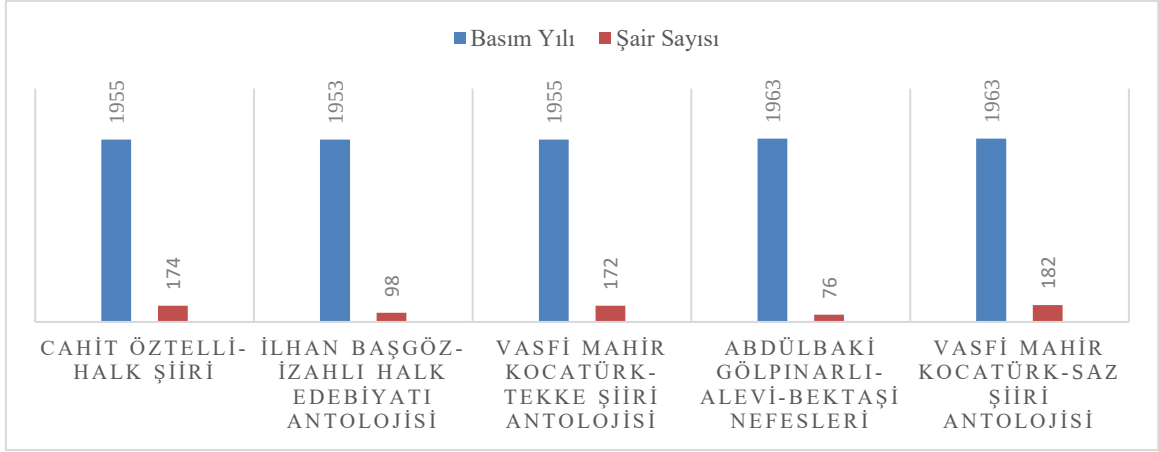
Erzurumlu Emrah	Ceyhuni (Karlı)	Necib
Cesari	Tokatlı Nuri	Fevzi
Süruri (Silleli)	Merdani	Sabri
Dadaloğlu	Çeşmi	İmdadi
Seyrani (Everekli)	Mefhari	Fahri
Tellalzade İsmail	Dehşeti	Pesendi
Arif Bey	Erbabi	Feryadi
Haci Faik	Zihni (Bayburtlu)	Minhaci
Tamburi Mustafa	Namık Kemal	Noksani
Nuri	Kadri	Sümmani
Haşim Bey	Mesti	Celali
Numan Ağa	Ruhsati	Figani
XX. Yüzyıl		
Hıfzi	Mazlumi	Derdiçok
Güfrani	Nihani	Veysel
Şerife	İrşad	Ali İzzet
Mesleki	Salim	Feryadi
Rıza Tevfik	Suzani	Efkârî
Müdamî	Süleyman	Habib Karaslan
Sefil Ali	Talibi	
Huzuri	Emiri	

Tablo 16: Vasfî Mahir Kocatürk- Saz Şiiri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.2.7. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Halk Edebiyatı Antolojileri Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme

Çalışmamızda 1950-1970 yılları arasında Halk edebiyatı üzerine yayımlanan altı antolojiyi inceledik. İçeriklerinin birbirlerinden farklı olduğunu, anonim halk edebiyatı üzerine bir tane antoloji hazırlandığını ve genel olarak hazırlanan antolojiler içinde bu kola yer verilmediğini tespit ettik. Ele aldığımız eserlerin içeriklerinin birbirlerinden farklı olması, eserlerde nazım biçimlerinin belirtilmemesi, farklılıklar göstermesi ve tek dörtlüklerin yer alması eserler arasında karşılaştırma yapmamızı zorlaştırdı. Bu durumun Türk halkının edebî izlerinin Orta Asya'ya kadar dayanmasından ve halk edebiyatı kollarının iç içe geçmesinden kaynaklandığını düşünmekteyiz. Aşağıdaki grafikte bu dönemde yayımlanan antolojilerin basım yılları ve şair sayıları gösterilmiştir. Anonim şiirler ve dörtlükler olduğu için şiir sayıları belirtilmemiştir. Aynı zamanda Cahit Öztelli'nin hazırladığı *Halk Türküleri* adlı eser anonim olduğu için bu grafikte gösterilmemiştir.

Grafik 3: Halk Edebiyatı Antolojilerinin Basım Yılları ve Şair Sayıları

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Farklılıklara rağmen diğer antolojilere göre benzerlikler tespit edildiği için İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi, Halk Şiiri ve Saz Şiiri Antolojisi arasında karşılaştırma yapılmıştır.

İlhan Başgöz İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi'ni hazırlarken daha genel kapsamlı hareket etmesine rağmen anonim tarzı halk edebiyatı ürünlerine yer vermemiştir. Cahit Öztelli iki cilt hâlinde hazırladığı Halk Şiiri adlı eserde anonim eserleri ve kendisine müstakil eserler hazırlanan şairleri eserine dâhil etmemiştir. Vasfi Mahir Kocatürk daha önce tekke şiiri için müstakil bir eser hazırladığı için Saz Şiiri Antolojisi adlı eserinde tekke şairlerine yer vermemiştir. İlhan Başgöz şiirleri tematik bir düzen içinde kronolojik olarak verirken, Cahit Öztelli ve Vasfi Mahir Kocatürk yüzyıllara göre bir sınıflandırma yapmıştır. İlhan Başgöz başlangıç olarak XIII. yüzyılı almış, XXI. yüzyıl halk şairlerine kadar şiirlerden örnekler sunmuştur. Cahit Öztelli XIV. yüzyıl ile başlamış büyük çoğunluğunu XVIII. yüzyıl şairlerinden seçmekle beraber XIX. yüzyıl ile eserini tamamlamıştır. Vasfi Mahir Kocatürk XVI. yüzyılda yaşayan şairlerden örnekler sunarak başlamış XIX. yüzyılı bitiş olarak kabul etmiştir. Üç antolojide başlangıç ve bitiş tarihleri farklılıklar gösterdiği için ortak geçen isimlerin sayısı fazla değildir. Âşık, Usuli, Hayalî, Kayıkçı Kul Mustafa, Âşık Ömer, Âşık Garip ve Ercişli Emrah'a üç eserde de rastlanılmıştır. Halk Şiiri ve Saz Şiiri Antolojisi adlı eserlerde Bahşi, Kul Çulha, Geda Muslu, Katîbî, Gevheri, Öksüz Âşık, Kuloğlu, Âşık Hasan ortak isimlerdir. Halk Şiiri ve İzahlı Halk Edebiyatı Antolojisi adlı eserlerde Âşık Paşa, Eşrefoğlu Rumi, Âşık Kerem;

Saz Şiiri Antolojisi ve *İzahlı Halk Edebiyatı Antolojisi* adlı eserlerde ise Karacaoğlu, Erzurumlu Emrah, Usulî, Köroğlu, Kazak Abdal, Seyranî, Dertli, Kemter ortak isimlerdir. Cahit Öztelli'nin *Halk Türküleri* adlı antolojisi anonim halk edebiyatı; Vasfi Mahir'in *Tekke Şiiri Antolojisi*, Abdülbaki Gölpınarlı'nın *Alevi- Bektaşî Nefesleri* ve Abdullah Öztemiz Hacıtahtiroğlu'nun hazırladığı *Hz. Peygambere Şiirler- Naatlar* adlı eserler dini- tasavvufi halk edebiyatı kolunda hazırlanan antolojilerdir. Anonim halk edebiyatı kolunda tek antoloji olduğu için karşılaştırma yapılmamıştır. *Tekke Şiiri Antolojisi* tasavvuf üzerine hazırlanmış genel bir antoloji iken diğer iki antoloji dini- tasavvufi halk edebiyatı nazım biçimleri üzerine hazırlanmıştır. Üç antolojide Yunus Emre ve Şeyyat Hamza ortak isimlerdir.

1.3. Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri

Geniş bir coğrafya ve tarih içinde tezahür eden Türk edebiyatını, Türklerin medeniyet çevrelerine girişine göre tasnif eden Fuat Köprülü, Türk edebiyatını İslamiyet öncesi Türk Edebiyatı, İslamî dönem Türk edebiyatı ve Batı etkisinde Türk edebiyatı olmak üzere üç döneme ayırmıştır (Enginün, 2005, s. 20). Bu sınıflandırmaya göre 1860 yılı ile başlayan Batı etkisinde Türk edebiyatının zemini aslında 1726 yılında Said Mehmed Efendi'nin İbrahim Müteferrika ile açtıkları matbaa sayesinde atılmaya başlanmıştır. Batı'dan çevrilen eserlerin basılması, Tercüme Odası'nın kurulması, yurtdışına öğrenci ve elçilerin gönderilmesi, III. Mustafa'nın yenileşme hareketleri cemiyetin içine yenilik hareketinin işlemesini sağlamıştır (Tanpınar, 2001, s. 45). Fikir olarak karşılık bulmaya başlayan bu gelişmeler 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesiyle resmîyet kazanmış, 1856 yılında Islahat Fermanı ile devam etmiştir. Yaşanan bu gelişmeler edebiyatta da karşılık bulmuş ve Batı etkisinde gelişen yeni bir edebiyat kolu doğmuştur. Yenileşmenin etkisiyle pek çok değişiklik yaşandığı için Batı etkisindeki Türk edebiyatı kendi içinde beş döneme ayrılmıştır: Tanzimat, Servet-i Fünun, Fecr-i Ati, Milli Edebiyat ve Cumhuriyet dönemi.

Çalışmamızda bu bağlamda yirmi altı eseri değerlendireceğiz. Tezin bu bölümünde 1950-1970 yılları arasında yayımlanan Batı etkisindeki Türk edebiyatı antolojilerine yer verilmiştir.

1.3.1. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1950

Varlık Yayınları içerisinde yayımlanan eserin 1950- 1959 yılları arasında bir seri olarak yayımlanması planlanmıştır. Bu yıllar arasında 1951 yılında çıkmayan eser, Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. Eserde yüz iki şair ve yüz otuz altı şiir bulunmaktadır. Altı şiiriyle Emin Ülgener'in daha fazla şiiri vardır. Şairler seçilirken oluşturulan heyetin⁴ kararları doğrultusunda hareket edilmiş, şiirlerin sıralanışında doğum tarihleri esas alınmış, doğum tarihleri bilinmeyenler eserin ikinci kısmında yer almıştır.

Yaşar Nabi, esere yazdığı ön sözde 1949 yılında başladıkları serinin talep görmesi üzerine bu basımına da karar verildiğini ifade eder (Nayır, 1950, s. 4). Eseri oluşturma amaçlarını o dönemdeki şiir çalışmalarını, toplu ve kıyaslamalı bir şekilde incelemek, ele alınan şiirlerin bütün içinde yerini göstermek, yıllar sonra seneler arasında bir kıyaslama yaparak Türk şiirinin gelişme seyri hakkında araştırmacılara yol göstermek olarak açıklar (Nayır, 1950, s. 4).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1950		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ziya Osman Saba	"Eller"
2	Bedri Rahmi Eyüboğlu	"Çürümek Üstüne"
3	Fazıl Hüsnü Dağlarca	"Yün Çorap"
4	Rıza Apak	"Güz Geceleri"
5	Oktay Rıfat	"Güvercin"
6	Sabahattin Teoman	"Küçük Ev", "Bitmemiş"
7	Baki Süha Ediboğlu	"Saroz'da Bir Gece"
8	Behçet Necatigil	"Uykusuz Gecede Dörtlükler"
9	Cahit Külebi	"Tokat'a Doğru"
10	Hasan Şimşek	"Doğu İlleri"
11	İskender Cenap Ege	"Efe Türküleri"
12	Faik Baysal	"Mehmeteler"
13	Ceyhun Atuf Kansu	"Küçük Öküzle Söyleşme"
14	Halim Yağcıoğlu	"Anzelha II- III", "Ölürken"
15	Halit Tanyeri	"Hep Beraber"
16	Salâh Bırsel	"Güzin'in Sonraki Yılları"
17	Sabahattin Kudret Aksal	"Böcek"
18	Rüşti Onur	"Sabaha Karşı"
19	Arif Hikmet Par	"Meydanlarda Yanan Ateş"
20	Necati Cumalı	"Günümüz"
21	Ahmet Köksal	"Yıllardan Sonra"
22	Nuri Tarhan	"Son"

⁴ Seçici heyette Sabahattin Eyüboğlu, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Ziya Osman Saba, Behçet Necatigil, Oktay Akbal ve Yaşar Nabi bulunmaktadır (Nayır, 1950, s. 4).

23	Bedri Gider	“Bütün Vatan Kurtarıcılarına”
24	Şinasi Özdenoğlu	“Bir Çift Göz Üstüne”
25	Nazmi Şener	“Gece Yarısı Düşünceleri”
26	Necmi Eren	“Neden”
27	Muzaffer Uyguner	“Dingin Kırıldı”
28	Özdemir Asaf	“Anadolu Havaları”
29	Ziya Demir	“Biliyor Musun?”, “Harp”
30	Mehmet Sami Tunar	“Kapı Komşumun Oğlu”
31	Abdüllâtif Ünsal	“Esmer”, “Yağma”, “Beni Mahzun Eden”
32	M.Sunullah Arısoy	“Teselli”, “Sen Yine Yalnız”
33	Anıl Tekinalp	“Kaybolan Şey”
34	İsmail Ali Sarar	“Gecekondular”
35	Subutay Karsan	“İşler Sarpa Sararken”
36	Nurettin Özyürek	“Hikâye”
37	Kenan Harun	“Sarhoş Gecelerimin Birinde Bunları Yazdım”
38	Nuri Diren	“Coğrafya Dersi”
39	Talip Apaydın	“Ayrıldığıımızın Şiiri”, “Güz Düşünceleri”, “Turna”
40	Başaran	“Devran”, “Yağmurlu Gün”
41	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Dost”
42	Basri Şener	“Şu Anda”, “Ayrılıklardan”, “Yazısız Hikâye”
43	Turgut Uyar	“Arapkir’linin Mektubu”
44	Adnan Bulak	“Kasımın Son Gecesi”, “Ahmetle”, “Uzaktaki”, “Üç”
45	Ayhan Hünel	“Venedik”
46	Metin Eloğlu	“Bahçede Koşan Kızlar Uğruna I- II”
47	İlhan Demiraslan	“Pencerede Oturan Kızlar”, “Dost Yüzlü Resimler”
48	Nurettin Özdemir	“Sonsuzluk”
49	Edip Cansever	“Kırın Ortasındaki Duvar”
50	Kemalettin Koç	“Geçen Yıllar”
51	Kamuran Özbir	“İkinci Dünya”, “Tuhaflik”
52	Necdet Konuk	“Anadolum”
53	Ercüment Uçarı	“Bir Köy Öğretmeni Konuşuyor”
54	Oğuz Harzem	“Masıra Saran Kızlar”
55	Hüsnü Küçük	“Oğlumun İlk Aşkına ve Güzine Dair”
56	M. Çetin Tezcan	“Akşamdan Sonra”, “Mektup”
57	Abidin Subaşı	“Haah Şöyle”
58	İbrahim Tekelioğlu	“Güzel Şey”
59	Tarık Dursun K.	“Nerransula Fondati I- II- III-IV”
60	Vedat F. Belli	“Yaşamak”, “Sayıklama”
61	Oğuz Tansel	“Yollar”, “Çakıl Taşları”
62	Oğuz Kâzım Atok	“Sabaha Karşı”
63	Mustafa Şerif Onaran	“Estergon”
64	Mümtaz Zeki Taşkın	“Allah’a Şükür”
65	Ahmet Ziyaeddin Tunçar	“Evler”
66	Vehbi Kızılgün	“Zaman Peşinden”, “Rüzgâr”
67	İbrahim Minnetoğlu	“Bir Genç Kız Ölmüştü”
68	Kâmuran Şipal	“Değişik”
69	M. Nihat Etiz	“Akhisardan”
70	A.Yılmaz Arkon	“Köye Mektup”
71	M. Kemal Yılmaz	“Bu Bayram Ninemin Bayramı”
72	Kâmuran S. Yüce	“Canana Böyle Yazılmaz Ama!...”, “Nasıl?”
73	Ahmet Altümsek	“Çocukluk”
74	M.Zeki Kuruca	“Can Sıkıntısı”
75	Adnan Kuray	“<<Biz, Hayatı Suyla Yarattık>>”
76	Osman Naci Atmaca	“Yaz Günlerinden Biri”
77	Orhan Asena	“Kendime Dair”

78	Akif Turgut Beşe	“Yolculuk”
79	Rahmi Dönmez	“Türkiyem”, “İstanbul Limanı”
80	Turhan Özkan	“Serseri I- II- III”
81	Oğuz Ermumcu	“Kayıp”
82	Eşref Denizhan	“Her Zamanki”, “Musalla’dan Beriye”
83	Süreyya Baydargil	“Evimiz”
84	Mes’ut Tarcan	“Liman”, “Bir Canım Kaldı”
85	Sami Karaören	“Sana ve Bizim Oralara Dair”
86	Emin Özdemir	“Unutulan Köyden Mısralar”
87	Halûk Örnek	“O Da İnsandı...”
88	Turgut Görgün	“Perdedeki Delik”
89	Yaşar Köksal	“Lâzım Olan”
90	Abdullah Rıza Ergüven	“Kıtlık”, “Meydan”
91	Refet A. Kocabekir	“Sağdıçıma Mektuplar”
92	A.Fethi Sosyal	“Güller”
93	Kemal Salıgın	“Şarkı”
94	Mevlüt Koca	“Fark”
95	Şükrü İldem	“Olmuyor”
96	Süleyman Okay	“Bekleyiş ve Şüphe”
97	Emin Ülgener	“Asla Rücu”, “Harp”, “Kara Yazı”, “Gölgesine Çevrilen Baş”, “İçinde Yaşamak”, “Çoban”
98	Mahmut Boren	“Bir Ümit Var İçimde”, “Sen de Bilmezsin”
99	Doğan Işıksağan	“Aralık Gecesi Şiiri”
100	Ahmet Kazım	“Gesi Bağları”
101	M.Çetin Tezcan	“Hikâye”
102	Müfide Anadol	“İnsanlar İçin”

Tablo 17: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1950

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.2. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1952

Yeni Şiirler serisinin 1952 yılındaki baskısında doksan iki şair ve yüz yirmi şiir yer almaktadır. Antolojide yer alan şairlerin biyografileri verilmemiş sadece şiirlerinden örnekler sunulmuştur. Talip Apaydın’ın daha fazla şiiri bulunmaktadır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1952		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Fazıl Hüsni Dağlarca	“Zamanda Azalmalar ve Çoğalmalar”
2	Cahit Külebi	“Diken”
3	Ziya Osman Saba	“Uyumak”
4	Behçet Necatigil	“Ölü Çizgi”
5	Ceyhun Atuf Kansu	“Dağ Köyü”
6	Baki Süha Ediboğlu	“Aydınlığımız Üstüne”
7	Sabahattin Kudret	“Bir Gün İstanbul’da”
8	Aziz Behic Serengil	“Gece Kar Yağıyordu”
9	M. Sunullah Arısoy	“Yurdum İçin”
10	Halim Yağcıoğlu	“Derin Sular”, “İzmir Hatıraları”
11	Arif Hikmet Par	“Birleşen Eller”, “Mustafa Kemal’in Şairi”

12	İlhan Demiraslan	“Gelibolu Hatırası”, “Ay Işığ ı Sonat ı I- II- III”, “Haydarpaşa Gar ı Ş iiri”
13	Turgut Uyar	“Bir Sessiz Geced en Turnam”, “Hacer Han ım ın Hamam ı”, “Yeş ilimsi”, “Kantar Köprü Destanı”
14	Baş aran	“Zeytinler”, “Yeni Y ıl Önünde”, “Ö ğ le Vakti Köy”, “Nadas”
15	Talip Apayd ın	“Tokat Yollar ında I- II- III- IV- V- VI- VII”
16	İbrahim Zeki Burdurlu	“Nar Ağ ac ı”, “Spikere”
17	O ğ uz Kaz ım Atok	“Dönmesin”
18	Mustafa Ş erif Onaran	“Uzaktan”
19	Azmi Tekinalp	“Yeni Baş an”
20	O ğ uz Tansel	“Yörük Kızı”
21	Hamdi Kestelli	“Yaş amak”
22	Emin Ülg ener	“S ır at”, “Yaş aman ın S ır ı”
23	Ayhan Hünalp	“İnsan”
24	Cahit Obruk	“Dünya Sevilme ğ e De ğ er”
25	Nevzat Üstün	“Mustafa Kemal”
26	Ş emsettin Ünlü	“Yalnızlık”
27	İbrahim Minneto ğ lu	“İstasyonda Çocuklar”, “Güzellik”
28	Do ğ an Ergeneli	“İstanbul Üzerine Söylenmiş Ş iir”
29	Fakir Baykurt	“Demek İsterim Ben...”
30	Tarık Orhan	“Yine Bahar Geldi”
31	Turhan O ğ uzkan	“Mezarlıktan Geç en Yaprak”, “Cenup Amerika”
32	Teoman Karahun	“Güney Ş ehri”
33	Ziya Kaya	“Lüfere Destan”
34	Mes’ut Tarcan	“Gidiş O Gidiş”, “Kelimelere”, “Canım Dünya”
35	Nurettin Özyürek	“Benim Derdim”, “Sulha Dair I- II- III”
36	Ahmet Ziyaeddin Tuncer	“Akköprü”
37	Kâmuran Özbir	“Türkiye”
38	Müfide Anadol	“Kara Sevda”
39	İlhan Geçer	“Gece Düşünceleri I- II”
40	Sabih Ş endil	“Bir Çocuk Konuşuyor”, “Ev”
41	Zeki Serman	“İstek”
42	Ümit Yaş ar	“Kurş un Yarası”, “Mavi Ş iir”
43	Turhan Dökmeci	“Dün Geceki Sarhoş a Dair”
44	Tarık Dursun K.	“Yıldızlara Dek Ş ark ı”
45	Zihni Hazinedaro ğ lu	“Yeryüzü- Gökyüzü”
46	M. Kemal Yılmaz	“Bir Daha”
47	Mehmet Yazıcı	“Daima ve Her Yerde”
48	Necdet Konuk	“Uzaktan”
49	Cengiz Tuncer	“Bir Kadın İç in”
50	Kemalettin Koç	“Basıp Otlar ın Yeş iline”
51	Orhan Çöplü	“Nikbinlik”
52	Necati Diren	“Küçük Sokaklar”
53	İbrahim Tunalı	“Hasret”, “Namus Meselesi”
54	A. Faruk Kak ınç	“Sev Beni”
55	Ahmet Nadir Caner	“Hemş ehrim”
56	A. Fikret Akda ğ	“Baş ladı İzmir Sabah ı”
57	Çetin Tezcan	“Bayram”
58	İbrahim Tekelio ğ lu	“Pazar Ş iiri”
59	Coş kun Ertepinar	“Piş miş Aş a Su Kattım”, “Hani Söyleyin”
60	Muzaffer Uyguner	“Koş ma”, “Güz Ş arkısı”
61	Recep Bulut	“Memleketimi Arıyorum”
62	Mehmet Zeki Akda ğ	“Kırk Derece”
63	Vasfi Kerestecio ğ lu	“Bu Ş hir”
64	Filiz Eren	“Yaz Rüyas ı”, “Yaş amak”
65	Nabi Üçüncüo ğ lu	“Mektup I- II- III”

66	Kâmrân S. Yüce	“Hatırlayış”
67	Etem Nâzım Yazgan	“Yaşamak Güzel”
68	Muhteşem Sunter	“Başkası İçin”, “Çare”
69	Muammer Yüzbaşıoğlu	“Avucumun Dışında”
70	Nihat Etiz	“Mahallemizin Bütün İnsanları İyidir”
71	Subutay Karahasanoglu	“Ali Tekerlemesi”
72	Nesimi Eskingezer	“Hayal Köy”
73	Recai Güdek	“Yandı I- II”
74	Ali Püsküllüoğlu	“Bir Çukurovalı Şair Konuşuyor”
75	Refet A. Kocabekir	“Düşünürüm”
76	Burhan Galip Şavlı	“Esmer Güvercine”
77	Macit Coşkun	“Aras’tan Yalu’ya”
78	Nahit Güçlü	“Müphem”
79	İsmet Üstek	“Ölüme Yakın”
80	Necmi Vangöl	“Han ve Hancı”
81	Kemal Akıncı	“Varlığın Özleminde”
82	Nihat Genç	“Bir Ad Bulamadım”
83	Aytekin Ozan	“Ölüm Düşüncesi”
84	H. Vasfi Uçkan	“Bir Gün”
85	Vedat F. Belli	“Tempora Mutantur”, “Öyleyse”
86	İlhan Coşkun	“Karmakarışık”
87	Feridun Evrensel	“Adsız Şiir”, “Bir Dosta Ayrılık Şiiri”
88	Faruk Taşkıran	“Yaşamak Şarkısı”
89	A. Fethi Soysal	“Uyguner’e Mektup”
90	A.Celâl Alivelioğlu	“Benim Ağdım”, “Davet”
91	Mehmet Can Köksal	“Hayırsız”
92	Kemal Kandaş	“Taksim Bahçesinde”

Tablo 18: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1952

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.3. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1953

Yeni Şiirler serisinin 1953 yılındaki baskısında yüz beş şair ve yüz yirmi iki şiir bulunmaktadır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1952		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ziya Osman Saba	“Yeryüzünde”
2	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Aralık Kapı”
3	Sabahattin Kudret Aksal	“Gün Işığı”
4	Turgut Uyar	“Ya Bizim Ya Tanrının”, “Edirnekapi Üstüne Şiir”
5	Talip Apaydın	“Yayla Havası”
6	Başaran	“Gezinti”
7	M.Sunullah Arısoy	“Gerçek Bu”
8	Oğuz Kazım Atok	“Bakkalımız”
9	Halim Yağcıoğlu	“Bu Sonsuz Akışta”, “Evimiz”
10	Şükrü Kurgan	“Paris...”
11	Oğuz Tansel	“Kavak Ağacı”, “Adamlar”
12	Nahit Ulvi Akgün	“Sonra”
13	Mustafa Şerif Onaran	“Evin İçi”

14	Ahmet Altümsek	“Saniye Hanımın Hikâyesi”
15	Arif Hikmet Par	“Fatih İstanbul Üstüne Yürüyordu”
16	İbrahim Zeki Burdurlu	“Sevinç”
17	Emin Ülgener	“Şehri Yutan Adam”, “Bukalemun”
18	Ziya Kaya	“Ölümler Senfonisi”, “Para Psikolojisi”
19	Tarık Dursun K.	“Güneyden Türkü VIII”
20	İskender Cenap Ege	“Tellerin Dilinden”
21	Refik Ergün	“Ra”
22	İdris Ahmet Pura	“Bereket”
23	Necdet Konuk	“Sevdalardan”, “Se”
24	İlhan Geçer	“Belki”
25	Mesut Tarcan	“Aydınlıkta”, “Toprağın Şehveti”, “İnsanlar”
26	Çoşkun Ertepinar	“Kahramanın Ölümü”
27	Nazmi Şener	“Çöl Meyvası”
28	Subutay Karahasanoglu	“Yağmur Yağdı”
29	M.Nuri Karaküçük	“Mektup”
30	Adil Turan	“Bizim Gerçeğimiz”
31	İbrahim Minnetoglu	“Has”
32	Cahit Obruk	“Bahar Üstüne”, “Beklerken”
33	Câhid Alp	“Üzüntü”, “Birlik”
34	İlhan Oymak	“Gör Beni”
35	Muzaffer Uyguner	“Batı Rüzgârı”
36	Recep Bulut	“Misafir Kaldığım Şehirde”
37	Bedri Gider	“İhlamur Kokuları”
38	Nedret Gürcan	“Büyük Hikâyeden”
39	Jülide Gülizar Ergüven	“Uzun Kavak”
40	Abdullah Rıza Ergüven	“Fakirler I-II-III”
41	Yavuz İsmet Anıl	“Bahar Günleri”, “Gâvurun Kızı”
42	Ebed Mahir Yalnız	“Başaklar Arasında”
43	Nabi Üçüncüoglu	“Caka Köyünde Okul Yoktur”, “Temmuz”
44	Kâmuran Özbir	“Dağların Kaderi Üstüne”
45	Oğuz Arıkan	“Tecelli”
46	Macit Benice	“Genç Ölü”
47	Macit Çavuş	“Halil Çavuş”
48	Vedat F. Belli	“O Şarkı İçin”
49	Ali Püsküllüoglu	“Hasret II-III”
50	Müfide Anadol	“Mektup”
51	Muzaffer Erdost	“Sebebsiz Hikâye”
52	H.Vasfi Uçkan	“Atlantik ve Ölüdeniz”
53	Hüsnü Küçük	“Alp Altı Yaşına Girmişti”
54	Erdoğan Tokmacioğlu	“Sokaklar”
55	Mehmet Yazıcı	“Sende Buldum”
56	Nesimi Eskinazer	“Kuruntu”
57	Akşit Göktürk	“Ayrı”
58	Nâzan Yaslıvıran	“Kuş Uçumu”
59	Cavidan Tümerkan	“Erik Ağacı II”
60	M.Kemal Dönmez	“Altın Zincir”
61	Teoman Karahun	“Memleket Aşığı I-II”
62	Abidin Subaşı	“Hasret”
63	Şahinkaya Dil	“Yaşamak Şarkısı”
64	Aytek Aydemir	“Bozkırda, Anadolu’da”
65	Cevdet Atmaca	“Kağnıların Türküsü”
66	Özker Yaşın	“Kıbristan Atatürke”
67	Zihni Hazinedaroğlu	“Can Rengi”
68	İbrahim Tekelioğlu	“Bir Dağ Başında Olmalıyım”

69	İ.Hakkı Müderrisoğlu	“Fal”
70	Memduh Kural	“Gurbet Akşamları”
71	Doğan Işıksağan	“İstanbul’a Mektup”
72	Sırrı Akatay	“Teşhis”
73	Şemsettin Ünlü	“Uç Uç Böcek”
74	Nadir Gül	“Memleket Hasreti”, “Garip”
75	Salâhattin Çakıcıoğlu	“Acılar”, “Güzel Geceler”
76	Cahit Tuncer	“Çoban Armağanı”
77	Recai Güdek	“Gecesi”
78	Kenan Akansu	“Dil”, “Başka Başka”
79	Mustafa İzzet Âdiloğlu	“İnsanlardan Ayrı I-II-III”
80	Erdem Taşkın	“Kahve Ağacı”
81	Necmettin Güven	“İlk Arzular”
82	Zeki Serman	“Hayâl Şiir”
83	Tarik Orhan	“Köyümü Özledim”
84	Etem Nâzım Yazgan	“Yıldız Düşer”, “Değişen”
85	Kemal Akıncı	“Bir De Baktık Ki”
86	Feridun Evrensel	“Dalga”
87	M.Bülend Coşkun	“Gecikme”
88	Muhteşem Sünter	“Kan”
89	Bekir Altınok	“Doğduğum Yerden Uzakta”
90	Ali Bayraktar	“Sulh”
91	Hüseyin Avni Tatar	“Dilek”, “İnsan Kardeşlerime Selâm Olsun”
92	Tülây	“İki Yol”
93	Osman Türkây	“Kazafana”
94	Muammer Yüzbaşıoğlu	“Keman Teli”
95	Nihat Genç	“Yağmur Duası”
96	İrfan Bahçeci	“Üçüncü Mevki Vagonlara Selam”
97	O. Sebati Ermişoğlu	“Yıllardan Sonra”
98	Refet A.Kocabekir	“Yarın Düşünmek Yoktu”
99	Fatma Süzme Afyonlu	“Öldüm”
100	Kemal Yerdelen	“Erzurum Şiiri”
101	Mehmet Salihoğlu	“Piyango”
102	Filiz Eren	“Küçük Kız”
103	C.Turhan	“Kendimce”
104	Said Maden	“Kaatilin Şarabı”
105	Nurettin Özyürek	“Demirci Efeleri Destanı”

Tablo 19: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1953

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.4. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1954

Eserin 1954 yılında basılan serisinde yüz şair ve yüz on beş şiir yer almıştır. Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1954		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Cahit Sıtkı Tarancı	“Korkunç Güzel”
2	Ziya Osman Saba	“Yokuş”
3	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Uyanmak”
4	Behçet Necatigil	“Çarmıh”

5	Ceyhun Atuf Kansu	“Orta Anadolu”
6	Hasan Şimşek	“Günün Güneşin Alnacında”
7	M. Sunullah Arısoy	“Tomurcuk Çatlamak Üzere”
8	Emin Ülgener	“Tohum Kendini Yedi”, “Gün Sonu”, “Değişme”
9	Nahit Ulvi Akgün	“Pencerede”
10	Mustafa Şerif Onaran	“Mayısın İlk Günleri”
11	Mücap Ofloğlu	“Olta”
12	Başaran	“Yollarda”
13	Talip Apaydın	“Tokat Dolaylarında”, “Gerek”
14	Turgut Uyar	“Message”
15	Nurettin Özyürek	“Gönül Sevmiş Cümleleri”, “Selâm”
16	İbrahim Zeki Burdurlu	“Lefkoşa’da Atatürk Meydanı”
17	Oğuz Kâzım Atok	“Vahşi”
18	Halim Yağcıoğlu	“Bir Uçurtmanın Ardından”
19	Âdil Turan	“Dünya ve İnsanlar”
20	Teoman Karahun	“Memleket Senaryosu”
21	Bedri Gider	“Nireye”
22	Kemal Özgür	“İsa Resi’ in Beş Hâli”
23	Muzaffer Uyguner	“Evimde”, “Avare Kuş”
24	İbrahim Minnetoğlu	“Çini”
25	Kâmrân S. Yüce	“Bir Kamyonun Şoförü”
26	Adnan Ardağı	“Balıkesir’in Not Defterinden”
27	Abdullah Rıza Ergüven	“Yalnızlar’dan” bir kısım
28	Jülide Gülizar Ergüven	“Can Yoldaşıma Mektuplar”
29	Tarık Dursun K.	“Bir Kadına Övgü”
30	Ahmet Köksal	“Bir Uçtan Bir Uca Türkiye”
31	Zeki Kuruca	“Boğulanların Şarkısı”
32	Coşkun Ertepinar	“Can Eriğine Can Geldi”
33	Mahmut Kuru	“Esir Mektubu”
34	Sadi Samra	“Sende”
35	Cahit Obruk	“Perdeler Çekilmek Üzeredir”
36	Nuri Büyükerk	“Bulutlara Çizilecek Şehir”
37	Muhteşem Sünter	“Sigara”, “Tanık”
38	Necati Mutlu	“Balıkçı Amca”
39	Ziya Kaya	“Ak Sadeler”, “Mısır Çarşısı”
40	Fatma Süzme Afyonlu	“Masal Bu”
41	Cevdet Atmaca	“Her Sabah”, “Denizlerin Karanlığı”
42	Ahmet Altımsek	“Karadeniz Yolculuğu”, “Şikâyet Yolcu”
43	Mesut Tarcan	“Kocamış İrgatın Türküsü”
44	Orhan Asena	“İnsalık Hali”
45	Cahid Alp	“Yıldızlar Üstümüze Ağlıyordu”
46	Kâmrân Özbir	“Aşk Şiirlerinden I- II”
47	Engin Ünsal	“Buğday Türküleri”
48	Nurettin Selçuk	“Özleyiş”
49	Etem Nazım Yazgan	“Sebebsiz”
50	Mahir Kuşakçı	“Allah Kadar”
51	H. Vasfi Uçkan	“Manhattan’daki Ağaç”
52	Tuncer Karamustafaoğlu	“Yurdumun Mavi Dağları”
53	Ali Püsküllüoğlu	“Yetişkin Ekinler”, “Neslihan”
54	Ercan A. Belen	“Saadete Dair”
55	Refik Ergün	“Rai”
56	Nedret Gürcan	“Gece Şarkısı”
57	Bekir Altınok	“Aşk Üzerine Şiir”
58	C. Turhan	“Bu Gece”
59	Özker Yaşın	“Dumanlar Ortasında”

60	Mehmet Günfer Çelikman	“Rüyada Beslediğim”, “İnsanlarca”
61	Bekir Çiftçi	“Uzak Şehirdeki”
62	Erdoğan Bozdoğan	“Köy Öğretmeni”
63	Süleyman Necip Türel	“Harp Düşüncesi”
64	H. Halûk Boran	“İlk Bayram”
65	M. Bülent Coşkun	“Düşünüyordu”
66	Turan Oflazoğlu	“Limon”
67	Kemal Akıncı	“Kömür Toplayan Çocuk”
68	Feridun Metin Aksın	“Güneşe Karşı”
69	Nihat Yurdakul	“Biz Üç Kişi”
70	Mehmet Turan Yazar	“11 Eylül”
71	M. Fethi Savaşçı	“Ödemiş Yollarında”
72	İsmet Yalazkan	“Oda İçinde Oda”
73	Hasan Selâh Bozkurt	“Özlediğim Bulutlar”
74	Recep Bulut	“İyi Belleyelim”
75	Şahinkaya Dil	“Güney”
76	Recai Güdek	“Desem Olmaz”
77	Ferid Edgü	“Gurbet Acısı”, “Vapur Dündüğü Üstüne”
78	Nadir Gül	“Birecik Önlerinde”
79	Osman Denizmen	“Dost”
80	Şakir Sönmez	“Dertleşme I”
81	Baha Oral	“29 Mayıs 1953”
82	Ata Yurt	“İstanbul’a Sesleniş”
83	Abidin Subaşı	“Denizin Getirdikleri II”
84	Hâmid Levend	“Zonguldak’lı Mehmet’e”
85	E. Göker	“Düşünebildğin Kadar”
86	İbrahim Tekelioğlu	“Alev”
87	Vedat F. Belli	“Pusu”
88	Nabi Üçüncüoğlu	“Caka Köyünde Okul Var”
89	Şemsettin Ünlü	“Kalbimce”
90	Güner Oral	“Değişen”
91	Turgut Yücel	“Çanakkaledeki Kimsesizliğim”
92	Müşür Kaya Canpolat	“Eşoğ Harmana Gider...”, “Eşoğ Ormana Gider...”, “Eşoğ Ot Döğmeye Gider...”
93	Mustafa Canpolat	“Harap Bahçe”
94	Ergun Evren	“Dalillah’nın Yurdu”
95	Hüseyin Demirhan	“Zafer”
96	Aydın Arın	“Soru”
97	Mehmet Yazıcı	“Mavi Şiir”
98	Nihat Genç	“Eskişehir’de İşçi Sabahları”
99	Enis Turgut Sungur	“Eminem Üstüne”
100	M. Sami Aşar	“Mevsim Sonu”

Tablo 20: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1954

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.5. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1955

Yeni Şiirler adlı serinin 1955 yılındaki baskısında doksan iki şair ve yüz yirmi üç şiir yer almıştır. Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1955		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı

1	Ziya Osman Saba	“İnsan”
2	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Öte Yan”
3	Behçet Necatigil	“Sisler İçinde İnsanlar”
4	Cahit Külebi	“Yurt”
5	Ceyhun Atuf Kansu	“Pavlı Adası”, “Zuhru Köyünden Üç Ahbap”, “Eylülle Gelen”
6	Hasan Şimşek	“Haziran 1953”
7	Faik Baysal	“El Fatiha”
8	Başaran	“Bir Dönemeçte”
9	Talip Apaydın	“Bozkırın Çağırışı I- II- III”
10	Oğuz Kâzım Atok	“Paris Gecesi”, “Tedirgin”
11	M. Sunullah Arısoy	“Kışının Bilmediği”, “Yeşil Karanlık”
12	Turgut Uyar	Şiir ismi okunamamıştır.
13	Nahit Ulvi Akgün	“Evin Erkeği”
14	İbrahim Zeki Burdurlu	“Kırın Derinliği”
15	Özker Yaşın	“On Bir Sene İstanbul’da”, “İmkânsız Seveda”
16	İlhan Geçer	“Gözlerimde Ankara Tütüyor”, “Şükür”
17	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Ankara”
18	Ahmet Altımsek	“Ne Haber Rize Şehri”
19	Emin Ülgener	“Bilirim”, “Tohum”, “Kırılan Ayna”
20	Sabih Şendil	“Rüzgâra”
21	Teoman Karahun	“Zehir I- II”
22	Kemal Özgür	“Güvercinler”
23	Muzaffer Uyguner	“Cevizlik Dere”, “Kıyı”
24	Coşkun Ertepinar	“Ağaçkakan”
25	Engin Ünsal	“Bir Şehir Üstüne Lied”, “Sonbahar Düşünceleri”
26	Abdullah Rıza Ergüven	“Yalnızlar”, “Yalnızlar II”
27	İbrahim Minnetoğlu	“Nefret”
28	Cahit Alp	“Değil”, “En Sonra”
29	Subutay Karahasanoğlu	“Tarlalar”
30	Mes’ut Tarcan	“Ağaçlar ve İnsanlar”
31	Ercüment Uçar	“Üç Kızcağız”
32	Abidin Subaşı	“Ağlamaklı”
33	Aydın Arın	“Hele Türkiyeni”
34	Şemsettin Ünlü	“Ardıç Dalı”, “Kışı Severse”
35	Erdal Öz	“Tramvaycının Türküsü”
36	Nuri Tarhan	“Önceki”
37	Etem Nâzım Yazgan	“Nöktürn”, “Uzak Günler”
38	Nuri Tahran	“Yarınsız”
39	Cevdet Atmaca	“Tasula”, “Canımın İsteddiği Gibi”
40	Nedret Gürcan	“Övgüsü”
41	Kâmuran Özbir	“Aşk Şiirlerinden III- IV”
42	Ercen A. Bilen	“Yirmi Yaş’a Şiirler”
43	Fevzi Halıcı	“Yeni Yıla Destan”
44	Ergun Evren	“Türkiye Haritası”
45	Sabri Tandoğan	“Türküler Söyle Güzel”
46	İbrahim Tekelioğlu	“Ay Tutuldu”, “Karanlık Adam”
47	Mustafa İ. Adiloğlu	“Çıplaklık, Açlık ve İnsanlar I- II- III”
48	Baha Oral	“Gölgesi Düşmeyen Ağaçları”, “Varlığımın Habersiz”
49	Sadi Samra	“Peyzaj”
50	Rıza Bulut	“Senin İçin”
51	H. Vasfi Uçkan	“İncir Bahçeleri”
52	Nabi Üçüncüoğlu	“Sarı Otobüsün Mavisi”, “Benim Perdelerim Çirkin, Seninkiler Boyalı”
53	Âlim Atay	“Dilekçemsi”
54	Kemal Akıncı	“Bir Temmuz Gecesinde Yağmuru ve Kenar Mahalleleri Düşündüm”, “Gün Ola Harman Ola”

55	Ziya Arman	“Kuşları Salıverin”
56	Zerefşan Korur	“Bir Heykel Olmalı”
57	Özay Süsoy	“Masal”
58	M. Sami Aşar	“Park Anıları”, “Sihhat Raporu”
59	Fatma Süzme Afyonlu	“Senden Beri”
60	Macit Benice	“Kardelen”
61	Şahinkaya Dil	“Kıvanç”
62	Mehmet Günfer	“Türkülerin Çocuğu”
63	Macit Hıncal	“Kapalı”, “Şehrin Garibi”
64	M. Esiner	“Ağaç”
65	Adnan Günay	“Horon”
66	Aydoğan Albayrak	“Çınar Düzü”
67	Attilâ Eröncel	“Rüzgâr”
68	Nesimi Eskişazer	“Pişmanlık”
69	M. T. Karamustafaoğlu	“Yeşeren Dilek”, “Sivas Şafağı I
70	Cemal Süreya	“Balzamin”
71	Erdoğan Sezai Bozdoğan	“Gecelerden”
72	Tarik Orhan	“Büyükçemede”
73	İsmet Ercan	“Senin Olunca”
74	Orhan H. Çıray	“Pazar”
75	S. Güner Güçbilmez	“Kızımın Rüyâsı”
76	Nihat Genç	“Sendendir”
77	Celâl Çetin	“Anama Verin Bu Mektubu”
78	Mustafa Tacirlioğlu	“Sivas Kiliminde Sivash Kızlar”
79	İlyas Halil	“Mektup”
80	Recâi Güdek	“Yitik”
81	Hüseyin Karahan	“Altı Kadın”
82	Turgut Yücel	“Komşu”
83	Şahap Arat	“Ölüm Korkusu”, “Son Deprem”
84	Enis Tugut Sungur	“Beklenti”
85	Nazan Güntürkün	“Neredesiniz”
86	A. Aytek Özdemir	“Beşinci Koğuş Gece Nöbetçisi”
87	Aytekin Ozan	“Güzel Dünya”
88	İhsan Fikret Biçici	“Şıpka’ya Mektuplar II”
89	Nihal Fadilloğlu	“Manastırlı Rıfat Sokağındaki Kadın”
90	Refet A. Kocabekir	“Laterna”
91	Muhteşem Sunter	“On Yıl”
92	Adnan Tayiz	“Memleketime Şiirler”

Tablo 21: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1955

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.6. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1956

Yeni Şiirler adlı serinin 1956 yılındaki baskısında 87 şair ve 104 şiir bulunmaktadır. 5 şiiriyle Hâlim Yağcıoğlu’ya daha geniş yer ayrılmıştır. 1956 yılındaki serisinin iç kapağına şiirlerin daha önce hiçbir yerde yayımlanmadığı, eğer hazırlayanlar bunu gözden kaçırdıysa okuyuculardan özür dilenen bir beyan vardır (Nayır, 1956, Giriş sayfası).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1956		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ziya Osman Saba	“Başka”
2	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“İşıksız Gece”
3	Behçet Necatigil	“Sakat Tahta Üzerinde Deneme”
4	Ceyhun Atuf Kansu	“Koşucular”
5	Hasan Şimşek	“Ölmek Kaderim, Diyedir...”
6	Baki Süha Ediboğlu	“Karanlıkta Geçen Gemiler II”
7	Mehmet Sunullah Arısoy	“Yaban Mavisî”
8	Nahit Ulvi Akgün	“Güz Başı”
9	Oğuz Kâzım Atok	“Cennette İnsan”
10	Halim Yağcıoğlu	“Bursa Üstüne Kompozisyon”, “Mudanya”, “Gemlik”, “Yalova”, “Bir Başka Açıdan”
11	Emin Ülgener	“Niyet Kuyusu”, “Yaşama Sevinci”
12	Oğuz Tansel	“Çağrı”
13	İlhan Demiraslan	“Gerçek”
14	Talip Apaydın	“On Yaşımın Trenleri”
15	İlhan Geçer	“Yağmur Yağıyordu”, “Ren Kıyılarında”
16	Mahmut Kuru	“Şuna Buna ve Mevsimlere Dair”
17	Sabih Şendil	“Pendik’teki Evim”
18	Özker Yaşın	“Hikâye”
19	Feyzi Halıcı	“Küllük Kahvesi”
20	Nedret Gürçan	“Ömrünüze Bereket”
21	İbrahim Minnetoğlu	“Ağvan Köyünde”
22	Abdullah Rıza Ergüven	“Yalnızlar”
23	Subutay Karahasanoğlu	“Bir “Lüzumsuz Adam””
24	M. Sami Aşar	“Renkli Hayaller Peşinde”
25	Erdal Öz	“İki Kere, İki Kere Daha Sonra İki Kere Daha”, “Övgülü Günahlar”
26	Ercüment Uçarı	“Şavk”
27	H. Vasfî Uçkan	“Gözlük”
28	Cemal Kırca	“Yaşama Gücü”, “Fiskiye”
29	Muhteşem Sünter	“Karanlık Sevda”
30	Mesut Tarcan	“Orda Gülüp Duran Orhan’dır”
31	Şahinkaya Dil	“Akşamüstü Düşünceleri”
32	Ali Püsküllüoğlu	“Gelin”, “Ateş Böceği Düğününe Davetlidir”
33	Mustafa Uz	“Gülizar’a Mektuplar”
34	Macit Hıncal	“Ayrılık Şiiri”
35	Kenan Akıncı	“Geceleri Çeke Çeke Uzattık”, “Bilinmez”
36	Ercan A. Belen	“Sarhoş”
37	Mustafa Canpolat	“Şaşkınlık”
38	Tuna Arkun	“Yol Rüzgârı”
39	Oktay Tuncer	“İstediğimiz Şeyleri Yapamayız”
40	Recai Güdek	“Şehire Gelen Mektup”
41	Kâmuran Özbir	“Garip Şehir’den”
42	Cevdet Atmaca	“Ağa Düşen Küçük Balık”
43	Spiro K. Kostof	“Madenci Yaratıya İnanır”
44	Ergin Sander	“Sevgi Üzerine”
45	Nihat Baha Bekteşbey	“Kötü Felsefe ve İyi Toprak”
46	Enis Turgut	“Kadıköy Mektupları”
47	Mehmet Günfer	“Eyüp’te Uyuyan Ölüler”, “Sevdikçe Açılırdı Tomurcuk”
48	Türkân Berksoy	“Şarkı”, “Üstüme Gerinme Güneş”

49	Vural Vahit Suiçmez	“Mutluluk Adına Yaktığım Türküler”
50	Necmettin Çanga	“Sonra Hep Sustuk”
51	Kemal Özer	“Günlük”
52	O. Fethi Özçelik	“Yolculuklarından”
53	Tarık Orhan	“Her Şey İnsanlar İçindir”
54	İlhami Emin	“Hikâye”, “Korkak Akşam”, “Hayat Bu İşte”
55	Fatma Süzme Afyonlu	“Dinle Beni”
56	Zeki Kuruca	“Koca Bir Taş”
57	R. N. Sayman	“Dumansız Ocak”
58	Teoman Sarıkahya	“Ne Bileyim”, “Bize Kalan”
59	Âlim Atay	“Yeni Ev”
60	Cahit Alp	“Kahr”
61	E. Sezai Bozdoğan	“Dünyam” “Tuna Gecelerinden”
62	Coşkun Gökçay	“Işıklar ve Gölgele”
63	Tekin Gönenç	“Tümevarım”
64	M. Bilgin Peremeci	“Uzak”
65	Ayhan Hankuş	“Emirgân”
66	Kadir Pencaplıgil	“Bir Sigara İzmariti’nin Yakarışı”
67	Zeki Akıncı	“Takvimsiz Vakitler”
68	Necdet Eroğlu	“İkinci Mektup”
69	Sadi Samra	“Arzu”
70	Hüseyin Karakan	“Altı Veremli Kızın Şarkısı”
71	Ergun Evren	“Doğuş”, “Bilemezsiniz”
72	Tarık Tümer	“Şarkılar”
73	Yekta Göngör Özden	“Şikâyet”, “Nerede ve Nasıl Olursam Olayım Hep Seni İsteyecek, Seveceğim ...”, “İstanbul”
74	Yaşar Güngör	“Tatlı Son”
75	Metin Yıldırım	“Sait Faik’e”
76	Anıl Boduroğlu	“Yağmurlarla”
77	Halil Kocagöz	“Bahar Geldi”
78	Yahya Bozbekiroğlu	“Yılın”
79	Engin Ünsal	“Küçük Şehrin Macerası”
80	Asena Dora	“Çırlıçılak”
81	Ertuğrul Aytaç	“Yolcuya Sual Sormak”
82	Zahit Özak	“Birisi”, “Bir Eksik”
83	Ali Çulha	“Adresim Şudur”
84	Feridun Kaya Özbek	“Evel Allah”
85	Mes’ut Savran	“İşi Ciddiye Alan Adam”
86	Nahit Güçlü	“Cahil”
87	Adnan Tayız	“Gençlik Özlemi Üzerine Yalan Şiir”

Tablo 22: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1956

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.7. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1957

Yeni Şiirler adlı serinin 1957 yılındaki baskısında 100 şair ve 128 şiir yer almıştır. Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1957		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ziya Osman Saba	“Kimbilir”
2	Baki Süha Ediboğlu	“Sonbahar Güllüğünden Bir Yaprak”

3	Sabahattin Kudret Aksal	“Gecenin İlerlemiş Vakti”
4	Ceyhun Atuf Kansu	“Macar Hasadı”
5	Hasan Şimşek	“İtiraf”, “Fırar”, “Barbut”
6	Salâh Bırsel	“Uç Bacağım Uç”
7	Halim Yağcıoğlu	“Okul Fotoğrafları”
8	Başaran	“Bursa Ovasında”
9	M. Sunullah Arısoy	“Tarancı Ağdı”
10	Oğuz Kâzım Atok	“Bu Yıl Ne Yılı”
11	Talip Apaydın	“Döğüş”
12	İlhan Demiraslan	“Taş”
13	Sabih Şendil	“Denizli Güneşi”
14	Ümit Yaşar	“Ölüm Saati”
15	Mahmut Kuru	“İyi Topraklar Yiğit İnsanlar Üstüne”
16	Coşkun Ertepinar	“Şükre Açılan Pencereleler”
17	Nedret Gürcan	“Altında Yaşadığımız Gökyüzünün Bulutundan- Yağmurundan- Güneşinden- Özgürlüğünden- Aşkından- Şiirinden”
18	Gülten Akın Canköçali	“Kadınısı IV”
19	Mesut Tarcan	“Düş”
20	Ali Püsküllüoğlu	“Güz Şiirleri I- II”
21	Mehmet Necati Öngay	“Garip Muhacir”
22	Abdullah Rıza Ergüven	“Acımsı”
23	Feyzi Halıcı	“Mavi Boğaz”
24	İbrahim Minnetoğlu	“Güneş”, “Yeşillik”
25	Cahit Obruk	“Nostalji”
26	Cevdet Atmaca	“Günebakan Çiçekleri”, “Umut”
27	M. T. Karamustafaoğlu	“Phobia”
28	M. Sami Aşar	“Aşk Konusunda Söylenecek Benimde Bir Yaprak Dolusu Lâfım Var I- II”
29	H. Vasfi Uçkan	“Avuntu”
30	Kâmrân Özbir	“İsar Nehri”
31	A. Celâl Şimşek	“Sarı Kavak”
32	Adil Turan	“Ne Güzel Yaşamak”
33	Osman Bolulu	“Kaybetmek Korkusu”
34	Yiğit Okur	“Aşk”
35	Anıl Boduroğlu	“Bir Sen Varsın Artık Seninle Varım”
36	Ünal Boduroğlu	“Mutlu Yazı”
37	Vural Vahit Suiçmez	“Delik Kara I- II- III”, “Filika Batarsa Gözlerinde”
38	İbrahim Tekelioğlu	“Bilmezlik İçinde”
39	Jülide Gülizar Ergüven	“Sızı”,
40	Muazzez Menemencioğlu	“Sonrasız”, “Bilmece”, “Figüratif”
41	Türkân İldeniz	“Sokak Kızı”
42	Gülser Ceyhun	“Umursama”, “Düş”, “Anı”, “Gerçek”
43	Fikret Menemencioğlu	“Silvan Köprüsü”
44	E. Faik Üstün	“Mutluluk”, “Evvel Zaman”
45	Oktay Tuncer	“Nü Yahut Zamanlar I- II- III- IV- V”
46	Şahinkaya Dil	“Yeni Kuşak”, “Okyanus Yürekli İnsanlar Geçti”
47	Nuri Tarhan	“Yitik”
48	Asena Dora	“Buraya Yağmur Yağıyor Orada Güneş Var”
49	E. Sezai Bozdoğan	“İyimser”
50	Nevzat Yıldırım	“Memleket”
51	Şemsettin Ünlü	“Yaşamak Vakti I- II”
52	Ercan A. Belen	“Sonbahar Şiiri”, “Türküler”
53	Ergün Evren	“Bir Bozkır Ortasında Yapayalnız Yeni Yılı Düşündüm”
54	Mehmet Salihoğlu	“İstanbul Türküsü”
55	Güner Başara	“Yitik Sevgilerin Ardından”
56	Mete Şamilgil	“Yalnız Kapı”

57	Vildan Acuner	“Düşümdeydin Bütün Gece
58	İsmet Ercan	“Denizasırlı Düşünceler”
59	Mehmet Önalp	“Gemiler, Yelkenliler ve İskele”
60	Mustafa Canpolat	“Bir Aşk Hikâyesinin İkinci Yarısı”
61	Subutay Karahasanoğlu	“Yönelgi”, “Sıl Baştan”
62	Ergin Sander	“Masal”
63	Engin Ünsal	“Gün Sonu”, “Övgü”
64	Sadi Samra	“Yalnızız”
65	Celâlettin Çetin	“Doğudaki Islık”
66	Tuna Arkun	“Ağır Gelen”
67	Gülşen Ergüder	“Gerçeğe Dönüş”, “Su Kabı”
68	M. Celâl Ertugay	“Bir Gün Böyle Bitecek”
69	Nesrin Mavi	“Öyle Bir Dünya”
70	Tekin Gönenç	“Topal Aşk”
71	Erol Türeğün	“Duyduklarımı Duyabilseydin”
72	Kemâlettin Koç	“Başımdaki Gökyüzü Uzanır Gider Ötelere”
73	Nesimi Eskin	“Dileğimce”, “Uykusuz”
74	Hayri Yalçın	“Bir Harf Senin, Bir Harf Benim”
75	Orhan Oruk	“Günahlardan Öte”
76	Doğan Naci Aksan	“Bu Hüzün”
77	Özcan Yalım	“Senden Yaşamak”
78	Teoman Sarıkâhya	“Aydınlığa Giriş”
79	Mustafa Tecirlioğlu	“Eski Dost”
80	Kadir Pencaplıgil	“Çiğit Tanesinin Öyküsü”
81	Selçuk Karadağ	“Başladığın Gibi”
82	Basri Karagöz	“Gelecek Zaman”
83	Emin Özdemir	“Çağrı”
84	Yaşar Güngör	“Kuruntu”
85	M. Ekrem Başlamışlı	“Düşünmekli”
86	Tarık Orhan	“Ocak Başında Kırk Dökük Düşünceler”
87	Ahmet Toptaş	“İlkbahar”
88	İsmet Üstek	“Garipler Sokağı”
89	Osman Denizmen	“Saadet”
90	Yüksel Kasapbaşı	“Tanelerden Hayat”
91	Âgâh Özgüç	“Benim İnsamlarım”
92	A. Aytek Aydemir	“Benzeyiş”, “Gerçek”
93	Özdoğan Aktar	“Mutlu Şehirde Tedirgin Deniz”
94	Engin Ölçmen	“Yağmursuz Yapamayız”
95	Polat Karacaoğlu	“Ayşem”, “Hayat Boyunca”
96	Kutlay Arınç	“Son”
97	Hayri Celep	“İstanbul”
98	Sıtkı Salih Güngör	“İzlenim”
99	Hüseyin Karakan	“Çizili Duran Yalnızlık”
100	Uğur Ünal	“Ben”

Tablo 23: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1957

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.8. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1958

Yeni Şiirler serisinin 1958 yılındaki baskısında 104 şair ve 116 şiir yer almıştır. M. Celâl Ertugay’ın daha fazla şiiri bulunmaktadır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1958		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Cahit Külebi	“Gizli Seveda”
2	Sabahattin Kudret Aksal	“Söz”
3	Ceyhun Atuf Kansu	“Karlı Dağdaki Gömü”
4	Hasan Şimşek	“Turuncgiller Çiçekteyken”
5	Başaran	“Alın Altınızı”
6	Nahit Ulvi Akgün	“Yatağından Ayrılan”
7	İlhan Demiraslan	“Güzel Esinti”, “Diri Su”
8	Oğuz Kâzım Atok	“Yaratış”, “Yitik Ün”
9	Teoman Karahun	“Yeni Bir Aşktan Önce”
10	Ümit Yaşar	“Sonra”
11	Abdullah Rıza Ergüven	“Yeryüzünün Düşsel Anlamı Üzerine”, “Öldüresiye”
12	İlhan Geçer	“Ayrılık Şarkıları I-II”
13	Ali Püsküllüoğlu	“Deniz Şiiri”
14	Sabih Şendil	“Bir Dargınlıktan Sonra Şiir”
15	Vural Vahit Suiçmez	“Delik Kara”
16	Cevdet Atmaca	“Şimdi Gece”
17	Özker Yaşın	“A.Ö.K.E”
18	Mesut Tarcan	“Aydın Havası”
19	Ercüment Uçarı	“İstanbul”
20	E.Faik Üstün	“Dinlenme”
21	Muazzez Menemencioglu	“Gök Kuşağı”
22	Türkân İldeniz	“Kaçak”
23	Feyzi Halıcı	“Bütün Çağrılar Güzeldir”
24	İbrahim Minnetoğlu	“Şair”
25	Şahinkaya Dil	“Susuk Ölüm I-II-III”
26	M. Sami Aşar	“Dişi Köşelerde Yitmek”
27	Necdet Gürcan	“İstanbul’da Bir Sevdalı”
28	Hilmi Özgen	“Mühür”, “Hırsız- Polis”
29	Nihat Baha Bekteşbey	“Strateji”
30	Ünal Boduroğlu	“Güzelleme”
31	Cahit Obruk	“Kervansaray Gediği”
32	Câhid Alp	“Üst Üste”
33	Ergun Evren	“Bir Varmış Bir Yokmuş”
34	Subutay Karahanoğlu	“O Gece”, “Çaresiz”
35	Mehmet Salihoğlu	“Özlem”
36	Şemsettin Ünlü	“Dopdolu”, “Doğa’nın Yüce Şarkısı”
37	Oktay Tuncer	“Düzenim Seninle Bozuldu”
38	Adnan Ardağı	“Dobra Dobra”, “İki İle Bölünebilen Korku, Aşk, Gri ve Yalnızlık Üzerine Şiir”
39	Teoman Sarıkaya	“Odalardan Dışarı”
40	Tekin Gönenç	“Özleyiş II”
41	H.Nevzat Uçkan	“Ahmet’in Gençliği”
42	Zeki Kuruca	“Dönüş”
43	Mehmet Karabulut	“Oluş Övgüsü I-II”
44	Kâmuran Özbir	“Garip”
45	Mustafa Nahit Ramok	“De Profundis”
46	Engin Ünsal	“Duvardaki Resimler”
47	Necati Diren	“Mavi Rüya İçinde”
48	M.T. Karamustafaoğlu	“Müze”
49	Yahya Benekay	“Ayak Üstü”

50	Gülşen Ergüden	“Mabede Giden Yol”, “Geliyorum”
51	O. Yalçın	“Yalnızlık”
52	Asena Dora	“Yarıda Kalan Oyun”
53	Yaşar Güngör	“Bir Sabah Uyanmak”
54	Aydın Arın	“Kıpırtılarda Süzülecek Bakışların İçin”
55	Ergin Sander	“Susan Yetersizlik II- III”
56	M. İskender Özturanlı	“Akşam Olunca”
57	Mehmet H.Solak	“Bir Küçük Kavga”
58	Spiro K. Kostof	“Kanatlı Sarhoş”
59	Mehmet Ajlan	“İnce Ağrı”
60	Abdullah Edip Çiftçi	“Çağrı”
61	Özdoğan Aktar	“Aşkımın Kitabına Önsöz”
62	Yavuz Bülent Bakiler	“Liseli Kızın Hikâyesi I-II”
63	Mes’ut Savran	“Alaca”
64	Nesimi Eskin	“Ne Güzel”
65	Tarık Orhan	“Gün Işığı Altında
66	Tekin Gönenç	“Işığa Çağrı”
67	Diñcer Sümer	“Dörtbuçuk Adamları”
68	Ruşen Hakkı	“Yıkık Salı”, “Sarkık Yaşamak”
69	Sıtkı Salih Gör	“Yitik”
70	Yaşar Güngör	“Öteki Günlerimize Çağrı”
71	Beşir Dirikotu	“Bingöl Güzellemeleri”
72	Erdoğan Çokduru	“Sonbahar”
73	Mustafa Karacaoğlu	“Bilemezsin”
74	Mete Şâmilgil	“İnsanca”
75	M. Celal Ertugay	“Aşk Mektubu I-II-III-IV”
76	K. Aydın Erdem	“Beni Dinleyen Biraz I-II”
77	Âkil Aksan	“Garip”, “Anlatamam”
78	Oben Güney	“Kanunlar ve İnsanlar I-II-III”
79	Erdoğan Alkan	“Kış Gecesinde Yıldızlar”
80	Polat Karacaoğlu	“Benim Dünyam”
81	Yücel Yalçın	“Önce Yaseminler Sonra Bütün Çiçekler”
82	A. Necmettin Çanga	“Yitik Sevda”
83	A.Turan Ayyıldız	“Tanrılara Doğru”
84	Siyami Özel	“Anlatamadığım”
85	Hayrettin Uysal	“Bana Anılarımı Verin Bulutlar”
86	Gültekin Yazgan	“Saklambaç”
87	Müfide Terem	“Kompleks”
88	Nesrin Mâvi	“Davet”
89	Çoşkun Gökçay	“Kırık Oyuncak”
90	Orhan Ulukan	“Fidelya”
91	Çoşkun Zengin	“Vardım Kordonboyu’na Anılar Hey Hey Dedi”
92	Ercan A. Belen	“Yıldızların Ölümü”
93	Uğur Önal	“Boşluk”
94	Can N. İran	“Üç Nokta I-II-III”
95	Ârif Çoşkun	“Kuru Rüzgâr”
96	Attilâ Büyüktuncay	“Fingal Mağarası”
97	Doğan Işıksağan	“Ayrı”
98	Erdem Esemem	“Zamanın Öksüzü”
99	İzzettin Pesen	“Islak Düşünceler”
100	Sabri Tandoğan	“Dokuzuncu Senfoni”
101	Ataman Altan	“Kuşlar Böcekler İnsanlar”
102	H. Rıdvan Çongur	“Kayıp”
103	Çoşkun Arda	“Sessiz Dönüş”
104	Yüksel Erkekli	“Zeytin Üstüne”

Tablo 24: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1958

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.9. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1959

Yeni Şiirler serisinin 1959 yılındaki baskısında yüz otuz iki şair, yüz altmış sekiz şiir yer almaktadır. Eserde üç farklı şiiriyle E.Faik Üstün’ün daha fazla şiiri bulunmaktadır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ ŞİİRLER 1959		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Uzun Ot”
2	Selâhattin Batu	“Ay Işında Selviler”
3	Behçet Necatigil	“Ekler”
4	Hasan Şimşek	“Dünya ve Sen”
5	M. Sunullah Arısoy	“Mutlu Çağrı”
6	Ceyhun Atuf Kansu	“Alabalık Sofrası”
7	Halim Yağcıoğlu	“Şair Oyunu”
8	Özker Yaşın	“Kıbrıs’ta Şehitlikte”
9	Faik Baysal	“Robenson”
10	Talip Apaydın	“Güç”
11	Nahit Ulvi Akgün	“Kocakent’ten Notlar”
12	İlhan Demiraslan	“Gündüz Oturumu”
13	Zeki Ömer Defne	“Uyuyan Kadın”
14	Abdullah Rıza Ergüven	“Karabasan”, “Kar Tomurcuğu”
15	Jülide Gülizâr Ergüven	“Duyarlı”
16	İlhan Geçer	“O Şehirde Kaldı Hatıralar”
17	Feyzi Halıcı	“Güvercin”
18	Muazzez Menemencioglu	“Sen Misin?”
19	Türkân İldeniz	“Kaçak”
20	Mes’ut Tarcan	“Sevdiğim Topraklar Üstüne I- II- III- IV”
21	Muzaffer Uyguner	“Kuzeyden”
22	Adnan Ardağı	“Ağlarsa Anam Ağlar Gayrısı Yalan Ağlar”
23	E. Faik Üstün	“Candan”, “Candan Aziz”, “O Gün de Gelecek”
24	Adnan Giz	“Âriflerin Meclisi”, “Uyku ve Uyanıklık Arası I- II- III”,
25	Mahmut Kuru	“Öğle Paydosunda Evlere Doğru”
26	Oktay Tuncer	“Deniz Kapısı”
27	Şahinkaya Dil	“Yangın”, “Olumsuz”
28	Cevdet Atmaca	“Eylül”
29	Mehmet Karabulut	“Evren İçgüdüğü I- II” ,
30	Nedret Gürcan	“Yalnız”, “Ellerim”
31	Sabih Şendil	“Deniz Rüzgârı”, “Ölümüm”
32	M. Sami Aşar	“Sinamaskop Boğuntu”
33	Mehmet Salihoğlu	“Bengisu”
34	Şemsettin Ünlü	“Ellerimi Çabuk Tutmalıyım”
35	Vural Vahit Suiçmez	“Duysu”
36	H. Vasfi Uçkan	“Mektup I- II- III- IV- V”
37	H. Nevzat Uçkan	“Anılar”
38	Ergin Sander	“Sen Beyaz I- II”
39	A. Necmettin Çanga	“Mevsimle Gelen Çağrılar”
40	Hayrettin Uysal	“Uzun Hava”

41	Mete Şâmilgil	“Kaçak”
42	Tekin Gönenç	“Tümevarım”
43	Hayri Yalçın	“Fuarın Basmane Kapısında Geçen Bir Olaydan Parçalar”
44	Yekta Güngör Özden	“Gelişigüzel”
45	Turan Kalaycıoğlu	“Boğuk Yankı”
46	Şükran Çapa	“Ürküntü”, “Bölünmüş Kişi”
47	Hüseyin Başaran	“Uzaksı”
48	Necati Diren	“Yeniden”
49	Cahit Obruk	“Buruk”
50	Zeki Kuruca	“Hırsız Şehir”
51	Mustafa Canpolat	“Karşılama”
52	Sevim Dil	“Umut”
53	Abdullah Edip Çiftçi	“Bekleyiş”
54	Basri Karagöz	“Kaf Dağı”
55	Atillâ İrteş	“Ya.. Sabır!”
56	Mustafa Nahit Ramok	“Hikâyenizi Ben Yaşıyorum”
57	Erdoğan Çokduru	“Karnaval Gecesi”
58	Münir Ceyhan	“Oluş”
59	Kâmuran Özbir	“Gözlerine Noktürn”
60	Siyami Özel	“Asmalı Çardak”
61	Gülser Ceyhun	“Yorgun”
62	M. Şükrü Sarı	“Uzattırdım Ömrünüzü Mümkün Olsa”
63	M. Celâl Ertugay	“Beyaz Uğultu”
64	Yaşar Güngör	“Kutlu Gelin”
65	Ergun Evren	“Ölüme Dair Düşünceler”
66	E. Sezai Bozdoğan	“Bende Kalan”
67	A. Rıdvan Bülbül	“Bir Başkent Haziranında Bulutça Söyleşmelerden I- II- III- IV”
68	Etem Yazgan	“Umutsuzluk Taşları”
69	M. T. Karamustafaoğlu	“Picasso’nun Balkon”
70	Gülşen G. Çidamlı	“Tekrarlanan Oyun”
71	İsmet Üstek	“Bu Şehir Üşütmez Beni”
72	Teoman Sarıkahya	“Kurtarı”
73	Uğur Bilge	“Hâtıralar İnsanı”
74	Fikri Cantürk	“Kahr”
75	İlyas Halil	“Yarın Öleceğim”, “Ellina”
76	Oktay Arayıcı	“Sevişmeye, Esrikliğe ve Ölüme Değin”
77	Nesimi Eskin	“Bağlı”
78	N. Nişlioğlu	“Aşk Delisi”
79	Erol Türegün	“Yeşil Aşk”
80	Güngör Günalçın	“Ses Ver”, “Çocukluğum”
81	Gündüz Berker	“Özlem”
82	Cevat Taylan	“Karanlık Tastan Bu Evlerde Bu İnsanlar Oturur”
83	Nejat Akpınar	“Âdem’den Beri”
84	Doğan Işıksağan	“Çocuk”
85	A. Turan Ayyıldız	“Var mı Bundan Ötesi”, “Güvercin Sone”
86	Güner Başara	“Olumsuz”
87	Ahmet Toptaş	“Pembe II”
88	Nesrin Mavi	“Son Perde”
89	Galip Bozacı	“Roman”
90	Mustafa Öneş	“Babamın Resmi”
91	Bedrettin Cömert	“Hep”
92	Ercan A. Belen	“Yaşamak”
93	Cevdet Yeşiltepe	“Bir Başka Burçtan”
94	Celâlettin Çetin	“Vestiyerci Kız”
95	Bozkurt Kemal Yücel	“Ninemın Masalı”

96	Hurşit Saim	“İmamlar Köyünden Ekrem Saner”
97	Beki L. Bahar	“Karanlığım”
98	Halis Topçu	“Kötümser”
99	S. Ahmet Uysal	“Haber”
100	N. R. Yarmacı	“Mutlu Yol”
101	Gültekin Akyürek	“Yalnız Adam II”
102	Tarık Orhan	“Coğrafya Dersinde Kıbrıs”
103	Sıtkı Salih Gör	“Geçtiler I- II- III- IV- V- VI”
104	M. Rasim Örnek	“Sevgi Ağacı”
105	Erdoğan Özçeken	“Hep Senden Yana Yoksunluğum”
106	Şahin	“Utanç ya da Haykır”
107	Fâik Sabri Ceylan	“Korkunç Ezgi”
108	Arif Coşkun	“Oyuntu”
109	Coşkun Zengin	“Yaban Düşü”
110	Mehmet Âdem Solak	“Dördüncü Cemre”
111	Selma Yusuf	“Şikâyet”
112	M. Alptekin	“Uzaklarda”
113	Erdoğan Alkan	“Merih’ten Bir Kadın İndi”
114	Özdoğan Aktar	“Batı Dönüşü I- II- III- IV”
115	Oben Güney	“Sonbaharın Getirdiği”
116	Engin Ünsal	“Sonbahar Şarkısı”
117	Erdem	“Ben ilk sevmişliğin sevincinde” mısraıyla başlayan isimsiz şiir
118	H. Zekai Yiğitler	“Karanlık Şehir”
119	Recai Güder	“Yıldızcık”
120	İsmet Kemal Karadayı	“Parkta”
121	Tahsin Kavak	“Duamız”
122	Nusret Vedat Saygel	“Bekliyorum”
123	Ömür Candaş	“Çin Dağı”
124	Kemal Güçlüol	“Atlar ve Yağmurlar”
125	Turhan Dikkaya	“Cinayet Saati”
126	Mustafa Tekoğlu	“Bu Çok Dünyalar”
127	Coşkun Gökçay	“Aile Şiiri”
128	Uğur Önal	“Ezik Çağrı”
129	Orhan Ulukan	“Tedirgin”
130	S. Kandemir Başar	“İstar”
131	K. Aydın Erdem	“Geceler”, “Dilekçe I- II- III”
132	Canbulat Karaalpli	“Hürriyet’e”

Tablo 25: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Şiirler 1959

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.10. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Türk Şiiri Antolojisi

Yaşar Nabi Nayır tarafından oluşturulan eser 1951 yılında Varlık Yayınları arasında çıkmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1959 yılında basılan üçüncü baskısıdır. Eser, daha önceki yıllarda yayımlanan *Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri Antolojisi*’nin dördüncü serisidir.⁵Eserde, “Cumhuriyet’ten Günümüze Kadar” alt başlığı altında 26

⁵ *Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri I- Divan Şiiri (1947)* Vasfi Mahir Kocatürk tarafından; *Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri II- Halk Şiiri (1947)* Eflatun Cem Güney tarafından; *Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri III Yenilik Şiiri (1949)* Yaşar Nabi Nayır tarafından; *Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri IV Yeni Türk Şiiri Antolojisi* Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır.

şairden örnekler sunulmuştur. Şairlerin biyografileri hakkında bilgi yoktur. Sadece doğum ve ölüm tarihleri verilmiş, şairlerin sıralaması doğum tarihlerine göre yapılmıştır. Nayır esere yazdığı ön sözde, yer darlığından kaynaklanan sıkıntıdan dolayı kıymetli imzaların bazılarının esere alınamadığı, Türk şiirini bütün özellikleri ve zenginlikleriyle gösterebilmek için daha kapsamlı bir eser hazırlanması gerektiğini belirtmiş, hazırlanan bu antoloji ile Türk şiirinin panoramasını çizmeye çalıştığını ifade etmiştir (Nayır, 1951, s. 6).

Nayır, Türk edebiyatının tek bir çizgide hareket etmediğini, değişimleri göstermek için sınıflandırma yapılması gerektiğini belirtir. Ona göre, halk şiiri ve divan şiiri kesin bir şekilde ayrıldığı gibi, yeni şiir de kendi içinde ayrılıklar göstermektedir. Yeni şiirin “Yeniliğe Alışma Devri” ve “Gerçek Yenilik Devri” şeklinde sınıflandırılabilirliğini ifade eder. Tanzimat’tan Cumhuriyet’e kadarki kısım yeniliğe alışma devri olarak kabul edilirken (Yenilik Şiiri), Cumhuriyet’ten günümüze kadarki kısım gerçek yenilik devri (Yeni Türk Şiiri) olarak kabul edilebilir. Ancak bu bıçakla kesilmiş gibi keskin hatları olan bir ayrım değildir. (Nayır, 1951, s. 3). O’na göre, yenilik şiiri içinde Tanzimat şiiri bocalama devri iken, Cumhuriyet şiiri Doğu’dan uzaklaşıp kaba Batı taklitçiliğinin bırakıldığı ve Türk şiirinin kimlik kazanmaya başladığı bir dönemdir. Bunda hiç kuşkusuz Yahya Kemal ve Ahmet Hâşim’in kendimizden sesler duyurmaya başlamasının da payı vardır. Eskiye karşı ilk şuurlu hareket ise Yedi Meşaleciler cereyanıdır. Ancak onlar başlattıkları bu anlayışı sürdürememiş, içlerinde şiir yolunda ilerleyen isim Ziya Osman Saba olmuştur. Ahmet Kutsi, Ahmet Hamdi, Ahmet Muhip ve Cahit Sıtkı’nın şiir anlayışları daha esaslı bir duruşu gösterir. Fakat bugünkü Türk şiirinin temellerini atan Orhan Veli, Melih Cevdet ve Oktay Rifat’tır (Nayır, 1951, s. 5). Nayır, Türk şiirine katkılarının büyük olduğunu düşündüğü bu isimlere antolojide daha fazla yer ayırır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Kemalettin Kamu	“Zaman İçinde”, “Noldu”, “Gurbet”, “Son”, “Kimsesizlik”
2	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Ne İçindeyim Zamanın”, “Sfenks”, “Bahar”, “Yağmur”, “Bütün Yaz”, “Bursa’da Zaman”, “Her Şey Yerli Yerinde”, “Bülbül”
3	Ahmet Kutsi Tecer	“Nerdesin”, “Çıngırak”, “Ölü”, “Besbelli”, “Çıkmaz Aylar”, “Cezveyle Fincan”, “Rüzgâr”, “Deniz”, “Rüzgâr Gülü”, “Halay”
4	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Çağlıyanlara”, “Son Dilek”, “Sılaya Giderken”, “Kim Bilir”, “Deniz Hasreti”

5	Necip Fazıl Kısakürek	“Kaldırımlar”, “Otel Odaları”, “Sayıklama”, “İstasyon”, “Keder”, “Tabut”, “Hırs”
6	Sabri Esat Siyavuşgil	“Resimler ve Biblolar”, “Akşam ve Develer”, “Yolculuk”
7	Cevdet Kudret Solok	“Gece Yarısı”, “Ölmeden Gömülen”, “On Ölüm Şarkısından”, “Çocukluk”
8	Vasfi Mahir Kocatürk	“Şairin Ölümü”, “Özleyiş”
9	Yaşar Nabi Nayır	“Bekliyorum”, “Sonbahar”, “Mesafeler”, “Onar Mısra”
10	Behçet Kemal Çağlar	“Benim Zelzelem”, “Görmeye Geldim”, “Mezarının Başında”
11	Ahmet Muhip Dıranas	“Hâtıra”, “Ve Böyle Bir Teviye”, “Selam”, “Fahriye Abla”, “Ayaklar”, “Adamlar”, “Olvido”
12	Hamit Macit Selekler	“Sulh”, “Kal”, “Çay”
13	Ziya Osman Saba	“Her Akşamki Yolunda”, “Bu Vakitsiz Giden Yaz”, “Cümlemiz”, “Rabbim Nihayet Sana”, “İmkânsız Tesadüfler”, “İyi İnsanlar”, “Beyaz Ev”, “Orda da Geçiyor Günler”, “Eller”, “İstanbul”
14	Cahit Sıtkı Tarancı	“Gün Eksilmesin Pencereyden”, “Perişan Sofra”, “Memleket İsterim”, “Şaşırdım Kaldım”, “Ölüm”, “Ölümünden Sonra”, “Gençlik Böyledir İşte”, “Sulh Bir Hatıra Oldu”, “Bir Hâtıram Vardı Benim”, “İmkânsız Dostluk”, “Robenson”, “Akıbet”, “Otuz Beş Yaş Şiiri”
15	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Can Eriği”, “Açıl Toprak Açıl”, “Oğlum Mehmed’e Meyvalarımızı Takdim Ederim”, “Hele Bir Başlasın”, “Dağlar ve Evler”, “Karadut”, “Müjde”
16	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Ninnisiz”, “Ölü”, “Rabbim Bir Gök Verdin ki Bizlere”, “Kızılırmak Kıyıları”, “Üç Şehitler Destanı”ndan, “Sivaslı Karınca”
17	Orhan Veli Kanık	“Sevdaya mı Tutuldum”, “Robenson”, “Kitabe-i Sengi Mezar”, “Güzel Havalar”, “Söz”, “Bir Roman Kahramanı”, “İstanbul Türküsü”, “Değil”, “Kapalı Çarşı”, “Galata Köprüsü”, “İstanbul’u Dinliyorum”,
18	Oktay Rifat	“Şükür”, “Şehitlik”, “Sübyan”, “Kuş Dili”, “Tecelli”, “Hayatımı Düşündüm”, “Rüya”, “Tomurcuk”, “Uludağ Sokak Satıcıları”
19	Melih Cevdet Anday	“Seyahat Şiirlerinden”, “Bir Misafirlige”, “Alaturka”, “Rüya”, “Her Gece Böyle Değilim”, “Yeni Yol”, “Yörük Mezarlığı”, “Yalan”
20	Baki Süha Ediboğlu	“Mezarlık”, “Parktakiler”, “Gece Yağmuru”,
21		“Barbaros Meydanı”, “Evler”, “Yakarış”, “Kurşun”,
22	Cahit Külebi	“Sivas Yollarında”, “Yurdum”, “Hikâye”, “Çocuklar”
23	Ceyhun Atuf Kansu	“Kızamuk Ağdı”, “Yaralar”, “Üç Kişilik Sofra”, “Değişen Türkü”
24	Sabahattin Kudret Aksal	“Liman, Mahalle, Çarşı...”, “Hatırlama”, “Giden”, “Sabaha Kadar”, “Bir Kadın”
25	Necati Cumalı	“Kızılçullu Yolu”, “Günaydın”, “Karda Ayak İzleri Var”, “Şu Kalabalıkta Gördüğüm Herkesin”
26	Şinasi Özdenoğlu	“Ben Bir Köyde Gözlerim İstanbul’da”, “Anadolu’nun Kaderinden Bahseden Şiir”

Tablo 26: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Türk Şiiri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.11. Feyzi Halıcı- Bizim Şairler

Feyzi Halıcı tarafından oluşturulan eser 1952 yılında basılmıştır. Eserde kırk iki şairin şiirlerinden örnekler yer almaktadır. Beş şiiriyle Cahit Sıtkı Tarancı'nın daha fazla şiiri bulunmaktadır.

Yusuf Ziya Ortaç esere “Ön Söz” adıyla bir giriş yazmıştır. Ortaç, kendisinden niçin ön söz istediğini, ön söz ve son sözlerin yazarın kendisine ait olduğunu hatta şairin buna bile ihtiyacının olmadığını ifade eder. Ona göre şair güzellik kraliçesi gibi elinden tutulup sahneye çıkarılacak birisi değil kendi kendisini şiiriyle takdim edendir. Ortaç’a göre güzel sanatlar içinde şiirin yeri farklıdır. Güzel şiir değil, çok güzel şiir güzeldir (Halıcı, 1952, s. 4). Yusuf Ziya Ortaç da antolojiyi bu gözle değerlendirdiğini ve Feyzi Halıcı’nın seçtiği şiirleri beğendiğini ifade eder.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FEYZİ HALICI- BİZİM ŞAİRLER		
Sayı	Şair	Şiirin Adı
1	Behçet Kemal Çağlar	“Güzelleme”, “Dadaloğlu Gibi”, “Ürgüp’te Bağbozumu”, “Değirmen”
2	Ahmet Muhip Dıranas	“Kar”, “Dağlara”, “Fahriye Abla”
3	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Nasihat”, “Çocuklar Kralı”, “Ninnisiz”, “Uykuda Yürüyen”
4	Cahit Sıtkı Tarancı	“Düşten Güzel”, “Korktuğum Şey”, “Bahar Geliyor”, “Eda”, “Yalan Dünya”
5	Muvaffak Sami Onat	“Mavi Senfoni”, “Bekleriz”, “Gel Gör Ki”
6	Ziya Osman Saba	“Büyülü Resim”
7	Mustafa Necati Karaer	“Senin İçin”, “Hatırlar Mısın?”
8	Mustafa Seyyit Sütüven	“Sütüven”, “Pazar”
9	Reşat Cemal Emek	“Kezban”, “Cepheden Mektuplar”
10	Zeki Ömer Defne	“Bu Nasıl Dert?”, “Bu Hasretlik Böyledir”
11	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Binbirinci Gece”, “Konya’da”
12	Hamit Macit Selekler	“Seninçin”, “Sene 1927”
13	Munis Faik Ozansoy	“Zamanıdır”, “Yolculuk”
14	Emin Ülgener	“Bir Kuş Uçtu Ağaçtan”, “Gün Sonu”
15	Osman Atilla	“Gün Vurur Beni”, “Baştanbaşa”
16	Rıza Polat Akkoyunlu	“Güneyde Bahar”, “Nisan”
17	Yahya Benekay	“Eskişehirim Gör Tasvirini”, “Gemlik Körfezinde Bir Kasabam Var”
18	Mehmet Çakırtaş	“Yalan Dünya”, “Hani”
19	Orhan Babaoğlu	“Su”, “Işığa Koşmak”
20	Halil Soyuer	“O Mahalle”, “Bakışlar”
21	Oğuz Kâzım Atok	“Düşme Elleri”
22	İlhan Geçer	“Bulutlar”, “Mevsimlerin Getirdiği”
23	Gültekin Samanoğlu	“O Kadın”, “Şemsiye”
24	Mehmet Çınarlı	“Ayrılıktan Sonra”, “Tepebaşı Bahçesinde”
25	İbrahim Zeki Burdurlu	“Gezdiğim Şehirler”, “Kırk Yılda”
26	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Yalnızlık”, “Yaşayan Ölü”

27	Selahattin Ertürk (Hocaoğlu)	“Koçaklama”, “Hakikat Yağmuru”
28	Fikret Sezgin	“Yayan Yapıldak”, “Durmuş Dayı”
29	Vehbi Kızılgün	“Sinan- Yu”, “Bir Akşam Üstüdür”
30	Osman Fehmi Özçelik	“Ellerindir”, “Duvardaki Resim”
31	Ömer Lütfi Özüner	“Hasbihal”, “Sevda Bâbindadır”
32	Ahmet Tufan Şentürk	“Karamsar Şiir”, “Geceler ve Ben”
33	İhsan Tunçer	“Met ve Cezir”
34	Ali Rıdvan Bülbül	“Otuz Üçüncü Tül Dairesi”
35	Yılmaz Osman Asöcal	“Telefondaki Ses”
36	Abdullah Rıza Ergüven	“Karıma Mektuplar”
37	Jülide Gülizar Ergüven	“Zeynep”
38	Azmi Güleç	“Sabır”
39	Mehmet Önder	“Yayla Güzeli”
40	Mehmet Zeki Akdağ	“Yayla Çiçeğim”
41	Muzaffer Meriç	“Türkü Yollu Sözümdür”
42	Âşık Veysel	“Toprak”

Tablo 27: Feyzi Halıcı- Bizim Şairler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.12. Kenan Akyüz- Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi (1860-1923)

Kenan Akyüz tarafından hazırlanan eser ilk olarak 1953 yılında Ankara-Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi’nin yayınları arasında bir seminer kitabı olarak basılmıştır. Yoğun ilgi ve talep karşısında eklemeler yapılarak basılmaya devam etmiştir. İlk basımında 1811’i bulan mısra sayısı ikinci basımında 20.701’e yükselmiştir. Esere ikinci basımda yeni şahsiyetler ilave edilmiş, aynı zamanda yer verilen şairlerin metinlerine eklemeler yapılmış, sanatçıların fotoğrafları eklenmiştir (Akyüz, 1958, s. 6). Eserin üçüncü basımında mısra sayısı 22.922’ye yükseltilmiştir (Akyüz, 2004, s. 10). Üçüncü basımda eser hacim olarak daha da genişlemiş, esere sanatçıların yetişme, gençlik fotoğrafları ve etkisinde kaldıkları şahsiyetlerin fotoğrafları da ilave edilmiştir. Dördüncü basımında ise sözlük kısmına yapılan ilaveler dışında başka değişiklikte bulunulmamıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1958 yılına ait olan ikinci basımıdır.

Kenan Akyüz esere yazdığı birinci ön sözde kolay ulaşılabilecek, yeni şiirin geçirdiği değişim ve gelişimleri gösterecek, içeriğinde bol örnek bulunduran kapsamlı bir eserin olmamasından dolayı böyle bir eser hazırladığını ifade eder (Akyüz, 1958, s. 4).

Tanzimat dönemi şairleriyle başlayan eserde şairler doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Eserde sanatçıların hayatı, edebî kişiliği hakkında ayrıntılı bilgi verildikten sonra şiirlerinden örnekler yer almış, yararlanılan kaynaklar bölüm sonlarında gösterilmiştir. Antolojide kırk sekiz şairin eserlerinden örnekler yer almaktadır. En geniş alan elli iki şiiriyle Tefik Fikret’e ayrılmıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları, adı olmayan şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

KENAN AKYÜZ- BATI TESİRİNDE TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ (1860-1923)		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı / Şiirlerin ilk mısraları
1	İbrahim Şinasi	“Hak Taâla azamet âleminin pâdişehi” mısraıyla başlayan münacaat; “Kâinâtı yaratan Hazret-i Hakk azze ve cell” mısraıyla başlayan ilahi; “Dilin irâdesini başta akl eder tedbir” “Gelelim zât-ı Reşid’in şerefi mebhasine” mısralarıyla başlayan kasideler; “Güldürürken yüzümü çehre-yi gül- fam-i şerab”, “Mahmûr-ı bâde hasteyi bî-tâbı andırır” mısralarıyla başlayan gazeller; “Arz-ı Muhabbet”, “Marş-ı Askerî”; “Kıta; Hicviye; Tarih; Tenâsüh örnekleri”; “Eşek ile Tilki”, “Arı ile Sivrinek”, “Müfredler”
2	Ziya Paşa	“Mersiye-yi Reşit Pâşâ”, “Girdi bir hâl-i nizâmâ hey’et-i rûy-i zemin” mısraıyla başlayan kaside; “Görmeden âsâr-ı nisânın bahâr elden gider”, “Ne kaanûna ne cebr ü zûra ne hünkâra tâbî’dir”, “Vatan me’lûf olanlar bî- sebep terk-i diyâr etmez”, “Bezm-i nûş-â- nûşta gam bir taraf mey bir bir taraf”, “Fünûn-î fitneyi zülfün hat-î pür-fenden öğrensın”, “Çâre-cû oldukça derman derd-nâk eyler seni”, “Renc-i hâtır vermesin feryâd ü efganlar sana”, “Da’vi- yî bûs- î dehânın dilde vü dil nâ- bedîd”, “Diyâr-î küfrü gezdim beldeler kâşâneler gördüm”, “Bir gün olacak ben gibi nâlân olacaksın”, “Kıyâm-î mülk ümidin eyleme bîdâd lâzımsa” mısralarıyla başlayan gazeller; “Bu kâr- gâh-i sun’ aceb ders-hânedir” mısraıyla başlayan terci bent; “Sâki getir ol bâdeyi kim mâye-yi candır” mısraıyla başlayan terki-i bend”; “Niçin nâl-endesin böyle”, “Âşıkları inandırır” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Feth için a’dâyı fermân eyledi Sultânımız” mısraıyla başlayan marş; Kıt’alar ve müfredler
3	Namık Kemal	“Görüp ahkâm-ı asrı münharif sıdk ü selametten” mısraıyla başlayan kaside; “Yâd eder candan o zâlim âşıkı yâd etse de”, “Sütûn-î istikamettir imâd-î râye-yi Devlet”, “Yok iştikâ-i cevri felekten nisâbımız”, “Tarîk-i hakta cân ü tende olmak yâd lâzımsa”, “Sana senden gelir bir işde ancak dâd lâzımsa”, “Korkamam hâk olmadan ömrün recâtın rağmına”, “Ta ebed merd olmaya ahd eyledim şânımla ben”, “Cû sıfat her dem ki nahl-i kaametın yâd eylerim”, “Sad pâre edip sinemi nezzârelerin hep”, “Hazret-i cânân ile devrâne kıldım el veda”, “Jâle-rîz-i bağ- ı aşkım seyl-i dâmân-î gülüm”, “Zevk-i vaslınla geçen demlerimi yâd edeyim”, “Aksin ki olur cılve-nümâ çeşm-i terimden” mısralarıyla başlayan gazeller; “Değişmez fen mi vardır müstakar eşyâ mı kalmıştır”, “Sıdk ile terk edelim her emeli her hevesi” mısralarıyla başlayan murabbalar; “Vatan Türküsü”, “Vatan Şarkısı”, “Vaveylâ”, “Hilâl-i Osmanî”, “Kıt’alar”
4	Sadullah Paşa	“On Dokuzuncu Asır”, “Kıt’a”
5	Recaizade Mahmut Ekrem	“Güft- ü- gûy-î gayb zâhirdir beyânından bana”, “Bir mürğ-i felaket-zedeyim bâl ü perim yok”, “Yâr her sûdan hüveydâdır şeb-î meh-tâbta”, “Bu yerlerdir esîr-i aşk-ı cânân olduğum yerler”, “Anılsın yâr ile bir yerde mey nûş ettiğim demler” mısralarıyla başlayan gazeller; “Hâtırında daimî bir pîç ü tâbım var benim” mısraıyla başlayan tefekkür, “Tagazzülünden Geçemem”, “Yâdigâr-ı Şebâb”, “Lâhn”
6	Muallim Naci	“İlâhi cihân- aferin zül celâlim” mısraıyla başlayan münacaat; “Arz-ı ta’zim eylemez mi âlem-i imkân sana” mısraıyla başlayan Naat-ı Şerif; “Bâb-ı ihsânın girilmez bir cehâlet bâbıdır”, “Çok mudur olduysa mihrinden süveyda gark-ı nûr”, “Aram ile bigâne cünun âvar-i aşkım”, “Hicr-i hadd-i lâle rengin dâğdar eyler

		beni", "Nedir o nevha şu virânenin civârında", "Gönlüme sâkiyi mi'mâr eyledim meyhanede" mısralarıyla başlayan gazeller; "Şam-ı Gâriban", "Hâtif-i Şâir", "Bahâr-ı Şebâb", "Kebûter", "Kuzu", "Firkat", "Dicle", "Görün", "Gutenberg", "Napolyon Bonabart", "Üdebâ-yı Zamâne", "Sevdâ-yı Sâde Levhâne", "Mey- hânede Bir Söyleniş", "Köylü Kızların Şarkısı", "Şarkı"
7	İsmail Sefa	"İlliye Yahut Zemîne Bir Nazar", "İstiğraak", "Biraz Sitem Edeyim", "Gözlerim", "Şükûfe-i Perrân", "Vâdî", "Neşve-yi Hayat", "Her dem sözüm efsûs ile eyvâh olacaktır", "Anarım ismini, ağlar, yanarım, sızlanırım" mısralarıyla başlayan şarkılar
8	Mehmet Celal	"Dağlara!", "Güzelim", "Dört Beyitli Gazel Olmaz mı?", "Rind-i mihnet-perverim, mey-hâneler ağlar bana!" mısraıyla başlayan "Gazel", "Zülf", "Dumanlı Dağlar", "Sünbül Güneşe Ne Der?", "Sukut-ı Evraak", "Görünmüyor!"
9	Nigâr Hanım	"Feryâd ki feryâdıma imdâd edecek yok mısraıyla başlayan "Gazel", "Hâtırında mı?", "Gücenme", "Eylül Sabahı", "Bir Daha Söyle", "Çırpınma"
10	Tevfik Fikret	"Takviyet vermekle âdem rişte-yî tedbirine mısraıyla başlayan "Gazel", "Hayran", "Ey Kız", "Hasta Çocuk", "Sezâ", "Nesrin", "Balıkçılar", "Ramazan Sadakası", "Halûk'un Bayramı", "Ufuk ve Hilâl", "Akşam", "Yağmur", "Zer-rişte", "İlel-ebed", "Seninle", "Sen Olmasan", "Ömr-i Muhayyel", "Birlikte", "Leyl-i Vedâ", "Bir Hicrânı Muvakkatten", "Sonra", "Şekvâ-yı Firaak", "Tesâdüf", "İkinci Tesâdüf", "Son Tesâdüf", "Sükûn İçinde", "Hemşirem İçin", "Yine Halûk", "Bir Lâhza-yı Taahhur", "Âveng-i Şuhûr", "Nef'i", "Yaşadıkça", "Yeşil Yurt", "Kılıç", "İzler", "Şehr-âyin", "Sis", "Rücu", "Sabah Olursa", "Devenin Başı", "Millet Şarkısı", "Halûk'un Vedâr", "Ferdâ", "Bir Kız Mektebi İçin", "Gökten Yere", "Doksan Beş'e Doğru", "Hân-ı Yağma", "Rübâb'ın Cevabı"ndan bir parça, "Bir İçim Su", "Tarih-i Kadim'e Zeyl", "Hasbihâl", "Öksüz"
11	Cenab Şehabettin	"Âlemi taltif için sen eylesen ref'i nikaab" mısraıyla başlayan "Gazel", "Muhabbet", "Şi'r-i Mahzûn", "Benim Kalbim", "Ağlasam", "Berk-i Hazân", "Terâne-yi Meh-tâb", "Riyâh-ı Leyâl", "Son Arzu", "Makdem-i Yâr", "Elhân-ı Şitâ", "Unutulmayan Sâniye", "Hakikât-i Sevdâ", "Temâşa-yı Leyal", "Temâşa-yı Hazân", "Yakazât-ı Leyliyye", "Giysû-yı Yâr", "Unutmalıyım", "Don Juan", "Terâne-yi Sabâh", "Elhân-ı Hazân", "Senin İçin"
12	Hüseyin Siyret	"Sükûnet-i Şebânet", "Bülbül", "Eylülde Bir Gece", "Biraz Düşün", "Ayşecik", "Ölümünden Sonra", "Ayrılık", "İşte Üç Yıl", "Terennüm", "Boğaziçi Notları", "Bir Yosmaya", "Ada'dan Dönerken"
13	Hüseyin Suat Yalçın	"Veda", "Kelebekler, Margeritler", "Leyl-i Şitâ", "İglâle Karşı", "Bey Baba", "Eldivenlerin", "Tahrîr-i Melâl", "Göz yaşları", "Kuşlar ve Şapkalar", "Kismet'in Mandası", "Taht-ı Revân", "Arûza Vedâ", "Bülbülüm", "Sinop", "Bir Nefes"
14	Ali Ekrem Bolayır	"Güzelsin", "Elvâh-ı Tabiâten", "Leyl-i Mükevkeb", "Martı", "Timsâl-i Ümid", "Firkete", "Yelpaze", "Yüksük", "Vasiyyet", "Kayıkçı", "Kırmızı Fesler", "Sancak", "Şehid Oğlum", "Küçük Ali'm", "Son Bûse", "Saat", "Oyuncaklar"
15	Ahmet Reşit Bey	"Bir Gece", "Her Zaman Görülür", "Gül Fidanı", "Ona", "Ân-ı Teellüm", "O Zaman", "Metrük", "Seher", "Vâlideme", "Bir Meh-tâbta"
16	Süleyman Nazif	"Bir Bezm-i Tarabta", "Ah Bilmem ki", "Sümûm-ı mihneti içtim leben leben diyerek mısraıyla başlayan "Gazel", "Ey Ebnâ-yı Vatan", "Şebâb-ı Muhtazır", "Nazra-yı Temâyül",

		“Leyle-yi Telâkî”, “Peyâm-ı Dur-â-dûr”, “Şantöz”, “Ma’sûka-yı Hayâliyyeme”, “Cenk Türküsü”, “Dicle ve Ben”, “Hasb-ı Hallerim: Son Nefesimle”, “Dâ’-üs-sıla”, “Türk İlâhîsi”
17	Süleyman Nesib	“Ben ve Kalbim”, “Seninle”, “Rûhumun İhtiyacı”, “Kadınlığa Dair”, “Birine”, “Dilenci Kız”, “Orduya”, “Hakikat”, “Elhân-ı İltifât”
18	Fâik Âli Ozansoy	“Benim Semâ-yı Hayâlim”, “Ben İsterim Ki”, “Keh-keşâna Karşı”, “Senelerden Sonra”, “Dicle Vâdisi”, “Hüsn-i Gaaib”, “Fırtına ve Dalgalar”, “Hayât-ı Aşkım”, “Kal’a-yı Sultaniye Müdafî’lerine”, “Kendi Kendime”, “Marmara’ya”, “Rûhumla Başbaşa”, “Yine Rûhumla Başbaşa”, “Bu da Türkün Türküsü”, “Bir Ağaç”, “Ömrümün Sâde Bir Muhasebesi”, “Çöl”, “Nûr-ı Aynım Gel De Bir Bak Ben Neyim?”, “Ne Güzel Şey”
19	Celâl Sahir Erozan	“Aşk-ı Mahrûm”, “Şiirlerimin Ruhı”, “Gözler: Mâviler”, “Beyaz Gölgeler”, “Mu’terizlerime”, “Şâirin Saçları”, “Vefasızlıklarım”, “Tuhfe-yi Takdîs”, “Bir Terennüm-i Nevmid”, “Sevmek”, “Buhrân”, “Büyük ve Hakiki Aşka”, “Sana Yavrum”, “Aşk Terennüm”, “Girit’e”, “Şiirlerim”, “Siyah Kitab”, “Ufkun Karşısında”, “İhtirâz”, “Mesâ-yı Melâl”, “Cünûn”, “Vatanın Kızlarına”, “Kafkas Türküsü”, “Benim Kalbim”, “Gönülle Başbaşa”, “Rüzgârla Başbaşa”, “O Geliyor”
20	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Bir Hayâlet”, “Gelibolu’da Hamza Bey Sâhili”, “Ve Ayazma İçin”, “Karababa Dergâh’ında”, “Bir Hazân Mahsûlü”, “Göz Âşinalığı”, “Fecr-i Evvelîn”, “Selmâ, Sen de Unut Yavrum!”, “Divân”, “Bir Mechûleye”, “Yunus Emre’ye Armağan”, “Koca Hasan Dayı”, “Anadolu”, “Gözlerin”, “Katre Katre Vicdanıma Damlayan Acıklı Bir Hâtıra”, “Şâm-ı Garîban”, “Uçun Kuşlar”, “Gel Derviş”, “Altın Saçlı Hatice”, “İsfenks”, “Nihil”, “Sorma Hocam”, “Eneiyyet-i Aşk”, “Cunya”, “Bir Ân-ı Me’yûsiyyet”, “Dilek”, “Kıt’a”
21	Mehmet Emin Yurdakul	“Biz Nasıl Şiir İsteriz?”, “Anadolu’dan Bir Ses Yahut Cenge Giderken”, “Kur’ân-ı Kerîm”, “Zavallılar”, “Kesildi Mi Ellerin?”, “Ölü Kafası”, “Benim Şiirlerim”, “Anadolu”, “Bıçaksız Kaatiller”, “Bırak Beni Haykırayım”, “Ya Bir Mezar, Ya Zindân”, “Çiftçilik”, “Yolcu”, “Fener”, “Balıkçı”, “Sürücü”, “Ya Ölürsem Ne Yaparlar”, “Ey Türk Uyan”, “Petersburg’a”, “Ordunun Destanı”, “Duâ”, “Vur”, “Mustafa Kemal: Zâfer”
22	Mehmet Âkif Ersoy	“Hasta”, “Küfe”, “Mey-hâne”, “Seyfî Baba”, “Bayram”, “Mahalle Kahvesi”, “Kocakarı ile Ömer”, “Süleymaniye Kürsüsünde”, “Cenk Şarkısı”, “İki Arkadaş Fâtih Yolunda”, “Berlin Hâtıraları”, “Âsım”dan, “Hüsrân”, “Bülbül”, “Hüsâm Efendi Hoca”, “Hayat Arkadaşıma”, “İstiklâl Marşı”
23	İhsan Raif	“Gözyaşları”, “Gece Başlarken”, “Aşkın Zehri”, “Kınalar Yaksın”, “Bu Sevdâdan Geçersin”, “Gel Gidelim”, “Hırçın”, “Söyletme”, “Ağlarım”, “Sultân-ı Hüsn”, “Genç Günler”
24	Ahmet Hâşim	“Hayâl-i Aşkım”, “Allahuekber”, “Hilâl-i Semen”, “Göl Saatleri”, “Öğle”, “Öğleden Sonra”, “Akşam”, “Gece”, “Gece Yarısı”, “Seher”, “Meh-tâbta Leylekler”, “Karanlıkta Beyaz Kuşlar”, “Zulmet”, “O Belde”, “Yollar”, “Deniz”, “Şeb-i Nisan”, “Yarı Yol”, “Ölmek”, “Merdiven”, “Bir Günün Sonunda Arzu”, “Şi’ri Kamer: Çıktığın Geceler”, “O”, “Sensiz”, “Hazân”, “Çöller”, “Ağaç”, “Süvârî”, “Bahçe”
25	Tahsin Nahit	“Aşkımın En Güzel Dakikaları”, “Fırtınadan Sonra”, “Yaz”, “Kış Gecesi”, “Şiir”, “Kamerle”
26	Mehmet Fuat Köprülü	“Nisyân”, “Akşamdan Sonra”, “Melâl-i Mesâ”, “Hep Gölge”, “Mesâ-yı Melâl”, “Akıncı Türküleri”

27	Ali Canib Yöntem	“Yalnız Bu Bir Ümîd”, “Ân-ı Meftûr”, “Kış Meh-tâbı”, “Yaz Görüşleri”, “Eylülün Denizi”, “Mandolin”, “Şarkın Ufukları”, “Sokak Feneri”, “Gecelerimiz”, “Gazel”
28	Mehmet Behçet Yazar	“Bi Ru’yâ”, “Onlar”, “Leyâl-i Hicrân”, “Öğle”, “İslâm Mahallesi”, “Nisyân”, “Yumak”, “Bora”, “Çok Yandı Bu Gönüm”
29	Emin Bülent Serdaroğlu	“Gurbet Geceleri”, “Hâtif Diyor Ki”, “Kin”, “Sana”, “Gurûr”, “Çöller”
30	Hamdullah Subhi Tanrıöver	“İstanbul’da Bir Akşam”, “Ona Dair”, “Hiss-i İntikam”, “Annemin Derdi”
31	Mehmet Ziya Gökalp	“İhtilâl Şarkısı”, “Hürriyet Marşı”, “Tûran”, “Türklük”, “Akkurum”, “Alageyik”, “Cenk Türküsü”, “Şehid Haremi”, “Durma, Vur!”, “Ötüken Ülkesi”, “Osman Gazi Kurultayda”, “Çanakkale”, “Millet”, “Vatan”, “Ahlâk”, “Lisan”, “Medeniyet”, “Dâr’ül Fünûn”, “San’at”, “İkinci İstid’a”, “İngilizden Sakın”, “İzmir’de”
32	Yahya Kemal Beyatlı	“Açık Deniz”, “Akıncı”, “Mohaç Türküsü”, “Ok”, “Sene 1140”, “Şeref-âbâd”, “Mahûrdan Gazel”, “Bir Sâki”, “İtrî”, “Söyler”, “Tanbûri Cemil’in Rûhuna Gazel”, “Eylül Sonu”, “Hayâl Şehir”, “Kalbim yine üzgün seni andım da derinden”, “Şen şarkıların durduğu bir lâhza kenarda”, “Dalgın geceler! El ele geldik yarınızda”, “Dün kahkahalar yükseliyorken evinizden” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Bir Tepeden”, “Bir Başka Tepeden”, “Kar Mûsikileri”, “Yol Düşüncesi”, “Mehlika Sultan”, “Sicilya Kızları”, “Ses”, “Gece”, “Güftesiz Beste”, “Geçen Yaz”, “Vuslat”, “Akşam Mûsikisi”, “Deniz”, “Deniz Türküsü”, “Rindlerin Hayatı”, “Çık, tayy-ı zamân et, açılıp her perde” mısraıyla başlayan “Rubâî”, “Tercih”, “Hayyam”, “Şevk”, “Hazan”, “Düşünce”
33	Mithat Cemal Kuntay	“Yurt Duyguları”, “Gaazi’ye”, “Tesâdüfen”, “Eski Boğaziçi”, “Anlamadıklarına”, “Beyaz Kadına”
34	İbrahim Alâettin Gövsa	“Kemal Bey”, “Gölgem”, “Yaralı”, “Siperden Mektup”, “Boğaz’dan Geçerken”, “Vatan”, “Namık Kemâl”, “Kelebek”, “Denizler”, “Kördüğüm”, “Tavâf”
35	Halit Fahri Ozansoy	“Kâbil”, “Şadırvanlar”, “Kâbûs”, “Bir Hazan Gecesinde”, “Âkisler”, “Sobanın Başında”, “Bursa’da Akşam”
36	Orhan Seyfi Orhon	“Düşünce”, “Dünyada biricik sevdiğim sensin” mısraıyla başlayan “Türkü”, “Maniler”, “Kış Gecelerinde”, “Anadolu Toprağı”, “Fırtına ve Kar”, “Sad’âbâd”, “Mahalle Evleri”
37	Yusuf Ziya Ortaç	“Akından Akına”, “Benim Yârim”, “Yanardağ”, “Giden Gelmez”, “Zeybekler”, “Bir daha o fırsat geçer mi ele?” mısraıyla başlayan “Koşma”, “Bir Selvi Gölgesi”, “Ru’ya”
38	Enis Behiç Koryürek	“Buhrân”, “Mağlûblar ve Gurûblar”, “Düşündün mü?”, “Çanakkale Şehidliğinde”, “Tuna Kıyısında”, “Millî Neşide”, “Süvârilere”, “Gemiciler”, “Eski Korsan Hikâyeleri: Venedikli Korsan Kızı”, “Uğursuz Baskın”, “Ey Genç Kadın”, “Sevgi”, “Hâtıra”, “Ömür”, “Neyiz?”, “Bir Cenaze Alayı”, “İkinci Varlık”, “Bezm-i Âli: I- XIII- XXXIV”
39	Faruk Nafiz Çamlıbel	“San’at”, “Hayat”, “Mağara”, “Dinle Neyden”, “Çoban Çeşmesi”, “Han Duvarları”, “Annesiz Ölü”, “Gurbet”, “Kıskanç”, “Ölümü Hatırlatan Kadın”, “Serenad”, “Onu Bir Gün Görmedim”, “Kirpiğine sürme çek” mısraıyla başlayan “Koşma”, “Memleket Türküleri”, “Kızıl Saçlar”, “Firâri”, “Gurbet”
40	Şükûfe Nihâl	“Bir Gurub”, “Çaldın”, “Son Dua”, “Diner Mi?”, “Gayya”, “Senden Sonra”, “Uyusam”, “Duymıyan Kadına”, “Son Hâtıra”

		“Su”, “Âşık Sazıyla”, “Bir Masal”, “Namık Kemâl”, “Neme Yetmez?”, “Bir Şey Unuttum”
41	Salih Zeki Aktay	“Nemflerin Duâsı”, “Persefon”, “Terennüm”, “Bahçem”, “Roma Kızları”, “İğde Dalları”
42	Ali Mümtaz Arolat	“Bir Gemi Yelken Açtı”, “Damla Damla”, “Gitar”, “Leylekler”, “Nilüfer”, “Gölde Geceler”, “Hayâl İkliminden Dönen Diyor Ki”, “Vazo”, “Haydut”, “Yeldeğirmenleri”, “Palyaço”
43	Halide Nusret Zorlutuna	“Git Bahar”, “Gel Bahar”, “Bahar Geldi”, “Ağla Bahar”, “Rüzgârlı Geceler”, “Benim Gönlüm”, “Vah Erzincan”, “Urfa Geceleri”, “Biraz Daha”, “Hürriyet”, “Mevlânâ’nın Yollarında”, “O Gün”
44	Kemâlettin Kâmi Kamu	“İzmir Yollarında”, “İzmir’e Tahassür”, “Zafer”, “Akdeniz’den Geçerken”, “Bir Yolcuya”, “Zaman İçinde”, “Gurbet”, “Kimsesizlik”
45	Necmettin Halil Onan	“Çakıl Taşları”, “Gemi”, “Mâzideki Hâtıralar”, “Temenni”, “Günlerim”, “Bir Yolcuya”, “Gece”, “Akşamlar Tekin Değildir”
46	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Yağmur”, “Her Şey Yerli Yerinde”, “Bursa’da Zaman”, “Ne İçindeyim Zamanın”
47	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Deniz Sarhoşları”, “Sevgilime”, “Denizde Akşam”, “Gönlüm”, “Bursa’da Akşam”, “Yayla Dumanı”, “Son Şehir”
48	Necip Fazıl Kısakürek	“Örümcek Ağı”, “Ayrılık Vakti”, “Saçların”, “Deniz”, “Anneciğim”, “Sayıklama”, “Hırs”, “Heykel”, “Noktürn”, “Yıldızlı Bir Gecede”, “Kaldırımlar”, “Otel Odalarında”, “Bu Yağmur”, “Yolculuk”, “Geçen Dakikalarım”, “Ben”

Tablo 28: Kenan Akyüz- Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi (1860-1923)

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.13. Mehmet Sunullah Arısoy- Deste: Yeni Türk Şiiri

Mehmet Sunullah Arısoy tarafından hazırlanan eser 1953 yılında basılmıştır. Eser iki cilt hâlinde planlanmıştır. Birinci cilde 1920 yılına kadar doğan şairler, ikinci cilde 1920 yılından sonra doğan şairler alınmıştır. Toplamda otuz dört şair bulunan eserde şairlerin biyografilerine yer verilmemiş, edebî yönleri ve eserleri üzerinde durulmuştur. Aynı zamanda yazar tarafından değerlendirmeler yapılmış ve şairlerin niçin seçildiği tek tek açıklanmıştır. Hacim bakımından sıkıntı yaşamamak adına şairlerin şiir anlayışlarını temsil ettiği düşünülen şiirlerinden örnekler seçilmiştir. Mehmet Sunullah Arısoy, yüz otuz bir şiir içinde en beğendiği şair olarak açıkladığı (Arısoy, 1953, s. 15) Cahit Sıtkı Tarancı’ya ve yeni şairler arasında hiciv yönüyle ön plana çıkan, olgunluk döneminde daha başarılı şiirler yazacağına inandığı (Arısoy, 1953, s. 30) Oktay Rifat Horozcu’ya daha fazla yer ayırmıştır.

Mehmet Sunullah Arısoy esere yazdığı ön sözde Hececilerden sonra hızla değişen yenileşme ve gelişme gösteren yeni Türk şiirini bir deste hâlinde sunmak istediği için eseri oluşturduğunu açıklar. Aynı zamanda yeni şiirin her yönünü tespit etmek, genel karakterini ve değerini ortaya koyabilmek, daha önceki antolojilerde eksik bırakılan

yerleri tamamlayabilmek amacıyla bütün bir eser ortaya koymaya çalıştığını, yeni şiiri ele aldığı için eski anlayışla yazan şairlere genel anlamıyla yer vermediğini, sadece yaşça en genç olanlardan örnekler aldığını ifade eder (Arısoy, 1953, s. 3).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MEHMET SUNULLAH ARISOY- DESTE: YENİ TÜRK ŞİİRİ		
Sayı	Şair	Şiir
1	Ercüment Behzat Lav	“Ballade” lardan, “Anadolu Destanı” ndan
2	Ahmet Muhip Dıranas	“Hergünkü Şarkı”, “Mahrem”, “Ayaklar”, “Aynalar”
3	Ziya Osman Saba	“Sevgiler”, “Evim, Karım, Çocuğum”, “Bütün Saadetler Mümkündür”
4	Cahit Sıtkı Tarancı	“Abbas”, “Garip Kişi”, “Şaşırtmaca”, “Dalgın Ölü”, “Tereke”, “Portre”, “Ölü”
5	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Susadım”, “Paramparça”, “Kara Dut”, “Türküler Dolusu” ndan
6	Oğuz Kâzım Atok	“Yazısız Oyun”, “Seneler Geçtikçe”, “Dünya Heykelleri”
7	Fazıl Hüsni Dağlarca	“Ağır Hasta”, “Çakırın Destanı”ndan, “Dünyaca”, “Kızılırmak Kıyıları”
8	Oktay Rifat Horozcu	“Fareler ve İnsanlar”, “İstanbul Türküsü”, “Polonyalı Çocuklar”, “Anış”, “Balıkçılar”, “Karıma”
9	Orhan Veli Kanık	“Şoförün Karısı”, “Söz”, “Değil”, “Vatan İçin”, “Sere Serpe”, “Ölüme Yakın”
10	Selahaddin Aldanır	“Tavla Şampiyonu”, “Selâm Bırakıp”, “Memleket Saat Ayarı”
11	Melih Cevdet Anday	“Sevda Rüzgârı”, “Zavallı Ethem”, “Tohum”, “Alaturka”, “Yalan”
12	Baki Süha Ediboğlu	“Eylülünden Sonra”, “İstanbul”, “Mezarlık”
13	Mümtaz Zeki Taşkın	“Şiir”, “Davet”, “Kuyu”, “Yere Göğe Dair”
14	Orhon M. Arıburnu	“Nasıl Sevmem”, “Hürriyet”, “Vur Bana”, “Fakir”
15	Cahit Saffet Irgat	“Perişan”, “İrgat”, “ Birisi”, “Ağaç”
16	Behçet Necatigil	“Çevre”, “Kaydı Silinen”, “Zor Geçit”, “Yenilik”
17	Cahit Külebi	“Sivas Yollarında”, “Dostlara Türkü”
18	Nahit Ulvi Akgün	“Birtakım İnsanlar”, “Daima”, “Hayalet”
19	N. İlhan Berk	“Açıklama”, “İstanbul”, “Ağacın Her Sabahki Duyduğu”, “Kilim”
20	Fethi Giray	“Garipseme”, “Yemen Türküsü”, “Birkaç Resim”
21	Vehbi Kızılgün	“Davet”, “Bir Garip Kişiyim”
22	Hasan Şimşek	“Yabancı”, “Merhaba”, “Nekâhat Şiirleri”, “Tazim”, “Kaybettiğim”, “Ferahlık”
23	Sâlah Bırsel	“Güzin’in Gençlik Yılları”, “Salah Bırsel’in Aşkı”, “Hacivat’ın Karısı”, “Akşamüstü Ölmek”
24	Avni Dökmeci	“Vatan”, “Deniz, Su, Meyva, Sen, Ben”, “Bu Şiir”, “Koyun”, “Yürüyüş”
25	Ceyhun Atuf Kansu	“Halk Şafağı”, “Dünya Dostu”, “Çocuk Şarkıları”
26	Suat Taşer	“Türkülerin İki Gözü İki Çeşme”, “Duvardaki Resim”, “Aynı Güneşte Isınıyoruz”, “Düşün”
27	Halim Yağcıoğlu	“Cebecide”, “Bu Sonsuz Akışta”, “Bir Vatan Parçası”
28	Sabahaddin Kudret Aksal	“Bir Resimde Atatürk”, “Gecenin Rahmeti”, “Belayı Aşk”, “Birinci Gece”
29	Mehmet Kemal	“Uygun Adım”, “Giden”, “Boşta ki”, “Zalim Akşamüstleri”
30	İbrahim Minnetoğlu	“Güzellik”, “Ras”, “Bir Genç Kız Ölmüştü”
31	Rüştü Onur	“Akşam Olur”, “Bahar”, “Sabaha Karşı”, “Nasip”, “Hüvelbaki”, “Nostalji”

32	Arif Hikmet Par	“Kartal Bakışlı Deha”dan, “Meydanlarda Yanan Ateş”, “Meydanda Bir Oyun Oynandı”, “Garip”
33	Ö. F. Toprak	“Buna Ol Hikâye Dedik”ten, “Benim Sarı Başağım”, “Aşk Şarkısı”
34	Emin Ülgener	“Bukalemun”, “Şehri Yutan Adam”, “Mansurun Sesi”, “Yıldızlar Düğünü”

Tablo 29: Mehmet Sunullah Arısoy- Deste: Yeni Türk Şiiri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.14. Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri I

Mehmet Kaplan tarafından hazırlanan eser 1954 yılında basılmıştır. Birinci basımında on beş şairin şiirini tahlil eden Kaplan, eserin ilgi görmesi üzerine sonraki basımlarında birtakım değişikliklere gitmiştir. Bununla ilgili olarak eserin dördüncü ve beşinci basımına yazdığı ön sözde, “Dördüncü baskıyı hazırlarken, esas itibariyle tahlillere dokunmamakla beraber eskiyen bazı kelimeleri değiştirdim; Servet-i Fünûn ve II. Meşrutiyet devrine mensup ikinci derecedeki şairlerden bazılarının eserlerini ilâve ettim” ifadelerini kullanır (Kaplan, 2011, s. 15). Birinci basımında diğer şairlerin bir şiiri bulunurken Tefik Fikret’in iki şiiri vardır. Daha sonraki basımda Fuad Köprülü’nün de iki şiiri yer alır.

Kaplan, şiirlerin tahlili hususunda, Tanzimat devrinden Cumhuriyet devrine kadar Türk şiirinin başlıca temsillerinin tipik eserlerini ele aldığını, eserleri hem kendi içinde hem de Türk edebiyatı içerisinde incelediğini, merkeze “metni” koyarak metne hâkim olan genel ruhu, bu ruhun ortaya konuş şeklini ve metnin üslûbunu incelediğini açıklar. Aynı zamanda metinle şair arasındaki ilişkiye de değindiğini belirtir. Daha önce yapılan şiir tahlilleri anlayışı yerine Batı’da yavaş yavaş gelişen bu anlayışın Türkiye’de örneğini göstermek, edebiyat öğrencilerine tahlil yapmayı öğretmek, liselerdeki edebiyat öğretmenlerine yol göstermek amacıyla böyle bir antoloji hazırladığını ifade eder (Kaplan, 1954, s. 4).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MEHMET KAPLAN- ŞİİR TAHLİLLERİ I		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Akif Paşa	“Kaside- i Adem”
2	Şinasi	“Münacaat”
3	Namık Kemâl	“Hürriyet Kasidesi”
4	Ziya Paşa	“Tercii Bent”
5	Sadullah Paşa	“On Dokuzuncu Asır”
6	Abdülhak Hamid Tarhan	“Külbe-i İştîyak”
7	Recaizade Mahmut Ekrem	“Yakacık’da Akşamdan Sonra Bir Mezar Âlemi”

8	Muallim Naci	“Köylü Kızların Şarkısı”
9	Cenab Şehabettin	“Elhân-ı Şîta”
10	Tevfik Fikret	“Sis”, “Halûk’un Amentüsü”
11	Ahmet Haşim	“Yollar”
12	Mehmet Âkif Ersoy	“Süleymaniye Kürsüsü’nden Bir Parça”
13	Ziya Gökalp	“Altın Destan”
14	Yahya Kemal Beyatlı	“Açık Deniz”
Sonraki Basımında Eklenen Şair ve Şiirleri		
15	Hüseyin Siret Özsever	“Ölümünden Sonra”
16	İsmail Safa	“Öksüz Ahmed”
17	Ali Ekrem Bolayır	“Küçük Şeyler”
18	Faik Ali Ozansoy	“Benim Semâ-yı Hayâlîm”
19	Süleyman Nazif	“Dâüssıla”
20	Celal Sahir Erozan	“Beyaz Gölgele”
21	Fuad Köprülü	“Melâl-i Mesâ”, “Akıncı Türküleri”
22	Tahsin Nahit	“Uzlette”
23	Hamdullah Suphi Tanrıöver	“İstanbul Akşamı”
24	Emin Bülend Serdaroğlu	“Kin”
25	Mehmet Emin Yurdakul	“Anadolu’dan Bir Ses Yahut Cenge Giderken”
26	Ali Canip Yöntem	“Sokak Feneri”
27	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Şâm-ı Garîban”
28	Halit Fahri Ozansoy	“Şadırvanlar”
29	Enis Behiç Koryürek	“Venedikli Korsan Kızı”
30	Orhan Seyfi Orhon	“Gönlüm”

Tablo 30: Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri I

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.15. Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri -II

Mehmet Kaplan tarafından hazırlanan eserin ikinci cildi 1965 yılında yayımlanır. Tezde yararlandığımız kaynak 2011 yılında basılan 19. baskısıdır. Kaplan ikinci cildin birinci baskısında otuz dört şairin şiirine yer verir. Ancak yoğun ilgi dolayısıyla Cumhuriyet’in 50. yılına özel yapılan basımına yeni şairler ve şiirler ekleyerek bu sayıyı artırır. Kaplan yazdığı ön sözde, esere alınan şairler konusunda kararsızlıklar yaşamasına rağmen eserleri antolojilere girmiş ya da isimleri edebiyat çevrelerinde fazlaca duyulmuş isimleri; şiir anlayışında yeni, özgün denemeler yapan şairlerin bazılarını eserine aldığını, Cumhuriyet devri Türk şiiri hakkında panoramik bir görüş vermeye çalıştığını ifade eder. Eserde kullanılan yöntemi açıklarken birinci ciltte olduğu gibi bu ciltte de merkeze “metni” aldığını, metnin estetik yönünü ortaya koymaya çalışırken sosyal havaya ve kısaca şairlerin biyografilerine değinildiğini belirtir (Kaplan, 2011, s. 12).

Eserde yer alan şairler ve şiirleri Tablo 31’de gösterilmiştir.

MEHMET KAPLAN- ŞİİR TAHLİLLERİ -II		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Han Duvarları”
2	Kemalettin Kamu	“Bingöl Çobanları”

3	Ali Mümtaz Arolat	“Bir Gemi Yelken Açtı”
4	Salih Zeki Aktay	“Nemflerin Duası”
5	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Deniz Sarhoşları”
6	Sabri Esat Siyavuşgil	“Odalar ve Sofalar”
7	Ahmet Kutsi Tecer	“Nerdesin”
8	Necip Fazıl Kısakürek	“Kaldırımlar”
9	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bursa’da Zaman”
10	Ahmet Muhip Dıranas	“Fahriye Abla”
11	Cahit Sıtkı Tarancı	“Otuz Beş Yaş Şiiri”
12	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Karadut”
13	Orhan Veli Kanık	“Oktay’a Mektuplar”
14	Sait Faik Abasıyanık	“Köprü”
15	Melih Cevdet Anday	“Atom H”
16	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Epeski”
17	Oktay Rifat	“II”
18	Asaf Halet Çelebi	“Mağara”
19	İlhan Berk	“Balad”
20	Behçet Necatigil	“Dışarda”
21	Nacati Cumalı	“Karakolda”
22	Attilâ İlhan	“Yorgun Serüvenci”
23	Cemal Süreya	“Üvercinka”
24	Cahit Külebi	“Tokat’a Doğru”
25	Özdemir Asaf	“Kafile”
26	Edip Cansever	“Masa da Masaymış Ha”
27	Turgut Uyar	“Göge Bakma Durağı”
28	Zeki Ömer Defne	“Ziller Çalacak”
29	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Binbirinci Gece”
30	Mustafa Seyit Sütüven	“Sütüven”
31	Selâhattin Batu	“O Büyük Kuşlar”
32	Sezai Karakoç	“Kapalı Çarşı”
33	Ayhan Kırda	“Cehennemle Kurulan Kamp”
34	Nazım Hikmet	“Makinalaşmak”
35	İsmail Hami Danişment	“Rabia Hatun Şiirleri”
36	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Kara Toprak”
37	Kemal Edip Kürkcüoğlu	“Dönüş Âlemi”
38	Halide Nusret Zorlutuna	“Arz-ı Hal”
39	Arif Nihat Asya	“Bayrak”
40	Behçet Kemal Çağlar	“Baş Dönmeleri”
41	Ziya Osman Saba	“Düşümde”
42	Coşkun Ertepinar	“Kırın Tepesindeki Ağaca Övgü”
43	Baki Süha Ediboğlu	“Artist Selma”
44	Kemal Kaplanlı	“Korku”
45	İlhan Geçer	“Küçük İstasyonlar”
46	Hasan Şimşek	“Çağrışım”
47	Halim Yağcıoğlu	“Türkiyem Türkiyem Ana Toprak”
48	Salâh Bırsel	“Kuzuname”
49	Ceyhan Atuf Kansu	“Ayaş Yolunda”
50	Sabahattin Kudret Aksal	“Geceyle Gelen”
51	İbrahim Minnetoğlu	“Kan”
52	Osman Attilâ	“Arzuhalci”
53	İbrahim Zeki Burdurlu	“Yavaş Yavaş”
54	Feyzi Halıcı	“Ellerime Kar Yağıyor”
55	Mehmet Çınarlı	“Gerçek Hayali Aştı”
56	Nüvit Özdoğru	“Ülke”
57	Başaran	“Tozudur Gider Bir At”

58	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Bu Şehir”
59	Nüzhet Erman	“Şiir Değildir”
60	Gültekin Samanoğlu	“Geceleyin Çiçekler”
61	Nurettin Özdemir	“Gece’de”
62	Osman Türkay	“Beethoven’de Aydınlığa Uyanmak”
63	Ahmet Arif	“Karanlık Sokağı”
64	Ercüment Uçarı	“Aşk”
65	Mustafa Necati Karaer	“Samanyolu ve Şiir”
66	Talât Sait Halman	“Bir’ler”
67	Ülkü Tamer	“Düello”
68	Türkân İldeniz	“Bekleyiş”
69	Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu	“Malazgirt Destanı’ndan”
70	Erdem Beyazıt	“Birazdan Gün Doğacak”
71	Hamit Macit Selekler	“Dünya Defterinde Kalan Adımız”

Tablo 31: Mehmet Kaplan- Şiir Tahlilleri II

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.16. Suat Hızarcı- Tanzimat Edebiyatı Antolojisi

Suat Hızarcı tarafından hazırlanan eser 1955 yılında Varlık yayınları arasında basılmıştır. Eserde on beş sanatçı bulunmaktadır. Beş şiiriyle Ahmet Vefik Paşa’ya daha fazla yer ayrılmıştır. “Antolojiye Alınan Yazarlar”⁶ başlığı altında antolojide yer alan şairlerin hayat hikâyeleri ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Antolojide hem nazım hem nesir türünden örnekler sunulmuştur.

Antolojide “Tanzimat Edebiyatı” bölüm başlığı altında “Siyasi Durum”, “İslahat Hareketleri” ve “Tanzimat Edebiyatı” alt başlıkları yer almaktadır. Suat Hızarcı, bu alt başlıklar içinde Tanzimat edebiyatının oluşmasını sağlayan ortamı ve edebiyata etkilerini açıklar. “Tanzimat Edebiyatı” bölümünde, Tanzimat edebiyatının ve sanatçıların genel özelliklerini, sanatçıların divan edebiyatı sanatçılarından ayrılan yönlerini, kullanılan dilin özelliklerini, edebî türlerin özelliklerini, ölçü- nazım biçimi- nazım birimi gibi ahenk unsurlarının değişen yönlerini örneklerle gösterir.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

SUAT HIZARCI- TANZİMAT EDEBİYATI ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Âkif Paşa	“Adem Kasidesi”, “Mersiye”, “Türkü”, “Şeyh Müştak’a Mektup”
2	Ethem Pertev Paşa	“Destan”, “Av’ave”
3	Cevdet Paşa	“Tarih-i Cevdet”, “Gazel”

⁶ Bu başlığın yanında “Bu kitapta, Varlık “Türk Klasikleri” serisinde kendilerine ayrı kitaplar ayrılan sanatçıların dışında kalan şair ve yazarların eserlerinden seçme parçalar toplanmıştır.” yazılı bir dipnot bulunmaktadır. (Hızarcı, 1955, s. 19)

4	Mustafa Nuri Paşa	“Netayic’ül Vukuat”
5	Ahmet Vefik Paşa	“Zor Nikâh”, “Zoraki Tabip”, “Tabib-i Aşk”, “Meraki”, “Tartuffe”
6	Süleyman Paşa	“Tarih-i Âlem”, “Recaizade Mahmut Ekrem’ e Mektup”
7	Ali Suavi	“Tercüme-i Hal ve Sergüzeşti”
8	Sadullah Paşa	“Berlin Mektubu”, “On Dokuzuncu Asır”
9	Ali Bey	“Ayyar Hamza”, “Lehçet’ül Hakayık”, “Seyahat Jurnalı” (Bağdat)
10	Ebuzziya Tefvik	“Yeni Osmanlılar Tarihi”
11	Manastırlı Rifat	“Görenek”
12	Şemseddin Sami	“Lisan-ı Türkî”, “İfade-i Meram”, “Taaşuk-i Talât ve Fitnat”, “Besa- yahut- Ahde Vefa”
13	Mehmet Murat	“Tarih-i Ebulfârûk”, “Turfanda mı Yoksa Turfa mı?” bir parça
14	Nâbizade Nâzım	“Karabibik”ten bir parça
15	İsmail Safa	“Selami’nin Validesi İçin Mersiyedir”, “Öksüz Ahmet”, “Ey Halk Uyan”

Tablo 32: Suat Hızarcı- Tanzimat Edebiyatı Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.17. Kemal Yerdelen- Yeni Şiirimizden Seçmeler

Kemal Yerdelen tarafından hazırlanan eser 1955 yılında basılmıştır. Antolojide yer alan şairler doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Hayatta olan şairlerin ismi tek çizgi ile gösterilirken hayatını kaybeden şairlerin isimler iki çizgi arasında gösterilmiştir. Antolojide otuz bir şair ve yetmiş bir şiir vardır. Orhan Veli altı şiiriyle eserde en geniş yer ayrılan şairdir. Ondan sonra beş şiiriyle Cahit Sıtkı Tarancı gelmektedir.

Kemal Yerdelen esere yazdığı ön sözde, şiirleri ve şairleri kendi beğenilerine göre seçtiğini, beğenenler olacağı gibi beğenmeyenlerin de olacağını söyler. Yeni şiirin, eski şiire bir reaksiyon olarak doğduğu, yıkıcı bir amaç taşıdığı ve kolaya kaçan bir anlayış olarak görüldüğü için yeni şiir hakkında olumsuz düşünceler ortaya çıktığını, insanların ciddi olmayan, yarım yamalak bir bakışla yeni şiire yaklaştığını ya da şiirlere ilgi duymadığını ifade eder. Hazırladığı antoloji ile bu durumu biraz olsun değiştirebilirse eserinin işe yarayacağını belirtir (Yerdelen, 1955, s. 4).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

KEMAL YERDELEN- YENİ ŞİİRİMİZDEN SEÇMELER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ahmet Muhip Dıranas	“Şehrin Üstünden Geçen Bulutlar”, “Elif”, “Serenat”
2	Cahit Sıtkı Tarancı	“Paydos”, “Otuz Beş Yaş Şiiri” ⁷ , “Korktuğum Şey”, “Ölümden Sonra”, “Yadigâr”
3	Ziya Osman Saba	“Sebil ve Güvercinler”, “Cümlemiz”

⁷ Şiirin altında “Bu şiir, C.H.P. 1946 şiir müsabakasında birinci mükâfatı kazanmıştır.” yazılı bir not vardır. (Yerdelen, 1955, s. 10)

4	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Bahçe İçinde Ev, Ev İçinde Düşünmek” ⁸
5	Sait Faik Abasıyanık	“Söyliyemiyorum”, “Bir Masa”
6	Bedri Rahmi Eyüpoğlu	“Açıl Toprak Açıl”, “Param Parça”
7	Asaf Halet Çelebi	“Hırsız”, “Sidharda”
8	Orhan Veli	“İstanbul Türküsü”, “Galata Köprüsü”, “Değil”, “Güzel Havalarda”, “Bir Roman Kahramanı”, “Ayrılış”
9	Oktay Rifat	“Kervan”, “Hatırlama”, “Kadeh”
10	Melih Cevdet Anday	“Mezarlık”, “Alaturka”, “Dayan”
11	Sabahattin Tahsin Teoman	“Rıhtım Sisleri”, “Biri”
12	Behçet Necatigil	“Tempora Mutantur”, “Kır Şarkısı”, “Gençken I- II”,
13	İlhan Berk	“İstanbul”
14	Cahit Irgat	“Gıcır”, “Korkuyorum”
15	Cahit Külebi	“Diken”, “İstanbul”, “Sivas Yollarında”, “Cebeci Köprüsü”
16	Faik Baysal	“Harp ve İnsanlık”, “Aleladedler”
17	Fethi Giray	“Garipseme”, “Yemen Türküsü”
18	Nahid Ulvi	“Birisi”, “Manavlar”
19	Hasan Şimşek	“Yalnızlık Şiiri”
20	Sabahattin Kudret Aksal	“Haziran”, “Yaz Gecesi”
21	Rüştü Onur	“Memnuniyet”, “İtiraf”
22	Necati Cumalı	“Pencere”, “Yaz Geceleri”
23	Nezih Cansel	“Sinop”
24	Muzaffer Tayyip Uslu	“İstanbul’a Hasret”, “Kan”
25	Özdemir Asaf	“Geceler”, “Mesaj”
26	Attilâ İlhan	“Türkiye”, “Sisler Bulvarı”, “Pia”
27	Kenan Harun	“Dudaklarımda”, “Bir Gurbetten”
28	Metin Eloğlu	“Eloğlu”, “Akılsız Kalem”
29	Turgut Uyar	“Turnam Seninle”
30	İlhan Demiraslan	“Haydarpaşa Garı Gibi”, “Gece Konusunda Şiir”
31	Teoman Karahun	“Memleket Aşığı”

Tablo 33: Kemal Yerdelen- Yeni Şiirimizden Seçmeler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.18. Yeni Türk Şiiri Antolojisi

Eser, Yeditepe yayınları arasında 1956 yılında basılmıştır. “Birkaç Söz” başlığı isimli giriş yazısında antolojiye girecek şairlerin adlarının altışar kişilik listeler halinde *Yeditepe* gazetesinde ilan edildiği, okuyuculardan şairlerin en beğendikleri beş şiiri sıralamaları istendiği ve okuyuculardan gelen mektuplar doğrultusunda en beğenilen şiirlerin, antolojinin metin kısmını oluşturduğu ifade edilmiştir. Eserin bu yönüyle bir ilk olduğu ve dönemin edebî zevkini çizmesi bakımından önem taşıdığı belirtilmiştir (Yeditepe, 1956, s. 4). Eserde on sekiz şair bulunmaktadır. Her şairden okuyucuların beğendiği beş şiir seçilirken Orhan Veli’nin altı şiirine de yer verilmiştir. Eserdeki şairlerin biyografileri Ünal Tekinalp tarafından hazırlanmıştır.

⁸ Şiirin altında “Bu şiir, C.H.P. 1946 şiir müsabakasında üçüncü mükâfatı kazanmıştır.” yazılı bir not vardır. (Yerdelen, 1955, s. 16)

YENİ TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Melih Cevdet Anday	“Alaturka”, “Düzenli Dünya”, “Tohum”, “Anı”, “Medeniyet”
2	İlhan Berk	“Bir Alageyik”, “Kilim”, “Kasım Ayı”, “Yaşadıkça”, “Ayrığın Yüreği”
3	Salah Birsell	“Hacivat’ın Karısı”, “Meydandan Geçen Kızlar”, “Davul Zurna”, “Güzin’in Sonraki Yılları”, “Güneş ve Kertenkele”
4	Asaf Halet Çelebi	“Ayna”, “Mariyya I”, “Mariyya II”, “Hırsız”, “İbrahim”, “He”
5	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Sivaslı Karınca”, “Kızılırmak Kıyıları”, “Dünyaca”, “Yeryüzü Sevgisi”, “Elâlem”
6	Ahmet Muhip Dıranas	“Fahriye Abla”, “Ayaklar”, “Şehrin Üstünden Geçen Bulutlar”, “Adamlar”, “Olvido”
7	Metin Eloğlu	“Düdüklü Tencere”, “Erkek Zeliha’nın Torunu”, “Çingirak”, “Dedikodu”, “Xavier Cugat”
8	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Karadut”, “Paramparça”, “Sitem”, “Can Eriği”, “Kara Seveda”
9	Cahit Irgat	“Ağaç”, “Melodram”, “Perişan”, “Yapı”, “Çıkmaz Sokak”
10	Attilâ İlhan	“Bir, Üç ve Beş”, “Pia”, “Bir Kırmızı, Bir Yeşil”, “Türkiye”, “Cinayet Saati”
11	Orhan Veli Kanık	“Kitabe-i Sengi Mezar I- II- III”, “Karşı”, “İstanbul Türküsü”, “Sere Serpe”, “Kuyruklu Şiir”, “Cevap”
12	Cahit Külebi	“Rüzgâr”, “Hikâye”, “Sivas Yollarında”, “Yurdum”, “Cebeci Köprüsü”
13	Ercüment Behzat Lav	“Mağara Adamı”, “Akdeniz’e Hasret”, “Anadolu Destanı”ndan, “Deniz Şairi Halikarnas Balıkcısına”, “Tam-Tam”
14	Behçet Necatigil	“Gizli Seveda”, “Kurşun”, “Barbaros Meydanı I-II”, “Serin Mavi”, “Keyif”
15	Oktay Rifat	“Son Söz”, “Hayranlık”, “Uludağ Sokak Satıcıları”, “Karıma”, “Fareler ve İnsanlar”
16	Cahit Sıtkı Tarancı	“Otuz Beş Yaş Şiiri”, “Gün Eksilmesin Pencereyden”, “Abbas”, “Düşten Güzel”, “Garip Kişi”
17	Suat Taşer	“Gördüm”, “Haraç Mezat”, “Türklerin İki Gözü İki Çeşme”, “Aynı Güneşte Isınıyoruz”, “Düşün”
18	Nevzat Üstün	“Kara Mustafa”, “Hayvanat Bahçesi”, “Köprübaşı”, “Kilim”, “Hırsız Hasan”

Tablo 34: Okuyucuların Hazırladığı Yeni Türk Şiiri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.19. Tahir Alangu- Servet-i Fünun Edebiyatı Antolojisi

Tahir Alangu tarafından hazırlanan eser 1958 yılında Varlık yayınları içerisinde basılmıştır. Eserde yedi şair, iki yazar bulunmaktadır. Alangu, esere yazdığı “Giriş: Antolojiye Alınan Yazarlar” başlıklı yazısında daha önce hazırlanan *Türk Klasikleri* serisi içinde müstakil küçük monografiler içinde Tevfik Fikret, Halit Ziya, Cenap Şahabettin, Mehmet Rauf, Süleyman Nazif, Hüseyin Cahit ve ayrı bir kitap olarak basılan Ahmet Hikmet Müftüoğlu’nun bu antolojiye alınmadığını, o eserlerle beraber bu antolojinin bir bütünlük oluşturduğunu belirtir (Alangu, 1958, s. 2). Antolojide, sanatçıların biyografileri ve edebî hayatları hakkında bilgi verildikten sonra eserlerinden örnekler sunulmuştur. Şiirlerin altına anlamı bilinmeyen kelimelerden oluşan mini sözlük kısımları eklenmiştir.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

TAHİR ALANGU- SERVET-İ FÜNUN EDEBİYATI ANTOLOJİSİ		
Sayı	Sanatçı Adı	Eser Adı
1	Ali Ekrem Bolayır	“Martı”, “Gül On Para”, “Kayıkçı I- II- III- IV- V”, “Vasiyyet”
2	Celâl Sahir Erozan	“Vefâsızlıklarım”, “Tuhfe-i Takdis”, “Leyâl-i Sâhiriyyet”, “Babama”, “Aşk-ı Mahrum”
3	H. Nazım	“Bir Gece”, “Her Zaman Görülür”, “Ona”, “Seher”,
4	Süleyman Nesib	“Dilenci Kız”, “Seninle”, “Ruhumun İhtiyacı”, “Kadınlığa Dair”, “Orduya”
5	Faik Ali Ozansoy	“Bir Hüsn-i Gaibe”, “Bir Şeb-i Mâzi”, “Nağme-i Teselli”, “Dicle Vadisi”
6	Hüseyin Siret Özsever	“Bülbül”, “Menekşe”, “Ayşecik”, “Cıvâr-ı Lanende”, “Nevâ- yı Hicrân”
7	Hüseyin Suat Yalçın	“Tahrir-i Melâl”, “Makber-i Dildâr”, “Kelebekler Margaritler”, “Bülbülüm”
8	Ahmet Şuayip	“Gustave Flaubert’ten Bir Parça”, “Flaubert’in Tabiatı” (Nesir)
9	Saffeti Ziya	“Salon Köşelerinde” romanından bir parça

Tablo 35: Tahir Alangu- Servet-i Fünun Edebiyatı Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.20. Hüseyin Karakan- Şiirimizin Cumhuriyeti Yeniler

Hüseyin Karakan tarafından hazırlanan eser Türk şiirinin 1923-1958 yılları arasındaki durumunu göstermek amacıyla iki cilt olarak basılmıştır. Birinci cilde ulaşılamamıştır. 1958 yılında basılan ikinci cilt, Hüseyin Karakan’ın “Şiirimizin Uyanışı ve Geleceği Üzerine” yazısıyla başlar. Hüseyin Karakan bu yazıda yeni Türk şiirinin kuruluşu hakkında bilgiler verir. Ona göre bazı eksiklere rağmen Batı medeniyetini kavrayan kişi Yahya Kemal’dir. Türk şiirinin yeni meseleleri olduğunu hisseden kişi ise Ahmet Haşim’dir. Karakana’a göre Yahya Kemal ve Ahmet Haşim ile başlayan bu süreç Türk şiirinin yaşadığı gelişmelerle değişmiş, farklı özellikler kazanarak yeni bir şiir anlayışı ortaya çıkmıştır (Karakan, 1958, s. 10).

Eserde yirmi beş şair vardır. Antolojide en geniş alan Orhan Veli’ye ayrılmıştır. Giriş yazısından sonra Hüseyin Karakan’ın “Toprak Ana”, “Dostlukların Ölümü”, “Ortak Çizgi”, “Çizili Duran Yalnızlık” adlı şiirleri bulunmaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş, sadece şiirlerinden örnekler sunulmuştur. Şiirlerin altında hangi kaynaktan alındığı belirtilmiştir.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

HÜSEYİN KARAKAN- ŞİİRİMİZİN CUMHURİYETİ YENİLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Orhan Veli	“Masal”, “Uyku”, “Oktay’a Mektuplar”, “Gemliğe Doğru”, “Bayram”, “Hicret”, “Kitabe-i Seng-i Mezar”, “Güzel Havalara”, “Anlatamıyorum”, “Efkârlarımla”, “Söz”, “İllusion”, “İçinde”, “Sol Elim”, “Tahattur”, “Değil”, “Montör Sabri”, “Denizi Özleyenler İçin”, “Kapalı Çarşı”, “Sere Serpe”, “Gün Olur”, “İstanbul’u Dinliyorum”, “Hürriyete Övgü”, “İçerde”, “Ahmetler”, “Ayrılış”, “Bedava”, “Vatan İçin”, “Birdenbire”, “Kuyruklu Şiir”, “Dalgacı Mahmut”, “Aşk Resmi Geçidi”, “Rübai”, “Karanlıkta”, “Bir İş Var”
2	Oktay Rıfat	“Yalancı Dolma”, “Karıma”, “İstanbul Mavisi”, “Kadeh”, “Uludağ Sokak Satıcıları”, “Karga İle”, “Perçemli Sokak”, “Şehitlik”
3	Melih Cevdet Anday	“Hiroşima”, “Bu Gelen Gün”, “Fotoğraf”, “Düzenli Dünya”, “Tohum”, “Yalan”, “Rahatı Kaçan Ağaç”, “Yanyana”, “Bir Misafirliğe”
4	Behçet Necatigil	“Ölü Çizgi”, “Barbaros Meydanı II”, “Besinler”, “Elmalar”, “Birikir”, “Dörtlül Yonca”, “Çocuklar”, “Kayşa”
5	Cahit Külebi	“Sivas Yollarında”, “Çare”, “Tokad’a Doğru”, “Faydasız Deniz”, “Kadınlar”, “Nurullah Ataç’a”
6	Baki Süha Ediboğlu	“Gece Yağmuru”, “Yağmur”, “Akdeniz”, “Karanlıkta Giden Gemiler III”, “Dağ Rüzgârı”
7	Hasan İzzet Dinamo	“İki Arkadaş”, “Eski Ümitlerin Mezarlığı”, “Rübailer”
8	S. Aldanır	“Memleket Saat Ayarı”, “Elimin Demeci”, “Hoş”, “Pazarlık”, “Evlilik”, “Ankara”, “Selam Bırakıp”
9	Oğuz Tansel	“Mayku”, “Düşsel Gezi”
10	Cahit Saffet Irgat	“Sokak”, “Son Perde”, “Bir Çocuk Konuşuyor”, “Rüzgârlarım Konuşuyor”
11	İ.Abdülkadir Meriçboyu	“Beşiktaş Tramvayı”, “Dağ Başında”, “Birdenbire”, “Bir Seveda Türküsü”, “Cibali”, “Neden”, “Hoş Geldin Halil İbrahim”
12	Râbia Hâtun	“Pâyün Sadası”, “Bir Gül”, “Sönseydi”, “Hasret”, “Bir Kasedür”, “Canan İçümdedür”, “Güllerde Nola”, “Nakz İt Ki”, “Mağrıpta Gün Doğaydı”, “Büy-ı Gül”, “Kâş Ey”, “Dutsam Hayâl-i Yârı”, “Yıldızların Ziyası”
13	Sabahattin Teoman	“Odam”, “Hiroşima Akşamına Serenad”, “Işığın Çapraz Geldiği Saat”
14	Mümtaz Zeki Taşkın	“Hayti Adaları”, “Varyete”, “Hafakan”, “Bozcaada”, “Güvercinlerimiz ve Mavi”
15	Ahmet Altınsek	“Büyüme”, “Çocukluk”, “Karıma”, “Yolculuk Hali”
16	Halit Asım Demirsoy	“Mavi”, “Tasam”, “Sabır”, “Ocak Alevinde”, “Bir Köşe”
17	Hasan Şimşek	“Sebebe”, “Açar Açmaz”, “Tercüme-i Hal”, “Sıla”, “Ne Var Ki Toprakta”, “Gece Gündüz”, “Devam Eden”
18	Fethi Giray	“Rizeli Ali’nin Hikâyesi”, “İnsancıklar”, “Alt Alta Üst Üste”
19	Nahit Ulvi Akgün	“Bir Takım İnsanlar II”, “Her Şey Yerli Yerinde”
20	İskender Cenap Ege	“Sahil Şehri”, “Çocukluğumun Şehri”
21	Orhon M. Arıburnu	“İkinci Dünyadan”, “Bilirim”, “Cık Cık Cuk”, “Hürriyet”, “Gülizarın Kızı”, “Saplı Bomba”, “Eğlence Dünyası”, “Muhtekir”, “Dünya Döndükçe”, “Mahkûmlar”, “Zampok Eyin Pi”, “Cinnet Alâyımı”, “Ayna”
22	Salâh Bırsel	“Bir Şairin Ölümü”, “Güzin’in Gençlik Yılları”, “Hacivatın Karısı”, “Ağaçlı Pencere”, “Köçekçe”
23	İlhan Berk	“Defne”, “Bir Ağızdan”, “İstanbul’dan”, “1919”, “Ağacın Her Sabahki Duyduğu”, “Saint-Antoine’nin Sevişme Vakti”, “Sunu”, “Galile Denizi”
24	Ceyhun Atuf Kansu	“Şimali Şarkıye Doğru I”, “Yaz Rüzgârları”, “Güney Hastalığı”, “Yolcunun Türküsü”, “Yıkık Bir Kervansaray Ki”

25	Faik Baysal	“İlk Defa”, “Bir Hamal Öldü”, “Kore Destanı”
26	Halim Yağcıoğlu	“Mahir Bey”, “Cebeci’de”, “Muzaffer Tayyip Uslu”, “Cevriye ve İnzibat Üzerine Tekerleme”
27	Suat Taşer	“Sevda Rüzgârı”, “Haraç Mezat”
28	Ömer Faruk Toprak	“Saadetimiz”, “Haliç”
29	Mehmed Kemal Kurlunluoğlu	“Çare”, “Kuş ve Çocuk”, “Öğretmen”, “Güzin”, “Bir Kasabada İki Yıl”
30	Sabahattin Kudret Aksal	“Rüzgâr”, “Sevda Demi”, “Baca”, “Pencere”, “Okulu Yok”, “Yarı Karanlık”
31	Halit Tanyeli	“Otuz Yıl”, “Yeni”, “Hasbihâl”
32	Necati Cumalı	“İmbatla Gelen”, “Ay Işığı III”, “Yeni Bir Aşktan Önce”, “Hürriyete Övgü”, “Akdeniz I”, “Taşrada Küçük Bir Yer”, “Eksik Güneşler”, “Bekâr Odasının Romanı”, “Nekâhat”
33	Rüşti Onur	“Sabaha Karşı”, “Bir Hastalıktan Sonra III”, “Şükret Allah’a Çocuğum”, “Kuşluk Vakti II”, “İtiraf”, “Mektup”, “Hülâsa”, “Mennuniyet”
34	Muzaffer Tayyip Uslu	“Arkadaşlık I”, “Günaydın”, “İsimsiz”, “Evadoksiya”, “Kenar Mahalle Dilberi”, “Remzi Bey’e Şiirler”, “Rüşti’den Gelen Mektup”, “Kan”, “Öldükten Sonra”
35	Arif Hikmet Par	“20 Mayıs”, “Hasan Tıgılı’nın Dileği”, “Öğünç”
36	Osman Atilla	“Gözüm Seni”, “Ne Maviliktir Bu”, “Güpegündüz”
37	İbrahim Zeki Burdurlu	“Gül Kokar Bütün Tabiat”, “Lefke”
38	Özdemir Asaf	“Ç”, “Düşüngü”, “Kelimeler... Kelimeler”, “Mi”, “Mesaj”, “Biz”, “Masa”, “Portre”, “Telâş”, “Altıncı Gün”, “Jüri”, “Zoru”
39	Şükrü Enis Regü	“Sulh Dönüşü”, “Neden Eskimiyor”, “Harb İçinde”, “Harb Meydanı”
40	Kâmrân S. Yüce	“Rüya”, “Yok Deve”
41	Feyzi Halıcı	“Yâri Konuştum”, “Her Şey Mevcut, Zaman Yok”, “İstanbul Caddesi II”
42	Ahmed Arif	“Leylim Leylim”, “Ay Karanlık”, “Seni”, “Kara”
43	Metin Eloğlu	“Eloğlu”, “Düdüklü Tencere”, “Hazır Kasabaya...”, “Bildirmece”, “Sezar’ın Hakkı”, “Uyan”
44	Atilla İlhan	“Ölünün Sandığı Üstünde”, “Sisler Bulvarı”, “Yağmur Kaçağı”, “Türkiye”
45	Arif İbrahim Damar	“Gitme Kal”, “İstanbul Bulutu”, “Sunu”, “Aydın Hali”, “Ağır”, “Rûbâî”, “İşirken”
46	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Sonbahar Düşünceleri”, “Taş”, “Peşrev”, “Eşref Saati”, “Kader Kapıyı Çalıyor”, “Seninle Kardeş Değiliz”, “Sana Bir Tanrı Getirdim”
47	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Binbirinci Gece”, “Konya’da”
48	Talip Apaydın	“Susuzluk”, “Davet”, “Bahara Doğru”
49	İlhan Demiraslan	“Yeryüzünden Bahseden I. Şiir”, “Sabah Bakması”, “Deli Çiçek”, “Elişi”
50	Turgut Uyar	“Tel Cambazının...”, “Akçaburgazlı Yekta’nın...”
51	Ö. Edip Cansever	“Dipsiz Testi”, “Yerçekimli Karanfil”, “Canlılar”
52	Cemal Süreya Seber	“Nehir Boyunca Kadınlar Gördüm”, “Dalga”, “Üvercinka”

Tablo 36: Hüseyin Karakan- Şiirimizin Cumhuriyeti Yeniler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.21. Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun Kakinç – Büyük Türk Şiiri Antolojisi

Ümit Yaşar Oğuzcan ve Tarık Dursun K. Tarafından hazırlanan antoloji 1961 yılında basılmıştır. Kendi içinde Aşk ve Kadın, Ölüm, İstanbul, Ayrılık ve Yalnızlık, Taşlama, Tabiat konularına ayrılarak ayrı kitaplar hâlinde basılmıştır.

Şiirimizde Aşk ve Kadın adıyla 1961 yılında basılan eserin birinci cildinde altmış sekiz şair, yüz otuz dört şiir yer almaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Sadece doğum ve -varsa- ölüm tarihleri belirtilmiştir. Şairler doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN- TARIK DURSUN KAKINÇ – ŞİİRİMİZDE AŞK VE KADIN		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Vuslat”, “Erenköyü’nde Bahar”, “Geçmiş Yaz”, “Güftesiz Beste”
2	Ahmet Haşım	“Havuz”, “Parıltı”, “Şafakta”, “Karanfil”, “Bir Yaz Gecesi Hâtırası”
3	Orhan Seyfi Orhon	“Veda”, “Geldiği Günün Hâtırası”
4	Halit Fahri Ozansoy	“Sulara Dalan Gözler”
5	Enis Behiç Koryürek	“Ey Genç Kadın”
6	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Kıskanç Kadın”, “Firari”
7	Necip Fazıl Kısakürek	“Saçların”, “Beklenen”, “Tüten Ruh”
8	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Hatırlama”, “Yağmur”
9	Ahmet Kutsi Tecer	“Nerdesin?”, “Bir Hülya”
10	Zeki Ömer Defne	“Senin Yanında”
11	Selahattin Batu	“Aşk Hali”
12	Sait Faik Abasıyanık	“Yeis”, “Mektup”
13	Asaf Halet Çelebi	“Kunâla”
14	Yaşar Nabi Nayır	“Onar Mısra”
15	Ahmed Muhip Dıranas	“Serenad”, “Büyük Olsun”
16	Ziya Osman Saba	“Beyaz Ev”
17	Cahit Sıtkı Tarancı	“Serenad”, “Şaşırtmaca”, “Değişik”, “Desem Ki”
18	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Çil Çil”, “Sitem”, “Kara Sevda”
19	Munis Faik Ozansoy	“O Şeytan”
20	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Akdeniz”
21	Oktay Rifat Horozcu	“Karıma”, “Anış”, “Türkân İçin”, “Telli Telefon”
22	Orhan Veli Kanık	“Söz”, “Sere Serpe”, “Anlatamıyorum”, “Tahattur”
23	Celal Sılay	“Serenad”
24	Sabahattin Teoman	“Avuçlarımdaki Yüz”
25	Melih Cevdet Anday	“Sevda Rüzgârı”, “Seni Düşünüyorum”
26	Baki Süha Ediboğlu	“Karanlıkta Geçen Gemiler”
27	Oğuz Tansel	“Mayru”
28	İlhan Berk	“Gülizardı Gelen Aklına Ayvaz’ın”, “Ne Böyle Sevdalar Gördüm Ne Böyle Ayrılıklar”, “Sonnet”
29	Behçet Necatigil	“Gizli Sevda”, “Yenilik”
30	Celal Vardar	“Sevda”
31	İlhan Geçer	“Işıklı Yaşantı”
32	Cahit Külebi	“Hikâye”, “Kadınlar”, “Gizli Sevda”
33	A. Meriçboyu	“Dağ Başında”
34	Nahit Ulvi Akgün	“Sevdalı”, “Melahat’a”

35	Orhon Murat Arıburnu	“Şifre”, “La Le”, “Huyumca”
36	Hasan Şimşek	“Kalp Ağrısı”
37	Salâh Bırsel	“Salâh Bırsel’in Son Maceraları”
38	Ceyhun Atuf Kansu	“Yanık Hava”
39	Suat Taşer	“Sevdalılara Karşı”
40	Halim Yağcıoğlu	“Aşk Şiiri”
41	Sabahattin Kudret Aksal	“Sarışın”, “Şarkılı Kahve”, “Ne Yaparsın”, “Sevda”, “Bela-yı Aşk”
42	Mehmet Kemal	“Dişi”
43	Rüştü Onur	“Nasıl”
44	Ö. F. Toprak	“Aşk Şarkısı”
45	Necati Cumalı	“Seninle”, “Aşk Türküsü”, “Yeni Bir Aşkdan Önce”, “Ay Işığı I-III”
46	Ahmet Köksal	“İlk Aşk”
47	Şinasi Özdenoğlu	“Ellerin İçin Noktürn”
48	Muzaffer Tayyip Uslu	“Bir Sevda Şiiri”, “Benden Size”
49	Özdemir Asaf	“1=2”, “Dağın Ardına”, “Şarkılar”, “Kadınlar”
50	Feyzi Halıcı	“Misis Miniver”
51	Nevzat Üstün	“Sevişmek Var”
52	Mehmet Sunullah Arısoy	“Baharda Yazılmış Sevda Dilekçesi”
53	Arif Damar	“Yol Yorgunu”
54	Attilâ İlhan	“Sisler Bulvarı”, “Belma Sebil”, “Ben Sana Mecburum”, “Suna Su İçin Koşma”
55	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Ağır İşçi”, “Kıskanç”, “Sonnet”, “Sevenler İçin”, “Dörtlülükler”, “Çıkamaz Sokak”
56	Sabih Şendil	“Bir Çatı Altında”
57	Turgut Uyar	“Kesiksiz Övgü”, “Sevda Üstüne”, “Sokaktan Geçen Kadın”
58	Edip Cansever	“Yerçekimli Karanfil”
59	Metin Eloğlu	“Isıl”, “Hadi Sene”, “İnci Elek”, “Uyan”
60	İlhan Demiraslan	“Romanlarda Yaşayan Adam”, “Sevişme Gücü”
61	Berin Taşan	“Aç Kapıyı Ben Geldim”
62	Nedret Gürçan	“Yasemin Sokağı”, “Yine Her Gece Yasemin Sokağında”, “Tedirgin Aşk Şiiri”, “Mutluluk Duyusuna Şiir”, “Yasemin Sokağı Aşk Sokağı”
63	Cemal Süreya	“Aşk”, “Üvercinka”
64	Gülten Akın	“Deli Kızın Türküsü IV”
65	Kemal Özer	“Yakınlaşma”, “Seni Anmakla Artıyorum”
66	Ali Püsküllüoğlu	“Es Harfi”
67	Ülkü Tamer	“Ben Sana Teşekkür Ederim”, “Yalnız Aşkı Yaşamaya”

Tablo 37: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun Kakinç- Şiirimizde Aşk ve Kadın

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şiirimizde Ölüm adıyla 1961 yılında basılan eserin ikinci cildinde elli yedi şair ve yüz on dört şiir bulunmaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş sadece doğum ve ölüm tarihleri belirtilmiştir. Şiirler, şairlerin doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. En geniş alan Cahit Sıtkı Tarancı’ya ayrılmıştır. Eserin sonunda “Düzeltilme” başlığı altında “Aşk ve Kadın” adlı kitapta Ali Püsküllüoğlu’nun “Es Harfi” şiirinin eksik çıktığını, bu eserde şiirin tamamının verildiği belirtilmiştir (Oğuzcan ve Dursun, 1961, s.75).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN- TARIK DURSUN K. – ŞİİRİMİZDE ÖLÜM		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Eylül Sonu”, “Rindlerin Ölümü”, “O Taraf”, “Sessiz Gemi”
2	Ahmet Haşim	“Ölmek”
3	Orhan Seyfi Orhon	“Vasiyet”, “Ölümünden Sonra”
4	Yusuf Ziya Ortaç	“Bir Gün”
5	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Ölmeden”
6	Necip Fazıl Kısakürek	“Noktürn II”
7	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Gül”, “Bir Gün İcadıyede”
8	Ahmet Kutsi Tecer	“Besbelli”
9	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Kim Bilir?”
10	Selâhattin Batu	“Ayışığında Selviler”
11	Asaf Halet Çelebi	“Sandukalar”, “Mansur”
12	Cevdet Kudret Solok	“On Ölüm Şarkısından”
13	Ahmet Muhip Dıranas	“Ayaklar”, “Aynalar”
14	Ziya Osman Saba	“Ahret”, “Rabbim Nihayet Sana”, “Bütün Saadetler Mümkündür”, “Orda da Geçiyor Günler”
15	Cahit Sıtkı Tarancı	“Perişan Sofra”, “Ölüm I- II”, “Âkıbet”, “İnsan Hali”, “Şubat Günü”, “Ölümünden Sonra”, “Bir de Baktım ki Ölmüşüm”, “Bir Ölünün Ağzından”, “Ölüm Tehlikesi”, “Dalgın Ölü”
16	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Çürümek Üstüne”
17	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Uzun Ot”, “Düştüm Bir Mezarlığa”, “Aralık Kapı”,
18	Oktay Rifat Horozcu	“Şehitlik”, “Karaca Ahmet”, “Kuzu”, “Âşık Merdiveni’nden” bir kısım
19	Orhan Veli Kanık	“Ölüme Yakın”, “Kitabe-i Seng-i Mezar I- II – III”, “Ölümünden Sonra Neşelenmek İçin Lied”, “İntihar”
20	Melih Cevdet Anday	“Ölü”, “Ölmüş Bir Arkadaştan Mektup”, “Tabutcu Dükkânı”, “Hiroşima”
21	Baki Süha Ediboğlu	“Gerçektir Öldüğüm”, “Mezarlık”
22	İlhan Berk	“Te Deum”
23	Behçet Necatigil	“Baş Sağlığı”, “Ölüme Yol”
24	Cahit Külebi	“Ölümlü İnsanlar İçin”
25	Nahit Ulvi Akgün	“Ölüme Dair”, “Hayalet”
26	Orhon Murat Arıburnu	“Mahkûmlar”
27	Hasan Şimşek	“Benden Öte”
28	Salâh Bırsel	“Ölümünden Önce”
29	Ceyhun Atuf Kansu	“Ben, gamlı, donuk kış güneşi” mısraıyla başlayan isimsiz şiir,
30	Emin Ülgener	“Yahya”, “Şehit”
31	Sabahattin Kudret Aksal	“Genç Ölü”, “Bir Ölü Dünyadaki Son Gününü Andı”, “Yalnız Ölü”
32	Mehmet Kemal	“İnce Mehmet”
33	Ahmet Köksal	“Yaşamak- Ölmek”
34	Ö. F. Toprak	“Cezayir”
35	Rüştü Onur	“Herhalde”, “Harb”, “Ellerim ve Ayaklarıma Veda”
36	Necati Cumalı	“Ölüme Yakın”, “Artık Konuşmadıklarına Göre”, “Bir Ölünün Gözleri”
37	Şinasi Özdenoğlu	“Ölüm Poemi”
38	Muzaffer Tayyip Uslu	“O Kan”, “Öldükten Sonra”, “Ölümü Düşünmek”, “Rüştü’den Gelen Mektup”
39	Özdemir Asaf	“Ölümümünden Biraz Sonra”
40	Mücap Oflluğlu	“Bir Ölüye”
41	Nevzat Üstün	“Ölü”
42	Arif Damar	“Ağıt”
43	Attilâ İlhan	“Geç Kalmış Ölü”
44	Talip Apaydın	“Yaşayan”
45	Başaran	“İlk Tohum Patladığında”

46	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Otuz Beş Duvarı”, “Ölümler Sıfır Sıfır”, “Son Mektup”, “Bir Yerde Ölüm Güzel Oluyor III”, “Orhan Veli”, “Darağacı”, “Bir Daha Ölmek”
47	Sabih Şendil	“Ölümüm”
48	Tugut Uyar	“Ölüme Dair Konuşmalar”
49	Edip Cansever	“Ay Kırmızı Aylar Kırmızılar”
50	Metin Eloğlu	“Aşk Sebebiyle Ölüm”, “Daha Neler”, “Yuvarlak Hesap”, “Kozalak Mahallesi”
51	Ayhan Hünel	“Sevo’ya Telgraf”, “Deniz”
52	Ercüment Uçarı	“Ölüm”
53	Berlin Taşan	“Nezih’e Ağıt”
54	Ece Ayhan	“Bir Ölü Macar Cambaz”, “Bir Elişi Tanrısı İçin Ağıt”
55	Cemal Süreya	“Sizin Hiç Babanız Öldü Mü?”
56	Kemal Özer	“Ağıt”
57	Ülkü Tamer	“Ölümdü Adı”

Tablo 38: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Ölüm

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şiirimizde İstanbul adıyla 1961 yılında basılan eserin üçüncü cildinde kırk dokuz şair ve seksen iki şiir yer almaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş sadece doğum ve ölüm tarihleri belirtilmiş, şiirlerinden örnekler sunulmuştur. En geniş alan Yahya Kemal Beyatlı’ya ayrılmıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN- TARIK DURSUN K. – ŞİİRİMİZDE İSTANBUL		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Hayâl Şehir”, “Siste Söyleniş”, “Bir Başka Tepeden”, “İstinye”, “Bedri’ye Masallar”, “İstanbul’un O Yerleri”
2	Mithat Cemal Kuntay	“Eski Boğaziçi”
3	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Göksu”
4	Selâhattin Batu	“Sultanahmet’te Öğle”
5	Sait Faik	“Köprü”
6	Ziya Osman Saba	“İstanbul”, “Garip İstanbul’unun Türküsü”
7	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Büyük Şehir”
8	Fazıl Hüsnü Dağlarca ⁹	
9	Oktay Rıfat	“İstanbul Türküsü”, “Âşık Merdiveni’nden”, “Pembe Yalı”
10	Orhan Veli	“İstanbul İçin”, “İstanbul Türküsü”, “Kapalı Çarşı”, “İstanbul’u Dinliyorum”, “Galata Köprüsü”
11	Baki Süha Ediboğlu	“Beylerbeyi Vapurunda”, “Beykoz Sırtlarında”, “İstanbul”
12	Cahit Irgat	“Pendik’te Sabah”, “İstanbul I- II- III”
13	Behçet Necatigil	“Barbaros Meydanı I”
14	Cahit Külebi	“İstanbul’daki”, “İstanbul”
15	A. Kadir	“Beşiktaş Tramvayı”, “Cibali”
16	Nahit Ulvi Akgün	“İstanbul’a Selâm”
17	Orhon Murat Arıburnu	“Üsküdar’a Karar”
18	İlhan Berk	“İstanbul Önünde İki Balık”, “İstanbul”, “Armağan”

⁹ Eserde Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın ismi yer almış ancak “Şiirlerinin alınmasına müsaade etmediği için antolojimizin bu kitabından itibaren kendisinden şiir alınmayacaktır” yazılı bir not bulunmaktadır (Oğuzcan ve Dursun, 1961).

19	Salâh Bırsel	“İstiklâl Caddesi”, “Emirgan”
20	Hikmet Şinasi Önel	“Pendik’ten Ayrılış”
21	Suat Taşer	“İstanbul’a Bak”
22	Halim Yağcıoğlu	“İstanbul İçin”
23	Sabahattin Kudret Aksal	“Bir Gün İstanbul’da”
24	Sabahattin Batur	“İstanbul”
25	Mehmet Kemal	“Der Vâsıf-ı Sitayış-i İstanbul”
26	Ö. F. Toprak	“Haliç”
27	Rıza Apak	“Sesini Kaybeden Kişi”
28	Muzaffer Tayyip Uslu	“Balık Pazarı”, “İstanbul’a Dönüş”
29	Şinasi Özdenoğlu	“Ben Bir Köyde Gözlerim İstanbul’da”
30	Mücap Ofloğlu	“İstanbul I-II-III”
31	Feyzi Halıcı	“Mavi Boğaz”
32	Nevzat Üstün	“İstanbul Üstüne”
33	M. Sunullah Arısoy	“Eyüp”
34	Arif Damar	“İstanbul Bulutu”, “İstanbul İçin”
35	Attilâ İlhan	“İstanbul Şehri Ağlıyor”, “İstanbul Ağrısı”
36	Ümit Yaşar Oğuzcan	“İstanbul”, “İstanbul Işık Işık”, “İstanbul Dedim de Seni Hatırladım”, “Üstüme Varma İstanbul”, “Lale Devri”
37	Sabih Şendil	İstanbul Şehrinde Kış”
38	Turgut Uyar	“Edirnekapi Üstüne Şiir”
39	Metin Eloğlu	“Yitikçi”, “Çılgar”, “Anı”
40	Can Yücel	“Balat Türküsü”, “Demin”
41	İlhan Demiraslan	“Haydarpaşa Garı Şiiri”
42	Mahmut Kuru	“İstanbul’u Yadırgama”
43	Ercüment Uçarı	“İstanbul”
44	Nedret Gürçan	“İstanbul’da Bir Sevdalı”
45	Cemal Süreya	“Güzelleme”
46	Gülten Akın	“Yalnızlık Camları”
47	Asaf Çiyiltepe	“Tarla Başında Bir Ben Varım Bir Senin Yokluğun”
48	Ali Püsküllüoğlu	“İstanbul”
49	Ülkü Tamer	“İstanbul”

Tablo 39: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde İstanbul

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şiirimizde Ayrılık ve Yalnızlık adıyla 1961 yılında basılan eserin dördüncü cildinde altmış şair ve yüz on dokuz şiir bulunmaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş sadece doğum ve ölüm tarihleri belirtilmiştir. Şiirler, şairlerin doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. En geniş alan Ümit Yaşar Oğuzcan’a ayrılmıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN- TARIK DURSUN K. – ŞİİRİMİZDE AYRILIK VE YALNIZLIK		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Kar Mûsikileri”, “Düşünce”, “Gurbet”
2	Ahmet Haşim	“Bir Günü Sonunda Arzu”, “Bahçe”, “Karanlık”, “Havuz”
3	Orhan Seyfi Orhun	“O, Beyaz Bir Kuştu”
4	Halit Fahri Ozansoy	“Bir ‘An’ın Peşinde”
5	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Senden Dönüş”
6	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Yağmur”, “Mavi, Maviydi Gökyüzü”
7	Ahmet Kutsi Tecer	“Çingirak”, “Rüzgâr Gülü”

8	Kemalettin Kamu	“Kimsesizlik”, “Gurbet Geceleri”
9	Necip Fazıl Kısakürek	“İstasyon”, “Ayrılık Vakti”, “Otel Odaları”
10	Necmettin Halil Onan	“Bir Han Duvarından”
11	Sabri Esat Siyavuşgil	“Bıkmak”
12	Asaf Halet Çelebi	“Mısır Kadim”, “He”
13	Yaşar Nabi Nayır	“Sen”
14	Ahmet Muhip Dıranas	“Köpük”, “Titrek Bir Damladır”, “Kar”
15	Ziya Osman Saba	“Yalnız”, “Beyaz”, “Sessizlik”
16	Cahit Sıtkı Tarancı	“Yalnızlığımız”, “Garip Kişi”, “Sıla”, “Madem Ki Vakit Akşam”, “Yalnızlık Macerası”
17	Orhan Veli Kanık	“Yalnızlık Şiiri”, “Ayrılık”, “Denizi Özleyenler İçin”, “Dağ Başı”
18	Oktay Rifat	“Kadeh”, “Güz Türküsü”, “Evvel Zaman İçinde”
19	Melih Cevdet Anday	“Kışlanın Ortasına Yağmur Yağdı”
20	Baki Süha Ediboğlu	“Dalgın”, “Güz Yaprığı”
21	İlhan Berk	“Sonnet”, “Rondo”
22	Celal Cumralı	“Bir Romanda Üçüncü Bölüm”
23	Behçet Necatigil	“Kirli Soru”, “Eşyalar, Sessizlik”
24	Celal Vardar	“Uzun”
25	A. Kadir	“Dağ Başında”
26	Cahit Külebi	“I” (“Bütün arkadaşlar Batı’ya gitti” mısraıyla başlayan şiir), “Tek Tanrı Sevi”, “Dost”
27	Nahit Ulvi Akgün	“Sonra”
28	Salâh Bırsel	“İşkambil”, “Piyanolu Ases”
29	Ceyhun Atuf Kansu	“Anadolu Güneşi”
30	Suat Taşer	“Garip Adam”, “Unutulmaz”
31	Halim Yağcıoğlu	“Giden”, “Kırık”
32	Sabahaddin Kudret Aksal	“Yalnızlık Hali”, “Tomurcuk”
33	Sabahattin Batur	“Taylar Koşusu”
34	Mehmed Kemal	“Dört Duvarın Dörtlüğü”, “Resim”
35	Ö.F. Toprak	“Sen Söyle Ceylân”
36	Rüşti Onur	“Sen Varken”, “Bir Şarkı Söyle Yavrum”, “Yalnızlık”
37	Necati Cumalı	“Balkon”, “Vurun Yalnızlığa”, “Korkulardan Bir Korku”, “Hatırlama”
38	Şinasi Özdenoğlu	“Ayrılık Türküsü I-II”
39	Muzaffer Tayyip Uslu	“Dert”, “Avare”, “Kime Söylesem”
40	Özdemir Asaf	“Sanki”, “Tentantion”, “Sensiz”
41	Mücap Ofluoğlu	“Ayrılık”, “Sensiz”
42	M. Sunullah Arısoy	“Yalnızlık Şiiri”
43	Arif Damar	“Beklerken”, “Çağrı”
44	Attilâ İlhan	“Uzun Hava”, “Yorgun Serüvenci”, “Sen Burda Bir Yabancı”, “Ağustos Çıkmazı”
45	Talip Apaydın	“Ayrılık”
46	Başaran	“Gitmek”
47	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Unutamıyorum”, “Ayrılanlar İçin”, “Yalnızlığa Çağrı”, “Yalnızlığa Sonnet”, “Rıhtımda”, “Bildığım Bir Şarkı Var”, “Dörtlük”
48	Turgut Uyar	“Geyikli Gece”
49	Metin Eloğlu	“Sen Gideli”, “Sultan Palamut”, “Olağan”
50	Edip Cansever	“Altın Ayak I- II”
51	İlhan Demiraslan	“Kör Olası”
52	Mahmut Kuru	“Tuzlu Karanlık”
53	Kamran Yüce	“Boynuz”
54	Can Yücel	“Ellerimde Bir Göztaşı”
55	Seyfettin Başçılar	“Sonnet”

56	Tahir Pamir	“Bir akşam çıktım sokaklarda yalnız dolaştım” mısraıyla başlayan şiir
57	Berin Taşan	“Korku”
58	Yılmaz Gruda	“Kesik”
59	Cemal Süreya	“Aşk”, “Önceleyin”
60	Gülten Akın	“Yalnız Kız”

Tablo 40: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Ayrılık ve Yalnızlık

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şiirimizde Taşlama adıyla 1961 yılında basılan eserin beşinci cildinde kırk sekiz şair ve yüz yirmi sekiz şiir bulunmaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş sadece doğum ve ölüm tarihleri belirtilmiştir. Şiirler, şairlerin doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. En geniş alan Ümit Yaşar Oğuzcan’a ayrılmıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN- TARIK DURSUN K. – ŞİİRİMİZDE TAŞLAMA		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Neyzen Tevfik	“Bir taraftan câmı aşkın, bir taraftan neyle mey”, “Kuru laflar ile endişemi ihlâl etme” mısralarıyla başlayan kıtalar; Beyitler
2	Yahya Kemal Beyatlı	“Rıza Tevfik İçin”, “Dergâh Mecmuası İçin”
3	Halit Fahri Ozansoy	“Nurullah Ataç”
4	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Eskilere Göre Yeniler”
5	İbrahim Alâeddin Gövsa	“Bir Şair-i Âzam’a Şiir”
6	Yusuf Ziya Ortaç	“Olur”
7	Kemalettin Kamu	“İstanbul Kızına”
8	Halide Nusret Zorlutuna	“Dünya Bu!..”
9	Arif Nihat Asya	“Kadehler”
10	Asaf Halet Çelebi	“He”, “Kahkaha”, “Kadıncığım”
11	Behçet Kemal Çağlar	“Beyitler”, “Bu Şehir”
12	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Sakal Makal Yahut Aferin Ahmet Bu Yolda Devam Et”, “Nen Var Canım Kardeşim Yahut Kırmayanın”, “Yaa...”, “İstanbul Destanı’ndan”
13	Oktay Rifat	“Ramazan”, “Ruhlar”, “Pandispanya Reklamı”, “Ahmet”, “Yalancı Dolma”, “Eşref Tekerlemesi”
14	Orhan Veli Kanık	“Vatan İçin”, “Ahmetler”, “Kuruklu Şiir”, “Cevap”, “Pireli Şiir”, “Rahat”
15	Celâl Sılay	“Ortalıkta”
16	Melih Cevdet Anday	“Tarih Okurken”, “Hiroşima”, “Medeniyet”
17	Aziz Nesin	“Eferüm Oğlum Ehmet!”, “Elimden Gelen Budur”, “Ne Söyle Ne İsit!”
18	S. Aldanır	“Antoloji”, “Nalbandın Demeci”
19	Cahit Irgat	“Atların Ölümü”
20	Behçet Necatigil	“Ters Yüz”, “Çoğumuz”
21	Celal Vardar	“Sapanca Gölü”, “Pâmela”, “Bizim Köyün Havası”
22	Cahit Külebi	“Mehmet Ali”, “Bâki”
23	A. Kadir	“Kim?”, “Yumruk”
24	Orhon M. Arıburnu	“Püffff!...”, “Hicivname-i Orhon’dan”, “Cambaz”, “Su Testisi”
25	Salâh Bırsel	“Çarkıfelek”, “Eşeğe Övgü”, “Kikirikname”, “Koltukname”, “Kaşık Havası”, “Uç Bacağım Uç”
26	Suat Taşer	“Abuzettin Bey”, “Yaşayalım Dedik”

27	Halim Yağcıoğlu	“Doğu Kalkınması”, “Bir Apartman Üstüne Epigram yahut Apartmanname A- B- C- D”
28	Mehmed Kemal	“Şecere”, “Gidişat”, “Hava Cıva”, “Kuş ve Çocuk”
29	Necati Cumalı	“Babalar ile Çocuklar”, “Çarşı”, “Altro”
30	Oğuz Tansel	“Dünya dönüyor diyeceğimiz yok” mısraıyla başlayan şiir
31	Özdemir Asaf	“Devlet ve Ben”, “Telaş”, “Adım”
32	M. Sabri Altınal	“Mösyö Lâroşfuko”, “Gazete”, “Hişt Bayan”
33	Sabri Soran	“Dişin mi ağrıyor” mısraıyla başlayan şiir
34	Nevzat Üstün	“Hayvanat Bahçesi”, “Diri Canlar”
35	Bülent Ecevit	“İki Yüzlü Adam”
36	M.Sunullah Arısoy	“Hayır, O Değil Öteki”
37	Attilâ İlhan	“Tartımlı Adama”, “Öküz”, “Tarz-ı Kadim”, “Eyi Muz Eyi!”
38	Hasan Hüseyin	“Vargel”, “Kahvaltı”
39	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Sadrazamın Sol Kulağı”, “Sadrazamın Kavuğu”, “Kir veya Sadrazam Hamamda”, “Hesap Dersi”, “Hayvanat Bahçesi”, “Ağır Hareket”, “Adabı Muaşeret Mektebi”, “Gâvur”, “Bir Ölünün Ardından”, “İnce Hiciv”, “Megaton”, “Sonradan Görme”, “Yılbaşı Gecesinde Notlar”, “Gericilere”
40	Metin Eloğlu	“Akılsız Kalem”, “Ça Ça Ç”, “Padişah Sayesinde”, “Boynumun Borcu”, “Le Grand Parmak Lo Porte”, “To Be Or Not To Be”
41	İlhan Demiraslan	“Çeviri”, “Deli Dünya”, “Öte Beri”, “Kuvvet İlacı”, “Fizik Ötesi”,
42	Can Yücel	“Üniversite”, “Deliliğe Övgü”
43	Fakir Baykurt	“Birinin elinde anadat” mısraıyla başlayan şiiri
44	Tahir Pamir	“Hayvancasına”
45	Berin Taşan	“Aydın Kişi”
46	Nedret Gürçan	“Çiftetelli”, “Sosyete Şiiri”
47	Halil Kocagöz	“Yüzyıllar Gülüyor”
48	Namdar Rahmi Karatay	“Geçti Borun Pazarı”, “Sen Bir Garip Çingenesin”

Tablo 41: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Taşlama

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şiirimizde Tabiat adıyla 1961 yılında basılan eserin altıncı cildinde altmış dört şair ve yüz yedi şiir bulunmaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Doğum ve ölüm tarihleri belirtilen şairlerin şiirleri, doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. En geniş alan Ahmet Haşim’e ayrılmıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN- TARIK DURSUN K. – ŞİİRİMİZDE TABİAT		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Açık Deniz”, “Deniz Türküsü”, “Bahçelerden Uzak”, “Mevsimler”, “Sonbahar”
2	Ahmet Haşim	“Sonbahar”, “Bir Yaz Gecesi Hatırası”, “Bahçe”, “Öğle”, “Öğleden Sonra”, “Akşam”, “Gece”, “Gece Yarısı”, “Seher”
3	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Talas Bağlarında Batı”
4	Kemalettin Kamu	“Gurbette Renkler”
5	Necip Fazıl Kısakürek	“Bu Yağmur”
6	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bir Göl Bu Karanlıklarda...”, “Deniz”
7	Ahmet Kutsi Tecer	“Rüzgâr”, “Şimâl Rüzgârı”, “Kış Düşünceleri”
8	Ercüment Behzat Lav	“Akdeniz’e Hasret”

9	Zeki Ömer Defne	“İlgaz”
10	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Deniz Hasreti”
11	Selâhattin Batu	“Yaprak”
12	Sabri Esat Siyavuşgil	“Penceremden Antalya”
13	Asaf Halet Çelebi	“Güneşin Işığı”
14	Munis Faik Ozansoy	“Yollarda”
15	Mustafa Seyit Sütüven	“Sütüven”
16	Ahmet Muhip Dıranas	“Güz Yağmurları”, “Kar”, “Şehrin Üstünden Geçen Bulutlar”
17	Ahmet Macit Selekler	“Nisan Şiiri”
18	Ziya Osman Saba	“Şehir Üstünden Yükselen Ay”, “Sabah”, “Kışa Giderken”, “Bu Vakitsiz Giden Yaz”, “Yağmurlu Bir Günde”
19	Cahit Sıtkı Tarancı	“Peysaj”, “Bahar Geliyor”, “Yaz Gecesi”, “Bu Sabah Hava Berrak”, “Deniz”
20	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Çil Çil”, “Oğlum Mehmede Ağaçlarımızı Takdim Ederim”, “Taşlar”
21	Oğuz Kâzım Atok	“Özleyiş”
22	Orhan Veli Kanık	“Gün Doğuyor”, “Gün Olur”, “Seyahat”, “Güzel Havalar”, “Deniz”, “Baharın İlk Sabahları”, “ <i>Vazgeçemediğim</i> ”den bir parça,
23	Celal Sılay	“Haziran Şiiri”
24	Melih Cevdet Anday	“Ağaçların Yukardaki Yaprakları”
25	Baki Süha Ediboğlu	“Sonbahar Günlüğünden Bir Yaprak”, “Akdeniz”, “Kış Günlüğünden Bir Yaprak”
26	Oğuz Tansel	“Kavak Ağacı”
27	Cahit Irgat	“Ağaç”
28	Behçet Necatigil	“Bahara Girerken Balad”
29	Celal Vardar	“Yağmur Yağar”
30	İlhan Geçer	“Yağmur Yağıyordu”
31	A. Kadir	“Bir Kayısı Ağacı”
32	Cahit Külebi	“Rüzgâr”, “Zerdali Ağacı I-II”
33	Nahit Ulvi Akgün	“Bir Sabah”
34	Halim Yağcıoğlu	“Bayrak Gibi”
35	Sabahattin Kudret Aksal	“Rüzgâr”, “Pencere”
36	Mehmed Kemal	“Gün Işığı”
37	Ahmet Köksal	“Yanık Sarı”
38	Ö. F. Toprak	“Bahar Çıkmış Yola”
39	Necati Cumalı	“Geçmiş Yaz”
40	Rıza Apak	“Bir Tarla Kuşu Olsaydım”
41	Adnan Ardağı	“Kardeş Sokakta Ölen Rüzgârın Akşamı”
42	Yaşar Kemal	“Bahçe”
43	Muzaffer Tayyip Uslu	“Erik Ağacı ve Kelimeler”, “Deniz”, “Bahara Kaside”
44	Özdemir Asaf	“Var”
45	M. Sabri Altınal	“Gün Ölümsüzdür”
46	Feyzi Halıcı	“Yağmur Türküsü”
47	Attilâ İlhan	“Deryalar”
48	Başaran	“Zeytinler”
49	Zihni Hazinerdaroğlu	“Erik Ağacı”
50	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Sonbahar Düşünceleri”, “Deniz Musikisi”
51	Ayhan Hünel	“Bir Martı Öttü”
52	Turgut Uyar	“Şimdi Bir Ürüzgâr Geçer”
53	Edip Cansever	“Kırın Ortasındaki Duvar”
54	İlhan Demiraslan	“Kiraz Ayı Şarkısı”, “Mayıs- Haziran- Temmuz”
55	Mahmut Kuru	“Kavak Ağacı”
56	Berin Taşan	“Şimdi”
57	Ercüment Uçarı	“Bir Sabah Uyandı ki”
58	Kâmrân S. Yüce	“Bir Çift Yunus”

59	Nedret Gürcan	“Yıldızlı”
60	Halil Kocagöz	“Bahar Geldi”
61	Gülten Akın	“Güz Yeli”
62	Ali Püsküllüoğlu	“Deniz Şiiri”, “Yetişkin Ekinler”
63	Oktay Tuncer	“Yağmurlu Çiçek”
64	Ergin Sander	“Gecenin Dallarında”

Tablo 42: Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun K. – Şiirimizde Tabiat

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.22. Şahinkaya Dil- Çağdaş Türk Şiirinden Örnekler

Şahinkaya Dil tarafından hazırlanan antoloji 1962 yılında basılmıştır. Eserde yüz beş şair tanıtılmış ve üç yüz beş şiir sunulmuştur. Ümit Yaşar Oğuzcan ve Halide Nusret Zorlutuna’ya altışar şiirle diğer şairlerden daha fazla yer verilmiştir. Şairler soyadlarına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

Şahinkaya Dil, esere yazdığı ön sözde antoloji oluşturmanın çok zor bir uğraş olduğunu, bunun için eserini oluşturmaya başladığı tarihe kadar çıkmış pek çok antolojiyi incelediğini, o antolojilerden farklı bir antoloji oluşturmaya çalıştığını ifade eder. Antolojiye almaya karar verdiği şairlere soru içeren mektuplar gönderdiğini, şairlerin verdiği cevaplara göre birinci kişi ağzından biyografilerini yazdığını belirtir. Bu yönüyle antolojisinin ilk örnek olduğunu düşünmektedir. Ayrıca öznel olarak hareket etmediğini, Türk şiirine gerçekten etki ettiğini düşündüğü şairleri eserine aldığını dile getirir (Dil, 1961, s. 4-5).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ŞAHİNKAYA DİL- ÇAĞDAŞ TÜRK ŞİİRİNDEN ÖRNEKLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Nahit Ulvi Akgün	“Yitik Yaşantı”, “Birisi”
2	Gülten Akın	“Kesik”, “Koçaklama”
3	Rıza Polat Akkoyunlu	“Güneyde Bahar”, “Bende Kalan Mektuplar”
4	Ahmet Altımsek	“Bir Ak Sabahtı”, “Bir Şarkıda Buluşmak”, “Ot”
5	Melih Cevdet Anday	“Rahatı Kaçan Ağaç”, “Her Gece Böyle Değilim”, “Bu Gelen Gün”
6	Rıza Apak	“İşte Hayat”, “Gerçek Önünde”, “Yaşadığımız Günler Aşkına”
7	Talip Apaydın	“Halkların Havası”, “Kendi Şarkım”, “Yağmur Bulutu”
8	Adnan Ardağı	“Denizin Çağırısı”, “Yaz Bekârı”
9	Cevdet H. Arslangül	“Sigara Dumanı”, “Bir Güzele”
10	Özdemir Asaf	“Sanki”, “Tantation”, “Aşk Şarkısı”
11	Arif Nihat Asya	“Murat”, “Bayrak”
12	Vehbi Cem Aşkun	“Boğazda Gece”, “Bu Sabah”, “Bayram Geliyor Bayram”
13	Cevdet Atmaca	“On Kasımlarda Ne Anlatılmaz Şey”, “Resim”

14	Osman Attilâ	“Bû şehri-i Sitanbul’dur”, “Böğrek Gözlüm”, “Sen de Bu evde İdin”
15	A. Aytek Aydemir	“Apansız Geliveren Bahar”, “Gelin Yaşamak”, “Yaşama Zevki”
16	Şükûfe Nihâl Başar	“Mermer Kapı”, “Manifesto”, “Zindandaki Işık”, “Su”
17	Mehmet Başaran	“İlân-ı Aşk”, “Evvel Zaman”, “Cümlelerin Yârı”
18	Selahattin Batu	“Ayışığında Selviler”, “Güney’de Bakar”, “Uzaktaki İstanbul”
19	Şemsi Belli	“Unuttum”, “Yenidoğanlı”, “Renkli Balonlar”, “Protesto”
20	Macit Benice	“Kardelen”, “Genç Ölü”, “Kasım Ayında Çiçek Açan Erik Ağacına”
21	İlhan Berk	“Sonnet”, “Balad”, “Sunu”, “Sonnetler”
22	Yahya Kemal Beyatlı	“Rindlerin Ölümü”, “Endülüste Raks”
23	Salah Birsell	“Pakistan”, “Kaşık Havası”, “Dört Atı Bir”
24	İbrahim Zeki Burdurlu	“Ak Deniz”, “Avucumda Be Gündüzler”, “Ne Zorlu Savaştı O”
25	Edip Cansever	“Çember”, “Umutsuzlar Parkı- V”, “Yer Çekimli Karanfil”
26	Behçet Kemal Çağlar	“Nisan- Mayıs Arası”, “Alın Yazımdan 12 Satır”, “Yirmi Yılın Sonunda”
27	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Kış Bahçeleri”, “Firari”, “At”
28	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Büyümek”, “Fidan”, “Sen Benim Türkiyemsin”
29	Arif Damar	“Daha”, “Yok Yere”, “Hürlüğün Üzerine Sürdüler Beni”
30	Sabri Dil	“Bir Şiir Yitirdim”, “Toprak Kokusu”,
31	Şahinkaya Dil	“Yaşama Sevinci”, “Gece Güneşi”, “Akşam Kokusu”
32	Ahmet Muhip Dıranas	“Seranat”, “Titrek Bir Damladır”, “Adamlar”
33	Metin Eloğlu	“Kafes”, “Odun”, “İşli”, “Yarındaki Dünler”
34	Kerim Aydın Erdem	“Ezik Çağrı”, “Dönemeç”
35	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Binbirinci Gece”, “Kışlada Bahar”
36	Abdullah Rıza Ergüven	“Şimdi Bir Göğün Mavisi”, “Yalnızlığa Değgin”
37	Coşkun Ertepinar	“Evimiz Adımız Üstüne”, “İklim Mevsim Bilmez Bahçelerim”, “Güneyden Esen Rüzgâr”
38	Necdet Evliyagil	“Duyabildiğiniz”, “Kırk Yalı’dan Sesleniş”, “Sıkıntı”
39	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Paramparça”, “Karadut”, “Sitem”
40	İlhan Geçer	“Belki”, “Melankoli”, “Kırık Dökük”
41	Fethi Giray	“Yemen Türküsü”, “Saltanat”, “Şaşkınlık”
42	Nedret Gürcan	“Yaşadığımız Dünyada”, “Yiğit Seveda”, “Ayak”
43	Feyzi Halıcı	“Zamana Vurulan Kerkit”, “Öyle Olsun”, “Türkülerdesin”, “Aynalarda”, “İstanbul Caddesi, Günaydın”
44	Ahmet Haşim	“Bir Günün Sonunda Arzu”, “Tahattur”, “Merdiven”
45	Ayhan Hünelp	“Teğmenim”, “Yalnızların İsyanı”, “Bir Martı Öttü”
46	Hasan Hüseyin	“Masal Kokusu”, “Zaman Ugultusu”
47	Attilâ İlhan	“Yağmur Kaçağı”, “Ben Sana Mecburum”, “Pia”
48	Orhan Veli Kanık	“Gönül Masalı”, “Sere Serpe”
49	Ceyhun Atuf Kansu	“Çocuk Uykusu”, “Toplum Toprağı”
50	Mehmet Karabulut	“Yalnız Değiliz”, “Meletoslu”, “Aydın Akış”
51	Mustafa Necati Karaer	“Eski Mahalle”, “Geçen Bahar”, “Senin İçin”
52	Necip Fazıl Kısakürek	“Sayıklama”, “Bu Yağmur”, “Yunus Emre’ye”
53	Ahmet Köksal	“Sonsuz Haziran”, “Kaçak Ayna”, “Bildik Deniz Üzerine Fantezi”
54	Mehmed Kemal	“Kuş ve Çocuk”, “Aman Saat Dörtbuçuk Olmuş”
55	Mahmut Kuru	“Bekçinin Yitirdiği Sokak”, “Eloğlu’nun Elleri”
56	Cahit Külebi	“Bir Gemi, Bir Adam”, “Seveda Bahçesi”, “Kış Yorumu”
57	A. Kadir Meriçboyu	“Siperde”, “Terhis”
58	İbrahim Minnetoğlu	“Akvaryum”, “Denizin Pası”, “Kuş Yemi”
59	Yaşar Nabi Nayır	“Sonbahar”, “Onar Mısra- II”, “Mesafeler”
60	Behçet Necatigil	“Sokaktan Gelmek”, “Sizin Hikâyeniz”, “Kurşun”
61	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Akıllı Maymunlar”, “Devenin Başı”, “Bu Şehrin Sokakları”, “Yağmur Altında Öpüşmek”, “Ölümsüz”, “Taş”
62	Muvaffak Sami Onat	“En Azdan”, “Kimbilir”, “Mavi Senfoni”

63	Orhan Seyfi Orhon	“Gidiyor”, “Türkü”, “Mâniler”
64	Yusuf Ziya Ortaç	“Evim”, “Ru’ya”
65	Munis Faik Ozansoy	“Yakarış”, “O Şeytan”, “Bezginlik”
66	Hikmet Şinasi Önel	“Boğaziçi Rüyası”, “Yeşil Pancurlu Yalı”
67	Mehmet Necati Öngay	“Güleceğimiz Zaman”, “Başlangıç”, “Kara Günlerde”
68	O. Fehmi Özçelik	“Haber”, “Dopdolu”, “Ölüm”
69	Şinasi Özdenoğlu	“Macar Rapsodisi”, “Ellerin İçin Noktürn”, “Ellerimi Sana Getiriyorum”
70	Oktay Rifat	“Kadeh”, “Benim Yarım”, “Yeniden”, “Kervan”, “Senden Öte”
71	Şinasi Saba	“Türkiye”, “Bir Atla Üç Nala Kaldı”, “Antalya”
72	Ziya Osman Saba	“Düşümde”, “Yetişir”
73	Gültekin Samanoğlu	“İsterdim”, “Önce Ellerin”, “Delice Bir İstek”
74	İsmail Ali Sarar	“Yurt Sevgisiyle Söylenmiş Destan”, “Beyazıt Meydanı Konuşuyor”
75	Semih Seren	“İlkbahar Sokağı”, “Bir Güz Boyu I- II- III”
76	Celâl Sılay	“Misafirlik”, “Ortalıktaş...”, “Eğer”
77	Dinçer Sümer	“Vurdum Zeyrekte Aşağı”, “Kemal Paşam Aman”, “Sana Yorgun Düşüm”
78	Cemal Süreya	“Güzelleme”, “Üvercinka”
79	Sabih Şendil	“Ceylân”, “Bu Saatte”, “Geceye Doğru”
80	Hasan Şimşek	“Gülde Uyanmak”, “Ölmek Kaderim, Diyedir...”, “Maximus İn Me Deus Est”
81	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Hatırlama”, “Yağmur”, “Bursa’da Zaman”
82	Cahit Sıtkı Tarancı	“Gün Eksilmesin Pencereyden”, “Ölümden Sonra”, “Korkunç Güzel”
83	Ahmet Kutsi Tecer	“Halay Çeken Kızlar”, “Nerdesin?”, “Kış Düşünceleri”
84	Sabahattin Teoman	“Yalvarış”, “Bu Şarkıyı Yağmurda Bir Kadın Söylüyordu”, “Bir Kış İkindisi Düşünceleri”
85	Osman Türkay	“Şair Çocuğun Sabah Duası”, “Sömürge”
86	Orhan Ulukan	“Bozuk- Düzen”, “Korku Duvarı”, “Bir Varmış- Bir Yokmuş”
87	Mehmet Haşmet Utku	“Neden”, “Gülizarın Sevdığı”
88	Turgut Uyar	“Maya”, “Dünyada”
89	Muzaffer Uyguner	“Ayışığında”, “Kaynağacı”, “Zeytin Ağaçlarının Altında Sükûnet Yok”, “Değişiş”
90	İsmet Üstek	“Dünya Harmanı”, “Son V”, “Ölüme Yakın”
91	E. Faik Üstün	“Atatürk’ün Merakı”, “İstemesi Benden”, “Işıklı Rüya”, “Mutluluk”
92	Nevzat Üstün	“Şeytan”, “Hürriyet Şarkısı”, “Teklif”, “Benim Kaldırımlarım”
93	Âşık Veysel	“Yol”, “Sazıma”, “Toprak”
94	Halim Yağcıoğlu	“Allı Uçurtmam, Telli Uçurtmam”, “Bir Türkünün Getirdiği Gemi”, “Yol Boyunca”, “Mavili”
95	Ebed Mahir Yalnız	“Kuşku”, “Zaman Aşımı”, “Çağrı”
96	Özker Yaşın	“Dumanlar Senfonisi”, “Mustafa Kemal’den Konuştuk”, “Sarhoş”
97	Sıtkı Yırcalı	“Yığınların Düşü”, “Toprağın Üşümesi”
98	Halide Nusret Zorlutuna	“Git Bahar”, “Mevlâna’nın Yollarında”, “İnsanlar”, “Geceye Övgü”, “Irak Söyleşme”, “Bireyci Söyleşme”
99	Süleyman Arısoy	“Ciao”, “Catacombe”
100	Oğuz Kâzım Atok	“Ebemkuşağı”, “Eşsiz Yürek”, “Ellerinden Belli”
101	Mehmet Çınarlı	“Güneş Rengi Kadehlerle”, “Akşam Olsun”, “Seneler Sonra”
102	Celâl Çumralı	“Emalar- Başaklar”, “Boncuklarını Toplayan Kadınlar”
103	Baki Süha Ediboğlu	“Doğru Şiir”, “Çengelköy’ün Üstündeki Bulut”, “Kömürname”
104	Kemal Or	“Hür Adam”, “Yaşama Senfonisi”, “Dost”
105	Ahmet Tufan Şentürk	“Çakır Diken”, “Bir Ayrık Otu Konuştu”, “Yürüyelim Arkadaşlar”

Tablo 43: Şahinkaya Dil- Çağdaş Türk Şiirinden Örnekler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.23. Feyzi Halıcı- Çağrıda Yeniler

Feyzi Halıcı denetiminde hazırlanan eser 1963 yılında basılmıştır. Feyzi Halıcı yazdığı ön sözde, eserin hazırlanmasıyla ilgili olarak “Çağrıda Yeniler- 1963 güldestesi için iki genç öğretmen- sanatçı arkadaşım, Fuat Önder ve Mehmet Ceylan, üç aylık bir çalışma sonunda 972 şaire ait 19 dosya tutarı 4349 şiir içinden 400 şiir seçtiler. Beraberce yaptığımız son incelemede bu miktar yarıdan aşağı düştü.” ifadelerini kullanır (Halıcı, 1963, ön söz yazısı). Eserde Çağrı’ya şiir gönderen Anadolu gençlerinden 171’inin şiiri yer almaktadır. Şiir gönderenlerin biyografileri hakkında bilgi yoktur.

Feyzi Halıcı ön sözde, şiir dünyasına yeni yeni adım atan gençlerin kişiliklerini duyurmak, onlara yol göstermek ve destek olmak amacıyla böyle bir eser oluşturulduğunu ifade eder (Halıcı, 1963, ön söz yazısı).

1.3.24. Necdet Evliyagil- Çağdaş Türk şiiri – Hayyam ve Mevlana’dan Seçmeler

Necdet Evliyagil tarafından hazırlanan eser Ajans Türk Takvimi bünyesinde 1965 yılında basılmıştır. 1958 yılından beri hazırlanmakta olan seri içinde sekizinci kitaptır.

Necdet Evliyagil, esere yazdığı ön sözde Ajans Türk Takvimi’nin her sene yaptığı şiir yarışmasına katılanlar arasından en başarılı olanların şiirlerinin antolojiye alındığını, birinci, ikinci ve üçüncü seçilenlerin yılın şairi ünvanıyla ödüllendirildiğini ifade eder. Ayrıca birinci seçilen kişinin kitabının bastırıldığını belirtir (Evliyagil, 1965, s. 4). 1965 yılında düzenlenen yarışmaya yarışmaya 1426 şair, 5841 şiirle katılmış, bunların içerisinde Jandarma kıdemli Yüzbaşı Fazıl Bayraktar’ın şiirleri Türkiye 1.cisi, edebiyat öğretmeni Türkân Ateş’in şiirleri 2.ci, İstanbul Edebiyat Fakültesi öğrencilerinden Müberra İmrâl Önal’ın şiirleri 3.cü olmuştur. Bu yönüyle yarışmanın her zümreden kişilere açık olduğu ve dereceler aldığı görülmektedir. Esere yazılan ön sözde, Çağdaş Türk şiirinde kendisini kanıtlamış kişilerin yarışmaya dâhil edilmediği, onlar arasından şiir gönderenlerin şiirlerinin de esere eklendiği belirtilmiştir (Evliyagil, 1965, s. 4).

Eserde üç kısım bulunmaktadır. Birinci kısımda yarışmada dereceye giren üç kişinin şiirleri; ikinci kısımda beğenilen yirmi bir şairin şiirleri, üçüncü kısımda yirmi üç şairin şiirleri yer almaktadır. Eserin sonuna Mevlana ve Ömer Hayyam’ın şiirlerinden örnekler eklenmiştir.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

NECDET EVLİYAGİL- ÇAĞDAŞ TÜRK ŞİİRİ – HAYYAM VE MEVLANA’DAN SEÇMELER		
Birinci Kısım		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Fazıl Bayraktar	“Günaydın Ankara”, “Harran Ovası’ndan Mektuplar”, “M... ye Mektuplar”, “Dilekçe”, “Kara Yazı”
2	Türkân Ateş	“Ben Sevilmeden de Sevebilirim”, “Aşkın Zemini Gecelere Övgü”, “Bunu Beklemiyordun Değil mi”, “Co”, “Ve”
3	Müberra İmrâl Önal	“Gerçek Ümit”, “Aykırı”, “İnsanlar Mutlu Olmalı”, “Böyle Esti Bu Rüzgâr”, “Çağrı”
İkinci Kısım		
4	Ali Rıza Akın	“Rindlerin Felsefesi”, “Eski Rüyalar”, “Ve Bitmez Gece”, “Ben Deli Miyim?”, “Bir Adam Tanıyorum!”
5	Mahmut Alptekin	“Sabah Çılgılığı”, “Deprem Yaşantı”, “Düş”, “Akvaryum”, “Ağrılı Şarkı”
6	İbrahim Zeki Burdurlu	“Bir Mektup Geldi Kıbrıs’tan”, “İzmir’e Yağmur Yağmıyor”, “İzmir’in Mor Atları”, “Emekli Öğretmen”, “İstiklal Marşını Söylerken”
7	Hüseyin Coşkunçay	“Beyaz Güvercin”, “Yitikler Adamı”, “Umut Çiçeği”, “Yoksunlar Kenti”, “Sana Doğru Ellerim”
8	Yüksel Demirekler	“Güzelliğe Övgü”, “Güzeli Duymak”, “Büyü”, “Ve Pişmanlık”, “Yarım Adam Büyüyor”
9	Arın Dilligil	“Hiç”, “Kirlili Eller”, “Uzaklaştık Tüm Aydınlıklardan”, “Çaresizler”
10	İskender Cenap Ege	“Çağların Ötesinden”, “Göç Başladı”
11	Esra Tanyeri Fındık	“Biten Şeyler”, “Çağrı”, “İlk Sevgi”, “Marina”, “Yitik Sevgi”
12	Cenap Ekdikoğlu	“Şarkı”, “Şarkı”, “Duyarsın”, “Seninle Güzel Bahar”
13	Müjgân Gülerman	“Güç Sensiz Yaşamak”, “Sen Uzaklardasın Ya”, “Ayrılık”, “Seni Görüp De”, “Bir Gün Ben De Yazarım Belki”
14	Ayhan Hünel	“Okyanusları Dörde Katlardım”, “Saçların Alnına Düşecek”, “Yalnızların İsyanı”, “Deniz”, “Uzak Maviler”
15	Ayhan Kırdar	“Savaşlar Baladı”, “Savaşlar Sonadı”, “Kapı”, “Soyunuk Sonat”, “Mezarlar Sonatı”, “Orta Direk”, “Final”
16	Nedim Orta	“Köy Yolları”, “İlk Çağdan Bu Yana Gelen”, “N’ettiler Çocukluğumu”, “Akça Kanı Çocuklarım”, “Dalga Yontusu”
17	Güler Özseri	“Düşlü Deyişler”, “Arık Sevi”, “Köylü Kızın Deyişi”, “Görüntü”, “Barış Çağı”
18	Nebahat Savaş	“Ölü Rüzgâr”, “Çemen”, “Gelecek”, “İstanbul Geceleri”, “Bir Zamanlar”
19	Ömer Şafi	“Senin İçin”, “Gençliğe Veda”, “Yağmur Duası”, “Seni Yaşıyorum”, “Boğazda”, “Son Haber”
20	Cavidan Tümerkan	“Mutlusun”, “Şu Bitmeyen Kış”, “Çaba”, “Bahar Yağmuru”
21	Sedat Umrar	“Makas”, “Ölümüm”, “Heykellerin Üşümüşlüğü”, “Terlik”, “Ayakkabı Çekeceğinin Dert Yanışı”
22	Pınar Yamaç	“Yağmurda Söyleniş”, “İklimler Ötesinde”, “Görmedin”, “Mona Lisa”, “Sendan Bana”, “Uzak İhtimal”, “Çaresiz”, “Ardından”
Üçüncü Kısım		
23	İbrahim Acar	“Ama”, “Neden”, “1-3 Nöbeti”
24	Selâhattin Acun	“Damla Damla”, “Sana”, “Gönlümde Bahar”, Oyun veya Japon Mezarı”
25	Nuray Açikel	“Unutulmuş”, “Ararken”

26	Kenan Akansu	“Uykulu Şiir”, “Bilim”, “Bunu Böyle Bilesin”, “Zeytin Gözlü Kızlar”
27	Aytüner Akbaş	“Beni Hatırla”, “Âşık Gönül”, “Ki”
28	Acar Bulut	“Çu- Ma- Fe”, “Tamtamlar”, “Özlediğim Kent”
29	Fulâý ?	“Mutluyum”, “Mutsuzum”, “Postacının Getirdiği”, “Yalan Mektup”, “Karar”
30	Güzin Çağlı	“Sitem”
31	İbrahim Doğan	“Gözlerin Gelecek Aklıma”, “Sönmiyen Alevler”, “Bitmiyen Senfoni”, “Bir Acı Şarkı”
32	Ayla Yar	“İstanbul”, “Güzel Kız”, “Anneciğim”
33	Türkân Çakal	“Hayâl”
34	Aytekin Yazıcı	“Sonuç”, “Yaşantı”, “Mutlu Düzen”
35	Okşan Can	“Şu İnsanoğlu”, “Ok ve Hedef”, “Soru ve Kaçınıcı”, “Affedilmez Hatâ”, “Abdurrahman Çelebi”
36	Aycan Alpagut	“Akşamın Getirdikleri”, “Unutamadım”, “Sen”, “Hüzün”
37	Kenan Altınkaynak	“Memleketim”
38	Dilek Altınlı	“Yılların Silemediği Gerçek”
39	Mete Altıok	“Ağlar Mıydın Eğer”, “Hayâller Ülkesinde”, “Unutamıyorum”, “Mukaddes Varlık”
40	Ahmet Anaç	“Bilir Misin?”, “Bir Garibim”, “Park”
41	Münire Anaç	“Gelirdim”
42	Ülker Anadol	“Hüzün”
43	Taner Aras	“Alış- Veriş”, “Ayakların Çilesi”, “Serenat”
44	Rahşan Arbay	“Müziğin Hatırlattığı”, “Çağrı”, “Kanma Aldanma”

Tablo 46: Necdet Evliyagil- Çağdaş Türk şiiri – Hayyam ve Mevlana’dan Seçmeler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.25. Ülkü Tamer- Varlık Şiirleri Antolojisi

Ülkü Tamer tarafından hazırlanan eser 1966 yılında Varlık Yayınları arasında basılmıştır. *Varlık* dergisinin şiir çizgisini gösterebilmek adına hazırlanan antolojide yüz on beş şair ve iki yüz elli bir şiir yer almaktadır. En geniş alan on şiiriyle Orhan Veli Kanık’a ayrılmıştır. Şiirlerin yayımlanma tarihlerine göre sıralama yapılmış, şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir.

Ülkü Tamer, esere yazdığı ön sözde şair ve şiir seçimi hakkında *Varlık* dergisinde ilk sayıdan 1965 yılının sonuna kadar çıkmış şairlerin şiirlerden örnekler seçtiğini, şiirler seçilirken güzel olanlara öncelik verildiği, aynı zamanda dergide daha fazla şiiri yayınlanmış şairlere daha fazla yer ayrıldığını ifade eder (Tamer, 1966, s. 5).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur. Hacim bakımından tablonun uzamaması için şairlerin dağınık haldeki şiirleri aynı satırda verilmiştir.

ÜLKÜ TAMER- VARLIK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Hâtıra”, “Bir Gül Bu Karanlıklarda”, “Bahar”

2	Ahmet Muhip Dıranas	“Ne İçindeyim Zamanın”, “Kargalar”, “Selam”, “Serçeler”, “Fahriye Abla”, “Adamlar”, “Köpük”, “Bitmez Tükenmez Can Sıkıntısı”
3	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Denize Hasret”
4	Feridun Fazıl Tülbentçi	“Dicle Akşamları”
5	Yaşar Nabi Nayır	“Çiftlikte Akşam”, “Bekliyorum”
6	Necip Fazıl Kısakürek	“Bu yağmur”
7	Esat Demiray	“Beyaz Leylâklar Altında”
8	Kemalettin Kami Kamu	“Hava Yolcusunda”
9	Hamit Macit Selekler	“Öyle Değil Mi?”
10	Ahmet Kutsi Tecer	“Yağmur Çitli Ufuk”, “Şimal Rüzgârı”
11	Fuat Ömer Keskinoglu	“Bugün”
12	İhsan Aygün	“Put”
13	Sabri Esat Siyavuşgil	“Bıkmak”, “Viking”, “Limanda Translantik”, “Kıyıda Uyuyan Adam”
14	Namık Kâşif	“Kaynak”
15	Vasfi Mahir Kocatürk	“Sabah Türküsü”
16	Baki Süha Ediboğlu	“Vehim”, “Pars”
17	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Çarmih”, “Denizden Gelen”, “Ninnisiz”, “Mehmetçik”, “Asılmış”, “Söyle Sevda İçinde Türkümüzü”, “Bitmez Sessizlik”, “Fransa Afrikası”
18	Süreyya Baydargil	“Geçmeyen Günler”
19	Naile Alsar	“Erken”
20	Cahit Sıtkı Tarancı	“Ölümünden Sonra”, “Gençlik Böyledir İşte”, “Sıla”, “Öyle Dalmışım Ki”, “Paydos”, “10 Kasım”, “Aşk İle”
21	Orhan Veli Kanık	“Ave Maria”, “Masal”, “Hoy Lu-Lu”, “Deniz”, “Sabaha Karşı”, “Bayram”, “Pireli Şiir”, “Denizi Özleyenler İçin”, “Galata Köprüsü”, “İstanbul’u Dinliyorum”
22	Sefer Aytekin	“Toprağa Dönüş”
23	Oktay Rifat	“Saksılar”, “Karga”, “Telli Telefon”, “Rüya”, “Uludağ Sokak Satıcıları”, “Tabak”, “Gemi”
24	Ali Mümtaz Arolat	“Anahtar”
25	Vecdi Hayri Bürün	“Picasso’ya Selâm”
26	Ziya Osman Saba	“Davetler”, “Ahret”, “Toprağım”, “Büyülü Resim”, “Deniz Kıyısındaki Toprak”
27	Cevdet Kudret Solok	“Zelzele”, “On Ölüm Şarkısı VII”
28	Ruhi Su	“Ninni”, “Tomurcuk”, “Sayılar”
29	Sait Faik Abasıyanık	“Marikula Doğur”
30	İlhan Berk	“İthaf”
31	Rıfat Ilgaz	“Bu Saatte”, “Odam”, “Bir Ayna Karşısında”
32	Sabahattin Tahsin Teoman	“Beşiğe Kadar”, “Haber”
33	Reşat Ekrem Koçu	“Elden Kaçan Güzel İçin”, “Yavrum”
34	Muzaffer Tayyip Uslu	“Arzu”
35	Fethi Giray	“İtiraf”
36	Melih Cevdet Anday	“Yalan”, “Evlâdı Şüheda”, “Mezarlık”, “Bitmemiş Bir Şiirden”, “Düzenli Dünya”
37	Cahit Saffet Irgat	“Dost”
38	Şükrü Enis Regü	“Sırat Köprüsü”, “Her Akşam Üstü”
39	Şinasi Özdenoğlu	“Sulh”
40	Nüzhet Erman	“Hicret”, “Balık Tutarken Şiir”
41	Bülent Ecevit	“Jeolog”
42	Necati Cumalı	“Manzara”, “Pencere”, “Yağmurlu Deniz”, “İpek Oteli”
43	Özdemir Asaf	“Bu Böyle Şarkıdır”, “Sanki”
44	Şükran Kurdakul	“Yağmurda”, “Nice Kaygılardan Sonra”
45	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Kara Dut”, “Çakal”, “İstanbul Destanı”

46	Cahit Külebi	“Hikâye”, “Cebeci Köprüsü”, “Küçük Hanımın Gezmesi”, “Varsağı”, “Batı”, “Şimdi İzmir’de”
47	Attilâ İlhan	“Aşka Dair Şarkılar”, “Sonsuz”
48	Behçet Necatigil	“Yıldızlar”, “Keyif”, “Yıldızlarda Uyku”, “Yay”, “Sevgilerde”, “Camgöz”, “Kuğulu Göl”, “Pars”, “Solgun Bir Gül Dokununca”
49	Can Yücel	“Çalmaz Saat”
50	Fahri Erdinç	“Halıcı Kızlar”
51	Metin Eloğlu	“Hanım İğnesi”
52	Ceyhun Atuf Kansu	“Bir Kasabadan Resimler: Düğün”, “Kar Havası”, “Sulucu Köyünden Okula Gidenler”, “Yolcu Ozan”, “1 Eylül 1939”, “Kar Şarkısı”, “Berber Dükkânı Önünde Bilgelik”
53	Cevat Çapan	“Güneşli Sahile Yağmur Yağardı”
54	Muzaffer Erdost	“Yağmur Yağdığı Saatler”
55	Turgut Uyar	“Bir Ateş Yakıp Bir Dağ Başına”, “Gecede Irmak”, “Dar Vakitlerde Seviştik”, “Öteyi Beriyi Omuzluyorum”, “Eski Akşamlara Dönüş”
56	Halim Yağcıoğlu	“Yol Boyunca”, “Deniz Üzerine Varyasyon”
57	Emin Ülgener	“Gece Sallanıyor”
58	Nahit Ulvi Akgün	“Aramızda”, “Bir Adam”, “Tevfik Bey Türküsü”
59	İlhan Demiraslan	“Elişi”, “Yöneli”
60	Kâmrân S. Yüce	“Geçen Bulut”, “Yenisi”
61	Jülide Gülizar Ergüven	“Memleket Türküleri”
62	Talip Apaydın	“Arazi”, “Turhallı Leylek”, “Genişlik”
63	M.T. Karamustafaoğlu	“Terleyen Toprak”
64	Asım Çavuşoğlu	“Saat Kulesi”
65	Ece Ayhan	“Kudüs Fareleri”
66	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Hazine”, “Siyah Mermer İşleyenler”
67	Spiro K. Kostof	“Acı Bitmezlik”
68	Hasan Şimşek	“Sürgün”, “Gülde Uyanmak”, “Süregelen Uğultu”, “Güneş Yüzümde”
69	Teoman Karahun	“Savrun”
70	Yiğit Okur	“Çaresiz”
71	Başaran	“Tarla”, “Mavi Çocuklar”, “Kent Gecesi”, “Kar Suyu”
72	Ali Püsküllüoğlu	“Güneş Alıcısı”, “Uzun Atlar Denizi”
73	Mesut Tarcan	“Gün Ağarmasın”, “Döner Durur”, “Kar”, “Bizans”
74	Salâh Birsell	“Cırcır Böceğini Bekleyelim”, “Düşler Koridoru”, “Halay”
75	Ergin Sander	“Masal”, “Eylül”, “Güz Tuzağı”, “Güz Çizgisi”
76	Özcan Yalım	“Yalnız Değirmenin Türküsü”
77	Oben Güney	“Sone”
78	Teoman Sarıkahya	“Ölü Güneşlerin Dalında”
79	Ergin Günçe	“Kırmızı Saçlı Çocuklar”, “Şapkamda Yağmur”
80	Gülten Akın	“Yıldız ile Boşluktaki Adam”, “Kestim Kara Saçlarımı”, “Üşümekten Değil”, “Korku”
81	Selahattin Batu	“Rüzgârlı Su”, “Ellerim Ufacık”
82	Mehmet Salihoğlu	“Kanayan Sisler İçinde”, “Arayış”
83	Arif Damar	“Dar Açı”, “Kartacalı Yıkıntı”
84	Oktay Tuncer	“Aşk”
85	Ercüment Uçarı	“Rakı”, “Halk Resimleri”
86	Mehmet Sunullah Arısoy	“Derin Uykulardan Arınmak”, “Sendin Ey Aşk”
87	Nevzat Uçkan	“Beyaz Sessizlik”
88	Engin Ünsal	“Eski Günler”
89	Muhteşem Sünter	“Gerilere Bakmak”
90	Nabi Üçüncüoğlu	“Ben Semiz Usta ve Burnunukarıştıran”
91	Cevdet Atmaca	“Giderek”, “Kemik”
92	Adnan Ardağı	“Mutlu Duyu”, “Talas’a Bir Yol Gider”, “Erdek 1963”

93	M.Sami Aşar	“Prenses Gece”
94	Sabih Şendil	“En Acısı”
95	Özker Yaşın	“Atina Mektubu”, “Bâbil Daha Uzakta”
96	Abdullah Rıza Ergüven	“Ötede Bırakılmış Bir Göz”
97	Oğuz Kâzım Atok	“Değirmeni Dökme Suyuyla Döndürdük”
98	Ataol Behramoğlu	“Mızıka”, “Bahar Şiiri”
99	H.Vasfî Uçkan	“Öteki Sularında Ölümün”
100	Halûk Fahri Erginsoy	“Bodrum”
101	Özcan Doğruöz	“Küçük Odalı Kadın”
102	Mehmet Salihoğlu	“Kanayan Sisler İçinde”, “Arayış”
103	Ahmet Altımsek	“Kapı”
104	Yahya Benekay	“Galata Köprüsü”
105	Kemal Özer	“Dağlarda Bir Gök Akşamı”, “Uzaklaşıcı”, “Yol Boyunca”, “Sürek”
106	Muazzez Menemencioğlu	“Eksik”
107	Şahinkaya Dil	“Alaca Soluk”
108	Şahin Candır	“Yorgun Adamın Türküsü”
109	Sıtkı Salih Gör	“Kuşluk Ötesi”
110	Attilâ Büyüktuncay	“Kartaca Akşamı”
111	Süreyya Eryaşar	“Sayıklama”
112	Âlim Atay	“İp”
113	Rıza Apak	“Sen Hep Sen”
114	Anıl Bodur Meriçelli	“Kıraç”, “Sonrasız Çılgınlıkla Uyanan”
115	Faruk Akça	“Bozgun Dönüşü”

Tablo 44: Ülkü Tamer- Varlık Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.26. Baki Süha Ediboğlu- Bizim Kuşak ve Ötekiler

Baki Süha Ediboğlu tarafından hazırlanan eser 1968 yılında Varlık Yayınları arasında çıkmıştır. Eserin iç kapağında “Bu yazıların bir kısmı Cumhuriyet gazetesinde tefrika edilmiştir.” yazılı bir not bulunmaktadır (Ediboğlu, 1968, ilk sayfa). Eserde otuz altı şair yer almaktadır. Baki Süha Ediboğlu adı geçen sanatçıları daha çok konuşma diliyle tanıtmış, onlarla yaşadığı anıları anlatmış, şiirlerinden örnekler sunmuş ve şiirleri öznel bir dille yorumlamıştır. Aynı zamanda her sanatçının fotoğrafına da yer vermiştir. Bu konuyla ilgili olarak “Bu kitaptaki fotoğraflardan Ahmet Kutsi Tecer, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Oktay Rifat, Melih Cevdet Anday, Suat Taşer, Sabahattin Kudret Aksal, Necati Cumalı, Attilâ İlhan, Metin Eloğlu, Ümit Yaşar, Edip Cansever ve Cemal Süreya’ya ait olanlar Ara Güler tarafından çekilmiştir.” yazılı bir not bulunmaktadır (Ediboğlu, 1968, s. 4).

Baki Süha Ediboğlu, esere yazdığı “Anıların Kapısı” başlıklı giriş yazısında Türk edebiyatına derin izler bırakan pek çok sanatçının kendisiyle beraber hâtıralarını da götürdüğünü, eserlerinin yanı sıra kişiliklerinin, yüzlerinin ve seslerinin zamanla hafızalardan silinmeye başladığını bundan dolayı anıları yazmaya karar verdiğini açıklar.

Yunus Nadi'nin anıların unutulmaması için yazılması gerektiğini kendisine önermesinden sonra da böyle bir eser hazırladığını ifade eder (Ediboğlu, 1968, s. 3). Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

BAKİ SÜHA EDİBOĞLU- BİZİM KUŞAK VE ÖTEKİLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Vuslat”
2	Halit Fahri Ozansoy	“Arüz’a Veda”
3	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Gurbet”
4	Kemalettin Kamu	“Bingöl Çobanları”
5	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bütün Yaz”
6	Ahmet K6utsi Tecer	“Tabiat Odam”
7	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Kimbilir”
8	Necip Fazıl Kısakürek	“Kaldırımlar”dan, “Anneciğim”
9	Behçet Kemal Çağlar	“İstiyorum”
10	Yaşar Nabi Nayır	“Bekliyorum”
11	Ahmet Muhip Dıranas	“Ayaklar”
12	Hamit Macit Selekler	“Çay”, “Resim”, “Sol”, “Sabah”
13	Ziya Osman Saba	“Bu Vakitsiz Giden Yaz”, “Sevgiler”
14	Munis Faik Ozansoy	“Yakınma”, “Mevlâna”
15	Cahit Sıtkı Tarancı	“Sanatkârın Ölümü”, “Robenson”
16	Feridun Fazıl Aykaç	“Onlar Hayata Böyle Doğmuşlardı”, “Beyaz Günler”
17	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Güzel ile Faydalı”, “Yıkansın Gözlerim Yıkansın”
18	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Yük”
19	Orhan Veli Kanık	“Altındağ”
20	Oktay Rifat	“Uludağ Sokak Satıcıları”
21	Melih Cevdet Anday	“Rahatı Kaçan Ağaç”, “Hayvanat Bahçesi”
22	İlhan Berk	“Ne Böyle Sevdalar Gördüm”, “Hikâye”
23	Behçet Necatigil	“Ne Olacak Sonumuz”, “Güçsüz Dilek”, “Gizli Sevda”
24	Cahit Külebi	“Sivas Yollarında”, “Hürriyet”, “Atatürk Kurtuluş Savaşında’dan”,
25	Suat Taşer	“Yalnız Adam”, “Ya Siz”, “Bir Varmış Bir Yokmuş”,
26	Mehmet Kemal Kurşunluoğlu	“Hâl”, “Bu Sabah Doğan Güneşe Söz”, “Bahar Bir Bezirgân Olmuş”
27	Sabahaddin Kudret Aksal	“Öğle Üstü Şiir”, “Bir Sabah Uyanmak”, “Okul Dışı”
28	Ceyhun Atuf Kansu	“Bir Kasabadan Resimler”, “Kar Havası”
29	Necati Cumalı	“Dere”
30	Attilâ İlhan	“Duvar”,
31	Metin Eloğlu	“Düdüklü Tencere”, “Aşklama”, “Var Mısın?”, “Yiğitleme”
32	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Dindar kişiler zannediyor Hakk çağırır”, “Yıllar boyu bir puslu zamandan geçtim” mısralarıyla başlayan rubâiler, “Üstüme Varma İstanbul”
33	Turgut Uyar	“Senfoni”, “Yılın”, “Göğe Bakma Durağı”,
34	Edip Cansever	“Masa Da Masaymış Ha”, “Yerçekimli Karanfil”
35	Cemal Süreya	“Dalga”
36	Ahmet Oktay	*Şiiri yer almamaktadır.

Tablo 45: Baki Süha Ediboğlu- Bizim Kuşak ve Ötekiler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.27. Niyazi Sulçoğlu-Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi

Niyazi Sulçoğlu tarafından hazırlanan eser 1970 yılında basılmıştır. Eserde kırk bir şair ve yüz beş şiir bulunmaktadır. Seçtiği şairler için “Bu yüz beş şiir İstiklâl savaşından çıkan ve Cumhuriyetten bu yana modern Kemalist Türkiye’nin yeni hayatının özelliklerini gösterir” ifadelerini kullanır (Sulçoğlu, 1970, s. 5). Şairlerin hayatları hakkında kısaca bilgi verilmiş, başlıca eserleri belirtilmiştir. Şairlerin sıralaması doğum tarihlerine göre yapılmıştır. Esere alınan şiirlerin karşılıklarına Arnavutçaları verilmiştir. Dokuz şiiriyle Nâzım Hikmet’ten daha fazla şiir seçilmiştir.

Niyazi Sulçoğlu esere yazdığı ön sözde, böyle bir antolojinin o zamana kadar ne Arnavutluk’ta ne de Yugoslavya’da tercüme edilmediğini, eseriyle iki eski ve dost millet arasında bir edebiyat yakınlaşması doğacağını ve edebi işbirliği olacağını düşündüğünü ifade eder (Sulçoğlu, 1970, s. 5).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

NİYAZİ SULÇOĞLU-ÇAĞDAŞ TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Gece”, “Eylül Sonu”, “Hüzün ve Hatıra”
2	Orhan Seyfi Orhon	“Veda”, “Ben”, “Gelmiyor”
3	Halit Fahri Ozansoy	“Hatıran”, “Nasılsınız?”
4	Salih Zeki Atay	“Asya Şarkıları”, “Bozulmuş Bağdan Geçerken”
5	Yusuf Ziya Ortaç	“Evim”, “Bir İlkbahar Akşamı”
6	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Terennümler”
7	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Hatırlama”, “Sabah”, “Ayna”, “Uyanma”
8	Halide Nusret Zorlutuna	“İnsanlar I- II- III”
9	Kemalettin Kamu	“Gurbet”, “Gurbette Renkler”
10	Nâzım Hikmet	“Makinalaşmak”, “Yangın”, “Yanardağ”, “Her Kitabımın Son Sözü”, “Kerem Gibi”, “Dört Kişi ve Dört Şişe”, “Sıradakinin Ölümü”, “Yanmamış Cigara”, “Yol Türküsü”
11	Arif Nihat Asya	“Kubbe-i Hadra”, “Rübailer”,
12	Necip Fazıl Kısakürek	“Çile”
13	Sıtkı Yırcalı	“Kadın- Erkek”
14	Yaşar Nabi Nayır	“Onar mısra”
15	Ahmet Muhip Dıranas	“Büyük Olsun”, “Kar”, “Olvido”
16	Cahit Sıtkı Tarancı	“Otuz Beş Yaş Şiiri”
17	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Gözlerimin Bahçesinde”, “Çeşme”, “Pul Pul”
18	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“İçre”, “Tabur Bir Mucize İçindeydi”, “Bencilik”, “Derindeki”
19	Oktay Rifat Horozcu	“Karıma”, “Perçemli Sokak” tan,
20	Orhan Veli Kanık	“İstanbul’u Dinliyorum”, “Tren Sesi”, “Yol Türküleri” nden, “Yalnızlık İçin”, “Denizi Özleyenler İçin”
21	Baki Süha Ediboğlu	“Yağmur”, “Tuzlu”, “Haziran”
22	Melih Cevdet Anday	“Dünya Güzeli”, “Anı”, “Gelecek”, “Ölüm”
23	Mümtaz Zeki Taşkın	“Ayvacak Panayırı”
24	Behçet Necatigil	“Misafir”, “Şayet Aşk”, “Çocuklar”
25	Cahit Irgat	“İstanbul”, “Deniz Boyunca”
26	Nahit Ulvi Akgün	“İnsanlar”, “Birisi”, “Saadet”

27	Ceyhun Atuf Kansu	“Bekleyen Kadının Günü”, “Yanık Hava”
28	Salah Bırsel	“Hacivatın Evi”, “Hacivatın Karısı”, “Şiirlerle Şiir”, “Güzin’in Gençlik Yılları”,
29	Suat Taşer	“Pencere Güzeli”, “İzmirnâme”
30	Arif Hikmet Par	“Bayrak Öyle Bir Dalgalandı”, “Bizans Göründü Karşıdan”,
31	Sabahattin Kudret Aksal	“İstasyon”, “Mahalle”, “Sevda”, “Sevda Peşinde Aşk Şiiri”
32	Necati Cumalı	“Sana Alışmıştım”, “Soğuk Kış Geceleri”, “Güler’in Aşk Saatleri”
33	Şinasi Özdenoğlu	“Kadınlar Üstüne”, “Kanıma Düşen Cemre”
34	Özdemir Asaf	“Konak”, “Anlam”, “Perspectif”, “İstiyorum”
35	Nevzat Üstün	“Antalya”, “Aşk Kapısı”
36	Attilâ İlhan	“Üçüncü Şahsın Şiiri”, “Yağmur Kaçağı”
37	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Kışlada Bahar”, “Bin İkinci Gece”
38	Ümit Yaşar Oğuzcan	“İlk”, “Ölümler Sıfır Sıfır”, “Abanoz Sokağı”
39	Turgut Uyar	“Turnam Seninle”
40	İlhan Demiraslan	“Sarhoşluk- Avarelik- Delikanlılık”
41	Şemsi Belli	“Unuttum”, “Bebekli Kız”, “Palmiyeler”

Tablo 46: Niyazi Sulçoğlu-Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi

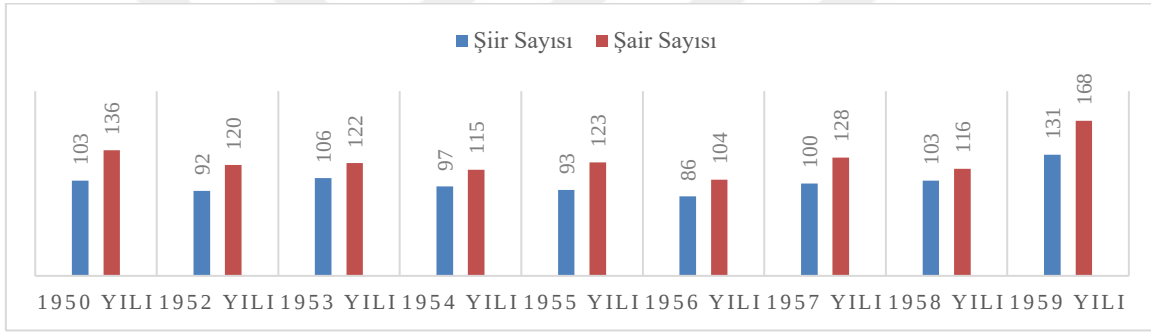
Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.3.28. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme

1950 - 1970 yılları arasında yayımlanan Batı etkisindeki Türk edebiyatını kapsayan yirmi yedi antolojiye ulaştık. Eserlerin içeriğine dair ayrıntılı bilgileri yukarıda eser bazında tek tek paylaştık. İncelediğimiz antolojilerden hareketle eserlerin büyük çoğunluğunun günümüz edebiyatına ayrıldığını, Fecr-i Ati dönemiyle ilgili müstakil bir eser hazırlanmadığını tespit ettik. Bu durumun Fecr-i Ati’nin tam olarak bir dönem olarak görülmediğinin etkisi olduğunu düşünmekteyiz. Ayrıca bu dönemde edebî dergilerin yaptığı derleme çalışmalarının antoloji türündeki eserlere nitelik ve nicelik olarak katkısının olduğuna incelediğimiz antolojilerden ulaştık. Antolojiler, dönemin etkin dergileriyle beraber şairlerin tanınırlığına destek vererek eserlerinin dolaşıma girmesine olanak sağlamıştır.

Batı etkisindeki Türk edebiyatı antolojilerinin sayıca fazla olması sebebiyle antolojileri dönemlere ayırıp kendi içlerinde karşılaştırmamızın daha doğru olacağını düşündük. Bu dönemdeki antolojilerin büyük çoğunluğunun Cumhuriyet dönemi şair ve şiirleri üzerine hazırlandığını tespit ettik. İncelediğimiz antolojilerden bir tanesi Tanzimat, bir tanesi Servet-i Fünun dönemi üzerine hazırlanmıştır. Kenan Akyüz ve Mehmet Kaplan ise hazırladığı antolojilerde Tanzimat’tan başlayarak ait olduğu dönemi etkileyen şairlere yer vermişler, bütün dönemleri kapsayan geniş çerçeveli antolojiler hazırlamışlardır.

Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanan *Yeni Şiirler* serisi 1950- 1959 yılları arasında yayımlanmıştır. Eserin 1951 yılında baskısı yapılmamıştır. Dokuz ciltte toplamda 1132 şiir yer almaktadır. Her serideki şiirler birbirinden farklıdır. Mesut Tarcan tüm serilerde şiirine yer verilen tek şairdir. İbrahim Minnetoğlu, M. Sunullah Arısoy, Talip Apaydın ve Başaran sekiz seride; Ziya Osman Saba, Fazıl Hüsnü Dağlarca ve Şahinkaya Dil yedi seride; Behçet Necatigil, İlhan Demiraslan ve Nahit Ulvi Akgün ise altı seride geçmektedir. Mesut Tarcan uzun soluklu bir antoloji dizisinin her serisinde yer almasına rağmen günümüzde pek fazla tanınan bir şair olamamıştır. Bu durum bazı antoloji derleyenlerin kişisel tercihlerinin baskınlığına ya da ideolojik düşüncelerine göre hareket ettiğini de göstermektedir. Aşağıdaki grafikte *Yeni Şiirler* serisinin yıllara göre şair ve şiir sayısı verilmiştir. Serinin 1951 basımı yapılmadığı için grafikte gösterilmemiştir. 1959 senesi şair ve şiir sayısı bakımından daha hacimlidir.

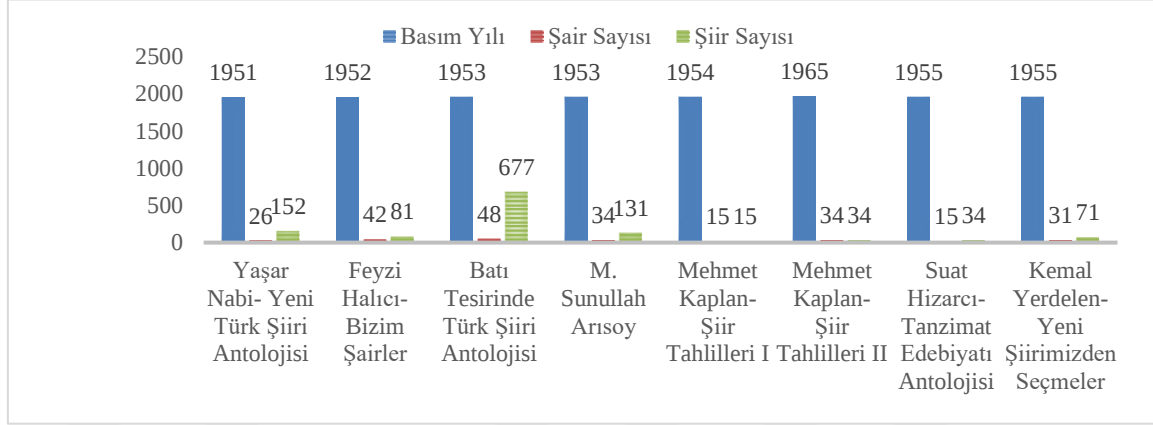

Grafik 4:Yeni Şiirler 1950-1959 Serisi Şair ve Şiir Sayıları

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

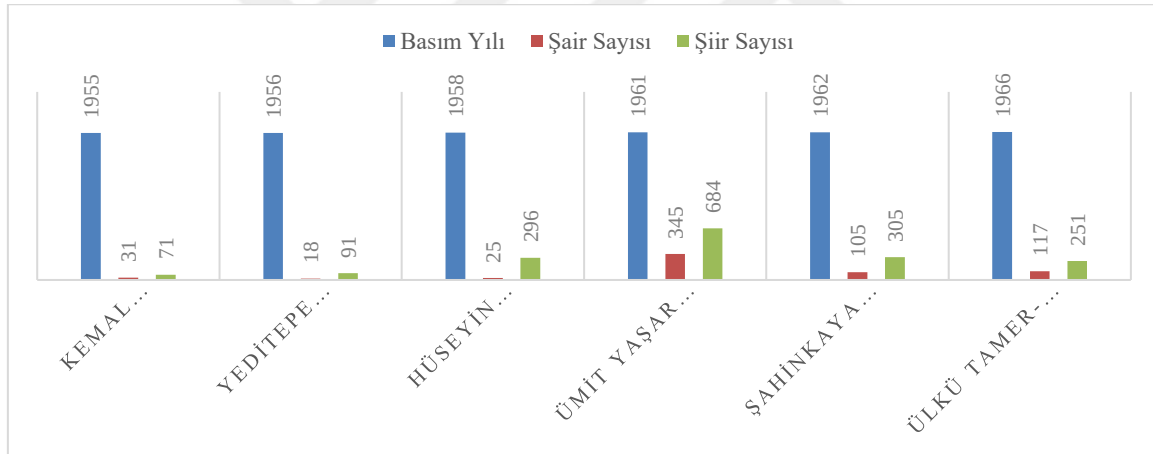
Yaşar Nabi Nayır *Yeni Türk Şiiri Antolojisi*, Feyzi Halıcı *Bizim Şairler*, Mehmet Sunullah Arısoy *Deste: Yeni Türk Şiiri*, Kemal Yerdelen *Yeni Şiirimizden Seçmeler*, Hüseyin Karakan *Şiirimizin Cumhuriyeti Yeniler*, Ümit Yaşar Oğuzcan- Tarık Dursun *Büyük Türk Şiiri Antolojisi*, Şahinkaya Dil *Çağdaş Türk Şiirinden Örnekler*, Feyzi Halıcı *Çağrıda Yeniler*, Ülkü Tamer *Varlık Şiirleri Antolojisi*, Necdet Evliyagil *Çağdaş Türk Şiiri*, Baki Süha Ediboğlu *Bizim Kuşak ve Ötekiler*, Niyazi Sulçoğlu *Çağdaş Türk Şiiri* adlı eserlerinde Cumhuriyet dönemi şairlerinden şiirler seçmişlerdir. Okuyucuların hazırladığı *Yeni Türk Şiiri Antolojisi* adlı eser Cumhuriyet dönemi şairleri üzerine hazırlanmıştır.

Aşağıdaki grafiklerde 1950-1970 yıllarında yayımlanan Batı etkisindeki Türk edebiyatı antolojilerinin şiir ve şair sayıları gösterilmiştir. Grafikteki verileri net görebilmek için iki grafik oluşturulmuştur.

Grafik 5: Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri Bsm. Yılı, Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 6: Batı Etkisindeki Türk Edebiyatı Antolojileri Bsm. Yılı, Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Feyzi Halıcı'nın *Çağrıda Yeniler* adlı eseriyle Necdet Evliyagil'in *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi* dergiye şiir gönderen genç şairlere ayrılmıştır. O yüzden bu antolojiler tasnife dâhil edilmemiştir. Ümit Yaşar Oğuzcan ve Tarık Dursun tarafından hazırlanan *Büyük Türk Şiiri Antolojisi* tematik olarak altı bölüme ayrılmıştır. Tüm temalar tasnife dâhil edildiği için on altı antoloji karşılaştırılmıştır. Karşılaştırılan antolojiler arasında on beş şiiri ile Orhan Veli ve Behçet Necatigil'e daha fazla yer verildiği görülmüştür. Orhan Veli'nin "Sere Serpe" şiiri; Behçet Necatigil'in "Barbaros Meydanı" adlı şiiri daha çok

örneklenen şiiirlerdir. Melih Cevdet Anday, Cahit Külebi (on dört antolojide), Cahit Sıtkı Tarancı, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Fazıl Hüsnü Dağlarca (on üç antolojide), Baki Süha Ediboğlu, Ümit Yaşar Oğuzcan, Ahmet Muhip Dıranas ve Ziya Osman Saba (on iki antolojide) da en fazla adı geçen şairlerdir. Melih Cevdet Anday'ın "Alaturka" ve "Yalan"; Cahit Külebi'nin "Sivas Yollarında"; Cahit Sıtkı Tarancı'nın "Otuz Beş Yaş Şiiri" ve "Ölümden Sonra"; Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun "Karadut"; Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın "Kızılırmak Kıyıları"; Baki Süha Ediboğlu'nun "Mezarlık"; Ahmet Muhip Dıranas'ın "Fahriye Abla" ve "Ayaklar" adlı şiiirleri daha fazla örneklenen eserlerdir. Ümit Yaşar Oğuzcan ve Ziya Osman Saba'nın eserlerinden seçim yapılırken genellikle farklı şiiirleri tercih edildiği görölmüştür. Çoğu kez tekrar eden şiiirleri örneklenmemiştir. 1950-1970 yılları arasında yayımlanan antolojilerde şiiirlerine rastlanılmayan ya da az şiiiri bulunan şairleri de tespit ettik. Nâzım Hikmet Ran, Hasan İzzettin Dinamo, Hasan Hüseyin Korkmazgil ve Ataol Bahramoğlu gibi isimler örnek gösterilebilir. Nâzım Hikmet'in 1965 yılına kadar yasaklı olmasının bunda etkisi vardır. Ancak 1965 yılından sonra yayımlanan üç antolojide sadece şiiirini gördük. Ataol Behramoğlu lise yıllarında (1960'lı yıllar) şiiirlerini dergilere göndermesine rağmen tanınması 1970'li yıllarda olmuştur. Burada antoloji derleyenlerin öngörememelerinden kaynaklanan bir durum yaşanmıştır. Hasan İzzettin Dinamo ve Hasan Hüseyin Korkmazgil'in sol görüşlü şairler olmasından kaynaklanan bilinçli bir şekilde antolojilere alınmadığını düşünmekteyiz.

Karşılaştırılan antolojilerde Baki Süha Ediboğlu *Bizim Kuşak ve Ötekiler* adlı eserinde şairleri kendi hatıralarına göre tanıtmış ve fotoğraflarına yer vermiştir. Diğer antolojilerde şairlerin sadece doğum ve ölüm tarihleri belirtilmiştir. Antolojilerin neredeyse tamamında şairlerin sıralaması doğum tarihlerine göre yapılmıştır. Şahinkaya Dil *Çağdaş Türk Şiiirinden Örnekler* adlı eserinde şairlerin soyadlarına göre, Ülkü Tamer *Varlık Şiiirleri Antolojisi* adlı eserinde şiiirlerin yayımlanma tarihlerine göre sıralama yapmıştır.

Ele aldığımız bu dönemde Tanzimat'tan başlayarak Cumhuriyet dönemine kadar şiiir örnekleri sunulan iki antoloji bulunmaktadır. Kenan Akyüz'ün *Batı Tesirinde Türk Şiiiri Antolojisi (1860-1923)* ve Mehmet Kaplan'ın *Şiiir Tahlilleri I-II* adlı eserleri. Mehmet Kaplan Tanzimat dönemiyle başladığı şiiir tahlillerini Cumhuriyet dönemiyle devam ettirmiştir. Kenan Akyüz, Şinasi ile Tanzimat dönemine başlarken Kaplan Akif Paşa ile başlamıştır. Kenan Akyüz dördüncü basıma kadar esere ilaveler yapmış ve hacim bakımından eseri genişletmiştir. Eserde şairlerin biyografilerine ayrıntılı bir şekilde yer

vermiş ve şairlerden birden fazla şiir seçmiştir. Mehmet Kaplan ise seçtiği şairin tek bir şiirini ele almış, şiiri muhteva ve biçim yönüyle tahlil etmiştir. Mehmet Kaplan da eserin sonraki basımlarına ilaveler yapmıştır.

Suat Hızarcı'nın *Tanzimat Edebiyatı Antolojisi* Tanzimat dönemi üzerine hazırlanmıştır. Tahir Alangu'nun *Servet-i Fünun Edebiyatı Antolojisi* Servet-i Fünun dönemi üzerine hazırlanan antolojilerdir. Her iki eserde de şairler hakkında ayrıntılı bilgi verdikten sonra şiirlerinden örnekler sunmuştur.

1.4. Başlangıçtan Günümüze Tüm Devirleri Ele Alan Antolojiler

1.4.1. Vahap Tuncer- Bir Eski Bir Yeni Şiir Antolojisi

Vahap Tuncer tarafından hazırlanan eser 1950 yılında basılmıştır. Vahap Tuncer esere yazdığı ön sözde, şiir zevkinin kişiden kişiye değişen bir yerde olduğunu, bazı insanlar eski şiiri severken bazılarının yeni şiiri sevdiğini, bazılarının ise hem eski hem de yeni şiire karşı ilgilerinin olduğunu ifade eder (Tuncer, 1950)¹⁰. Vahap Tuncer, hazırlanan antolojilerin ya eski şiire ya da yeni şiire göre hazırlandığını, hem eski şiiri hem yeni şiiri örnekleyen bir antoloji olmadığını düşündüğü için böyle bir antoloji oluşturduğunu ifade eder.

Eserde yer alan şiirlerin bazıları konu birliğine göre bir araya getirilirken bazıları rastgele birleştirilmiştir. Şiirlerin alındığı eserler metinlerin sonunda belirtilmiştir.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

VAHAP TUNCER- BİR ESKİ BİR YENİ ŞİİR ANTOLOJİSİ				
Eski Şiir			Yeni Şiir	
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal	“Çubuklu’dan Gazel”	Orhan Veli	“Sere Serpe”
2	Fuzulî	“Aşiyân- i mürğ i dil zülfi perişâındadır” mısraıyla başlayan “Gazel”	Melih Cevdet Anday	“Alaturka”
3	Avni	“Bir güneş yüzlü melek gördüm ki âlem mahıdum” mısraıyla başlayan “Gazel”	Oktay Rifat	“Benim Yârim”
4	Nedim	“Yeniden eski muhabbetleri tecdid edelim” mısraıyla başlayan “Şarkı”	Orhan Veli	“Altun Dişlim”

¹⁰ Kitapta sayfa numaraları olmadığı için kaynakça gösteriminde sayfa numarası yazılamamıştır. Bu ifade “Bu Kitap Niçin Hazırlandı?” başlıklı yazıdan alınmıştır.

5	Nahîfî	“Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzlü mâhım” mısraıyla başlayan “Gazel”	Cahit Sıtkı Tarancı	“Bir Saadet”
6	Nefî	“Âşıkta ta’n etmek olmaz müptelâdır neylesün” mısraıyla başlayan “Gazel”	Orhan A. Arıburnu	“Şifre”
7	Bâki	“Nam-ü nişâne kalmadı fasl-i bahardan” mısraıyla başlayan “Gazel”	Ziya Osman Saba	“Güz”
8	Nâbi	“Gülsitân-ı dehre geldik renk yok bû kalmamış” mısraıyla başlayan “Gazel”	Cahit Külebi	“Çiçekle Konuşma”
9	Ruhî	“Verdik dil ü can ile rızâ hükm-ü kazâya” mısraıyla başlayan “Terkib-i Bent”	Behçet Necatigil	“Sevda Peşinde”
10	Fuzulî	“Öyle sermestim ki idrâk etmezem dünya nedir?” mısraıyla başlayan “Gazel”	M. S. Onat	“Gel Gör Ki Şair Yine Âşıktır”
11	Vecdî	“Nevbahar erdi tarâvet- i dil-i bağ oldu yine” mısraıyla başlayan “Gazel”	Nuzhet Erman	“Bahar”
12	Râsih	“Süzme çeşmin gelmesün müjgân müjgân üstüne” ile başlayan “Gazel”	Ercüment Behzat Lav	“Melodi”
13	Fuzulî	“Vefa her kimseden kim istedim andan cefâ gördüm” mısraıyla başlayan “Gazel”	Sadi Cumbul	“Ben”
14	Nedim	“Kaside-i Der Vasfı İstanbul”	İbrahim Minnetoğlu	“İstanbul”
15	Gazi Giray	“Râyete meylederiz kamet-i dil- cü yerine” mısraıyla başlayan “Gazel”	Şinasi Özdenoğlu	“Anadolu’nun Kaderinden Bahseden Şiir”
16	Hayalî	Kıt’a	Cahit Sıtkı Tarancı	“Garip Kişi”
17	Şeyh Galip	“Yine zevrak-i derûnum kırılıp kenare düştü” mısraıyla başlayan “Gazel”	Zafer Hüsnü Turan	“Dünya Hâli”
18	Leylâ Hanım	“Yârin âşıklar ile ülfeti pek güçtür güç” mısraıyla başlayan “Gazel”	Nurettin Artam	“Son Gece”
19	Yahya Kemal	“Sessiz Gemi”	Melih Cevdet Anday	“Mezarlık”
20	İsmail Safa	“Kitabe-i Sengi Mezar” (Ah Minel Mevt)	Orhan Veli	“Kitabe-i Seng-i Mezar”

21	Nailî	“Havay-ı aşka uyup kûy-i yâre dek gideriz”	Ahmet Muhip Dıranas	“Ve Böyle Bir Teviye”
22	Şeyhülislam Yahya	“Sun sâgar-ı sâkî bana mestâne desünler” mısraıyla başlayan “Gazel”	Muvaffak Sami Onat	“Bekleriz”
23	Esrar Dede	“Azm-i sefer ettin dil-i nâçâr-ı unutmama” mısraıyla başlayan “Gazel”	Oktay Rifat	“Telli Telefon”
24	Muhibbi	“Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi” mısraıyla başlayan “Gazel”	H. Avni Dökmeci	“Cevap”
25	Avni	“Günc-i dilimi mülk-i Süleymân’ e değişmem” mısraıyla başlayan “Gazel”	Sabahattin Teoman	“Kün”
26	Cem Sultan	“Ol dem kani ki Ka’be-i kuyun mekân idi” mısraıyla başlayan “Gazel”	Kemalettin Kami	“N’oldu”
27	Nevres	“Bilmezdim özüm gamzene meftûn imişim ben” mısraıyla başlayan “Gazel”	Salah Bırsel	“Soğuk Kuyu Mahallesi”
28	İzzet Ali Paşa	“Hoştur bize meyhâne ki işret var içinde” mısraıyla başlayan “Gazel”	Cahit Külebi	“Otobüs”
29	Ahmet Paşa	“Sername-i mahabbeti canane yazmışım” mısraıyla başlayan “Gazel”	Feridun Fazıl Tülbentçi	“Fil ve Böcek”
30	Hakanî	“Ol zülfi hambehan kim ruy-ı nigâre düşmüş” mısraıyla başlayan “Gazel”	Özdemir Asaf	“Saçları”
31	Hatayî (Şah İsmail)	“Eya gönül kûşi derler bahar imiş mene ne” mısraıyla başlayan “Gazel”	Mümtaz Zeki Taşkın	“İtiyat”
32	Recaizade Mahmut Ekrem	“Mersiye”	Melih Cevdet Anday	“Ölü”
33	Ragıp Paşa	“Dilhastelerin bilmedi sıhhat neye derler” mısraıyla başlayan “Gazel”	Asaf Halet Çelebi	“İnsanlar”
34	Şeyhî	“Bahâr mevsimidir hemdem-i saba olalım” mısraıyla başlayan “Gazel”	Fahir Onger	“Kuşluk Vakti”
35	Sünbülzade Vehbi	Destini çekti rıza vermedi amma bûse” mısraıyla başlayan “Gazel”	Orhan Veli	“Söz”

36	Riyazî	“Yolda gördüm yâri sermest- ü çeman olmuş gelür” mısraıyla başlayan “Gazel”	Melih Cevdet Anday	“Yolculuk Şiirlerinden”
37	Yahya Kemal Beyatlı	“Zevk-Âbad”	Cezmi Tahir Berkün	“Açılıverelim mi?”
38	Behâî	“Dağıttın hâb-i nâz-i yâri ey feryad neylersin” mısraıyla başlayan “Gazel”	Bedri Rahmi Eyüpoğlu	“Paramparça”
39	Fazıl-ı Enderuni	“Gönül gonce-i gülzâra taze bülbüldür” mısraıyla başlayan “Gazel”	Şevket Rıfzı Rado	“Kördüğüm”
40	Esrar Dede	“Boğaziçi’ne Gazel”	Dr. Ferihan Çambel	“Boğaziçi”
41	3.Sultan Selim	“Hezar- âsâ nola etsem o gül ruhsârdan feryâd” mısraıyla başlayan “Gazel”	Rabia Hatun	“Rubailer”
42	Nedim	“Mutribin feyzini gör lâl-i şeker nayında” mısraıyla başlayan “Gazel”	Yusuf Mardin	“Güzellik”
43	Yahya Kemal Beyatlı	“Hazân”	Nurettin Artam	“Seccade”
44	Namık Kemal	“Peyrev-i ömr-i şitâbân olduğum demdir bu dem” mısraıyla başlayan “Gazel”	Behçet Necatigil	“Kır Şarkısı”
45	Şeyh Galip	“Gencinen olsam viran edersin” mısraıyla başlayan “Gazel”	Ahmet Muhip Dıranas	“Atlı Karınca”
46	Yenişehirli Avni	“Dil-i sûzanımın her dağı âteştâbî âteştir” mısraıyla başlayan “Gazel”	Bedri Rahmi Eyüpoğlu	“Karadut’tan”
47	Emin Ülgener	“Seyahat”	Vahap Tunçer	“Nazire”
48	Vasıf	“Görenler düşte cam-i lâl-i âlim kanlar ağlarmış” mısraıyla başlayan “Gazel”	Cahit Külebi	“Yeni Gelin”
49	Hersekli Arif Hikmet	“Hevâ-yı âşkdan ey dil kelâl gelmedi mi” mısraıyla başlayan “Gazel”	Ayhan Hünalp	“Sokaklar”
50	Neşâtî	“Gittin amma ki kodun hasret ile cânı bile” mısraıyla başlayan “Gazel”	Reşât Cemal Emek	“Kezban”
51	Bâki	“Müje haylin dizer ol gamze-i fettân saf saf” mısraıyla başlayan “Gazel”	Kamuran Özbir	“Son Durak”
52	2. Sultan Murat	“Uykuda dün gice canım gibi canan	Cahit Sıtkı Tarancı	“Misafir”

		görmedim” mısraıyla başlayan “Gazel”		
53	Nef’i	“Hem kadeh hem bâde hem bir şûh sakidir gönül” mısraıyla başlayan “Gazel”	Necmi Eren	“Dünyamız”
54	Süleyman Fehim	“Cam-i pür mey kâse-i tasvîrdir sensiz bana” mısraıyla başlayan “Gazel”	İhsan Geçer	“Sen Varsın Ya Yanımda”
55	Vahap Tunçer	“İyname”	Vahap Tunçer	“Hayâl”
56	Yavuz Sultan Selim	“Murabba”	Cahit Sıtkı Tarancı	“Şaşırtmaca”
57	Nedim	“Bir şekerhand ile bezm-i şevka câm ettin beni” mısraıyla başlayan “Gazel”	Ali Mümtaz Arolat	“Damla Damla”
58	Nefi	“Edirne”	Emin Ülgener	“Bursa”
59	Mehmet Âkif	“Bayram”	Orhan Veli	“Bayram”
60	Vasfi	“Mihrinle eğer hâk ola bu sine-i çâkim” mısraıyla başlayan “Gazel”	Oktay Rifat	“Ah”
61	Baki	“Ey pâ-y-i bend-i dâmgeh-i kayd i nâm ü neng” mısraıyla başlayan “Murabba”	Coşkun Ertepinar	“Kahramanının Ölümü”
62	Fitnat	“Nigâh-i merhamet kıl âşık- i bimâre gel cana!” mısraıyla başlayan “Gazel”	Şükrü Enis Regü	“Bu Sabah”
63	Ziya Paşa	“Renc-i hatır vermesin feryad ü efganlar sana” mısraıyla başlayan “Gazel”	Nejat Köknar	“?”
64	Namık Kemal	“Ta ebed merd olmağa ahdeyledim şanımla ben” mısraıyla başlayan “Gazel”	Ziya Bakşan	“Artık Adam Oldum”
65	Melihi	“Ter eyliyeyim sirişk ile kûy-ı nigarımı” mısraıyla başlayan “Gazel”	Orhon M. Arıburnu	“Esmer”
66	Nevres-i Kadim	“Bir nâle eyle kim dil-i nâlân işütmesün” mısraıyla başlayan “Gazel”	Celal Sılay	“Mahcubiyet”
67	Süleyman Nazif	“Daüssıla”	Muharrem Mermer	“Özledim”
68	Şeref Hanım	“Dildeki dağ-ı fûrûzanım ile eğlenirim” mısraıyla başlayan “Gazel”	Şefik Erban	“Bir Fırtına Günü”
69	Nabî	“Bağ-i dehrin hem hazânın hem bahârın görmüşüz” mısraıyla başlayan “Gazel”	Cahit Sıtkı Tarancı	“Bayram Yemeği”

70	Osmanzade Taib	“O şuh-i nazpervardin cefası artar eksilmez” mısraıyla başlayan “Gazel”	İsmail Ali Sarar	“Bir Delikanlı Konuşuyor”
71	Hâmit Nizami Beşkardeş	“Abant’a”	Şadi Varlık	“Bir Abant Hatırası”
72	Halil Nihat	“Kangı dilberde Melahat vech-i tâbânınca var” mısraıyla başlayan “Gazel”	Cahit Sıtkı Tarancı	“Kara Sevda”
73	Nedim	“Kimlerin çeşmine ol sine bu şeb nûr o’du” mısraıyla başlayan “Şarkı”	Necati Enez Kahyaoğlu	“Saz Kızına Mektuplar”
74	Şeyhül-islam Yahya	“Yer yer yetişip hub nefes taze güller” mısraıyla başlayan “Gazel”	Muzaffer Uyguner	“Ali Dayının Kahvesi”
75	Dertli	“Vefasın görmedim ol şûha meftûn olduğum kaldı” mısraıyla başlayan “Semai”	Vasfi Kerestecioğlu	“Mezarda İlk Gece”
76	Nedim	“Bahar Şarkısı”	Cahit Külebi	“Bahar Geldi”
77	Kuthan	“Devr edüp bir dem felekte pir-i devran aşkına” mısraıyla başlayan “Gazel”		

Tablo 47: Vahap Tuncer- Bir Eski Bir Yeni Şiir Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.4.2. İlhan Berk- Başlangıçtan Bugüne Beyit- Mısra Antolojisi

İlhan Berk tarafından hazırlanan eser 1960 yılında Varlık şiir bünyesinde basılmıştır. Eserde başlangıçtan bugüne bir seyir izlendiği için yüzyıllara göre bir sınıflandırma yapılmıştır. Başlangıcı XIII. yüzyıl olarak alan İlhan Berk XX. yüzyıl şairlerine kadar yüz otuz iki şairin beyit ve mısralarını alarak eseri tamamlamıştır. Fuzuli’nin beyitlerine; Fazıl Hüsnü Dağlarca ve Ahmet Muhip Dıranas’ın mısralarına, diğer şairlere göre daha fazla yer verilmiştir.

Kitabın ortaya çıkma serüveni ise İlhan Berk’in yerli-yabancı şairlerden beğendiği beyitleri, mısraları yazdığı defteri kitap hâline getirmek istemesiyle başlar. İlhan Berk, şiirleri seçerken göze hitap eden, anlamdan çok sözcüklere, deyişe, yapıya, edaya, görüntüye, bunların güzelliğine bağlandığını ifade eder. Bu şekilde hareket ettiği için bazen bazı tamlamaları, bazı mısraları almadığını, mısra ya da beyitleri seçerken ön yargılarından uzaklaşmaya çalışarak bilinen şairlerin en bilinen şiirlerinden ziyade hiç

duyulmamış satırlarına yer vermeye çalıştığını, şiirlerini sevdiği hâlde hiç mısra- beyit almadığı şairler olduğunu belirtir (Berk, 1960, s. 6).

İlhan Berk esere yazdığı ön sözde, başka uluslarda beyit-mısra anlayışının olmadığını belirterek eserini tanıtmaya başlar. Batı edebiyatında nazım biriminin üçlük- dördlük- beşlik-altılık gibi mısralardan oluştuğunu, şiirin içyapısında parçalanamaz bütünlükler olduğunu, Türk edebiyatında ise Doğu'dan gelen beyit anlayışının bir gelenek olarak Tanzimat edebiyatına kadar yıkılmadığını ifade eder. Berk'e göre mısra yeni Türk şiirinin bir neticesidir. Ahmet Hâşim ve Yahya Kemal ile Türk edebiyatında kendisini gösterir (Berk, 1960, s. 5-6).

Eserde beyit ve mısraları bulunan şairler Tablo 52'de gösterilmiştir. Tabloda şairlerin isimlerinin ilk harflerine göre bir sıralama yapılmıştır.

İLHAN BERK- BAŞLANGIÇTAN BUGÜNE BEYİT- MISRA ANTOLOJİSİ			
Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı
Abdülhak Hâmit Tarhan	Edip Cansever	Mehmet Âkif Ersoy	Rıfat Ilgaz
Âhi	Emrah	Melih Cevdet Anday	Rüştü Onur
Ahmedî	Ercüment Behzat Lav	Metin Eloğlu	Sabahattin Kudret Aksal
Ahmet Hamdi Tanpınar	Esrar Dede	Mihri Hatun	Sabahattin Teoman
Ahmet Haşim	Faik Ali Ozansoy	Muallim Naci	Sabit
Ahmet Kutsi Tecer	Faruk Nafiz Çamlıbel	Mustafa Seyit Sütüven	Sabri Altınel
Ahmet Muhip Dıranas	Fasıl	Muzaffer Tayyip Uslu	Salâh Bırsel
Ahmet Oktay	Fazıl	Nabi	Sezai Karakoç
Ahmet Paşa	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Nahifî	Seyfettin Başçıllar
Âşık Paşa	Fehim	Nahit Ulvi Akgün	Sultan Veled
Âlim Atay	Fuzuli	Nailî	Süleyman Çelebi
Arif Damar	Gülten Akın	Namık Kemal	Süleyman Nesib
Âsaf Halet Çelebi	Halim Giray	Nazım	Şeref Hanım
Attilâ İlhan	Halimî	Necati	Şeyh Galip
Bağdatlı Ruhi	Halit Fahri Ozansoy	Necati Cumalı	Şeyhoğlu
Bahâî	Hatayî	Necip Fazıl Kısakürek	Şeyhülislam Yahya
Baki	Hayalî	Nedim	Şeyyat Hamza
Başaran	Hümani	Nefî	Şinasi
Bedri Rahmi Eyüboğlu	Hiseyin Siyret Özsever	Nesimî	Talip Apaydın
Behçet Necatigil	İzzet Ali Paşa	Nesip	Tekin Kıpöz
Belig	İzzet Molla	Neşati	Tevfik Akdağ
Cahit Irgat	Kadı Burhaneddin	Nev'i	Tevfik Fikret
Cahit Külebi	Kâmî	Nihat Ziyalan	Turgut Uyar
Cahit Sıtkı Tarancı	Karacaoğlu	Oktay Rifat	Ülkü Tamer
Can Yücel	Kaygusuz Abdal	Orhan Veli Kanık	Vasıf
Celal Sahir Eroz	Kemalettin Kami Kamu	Osmanzade Taib	Yahya Kemal Benekay
Cem Sultan	Kemal Özer	Ömer Bedrettin Uşaklı	Yenişehirli Avni
Cemal Süreya	Kırımlı Rıfat Efendi	Özdemir Asaf	Yılmaz Gruda
Cenap Şehabettin	Koca Ragıp Paşa	Özdemir İnce	Yunus Emre

Cevdet Kudret Solok	Köroğlu	Pir Sultan Abdal	Zati
Ceyhun Atuf Kansu	Leskofçalı Galib	Rabia Hatun	Zeynep Hatun
Dadaloğlu	Leylâ Hanım	Ratip Ahmet Paşa	Ziya Osman Saba
Ece Ayhan	Mahir	Recaizade Mahmut Ekrem	Ziya Paşa

Tablo 48: İlhan Berk- Başlangıçtan Bugüne Beyit- Mısra Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.4.3. Fethi Gözler -Yunus’tan Bugüne Türk Şiiri Antolojisi

Fethi Gözler tarafından hazırlanan eser 1967 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak eserin 1981 yılında yasılan üçüncü baskısıdır. Eser, “Türk Edebiyatına Genel Bir Bakış”, “Divan Şiiri”, “Halk Şiiri” ve “Yenilik Şiiri- Yeni Şiir” bölüm başlıklarına ayrılmıştır. Gözler, “Türk Edebiyatına Genel Bir Bakış” bölümünde Tanzimat Edebiyatı, Servet-i Fünun edebiyatı, 1940-1955 arasında Türk şiiri ve İkinci Yeni hakkında kısaca bilgi verir. Yunus Emre’ye geniş bir alan ayırdıktan sonra bölüm başlıkları içinde şairleri tanıtip şiirlerinden örnekler sunmuştur. Eserde yüz otuz üç şair vardır. Şairler doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Gözler, şairleri seçerken tanınan isimlerin yanı sıra ismi duyulmamış pek çok şairi de tanıtmak amacıyla antolojiye aldığını ifade etmiştir (Gözler, 1981, s. 11). Şiirlerin sonunda bilinmeyen kelimelerin anlamları açıklamıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair adları ve şiirlerin ilk mısraları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FETHİ GÖZLER -YUNUS’TAN BUGÜNE TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yunus Emre	“İlâhi bir aşk ver bana”, “Taştın yine deli gönül”, “Severim ben seni candan içeri”, “Sana ibret gerek ise”, “Yoldaş olalım ikimiz gel dosta gidelim gel”, “Âşık oldum erene ermek ile”, “Mâna eri bu yolda melûl olası değil”, “Bu fenada bir garipsin gülme gülme ağla gönül”, “Acep şu yerde var m’ola”, “İlim ilim bilmektir”, “Geldi geçti ömrüm benim”, “Aşkın aldı benden beni”, “İşidin ey yarenler aşk bir güneşe benzer”, “Ömür bahçesinin gülü solmadan” mısralarıyla başlayan ilahiler
Divan Şiiri		
2	Sultan Veled	“Senin yüzün güneştür yohsa aydur” mısraıyla başlayan “Gazel”; <i>Mesnevi</i> ’den bir parça
3	Hoca Dehhani	“Bir kadehle bizi saki saki gamdan âzâd eyledi”, “Sabreyle gönül derdine dermân ere umma”, “Aceb bu derdümün dermânı yokmı” mısralarıyla başlayan gazeller
4	Âşık Paşa	Âşık oldu kendi kendi yüzüne”, “Ey pâdişâh ey pâdişâh çün ben beni verdim sana”, “Kamu dilde var idi zabt u usûl” mısralarıyla başlayan gazeller
5	Nesimi	“ <i>Mesnevi</i> ’den parçalar”, “Gerçek hadis imiş bu ki hûbun vefâsı yoh” mısraıyla başlayan “Gazel”
6	Ahmed-î Daî	“Şükârâne senin yoluna bin cân ola bir gün” mısraıyla başlayan “Gazel”

7	Şeyhî	Bahâr mevsimidir hemdem-i sabâ olalım” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Harname”den” bir parça
8	Ahmet Paşa	“Eyâ perî nicesin hoş musun safâca mısın?”, “Ey fitnesi çok kavli yalan yandım elinden”, “Karâr ü sabrım olan zülf-i bîkarândır” mısralarıyla başlayan gazeller; “Gül yüzünde görelî zülf-i semen- sây gönül” mısraıyla başlayan “Murabba”
9	Alî Şîr Nevâî	“Bahâr boldu vü gül meyli kılmadı könlüm” mısraıyla başlayan “Gazel”
10	Necati	“Lâle-hadler yine gülşende neler etmediler”, “Fasl-ı bahardır heves-i sebze-zâr edin”, “Tutalum zenbil ile gökten iner mehpâreler” mısralarıyla başlayan gazeller
11	Fuzulî	“Su Kasidesi’nden” bir kısım, “Benî candan usandırdı cefadan yâr usanmaz mı?”, “Ey kemân- ebrû şehîd-i hançer-i müjgânınem” mısralarıyla başlayan gazeller; “Perişân hâlin oldum sormadın hâl-i perişânım” mısraıyla başlayan “Murabba”
12	Hayali	“Cihân-ârâ cihân içindedir arayı bilmezler”, “Yâr ile hem-halvet ol cisminde cânın duymasın” mısralarıyla başlayan gazeller; seçme beyitler
13	Baki	“Fermân-ı aşka cân iledir inkıyâdımız”, “Sineye çekmeğe bir serv-i dîl- ârâm olsa”, “Gitti kayser kasrının tâk u revâkı kalmadı”, “Söylmez küsmüş bana cânâne söylen söylesin”, “Nevbahâr oldu gelin azm-i gülistan edelim” mısralarıyla başlayan gazeller; Mersiye’den I., VI., VII. Bentler
14	Ruhî-i Bagdâdî	“Terkib-i Bent’ten I., VI., XVII., Bentler”
15	Talât Halman	“Rûhî’nin Dünü Bugünü” başlıklı gazete yazısı
16	Nefî	“Esti nesîmi-i nev- bahâr açıldı güller subh- dem” mısraıyla başlayan “Kaside”; “Ne tende cân ile sensiz ümîd-i sıhhat olur”, “Tût-i mu’cize- güyem ne desem lâf değil”, “Mahşer olmuş sahn-ı Kâğıthane dünya bundadır” mısralarıyla başlayan gazeller; “Siham-ı Kaza’dan” bir parça
17	Şeyhülislâm Yahya	“Hemîşe merdüm-i çeşmim izâr-ı yâra bakar”, “Açılmadım, incitti seni zârı hezârım”, “Sun sâgarı sâkî bana mestâne desinler” mısralarıyla başlayan gazeller
18	Nabi	“Zevk-i gam dilde midir dağda mı, tende midir?”, “Bir devlet için çerhe temennadan usandık”, “Bağ-ı dehrin hem hazânın hem bahârın görmüşüz” mısralarıyla başlayan gazeller; “Hayriyye”den” bir parça
19	Nedim	“Mest-i nâzım kim büyüttü böyle bîpervâ seni”, “Haddeden geçmiş nezâket, yâl ü bal olmuş sana” mısralarıyla başlayan gazeller; “Gülzâra salın mevsimidir geşt ü güzârın”, “Erişti nev-bahâr eyyâmı açıldı gül ü gülşen” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Sevdiğim cemâlin çünkü göremem” mısraıyla başlayan “Türkü”
20	Ragıp Paşa	“Harâbâtı görenler her biri bir hâletin söyler” mısraıyla başlayan “Gazel”, Seçme parçalar
21	Şeyh Galip	“Yine zevrak-i derûnum kırılıp kenâre düştü”, “Ol gamze-i gürûr ne âlemedir aceb” mısralarıyla başlayan gazeller; “Agaz- i Dastan-i Beni Muhabbet”
Halk Şiiri		
22	Kaygusuz Abdal	“Bu dünyanın misali muazzam şara benzer”, “Yamru yumru söylerim” mısraıyla başlayan ilahiler; “Cümle kaplumbağalar”, “Bir kaz aldım karıdan” mısralarıyla başlayan şiirler
23	Pîr Sultan Abdal	“Derviş ile Çiçek”, “Sabahtan kalktım ezan okunur”, “Eğer gözlü isen bizi katara”, “Böle midir sizin ilin töresi”, “Şu karşı yaylada göç katar katar”, “Bir bülbülcük konmuş dağlar başına”, “Öt benim sarı tamburam” mısralarıyla başlayan şiirler

24	Hacı Bayram-ı Veli	“Çalabım bir şar yaratmış”, “Bilmek istersen seni”, “N’oldu bu gönlüm, n’oldu bu gönlüm?” mısralarıyla başlayan ilahiler; “Hiç kimse çekebilmez, güçtür feleğin yayı” mısraıyla başlayan “Gazel”
25	Köroğlu	“Mert dayanır, nâmerd kaçır” mısraıyla başlayan “Semai”; “Muhanetlik etmek değil kârımız”, “İki koçak bir meydana koşanda”, “İki koçak bir araya gelende”, “Hemen Mevlâ ile sana dayandım” mısralarıyla başlayan koşmalar
26	Öksüz Dedi- Öksüz Âşık	“Misal-i cennettir evvel baharı”, “Sabahtan uğradım ben bir güzele”, “Gül budanmış dal olmuş”, “Dağlar yârımı gördün mü?”, “Bülbülüm başladı feryadü-zâra”, “Ala gözlerine kurban olduğum” mısralarıyla başlayan koşmalar
27	Kul Mehmet	Be yarenler yine evvel bahardır”, “Bunca demdir hasretliğin çekerim” mısralarıyla başlayan koşmalar; “Behey ala gözlü canım”, “Her dem yüzüme gül gibi” mısralarıyla başlayan semailer
28	Kayıkçı Kul Mustafa	“Genç Osman Destanı”, “Canım sen güzel olmağa”, “Kuşlar içinde bir ak kuş” mısralarıyla başlayan semailer; “Yine evvel geldi bahar günleri”, “Sabâ selâm eyle gül yüzlü yâre” mısralarıyla başlayan koşmalar
29	Karacaoğlu	“Elâ gözlü nazlı dilber” mısraıyla başlayan “Semai”; “Sabahtan uğradım ben bir güzele”, “Ala gözlerini sevdiğim dilber”, “Kadir mevlâm seni öğmüş yaratmış”, “Sabahtan uğradım ben bir güzele/ Ala gözlerine sürmeler çekmiş”, “Çıkıp yucasına seyrân eyledim” mısralarıyla başlayan koşmalar; “Yürü behey Bulgar dağı” mısraıyla başlayan “Varsağı”
30	Gevheri	“Kara bağrım hûm olmuştur derd ile”, “Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu”, “Bâd-ı sabah efendime gidersen”, “Bahar oldu yine güller açıldı”, “Sözün bilmez bazı nâdan elinden” mısralarıyla başlayan koşmalar; “Ala gözlü nazlı dilber” mısraıyla başlayan “Semai”
31	Tamaşvarlı Gazi Âşık Hasan	“Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış” mısraıyla başlayan “Koşma”; “Senin yazın kışa benzer” mısraıyla başlayan “Türkü”
32	Âşık Ömer	“Ela gözlü nazlı dilber” mısraıyla başlayan “Koşma”; “Deyiş”; “Şu karşidan gelen dilber”, “Çün garip garip ötersin”, “Gel, ey dil-ber, kan eyleme” mısralarıyla başlayan semailer; “Ey çarh-ı sitemger dil-i nalâna dokunma!” mısraıyla başlayan “Gazel”
33	Mecnunî	“Ahır bu dert beni sine götürür”, “Gurbet ilde bir hal geldi başıma”, “Karşidan salınma dilber”, “Arz-ı halim eyle kaşı kemâne” mısralarıyla başlayan şiirler
34	Dertli	“Nahnü kassemnâ da taksimde mevlâ”, “Baş keser kaddine servi gülşende”, “Girdâb-ı mihnete kapandım kaldım” mısralarıyla başlayan koşmalar; “Telli sazdır bunun adı” mısraıyla başlayan “Taşlama”, Seçme beyitler
35	Erzurumlu Emrah	“El çek tabib el çek yaram üstünden”, “Seherde uyanmış gözleri mahmur”, “Badi saba bir Mevlâyı seversen” mısralarıyla başlayan koşmalar; “Bizim sahraların başı”, “Gönül gurbet ele çıkma” mısralarıyla başlayan semailer; “Ey melek sima bugün devran senindir, sen benim” mısraıyla başlayan “Gazel”
36	Bayburtlu Zihni	“Vardım ki yurdundan ayak götürmüş”, “Sabah gider isen bizim diyare”, “Seni bağı İrem’den mi kaçırmış” mısralarıyla başlayan koşmalar
37	Dadaloğlu	“Kalktı göç eyledi Avşar elleri”, “Dumanlıdır Aladağ’ın alanı”, “Şu yalan dünyaya geldim geleli”, “Çıktım yücesine seyrân eyledim” mısralarıyla başlayan koşmalar

38	Everekli Seyranî	“Hak yoluna gidenlerin”, “Dağlarda nerkis sanırdım” mısralarıyla başlayan nefesler; “Mahkeme meclisi icat oldu”, “Eski libas gibi âşkın gönlü”, “Ahvali âlemde yâr sorsa beni”, “Gönül serden geçer yârdan geçemez” mısralarıyla başlayan koşmalar
39	Çıldırî Âşık Şenlik	“Kars Gönüllü Atlılar Türküsü”, “Mevlâ’yı seversen konuk et beni”, “Eğlen kardeş vâf-ı halim söyleyim”, “Yıgılın ahbablar yârân yoldaşlar” mısralarıyla başlayan koşmalar
40	Ruhsatî	“Gene bahar geldi bülbül sesinden”, “Siyah sürme çeksin elâ gözüne”, “Bir saat görmesem açılmaz gözüm”, “Daim kış olmaz ya devri âlemdir”, “İlgıt ılgıt esen seher yelleri” mısralarıyla başlayan koşmalar
41	Meslekî	“Azrail serime çöktüğü zaman”, “Sen de yitirmişsin eski cümbüşü”, “Yâ Râbbi, bir sahip, bir çoban gönder”, “Şitâ gıtmış, dört bir yanı düzenmiş” mısralarıyla başlayan koşmalar
42	Sümmânî	“Gurbet ilde bir hal geldi başıma”, “Bir vakit beraber gezdiğim dilber”, “Her nere gidersen vefadârın al”, “Kınamayın bizi hakkı sevenler”, “Kalkın verin şu âşkın sazını” mısralarıyla başlayan koşmalar
43	Kağızmanlı Hıfzı	“Sefil baykuş ne gezersin bu yerde?” mısraıyla başlayan “Ağıt”; “Ziyadenin ağzından ağıta cevap”, “Çiçek Destanı”ndan bir parça
44	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Kimin meftunuyum kimin mecnunu”, “Genç yaşımda felek vardı başıma”, “Ben gidersem sazım sen kal dünyada”, “Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı” mısralarıyla başlayan koşmalar
45	Bayburtlu Hicranî	“Hazreti Âdem gelmezden evvel”, “Al yeşil renk aldı şu karşı dağlar”, “Bülbül öter seher vakti gül için” mısralarıyla başlayan koşmalar; “Nerdedir?”
46	Mehmet Çakırtaş	“Beter Ol”, “Yalan Dünya”, “Pul Hasta”, “Cenge Giderken”
47	Gürünlü Âşık Sefil Gülhanî	“Razıyım”, “Ne Güzel”, “Göz mü Dayanır?”, “Kim?”, “Bayrağım”
Yenilik Şiiri ve Yeni Şiir		
48	Şinasi	“Değil mi Tanrı’nın ihsan akl ü kalb ü lisan” mısraıyla başlayan “Tahmîd”; “Hak Taâlâ azamet âleminin pâdişehi” mısraıyla başlayan “Münâcât”; “Kâinatı yaratan hazret-i Hakk-ı azze ve cel” mısraıyla başlayan “İlâhî”; Kıta ve Müfret örnekleri, “Kara Kuş ile Karga Hikâyesi”
49	Ziya Paşa	“Terkib-i Bent’ten V., VI., Bentler”, “Zafername”den, “Diyar-ı küfrü gezdim, beldeler kâşaneler gördüm” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Akşam olur, güneş batar şimdi buradan” mısraıyla başlayan “Türkü”; “Marş”; “Derdinle görsen ne hale girdim” mısraıyla başlayan “Şarkı”, Kıta, beyit ve mısralar
50	Namık Kemal	“Hürriyet Kasidesi”, “Vatan Şarkısı”, Vatan Türküsü”, “Vaveyla”, “Sıdk ile terkedelim her emeli, her hevesi” mısraıyla başlayan “Murabba”; “Bir Muhâcir Kızın İstimdadı”, “Edepsizlikte tekleriz” mısraıyla başlayan “Taşlama”, “Mezarıcı Türküsü”, Kıtalar ve beyitler
51	Recaizâde Mahmut Ekrem	“Ferd-ı Tedfîn”, “Bir Kuş”, “Ah Nijad!..”, “Güzelim”, “Kızıma Mektuplar”
52	Abdülhak Hâmit Tarhan	“Ey matem her yerde bana hemreh olan yâr” mısraıyla başlayan “Mersiye”; “Makber”den bir parça, “Eşber”den bir parça, “Hasret”, “Bir Neşîde”, “Tanık’tan”, “Halk”, “Vatan ve Kahramanlık” şiirlerinden parçalar
53	Muallim Naci	“Gönül nası alınır dil-sitâna anlatamam” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Avcı”, “Dicle”, “Köylü Kızların Şarkısı”, “Şathiyat”, Seçmeler

54	Tevfik Fikret	“Balıkçılar”, “Mâi Deniz”, “Sabah Ezanında”, “Kılıç”, “İzler”, “Sabah Olursa”, “Millet Şarkısı”, “Halûk’un Amentüsü”, “Promete”, “Siyah Bacı”, Seçme parçalar
55	Cenap Şahabettin	“İhtiyar Çınar”, “Senin İçin”, “Geldi kuşlarla yeşil dallara yas” mısraıyla başlayan “Şarkı”, “İstiklâl Marşı’ndan”, “Elhan-ı Şita”, Bazı seçme parçalar
56	Süleyman Nazif	“Türk İlahisi”, “Dâ-üs-sıla”, “Son Nefesimle Hasbihal”, “Cenk Türküsü”
57	Ali Ekrem Bolayır	“Gül On Para”, “Kayıkçı”, “Vasiyyet”
58	Celâl Sahir Erozan	“Gönülle Başbaşa”, “Rüzgârla Başbaşa”, “Tuhfe-i Takdîs”
59	Mehmet Emin Yurdakul	“Büyük Sanatkâr”, “Şair”, “Biz Nasıl Şiir İsteriz?”, “Cenge Giderken”, “Kesildi mi Ellerin?”, “Bırak Beni Haykırayım”, “Çiftçilik”, “Baba Bucağı”, “Sabah”
60	Mehmet Âkif Ersoy	“Bülbül”, “Çanakkale Savaşı”, “Mahalle Kahvesi”, Kıtalar, “Ramazan”, “Ressam Haklı”, “Süleyman Nazif’e”
61	Fazıl Ahmet Aykaç	“Cenab Gibi”, “Dehaletname”, “Kıyıda Kart”, “Sen Söyle”
62	Ahmet Haşim	“Öğle”, “Öğleden Sonra”, “Akşam”, “Siyâh Kuşlar”, “Havuz”, “Yollar”, “Belde”, “Mukaddime”, “Sonbahar”, “Bir Günün Sonunda Arzu”, “Şafakta”, “Bülbül”, “Ağaç”, “Süvari”, “Merdiven”, “Karanfil”
63	Yahya Kemal Beyatlı	“Açık Deniz”, “İtri”, “Bir Tepeden”, “Hayâl Şehir”, “Hayâl Beste”, “Sessiz Gemi”, “Rindlerin Akşamı”, “Rindlerin Ölümü”, “Endülüs’te Raks”
64	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Humma-yi Aşk”, “Fikret’in Necip Ruhuna”, “Serzeniş”, “Genç Dul”, “Odun Tesiri”, “Gel, Daha Yakın Gel!”, “Bir Ân-ı Meyusiyet”, “Uçun Kuşlar”, “Harâb Mabet”, “Kasvetli Yağmurlar”, “Nefes”, “Gümilcine”
65	Samih Rifat	“Marş”, “Yürüyüş”, “Asker Koşması”, “Güzel Aydın”, “Cenk Yerinde”, “Vardar Türküsü”
66	Ziya Gökalp	“Kurt ile Ayı”, “Tevhid”, “Türk’ün Tekbiri”, “Şehit Haremi”, “İlahiler”, “Çoban ile Bülbül”, “Çocuk Duaları”, “Asker ile Şair”, “Uhuvvet Şarkısı”
67	Mithat Cemal kuntay	“Yurt Duyguları”, “Kimiz?”, “Kolu Kesik Askere”, “Varsın!”, “Çanakkale”, “Tanrı’ya Münâcât”
68	Emin Bülend Serdaroğlu	“Kin”, “Dev Şarkısı”, “Bir Destan’dan”, “Hatay’a Selâm”
69	Orhan Seyfi Orhun	“Gönülüm”, “Veda”, “O Beyaz Bir Kuştı”, “Dua”, “O Gün”, “Bir Çiftlik Manzarası”, “Anadolu Toprağı”, “Bahara Kaside”
70	Halit Fahri Ozansoy	“Bülbül”, “Şadırvan”, “Albert Samain’in Akşamı”, “Çığlık”, “Vatan Destanı”, “Kar Yağıyor”
71	Enis Behiç Koryürek	“Millî Neşide”, “Süvariler”, “Sevgi”, “Nehir”, “Ömür”, “Neyiz?”, “Tuna Kıyısında”
72	Edip Ayel	“Mavilik”, “Yaz”, “Boğaz Türküsü”, “Yıldızlar”, “Eyüp”, “Mohaç”, “Konuri”, “Gelin”, “Gökler”
73	Yusuf Ziya Ortaç	“Eski Ev”, “İki Hançer”, “Zeybekler”, “Genç Ölü”, “Anahtar”, “Marş”, “Sebilci”, “Öyle Bir Günde”
74	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Çoban Çeşmesi”, “Yolcu ile Arabacı”, “Sanat”, “Gurbet”, “At”, “Ali”, “Han Duvarları”, “Kolsuz”, “Cennet ve Cehennem”
75	Salih Zeki Aktay	“Aya Mâniler”, “Serenat”, “Elejiler’den”, “Nemflerin Duası”
76	Şükûfe Nihal Başar	“Su”, “O Gün”, “Gökkubbede Sesler”, “Neyiz?”, “Bir Büyük Ölüye”, “Ayşe”
77	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Mavi Maviydi Gökyüzü”, “Fırtına”, “Bu Akşam”, “Sabaha Karşı”, “Selâm Olsun”, “Bursa’da Zaman”, “Gül”, “Ayna”
78	Ahmet Kutsi Tecer	“Nerdesin?”, “Kerem’in İlhamıyla”, “Ömür Bir Böyle Günde”, “Kış Düşüncesi”, “İbrahim”, “Halay”, “Kaplıcada İhtiyar Aslan”

79	Halide Nusret Zorlutuna	“Gît Bahar”, “Alp- Arslan Marşı”, “Toprak”, “Bir Işık”, “Beykoz’dan Bir Bakış”
80	Halûk Nihat Pepeyi	“Çanakkale Destanı’ndan” bir parça, “Erenler, Gazilerden”
81	Kemalettin Kamu	“Hazan Yolcusu”, “İrşad”, “Kitabe”, “Zaman İçinde”, “İzmir’e Tahassür”, “Bir Çocuk”, “Bingöl Çobanları”, “Gurbette Renkler”
82	Arif Nihat Asya	“Okuma bilmesin yıldızların” mısraıyla başlayan “İlahi”, “Sen”, “Bayrak”, “Devler”, “Marş”, “Fetih Marşı”, “Tespil”, Rubailer
83	Orhan Şaik Gökyay	“Bu Vatan Kimin?”, “Yas”, “Budin Türküsü”, “Üç Nehir”, “Maraş Türküsü”
84	Zeki Ömer Defne	“İma Sumah’a Mektup”, “Bir şeyler uçar ellerimizden/Her saniye mazilere bizden” mısralarıyla başlayan “Hâtıralâr” şiiri, “Bir şeyler uçar ellerimizden/ Her saniye dünyalara bizden” mısralarıyla başlayan “Hâtıralâr” şiiri, “Bahçelerinde Kış Şarkısı”, “Gecelerden Gelen Adam”, “Ziller Çalacak”, “Devir Teslim”, “Nerden Teşrif?”
85	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Bursa’da Akşam”, “Anadolu Hasreti”, “Deniz Sarhoşları”, “Ufuk Hasreti”, “Kim Bilir?”, “Deniz Hasreti”, “Tahtacı Güzelleri”, “Barbaros Hayrettin”
86	Necip Fazıl Kısakürek	“Otel Odaları”, “Bacalar”, “Ölümler”, “Cansız At”, “Gözler”, “Kıvrım Kıvrım”, “Geçen Dakikalarım”, “Sayıklama”, “Bu Yağmur”, “Yunus Emre”, “Köroğlu”, “Kaldırımlar I –II-III”
87	Hüseyin Nihal Atsız	“Topal Asker”, “Kahramanlık”, Varsağılar, “Hâtıralar”, “Kader”, “Afsın’a Ağıt”, “Bahtiyarlık”
88	Sabri Esat siyavuşgil	“Odalar ve Sofalar”, “Denizde Bir Adam”, “Bıkmak”, “Resimler ve Biblolar”, “Deniz, Çıplak ve Uyku”, “Cyrano De Bergerac’tan”
89	Asaf Halet Çelebi	“Kunâla”, “Nûrusiyâh”, “Sıdharta”, “Dağlar Delisi”
90	Vasfi Mahir Kocatürk	“Yurt Türküsü”, “Bülbül”, “Gece”, “Asker Türküsü”, “Bahçe”
91	Behçet Kemal Çağlar	“İstiyorum”, “Selimiye Destanı”, “Akşam Garipliği”, “Anadolu Göklerinde”, “Değirmen”
92	Necmettin Halil onan	“Bir Han Duvarından”, “Bir Yolcuya”, “Tezgâh Başında”, “Bir Damla”, “Baki’nin Ölümü’nden”
93	Mustafa Seyyit Sutüven	“Sutüven”, “Orşelim Kızları”, “Ben”, “Koşma”
94	Ahmet Muhip Dranas	“Var-Yok”, “Yağmur, Gül ve Eller”, “Bir Zamandı”, “Balâd”, “Testi”, “Selâm”, “Fahriye Abla”, “Serenat”, “Olvido”
95	Ziya Osman Saba	“Beyaz Ev”, “Sebil ve Güvercinler”, “Beyaz”, “Sizleri Görüyorum”, “Hayret”, “Çocuk Gülüşleri”, “İnsanlar”, “Biz İnsanlar”, “Sevgiler”
96	Cahit Sıtkı Tarancı	“Gün Eksilmesin Pencereyden”, “Memleket İsterim”, “Ölüm”, “Kuşlar”, “Robenson”, “Değirmen”, “Otuz Beş Yaş”, “Yalnızlığa Dair”
97	Basri Gocul	“Soyuma Sesleniş”, “Dede Korkut’a Sesleniş”, “Bir Savaş Yolculuğu”, “Yelteme”, “Muştular Olsun”, “Kâfirin Kızı Güzel, Altını Bol...”, “Düşmanların Gözleri Pek”
98	Munis Faik Ozansoy	“Yakınma”, “Paradoks”, “Sabahı Beklerken”
99	Necmettin Esin	“Ne Zaman”, “O Zaman”, “Nerededir?”, “Rüzgâr... Sallama Dallarımı”, “Nineva Yıldızları”, “Bana Güneş Vurmali”
100	Orhan Veli Kanık	“Eldorado”, “Masal”, “Hoy Lu-Lu”, “Bizim Gibi”, “Kitabe-i Seng-i Mezar”, “Anlatamıyorum”, “Söz”, “İstanbul Dinliyorum”, “Galata Köprüsü”, “Deniz Kızı”
101	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Kıbrıs Türküsü”, “Benlerce”, “Kızılırmak Kıyıları”, “Üç Şehitler Destanı’ndan”, “Dirilen Kuvvet”, “Mustafa Kemal”
102	Coşkun Ertepinar	“Bahara Şakıma”, “Zaman Masalı ve Çocuk”, “Hatırlar mısın?”, “Büyük Şehirde”, “Katı Dünyanın Kenarından”, “Macar Türküsü”, “Ceviz Ağacı”
103	Behçet Necatigil	“Dışarda”, “Ağır Yaprak”, “Kirli Soru”, “Aile”, “Gölge”

104	Cahit Külebi	“Sivas Yollarında”, “Hikâye”, “Tokat’a Doğru”, “Bizim Dağlar”, “Kayıp Sevdâ”, “İstanbul”, “Cebeci Köprüsü”, “Farenin Ölümü”
105	Halim Yağcıoğlu	“Bir Yozgat Türküsü”, “Güz”, “Her Akşam Aynı Saatte”, “Selâm”, “Kadıncığım”, “Menekşeleri Çiğnetmeyin”
106	İsmail Hakkı Yılanlıoğlu	“Türk”, “Anam”, “Mehmetçik”, “Anadolium”, “Toprak”, “Sabah Namazı”, Kıtalar
107	İbrahim Minnetoğlu	“Lâle”, “Dadaş”, “İstanbul Akşamında”, Lûtfet”, “Akvaryum”
108	Necati Cumalı	“Günaydın”, “Güneş Delisi”, “Bir Güzele”
109	Halil Soyuer	“Beni”, “Biz İnsanlar”, “Fecir Yüzlüm”, “Son İstasyon”, “Sevinç”, “Moskof Dense”, “Moskof Kini’nden”, “Aman!..”, Seçmeler
110	Sabahattin Çankaya	“Yağname”, “Pir Sultan Abdal Misali”, “A Divane!”, “Umut”, “Elif ile Yusuf Efsanesi’nden”
111	Güzide Taranoğlu	“Toprağım Aşkınla Tutuşur-Yanar”, “Mevlânam”, “Mutluluğa Yürüyorum”, “İki El Uzanır Göklere”, “Aynalar Söyleyin”
112	Rıza Ümit	“Öğretmen”, “Bu Bahar Yurdum”, “Nekahet Ağacı”, “Boğazda Hazan”, “Birliğine inanmayan” mısraıyla başlayan “Münacat”, “Erzurum”
113	Feyzi Halıcı	“Gül, Sonbahar, Sonra”, “Sevdiğim”, “Her Şey Mevcut, Zaman Yok”, “Paris Türküsü”, “Kartpostal”, “Bir Halı Dokunmaktadır”
114	Azmi Güleç	“Fatih Ayasofya Önünde Konuştu”, “Bahar Türküsü”, “Mevlâna”, “Zamanların Ötesi’nden”, “Önceleri”, “Öldüğün Gün”, Rubailer
115	Ahmet Tufan Şentürk	“Yürüyelim Arkadaşlar”, “Bahar Şarkısı”, “İstanbul ve Sen”, “Ben Bir Yayla Çocuğuyum”, “Başım”, “Çağrı”
116	Basri İmece	“Sakal”, “Burnum Bana Dedi ki”, “Daktilo Makinesi”, “Nasıl Olmalı?”, “Temizlik”, “Mine’ye”, “Kesik Aydınlık”, “Zaman Ağacı”, “Yitik Yaz”, “Vatanca”
117	Mustafa Arif Arık	“Vur Gitsin Efem”, “Anarlar”, “Ufkum açılır şimdi o hülya gibi tüliden” mısraıyla başlayan “Şarkı”, “Güzeller gezmeğe gelmiş” mısraıyla başlayan “Koşma”
118	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Binbirinci Gece”, “Binikinci Gece”, “Kışlada Bahar”, “Yollar”, “İlâhi Adalet”
119	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Oyun”, “Büyük Yalnızlık”, Rubailer
120	Gültekin Samanoğlu	“Göklerde”, “Ölümsüz Şey”, “Ağaçlar Ayakta Ölür”, “Anadolu Türküsü”, “Bir Resimde Üçünüz”
121	Nurettin Özdemir	“Mavi Zaman”, “Mermerde Nakışlar”, “Yalnızlık Hülyaları”, Kıtalar
122	Ali Naili Erdem	“Kömür”, “Mübadil Sonrası”, “Kimin Umurunda”, “Amele”, “His”
123	Hüsnü Yurdusev	“Büyümek”, “Yurdumun Denizleri”, “Demir Yolu İnsanlarının Şiiri”, “Erken Kalkmağa Övgü”, “Bir Ateş Çizgi”
124	N. Yıldırım Gençosmanoğlu	“Kür Şad İhtilâli Destanı’ndan”, “Malazgirt Marşı”, “Cihangirlik Rüyası”
125	Mustafa Necati Karaer	“Halı Destanı’ndan”, “Hürriyet Çağına Destan’dan”, “Sonbahar Değirmeni”, “Kerem ile Aslı’dan”, “Uzaklara Sürgün”
126	Şahinkaya Dil	“Çocuksu”, “Kaçak”, “Kutlu Perşembe”, “Sevi Ormanında”, “Yorgun”
127	Ayhân İnal	“Kara Sevdâ”, “Çağrı”, “Son Arzu”, “Mavi Rüya I- II”, “Libya ve Kaddafi Destanı’ndan” parçalar
128	Şükrü Güzel	“Madımak”, “Böğürtlen Dikenleri”, “Işık Hattının Ötesi”, “Papatya Dile Geldi”, “Yurda Sesleniş”, “Yunusça”
129	Abdullah Satoğlu	“İstanbul ve Sen”, “Nûrdan Bir Yük”, “Suya Övgü”, “Lâle Üstüne”, “Toprak”, “Dilek”
130	Göktürk Mehmet Uytun	“Sensizlik”, “Işıklar”, “Eller”, “Düşünce”, “Abant”, “Ümit”

131	Yavuz Bülent Bakiler	“İstanbul”, “Cebeci İstasyonu ve Sen”, “Gelin Kızın Ölümü”, “Yaşamak Güzel”, “Karabağ Hasreti I- II”
132	Sezai Karakoç	“Köşe”, “Bulmaca I- II- III- IV”, “Kan İçinde Güneş”, “Sultanahmet Çeşmesi”
133	İlkân San	“Bilir Misin?”, “Gel Gör Ki”, “Kaldırım Taşları”, “Vatan”, “Sev Diyemem”
134	Muhsin İlyas Subaşı	“Göç’ten”, “Öneri”, “Zaman ve Biz”, “Veda”, “Şadırvan”, “Bahar Geceleri”, “Sofram”, “Olabilsem”, “Huzur”

Tablo 49: Fethi Gözler -Yunus’tan Bugüne Türk Şiiri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.4.4. Asım Bezirci -Dünden Bugüne Türk Şiiri

Asım Bezirci tarafından hazırlanan eser 1968 yılında basılmıştır. İlk basımda eser kendi içinde “Halk Şiiri”, “Divan Şiiri” ve “Yeni Şiir” olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. Halk şiirinde ve Divan şiirinde şairler yüzyıllara göre sıralanmıştır. Yeni şiirde ise tarihsel sırayla edebî dönemler incelenmiştir. Divan ve Halk şiirinde şairler ilk adlarına, Yeni şiirde ise soyadlarına göre dizilmiştir. Zaman içerisinde esere artan talepten dolayı eser genişletilmiş bir şekilde I. Cilt *Halk Şiiri*, II. Cilt *Divan Şiiri*, III. Cilt *Yeni Şiir 1900-1940*, IV. Cilt *Yeni Şiir 1940-1960*, V. Cilt *Yeni Şiir 1960-2000* isimleriyle beş cilt hâlinde yeniden basılmıştır (Bezirci ve Özer, 2002). Evrensel yayınevinden çıkan bu seride yeni ekler ve düzenlemeler Kemal Özer tarafından yapılmıştır.

Asım Bezirci esere yazdığı ön sözde Türk şiirinin tarihsel olarak geçirdiği değişimleri güzel örneklerle sunmaya çalıştığını, bunu yaparken de şairler arasında bir ayrım gözetmeksizin şiirlerin estetik ve tarihsel bir değer, çeşitlilik taşımalarına önem verdiğini belirtir (Bezirci, 1968, s. 5-8).

1.4.5. 1950-1970 Yılları Arasında Yayımlanan Başlangıçtan Günümüze Tüm Devirleri Ele Alan Antolojiler Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme

1950-1970 yılları arasında bütün dönemleri ele alan antoloji sayısı altıdır. Eserler hakkındaki bilgiler ayrıntılı olarak yukarıda eser bazında verilmiştir. Eserlerin içerikleri birbirinden farklı olduğu için benzerlik taşıyan eserler arasında karşılaştırma yapılmıştır. Vahap Tuncer’in *Bir Eski Bir Yeni* adlı eseriyle İlhan Berk’in *Başlangıçtan Bugüne Beyit Mısra Antolojisi* adlı eseri oluşturulma şekline göre benzerlik taşımaktadır. Vahap Tuncer eski adı altında ele aldığı şiirlerde gazel türünden daha fazla örnek seçmiştir. Eski şiirlerin karşısına tema olarak benzediğini düşündüğü yeni şiirleri örneklemiştir. Eski şiirlerde Nedim’den; yeni şiirlerde Cahit Sıtkı Tarancı’dan daha fazla şiir seçmiştir. İlhan Berk

XIII. yüzyıldan başlayarak XX. yüzyıla kadar devam ettirdiği beyit/mısra örneklerinde divan edebiyatından Fuzuli'ye; Yeni Türk edebiyatından Fazıl Hüsni Dağlarca ve Ahmet Muhip Dıranas'a daha fazla yer vermiştir. Her iki eserin de başlangıç tarihleri benzerlik göstermektedir.

Abdullah Öztemiz Hacıtahtiroğlu'nun *Türk Edebiyatında Dinî ve Ahlakî Şiirler* adlı eseriyle Ali Gündüz Gürge'nin *Mevlana'dan Günümüze Kadar Dinî Şiirler Antolojisi* adlı eserleri içerikleri yönüyle benzerlik göstermektedir. *Türk Edebiyatında Dinî ve Ahlakî Şiirler* adlı eserde Divan edebiyatından Şeyh Galip ve Yenişehirli Avni'nin; Halk edebiyatından Yunus Emre'nin; Yeni Türk edebiyatından Fazıl Hüsni Dağlarca'nın daha fazla şiiri yer almaktadır. *Mevlana'dan Günümüze Kadar Dinî Şiirler Antolojisi* adlı eserde Divan edebiyatından Fuzuli'nin; Halk edebiyatından Yunus Emre'nin; Yeni Türk edebiyatından Mehmet Âkif'in daha fazla şiiri örneklenmiştir. Her iki eserde Yunus Emre, Süleyman Çelebi, Fuzuli, Fevrî, Bakî, Ruhî ve Nabi ortak geçen isimlerdir. Yunus Emre'nin "Dağlar ile taşlar ile" mısraıyla başlayan ilahisi; Fuzuli'nin "Su Kasidesi"; Bakî'nin "Fermân-ı aşka cân iledir inkıyâdımız" mısraıyla başlayan gazeli her iki eserde de ortak geçen şiirlerdir. Diğer şairlerin şiirleri birbirlerinden farklıdır.

Fethi Gözler'in *Yunus'tan Bugüne Türk Şiiri Antolojisi* adlı eseriyle Asım Bezirci'nin *Dünden Bugüne Türk Şiiri Antolojisi* içerikleri bakımından benzerdir. Her iki eserde de "Divan Şiiri", "Halk Şiiri" ve "Yeni Şiir" bölümleri bulunmaktadır. Ancak Asım Bezirci'nin eseri ilerleyen dönemde kapsam bakımından genişlemiş ve eser beş cilt olarak basılmıştır. Eserin ilk basımına ulaşamadığı ve ciltler Kemal Özer tarafından düzenlendiği için bu baskılar üzerinden karşılaştırma yapılamamıştır.

1.5. Tematik Şiir Antolojileri

1.5.1 Atatürk Üzerine Hazırlananlar

1.5.1.1. Muzaffer Reşit-Atatürk Şiirleri Antolojisi

Muzaffer Reşit tarafından hazırlanan eser 1950 yılında Varlık Yayınları arasında çıkmıştır. Mustafa Kemal'in aziz hatırasına ithaf edilen eserde elli altışair ve yüz şiir yer almaktadır. Antolojide yer alan şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Şairler, doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Antolojide Behçet Kemal Çağlar'a sekiz şiiriyle daha fazla

yer ayrılmıştır. Ayrıca ön sözde de belirtilen Cahit Külebi'nin yeni tamamladığı şiiri en sona eklenmiştir.

Muzaffer Reşit esere yazdığı ön sözde, Atatürk'ün ölümünün üzerinden geçen her senenin ona duyulan sevgi ve özlemi artırdığını, bunun etkisiyle Türk edebiyatında Atatürk'e yazılan şiirlerin sayıca arttığını belirtir. 1943'te Nebioğlu'nun hazırlamış olduğu "Atatürk'e Şiirler" adlı eserin bu yoğun sevgiyi göstermekte yetersiz kaldığını, düşündüğü için yeni bir antoloji hazırlama ihtiyacının doğduğunu ifade eder. Nitekim Muzaffer Reşit'e göre Atatürk için en candan, en içten, en güzel şiirler o tarihten sonra yazılmıştır (Reşit, 1950, s. 3).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MUZAFFER REŞİT-ATATÜRK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Mehmet Emin Yurdakul	"Kurtarıcıya"
2	Hüseyin Siret Özsever	"Atatürk'e"
3	Ziya Gökalp	"Gaziye İstida"
4	Celal Sahir Erozan	"O Geliyor"
5	Mithat Cemal Kuntay	"Atatürk'ün Cenazesini Ankara'da Karşılarken", "Atatürk'e"
6	Orhan Seyfi Orhon	"Gidiyor"
7	Edip Ayel	"And"
8	Halit Fahri Ozansoy	"Uyuyor"
9	Âşık Veysel	"Ağıt"
10	Yusuf Ziya Ortaç	"Gazi'ye Tarih", "Gazimize", "1919-1933'ten Bir Parça"
11	Faruk Nafiz Çamlıbel	"Çankaya", "Atatürk'ün Tabutu Arkasında", "Sen Öldün Ölüm Güzel Demektir", "Gazi Söylüyor", "Bir Yolcu"
12	Nurettin Artam	"Büyük Ata'ya"
13	Kemalettin Kamu	"Çankaya", "Atam'a Ağıt"
14	Ahmet Kutsi Tecer	"29 Ekim"
15	Orhan Şaik Gökyay	"Destan", "Yas"
16	Zeki Ömer Defne	"Ayrılış Destanı"
17	Ömer Bedrettin Uşaklı	"Ülkü Tanrımıza"
18	Haşim Nezihi	"Gazi'ye", "Gazi"
19	İlhami Bekir Tez	"Mustafa Kemal"
20	Halide Nusret Zorlutuna	"Gazi"
21	Vasfi Mahir Kocatürk	"Heykelinin Karşısında", "İnkılâp Türkümüz"
22	Yaşar Nabi Nayır	"Gazi'ye", "Mustafa Kemal Türküsü", "Baş Döndürücü Hız", "Cumhuriyet Bayramı'nda", "Atatürk'ü Dinlerken"
23	Behçet Kemal Çağlar	"Görmeye Geldim", "Asırlarca", "O İhtilal Bayrağı", "10-11-1939'da Atatürk'e Sesleniş", "Mezarının Başında", "İzinde", "Ağıt", "Çığırışlar"
24	Hamit Macit Selekler	"Yarıya Çekilen Bayrak"
25	Ziya Osman Saba	"O'nsuz"
26	Fazıl Hüsnü Dağlarca	"Atatürk", "Üç Şehitler Destanı"ndan"
27	Baki Süha Ediboğlu	"Atatürk Akdeniz Kıyısında"
28	Yusuf Mardin	"Nerdesin"
29	Behçet Necatigil	"Atatürk"

30	Hasan Şimşek	“Atatürk’e Hitabımdır”
31	Halim Yağcıoğlu	“Mustafa Kemal”, “Kasım Rüzgârı”, “10 Kasım”, “Kasım”
32	Halit Tanyeli	“Atatürk Destanı”ndan
33	Ceyhun Atuf Kansu	“Şu Sonsuz Koşu”
34	Arif Hikmet Par	“Atatürk”, “Mustafa Kemal’in Türküsü”, “Vatan Macerası I- II”
35	Nüzhet Erman	“Selâm”
36	Bedri Gider	“En Büyük Yas Günümüz”
37	Şinasi Saba	“Atamıza Halimizi Arz Ederim I- II- III”
38	Osman Atilla	“Atatürk İçin”
39	İbrahim Zeki Burdurlu	“Uzun Havada Yakım”
40	Atilla İlhan	“Mustafa Kemal”
41	Turgut Uyar	“Gazi Mustafa Kemal Paşa”
42	Adnan Bulak	“Taşlar O’nu Anlatıyor”, “Atatürk Diye”
43	Kemalettin Koç	“Atatürk”
44	Sabahattin Hüsnü	“Atatürk”
45	Mustafa Şerif Onaran	“Kocatepe’den”
46	Zahit Özak	... Şiir ismi okunamamıştır.
47	Namık İrfan Gökçay	“Atatürk”
48	Ercüment Uçarı	“Yitik”
49	Hüsnü Küçük	“Atam’a ve 10 Kasım’a Dair”
50	Tarık Dursun K.	“Ben Bir Türküyüm I- II- III- IV”
51	Hasan Lâtif Yüce	“Hâtırası”
52	Rahmi Dönmez	“Atatürk’üm”
53	Tarık Orhan	“10 Kasımda Düşünceler”
54	Mes’ut Tarcan	“İstiklâl Savaşı’nda Atatürk”
55	Yavuz İsmet Önal	“Atatürk’e Ağıt”
56	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşı’nda I- II- III- IV- V- VI- VII-VII- IX-X-XI-XII-XIII”

Tablo 50: Muzaffer Reşit-Atatürk Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.2. Mehmet Sunullah Arısoy- Mustafa Kemal Türküsü

M. Sunullah Arısoy’un, Mustafa Kemal’e duyduğu özlemi ifade etmek amacıyla yazdığı şiirlerle hazırladığı eser 1953 yılında Kaynak Yayınları arasında basılmıştır. Eserin içinde on üç tane şiir yer almaktadır. Şiirlerin bazıları eser basılmadan önce çeşitli süreli yayınlarda yayımlanmıştır. Eserdeki şiirler bir nevi ağıt niteliğinde yazılan şiirlerden oluşmaktadır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MEHMET SUNULLAH ARISOY- MUSTAFA KEMAL TÜRKÜSÜ	
Sayı	Şiir Adı
1	“Düş”
2	“Gerçek”
3	“Her Şey O’na Benzer”
4	“Tomurcuk Çalkamak Üze”
5	“Mustafa Kemal Düşünür”
6	“At Üzerinde Murat”

7	“Kulluk Bizden Öte”
8	“Susamış”
9	“Büyük Özlem”
10	“Bir Kara Bulut”
11	“Anıtkabir’de Bir İşçi”
12	“Anıtkabir Yolu”
13	“Hem Övgü Hem Ağıt”

Tablo 51: Mehmet Sunullah Arısoy- Mustafa Kemal Türküsü

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.3. Hüseyin Karakan- Atatürk Şiirleri Antolojisi

Hüseyin Karakan tarafından hazırlanan eser 1956 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak eserin ikinci basımıdır. Antolojide otuz dokuz şair ve elli beş şiire yer verilmiştir. Kıbrıslı şair Özker Yaşın’ın şiiri de eklenmiştir. Antolojide Cahit Sıtkı Tarancı’nın daha fazla şiiri bulunmaktadır. Şairlerin Atatürk için yazdığı şiirlere ve biyografilerine kısa bir şekilde yer verilmiş, şairler doğum tarihlerine göre kronolojik olarak sıralanmıştır. Ancak, Hüseyin Karakan, esere yazdığı “Atatürk ve Kitap” başlıklı yazıda Türk için, Türk duyuş ve düşünüşüyle hareket eden şairleri öne aldığını belirtmiştir (Karakan, 1956, s. 5).

Eserin kapak kısmında “Birinci Basımın Yankıları” başlığıyla, Nurullah Ataç, Türker Acaroğlu ve Sami N. Özerdim’in eserle ilgili düşüncelerine yer verilmiştir. Mustafa Kemal Atatürk’ün yazdığı bir şiir ve Fransız bir şairden yaptığı şiir tercümesi de eklenmiştir. Yazar, bu basıma “İkinci Bası ve Atatürk Şiirleri Yarışması” başlığıyla bir yazı eklemiş, bu zamana kadar büyük liderler üzerine yapılan eserlerde liderleri övmekten ileri gidilmediğini ancak bunun çok da etkili olmadığını düşündüğünü için “Atatürk Şiirleri Yarışması” adı altında iki tane yarışma yaptığını ifade etmiştir (Karakan, 1956, s. 8). En güzel Atatürk şiirini bulma ve orta dereceli okul öğrencileri için Atatürk şiirleri yazma yarışmalarının şartlarını ayrıntılı olarak burada açıklamıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

HÜSEYİN KARAKAN- ATATÜRK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Atatürk	“Gafil, hangi üç asır hangi on asır” mısraıyla başlayan şiir
2		“Hayat” (Atatürk’ün tercüme ettiği şiir)
3	İlhami Bekir Tez	“Başlayış”
4	Behçet Kemal Çağlar	“Görmeye Geldim”
5	Cahit Sıtkı Tarancı	“Mezarının Başında”, “İstiklal Marşını Dinlerken”, “Atatürk’ü Düşünürken”, “Atatürk”, “10 Kasım”

6	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Atatürk”, “Mustafa Kemal’in Kılıcı”, “Mustafa Kemal’in Kağnısı”
7	Oğuz Kazım Atok	“Nunuş Nine”, “Kolay Olmadı”, “Mustafa Kemal’den İkinci Mektup”, “Heykelinin Altına”
8	Behçet Necatigil	“Resim”, “Atatürk’ü Duymak”
9	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşında”
10	Halim Yağcıoğlu	“Atatürk Üstüne Kantat”
11	Arif Hikmet Par	“Mustafa Kemal’in Atı”, “Üç Işıklar Tepesi”, “Mustafa Kemal’in Mangası”, “Fikir Rüzgârı”
12	M. Sunullah Arısoy	“Gerçek”, “Hem Övgü Hem Ağıt”
13	Özker Yaşın	“Düşman Bozguna Uğramış Denize Doğru Kaçıyordu”, “Kıbrıs’tan Atatürk’e”
14	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Ağıt”
15	Ahmet Bozkurt	“Atatürk’ e Ağıt”
16	Samih Rifat	“Akdeniz Kıyılarında”
17	Celal Sahir Erozan	“O Geliyor”
18	Mithat Cemal Kuntay	“Atatürk’ün Cenazesini Ankara’da Karşılarken”
19	İbrahim Alaeddin Gövsa	“Tavaf”
20	Orhan Seyfi Orhon	“Gidiyor”
21	Kemalettin Kamu	“Atama Ağıt”
22	Zeki Ömer Defne	“Kutsal Taşlar”
23	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Ülkü Tanrımıza”
24	Ziya Osman Saba	“Onsuz”
25	Hasan Şimşek	“Atatürk’e Hitabımdır”
26	Ceyhun Atuf Kansu	“Atatürk İlkokulu”
27	Salah Birsal	“Türkiye Şarkısı”
28	Faik Baysal	“Kore Destanı’ndan” bir parça
29	Halit Danyeli	“Atatürk Destanı’ndan”
30	Sabahattin Kudret Aksal	“Bir Resimde Atatürk”
31	İbrahim Zeki Burdurlu	“Atatürk Meydanı”
32	Adnan Ardağı	“En Büyük Şarkı”
33	Attila İlhan	“Mustafa Kemal”
34	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Mustafa Kemal’i Düşünüyorum”
35	Turgut Uyar	“Gazi Paşa’ya Ağıt”
36	Adnan Bulak	“Atatürk Diye”, “Yalnız Komaz”
37	Talip Apaydın	“Atatürk’ün Varlığı”
38	Mustafa Necati Karaer	“30 Ağustos”
39	Nedret Gürcan	“Sakarya Konuşuyor”

Tablo 52: Hüseyin Karakan- Atatürk Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.4. Ferit Ragıp Tuncor- Atatürk Şiirleri

Ferit Ragıp Tuncor tarafından hazırlanan eser 1958 yılında basılmıştır. Eserde Ön söz, Sami N. Özerdim’in yazdığı “Atatürk Şiirleri” başlıklı yazı, “Atatürk Şiirleri” ve “10 Kasım Şiirleri” bölümleri bulunmaktadır. Atatürk’ün sağlığında yazılan şiirleri içeren “Atatürk Şiirleri” bölümünde yirmi dört şair; Atatürk’ün vefatından sonra yazılan şiirleri içeren “10 Kasım” bölümünde otuz beş şair yer almaktadır. Birinci bölümde altı şiiriyle Faruk Nafiz Çamlıbel’in, ikinci bölümde dört şiiriyle Halim Yağcıoğlu’nun daha fazla şiiri bulunmaktadır. Şairlerin biyografileri hakkında bilgi verilmemiştir. Tuncor,

antolojiye seçilen şiirlerin seçimi hakkında gazete, dergi ve kitaplarda Atatürk hakkında yazılan şiirleri titizlikle taradığını, öğrenciler için sanat kıymetleri yüksek, en güzel olduğunu düşündüğü şiirleri seçtiğini ifade eder (Tuncor, 1958, s. 11). Şiirler, şiir isimlerinin alfabetik sıralamasına göre verilmiştir.

Tuncor, esere yazdığı ön sözde, bu zamana kadar hazırlanan Atatürk antolojilerinin okullar için hazırlanmaktan öteye gidemeyen dolayısıyla da talebi karşılamada yetersiz kalan antolojiler olduğunu, bu eksikliği giderebilmek adına böyle bir eser hazırlandığını ifade eder (Tuncor, 1958, s. 3).

Sami N. Özerdim, “Atatürk Şiirleri” başlıklı yazısında, Ferit Ragıp Tuncor’un Atatürk sevgisini gösteren şiirlerden bir demet sunmasını büyük bir sevinçle karşıladığını belirtir. Özellikle Atatürk’ün sağlığı ve ölümünden sonra yazılan şiirleri ayrı ele almasının, Atatürk’e duyulan sevginin her geçen gün arttığını ve Atatürk edebiyatı anlayışının doğduğunu göstermesi bakımından önemli bir yöntem olduğunu ifade eder (Tuncor, 1958, s. 5-6).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FERİT RAGIP TUNCOR- ATATÜRK ŞİİRLERİ		
Atatürk Şiirleri		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Samih Rifat	“Akdeniz Kıyılarında”
2	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Atam”, “Atatürk”, “Büyük Misafir”, “Çankaya”, “Gazi Söylüyor”, “O Baş”
3	Hasan Âli Yücel	“Atatürk”
4	Halide Nusret Zorlutuna	“Atatürk”
5	Mustafa Can	“Atatürk”
6	Ali Şağtürk	“Atatürk”
7	Baki Süha Ediboğlu	“Atatürk Akdeniz Kıyısında”
8	Osman Atilla	“Atatürk İçin”
9	Rıfat Necdet Evrimer	“Atatürk’e”
10	Yaşar Nabi Nayır	“Atatürk’ü Dinlerken”, “Gazi’ye”
11	Sabahattin Kudret Aksal	“Bir Resimde Atatürk”
12	Celal Sahir Erozan	“Büyük Kurtarıcıya”, “O Geliyor”, “Yurt ve Atatürk”
13	Kemalettin Kamu	“Çankaya”
14	Mithat Cemal Kuntay	“Gazi”, “Heykeli Önünde”
15	Enis Behiç Koryürek	“Gazi”
16	Yusuf Ziya Ortaç	“Gazimize”, “Koşunuz”, “Marş”, “Sensin”
17	A. Cemil Miroğlu	“Gazi’nin Heykeli”
18	Vasfi Mahir Kocatürk	“Heykelinin Karşısında”, “İnkılâp Türkümüz”
19	Rıza Polat Akkoyunlu	“İnandım”
20	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Kahraman”, “Mustafa Kemal”, “Mustafa Kemaller”
21	Aydın Oy	“Mustafa Kemal”
22	Behçet Kemal Çağlar	“O İhtilal Bayrağı”
23	Nüzhet Erman	“Selam Olsun”
24	Ceyhun Atuf Kansu	“Şu Sonsuz Koşu”

10 Kasım Şiirleri		
25	Edip Ayel	“Ant”, “Dolmabahçe”
26	Behçet Kemal Çağlar	“Asırlarca”, “Mezarının Başında”, “Millî İbadet”
27	Celâl Sıtkı Gürler	“Ata”
28	Sami Ergun	“Ata’nın Arkasından”
29	Ahmet Soy	“Atam”
30	Kemalettin Kamu	“Atama Ağıt I-II-III-IV-V-VI”
31	Vehbi Cem Aşkûn	“Atama Deyişler”
32	Cahit Sıtkı Tarancı	“Atatürk”, “Atatürk’ü Düşünürken”, “İstiklâl Marşını Dinlerken”
33	Behçet Necatigil	“Atatürk”, “Atatürk’ü Duymak”, “Resim”
34	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Atatürk”
35	Orhan Seyfi Orhon	“Atatürk”, “Gidiyor”
36	Tarık Orhan	“Atatürk”
37	H. Refet Tanışık	“Atatürk”
38	Lütfü Gülşen	“Atatürk”
39	Halit Tanyeli	“Atatürk Destanından”
40	Adnan Bulak	“Atatürk Diye”
41	Talât Tekin	“Atatürk Gülümsedi”
42	Ceyhun Atuf Kansu	“Atatürk İlkokulu”
43	Mithat Cemal Kuntay	“Atatürk’e”, “Atatürk’ün Cenazesini Ankara’da Karşılarken”
44	Ziya Hanhan	“Atatürk’e Mektup I”, “10 Kasım Yolculuğu”
45	Mehmet Necati Öngay	“Atatürk’ü Anış”
46	Zeki Ömer Defne	“Ayrılış Destanı”
47	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Bir Yolcu”, “Bızsız Gidiyor”, “Sen Öldün Ölüm Güzel Demektir”
48	Rıfat Necdet Evrimer	“Bizden Sana”
49	Nurettin Artam	“Büyük Ata’ya”
50	Orhan Şaik Gökyay	“Destan”
51	Halim Yağcıoğlu	“Kasım”, “Kasım Rüzgârı”, “Mustafa Kemal”, “10 Kasım”
52	Yusuf Mardin	“Mucize”, “Yıl Oldu”
53	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Mustafa Kemal’i Düşünüyorum”, “Ölümsüz Atam İçin”
54	Ziya Osman Saba	“O’nsuz”
55	İbrahim Alaeddin Gövsa	“Tavaf”
56	Halit Fahri Ozansoy	“Uyuyor”
57	Arif Hikmet Par	“Üç Işıklar Tepesi”
58	Hâmit Macit Selekler	“Yarıya Çekilen Bayrak I- II”
59	Orhan Şaik Gökyay	“Yas”

Tablo 53: Ferit Ragıp Tuncor- Atatürk Şiirleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.5. Bedri Gider- Ahmet Köksal- Şinasi Saba- Atatürk İçin

Bedri Gider, Ahmet Köksal ve Şinasi Saba’nın ortak olarak hazırladığı antoloji 1958 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak eserin 1962 yılındaki üçüncü basımıdır. Eserde kırk yedi şair ve elli bir şiir yer almaktadır. Şairlerin biyografileri hakkında bilgi yoktur.

Ahmet Köksal esere yazdığı ön sözde, Atatürk’e duyulan sevginin her geçen gün arttığını, bu sevgiyi göstermek için yazılan şiirleri bir arada toplamak amacıyla böyle bir eser oluşturduklarını ifade eder. Daha önceden hazırladıkları Atatürk antolojisini yeniden

derlediklerini, bütün şiirleri yeniden eleterek yas şiirlerinden ziyade Atatürk'ün devrimci, yüceltici, yol gösterici yönünü gösteren şiirlere yer verdiklerini belirtir (Gider, Köksal ve Saba, 1958, s. 5).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

BEDRİ GİDER- AHMET KÖKSAL- ŞİNASI SABA- ATATÜRK İÇİN		
Sayı	Şairin Adı	Şiirin Adı
1	Ziya Osman Saba	"O'nsuz"
2	Cahit Sıtkı Tarancı	"Atatürk", "Atatürk'ü Düşünürken"
3	Fazıl Hüsnü Dağlarca	"Sonsuz Mustafa Kemal", "Mustafa Kemal",
4	Oğuz Tansel	"Atatürk"
5	Behçet Necatigil	"Resim", "Atatürk'ü Duymak"
6	Cahit Külebi	"Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda"
7	Nahit Ulvi Akgün	"Atatürk"
8	Hasan Şimşek	"Atatürk'e Hitabımdır"
9	Avni Dökmeci	"Bayraklar Yarıda"
10	Ceyhun Atuf Kansu	"Atatürk İlkokulu"
11	Suat Taşer	"Sendendir Atatürk"
12	Halim Yağcıoğlu	"XII- Giocoso"
13	Sabahattin Kudret Aksal	"Bir Resimde Atatürk"
14	Ahmet Köksal	"Mustafa Kemal Kocatepe'de"
15	Ö. F. Toprak	"1919'daki Işık"
16	Arif Hikmet Par	"Mustafa Kemal'in Ülküsü"
17	Bedri Gider	"Atatürk Şavkı"
18	Şinasi Saba	"Arz Ederim"
19	Muzaffer Uyguner	"Mustafa Kemal'in Saati"
20	Mehmet Sunullah Arısoy	"Mustafa Kemal'in Türküsü"
21	Attilâ İlhan	"Mustafa Kemal"
22	Talip Apaydın	"Atatürk'ün Varlığı"
23	Başaran	"Protesto"
24	Ümit Yaşar Oğuzcan	"Mustafa Kemal'i Düşünüyorum"
25	Sabih Şendil	"Atatürk'e Ağıt"
26	Turgut Uyar	"Nutuk"
27	Kâmrân S. Yüce	"Özlem"
28	Kemal Özgür	"Ekimde Bir Şafak Vakti"
29	Ayhan Hünalp	"Bir Kemalistin Andı"
30	Refet A. Kocabekir	"Hikâye-i Vatan"
31	İlhan Demiraslan	"Atatürk"
32	Adnan Bulak	"Yalnız Komaz"
33	Yılmaz Gruda	"Mustafa Kemal"
34	Mesut Tarcan	"Bandırma Vapuru"
35	Nihat Kuşlu	"Atatürk'e Dair Mektuplar"
36	Fakir Baykurt	"Görüşme"
37	Şahinkaya Dil	"Atatürk İçin"
38	Abidin Subaşı	"Bir Daha"
39	Nedret Gürçan	"Sakarya Konuşuyor"
40	Cevdet Atmaca	"Mustafa Kemal'e"
41	Özker Yaşın	"XIX"
42	Etem Nâzım Yazgan	"Uyuma Samsun Şehri"
43	Ali Püsküllüoğlu	"Başkomutanlık Savaşı'ndan Sonra"

44	Teoman Civelek	“Yaşasın Atatürk”
45	Erdal Öz	“Atatürk İçin”
46	H. Vasfi Uçkan	“Mustafa Kemal’in Resimleri”
47	Ünal Tekinalp	“Toprak Kıpırdanıyordu”

Tablo 54: Bedri Gider- Ahmet Köksal- Şinasi Saba- Atatürk İçin

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.6. Besim Akımser- Atatürk İçin Şiirler

Besim Akımser tarafından hazırlanan eser 1959 yılında basılmıştır. Eserde otuz dört şairden birer şiir bulunmaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş sadece şiirleri örneklenmiştir.

Besim Akımser, ön sözde, Nebioğlu, Varlık ve Yeditepe yayınlarından sonra, kendi yayınevlerinin de Atatürk için yazılmış başlıca şiirleri kendi beğeni algılarına göre bir araya getirdiklerini ifade eder (Akımser, 1959, s. 7).

Besim Akımser, antolojiye seçilen şiirlerin bir kısmının Atatürk’ün sağlığında, bir kısmının ölümünde yayınlandığını belirtir. O’na göre antolojide yer alan şairlerin farklı sanat anlayışında olmalarına rağmen gösterdiği bir şey vardır: “Yaşı, dili, sanat anlayışı ve sosyal görüşü ne olursa olsun, bu ülkede yaşayan bütün insanların kalbinde, Atatürk sevgisinin yeri vardır ve derindir.” (Akımser, 1959, s. 7).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

BESİM AKIMSER- ATATÜRK İÇİN ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Nahit Ulvi Akgün	“Atatürk”
2	Sabahattin Kudret Aksal	“Bir Resimde Atatürk”
3	Talip Apaydın	“Nutuk”
4	Başaran	“Protesto”
5	Fakir Baykurt	“Görüşme”
6	Adnan Bulak	“Ağıt”
7	Behçet Kemal Çağlar	“Mezarının Başında”
8	Faruk Nafiz Çamlıbel	“O Baş”
9	Nedim Çapman	“Bir Bahar Günü”
10	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Mustafa Kemal”
11	İlhan Demiraslan	“Atatürk”
12	Celal Sahir Erozan	“Yurt ve Atatürk”
13	Bedri Gider	“Atatürk Şavkı”
14	Ziya Gökalp	“Gazi’ye İstida”
15	Orhan Rahmi Gökçe	“Son Dakika”
16	Ziya Hanhan	“10 Kasım Yolculuğu”
17	Atilâ İlhan	“Mustafa Kemal”
18	Kemalettin Kamu	“Çankaya”
19	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşında”
20	Yaşar Nabi Nayır	“Atatürk’ü Dinlerken”
21	Behçet Necatigil	“Atatürk”

22	Orhan Seyfi Orhon	“Gidiyor”
23	Yusuf Ziya Ortaç	“Gazimize”
24	Halit Fahri Ozansoy	“Uyuyor”
25	Şükrü Enis Regü	“Atatürk’ün Sesi”
26	Ziya Osman Saba	“O’nsuz”
27	Hasan Şimşek	“Atatürk’e Hitabımdır”
28	Cahit Sıtkı Tarancı	“10 Kasım”
29	Vecihi Nedim Tunç	“Bir Mustafa Kemal’den”
30	Ercüment Uçarı	“Yitik”
31	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Ülkü Tanrımıza”
32	Mehmet Emin Yurdakul	“Kurtarıcıya”
33	Hasan Âli Yücel	“Atatürk”
34	Halide Nusret Zorlutuna	“Atatürk”

Tablo 55: Besim Akımsır- Atatürk İçin Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.7. Orhan Özbek-Atatürklü Söylemek

Orhan Özbek tarafından hazırlanan eser 1961 yılında basılmıştır. Orhan Özbek “Kitabın Hazırlanışı” adlı yazısında hep aynı şairi okumak sıkıcı olabilir diye düşündüğü için kitabı mısra, beyit ve kıta bölümlerine ayırdığını, bölüm içinde yer alan şairleri soyadlarına göre sıraladığını belirtir (Özbek, 1961, s. 3). Eserde yüz elli iki şairden seçilmiş dört yüz elli iki mısra yer almaktadır.

Antolojide mısra/beyit/kıtaları bulunan şairler Tablo 56’da gösterilmiştir.

ORHAN ÖZBEK-ATATÜRLÜ SÖYLEMEK			
Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı
Abdullah Rıza Ergüven	Ergün Sander	Mehmet Alptekin	Rıfat Necdet Evrimeri
Abdullah Edip Çiftçi	Engin Ünsal	Mehmet Emin Yurdakul	Rıza Apak
Abdülkadir Bulut	Erdal Öz	Mehmet Haşmet	Rıza Bulut
Abidin Subaşı	Faik Sabri Ceylan	Mete Şamilgil	Ruşen Hakkı
Adnan Ardağı	Faruk Nafiz Çamlıbel	Mesut Tarcan	S. Kandemir Başar
Adnan Bulak	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Mithat Cemal Kuntay	S. Kudret
Ahmet Altımsek	H.N. Hatipoğlu	Mustafa Can	Sabih Şendil
Ahmet Ayberkin	H. Vasfi Uçkan	Mustafa Canpolat	Sami Ergun
Ahmet Köksal	H. Zekai Yigitler	Mustafa Kıyat	Sevim Dil
Ahmet Tufan Şentürk	Halil Uysal	Mustafa Uz	Sıtkı Salih Gör
Ali Püsküllüoğlu	Halim Yağcıoğlu	Muzaffer Önder	Siyami Ünsal
Arif Çoşkun	Halit Fahri Ozansoy	Müveddet Türkuğur	Suat Taşer
Arif Hikmet Par	Hasan Şimşek	Nadir Gül	Süreyya Gür
Âşık Veysel	Haşim Nezihi Okay	Nahit Ulvi Akgün	Şahin Candır
Attilâ İlhan	Hayrettin Uysal	Necati Diren	Şahinkaya Dil
Aydın Arın	Hüseyin Çolak	Nedret Gürcan	Şinasi Saba
Aydın Su	Hüseyin Siret Özsever	Nevzat Üstün	Şükrü Enis Regü
Ayhan Hünalp	İbrahim Alaeddin Gövsa	Nihat Kuşku	Talat Tekin
Aysel Fasihoğlu	İbrahim Zeki Burdurlu	Nurettin Artam	Turan Yüksel
B. Ünal Sullan	İlhami Emin Kan	Nurettin Özyürek	Turgut Uyar
Baha Galip Tunçgil	İlhami Bekir Tez	Nüzhet Erman	Türkân İldeniz
Bedrettin Cömert	İlhan Demiraslan	Oben Güney	Teoman Karahun

Behçet Kemal Çağlar	İlhan Geçer	Oğuz Kazım Atok	Uluğ Turanhoğlu
Behçet Necatigil	İsmail Karaahmedoğlu	Oğuz Tansel	Ünal Boduroğlu
Cahit Külebi	İsmet Sezer	Orhan Erdivanlı	Ünal Tekinalp
Cahit Sıtkı Tarancı	İsmet Üstek	Orhan Seyfi Orhon	Ümit Yaşar Oğuzcan
Celal Sahir Erozan	Kamran S. Yüce	Orhan Şaik Gökyay	Vasfi Mahir Kocatürk
Cevdet Atmaca	Kemalettin Kami Kamu	Orhan Ulukan	Vecihi Nedim Tunç
Ceyhun Atuf Kansu	Kemalettin Koç	Osman Atilla	Vehbi Cem Aşkun
Dinçer Sümer	L. Sami Akalın	Ömer Bedrettin Uşaklı	Vural Vahit Suiçmez
Doğan Ergeneli	M. Celal Ertugay	Özbek İncebayraktar	Y. Güner Özdemir
Edip Ayel	M.Güner Demiray	Özcan Doğruöz	Yahya Benekay
E.Ethem Yazgan	M.İskender Özturanlı	Özker Yaşın	Yaşar Nabi Nayır
E. Faik Özkan	M.Sunullah Arısoy	Ö.F. Toprak	Yılmaz Gruda
E. Sezai Bozdoğan	M. Şükrü Sarı	Polat Karacaoğlu	Zahit Özak
Ercüment Uçarı	M. T. Karamustafaoğlu	Rahmi Dönmez	Zeki Ömer Defne
Ergun Evren	Mahmut Kuru	Rehber Aydın	Ziya Hanhan

Tablo 56: Orhan Özbek- Atatürklü Söylemek

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.8. Faruk Çağlayan- Baki Süha Ediboğlu- Atatürk İçin Bütün Şiirler

Eser İnkılâp yayınevinin bünyesinde 1962 yılında basılmıştır. Eser, Faruk Çağlayan ve Baki Süha Ediboğlu tarafından düzenlenmiştir. Eserde yüz on şairin şiirlerinden örnekler vardır. Ancak on dört şiiriyle Behçet Kemal Çağlar ve on iki şiiriyle Faruk Nafiz Çamlıbel'e daha fazla yer ayrılmıştır.

İnkılâp yayınları tarafından yazılan ön sözde 10 Kasımlarda, millî bayramlarda, törenlerde; öğretmenlerin, hatiplerin ve öğrencilerin Atatürk şiirleri bulmakta zorlandıklarını, bunun için çok vakit harcadıklarını ve derli toplu bir esere ihtiyaç duyduklarını görerek böyle bir eser hazırlamaya karar verdikleri belirtilmiştir. Bunun için gazete ve dergi koleksiyonları taranmış, şiirler derlenip seçilmiştir (Çağlayan ve Ediboğlu, 1962, s.7).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FARUK ÇAĞLAYAN- BAKİ SÜHA EDİBOĞLU- ATATÜRK İÇİN BÜTÜN ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	L. Sami Akalın	“Hürriyet Şehitleri’nden Atatürk’e”
2	Rıza Polat Akkoyunlu	“O Baş”
3	Nahit Ulvi Akgün	“Atatürk”
4	Sabahattin Kudret Aksal	“Atatürk Anadolu’da”, “Bir Resimde Atatürk”
5	İlyas Albayrak	“Hürriyet Şehitleri’nden” bir kısım
6	Talip Apaydın	“Nutuk”
7	Adnan Ardağı	“10 Kasım’lı Sonbahar”
8	M. Sunullah Arısoy	“Mustafa Kemal Türküsü”, (I- Düş, II- Gerçek, III- Her Şey O’na Benzer, IV-Hem Övgü, Hem Ağıt)
9	Nurettin Artam	“Büyük Ata’ya”
10	Vehbi Cem Aşkun	“Atama Deyişler”
11	Cevdet Atmaca	“1918- 1952”
12	Oğuz Kazım Atok	“Eşsiz Yürek”, “Mustafa Kemal’den Mektup”
13	Osman Atilla	“Atatürk İçin”
14	Edip Ayel	“Dolmabahçe”, “And”
15	Başaran	“Protesto”
16	Yahya Benekay	“10 Kasım”
17	Halil Nihat Boztepe	“Mustafa Kemal”
18	Adnan Bulak	“Yalnız Komaz”, “Taşlar O’nu Anlatıyor”
19	İbrahim Zeki Burdurlu	“Uzun Havada Yakım”, “Atatürk”, “On Dokuz Mayıs”
20	Behçet Kemal Çağlar	“O İhtilal Bayrağı”, “Asırlarca”, “10- 11- 39’da Atatürk’e Sesleniş”, “Mezarının Başında”, “İzinde”, “Her İyiye – Güzele Giden Yol Başında”, “Ağıt”, “Atatürk’e Mektup”, “Bizim Mevlüt”, “Anıtkabir’de Bir Kere Doğru Atam”, “İşte, Doğrudun Atam”, “Görmeye Geldim”, “Nöbetçi Millet”, “Atatürk’ü Dinlerken”
21	Faruk Nafiz Çamlıbel	“O Baş”, “Atatürk’ün Tabutu Arkasında”, “En Büyük”, “Atam”, “Bu hıyaban ebediyet yoludur mısraıyla başlayan “Çankaya” adlı şiir, “Ey nefli gölgesinde uzanıp birkaç dalın” mısraıyla başlayan “Çankaya” adlı şiir, “Büyük Misafir”, “Gazi Söylüyor”, “Kahraman’dan”, “Bir Yolcu”, “Sen Öldün, Ölüm Güzel Demektir”, “En Büyük Yas”
22	Fazıl Hüsni Dağlarca	“Atatürk”, “Kahraman”, “Mustafa Kemal”, “Mustafa Kemal’in Kağnısı”, “Bayrak Türküsü”, “Kavaklar”, “Şehitler ve Mustafa Kemal’e Karşı Vatan Türküsü”, “Mustafa Kemal’in Vakti”
23	Zeki Ömer Defne	“Ayrılış Destanı”
24	İlhan Demiraslan	“Atatürk”
25	Baki Süha Ediboğlu	“Atatürk Akdeniz Kıyısında”
26	İsmet Ercan	“İnanmam”
27	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Dağ Başını Duman Almış”
28	Tufan Erdoğan	“Atatürk”, “Ata’m”, “Yas Günümüz”
29	Abdullah Rıza Ergüven	“Yay Bedenli Adam”
30	Celâl Sahir Erozan	“O Geliyor”, “Büyük Kurtarıcıya”, “Yurt ve Atatürk”
31	Nüzhet Erman	“Selâm”
32	Coşkun Ertepinar	“Kahramanın Ölümü”
33	Garip Mustafa	“Atatürk’e Ağıt”
34	Bedri Gider	“Mustafa Kemal’le El Ele”, “En Büyük Yas Günümüz”
35	Ziya Gökalp	“Gazi’ye İstida”
36	Namık İrfan Gökçay	“Atatürk”
37	Orhan Rahmi Gökçe	“Beşinci Yılında”, “Atatürk”, “Son Dakika”
38	Orhan Şaik Gökyay	“Destan”
39	İbrahim Alaeddin Gövsa	“Tavaf”, “Onu Düşünürken”
40	Hüseyin Güven	“Günaydın”

41	Ayhan Hünelp	“Atatürk”
42	Attilâ İlhan	“Mustafa Kemal”
43	Kemalettin Kamu	“Atama Ağıt I- II- III- IV-V- VI”, “Çankaya”
44	Teoman Karahun	“Ağıt”
45	Ceyhun Atuf Kansu	“Havza Yollarında Mustafa Kemal”, “Şu Sonsuz Koşu”
46	A. Muhtar Kumral	“Ata`ya”
47	Mithat Cemal Kuntay	“Gazi”, “Sinyor Kanonikaya”, “Atatürk`ü Ankara`da Karşılarken”
48	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşı`nda”
49	Kemal Edip Kürkçüoğlu	“Ulu Önder”
50	Kemalettin Koç	“Atatürk Kocatepe`de”
51	Vasfi Mahir Kocatürk	“Heykeli`nin Karşısında”, “İnkılâp Türkümüz”, “Atatürk”
52	Enis Behiç Koryürek	“Gazi”
53	Ahmet Köklügiller	“Atatürk Yükseliş Demek”
54	Ahmet Köksal	“Büyüyen Atatürk”
55	Yusuf Mardin	“Atatürk Yolunda”
56	İbrahim Minnetoğlu	“Atam”, “Atatürk”
57	Yaşar Nabi	“Mustafa Kemal`in Türküsü”
58	Behçet Necatigil	“Atatürk”, “27 Mayıs 1960”, “Atatürk`ü Duymak”, “Türklük, Atatürk”, “Besim”
59	Cahit Obruk	“Kasımın Derdi”
60	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Mustafa Kemal`i Düşünüyorum”
61	Haşim Nezihi Okay	“Gazi`ye”
62	Orhan Seyfi Orhon	“Gazimize”, “Gidiyor”, “Atatürk”
63	Yusuf Ziya Ortaç	“Atamız İçin”, “Gazi`mize Tarih”, “Gazi`mize”, “Gazi`ye Tarih”, “Marş”
64	Mustafa Şerif Onaran	“Kocatepe`den”
65	Cenap Ozankan	“Mustafa Kemal`e Doğru”, “Paşa`m “Köroğlu” Çeşmesinde”, “Çadırdan Gelen Işık”, “Mustafa Kemalmış”
66	Halit Fahri Ozansoy	“Uyuyor”
67	Kemal Özgür	“Ekim`de Bir Şafak Vakti”
68	Ünsal Özmen	“Es Gök Gözlü, Güneş Saçlı Rüzgâr Es”
69	Hüseyin Siret Özsever	“Atatürk`e”
70	Nurettin Özyürek	“Mustafa Kemal Paşa”
71	Arif Hikmet Par	“Vatan Macerası I- II”, “Kartal Bakışlı Deha`dan: Denizde Mustafa Kemal”, “Kartal Bakışlı Deha`dan: Dağda Mustafa Kemal”, “Atatürk”
72	Şükrü Enis Regü	“Atatürk`ün Sesi”
73	Ziya Osman Saba	“O`nsuz”
74	Şinasi Saba	“Ata`mıza Halimizi Arz Ederim I- II- III”
75	Enis Turgut Sungur	“Ağıt”
76	Suat Taşer	“Bendendir Atatürk”
77	İsmail Âli Sarar	“Ağıt II”
78	Hamit Macit Selekler	“19 Mayıs”, “Yarıya Çekilen Bayrak I- II”
79	Vural Vahit Suiçmez	“Işık Destan”
80	Gültekin Köktürk Suvarlı	“Ağıt”
81	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Ağıt”
82	Sabih Şendil	“İstiklâl Savaşı`nda Mustafa Kemal”, “Atatürk”
83	Ahmet Tufan Şentürk	“Mustafa Kemal`e Mektup”
84	A. Celâl Şimşek	“O Gün”
85	Hasan Şimşek	“Atatürk`e Hitabımdır I- II”
86	Ercüment Ekrem Talu	“Gazi”
87	Cahit Sıtkı Tarancı	“Atatürk”, “On Kasım”, “Atatürk`ü Düşünürken”
88	Abdülhak Hamit Tarhan	“Gazi”
89	Halit Tanyeli	“Atatürk Destanı`ndan” bir kısım
90	Talât Tekin	“Atatürk Gülümsedi”

91	Uluğ Turanlioğlu	“Atatürk’ü Anış”
92	Ercüment Uçarı	“Yitik”
93	H. Vasfi Uçkan	“Ninemın Bellettiği”
94	Hüseyin Ulaş	“Atatürk I- II”
95	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Ülkü Tanrımıza”
96	Turgut Uyar	“Gazi Mustafa Kemal Paşa”, “Gazi Paşa’ya Ağıt”
97	Muzaffer Uyguner	“O Gün Bir Rüzgâr Esiyordu”
98	Muallâ Uzmay	“Öğretmen”, “Zaferin Hikâyesi”
99	Nabi Üçüncüoğlu	“Atatürk’üm”
100	Engin Ünsal	“10 Kasım Sabahı I- II- III”
101	E. Faik Üstün	“Atatürk’e Selâm”
102	Etem Ütük	“Yine Varsın”
103	Hamdi Vaboğlu	“O Giderken...”
104	Özker Yaşın	“19 Mayıs”
105	Halim Yağcıoğlu	“Mustafa Kemaller Tükenmez”
106	Cemal Yeşil	“Atatürk İçin”
107	Mehmet Emin Yurdakul	“Kurtarıcıya”
108	Hasan Âli Yücel	“Türk tarihi insanlığa kök olmuştur, evrenseldir” mısraıyla başlayan “Atatürk” adlı şiir, “Türk ölümünden” mısraıyla başlayan “Atatürk” adlı şiir,
109	Coşkun Zengin	“Uzanır Yücelerden O Dev Yüreklim”
110	Halide Nusret Zorlutuna	“Gazi”

Tablo 57: Faruk Çağlayan- Baki Süha Ediboğlu- Atatürk İçin Bütün Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.9. Behçet Necatigil- Cumhuriyet’in 50. Yılında Atatürk Şiirleri

TDK’ nin yayınları arasında çıkan eser Behçet Necatigil tarafından hazırlanmıştır. Eserin birinci basımı 1963 yılında yapılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak ikinci basımıdır. Necatigil, bu basıma şiirler ilave ettiğini belirtir (Necatigil, 1963, s. 7). Eser “Ata’nın Sağlığında Yazılmış Şiirler”, “Ölümü Üzerine Yazılmış Şiirler” ve “Yıldan Yıla Sonsuzluğa Atatürk” adlı üç bölümden oluşmaktadır. Eserde yüz yirmi iki şair, iki yüz on yedi şiir bulunmaktadır. On dokuz şiiriyle Fazıl Hüsnü Dağlarca, onar şiiriyle Behçet Kemal Çağlar ve Faruk Nafiz Çamlıbel’in daha çok yer verilmiştir.

Necatigil, esere yazdığı ön sözde, şiirleri derlerken kitap, dergi ve gazetede yayımlanan şiirleri seçtiğini ve bunları yayımlanma tarihlerine göre sıraladığını, Rumi senelerde yazılan şiirlerin ortaklık sağlanması amacıyla miladi takvime çevrildiğini, şiirleri seçerken daha çok okullarda, törenlerde bir dinleyici topluluğu karşısında söylenebilecek (irşad niteliği taşıyan) şiirleri seçmeye gayret ettiğini belirtir. Antolojinin Mustafa Kemal Atatürk’e adanmış en güzel şiirleri derleyebilmek amacıyla hazırlandığını ifade eder (Necatigil, 1963, s. 3).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

BEHÇET NECATİGİL- CUMHURİYET’İN 50. YILINDA ATATÜRK ŞİİRLERİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Faruk Nafiz Çamlıbel	“En Büyük” (1921), “Çankaya” (1922), “Gazi Söylüyor” (1927), “Büyük Misafir” (1927), “Çankaya” (1933), “Atatürk” (1938), “Atam” (1938), “Sen Öldün Ölüm Güzel Demektir” (1938), “Atatürk’ün Tabutu Arkasında” (1938), “Bir Yolcu” (1939)
2	Cemal Nadir	“...” (1922)
3	Ziya Gökalp	“Niçin?” (1923)
4	Mehmet Emin Yurdakul	“Zafer” (1923)
5	Burhanettin Ahmet	“Gaziye” (1925)
6	Abdülhak Hamit Tarhan	“Dâhi-i Teceddüde” (1925), “Büyük Gazi’ye” (1927)
7	Florinalı Nâzım	“Gazi’ nin Heykeli Karşısında” (1925)
8	Orhan Seyfi Orhon	“Gazimize” (1927), “Gidiyor” (1938)
9	Yusuf Ziya Ortaç	“Gazi’ye Tarih” (1927), “Gazimize” (1928), “1919- 1933’ ten Bir Paşa” (1933)
10	Mithat Cemal Kuntay	“Gazi” (1927), “Gazi’ye” (1934), “Atatürk’ ün Cenazesini Ankara’da Karşılarken” (1938), “Atatürk’e” (1938)
11	Hamdi Gökalp Akalın	“Çankaya” (1928)
12	Vasfi Mahir Kocatürk	“Heykelinin Karşısında” (1929), “İnkılap Türkümüz” (1933), “İstiklâl Savaşı Destanı’ndan” (1938)
13	Kâzım Sevinç Altınçağ	“Gazi’ nin Karşısında Gençlik” (1929)
14	Yaşar Nabi Nayır	“Gazi’ye” (1930), “Atatürk’ü Dinlerken” (1934)
15	Reşat Feyzi Yüzüncü	“Cumhuriyet Bayramı” (1932), “Cumhuriyet Bayramında” (1933)
16	Behçet Kemal Çağlar	“Görmeye Geldim” (1932), “Asırlarca” (1933), “Atatürk’ü Dinlerken” (1937), “O İhtilal Bayrağı” (1938), “Atam” (1938), “İzinde” (1938), “10.11.1939’ da Atatürk’e Sesleniş” (1939), “Mezarının Başında” (1939), “Nöbetçi Millet” (1943), “Atatürk’e Mektup” (1946)
17	Hâşim Nezihi Okay	“Gazi” (1933), “Gazi’ye” (1934)
18	İlhami Bekir Tez	“Mustafa Kemal” (1933)
19	A. Cemil Miroğlu	“Gazi’nin Heykeli” (1933)
20	Hüseyin Siret Özsever	“Atatürk’e” (1933)
21	Hamdi Gökalp Akalın	“Bahtıyarlık” (1933)
22	Âşık Hasan	“Destan” (1933)
23	Celal Sahir Erozan	“O Geliyor” (1933)
24	Enis Behiç Koryürek	“Gazi” (1933)
25	Fazıl Hüsni Dağlarca	“Kahraman” (1933- 1934), “Atatürk” (1946), “İnönü Dolaylarında Mustafa Kemal” (1949), “Mustafa Kemal’in Kağnısı” (1949), “Mustafa Kemal’in Kartalı” (1950), “Mustafa Kemal’in Vakti” (1951), “Mustafa Kemal’in Oğlu” (1951), “1919 Yılı Mayısının 19. Günü Samsun’a Çıktım” (1951), “Şehitlere ve Mustafa Kemal’e Karşı Vatan Türküsü” (1952), “Mustafa Kemal” (1952), “Bayrak Türkü” (1953), “Bir Mustafa Kemal Daha” (1953), “Mustafa Kemal” (1953), “Yirminci Yıl” (1958), “Mustafa Kemal Gönderi” (1960), “On Kasımlarda Yürümek (1961), “Kapı” (1962), “Atamız” (1963), “Demirkazık Yıldızı” (1968)
26	Rıza Polat Akkoyunlu	“O Baş” (1934)
27	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Ülkü Tanımıza” (1934)
28	Nurettin Artam	“Bayram Günü” (1934), “Büyük Ata’ya” (1938), “10 Kasım” (1960)
29	Kâmuran Bozkır	“Bir Şiirden Parçalar” (1935), “İlk Bayrak” (1939)
30	Baki Süha Ediboğlu	“Atatürk Akdeniz Kıyısında” (1935)
31	İlgazlı Âşık Naili	“Kurtuluş Destanı” (1935)

32	İshak Refet İşıtman	“Atatürk” (1935)
33	Hasan Âli Yücel	“Atatürk” (1937)
34	Halit Fahri Ozansoy	“Uyuyor” (1938)
35	Ankaralı Âşık Ömer	“Ağıt” (1938)
36	Vehbi Cem Aşkun	“Atama Deyişler” (1938)
37	Edip Ayel	“Ölmez” (1938), “Dolmabahçe” (1938), “Ant” (1939)
38	Zeki Ömer Defne	“Büyük Yas” , “Ayrılış Destanı” (1938)
39	Necdet Rüştü Efe	“30 Ağustos” (1938)
40	Çoşkun Ertepinar	“Kahramanın Ölümü” (1938)
41	Yusuf Mardin	“Atatürk’e Ağıt”(1938)
42	Orhan Şaik Gökyay	“Yarı Çekilen Bayrak”(1938)
43	İbrahim Alaettin Gövsa	“Tavaf” (1938)
44	Hüseyin Rifat	“Atatürk”(1938)
45	Sami N. Özerdim	“Bu Kadar Yazabildim” (1938)
46	Ziya Osman Saba	“O’ nsuz” (1938)
47	Hâmit Mâcit Selekler	“Yarı Çekilen Bayrak” (1938), “Mersiye” (1939), “19 Mayıs” (1956)
48	Şükûfe Nihal	“Atamızın Karşısında” (1938)
49	Fethi Tevet	“Nerdesin” (1938)
50	Sabri Cemil Yakut	“Ulumuza” (1938)
51	Yusuf Mardin	“Yıl Oldu” (1939)
52	Dadaylı Kör Hasan	“Bir Destan Parçası” (1939)
53	Âşık Şevki Esen	“Atatürk” (1940)
54	Âşık Veysel	“Ağıt” (1941)
55	Mehmet Emin Yurdakul	“Büyük Kurtarıcıya” (1941)
56	Süreyya Endik	“Arıburnu: Conkbayırı” (1942)
57	Ceyhun Atuf Kansu	“Şu Sonsuz Koşu” (1942)
58	Posoflu Müdâmi	“Ağıt” (1943)
59	Çolak Hacı Sözdöğuran	“Karagün Oldu Bugün” (1943)
60	Osman Âtilla	“Atatürk İçin” (1944)
61	Kemalettin Kamu	“Atama Ağıt” (1944)
62	Orhan Rahmi Gökçe	“Beşinci Yılında” (1945)
63	Ankaralı Âşık Ömer	“Çığırışır” (1946)
64	Salah Birsell	“Türkiye Şarkısı” (1947)
65	Cahit Sıtkı Tarancı	“10 Kasım” (1947)
66	Halim Yağcıoğlu	“Mustafa Kemal” (1947), “10 Kasım” (1950), “Beni Sevmek Demek” (1956), “Mustafa Kemaller Tükenmez” (1957)
67	Adnan Ardağı	“En Büyük Şarkı” (1948)
68	Yusuf Mardin	“Unutamam Seni Atam” (1948)
69	Atilla İlhan	“Mustafa Kemal” (1948)
70	Arif Hikmet Par	“Vatan Macerası II” (1949), “Atatürk” (1949), “Büyük Arzu” (1950), “Mustafa Kemal’in Atı” (1951), “Dağda Mustafa Kemal” (1952), “Mustafa Kemal’in Elleri” (1952)
71	Hasan Şimşek	“Atatürk’e Hitabımdır” (1949)
72	İbrahim Zeki Burdurlu	“Uzun Havada Yakım” (1950), “Mustafa Kemal” (1964), “Başbuğum” (1964)
73	Mustafa Şerif Onaran	“Kocatepe’den” (1950)
74	Mehmet Necati Öngay	“Atatürk’ü Anış” (1950)
75	Zahit Özak	“Mustafa Kemal’in Geçışı” (1950)
76	Mesut Tarcan	“İstiklal Savaşı’nda Atatürk” (1950), “Bandırma Vapuru” (1953)
77	Turgut Uyar	“Gazi Mustafa Kemal Paşa” (1950), “Gazi Paşa’ya Ağıt” (1951)
78	Behçet Necatigil	“Resim” (1951), “Atatürk’ü Duymak” (1954), “Atatürk’ün Yüz Kalıbı” (1971)
79	Oğuz Kazım Atok	“Eşsiz Yürek” (1951)

80	Adnan Bulak	“Yalnız Komaz” (1951), “Ağıt” (1953)
81	İlhan Demiraslan	“Atatürk” (1951)
82	Tarik Dursun	“Uyanık Uyku” (1951)
83	Mustafa Necati Karaer	“30 Ağustos” (1951)
84	Ahmet Köksal	“Büyüyen Atatürk” (1951), “Atatürk’le Beraber” (1953)
85	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşı’nda” (1952)
86	Ahmet Bozkurt	“Ata’ya Ağıt” (1952)
87	Rıza Bulut	“Mavi Gözlü Paşa’ya” (1952)
88	Sabahattin Kudret Aksal	“Bir Resimde Atatürk” (1952), “Atatürk Anadolu’da” (1952)
89	Doğan Ergeneli	“Ata’dan Hâtıralar” (1952)
90	Jülide Gülizar Ergüven	“Canyoldaşıma Mektuplar” (1952)
91	Vehbi Kızılgün	“10 Kasım” (1952)
92	Mehmet Necati Öngay	“1952 Yılında Atatürk” (1952)
93	Özker Yaşın	“Vatan Rüzgârlarınla Dalgalandı” (1952)
94	Suat Taşer	“Sendedir Atatürk” (1953)
95	M.Sunullah Arısoy	“M. Kemal Düşünüyor” (1953)
96	Mehmet Salihoğlu	“O Gün” (1953)
97	Kâmuran Yüce	“10 Kasım” (1953)
98	Cevdet Atmaca	“Ne Anlatılmaz Şey” (1955)
99	Mustafa Canpolat	“10 Kasım” (1955)
100	Ergun Evren	“Mustafa Kemal” (1955)
101	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Mustafa Kemal’i Düşünüyorum” (1956)
102	Talip Apaydın	“Nutuk” (1956)
103	M. Sami Aşar	“Atatürk Özlemi” (1956)
104	Abdullah Rıza Ergüven	“Yay Bedenli Adam” (1956)
105	M. Celal Ertugay	“Ölümsüz” (1956)
106	Mehmet Karabulut	“Mustafa Kemal” (1956)
107	Mahmut Kuru	“Mustafa Kemal’e 1956 Raporu” (1956)
108	Ceyhun Atuf Kansu	“Havza Yollarında Mustafa Kemal” (1957), “Mustafa Kemal Havası” (1962)
109	M. Şükrü Sarı	“10 Kasım” (1957)
110	Ethem Yazgan	“Adına Yazdığım Şiirlerden” (1957)
111	Nurettin Özyürek	“Mustafa Kemal Paşa” (1958)
112	Aydın Arın	“M. Kemal Yaşıyor” (1959)
113	Şahinkaya Dil	“Ağustos Şafağı” (1959), “On Kasım” (1962)
114	M. Celal Ertugay	“Ölmez Ki” (1960)
115	Nurettin Özyürek	“Kuvayı Milliye” (1960)
116	M. Celal Ertugay	“Atatürk” (1961)
117	Ahmet Altımsek	“Atatürk Yolunda” (1961)
118	Cevdet Atmaca	“Atatürk Aydınlığı” (1961)
119	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Dağ Başını Duman Almış” (1961)
120	Tarik Orhan	“Sen Bizim İçin Yüce Olan Her Şeydesin” (1961)
121	Hakkı Ruşen	“Marşlarda Atatürk” (1961)
122	Kadim Şahin	“Kemalim” (1961)
123	E. Faik Üstün	“Atatürk ve İzmir” (1961)
124	Adnan Ardağı	“Atatürk” (1962), “25 Yıl Önce Atatürk” (1963)
125	Osman Âtilla	“Ah Bu On Kasımlar” (1962)
126	Çoşkun Zengin	“Uzanır Yücelerden O Dev Yüreklim” (1962)
127	Tarik Orhan	“Atatürk Olmak” (1963)
128	Mustafa Necati Karaer	“Mustafa Kemal’i Düşünürken” (1964)
129	Kerim Aydın Erdem	“Atatürk Bıraktı” (1964)
130	Ahmet Köklügiller	“Atatürk” (1964)
131	İlhan Geçer	“Mavi Aydınlık” (1965)
132	Melih Cevdet Anday	“Atatürk’ün Bir Saati Vardı” (1966)
133	Abdullah Edip Çiftçi	“Ölümsüz İnsan” (1966)

134	Tahsin Saraç	“İşte O Atatürk” (1966)
135	Özbek İncebayraktar	“Mustafa Kemal” (1968)
136	Nüzhet Erman	“Atatürk’ün Vakti Çok Azdı” (1970)
137	Halide Nusret Zorlutuna	“Gazi”

Tablo 58: Behçet Necatigil- Cumhuriyet’in 50. Yılında Atatürk Şiirleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.10. İbrahim Zeki Burdurlu- Atatürk Şiirleri Antolojisi

İbrahim Zeki Burdurlu tarafından hazırlanan eser 1967 yılında *Uyanış* dergisinin eki olarak basılmıştır. Antolojide altmış yedi şair ve yüz seksen yedi şiir yer almaktadır. Şairler doğum yıllarına göre sıralanmıştır. Aynı zamanda şairlerin biyografilerine de yer verilmiştir. Antolojide Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın daha fazla şiiri bulunmaktadır.

Burdurlu’ esere yazdığı ön sözde, Atatürk’ü duyuran şairlerin farklı farklı dergi ve kitaplarda çıkan şiirlerini bir araya getirmeyi istemesinden dolayı böyle bir eser oluşturduğunu ifade eder. O’na göre Atatürk şiirlerinde göze çarpan en belirgin özellik, Atatürk’e duyulan hayranlıktır. Bu hayranlık doğal olarak gelişmiştir. O’na duyulan yoğun sevgi Türk edebiyatını da zenginleştirmeye devam edecektir (Burdurlu, 1967, s. 5).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

İBRAHİM ZEKİ BURDURLU- ATATÜRK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Mehmet Emin Yurdakul	“Kurtarıcıya”, “Mustafa Kemal”
2	Samih Rifat	“Akdeniz Kıyılarında”
3	Ziya Gökalp	“Niçin?”
4	Celal Sahir Erozan	“O Geliyor”, “Büyük Kurtarıcıya”, “Yurt ve Atatürk”
5	Mithat Cemal Kuntay	“Atatürk’e”, “Gazi”, “Atatürk’ü Ankara’da Karşılarken”, “Gazi’ye”
6	İbrahim Alaeddin Gövsa	“Tavaf”
7	Orhan Seyfi Orhon	“Gazimize”, “Gidiyor”, “Atatürk”
8	Halit Fahri Ozansoy	“Uyuyor”
9	Edip Ayel	“Ölmez”, “Dolmabahçe”
10	Yusuf Ziya Ortaç	“Atamız İçin”, “Marş”, “Gaziye Tarih”, “Gazimize”
11	Hasan Âli Yücel	“Türk’ü ölümden” mısraıyla başlayan “Atatürk” başlıklı şiiri, “Atatürk”
12	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Atatürk”, “O Baş”, “Atatürk’ün Tabutu Arkasında”, “En Büyük”, “Atam”, “Bu hıyaban ebediyet yoludur” mısraıyla başlayan “Çankaya” başlıklı şiiri (1922), Ey nefî gölgesinden uzanıp birkaç dalın “Çankaya” (1933), “Büyük Misafir”, “Gazi Söylüyor”, “Kahraman”dan, “Bir Yolcu”, “Sen Öldün Ölüm Güzel Demektir”, “En Büyük Yas”
13	Kemalettin Kami Kamu	“Atama Ağıt”
14	Halide Nusret Zorlutuna	“Gazi”
15	Orhan Şaik Gökyay	“Yarıya Çekilen Bayrak”
16	Zeki Ömer Defne	“Büyük Yas”, “Ayrılış Destanı”, “Kutsal Taşlar”

17	Selahattin Batu	“Atatürk Oratoryosu”
18	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Ülkü Tanrımıza”
19	Arif Nihat Asya	“Kalk Yiğidim”
20	İlhami Bekir Tez	“Başlayış”, “Mustafa Kemal”, “Ant”
21	Yaşar Nabi Nayır	“Gazi’ye”, “Atatürk’ü Dinlerken”
22	Behçet Kemal Çağlar	“Tablo”, “Samsun Girişi”, “O İhtilal Bayrağı”, “Asırlarca”, “10.11.1939’da Atatürk’e Sesleniş”, “Mezarının Başında”, “İzinde”, “Atatürk’e Mektup”, “Bizim Mevlit”, “Anıt Kabir’de”, “Görmeğe Geldim”, “Nöbetçi Millet”, “Atatürk’ü Dinlerken”
23	Vehbi Cem Aşkun	“25 Yıl”, “Atatürk”
24	Hamit Macit Selekler	“Mersiye”, “19 Mayıs”, “Yarıya Çekilen Bayrak”
25	Cahit Sıtkı Tarancı	“İstiklâl Marşını Dinlerken”, “Atatürk”, “On Kasım”, “Atatürk’ü Düşünürken”
26	Rıza Apak	“Atatürk Deyince”
27	Oğuz Kâzım Atok	“Atatürk’e Saygı Duruşu”, “Eşsiz Yürek”, “Nunuş Nine”, “Atatürk’ten Mektuplar”
28	Fazıl Hüsni Dağlarca	“Mustafa Kemal Yüzü”, “Gazi Dağlar Toplantısı”, “Mustafa Kemal”, “Mustafa Kemal”, “Sonsuz Mustafa Kemal”, “Mustafa Kemal”, “Mustafa Kemal’in Kartalı”, “Atatürk”, “Kahraman”, “Mustafa Kemal’in Kağnısı”, “Bayrak Türküsü”, “Kavaklar”, “Vatan Türküsü”, “Mustafa Kemal’in Vakti”, “1919 Mayısının 19. Günü Samsun’a Çıktım”
29	Çoşkun Ertepinar	“Atatürk Aramızda”, “Kahramanın Ölümü”
30	Ahmet Altımsek	“Atatürk Yolunda”, “Önder Atatürk”
31	Melih Cevdet Anday	“Atatürk’ün Bir Saati Vardı”
32	Baki Süha Ediboğlu	“Atatürk Akdeniz Kıyısında”
33	Behçet Necatigil	“Atatürk”, “Resim”, “Türklük, Atatürk”, “Atatürk’ü Duymak”
34	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşı’nda”
35	Halim Yağcıoğlu	“Mustafa Kemaller Tükenmez”, “Kasım Rüzgârı”, “Beni Sevmek Demek”, “Mustafa Kemal”, “10 Kasım”
36	Hasan Şimşek	“Atatürk’e Hitabımdır”, “Büyük Nutku Kızıma Armağan Ettim”
37	İlhan Geçer	“Mavi Aydınlık”, “Yıllar Sonra”
38	Nahit Ulvi Akgün	“Atatürk”
39	Ceyhun Atuf Kansu	“Şu Sonsuz Koşu”, “Havza Yollarında Mustafa Kemal”, “Mustafa Kemal Havası”, “Atatürk İlkokulu”
40	Salâh Bırsel	“Sisten Sonra”, “Türkiye Şarkısı”
41	Suat Taşer	“Sendedir Atatürk”
42	Sabahattin Kudret Aksal	“Atatürk Anadolu’da”, “Bir Resim ve Atatürk”
43	İbrahim Minnetoğlu	“Atatürk İlkeleri”
44	Arif Hikmet Par	“Mustafa Kemal’in Ülküsü”, “Mustafa Kemal’in Kılıcı”, “Mustafa Kemal’in Atı”, “Mustafa Kemal’in Mangası”, “Dağda Mustafa Kemal”, “Mustafa Kemal’in Elleri”, “Fikir Rüzgârı”, “Vatan Macerası”, “Denizde Mustafa Kemal”, “Atatürk”
45	İbrahim Zeki Burdurlu	“Öğretmen Atatürk”, “Vatan Atatürk”, “Başbuğum”, “Mustafa Kemal”, “Atatürk”, “On Dokuz Mayıs”
46	Adnan Ardağı	“On Kasımlı Sonbahar”, “Atatürk Sevinç İçinde”, “Atatürk”, “Kasım Geline”, “En Büyük Şarkı”
47	Osman Atilla	“Atatürk İçin”, “Atatürk”, “Ah Bu On Kasımlar”
48	Mehmet Salihoğlu	“42 Yılda Atatürk”
49	Muzaffer Uyguner	“Mustafa Kemal’in Saati”
50	Atilla İlhan	“Mustafa Kemal”
51	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Dağ Başını Duman Almış”
52	Nüzhet Erman	“Atatürk İstiklâl Madalyası”, “Atatürk’ün Vakti Çok Azdı”

53	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Mustafa Kemal’i Düşünüyorum”
54	Sabih Şendil	“Atatürk”, “İstiklâl Savaşı’nda Mustafa Kemal”
55	Talip Apaydın	“Atatürk’ün Varlığı”, “Resimle Söylev”, “Nutuk”, “25 Yıl Sonra”, “Atatürk’e Doğru”, “On Kasım 1960”
56	Mesut Tarcan	“On Kasım”, “Atatürk Çağı”, “Bandırma Vapuru”
57	Turgut Uyar	“Gazi Paşa’ya Ağıt”, “Gazi Mustafa Kemal Paşa”
58	Cevdet Atmaca	“Atatürk Aydınlığı”, “1918- 1952”, “Daha Büyüyen Atatürkümüz”
59	Ayhan Hünel	“Bir Kemalistin Andı”
60	İlhan Demiraslan	“Atatürk”
61	Necati Mustafa Karaer	“30 Ağustos”
62	Şahinkaya Dil	“Atatürk”, “Ağustos Şafağı”
63	Özker Yaşın	“19 Mayıs”, “Sen Ölmedin”
64	Tarık Dursun K.	“Uyanık Uyku”
65	Özbek İncebayraktar	“Mustafa Kemal’i Dinliyorum”, “Atatürk’ü Anlamak”, “Atatürk’e”, “Ben Mustafa Kemal’im”, “Atatürk Bayramı”,
66	Kerim Aydın Erdem	“Atatürk Bıraktı”
67	H. Zekai Yiğitler	“Mustafa Kemal Yok”, “Sen Ölmedin”

Tablo 59: İbrahim Zeki Burdurlu- Atatürk Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.1.11. Mehmet Bahçeci-Atatürk İçin Şiirler

Mehmet Bahçeci tarafından hazırlanan eser Türk Dil Kurumu yayınları arasında 1970 yılında basılmıştır. Eserde altmış bir şair ve yüz otuz iki şiir yer almaktadır. On üç şiirle Behçet Kemal Çağlar ve Fazıl Hüsni Dağlarca’nın daha fazla şiiri vardır.

Kitabın iç kapağında “Bu derlemede yalnızca Türk Dili dergisinde yayımlanmış Atatürk şiirleri yer almıştır.” yazılı bir not bulunmaktadır (Bahçeci, 1970, s. 2).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MEHMET BAHÇECİ-ATATÜRK İÇİN ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	A. Celal Şimşek	“O Gün”
2	Abdullah Rıza Ergüven	“Yalnızlar”dan, “Mustafa Kemal’i Söyle”
3	Abdulkadir Bulut	“Mustafa Kemal’e Değgin Dediklerim”, “Mustafa Kemalce”
4	Adnan Bulak	“Yalnız Komaz”
5	Ahmet Altımsek	“Atatürk Yolunda”
6	Ahmet Köksal	“Büyüyen Atatürk”
7	Ali Püsküllüoğlu	“Mustafa Kemal”
8	Ali Saraçoğlu	“Mavi Şiir”
9	Arif Hikmet Par	“Kartal Bakışlı Dehadan”, “Mustafa Kemal’in Kılıcı”
10	Aydın Arın	“Atatürk Yaşıyor”
11	Aydın Oy	“10 Kasım Sabahı”, “Vatan Mustafa Kemal”
12	Baha Galip Tunalıgil	“Büyük Susmak”, “Atatürk Nerede Başlar”
13	Behçet Kemal Çağlar	“Her Güzele Giden Yol Başında”, “10 Kasım 10 Satır”, “Yirmi Yıl Sonunda”, “Kemal Dadaş Destanı”, “Anıtkabir’in Kavaklarına Ağıt”, “Nisan- Mayıs Arası”, “10 Kasım Mektupları”, “Uğrunda Senin”, “Ah Atatürk Ah”, “Bayburtlu

		Zihni Ağzıyla”, “10 Kasım 1968 Ağıtı”, “Baş Dönmeleri”, “Atatürk’e Raporlardan Parçalar”
14	Behçet Necatigil	“Her Zaman Atatürk”
15	Burhan Garip Şavlı	“Ulus Meydanı”
16	Cahit Obruk	“Kasımın Derdi”, “Zamanda Atatürk”
17	Ceyhun Atuf Kansu	“Taş Basması Atatürk”, “Mustafa Kemal’in Toprağı”
18	Coşkun Ertepinar	“Kasımdan Kasıma”, “Atatürk Aramızda”
19	Doğan Naci Aksan	“Anıtkabir”, “Sabah Akşam”
20	Doğan Ergeneli	“Anıttepe”den
21	Ercüment Tuncalp	“Bu Kaçınıcı Bahardır Atatürk’üm”
22	Erdoğan Alkan	“Bir Giden Mi Var Kasımla”, “Miralay Mustafa Kemal’in Buyruğunda Şarkışlalı Bir Ömer”
23	Ergun Evren	“Mustafa Kemal”, “Atatürk Vatan Oldu”
24	Engin Ünsal	“10 Kasım Sabahı”, “Mustafa Kemal Türküsü”, “21 Yıl”
25	Enis Turgut Sungur	“Ağıt”
26	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Mustafa Kemal”, “Bayrak Türkü”, “Mustafa Kemal”, “Yirminci Yıl”, “Ordular Günaydın”, “Mustafa Kemal Gönderi”, “On Kasımlarda Yürümek”, “Kapı”, “Uyanık Ölmek”, “Gazi Dağlar Toplantısı”, “935’lilerin Mustafa Kemal’i İlk Görüşü”, “Benimle Olmak”, “Mustafa Kemal Toprağı”
27	Gültekin Köktürk Suvarlı	“Atatürk İsmi”, “Ağıt”
28	Günal Sayın	“Mustafa Kemal Türküsü”
29	Halil Uysal	“Atatürk’e Tekmil Veriyorum”
30	Hürrem Akdeniz	“Atatürk Sevinci”
31	İbrahim Minnetoğlu	“Atatürk”, “Atam”, “Atatürk İlkeleri”
32	İbrahim Zeki Burdurlu	“Atatürk’üm”, “Öğretmen Atatürk”
33	İsmet Ercan	“İnanmam”
34	Jülide Gülizar Ergüven	“Zeynebime Şiirler”
35	Kerim Aydın Erdem	“Kasım Rüzgârı”, “Kasım Dedikleri”, “Atatürk Bıraktı”, “Kasım Gerçeği”
36	M. Güner Demiray	“Sen Mustafa Kemal’sin”
37	M. Sami Aşar	“Beynimize Düşen Ateş”
38	M. Celal Ertugay	“Atatürk”, “Atatürk’e –Yakınma, Özleyiş, Söz-”, “O”
39	Mahmut Alptekin	“Mustafa Kemal Geçiyor Düşlerimizden”, “Çaldağı’nda Bir Mustafa Kemal Gecesi”
40	Mehmet Salioğlu	“O Gün”, “Ata’ya Sesleniş”, “42 Yılda Atatürk”
41	Metin Öztekin	“Durum”
42	Mine Urkiye Balman	“Yurduma Giden Yollar”
43	Mustafa Canpolat	“Atatürk’e Giden Yol”, “10 Kasım”
44	Mustafa Derim	“Kore Destanı”ndan
45	Muzaffer Uyguner	“O Gün Bir Rüzgâr Esiyordu”, “Atatürk Kocatepe’ye Tırmanıyordu”
46	Oğuz Kâzım Atok	“Köklü İnanç”, “Mustafa Kemal’den Mektup”, Mustafa Kemal’den İkinci Mektup”, “Mustafa Kemal’den Üçüncü Mektup”, “Anafartalar Savaşı”, “Atatürk’e Saygı Duruşu”, “Atatürk ve Anadolu”
47	Orhan Asena	“Atatürk”
48	Orhan Şaik Gökyay	“Çağrı”, “Soylama”, “Ağıt- Destan”, “Netsem Yolu Yok”
49	Orhan Ulukan	“On Kasım Sabahı”
50	Osman Atillâ	“Ah Bu On Kasımlar”, “Atatürk Hep Kocatepe’de”
51	Özbek İncebayraktar	“Ben Mustafa Kemal’im”
52	Sabahattin Kudret Aksal	“Atatürk Anadolu’da”
53	Şahinkaya Dil	“Ağıt”, “Büyük Yalan”, “On Kasım Üstüne”, “Atatürk”, “Ağustos Şafağı”, “Atatürk Çağları”
54	Tahir Pukat	“Atatürk”, “Mustafa Kemal’in Destanı”

55	Tahsin Saraç	“İşte O Atatürk”, “Kavram Atatürk İçin”
56	Talat Tekin	“Atatürk Gülümsedi”, “Tanrıca Ölümsüz”
57	Ünsal Özmen	“Es Gök Gözlü Güneş Saçlı Rüzgâr Es”
58	Vural Vahit Suiçmez	“Mustafa Kemal Seslense”, “Işık Destanı”
59	Yahya Benekay	“Ulus Meydanındaki Tunç”, “10 Kasım”
60	Yahya Bozberkioglu	“On Kasım Üstüne Ağıt”
61	Yaşar Güngör	“Atatürk’e Şiirlerim”den

Tablo 60: Mehçet Bahçeci-Atatürk İçin Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.2. Aşk Üzerine Hazırlananlar

1.5.2.1. Abdülhak Şinasi Hisar- Aşk İmiş Her Ne Var Âlemde -Aşka Dair Seçilmiş Mısralar ve Beyitler, 1403-1950

Abdülhak Şinasi Hisar tarafından hazırlanan eserin ilk basımı 1954 yılında yapılmıştır. Çalışmamızda kaynak olarak kullandığımız basımı 2012 yılına aittir. Eser “Aşk İmiş Her Ne Var Âlemde”, “Hüsn ü An”, “Hevâ vû Heves”, “Ayş ü Nûş”, “Aşk ü Garâm”, “Yâr ve Cânân”, “Ah min el-aşk...”, “Kelâl ü Melâl”, “Kâm ü Vuslat”, “Firâk ve Hicrân” ve “Yad ve Tahattur” bölüm başlıklarına ayrılmıştır. Bölümler içerisinde yer alan beyitler şairlerin bilindiği kadarıyla doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Kitabın sonunda şairlerin bilinen/ tahmin edilen ölüm tarihleri listesi verilmiştir.

Ön sözde geçen “Bu küçük kitapta, yalnız aşka ve onun akrabası hislere dair ve yalnız aruz vezniyle yazılmış olan mısralar var” cümlesi eserin içeriğini ifade eder. Ağırlıklı olarak Divan şiiri şairlerine yer vermekle beraber Yeni Türk edebiyatı şairlerinin aruzla yazdıkları şiirlerinden örnekler de bulunmaktadır. Ancak Hisar, esere sadece kendi zevkine göre ve tesadüf mahsulü aşk mısralarını aldığını belirtir (Hisar, 2012, s. 12).

Hisar, Divan şiirinin, Türk edebiyatının has bahçesi gibi olduğunu ifade ederek başladığı ön sözde Divan şiirinin ve şairlerinin Türk edebiyatındaki yerini göstermeye çalışır. Tek bir vücut gibi görünen şahsiyetlerinin ardında temsil ettikleri bütün bir edebî anlayışın özelliklerini sıralar. Hisar’ a göre Divan şiirinin en büyük şairleri arasında gördüğü iki isim Fuzuli ve Nedim’dir. Biri ruh, diğeri ise vücut hislerini dâhiyane ifade edişleriyle öne çıkmaktadır (Hisar, 2012, s. 9).

Eserde beyitleri yer alan şairler Tablo 61’de gösterilmiştir.

ABDÜLHAK ŞİNÂSÎ HİSAR- AŞK İMİŞ HER NE VAR ÂLEMDE -AŞKA DAİR SEÇİLMİŞ MISRALAR VE BEYİTLER, 1403-1950			
Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı
Nesîmî	Şeyhülislâm Yahyâ	Çelebizâde Âsım	Yenişehirli Avnî
Halîlî	Sabr-î Şâkir	Râgıp Paşa	Muallim Naci
Şehzade Cem	Zamîrî	Haşmet	Manastırlı Fâik
Bursalı Ahmed Paşa	Bahâî	Hayrî	Hersekli Ârif Hikmet
Adnî	Cevrî	Nazîm	Harputlu Hayri
Sâmî Mustafa	Nailî-i Kâdîm	Nedîm	Recâizade Ekrem
Selîmî	Sâbir Pârsâ	Nâşid	Tevfik Fikret
Usûlî	Neşâtî	Mehmed Kânî	Nigâr Osman
Zâtî	Fasîh Dede	Esrâr Dede	Fâik Memduh
Fuzûlî	Nedîm-i Kadîm	Galib Dede	Süleyman Nazif
Hayâlî	Sıdkî	Pertev	Müftizade Reşid
Vizeli Behiştî	İkbâlî	Tayyâr Paşa	Ahmed Râsim
Selîmî	Râmî Mehmed Paşa	Zekâî	Ahmed Hâşim
Emrî	Mâhir	Hâlim Giray	Cenâb Şehâbeddin
Taşlıcalı Yahya	Nâbî	Vâsıf-ı Enderûnî	Mustafa Reşid
Nev'î	Sâbit	İzzet Molla	Abdülhak Hâmid
Bâkî	Câzim	Hızırağazade Fehîm	Fâik Ali Ozansoy
Adlî	Sâmî	Şeref Hanım	Yahyâ Kemal
Rûhî-i Bağdâdî	Râsih	İbrahim Şinâsî	Hüseyin Siret
Sâlik	Nahifî	Osman Nevres	
Nef'î	Neccârzâde Şeyh Rızâ	Ziyâ Paşa	

Tablo 61: A. Ş Hisar- Aşk İmiş Her Ne Var Âlemde 1403-1950

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.2.2. Ahmet Köksal- Aşk Şiirleri Antolojisi

Ahmet Köksal tarafından hazırlanan eser 1955 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1960 yılında yapılan üçüncü baskıdır. Antolojide elli dokuz şair ve doksan dokuz şiir bulunmaktadır. Antolojide yer alan şairler doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Şiirlerin alındığı dergi, gazete ve eser isimleri şiirlerin altında belirtilmiştir.

Eserin ön sözünde Ahmet Köksal, insan hayatında önemli bir yer taşıyan aşkın Türk edebiyatında yüzyıllardır soyut bir kavram olarak işlendiğini, Divan edebiyatında teşbih, istiare, mecazlarla dile gelen aşkın yeni edebiyatta gündelik hayatın bir parçası olarak sunulduğunu , “Şair Galip gibi ‘âşık olmak bir dağı değirmen taşı boynuna geçirmektir’ diyen bir âşık bulmanın artık mümkün olmadığını ifade eder. Bu değişimin yeni edebiyatta karşılığını göstermek amacıyla böyle bir antoloji oluşturduğunu belirtir (Köksal, 1960, s. 5).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

AHMET KÖKSAL- AŞK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ahmet Kutsi Tecer	“Nerdesin”
2	Ercüment Behzat Lav	“Mektup’tan”, “Zenci Şiirleri”
3	Sait Faik Abasıyanık	“O ve Ben”, “Bir Masa”, “Kırmızı Yeşil”
4	Asaf Halet Çelebi	“Mâra”, “Mariyya”
5	Ahmet Muhip Dıranas	“Büyük Olsun”, “Bu Köyün Garip Bir Kişisi”
6	Ziya Osman Saba	“Günlerimiz Olacak”
7	Cahit Sıtkı Tarancı	“Serenad”, “İlk Aşk”, “Portre”
8	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Kara Sevda”, “Karadut”, “Sitem”
9	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Söyle Sevda İçinde Türkümüzü”, “Akdeniz XVII- XLII- XLIII”,
10	Oktay Rifat	“Anış”, “İçim Yâr İle Dolu”, “Karıma”
11	Orhan Veli Kanık	“Sevdaya mı Tutuldum”, “Söz”, “Anlatamıyorum”, “Altın Dişlim”
12	Celâl Sılay	“Serenad”
13	Sâlahattin Aldanır	“Güz”
14	Melih Cevdet Anday	“36.7”, “Seni Düşünüyorum”, “Sevda Rüzgârı”, “Dünya Güzeli”
15	Baki Süha Ediboğlu	“Kara Sevda”
16	Oğuz Tansel	“Mayku”, “Çağrı”
17	Mümtaz Zeki Taşkın	“Garip Bir Nostalji”
18	Orhan Murat Arıburnu	“Şifre”, “Lale”
19	Cahit Irgat	“Rüzgârlar Boyu”
20	Behçet Necatigil	“Şayet Aşk III”, “Donmuş Dallarda Çiçek”
21	A. Kadir	“Açılır Kapılar”
22	Cahit Külebi	“Resim”, “Kayıp Sevda”
23	Nahit Ulvi Akgün	“Biris”, “Saadet”
24	İlhan Berk	“Belâ”, “Bu Gökyüzünü Ben Büyüttüm”, “Aşk”, “Sonnet”
25	Fethi Giray	“Şaşkınlık”
26	Hasan Şimşek	“Kalb Ağrısı”, “Devam”
27	Salâh Birsell	“Şiirler Şiiri”, “Güzin’in Gençlik Yılları”
28	Avni Dökmeci	“Deniz, Su, Meyva, Sen, Ben”
29	Ceyhun Atuf Kansu	“Yanık Hava”
30	Suat Taşer	“Gel Gidelim”
31	Halim Yağcıoğlu	“Bir Gül”
32	Sabahattin Kudret Aksal	“Sabah Çayı”, “Sevda Peşinde”, “Aşk Şiiri”
33	Mehmet Kemal	“Aşıkane’den” bir kısım
34	Rüşti Onur	“İtiraf”, “Akşam Olur”
35	Ömer Faruk Toprak	“Saadetimiz”
36	Ahmet Köksal	“İlk Aşk”, “Kara Sevda”
37	Necati Cumalı	“Uzakta II”, “Güneş Saati’nden” bir kısım, “Güler’in Aşk Saatleri”
38	Muzaffer Tayyip Uslu	“Bir Sevda Şiiri”, “Evadoksiya”
39	Özdemir Asaf	“360 Derece”, “Saçları”, “İncognito”
40	Nevzat Üstün	“Padişahın Kızı”
41	Sabri Altınell	“Uzakta”
42	M. Sunullah Arısoy	“Ateş Böcekleri”, “Sonrasız”
43	Arif Damar	“Od”
44	Attilâ İlhan	“Aşka Dair Şarkılar”
45	Talip Apaydın	“Aşk İklimi”
46	Mehmet Başaran	“Can Yoldaşı”
47	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Kum”
48	Turgut Uyar	“Sevda Üstüne”
49	Kâmran S. Yüce	“Şiir”
50	Metin Eloğlu	“Odun”

51	Edip Cansever	“İnfılâk”
52	İlhan Demiraslan	“Bir Aşkdan Sonra Şehir Mahzunluğu”
53	Yılmaz Gruda	“Öteye Sesleniş Yahut Bir Başka Masal”
54	Nedret Gürcan	“Aşka Dair Şiir”
55	Özdemir Nutku	“Asmaların Budanması’ndan” bir parça
56	Cemal Süreya	“Balzamin”
57	Tevfik Akdağ	“Semira’ya Gece Yarılarında Sonra Yazılmış Delice Mektuplardan”
58	Ahmet Oktay	“Ağlayan Ayva’dan” bir kısım
59	Kemal Özer	“Seni Anmakla Artıyorum”

Tablo 62: Ahmet Köksal- Aşk Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.2.3. Tanju Cılızoğlu-Aşka Şiirler / Aşk Şiirleri Antolojisi

Tanju Cılızoğlu tarafından derlenen eser 1965 yılında basılmıştır. Antolojide kırk tane Türk ve on tane yabancı şairden, toplamda yüz beş şiir vardır. Özdemir Asaf’ın daha fazla şiiri bulunmaktadır. Antolojide yer alan şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Şiirlerin hangi eserden alındığı parantez içerisinde belirtilmiştir.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

TANJU CILIZOĞLU-AŞKA ŞİİRLER / AŞK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Sait Faik Abasıyanık	“O ve Ben”, “Bir Masa”, “Mektup”
2	İskender Fikret Akdora	“Sensualita”, “Çetrefil”, “Belalı”, “Pandomima”, “Arakonda”, “Lâra”
3	Sabahattin Kudret Aksal	“Ağrı Ağacı”, “Penceremde”, “Eski”, “
4	Orhon Murat Arıburnu	“Havvanın Kızı”, “Kavun Çekirdeğim”, “Huyumca”
5	Aydın Arın	“Bakarsın Bir Gün”
6	Özdemir Asaf	“Mesaj”, “Şarkılar”, “Saçları”, “2=1”, “Ultra”, “Seni Seyrederdim”, “Saygı”, “Sanı”, “Müzik”, “Bağlı”, “Duvara Astığım”, “Aşk Şarkısı”, “Sensiz”, “Lavinia”, “Kadınlar”
7	Seyfettin Başçılar	“Yitik Aşk”
8	İlhan Berk	“Ne Böyle Sevdalar Gördüm Ne Böyle Ayrılıklar”
9	Tanju Cılızoğlu	“F. B. Mendelsshon”, “Yaşamak Susmuşsa Bir Bir”
10	Necati Cumalı	“Aylı Gece”
11	Asaf Halet Çelebi	“Mariyya”
12	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Aşk Çatal”
13	Ahmet Muhip Dıranas	“Fahriye Abla”
14	Abdullah Rıza Ergüven	“Acımsı”
15	Ege Ernart	“Eğer Mevsim Baharsa”
16	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Karadut I- II”, “Kara Sevda”, “Sitem”
17	Güngör Gençay	“Düzensiz Çenber”
18	Nedret Gürcan	“Görünen Köyün Kılavuzu I- II”
19	Attilâ İlhan	“Ben Sana Mecburum”, “Üçüncü Şahsın Şiiri”, “Eksik”, “Aysel Git Başımdan”, “Pia”
20	Azra İnal	“Sen Orada Yatağında”, “Merdiven Yapacağım”
21	A. Kadir Bilgin	“Yol”, “Bir Sevda Türküsü”
22	Orhan Veli	“Sere Serpe”, “Tahattur”, “Şoförün Karısı”
23	Ahmet Köksal	“Kireçburnu’nda”

24	Cahit Külebi	“Sevda Bahçesi”, “Hikâye”
25	Behçet Necatigil	“Solgun Bir Gül Oluyor Dokununca”
26	Kemal Özer	“Sen ve İstanbul”
27	Demir Özlü	“Onun Güzelliği”
28	Oktay Rifat	“Senden Öte”, “Karıma”
29	Ergin Sander	“Sonra Sokakları Günahlar Sardı”
30	Melih Ziya Sezer	“Üç Yeşil Zeytin”
31	Enis Turgut Sungur	“Eminem Üstüne”
32	Cemal Süreya	“Güzelleme”, “Önceleyin”, “Üvercinka”
33	Cahit Sıtkı Tarancı	“Portre”
34	Ercüment Uçarı	“Üç Kızcağz”
35	Turgut Uyar	“Aşk İçin Sekiz Mısra”
36	Nevzat Üstün	“Nevin”
37	Şükrü Üstün	“Elif”, “Gür”
38	Halim Yağcıoğlu	“Aşk Şiiri”, “Kış İçinde Yağmur”
39	Kamran S. Yüce	“O Gece Oturup Caz Müziği Dinledim”
40	Nazım Hikmet	“Saat 21- 22 Şiirleri”nden, “5 Ekim 1945”, “24 Eylül 1945”, “21 Eylül 1945”
Aşk İçin Başka Ülkelerin Ozanlarından		
41	Guillaume Apollinaire	“Ren Gecesi” (Çev. Adnan Bulak), “Marızıbil” (Çev. Selahattin Eyüboğlu- Necati Cumalı)
42	Paul Eluard	“Kimseler Bilemez Beni” (Çev. Özdemir Asaf), “Biz İkimiz” (Çev. A.Kadir), “Karartma” (Çev. Selahattin Eyüboğlu)
43	Rene Char	“Sevdiğimin Giysisi Deniz Feneri Mavi” (Çev. Cevat Çapan), “Boğa” (Çev. Tahsin Saraç)
44	Langston Hugnes	“Aşk Yenileri” (Çev. Necati Cumalı), “Şiir” (Çev. Aslan Ebiri), “Ardella” (Çev. M.T. Karamustafaoğlu)
45	Stephane Mallarme	“Rondel” (Çev. Salâh Bırsel)
46	Kenneth Patchen	“Yitik Aşk Şiiri” (Çev. Tarık Dursun K., Özdemir Nutku)
47	Jacques Prevert	“Bu Sevda”, “Senin İçin Sevgilim” (Çev. N.E.)
48	Edgar Allen Poe	“Annabel Lee”
49	William Shakespeare	“Bir Âşık ile Maşuk Vardı” (Çev. Doğan Kılıç)
50	Rabindranath Tagore	“Sevgi Bahçesi” (Çev. Mehmet Şükrü Erden), “Rabindranat Tagore” (Çev. Tarık Dursun K.)

Tablo 63: Tanju Cılızoğlu-Aşka Şiirler / Aşk Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.2.4. Cemal Süreya- 100 Aşk Şiiri

Cemal Süreya tarafından hazırlanan eser 1967 yılında basılmıştır. Eserde elli iki şairden aşk temalı yüz şiir örneği sunulmuştur. Cemal Süreya “Sevgili’nin Halleri” başlıklı yazısında 1923’ten itibaren yazılmaya başlanan, büyük çoğunluğunun ise 1940’tan sonra yazılan şiirlere yer verdiğini, şiirleri rastgele yerleştirdiğini belirtir. O’na göre son kırk yıl içinde yazılan şiirler değişik özellikler taşımaktadır. Antolojide yer alan şiirler genel olarak aşk teması içinde ele alınsa da klasik, romantik, patolojik, ülkücü, savaşçı gibi özellikler de taşımaktadır (Süreya, 1967, s. 15).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

CEMAL SÜREYA- 100 AŞK ŞİİRİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yahya Kemal Beyatlı	“Erenköyünde Bahar” , “Vuslat”
2	Nâzım Hikmet	“Mavi Gözlü Dev”, “Minnacık Kadın ve Hanımelleri”, “ Saat 21-22 Şiirleri”, “Bir Acayip Duygu”
3	Necip Fazıl Kısakürek	“Beklenen”, “Hırs”
4	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bütün Yaz”
5	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Ninnisiz”
6	Ahmet Muhip Dranas	“Serenad”
7	Ahmet Arif	“Leylim Leylim”
8	Edip Cansever	“Yer Çekimli Karanfil”, “İnfilâk”, “Buz Gibi”
9	Sait Faik Abasıyanık	“Yeis”, “O ve Ben”, “Marikula Doğur”, “Şimdi Sevişme Vakti”
10	Hamit Macit Selekler	“Kal”
11	Ahmet Haşım	“Şafakta”, “Parıltı”
12	Orhan Veli Kanık	“Anlatamıyorum”, “Söz”, “Sevdaya mı Tutuldum”
13	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Firari”
14	İlhan Berk	“Ne Böyle Sevdalar Gördüm Ne Böyle Ayrılıklar”, “Sonnet”, “Aşk”
15	Behçet Necatigil	“Gizli Sevda”, “Şayet”, “Aşk Donmuş Dallarda Çiçek”
16	Oktay Rifat	“Karıma”, “Türkân İçin” , “Telefon”, “Anış”
17	Attila İlhan	“Üçüncü Şahsın Şiiri”, “Ben Sana Mecburum”, “Hannelise”
18	Yahya Kemal Beyatlı	“Geçmiş yaz”
19	Sabahattin Kudret Aksal	“Elinle”
20	Metin Eloğlu	“Uyan”, “Odun”, “İnce Elek”
21	Ülkü Tamer	“Ben Sana Teşekkür Ederim”, “Bir Soyguncunun Yüzü”
22	Ahmet Kutsi Tecer	“Nerdesin”
23	Cahit Külebi	“Kadınlar”, “Hikâye”, “İstanbul”, “Kayıp Sevda”
24	Cahit Sıtkı Tarancı	“Serenad”, “Portre”, “Desem ki”, “İlk Aşk”
25	Asaf Halet Çelebi	“Maria”, “Mariyya”
26	Turgut Uyar	“Kan Uyku”, “Senfoni”, “Göge Bakma Durağı”, “Ne Söylenmişse Sevmek”
27	Ülkü Tamer	“Yüzük”
28	Ceyhun Atuf Kansu	“Yanık Hava”
29	Ercüment Behzat Lâv	“Zenci Şiirleri”
30	Melih Cevdet Anday	“Seni Düşünüyorum” “36. 7”
31	Can Yücel	“Sevgi Duvarı”
32	Cemal Süreya	“Ülke”, “İki Şey”, “San”
33	Ömer Faruk Toprak	“Ateşe Dönük”
34	Necati Cumalı	“İthaf”, “Uzakta”, “Güneş Saati’nden”
35	Celâl Sılay	“Serenad”
36	Yaşar Nabi Nayır	“Onar Mısra”
37	Ziya Osman Saba	“Yetişir”
38	Ece Ayhan	“Kılıç”
39	Sezai Karakoç	“İlk Kav”
40	Berin Taşan	“Aç Kapıyı Ben Geldim”
41	Tevfik Akdağ	“Semira’ya Gece Yarılarında Sonra Yazılmış Delice Mektuplar’dan”
42	Ahmet Oktay	“Sığınak”, “Eski Bakır”
43	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Karadut”, “Sitem”, “Kara Sevda”
44	Başaran	“Can Yoldaşı”
45	Mehmet Kemal	“Aşıkane’den”
46	Gülten Akın	“Savrulup Gittiği”
47	Zeki Ömer Defne	“Senin Yanında”
48	Nahit Ulvi Akgün	“Birisi”
49	Salâh Birsell	“Güzin’in Gençlik Yılları”, “Şiirler Şiiri”

50	Arif Damar	“Od”
51	Muzaffer Tayyip Uslu	“Evadoksiya”
52	Özdemir Asaf	“Tentation”

Tablo 64: Cemal Süreya- 100 Aşk Şiiri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.2.5. Behçet Kemal Çağlar- Baki Süha Ediboğlu - Türk şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada

Behçet Kemal Çağlar ve Baki Süha Ediboğlu tarafından derlenen eser 1968 yılında basılmıştır. Eser, “Halk Şiirimiz”, “Klasik Şiirimiz” ve “Yeni Şiirimiz” bölüm başlıklarından oluşmaktadır. Antolojide toplamda doksan dört şair, yüz elli şiir vardır. Halk şairlerinden Karacaoğlu’nın; klasik şairlerden Nedim-i Kadim’in; yeni Türk şiiri şairlerinden Yahya Kemal’in daha fazla şiiri bulunmaktadır. Aynı zamanda Yahya Kemal’in hem “Klasik Şiirimiz” hem “Yeni Şiirimiz” bölümünde şiirleri yer almaktadır. Eseri hazırlayanların divan şiiri bölümünde şiirlere kendilerince isim verdikleri görülmüştür.

Ön sözde yüz elli aşk şiirini seçmek için epey zorluk çektiklerini söyledikten sonra şairleri nasıl seçtiklerini açıklamışlardır. Divan edebiyatı sanatçılarının aşkın yanında diğer duyguları, varlıkları mazmunlarla birlikte anlatmaları; Halk şiirinde söyleyiş güzelliği bakımından duru olan bir sürü şiir içinden seçim yapmanın zorluğu; Yeni şiirde ise özellikle Cumhuriyet’ten sonra aşk konusuna yoğunlaşılmasına rağmen aşkın başlı başına konu olarak ele alınmamasından kaynaklanan durumların seçim yapmayı zorlaştırdığı açıklanmıştır. Aynı zamanda hacim kaygısı bakımından daha sık bir eleme yapıldığı da belirtilmiştir (Behçet Kemal Çağlar, 1968, s. 1).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

BEHÇET KEMAL ÇAĞLAR- BAKİ SÜHA EDİBOĞLU - TÜRK ŞİİRİNDE AŞK: 150 AŞK ŞİİRİ BİR ARADA		
Halk Şiirimiz		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Yunus Emre	“Gel Gör Beni”, “Gel Dosta Gidelim”
2	Karacaoğlu	“Döşek Olsam”, “Elif Diye”, “Gönül Yardan Ayrılmaz”, “Diller Perişan”, “Sabahtan uğradım kıza” mısraıyla başlayan “Güzelleme”, “Seven Öğünsün”, “Güller İçinde”, “Yârdan Ayrılnca”, “Yâr Çemberi”, “Gel Diye Diye”
3	Emrah	“Çekmeyen Bilmez”, “Adını Demem”
4	Köroğlu	“Alam Kaçam”
5	Ruhsatî	“Yıkar Kaşını”
6	Seyranî	“Sevda Yangını”
7	Âşık Ömer	“Dil Yarası”, “Ağlatan Güzel”
8	Gevheri	“Soru Soru Üstüne”, “Başım Dumanlı”, “Böyledir Bu”
9	Âşık Halil	“Seven Ölsün Mü?”
10	İzzetî	“Geçti Gitti”
11	Âşık Seyfullah	“Olabilsem Ah”
12	Veysel Şatıroğlu	“Kurtulmazdın Elimden”
13	Ali İzzet	“Sancak Kırpkırlar”
14	Ankaralı Âşık Ömer	“Yâr Geliyor”, “Yeni Kader”
Klasik Şiirimiz		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
15	Şeyhi	“Gül Yanağın Renginden”
16	Necati	“Döne Döne”, “Gitme Gel!”
17	Ahmet Paşa	“Nicesin Güzel”
18	Avnî	“Vay Gönül”
19	Cem Sultan	“Bıçare Gönül”
20	Fuzuli	“Aşkın Belası”, “Rind-i Şeyda”, “Müseddes”
21	Yavuz	“Nedir Bu Halin Senin?”
22	Nesimi	“Aşına Değil”
23	Hayali	“İfşa Eyleme”
24	Bakî	“Osmanlının Yüzsuyu”, “Bigâneler Dönün”
25	Muhibbi	“Dağ Eteği”
26	Taşlıcalı Yahya	“Kıssa-i Cânân”
27	Nabî	“Nerde Onda O İnsaniyet”
28	Nef’î	“Bir Tagazzül”
29	Mihri Hatun	“Aşık Ne Öldürür?”, “Yarsız Olamayız Ki”, “Kâfir Giyimli”
30	Nailî	“Yâr Gelirken”
31	Nevser-i Kadim	“Yâran İştmesin”
32	Nedîm-i Kadim	“Adet Olmasın”, “Kurban olduğum”, “Serv-i Revan”, “Kuzucağım”, “Bahar Rüzgârı”, “Sultânımız”, “Nesin Kâfir”, “Kim Yetiştirdi”, “Senin Olsam”
33	İzzet Âli Paşa	“Ey hoş ol şeb kim bana arz-ı cemâl eylerdi yâr” mısraıyla başlayan gazel
34	Nahifi	“Günah Bende Mi?”
35	Rasih	“İhsan İhsan Üstüne”
36	Ulvî	“Seni Tenha Bulamam”, “Feda Olsun”
37	Neşatî	“Sensizliğim”
38	Enderunlu Vasıf	“Çağlayan Gözyaşı”, “Ay Efendim”
39	Nazîm	“Tekrarladıkça”
40	İshâk	“Allah Aşkına”
41	Fasihi	“Yâr Geliyor”
42	Şeyh Galip	“Düşe Kalka”, “Elinden Aman”, “Ateş Gazeli”, “Gizleyemem Ki!”
43	Nevres-i Cedid	“Hep Senin İçindi”, “Başka Yol Yok Ki”

44	Şeyhülislam Arif Hikmet	“Olur Gider”
45	Yenişehirli Avni	“Kimseler Duymasın”
46	Yahya Kemal	“Candan Geçen”, “Perestiş”
Yeni Şiirimiz		
47	Abdülhak Hâmit Tarhan	“ <i>Makber</i> ”den
48	Cenap Şehabettin	“Senin İçin”
49	Rıza Tevfik	“Humma-yı Aşk”
50	Yahya Kemal Beyatlı	“Telakki”, Şarkılar, “Mehlika Sultan”, “Vuslat”
51	Ahmet Haşim	“Parıltı”, “Şafakta”
52	Orhan Seyfi Orhon	“Geldiğin Günün Hâtırası”
53	Halit Fahri Ozansoy	“Nasılsınız?”
54	Yusuf Ziya Ortaç	“Bir Rüzgâr Esti”, “Hayal”
55	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Senden Dönüş”, “Firari”, “Melik-ül Mevt”
56	Kemalettin Kamu	“Son”, “Kitabe”
57	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Hatırlama”
58	Necip Fazıl Kısakürek	“Tüten Ruh”, “Ayrılık Vakti”
59	Ahmet Kutsi Tecer	“Nerdesin?”
60	Orhan Şaik Gökyay	“İçlenme”
61	Behçet Kemal Çağlar	“Bizi Bize Getirdin”, “Her Yerdesin, Nerdesin?”
62	Zeki Ömer Defne	“Senin Yanında”
63	Selahattin Batu	“Aşk Hali”
64	Yaşar Nabi Nayır	“Onar Mısra”
65	Ziya Osman Saba	“Yetişir”
66	Ahmet Muhip Dıranas	“Olvido”, “Köpük”, “Serenad”
67	Hamit Macit Selekler	“Kal”
68	Cahit Sıtkı Tarancı	“Serenad”
69	Bedri Rahmi Eyüpoğlu	“Karadut”, “Sitem”
70	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Söyle Sevda İçinde Türkümüzü”, “Seni Demez De Ne Der?”
71	Orhan Veli	“Söz”, “İllusion”, “Anlatamıyorum”
72	Melih Cevdet Anday	“Seni Düşünüyorum”
73	Oktay Rifat	“Türkân İçin”
74	Baki Süha Ediboğlu	“Kara Sevda”
75	Cahit Külebi	“Kayıp Sevda”, “Gizli Sevda”
76	Celal Sılay	“Serenad”
77	İlhan Berk	“Sonne”
78	Behçet Necatigil	“Gizli Sevda”
79	Necati Cumalı	“Uzak Haziran”, “Aşkımız”
80	Sabahattin Kudret Aksal	“Aşk Sana Benzer”
81	İsmet Bozdağ	“Mutlu Işıma”
82	Şinasi Özdenoğlu	“Ansızın Gel”
83	Salah Birsell	“Meydandan Geçen Kızlar”
84	Başaran	“Mektup”
85	Feyzi Halıcı	“Ayrılık”
86	Ümit Yaşar	“Islak Gül”
87	Gültekin Samancı	“Önce Ellerin”
88	Attilâ İlhan	“Üçüncü Şahsın Şiiri”
89	Cemal Süreya	“San”
90	Turgut Uyar	“Kan Uyku”
91	Edip Cansever	“Yerçekimli Karanfil”
92	Muvaffak Sami Onat	“Karışık Bahar”
93	Cahit Obruk	“Senden Gelir”
94	Subutay Karsan	“Hep Aynı Hikâye”

Tablo 65: B. K. Çağlar- B. S. Ediboğlu - Türk şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3. Vatan ve Kahramanlık Üzerine Hazırlananlar

1.5.3.1. Osman Attilâ- Memleket Şiirleri

Osman Attilâ tarafından hazırlanan eser 1950 yılında basılmıştır. Eserde şiirler “Yurt Güzellemeleri”, “Doğu Anadolu”, “Batı Anadolu-Ege-Marmara-Trakya”, “Orta Anadolu”, “Güney Anadolu”, “Kuzey Anadolu”, “Dağlarımız, Akarsularımız” bölüm başlıkları altında örneklendirilmiştir. Tasnif yaparken coğrafi bölümler, dağlar ve akarsular şeklinde bir ayırım yapılmış, şiirler derleniş sırasına göre dizilmiştir. Eserde iki yüz on sekiz şiir yer almıştır. En fazla şiiri bulunan şair Behçet Kemal Çağlar’dır. İç kapakta “Bu yurt Güldeste’sini hocamız Ahmet Kutsi Tecer’e ithaf ediyorum.” şeklinde bir not yazılıdır (Attilâ, 1950) “Memleket Şiirleri” adıyla yazılan ön sözde Osman Atillâ, vatan ve vatanperverlik kavramlarının ne demek olduğunu açıklar ve vatan aşkının tezahürünün en çok dile yansıdığını, bundan hareketle insanlığın en yüce bağlarından olan yurt sevgisi üzerine söylenen şiirleri toparlayarak, alfabeden sonra okunması gereken bir ana kitaba taslak hazırlamak amacıyla bu eseri oluşturduğunu ifade eder (Attilâ, 1950, s. 3).

Attilâ, eserin sonuna “Bitirirken” başlığıyla bir yazı ekler. Bu yazıda “Memleket Şiirleri”nin 1944 yılında hazırlandığı ancak ülkedeki bazı sebeplerden dolayı basımın geciktiğini, bazı şairlerin, şiirlerin esere alınmadığını, bazı hata ve atlamalar olduğunu bu durumun inşallah ikinci basımında telafi edilebilmesini umduğunu belirtir. Ayrıca eseri süsleyen desen ve motiflerin Turgut Zaim’in başka zamanlarda Ülkü için yaptığı eserlerden alındığı notu düşülmüştür (Attilâ, 1950, s. 289).

Bölüm başlıkları altında şairler ve şiirleri Tablo 66’da gösterilmiştir.

OSMAN ATTILÂ- MEMLEKET ŞİİRLERİ		
Bölüm Adı	Şair Adı	Şiir Adı
Yurt Güzellemeleri	Orhan Şaik Gökyay	“Bu Vatan Kimin?”
	Behçet Kemal Çağlar	“Güzelleme”
	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Memleket Türküsü”
	Orhan Seyfi Orhon	“Anadolu Toprağı”
	Samih Rıfat	“Akdeniz Kıyılarında”
	Halit Fahri Ozansoy	“Vatan Destanı”
	Munis Fâik Ozansoy	“Yollarda”
	Mehmet Tuğrul	“Vatan”
	Behçet Kemal Çağlar	“Yolculuklarım”
	Ali Rıza Özer	“Türkiye Destanı”
	İbrahim Zeki Burdurlu	“Gezdiğim Şehirler”
	Kemalettin Kamu	“Gurbette Renkler”
	M. Faruk Gürtuna	“Anadolumuz”
	Ahmet Kutsi Tecer	“Orda Bir Köy Var Uzakta”
	Zeki Ömer Defne	“Kadaların Benim Olsun Erzurum”
Doğu Anadolu Üstüne	Behçet Kemal Çağlar	“Artvin Destanı”, “İğdır Destanı”, “Kağızman Destanı”, “Eğin Destanı”
	Refik Kakıoğlu	“Sarıkamış’a Sesleniş”
	Âşık Adem Efkarî	“Çoruheli”
	Âşık Efkarî	“Yolüstü Köyü”, “Şavşat’ın Arpalıköyü”
	Şeref Gürbüz	“Cılavuz”, “Otlu Destanı”, “Sarıkamış’ın Hamas Köyü”, “Arpaçay’ın Güvercin Köyü”
	Fahri Toplu	“Cedere Köyü”
	H. Emrullah	“Merzifonlu Destanı”
	Âşık Ali İzzet Özkan	“Üyük Destanı”
	Rıza Ümit	“Erzurum’a Sesleniş”
	A. Rıza Yıldırım	“Şavşat”
	Âşık Yetim	“Örtülü Destanı”
	Âşık Zülâli	“Göründü”
	Erzurumlu Ümmâni	“Ardus”
	Osman Darıcı	“Maraş’ın Kerhan Köyü’ ne”
	Hilmi Eşki	“Bayburt Destanı”
	Rıza Ümit	“Erzurum”
	Bahattin Karakoç	“Celâ Köyü”
	Kemal Bozkur	“Olur Nahiyesine”
	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bursa’da Zaman”
	Zeki Ömer Defne	“Bu Hasretlik Böyledir”, “Bursa’m Benim”
Batı Anadolu Üstüne (Ege, Marmara, Trakya)	Behçet Kemal Çağlar	“Âşık Ömer”, “Muğla Yollarında”
	Yahya Kemal Beyatlı	“Hayâlşehir”, “Bir Başka Tepeden”
	İlhan Geçer	“Bursa”
	Ferit Ragıp Tuncer	“Ege”
	Oğuz Kazım Atok	“Özleyiş”
	Cemal Yeşil	“Boğaz”, “Gölcük”
	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“İnönü Dolayları”, “Eski İstanbul”
	Halil Soyuer	“Havran Ovası”
	Ceyhun Atuf Kansu	“Marmara Türküsü”
	Osman Atillâ	“İzmir’ in”, “Bû Şehr-i Sitanbul’ dur”
	A. Hikmet Paroğlu	“Bergama Kermesi Efelerine”
	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Adapazar’ da Bahar”
	Feyzi Halıcı	“Şu İzmit’in”
	Zeki Tunaboylu	“Sapanca’ ya Gidelim”
	Yahya Benekay	“Gemlik Körfezindeki Kasabam”

	Arif Nihat Asya	“Edirne Destanı”, “Murâdiye”
	Ziyaeddin Nadir	“Saros”
	Uluğ Turanlıoğlu	“Bir Beşiktaş Şiiri”
	Halim Yağcıoğlu	“Çeşme Türküsü”
	Emin Ülgener	“Bursa”
	Ömer Özel	“Kemalli Köyü”
	Turhan Oğuzkan	“İstanbul ve Sonbahar”
	Ömer Bedreddin Uşaklı	“Bursa’ da Akşam”
	Basri Karakuş	“Uzunköprü’ye Hasret”, “Yine Uzunköprü’ye”
	Kemal Or	“İstanbul”
	İbrahim Zeki Burdurlu	“Bergama Kalesi”
	M. Emin Özen	“Ege’ ye Destan”
	Suat Salih Arsal	“Bursa”
	Dündar Akunal	“İstanbul’a Girerken”
	Mehmet Çakırtaş	“Edremit”
Orta Anadolu Üstüne	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Han Duvarları”, “Talas Bağlarında Batı”
	Ahmet Kutsi Tecer	“Afyon Destanı”, “Konya Destanı”
	Ceyhun Atuf Kansu	“Ankara Kalesi”, “Kırşehir Türküsü”, “Bor’da”
	Lütfü Kanak	“Akdağ Madeni Türküsü”
	Osman Attilâ	“Akşehir’de Akşamüstü”
	Feyzi Halıcı	“Konya”, “Meram Destanı”, “Akşehir”
	Behçet Kemal Çağlar	“Alagöz Köyü Üstüne”, “Ürgüp’ te Bağbozumu Destanı”, “Afyon’un Kalesi”, “Çankırı’da Akşam”, “Bor’da Akşam”, “Konya’dan Geçerken”
	A. Zeki Akıncı	“Bizim Akşehir”
	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Karaman”, “Konya’da”
	Keskinli Âşık Yunus	“Köyümüz”
	Kemal Sadık Göğçeli	“Ankara’ya Selam”
	Fikret Sezgin	“Kayseri”
	R. Reşit İslimoğlu	“Bor İçin”
	Mehmet Necati Öngay	“Hasanoğlan Türküsü”, “Ayaş Türküsü”
	Kemal Or	“Akşehir”
	Âşık Mevlüt Yıldırım	“Bizim Köy”, “Akşehir”
	Ramazan Yontar	“Seydişehir”
	Rıza Polat Akkoyunlu	“Eskişehir’ den”
	Hulûsi Aksoy	“Mucur Pazarı”
	Halide Nusret Zorlutuna	“Ankara”
	Yahya Benekay	“Eskişehirim Gör Tasvirin”, “Kütahya’da Müderris Günü”
	Keskin’li Âşık Yunus	“Keskin’i Özleyiş”
	Kemalettin Kamu	“Polatlı”
	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Sivas’a”, “Konya”
	Abidin Altunparmak	“Kaman Destanı”
	Dadaloğlu	“Görünür”
	Ziya Şenses	“İskilip”
	Osman Attilâ	“Afyon Türküsü”
	Rıza Rifat Öztoprak	“Ayaş”
	Cahit Obruk	“Gülşehrimi Bilmezsiniz”
	Gültekin Samanoğlu	“Konya”
	Ahmet Tufan Şentürk	“Ermenak Türküsü”
	Orhan Şaik Gökyay	“Maraş Türkü’nden”
	Osman Darıcı	“Maraş Destanı”
	Rıza Polat Akkoyunlu	“Güney’de Bahar”
	Karacaoğlu	“Gördüm”
	Ahmet Kutsi Tecer	“Yörük Hasreti”

Güney Anadolu Üstüne	Arif Nihat Asya	“Adana”
	Sabri Esat Siyavuşgil	“Penceremden Antalya”
	Baki Süha Ediboğlu	“Cenup”
	Osman Darıcı	“Düziçi Baharı”
	Ziya Taşdöğen	“Düzüçi’ne Selam”, “Narman”
	Mehmet Çağlar	“Akseki”, “Antalya”
	Mehmet Çakırtaş	“Isparta Yaylâsı”
	Hakkı Dönmez	“Isparta Yaylâsı”
	Kemal Sadık Göğçeli	“Çukurova”, “Bahçe”
	M. Emin Özen	“Kötem Köyüne”
	A. Celal Şimşek	“Kozan Destanı”
	Zaimoğlu (Ziya İlhan)	“İskenderun Türküsü”, “Hatay’dan Âşık Ömer’e Sesleniş”
	Çoşkun Ertepinar	“İskenderun Şehri”
	Kerim Yunt	“Silifke Destanı”
	Mehmet Alpkaya	“Kırmacılı Köyü”
	Deli Boran	“Mumbuç”
	Kerim Yund	“Silifke Türküsü”
	Hamit Macit Selekler	“Antalya”
	Halide Nusret Zorlutuna	“Urfa Destanı”
	Ali Kubilây	“Haruniye”
	Zeki Ömer Defne	“Isparta’nın Halıları Gül Kokar”, “Burdur’da Yazılmıştır”
	Kemal Özalp	“Maraş’ın Aydınli Çadırları”
	Mustafa Şerif Onaran	“Isparta”
	Mehmet Çakırtaş	“Keçiborlu Destanı’ndan”
	Cemal Yeşil	“Diyarbakır”
Kuzey Anadolu Üstüne	Rıza Polat	“Bartın Türküsü”
	Behçet Kemal Çağlar	“Samsun Güzellemesi”
	Tarık Ziya Işırtman	“Bolu Türküsü”
	İbrahim Bulut	“Yeşil Bafra”
	Çoşkun Ertepinar	“Şebinkarahisar”
	Ahmet Kutsi Tecer	“Karadeniz Türküsü”
	Fethi Tevetoğlu	“Samsun”, “Kastamonu”, “Cennet”, “Ecevit”
	Niyazi Özzaim	“Baharda Beşikdüzü”
	Ahmet Tufan Şentürk	“Zonguldak Türküsü”
	Oğuz Kazım Atok	“Devrek Türküsü”
Dağlarımız Üstüne	Osman Atillâ	“Kurtuluş Sekisi: Dağlar Üstüne”
	Ahmet Muhip Dıranas	“Ağrı”
		“Yıldızdağı Türküsü”
	Ahmet Kutsi Tecer	“İlgaz Dağlarından”
	Cahit Külebi	“Bizim Dağlar”
	Arif Nihat Asya	“Dağlar”
	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Erzurum’un Dumludağı’na”, “Beserek Dağı”
	Cemal Tercan	“Aladağ”
	Kemalettin Demir	“Işıdağı’na Selam”
	Ebet Mahir Yalnız	“İlgaz’dan Geçerken”
	Kemal Sağık Göğçereli	“Toroslardan Yurda Sesleniş”
	Dadaloğlu	“Aladağ”
	Ardanuçlu Âdem Efkârî	“Toroslara Varınca”
	Ahmet Öz	“Toroslar”
	Mithat Erden	“Akçadağ’a Selam”
	Mehmet Çakırtaş	“Kazdağı Destanı”
	Halil Soyuer	“Kazdağ Özlemi”
	Mevlüt Yıldırım	“Çiçekdağ”
	Zeki Ömer Defne	“İlgaz”

	Cemal Oğuz Öcal	“Yarıkkaya”
		“Çiçekdağı”
	Nüzhet Erman	“Erciyes’in Doruğunda”
	Rıza Polat	“Kınalıtepe’ den”
	Dadaloğlu	“Çiçekdağı”, “Binboğa”, “Emirdağı Türküsü”
	Mehmet Necati Özgay	“Ayaşbeli”
	Fethi Tevetoğlu	“İlgaz”
Akarsularımız Üstüne	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Kızılırmak seni, seni, Kızılırmak”
	Kemalettin Kamu	“Sınırdı Sular”
	Kemal Sadık Göğçeli	“Yürü Seyhan”
	Behçet Kemal Çağlar	“Tarsus’un Çağlayanı”, “Eğlen Çoruh Dur Çoruh”
	Arif Nihat Asya	“Mektup”
	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Göksu”, “Çoruh”
	Bil Halk Türküsü	“Kızılırmak”, “Çoruh Akşamları”
	Mahir Türkan	“Menderes Türküsü”
	Vehbi Cem Aşkun	“Kızılırmak’tan Çoruh’a Selam”
	Uluğ Turanlıoğlu	“Tunca”

Tablo 66: Osman Attilâ- Memleket Şiirleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.2. Faruk Çağlayan- Bugünkü Asker Şairler Antolojisi

Türk Tarih Kurumu yayınları içerisinde 1951 yılında çıkan eser Faruk Çağlayan tarafından hazırlanmıştır. Kitabın ilk sayfasında eserin Kore gazilerine ithaf edildiği yazmaktadır. Eserde otuz sekiz şair ve yüz iki şiir bulunmaktadır. Şairlerin biyografileri kısaca verildikten sonra şiirlerinden örnekler sunulmuş, şiirlerin sonunda hangi kaynaktan alındığı belirtilmiştir.

Halil Necmettin Onan esere yazdığı ön sözde, eseri zevkle okuduğunu, aşına olduğu isimleri okumanın yanı sıra genç şairlerin de eserlerini okuma fırsatı bulduğunu, bu yönüyle eserin estetik zevk verirken bazı şairlerin tanınmasına da olanak sağladığını ifade eder. Ancak Faruk Çağlayan’ın şiirleri seçerken okurların beğenilerini göz önüne alarak seçim yapmasını eleştirir. Ona göre dönemin hadiselerini, zamanın şartlarına göre değerlendirmek edebiyat tarihçisinin görevidir. Aynı zamanda şairleri -askerliğin bizim sosyal hayatımızda öneminin büyük olmasına rağmen- asker, doktor, öğretmen gibi meslek gruplarına ayırarak değerlendirmenin doğru olmadığını dile getirir (Çağlayan, 1951).

Faruk Çağlayan “Bir Kaç Söz” başlığı altında yazdığı yazıda eser hazırlarken kendisine pek çok kişinin yardım ettiğini ancak tevazu gösterdikleri için isimlerini saymadığını belirtir. Eseri oluştururken öncelikle edebiyat dergilerini taradıklarını, binlerce şiir arasından ölçü, edebî dönem, sanat anlayışı gözetmeksizin bir eleme ve tasnif yaptıklarını

eserde hem bugünü hem geçmişi ihtiva eden asker şairlere yer verdiklerini ifade eder (Çağlayan, 1951, s. 15).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FARUK ÇAĞLAYAN- BUGÜNKÜ ASKER ŞAİRLER ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Tanrıma”, “Cihan Türküsü”, “Gözleri Çapak Çapaktı Hasan’ın”, “Ankara Kalesi ile Rüzgâr”, “Ankara Kalesi’nin Kalkışı”, “Nasihat”, “Hikmeti Nedir Bu Karanlığın”
2	Osman Güngör	- Şiirlerinin isimleri yok- ¹¹
3	Fuat Güzaltan ¹²	
4	Nuri Acar	“Hicret”, “Yaşamayı Seviyoruz”
5	M. Zeki Akdağ	“Yâri Görmeyi Görmeyi”
6	Abdülvehap Akgün	“Garbın Şarkısı”, “Hicret”
7	Şahap Arat	“Sen mi Değiştin Dünya”, “Arzumdur”
8	Orhan Arınç	“Tayin”
9	Oğuz Kâzım Atok	“Nunuş Nine”, “Dünya Heykelleri”, “Ellerinden Belli”, “Postacı”
10	Sait Aykanat	“Ölülerin Dansı”, “Çürük Halkalar”, “Pervaneler”
11	Fazıl Bayraktar	“Veli Dayının İşleri”
12	Recep Hayri Bilemedik	“Bırakın”
13	Nüzhet Bulca	“Sular”, “Acılardan”
14	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Kışlada Bahar”, “Bitmeyen Şarkı”, “Bin Birinci Gece”
15	Salih Fethi Gökçaylı	“İstanbul’un Hasreti”
16	İsmet Gönülal	“Bu Şiirin Adı İçimde Geçer”, “Kara Mehmet”
17	Ferda Güley	“Benim 30 Yaşım”, “Geçen”, “O Meyvalar O Dakikalar”, “Paravanın Arkasında”
18	İhsan Güngör	“Hala Geleceksin”, “Talih”
19	Mustafa Necati Karaer	“Kördüğüm”, “Başım ve Renkler”
20	Baha Vefa Karatay	“Posta Kızağı”, “Son Ümit”, “Dönüş”
21	Hüsnü Küçük	“Kadınlar”, “Güzel Günlere Veda”
22	Cahit Obruk	“Tancrede Martel’in Ölümü”, “Parkta Sabah”, “Eski Meyhaneyi Hatırladım”, “Hovarda”
23	Mustafa Şerif Onaran	“Kocatepe’den”, “Estergon Kalesi”, “Akşamüstü Düşüncesi”
24	Gültekin Samanoğlu	“Çocukluk”, “Bir Hoş Yolcu”, “O Kadın”
25	Aziz Behiç Serengil	“Bir Gün”, “Bayram”, “Şu Garip Türkü”, “Kader”
26	Harun İsmet Sezer	“Ahmet Efendi’den”
27	Burhanettin Şarbalkan	“Hani”, “Subay Olacağım”
28	Cumhur Alp Tansiker	“Telefon”, “Şeker”, “Hayal”
29	Zafer Hüsnü Taran	“Destan”, “Aynalar”, “İstasyon Memuru”, “Harp Poemi”, “İnsanlara”, “Bir Vakitler”
30	İbrahim Tekellioğlu	“Güzel Şey”, “Bilmezsin”
31	Fethi Tevetoğlu	“Ya Bizimdir Ya Kimsenin”, “Hapishane Geceleri Türküleri”, “Türklüğe Kurban”
32	Turgut Tonuç	“Tuna Sana”

¹¹ Osman Güngör’ün dört tane şiiri yer almaktadır. Osman Güngör’e ayrılan sayfanın sonuna “Faruk Çağlayan ve Osman Güngör’ün Şiirleri isimli kitaptan alınan bu şiirler şairin eserinde savunduğu şekil muhafaza edilerek alınmıştır.” yazılı bir dipnot eklenmiştir (Çağlayan, 1951, s. 32)

¹² Fuat Güzaltan’a ayrılan sayfada biyografisi kısaca verilmiş, “Antolojinin bu sayfası ölümüne çok yandığımız Faruk Güzaltan için susuyor” yazılı bir cümle eklenmiş ve şiirine yer verilmemiştir (Çağlayan, 1951, s. 345).

33	M. Kâmil Toppâre	“Bandırma Koyundan Öğüt”, “Bandırma Körfezine Hasret”, “Bandırmada Seyran”
34	Enver Tuncalp	“Tanrımın Adı ile”, “Her Şey”, “Saat”, “Kendime”
35	Hüseyin Ulaş	“Engine Doğru”, “Azad Edin Kuşları”, “Doğuş, Ölüm ve Dirilişten”
36	Turgut Uyar	“Arz-ı Hal”, “Şehitlerden”, “Memleketim”, “Turnam Seninle”
37	Emin Ülgener	“Eşya ve İnsan”, “Yağmur Kuşu”, “Şehit”, “Yahya”
38	Sırrı Yalçın	“Bu Ana Başka Ana”, “İniş”

Tablo 67: Faruk Çağlayan- Bugünkü Asker Şairler Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.3. Fethi Gözler- Vatan ve Kahramanlık Şiirleri Antolojisi

Fethi Gözler tarafından hazırlanan eser 1954 yılında basılmıştır. Eserde yararlandığımız kaynak eserin 1965 yılında yapılan ikinci basımıdır. Eserde yüz on şair, yüz yirmi beş şiir ve bir düzyazı yer almaktadır. Aynı zamanda şiirlerin altına tanınan kişilerin kahramanlıkla ilgili sözleri eklenmiştir. Birinci Basım’ın Önsözü, İkinci Basım İçin Birkaç Söz başlıklı yazılardan sonra, Hüseyin Nihal’in “Kahramanlık” şiiri; G.W. Curtis’in “Vatan Sevgisi” yazısından bir parça; Namık Ünsal’ın “Vatan” başlıklı yazısı ve Namık Kemal’in “Vatan Sevgisi” yazısından kısaltılmış ve sadeleştirilmiş bir bölüm verilmiş, Prof. Hilmi Ziya Ülken tarafından yazılan “Milli Vatan” başlıklı ön söz eklenmiştir. Esere ikinci basımda yeni şairler eklenmiş, adı duyulmayan genç şairlerin şiir ve metinlerine de yer verilmiştir.

H. Fethi Gözler esere yazdığı ön sözde, tam anlamıyla bir antoloji hazırlamak iddiasında olmadığını, öğretmen ve öğrencilerin kahramanlık ve vatan konulu şiirleri bulmakta yaşadıkları zorluğu gidermek amacıyla bu eseri oluşturduğunu ifade etmiştir (Gözler, 1965).¹³

Antolojideki sanatçıların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FETHİ GÖZLER- VATAN VE KAHRAMANLIK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Sadettin Akatay	“Bar”
2	İskender Fikret Akdora	“Hava Şehitlerine”
3	İbrahim Akkaya	“Bayrağım”
4	Dündar Akunal	“Türklük Marşı”
5	Ahmet Altımsek	“27 Mayıs 1960”
6	Zafer Arıkbağ	“Türk’ün Sesi”, “Mehmetçik Geçerken”
7	Osman Atılâ	“Yayla Zeybeği”
8	Nihal Atsız	“Türklerin Türküsü”

¹³ Bu bilgi “Birinci Basımın Ön Sözü” başlıklı yazıdan alınmıştır. Kitapta sayfa sayısı olmadığı için kaynakçada sayfa sayısı gösterilmemiştir.

9	Orhan Asena	“Asker Türküsü”
10	Arif Nihat Asya	“Onlar”
11	Bumin Ay	“Sesleniş”
12	Cahit Aydoğan	“Bu Bayrak”
13	Edip Ayel	“Niğbolu”
14	Fuat Azgur	“Ahıska Türküsü”
15	Şerif Baykurt	“Edirne’den Estergon’a”
16	Fazıl Bayraktar	“Gün Doğusu Destanı’ndan”
17		“Bayrak” (Beşinci sınıf okuma kitabından alınmıştır.)
18	Rıza Beşer	“Bayrağım”
19	Yahya Kemal Beyatlı	“Mohaç Türküsü”
20	Ali Ekrem Bolayır	“Vasiyyet”
21	Osman Bolulu	“Bu Toprağa ve İnsanına Dair Destan’ndan” bir parça
22	Tahsin Burdurlu	“Mehmetçik”
23	İbrahim Zeki Burdurlu	“Vatan’a Doğru”
24	Behçet Kemal Çağlar	“Anadolu”, “Hey Tuna, Tuna!..”
25	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Kahramanlar’a”, “Ahmet’im”, “Efemin Ölümü”
26	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Vatan Türküsü”
27	Zeki Ömer Defne	“Erkek Demir’in Türküsü”
28	M. Akalın Eğinlioğlu	“Türkte Bulacaksın”
29	Süreyya Endik	“Mehmet’ime”
30	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Cihanda Türk”
31	Ali Eroğlu	“Zeybek”
32	Fahri Ersavaş	“Çanakkale Destanı”
33	Mehmet Akif Ersoy	“İstiklâl Marşı”
34	Coşkun Ertepinar	“Şehit Babam Çanakkale Yolunda”
35	Selâhaddin Ertürk	“Adsız Kahraman”
36	Bedri Gider	“Her Şeyde Vatan”
37	Basri Gocul	“Oğuzlama’dan”
38	Ziya Gökalp	“Vazife”, “Balkanlar Destanı’ndan”
39	Nâhid Abdulkâdir Gökçöl	“Meçhul Askere”
40	İbrahim Alâettin Gövsa	“Yaralı”
41	Orhan Şaik Gökyay	“Bu Vatan Kimin?”
42	Azmi Gülahmedoğlu	“Serhat Türküsü”
43	Azmi Güleç	“Ulubatlı Hasan”
44	Fikret Güner	“Sancaktar Kadın”
45	Mehmet Güneş	“Cepheler”
46	Feyzi Halıcı	“Efe Türküsü”
47	İshak Refet İşıtman	Dörtlükler
48	Ayhan İnal	“Vatan İçin”
49	Sabri Bâki İslamtürk	“Marş”
50	Zülfikar İnanç	“Vatan Türküsü”
51	Kemal Kaltakçıoğlu	“Şehitler”
52	Kemalettin Kami Kamu	“Akdeniz’den Geçerken”, “İstiklal Ordusu Şehitlerine”
53	Ceyhun Atuf Kansu	“Sınır Boylarında”
54	Zeki Karaağaçlı	“Bir Askerim Ben”
55	A. Karauğuz	“Türk Atı”
56	Cevdet Kaygısız	“Bayrak”
57	Kayıkçı Kul Mustafa	“Genç Osman Destanı”
58	Selâhattin Kaynar	“Türkiyem”
59	Vasfi Mahir Kocatürk	“Döğüşen Mehmetçik”
60	Kamer Konyalıoğlu	“Koç Yiğitlerin Türküsü”
61	Enis Behiç Koryürek	“Millî Neşide I- II”
62	M. Fuat Köprülü	“Akıncı Türküleri”
63	Köroğlu	“Yiğit Yoluna”

64	Refet Köroğlu	“Nal Seslerimiz”
65	A. Muhtar Kumral	“Sancak”
66	Mithat Cemal Kuntay	“Nine Hatuna”, “Yurt Duyguları”, “Bir Hâtıra”
67	Cahit Külebi	“Atatürk”
68	M. Fahri Oğuz	“Bir Vatan Şarkısı”
69	Necmettin Halil Onan	“Bir Yolcuya”
70	Orhan Seyfi Orhon	“Anadolu Toprağı”
71	Yusuf Ziya Ortaç	“Marş”, “Geleceklerse”
72	İffet Halim Oruz	“Er...”
73	Arık Ozan	“Gelsin”
74	Halit Fahri Ozansoy	“Vatan Destanı”
75	Cemal Oğuz Öcal	“Zeybeğim”
76	Mehmet Necati Öngay	“Bu Toprak”
77	Bâki Öngün	“Huduttan Mektup”
78	Hikmet Şinasi Özdenoğlu	“Türk Akınları”
79	Ali Rıza Özer	“Canım Vatanım Türkiyem”
80	Nevzat Kemal Özmeriç	“Kanunî”
81	Arif Hikmet Par	“İstiklâl Destanı’ndan Parçalar”
82	Halûk Nihat Pepeyi	“Çanakkale Destanı’ndan Parçalar”
83	Hâmit Macit Selekler	“Serhad Türküsü”
84	Mustafa Necati Sepetçioğlu	“Vatan”
85	Emin Bülend Serdaroğlu	“Dev Şarkısı”
86	Mithat Sertoğlu	“Eski Günler”
87	Halil Soyuer	“Moskof Dense”, “Moskof Kini”
88	Hasan Fehmi Süerdem	“Vatan Marşı”
89	Süleyman Nazif	“Rus Kimdir? Moskof Kimdir?” (Nesir), “Türk İlâhisi”
90	Mete Şâmilgil	“İnkılâp Ordusunda”
91	Fevziye Abdullah Tansel	“Mehmetçik’e”
92	Hikmet Tanyu	“Muzıka Çalıyor”, “Bir Bayrak Ki”
93	Cahit Sıtkı Tarancı	“İstiklâl Marşı’nı Dinlerken”
94	Fethi Tevetoğlu	“Karasevdam”, “Ya Bizimdir Ya Kimsenin”
95	Tevfik Fikret	“Küçük Asker”
96	Zeki Tunaboğlu	“Barbaros”
97	Turan Turan	“Türkiyem İçler Yakışlı”
98	Adil Turan	“Türkiye”
99	Uluğ Turanhoğlu	“İstiklâl Aşkı”
100	Yusuf Ziya Uğur	“Savaş Günü”
101	Bahri Ulaş	“Efe’m”
102	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Akdeniz’e Doğru”
103	Rıza Ümit	“Bu Millet Uğruna”, “Dadaşım”
104	Halim Yağcıoğlu	“Bu Vatan”, “Zafer İçinden”
105	Hayâli Hasan Yavaş	“Vatan İçin”
106	Faruk Şükrü Yersel	“Orhun”
107	Ali Haydar Yeşilyurt	“İstiklâl İçin”
108	Mehmet Emin Yurdakul	“Ya Gazi Ol Ya Şehit”, “Orduya Selam’dan”
109	Kerim Yund	“Türklüğe”
110	Halide Nusret Zorlutuna	“Bayrak Merasiminde”

Tablo 68: Fethi Gözler- Vatan ve Kahramanlık Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.4. Fahri Ersavaş- Kıbrıs Şiirleri Antolojisi

Fahri Ersavaş tarafından hazırlanan eser 1955 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak, antolojinin 1965 senesinde yapılan ikinci basımıdır. Eserin birinci cildinde seksen yedi şair ve yüz on sekiz şiir bulunurken (Ersavaş, 1965, s. 11), ikinci basımda yüz elli şair ve iki yüz kırk üç şiir yer almaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Şairler, soyadlarına göre alfabetik olarak dizilmiştir. Şiirlerin alındığı kaynaklar sayfanın altında belirtilmiştir.

Fahri Ersavaş “Antoloji İçin Birkaç Söz” isimli giriş yazısında antolojinin Kıbrıs’ta yaşanan vahşi olaylar üzerine, Türk sınırlarının hemen yanında ama dışında kalan Kıbrıs’ta yaşayan Kıbrıslı Türk kardeşlerimize gönül bağlılığını göstermek isteğiyle, millî duygularla hazırlandığını ifade etmiştir (Ersavaş, 1965, s. 11).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FAHRİ ERSAVAŞ- KIBRIS ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Mustafa İzzet Adiloğlu	“Nasıl Veririm Sana”, “Canbulat Efsanesi”, “Kıbrıs’ta Akşam Oluyordu”, “Namık Kemal”, “Şehitlerimizin Beklediği”, “Kıbrısta Toprak”,
2	Kutlu Adalı	“Kıbrıs Türküsü”, “Asla”
3	Fatma Süzme Afyonlu	“Vatanım”
4	Ahmet Rıza Akdeniz	“Selâm Kıbrısım”
5	Hikmet Akkaya	“Yeşil Kıbrısım”
6	Turgut Akıncı	“Kıbrıs”
7	İsmail Durmuş Albayrak	“Kıbrıs’ım”, “Kıbrıs’a Hasret”
8	Necip Alpan	“Kıbrıs’ın Özlemi”
9	Erdoğan Alkan	“Kıbrıs”
10	Hüseyin S. Altaylı	“Vatan Aşkı”, “Özleyiş”
11	Yüksel Asena	“Lefkoşa’da Bir Gün”
12	Arif Nihat Asya	“Seyhan’da Sel”, “Ağlamak”, “Canbolat”, “Kıbrıs”, “Magosa”, “Ada”
13	Kemal Koray Asya	“Kıbrıs Dedikleri”, “Kıbrıs”
14	M. Sami Aşar	“Mutlu Haber”
15	Cahit Aydoğan	“Mennu Ufuklar I- II- III”
16	Ali Fuat Azgur	“Bu Gece de”
17	Yavuz Bülent Bakiler	“Kıbrıs İçin I- II”, “Kıbrıs’a Sesleniş”
18	Arif Yaşar Bağ	“İhtar”
19	Remzi Ö. Bali	“Kıbrıs”
20	Rahim A. Balcıoğlu	“İçimdeki Kıbrıs Yarası”, “Geliyor”
21	Refik Bayraktar	“Ne İstiyorum”, “
22	Fazıl Bayraktar	“Lâzım”
23	Orhan Bayramoğlu	“İlhamlar”
24	Orhan Benlioğlu	“Kıbrıs’a Mektup”
25	Ercan A. Belen	“Kıbrıs’a”
26	Bekir Bingöl	“Kıbrısım- Yeşil Gözlüm”
27	Osman Bolulu	“Bayraktar Dirilecek”

28	İbrahim Zeki Burdurlu	“Bayraktar”, “Kıbrıs”, “Minnacık Ada”, “Baf Kalesi”, “Osmanlı Zamanı”, “Lefkoşa”, “Sığamıyorum”, “
29	Tahsin Burdurlu	“Kızıl Keşiş Methiye”
30	Reşat Cantaş	“Kurtar Beni”
31	Behçet Kemal Çağlar	“Bir Manzum Beyanname de Benden”, “İhsan Kartallara”, “Yeşilim”
32	Necati Çağran	“Kıbrıs’a Hasret”
33	Cevdet Hüseyin Çağdaş	“Magosa’nın Fethi”, “Bir Adadayım”
34	Mehmet Çakırtas	“Kıbrıs Adası”
35	Mehmet Çavuşoğlu	“Kıbrıs”
36	M. Said Çekmegil	“Kıbrısımıza Dair”
37	Hüseyin Çelikkan	“Alın da Gelin”
38	Mehmet Günfer Çelikman	“Güneyli Türkü”
39	Murat Nihat Çengiz	“Hırs”
40	Kâzım Poyraz Çobanoğlu	“Sen Türkünsün”
41	Mehmet Deligönül	“Anavatan’a Sesleniş”
42	Şahinkaya Dil	“Kıbrıs’a Şiir I- II- III- IV”, “Mustafa Kemal Kıbrıs’ta”, “Kıbrıs’a Övgü”
43	Güney Dinç	“Anadolu’dan”
44	Ahmet Dural	“Bozkurt”
45	S. Erekanlı	“Güzel Kıbrıs Bizlerin”
46	Arif Eren	“Destan”
47	Erdanay Erkal	“Ezmeğe Geldim”
48	Fatma Erol	“Makaryos’a Mektup”, “Benim Olacak Kıbrıs”
49	Fahri Ersavaş	“Kıbrıs Destanı”, “Unut Ey Palikarya!”, “Gelsin”
50	İ. Âlim Ersoy	“Yeşil Ada İçin”
51	Coşkun Ertepinar	“Kıbrıs’tan Selâm”
52	Necip Esen	“Yetimim Kıbrıs”
53	Zaman Eşrefi	“Boksörler”, “Şehadet Parmağı”, “Gözünü Toprak Doyursun”, “Jokey”, “Yapar mı Yapar”, “Ürkmelisin”
54	Gökhan Evliyaoğlu	“Anavatan’dan Yavruvatan’a”
55	İsmet Zeki Eyüboğlu	“Kıbrıs Türküsü”
56	Cemal Oğuz Öcal Fazlıoğlu	“Yaşılada’ya Sesleniş”, “Hedef Türk Kıbrıstır İleri”, “Kim Demiş”, “Sesleniş”, “Kıbrıs’a Seferim Var”
57	Mehmet Fenk	“Kıbrıs İçin”
58	Ahmet Cemal Gazioğlu	“İcabederse...”
59	Cenap Ş. Gedikoğlu	“Türk Kıbrıs”
60	Güngör Gençay	“Yeniden Doğuş”
61	Mehmet Gökalp	“Mehmetçik Duymasın”, “Kıbrısta Ölülerim Var”, “Nereye Binbaşım”, “Kıbrıs Marşı”
62	Engin Gönül	“Her Cuma Günü”, “Kıbrıs”
63	H. Mahmut Güç	“Yeşilada”
64	Ahmet Hilmi Güçlü	“Volkan”
65	Azmi Güleç	“Kıbrıs Türküsü”
66	Tuncer Gülensoy	“Kıbrıs Türktür”
67	Yaşar Güngör	“Kıbrıs Üstüne I- II- III”
68	Faik Turhan Güngör	“Kıbrıs’a Doğru”
69	Yılmaz Gürbüz	“Kıbrıs Türkündür”
70	Ahmet Muzaffer Gürkan	“Lefkoşe’nin Yeniden Fethi...”, “Kıbrısta Osmanlı Devri”, “Değişmez Lefkoşe’nin Çehresi...”
71	Gürses	“Çağrı”
72	Bener Hakkı Hakeri	“Lefkoşe’nin Fethinden Yapraklar”, “Sancak Surlarda Dalgalanıyor”, “Eylül”, “Üçüncü Bayraktarı Bekliyoruz”
73	Turgut Haktanır	“Kıbrıs”
74	Nedim Harmankaya	“Lala Mustafa Paşa”

75	M. Nuri Bayhan Haznedaroğlu	“Yunanlılara”
76	Doğan Hotunluoğlu	“Kıbrıs Yolunda”
77	Ayhan İnal	“Bir Beldeye”, “Ağıt”
78	Ali Said Kadiroğlu	“Yavru Vatan İçin”
79	M. Cemani Kandiya	“Yeşil Kıbrıs”
80	Mevlût Kaptan	“Kıbrıs”
81	Hüsamettin C. Karadağ	“Vazifem”, “Kıbrıs’tan Sesler”
82	Abdurrahim Karakoç	“Hasan’a Mektup”
83	Sadi Karsel	“Kıbrıs Marşı”
84	Kaya S.	“Kıbrıs’a”
85	Mustafa Kayaberk	“Kıbrıs’a Ağıt I- II- III- IV”
86	Mehmet İsa Kayaoğulları	“Açık Mektup I- II- III”
87	Sabri Kelemenoğlu	“Kıbrısım”, “Bayraktarın Destanı”
88	Kerim Kıracı	“Kıbrıs’a”
89	Bekir Kirtişoğlu	“Yeşil Cennete Armağan”, “Beni Bırak”
90	Cavit Kolday	“Selâm Sana”
91	Cemil Cahit Kotan	“Kıbrıs İçin”
92	Refet Köröklü	“Korkma”, “Türkiye Hoyratları’ndan 8- 9- 16”
93	Oğuz Kusetoğlu	“Suç Sende Yunanlı”, “Beş Ağustos”, “Kıbrısım, Bahtsız Kızım”, “Lefkoşe”, “Karşıyaka’nın Serin Evinde...”
94	H. Tahsin Manizade	“Palikarya”
95	Ekrem Marakoğlu	“Kıbrısım”
96	Pembe Marmaza	“Hoş Geldiniz”
97	M. Yaşar Merdim	“Umut ve Mutluluk”
98	İbrahim Minnetoğlu	“Hakkımız”, “Dostumuz Kıryako”
99	Ata Oğan	“Kıbrıs’a Hasret”
100	Güner Oktay	“Kıbrıs’a Selâm!...”
101	Aydoğan Onursal	“Bayraktar”
102	Nagâhan Orbay	“Dünyaya Sesleniş”, “Kıbrıs Marşı”
103	İffet Halim Oruz	“Kıbrıs”
104	Şecaeddin Avni Ölez	“Güzel Kıbrıs”
105	Ahmet Örmeci	“Kıbrıs’a Gidelim”
106	Ali Rıza Özer	“Kıbrıs’a Selâm”
107	Ö. Dündar Özden	“Özlem”
108	Ali İzzet Özkan	“Kıbrıs’a Selâm”, “Sus Artık”, “Kıbrıs Adası”
109	Ruşen Hakkı Özpençe	“Ana Vatan’dan Uzak”
110	Hami T. Saruhan	“Memleketim”, “Bayraktar Toprakları”
111	Özdemir Mustafa Özün	“Kıbrıs’ım”
112	Mustafa Özdemir Özör	“Mağusa Türküsü”
113	Nurettin Pakyürek	“Kıbrıs’tan Aşıp Gelen”
114	Kadir Pencaplıgil	“Kıbrıs Üstüne”
115	Adnan Peşkircioğlu	“Onlara Lânet...”, “Yuh!”
116	Ahmet Petekçi	“Kıbrıs”
117	Jale H. Rengin	“Vatana Hasret”
118	Attila Saraçlı	“Gaza Vaktidir”
119	Haydar Sart	“Biz Türklüğe Bağlıyız”
120	Abdullah Satoğlu	“Tırnak Etten Ayrılmaz”
121	Nihat Selışık	“Kıbrıstan Yurda”
122	Harun İsmet Sezer	“Bir Ada İstiyorum”
123	Selâhi Ramadan Sonyel	“Bayraktar”, “Cambulat”, “Yabancı Değil”, “Kıbrıs’a Sesleniş”
124	Halil Soyuer	“Hoş Geldiniz”
125	Cem Sual	“Bayraktar Anıtı”
126	Şükrü Güzel Sünnetçioğlu	“Bu Koşma Kıbrıs Üstüne”
127	Çetin Taflıoğlu	“Kıbrıs Türkün Olacak”
128	Kemal Tanyeri	“Yeminim”

129	Faruk Kadri Temürtaşoğlu	“O Gün Gelecek”
130	Raşit Tolubaş	“Kızıl Papaz Makaryos’a Sesleniş”
131	Tuna Nermin	“Kıbrıs Adaları”
132	Saadet H. Törel	“Namık Kemal’in Sesi”, “Kıbrıs Dile Geldi”, “Kıbrıs’ın Gençliğe Yalvarışı”
133	Ahmet Tuncer	“Yeşil Ada İçin”
134	Uluğ Turanlıoğlu	“Kıbrıs Bizimdir”
135	Özer Memduh Türkmen	“Türk Kıbrıs”
136	H. Vasfi Uçkan	“Neyin Kaldı?..”
137	Halil Bikes Ulusoy	“Rabbim”
138	Şaziye Utkaner	“İsteriz”
139	Mehmet Göktürk Uytun	“Makaryos’a”
140	Siyami Ünsal	“Kıbrıs’a Selâm”
141	İsmet Üstek	“Kıbrıs Türküsü”
142	Dursun Yaşa	“Kıbrıs Türk’ün Yurdudur”
143	Özker Yaşın	“Bayraktar Denen Adsız”, “Bayraktar Destanı I- II- III”, “Sancak Adam”, “Kıbrıs’tan Atatürk’e”, “Kıbrıs’ın Fetih Destanı”, “Ağıt”
144	M. Nevzat Yalçın	“Kıbrıs’a Sesleniş”
145	İsmail Hakkı Yılanlıoğlu	“Yeşil Kıbrıs’ım”
146	Saip Celalettin Yılmaz	“Fetihten Yapraklar I- II- III”
147	Hayâli Hasan Yavaş	“Kıbrıs’ım”
148	Ali Haydar Yeşilyurt	“Türk Kıbrıs’a Sesleniş”
149	Selma Yusuf	“Hasret”
150	Kerim Yund	“Kıbrıs’a”
150	Halide Nusret Zorlutuna	“Kıbrıs”

Tablo 69: Fahri Ersavaş- Kıbrıs Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.5. Mehmet Gökâlp- Kahramanlık Şiirleri Antolojisi

Mehmet Gökâlp tarafından hazırlanan eser 1955 yılında basılmıştır. Eser, “Divan Edebiyatında”, “Halk Edebiyatında”, “Tanzimat ve Yenilik Edebiyatında” ve “Yeni Edebiyatımızda” bölüm başlıklarına ayrılmıştır. Antolojide Yahya Kemal Beyatlı, Faruk Nafiz Çamlıbel, Fazıl Hüsnü Dağlarca ve Mehmet Emin Yurdakul’un daha fazla şiiri yer almaktadır.

Mehmet Gökâlp esere yazdığı ön sözde, kurtuluş günlerinde, millî bayramlarda, edebiyat günleri için hazırlanan programlarda millî heyecan, vatan ve millet sevgisini yansıtan şiirleri bulmakta güçlükler yaşandığını, bu güçlüğü üstesinden gelebilmek için böyle bir eser hazırladığını ifade eder (Gökâlp, 1955, s. 3).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MEHMET GÖKALP- KAHRAMANLIK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Divan Edebiyatında		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Kadı Burhanettin	“Tuyuğ”
2	Gazi Giray	“Râyetle meylederiz kamet-i dilcu yerine” mısraıyla başlayan “Gazel”
3	Muhibbi	“Gazel” (ilk mısralar)
4	Baki	“Kanuni Mersiyesi” (Altıncı bent)
5	Nefi	“II. Sultan Osman’a Kaside” (Aferin ey rüzgârın şehsüvar-ı safderi mısraıyla başlayan), “Sadrazam Koca Murat Paşa’ya Kaside’den” parça
6	Köroğlu	“Koşmalar”
7	Kul Mustafa	Genç Osman Destanı”
8	Karacaoğlu	“Koşma”
9	Dadaloğlu	“Koşma”
10	Ravzi	“Koşma”
11	Karlı Bahri	“Koçaklama”
12	Bardızlı Nihai	“Koşma”
Tanzimat ve Yenilik Edebiyatında		
13	Namık Kemal	“Vatan Kasidesi”, “Murabba”, “Vatan Şarkısı”, “Vatan Türküsü”
14	Abdülhak Hamit Tarhan	“İlham-ı Nusrat”
15	Tevfik Fikret	“Millet Şarkısı”
16	Mehmet Âkif Ersoy	“İstiklal Marşı”, “Asım”dan, “Çanakkale Şehitlerine”
17	Ziya Gökalp	“Balkanlar Destanı”
18	Mehmet Emin Yurdakul	“Ya Gazi Ol Ya Şehit”, “Cenge Giderken”, “Ey Türk Uyan”, “Vur”, “Orduya Selam”
19	Emin Bülent	“Dev Şarkısı”
20	Yahya Kemal	“Yeniçeriye Gazel”, “Akıncı”, “Mohaç Türküsü”, “Selimname”den, “Ok”
21	Enis Behiç	“Milli Neşide”, “Süvariler”
22	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Kahramanlara”
23	Kemalettin Kami Kamu	“İstiklâl Ordusu Şehitlerine”
24	Halide Nusret Zorlutuna	“İnönü Şehitlerine”
Yeni Edebiyatımızda		
25	Necmettin Halil Onan	“Bir Yolcuya”
26	M. Faruk Görtünca	“Yurdumun Karşısında”
27	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Kahraman Bir Atlıya”, “Akdeniz’e Doğru”
28	Halûk Nihat Pepeyi	“Türk Destanı’ndan”
29	Orhan Şaik Gökyay	“Destan”, “Bu Vatan Kimin”
30	Vasfi Mahir Kocatürk	“Nöbetçi”
31	Yaşar Nabi Nayır	“Mete’den Bir Tablo”
32	Behçet Kemal Çağlar	“Dumlupınar İnsanına”, “Hey!”, “Battalgazi Destanı’ndan,”
33	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“İstiklal Savaşı’ndan”, “Üç Şehitler Destanı’ndan”, “Dirilen Kuvvet”, “Üç Şehitler Tepesi”, “İstanbul, Fetih Destanı’ndan”
34	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşında’dan”
35	Ceyhun Atuf Kansu	“Sınır Boylarında”
36	Fetih Tevettoğlu	“Ölümü İsteyiş”
37	Hüseyin Nihal Atsız	“Türklerin Türküsü”
38	Arif Nihat Asya	“Bayrak”, “Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor”
39	Oğuz Kazım Atok	“Ulubatlı Hasan”
40	Arif Hikmet Par	“İstiklal Destanı’ndan”, “İstanbul Fetih Destanı’ndan bir parça
41	Mehmet Emin Yurdakul	“Vur”, “Orduya Selam”
42	Yahya Kemal	“Yeniçeriye Gazel”, “Akıncı”, “Mohaç Türküsü”, “Selimname’den”, “Ok”
43	Enis Behiç Koryürek	“Milli Neşide”, “Süvariler”, “Ey Türk Eli’nden”

44	Mithat Cemal	“Yurt Duyguları”
45	Yusuf Ziya Ortaç	“Mehmetçik”
46	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Athıların Türküsü”, “Zafer Türküsü”, “Kahramanlara”

Tablo 70: Mehmet Gökalt- Kahramanlık Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.6. Cevdet Kudret- Yurt İçin Ulus İçin

Cevdet Kudret tarafından hazırlanan eser 1958 yılında basılmıştır. Eser, “Gençliğe Hitabe” ile başlamaktadır. Eserde otuz beş şair/yazar, altmış yedi şiir ve on beş nesir yer almaktadır.

Tanıtma yazısında “Bu kitapta, Tanzimat’tan bu yana yurt-ulus sevgisini işleyen sanatçıların belli başlı yazıları toplanmıştır.” ifadesi yer almaktadır (Kudret, 1958). Kudret, eserin eksiksiz olmak iddiasını taşımadığını vatan sevgisinin yıllara göre nasıl işlendiğini göstermek ve derli toplu bir eser oluşturmak amacıyla eseri oluşturduğunu ifade etmiştir (Kudret, 1958, Tanıtma sayfası). Antolojideki şair ve yazarlar doğum tarihlerine göre sıralanmıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

CEVDET KUDRET- YURT İÇİN ULUS İÇİN		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Namık Kemal	“Görüp ahkâm-ı asrı münharif dık u selâmetten” mısraıyla başlayan “Kaside”; “Kıt’alar”, “Sıdk ile terkedelim her emeli, her hevesi” mısraıyla başlayan “Murabba”; “Vatan” (Nesir)
2	Tevfik Fikret	“Millet Şarkısı”, “Halûk’un Defteri”, “Çınar”, “Ferdâ”, “Rubâbın Cevabı”
3	Süleyman Nazif	“Dâüssıla”, “Türk İlâhisi”, “Son Nefesimle Hasbihal”, “Namık Kemal ile Hasbihal” (Nesir)
4	Ahmet Müftü Hikmetoğlu	“Üzümcü”, “Sümbül Kokusu” (Hikâye)
5	Mehmet Emin Yurdakul	“Cenge Giderken”, “Anadolu”
6	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Uçun Kuşlar”, “Divan-ı Hasret”
7	Mehmet Âkif Ersoy	“İstiklâl Marşı”, “Çanakkale Savaşı”, “Bülbül”
8	Mithat Cemal Kuntay	“Yurt Duyguları”, “Vatan”, “On Beş Yılı Karşılarken”
9	Yahya Kemal Beyatlı	“Yol Düşüncesi”, “Eylül Sonu”
10	Halide Edip Adivar	“Duatepe”
11	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Anadolu’nun Ortası”, “Anadolu Zaferi” (Nesir)
12	Refik Halit Karay	“Anadolu’yu Gördüm”, “Elcezire Ortası’nda” (Nesir)
13	Falih Rıfkı Atay	“Allahaismarladık”, “Son”, “Bizim Akdeniz”, “Yayla” (Nesir)
14	Ruşen Eşref Üneydin	“Kadının Âh ü Vâh”ı (Nesir)
15	Reşat Nuri Güntekin	“Memleket Sevgisi” (Nesir)
16	Orhan Seyfi Orhon	“Anadolu Toprağı”
17	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Sanat”, “Bizim Memleket”
18	Kemalettin Kamu	“İstiklâl Ordusu Şehitlerine”, “Gurbette Renkler”
19	Ahmet Kutsi Tecer	“Orda Bir Köy Var Uzakta”
20	Necmettin Halil Onan	“Bir Yolcuya”

21	Behçet Kemal Çağlar	“Güzelleme”
22	Samet Ağaoğlu	“Kuvâ-yı Milliye Ruhu”, “İkinci İnönü Zaferi” (Nesir)
23	Cevdet Kudret	“Kara Bir Gün”, “Beyaz Bir Gün”, “Anadolu” (Nesir)
24	Ahmet Muhip Dıranas	“Bayrak” (Nazım), “İptida Var Olan” (Nesir)
25	Cahit Sıtkı Tarancı	“Mehmetçik”
26	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Türküler Dolusu”
27	Fâzıl Hüsnü Dağlarca	“Üç Şehitler Destanı”
28	Orhan Kemal	“Yurda Dönüş” (Nesir)
29	Cahit Külebi	“Yurdum”, “Yurdumuz”, “Milletimiz”
30	Behçet Necatigil	“Atatürk”
31	Orhon M. Arıburnu	“Vatan”
32	Hasan Şimşek	“Memleketime Kaside”
33	Ceyhun Atuf Kansu	“Çaldağı’nda Dağların Gecesi”
34	Attilâ İlhan	“Bir Kuva-yı Milliye’nin Anadolu Notları” (Nesir)
35	Turgut Uyar	“Garip Anadolu’nun Dağları”

Tablo 71: Cevdet Kudret- Yurt İçin Ulus İçin

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.7. Fahri Ersavaş- Hamasi Türk Şiiri Antolojisi

Fahri Ersavaş tarafından hazırlanan eser 1961 yılında basılmıştır. Eserde otuz bir şair ve iki yüz yirmi iki şiir bulunmaktadır. Tanzimat ile Cumhuriyet devirleri arasında doğmuş ve hamasi şiir yazan şairlerin şiirleri yer almaktadır.

Ersavaş, eseri iki cilt halinde hazırlamayı düşündüğünü, birinci cilde Tanzimat ile Cumhuriyet arasındaki şairleri; ikinci cilde Cumhuriyet devrinde yeni yetişmiş şairleri almayı planladığını ifade eder (Ersavaş, 1961, s. 1).

Fahri Ersavaş esere yazdığı ön sözde bu konuda bir eserin meydana getirilmediği ve özellikle okullarda, millî bayramlarda bu anlamdaki şiirleri bulmakta zorlanan öğretmen ve öğrencilere faydalı olmayı istediği için bu antolojiyi hazırladığını belirtir (Ersavaş, 1961, s. 1).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FAHRİ ERSAVAŞ- HAMASİ TÜRK ŞİİRİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Namık Kemal	“Vatan Şarkısı”, “Kıt’alar”, “Vatan Türküsü”, “Vaveylâ”, “Vatan Mersiyesi”den”, “Hilâl-i Osmanî”, “Murabba”
2	Abdülhak Hamit Tarhan	“Ziyâret”, “İlhâm-ı Nusret”, “Kabr-i Selim-i Evvel’i Ziyaret”, “Bir Neşide”, “Merkad-i Fatih-i Ziyaret”
3	Mehmet Emin Yurdakul	“Cenge Giderken”, “Vur”, “Ninni”, “Ya Şehit, Ya Gazi”, “Ey Türk Uyan”, “Biz Nasıl Şiir İsteriz”, “Benim Şiirlerim”, “Aç Bağrını Biz Geldik”, “İrkımın Türküsü”
4	Mehmet Âkif Ersoy	“İstiklâl Marşı”, “Birlik”, “Cenk Şarkısı”, “Asım’dan”, “Bülbül”, “Hüsran”, “İki Arkadaş Fatih Yolunda”
5	Süleyman Nazif	“Türk İlâhisi”, “Cennet Türküsü”, “Son Nefesimle Hasbihâl”, “Daüssıla”, “Dicle ve Ben”, “Gazel”

6	Samih Rifat	“Yürüyüş”, “Marş”, “Asker ve Koşması”, “Türk Ocağı Gençlerine”, “Akdeniz Kıyılarında”, “Güzel Aydın”, “Cenk Yerinde”, “Vardar Türküsü”
7	Mehmet Ziya Gökalp	“Turan”, “Vatan”, “Türklük”, “Akkurum”, “Osman Gazi Kurultayda”, “Millet”, “Şehit Haremi”, “Ötügen Ülkesi”, “Cenk Türküsü”, “Seciye”, “Asker ile Şair”, “Çoban ile Bülbül”, “Altun Yurt”
8	Rıza Nur	“Türk Kantığı”, “Türk Baturluğu”, “Milli İlâhi”, “Babür Şahi”, “Türk Marşı”, “Namık Kemal’in Ruhu İle”, “Ateş ile Pervane”, “Yurt”
9	Yahya Kemal Beyatlı	“O Rüzgâr”, “İtri”, “Akıncı”, “Bir Tepeden”, “Yol Düşüncesi”, “Üsküdar’ın Dost Işıkları”, “Kaybolan Şehir”, “İstanbul’un Fethini Gören Üsküdar”, “Mohaç Türküsü”, “Açık Deniz”, “Ok”, “Yeniçeriye Gazel”, “Süleymaniye’de Bayram Sabahı”, “Hayâl Beste”
10	Mithat Cemal Kuntay	“Yurt Duyguları”, “Tarih Okurken”, “Kimdim”, “Meçhul Asker”, “Bir Hatıra”, “Ölmez”, “Onbeş Yılı Karşılarken”, “Sanat Yurdum İçindir”, “Tarih Hocasına”, “Fatih’e”
11	Emin Bülent Serdaoğlu	“Kin”, “Dev Şarkısı”, “Hatay’a Selâm”, “Bir Destandan”, “Hisarlara Karşı”, “Hatif Diyor Ki”
12	Orhan Seyfi Orhon	“Harp İçinde Bahar”, “Uyan”, “Siyah Sancak”, “Çoban Sürün Dağılmasın”, “Anadolu Toprağı”, “İstanbul’un Fethi”
13	Halit Fahri Ozansoy	“Yeniçeri”, “Altın Ordu”, “Vatan Destanı”
14	Enis Behiç Koryürek	“Moskova”, “Piyer Loti’ye”, “Ey Türkeli”, “Ordunun Duası”, “Çanakkale Şehitliğinde”, “Ey 15Meriç”, “Süvariler”, “Tuna Kıyısında”, “Milli Neşide”
15	Ömer Seyfettin	“Koşmalar”, “Yüksek Aydınlıklar”, “Niyaziye”, “Güneş”, “Ergenekondan Çıkış”
16	Edip Ayel	“Fetih”, “Hayâlâbâd”, “Mohaç”, “Niğbolu”, “Konuri”, “Boğazkesen”, “Eski Düşman”, “Ölelim”, “Feth-i Mübin”
17	Yusuf Ziya Ortaç	“Hatıralar”, “Mehmetçik”, “Öyle Bir Günde”, “Akından Akına”, “İki Hançer”, “Toprak”
18	Feyzullah Sacit Ülkü	“Atlılar”, “Kore Marşı”, “Türklük”, “Kore Göçmeni Bir Türk”, “Ailesine”
19	Mehmet Sadık Aran	“Tufan Olacak”, “İntikam”, “Esir Türkülere”, “Solofka Sürgünleri”, “Tanrı Dağları”
20	Arif Nihat Asya	“Ağıt”, “Destan”, “Devler”, “Onlar”, “Selimler”, “Bayrak”, “Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor”, “Fetih Marşı”
21	Orhan Şaik Gökyay	“Bu Vatan Kimin?”, “Yas”, “Budin Türküsü”, “Üç Nehir”, “Maraş Türküsü”, “Destan”
22	Hüseyin Nihal Atsız	“Yarının Türküsü”, “Yakarış I-II”, “Kahramanlık”, “Türk’lerin Türküsü”, “Yolların Sonu”
23	Tahsin Burdurlu	“Kahraman Mehmetçik”, “30 Ağustos 1922”, “Kıvılcım”
24	Elmas Yıldırım	“A Dağlar”, “Ben mi? , “Lânet Şairliğime”, “Ben Kimim”, “Dönek Kardeş”
25	Behçet Kemal Çağlar	“Edirne’den Haykırmak İsterdim”, “Bir Sınırdan Bir Sınıra”, “Selimiye Destanı”, “Evimin Önünden Atlılar Geçti”, “Bir Manzum Beyannamede”, “Benden”
26	Basri Gocul	“Oğuzun Hakan Olması”, “Oğuz Han’ın Ordusunu Yelteyişi”, “A Bre Kardeşler Çalın Kılıncı”, “Alp Erenler Antlanacak”, “Gidiyorum, Gidiyor”, “Ağlasın”
27	Kerim Yund	“Türklüğe”, “Ağlar”, “Azerbeycan”, “Düşmana”, “Alayımın And İçmesi”
28	Cemal Oğuz Öcal	“Kür Şad”, “En Büyük Gururum”, “Benim Soyum”, “Ölmelidir Hey”, “Vardır”, “Müsterih Ol Kıbrısım”
29	Fethi Tevetoğlu	“Kür Şad”, “Ölümü İsteyiş”, “Ya Bizimdir Ya Kimsenin”, “On İki Türk Gelini”, “Tanrı Dağı”

30	Hikmet Tanyu	“Muzıka Çalıyor”, “Bir Bayrak Ki”, “Yalnız O”, “Bu Bayrak”, “Sen Seksen Milyon”
31	İsmail Hakkı Yılanlıoğlu	“Bayrak”, “Toprak”, “Oğlumun Ninnisi”, “Orkun Destanı”, “Müjde”, “Mehmetçik”

Tablo 72: Fahri Ersavaş- Hamasi Türk Şiiri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.8. Şahinkaya Dil- Vatan Kıbrıs

Şahinkaya Dil tarafından hazırlanan eser 1964 yılında basılmıştır. Eserde yirmi beş şair ve yirmi dokuz şiire yer verilmiştir. Eser, Kıbrıs’ta çıkan olaylar üzerine hazırlanmıştır. Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ŞAHİNKAYA DİL- VATAN KIBRIS		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Hasip Aksoy	“Kıbrıs”
2	Arif Nihat Asya	“Canbolat”, “Eoka”, “Ağlamak”, “Al”
3	Yavuz Bülent Bakiler	“Kıbrıs İçin I- II”
4	Osman Bolulu	“Bayraktar Dirilecek”
5	İbrahim Zeki Burdurlu	“Kıbrıs Aynı Vatan”
6	Celâl Kaya Can	“Binbaşım”
7	Behçet Kemal Çağlar	“Bir Manzum Beyanname de Ben”
8	Hüseyin Çolak	“Kıbrıs’a Dair”
9	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Adaları Kurtarma Derneği”
10	Şahinkaya Dil	“Mustafa Kemal Kıbrıs’ta”
11	Coşkun Ertepinar	“Bir Gün Kadar Yakında”
12	Necdet Evliyagil	“Kıbrıs’a”
13	İsmet Zeki Eyüboğlu	“Kıbrıs Türküsü”
14	Basri İmece	“Vatan Kıbrıs”
15	Ceyhun Atuf Kansu	“Bayrak Radyosu”
16	İsmet Kemal Karadayı	“Anayurt’tan Kıbrıs’a Mektup”
17	Ahmet Kemal	“Kıbrıs’lı Memed Böyle Öldü”
18	Nuri Kircioğlu	“Atatürk Kıbrıs’da...”
19	Hakkı Yılmaz Konyalıgil	“Kanlı Eller”
20	Muazzez Menemencioğlu	İsimsiz şiir
21	İbrahim Minnetoğlu	“Kıbrıs”
22	Faruk Oray	“Kıbrıs Hasreti”
23	İffet Halim Oruz	“Erciyese Geldim”
24	Cemal Oğuz Öcal	“Şimdilik Manzum Cevap”
25	Akkan Suver	“Kıbrıs Kavgası”

Tablo 73: Şahinkaya Dil- Vatan Kıbrıs

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.9. Baki Süha Ediboğlu -Yurt ve Kahramanlık Şiirleri

Baki Süha Ediboğlu tarafından hazırlanan eser 1967 yılında basılmıştır. “Yurt Şiirleri” ve “Kahramanlık Şiirleri” bölüm başlıklarına ayrılan eserde toplamda altmış altı şair ve yüz üç şiir yer almaktadır. Faruk Nafiz Çamlıbel ve Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın daha fazla şiiri

bulunmaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiş sadece şiirlerinden örnekler sunulmuştur.

Baki Süha Ediboğlu esere yazdığı ön sözde, ilk, orta ve liselerde Türkçe ve edebiyat derslerinde öğretmen ve öğrencilere yardımcı olmak amacıyla antolojiyi oluşturduğunu; antolojiyi oluşturmak için ilk, orta ve liselerde okutulan Türkçe ve edebiyat kitapları ile programlarını gözden geçirdiğini, pek çok şiiri incelediğini belirtir (Ediboğlu, 1967, s. 4). Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

BAKİ SÜHA EDİBOĞLU -YURT VE KAHRAMANLIK ŞİİRLERİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
Yurt Şiirleri		
1	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Bizim Memleket”, “Han Duvarları”
2	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Anadolu Hasreti”
3	Orhan Seyfi Orhon	“Anadolu Toprağı”
4	Ahmet Kutsi Tecer	“Orda Bir Köy Var Uzakta”
5	Orhan Şaik Gökyay	“Bu Vatan Kimin?”
6	Turgut Uyar	“Garip Anadolumun Dağları”, “Türkiyem”
7	Faruk Çağlayan	“Türkiye Destanı’ndan”
8	Adil Turan	“Türkiye”
9	Kâmuran Özer	“Baharda Türkiyem”
10	Mahmut Kuru	“Türkiye”
11	Necdet Konuk	“Anadolum”
12	Ercüment Uçarı	“Ben Türkiyeliyim”
13	İbrahim Tekelioğlu	“Güzel Şey”
14	Sabih Şendil	“Türkiye I-II”
15	Özker Yaşın	“Saz Şairi”
16	Behçet Kemal Çağlar	“Hürriyet Şehitlerine” ¹⁴ , “Ey topraklı mintanlar, ey yıldızlı fistanlar” mısraıyla başlayan “Güzelleme”
17	Ahmet Muhip Dıranas	“Step”
18	Orhan Murat Arıburnu	“Vatan”
19	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Vatan Türküsü”
20	Mehmet Emin Yurdakul	“Anadolu”
21	Ziya Gökalp	“Vatan”
22	Halit Fahri Ozansoy	“Vatan Destanı”
23	Cahit Külebi	“Memleketimiz”, “Yurdum”
24	Hasan Şimşek	“Tazim”, “Memleketime Kaside I-II”
25	Halim Yağcıoğlu	“Türkiyem Türkiyem”
26	M.Sunullah Arısoy	“Yurdum İçin”
27	Başaran	“Benimki”
28	Bedri Gider	“Türkiyenin Türküsü”, “Memleketim”, “Her Şeyde Vatan”
29	İbrahim Zeki Burdurlu	“Gezdiğim Şehirler”
30	İlhan Geçer	“Anadolum”
31	Suat Taşer	“Derdim İlacım Anadolu”
32	Attilâ İlhan	“Türkiye”
Kahramanlık Şiirleri		
33	Gazi Giray	“Râyete meyl ederiz kamet-i dîlcü yerine” mısraıyla başlayan Gazel

¹⁴ Bu şiirde, “28 Nisandan sonra teksir edilip elden ele dolaşan bu şiiri yüzünden şair sorguya çekilmiş, mahkemeye verilmiştir” yazılı bir dipnot bulunmaktadır (Ediboğlu, 1967, s. 28).

34	Namık Kemal	“Vatan Kasidesi”, “Kıtalar”, “Sıdk ile terk edelim her emeli her hevesi” mısraıyla başlayan Murabba, “Vatan Şarkısı”, “Vatan Türküsü”
35	Abdülhak Hamit Tarhan	“İlham-ı Nusrat’dan”
36	Tevfik Fikret	“Millet Şarkısı”
37	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Kara Fatma”, “Kahramanlara”, “Zafer Türküsü”, “Atlıların Türküsü”
38	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşında’dan”
39	Mithat Cemal Kuntay	“Yurt Duyguları”
40	Ceyhun Atuf Kansu	“Sınır Boylarında”
41	Yahya Kemal Beyatlı	“Mohaç Türküsü”, “Selimname’den”, “Ok”, “Akıncı”, “Yeniçeriye Gazel”
42	Behçet Kemal Çağlar	“Dumlupınar İnsanına”, “Hey”
43	Emin Bülent	“Dev Şarkısı”
44	Kemalettin Kâmi Kamu	“İstiklal Ordusu Şehitlerine”
45	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Akdenize Doğru”, “Kahraman Bir Atlıya”
46	Yusuf Ziya Ortaç	“Mehmetçik”
47	Enis Behiç Koryürek	“Milli Neşide”, “Ey Türk Eli’nden”, “Süvariler”
48	Ziya Gökalp	“Balkanlar Destanı’ndan”
49	Mehmet Emin Yurdakul	“Vur”, “Orduya Selam”, “Ey Türk Uyan”, “Cenge Giderken”, “Ya Gazi Ol, Ya Şehit”
50	Mehmet Akif Ersoy	“Çanakkale Şehitlerine”, “Asım’dan”, “İstiklal Marşı”
51	İbrahim Minnetoğlu	“İstanbul’un Fethi’nden”
52	Baha Vefa Karatay	“Tavaf”
53	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Türk Olmak”, “Battal Gazi Destanı’ndan”, “İstiklal Savaşı’ndan- Erzurum Kongresi I”, “Üç Şehitler Destanı’ndan”, “İstanbul Fatih Destanı’ndan”
54	Halide Nusret Zorlutuna	“İnönü Şehitleri”
55	M. Faruk Görtunca	“Yurdumun Karşısında”
56	Halil Necmettin Onan	“Bir Yolcuya”
57	Haluk Nihat Pepeyi	“Türk Destanı’ndan”
58	Orhan Şaik Gökyay	“Bu Vatan Kimin?”
59	Vasfi Mahir Kocatürk	“Nöbetçi”
60	Yaşar Nabi Nayır	“Mete’den -Birinci Tablo”
61	Fethi Tevetoğlu	“Ölümü İsteyiş”
62	Arif Nihat Asya	“Bayrak”, “Bir Rüzgâr Bayrak Bekliyor”
63	Oğuz Kazım Atok	“Ulubatlı Hasan”
64	Arif Hikmet Par	“İstiklal Destanı’ndan”, “Mustafa Kemal’in Mangası”
65	Mustafa Şerif Onaran	“Estergon”
66	Mehmet Gök	“Kılıçların Gölgesinde”

Tablo 74: Baki Süha Ediboğlu -Yurt ve Kahramanlık Şiirleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.10. Osman Attilâ- Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi

Osman Attilâ tarafından hazırlanan eser 1967 yılında basılmıştır. Eserin giriş bölümünde *Orhun Kitabesi*’nden, *Kutadgu Bilig*’den parçalar, Hz. Muhammed’in iki hadisi, Türkler ve kahramanlıkları için söylenen sözler, “Gençliğe Hitabe”, “İstiklal Marşı” ve Osman Attilâ’nın “Başlarken” adlı yazısı yer almaktadır. Eserde, “Divan Edebiyatı”, “Halk Edebiyatı”, “Yenileşme Edebiyatı”, Cumhuriyetten Sonra”, “Milli Marşlarımız” ve

“Savaş ve Zafer Türküleri” başlıklı bölümleri yer almaktadır. Divan edebiyatında on dört şair, on yedi şiir; Halk edebiyatında yirmi beş şair, kırk üç şiir; Yenileşme edebiyatında yirmi iki şair, kırk şiir; Cumhuriyet sonrasında seksen sekiz şair ve yüz on beş şiir bulunmaktadır. Ayrıca yirmi marş ve yirmi tane de türkü vardır.

1952 yılında hazırlamaya başladığı eserini on beş senede tamamlamıştır. Esere yazdığı ön sözde Türk milletinin kahramanlıklarının, büyük zaferlerinin yeteri kadar anlatılmadığını; Türklüğün can düşmanlarının unutturulduğunu, millî heyecan ve ruhun verilebilmesi umuduyla böyle bir eser hazırladığını ifade eder (Attilâ, 1967, s. 24).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

OSMAN ATTİLÂ- TÜRK KAHRAMANLIK ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
Divan Edebiyatı		
1	Osman Gazi	“Vasiyetname”, “Mesnevi”
2	Kadı Burhanettin	“Tuyuğ”, “Tuyuğ”
3	Avni	“Gazel”
4	Hoca Sa’deddin	“Feth-i Mübin’i Konstantiyye”
5	Kadı Fazıl	“Dörtlük”
6	Sâzi Çelebi	“Der Vâf-ı Gazâ”, “Gazâ”
7	Gazi Giray	“Gazel”
8	Muhibbi	“Gazel”
9	Baki	“Gazel”, “Kanuni Sultan Süleyman Mersiyesi’nden” (Altıncı bent)
	Peçevi Tarihi	“Girijal Palangası Cengi’nden Başını Vermeyen Şehid’in Destanı’ndan”
10	Nefi	“II. Sultan Osman’a Kaside”
11	Bahtî	“Gazel”
12	Hafız Paşa	İki beyit
13	Muradî	“Cevap”
14	İlhamî	“Murabba”
Halk Edebiyatı		
	Dede Korkut	“Salur Kazan Tutsak Olup Oğlu Uruz’un Çıkarması”
1	Köroğlu	“Basın Kılıcı”, “Mert Dayanır Namer Kaçar”, “Ün Olur”, “Bey ne Paşa ne?”, “Yığıdî Doğuran Ana Bin Yaşa”, “Seferim Var”, “Tüfek İcad Oldu”, “Hörelenmeli”, “İki Dörtlük”
2	Karacaoğlu	“Yedi İklim Dört Köşeden Geliyor”
3	Kayıkcı Kul Mustafa	“Genç Osman”
4	Bahşi	“Yürüdü”
5	Öksüz Âşık	“Söylemeğe Yoktur Dili”, “Allahın Yolunda Şehit Düşenler”, “Bahriler Deryada Yüzer”, “Cezayir’e”
6	Mağriplioğlu	“Söylensin”
7	Seferlioğlu	“Temeşvar Türküsü”
8	Gazi Âşık Hasan	“Budün Türküsü”, “Gazi Vezir Fetheyledi Uyvar’ı”
9	Üsküdarî	“Yusuf Paşa Destanı”
10	Kabasakal Mehmet	“Küffarın Başına” (Destan)
11	Ravzi	“Ta Kızıl Elmada Nişanımız Var”
12	Hayali	“Divan”
13	Kul Mustafa	“Ölenimiz Şehit”, “Açılın Dağlar”

14	Dadaloğlu	“Kalan Sağlar Bizimdir”, “Olur”, “Azrailiden Başkasına Aman mı?”, “Hesaba Gelmedi”
15	Gevheri	“Ağıt”
16	Cezayirli Geda Mustu	“Demiş”
17	Âşık Zulali	“İntibah-Nâme”
18	Sümmani	“Koşma”
19	Kars’lı Bahri	“Gelme Moskof”, “Kars’ın Kal’ası”
20	Bardızlı Nihanî	“Kars’ın Son Kurtuluş Destanı”
21	Çıldırli Âşık Şenlik	“Koçaklama”
22	Âşık Veysel Şatıroğlu	“Türkü, Türkü Çığırırız”
23	Âşık Hasan	“Yürürler”
24	Edremitli Âşık Mehmet Çakırtaş	“Cenk Türküsü”
25	Kars’lı İsmail Kılıbık	“Türkiye’yi Uyarmayın Yerinden”
Yenileşme Edebiyatı		
1	Namık Kemal	“Vatan Türküsü”, “Vatan Mersiyesi”
2	Ziya Paşa	“Marş”, “Beyit”
3	Abdülhak Hamit Tarhan	“İlham-ı Nusret’den”
4	Ali Ekrem Bolayır	“Sancak”, “Şehit Oğlum”
5	Muallim Naci	“Selahaddin-i Eyyubi’ye”
6	Mehmet Âkif Ersoy	“Çanakkale Şehitleri İçin”, “Cenk Şarkısı”, “Asım’dan”
7	Süleyman Nazif	“Türk İlahisi”, “Cenk Türküsü”, “Son Nefesimle Hasbihal”
8	İsmail Safa	“Gazileri İstikbal”
9	Faik Ali Ozansoy	“Uçurumun Kenarında”dan bir parça, “Kal’ayı Sultaniye Müdâfi’lerine”
10	Emin Bülend Serdaoğlu	“Kin”, “Dev Şarkısı”
11	Mehmed Emin Yurdakul	“Andaolu’dan Bir Ses Yahut Cenge Giderken”, “Vur”, “Bırak Beni Haykırayım”
12	M. Fuad Köprülü	“Akıncı Türküleri”
13	Süleyman Nesib	“Orduya”
14	Ziya Gökalp	“Balkanlar Destanı’ndan”
15	İbrahim Alâeddin Gövsa	“Siperden Mektup”
16	Rıza Nur	“Türk Baturluğu”
17	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Anadolu”, “Baba Nasihatı”
18	Hüseyin Rifat	“Kim Bu Kadın?”
19	Samih Rifat	“Yürüyüş”
20	Yahya Kemal Beyatlı	“Alp Aslan’ın Ruhuna Gazel”, “Yeniçeriye Gazel”, “Gedik Ahmet Paşa’ya Gazel”, “Selimname’den”, “Tahmis-i Gazel Hümâyun”, “Akıncı”, “Mohaç Türküsü”
21	V. Sultan Mehmet Reşat	“Gazel”
22	Mithat Cemal Kuntay	“Yurt Duyguları”
Cumhuriyet’ten Sonra		
1	Faruk Nafiz Çamlıbel	“At”, “Kahramanlara”, “Atlıların Türküsü”, “Zafer Türküsü”, “
2	Enis Behiç Koryürek	“Milli Neşide”, “Ey Süvariler”, “Ey Türkeli”
3	Orhan Seyfi Orhon	“İstanbul’un Fethi”
4	Yusuf Ziya Ortaç	“Mehmehçik”, “Akından Akına”
5	Halit Fahri Ozansoy	“Vatan Destanı”
6	Kemalettin Kâmi Kamu	“İstiklal Ordusu Şehitlerine”, “İzmir’e Tahassür”
7	Halide Nusret Zorlutuna	“Arslan Mehmedim”, “Geçilmez Bu Zorlu Geçit”, “Sen Herşeyden Üstünsün”
8	Şükûfe Nihal	“Dumlupınar Şehitleri’ne”
9	Necip Fazıl Kısakürek	“Büyük Doğu Marşı”
10	Necmettin Halil Onan	“Bir Yolcuya”
11	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Kahraman Bir Atlıya”
12	Ahmet Kutsi Tecer	“30 Ağustos”
13	Vasfi Mahir Kocatürk	“Nöbetçi”

14	Yaşar Nabi Nayır	“Mete’den” (Birinci Tablo)
15	Arif Nihat Asya	“Bayrak”, “Destan”, “Ağıt”
16	Orhan Şaik Gökyay	“Bu Vatan Kimin”
17	Behçet Kemal Çağlar	“Zafer Tepede”, “Hey”, “Dadaloğlu Ağzından”
18	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Türk Olmak”, “Üç Şehitler Destanı’ndan”
19	Ahmet Muhip Dıranas	“Bayrak”
20	Cahit Sıtkı Tarancı	“Mehmetçik”
21	Munis Faik Ozansoy	“Türk’ün Türküsü”, “Bayrak Türküsü”
22	Hamit Macit Selekler	“Tarih”
23	Edip Ayel	“Övünç”
24	Fethi Tevetoğlu	“Ya Bizimdir, Ya Kimsenin!”, “Türklüğe Kurban”
25	Ziya İlhan Zaimoğlu	“Gazilerin Geçışı”
26	Ebed Mahir Yalnız	“Sarp Köyü”
27	Sıtkı Yırçalı	“Memleket”
28	Cemal Yeşil	“Ne Mutlu”
29	Zeki Ömer Defne	“Erkek Demir’in Türküsü”
30	Atsız	“Varsağı”, “Kahramanlık”
31	M. Faruk Görtunca	“Yurdumun Karşısında”
32	Figani	“Nene Hatun’un Arkasından”
33	Fazlullah Moral	“Türk’e Saygı”
34	Vehbi Cem Aşkun	“Bekliyoruz”
35	Rıza Polat Akkoyunlu	“Elveda”
36	Cahit Külebi	“Atatürk Kurtuluş Savaşı’nda”
37	Feyzi Halıcı	“Destanlar İçinde Aslanlı Kışla”
38	Osman Atilla	“Gazetede Çıkmış Buldum Resmini”, “Dumlupınar’da Şehit Askerin Mezarı Başında”
39	Kemal Or	“Fatih İstanbul’da”
40	Hikmet Şinasi Önel	“Türk Akınları”, “Mehmed’im!..”
41	İsmail Ali Sarar	“Memleket Sevgisiyle Düzülmüş Destandan Bir Parça”
42	Halil Soyuer	“Denende”
43	Nureddin Özdemir	“Kars Kalesindeki Bayrak”
44	Baha Vefa Karatay	“Tavaf”
45	Arif Hikmet Par	“Bayrağım, Al-Yıldızın Helâl”, “İlk ve Son Hikâyemiz”, “Meçhûl Şehit”
46	İbrahim Tekelioğlu	“Elliüçüncü Gün”
47	Dündar Akunal	“Hey! ... Nerde O Günler”
48	Halûk Nihat Pepeyi	“Türk Destanı’ndan Parçalar”
49	Suat Salih Arsal	“Kore Şehitlerine”
50	Cahit Obruk	“Yaklaşma Sevinci”
51	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Cihanda Türk”, “Kışlada Bahar”, “İstanbul Destanlar İçinde”
52	Coşkun Ertepinar	“Fatih, Ulubatlı, Akşemsettin”
53	Ahmet Tufan Şentürk	“Kavga”
54	Gökhan Evliyaoğlu	“Fatih”
55	Oğuz Kâzım Atok	“Pusan’da Yatıyorum”, “Utaniyorum”
56	Basri Gocul	“Savurun Okunuzu”
57	Mehmet Çınarlı	“Böyle Bir Günde”
58	İbrahim Minnetoğlu	“1453 Yılında”
59	Azmi Güleç	“Fatih Türküsü”
60	Tahir Kutsi Makal	“Bayrak”
61	Faruk Çağlayan	“Türkiye Destanı”
62	Mehmet Zeki Akdağ	“Mehmedim”
63	Mustafa Ârif Arık	“Olmalı”, “Gelsin”, “Hele”
64	Mehmed Ateşoğlu	“Ne Gün İçinde Yaşıyoruz”
65	Şahinkaya Dil	“Vatanca”, “Vatan Türküsü”
66	Haşim Nezihi Okay	“Mehmetçik”
67	Kerim Aydın Erdem	“Türkiye’m Üstüne”

68	Selâhattin Ertürk	“Koçaklama”
69	İsmail Gerçeksöz	“İznik’te Bir Sefer Sabahı”
70	Özbek İncebayraktar	“Türkiye’ m Dile Geldi”
71	Mehmet Gökalp	“Kılıçların Gölgesi”
72	Oğuz Kusetoğlu	“Beş Ağustos”
73	Mustafa Şerif Onaran	“Estergon”
74	Ali Püsküllüoğlu	“Mehmed’in Kore’den Anasına Mektubu”
75	Mehmet Turan Yazar	“Ulu Atlı”
76	Kerim Yund	“Savaş Türküleri”
77	İhsan Hınçer	“Orduma”
78	İ. Hakkı Yılanlıoğlu	“Düğün”
79	Bahri Ulaş	“Hakikatnağme”
80	Ayhan İnal	“Malazgirt ve Alparslan”
81	A. Rıdvan Bülbül	“Şehitler Konuşuyor”
82	Z. Hüsnü Turan	“Harp Poemi”
83	M. Sadık Aran	“Tufan Olacak”
84	Enver Tuncalp	“Sancak”
85	Süleyman Kandemir Başar	“Türkiye Türküsü”
86	Basri İmece	“Kahramanlar Diyarı İzmir”
87	Ahmet Petekçi	“Yas m’ olur Hey”
88	Hasan Turan	“Zafer”
Milli Marşlarımız		
		“Mehter Marşı”
		“Ordu Marşı”
Namık Kemal		“Vatan Şarkısı”
Tevfik Fikret		“Millet Marşı”, “Vatan Şarkısı”
		“Plevne Marşı”
		“Sivastapol Marşı”
		“Çanakkale Marşı”
Kâzım Karabekir		“Türk Yılmaz Marşı”
Ali Ulvi Elöve		“Gençlik Marşı”
		“Karadeniz Marşı”
		“Sakarya Marşı”
		“İzmir Marşı”
		“Ankara Marşı”
Samih Rifat		“Akdeniz Marşı”
Cevdet Şakir Çetiner		“Harbiye Marşı”
Abdülkadir Karahan		“Yedeksubay Okulu Marşı”
		“Kuleli Marşı”
Serdar Öztürk		“Selimiye Marşı”
Cemal Tural		“Ordu Marşı”
Savaş ve Zafer Türküleri		
		“Asker Türküsü”
Ravzi		“Koşma”
		“Ger Ali”
		“Genç Osman Türküsü”
		“Murat Reis Türküsü”
		“Estergon Kalesi”
		“Tuna Türküsü”
		“Başka Bir Serhat Türküsü”
		“Bir Meydan Okuma Türküsü”
		“Osman Paşa”
		“Ey Gaziler”
		“Havada Bulut Yok”
		“Sarı Zeybek”

	“Dağları da Oydular”
	“Demirden Kavidir”
	“Belgrad Kalesi”
	“Aydın Ovası”
	“Azerbaycan”
	“Savaş Türküsü”
	“İhtiyatlar Silah Çatmış”

Tablo 75: Osman Atılâ- Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.3.11. Hakan Altın- Seçilmiş Milli Şiirler Antolojisi

Hakan Altın tarafından hazırlanan eserin birinci basımı 1959 yapılmıştır. Tezde kullandığımız kaynak eserin 1970 yılında basılan ikinci baskısıdır. Eser, “Bayrak Şiirleri”, “Türklük Şiirleri”, “Vatan Şiirleri”, “Atatürk Şiirleri”, “19 Mayıs Gençlik Spor Bayramı Şiirleri”, “23 Nisan Şiirleri”, “Cumhuriyet Şiirleri”, “10 Kasım Şiirleri” ve “Yerli Malı Şiirleri” olmak üzere dokuz bölümden oluşmaktadır. Eserde şiirler, öğretmenlerin işini kolaylaştırmak maksadiyle 1.sınıf düzeyinden başlayarak sıralanmıştır.

Hakan Altın esere yazdığı ön sözde şiir okumaya başladığı andan itibaren milli duygular üzerine kurulu şiirlerin kendisini çok etkilediğini, küçüklüğünden beri biriktirdiği milli şiirleri genişleterek böyle bir antoloji oluşturduğunu, esere seçtiği şiirler için güzelliği ön plana aldığını belirtir (Altın, 1970, s. 3).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur. Şairlerin bölüm başlıkları içerisinde birden fazla yerde şiiri bulunduğu için şair sayısı belirtilmemiştir.

HAKAN ALTINER- SEÇİLMİŞ MİLLİ ŞİİRLER ANTOLOJİSİ	
Şair Adı	Şiir Adı
Bayrak Şiirleri	
Mehmet Âkif Ersoy	“İstiklal Marşı”
Ali Rıdvan	“Bayrak”
	“Bayrak” (2. Sınıf okuma kitabından alınmıştır.)
Hasan Âli Yücel	“Bayrağım”
M. Uğurkan	“Bayrak”
İ. Hakkı Talaş	“Bayrağım”
İbrahim Alaeddin Gövsa	“Türk Bayrağı”
M. Necati Öngay	“Bayrağım İçin”
İ. Hakkı Talas	“Bayrağım”
Alp Tekin Güven	“Bayrak”
İ. Hakkı Sunat	“Bayrağım”, “Bayrağıma”
Faruk Oray	“Bayrak”
Arif Nihat Asya	“Bayrak”, “Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Bayrak Altında”
Cemal Oğuz Öcal	“Bayrağım”

Ali Ertan	“Bayrağım”
Rıza Poyrazgil	“Bayrağım”
Mürşit Yolgeçen	“Bayrağım”
Ümit Yaşar Oğuzcan	“Bir Bayrak İçin”
Ekrem Şenozan	“Al Sancak”
Türklük(Asker) Şiirleri	
Sabri Cemil Yalkut	“Türküm”
Vasfiye Özköy	“Türk Yavrusu”
Melâhat Uğurkan	“Türk Çocukları”, “Yavru Kurt”
Fuat Koray	“Türk Marşı”
H. Refet Tanışık	“Ben Türküm”
Halil Soyuer	“Türk Çocuğu Diyor Ki”
İrfan Konur	“Türk Çocuğuna”
Ahmet Muhtar	“Türk”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Onuncu Yıl Marşı”
Behçet Kemal Çağlar	
Hilmi Tüner	“Bozkurt’un Öcü”
Mehmet İhsan Bulur	“Bu Bahçenin Gülleri”
Mehmet Emin Yurdakul	“Bırak Beni Haykırayım”, “Cenge Giderken”, “Vur”, “Ya Gazi Ol, Ya Şehit”
İ. Hakkı Sunat	“Asker Olunca”, “Türk Pilotu”
(Şairi belirtilmemiştir.)	“Mehmetçik”
Kemalettin Kamu	“İzmir Yollarında”
Cahit Sıtkı Tarancı	“Mehmetçik”
Ali Osman Atak	“Mehmetçik”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Zafer Türküsü”, “Tayyarecilerin Türküsü”
Abdülkadir Gürol	“Genç Tayyareci”
Ali Ertan	“Vatan İçin Askeriz”
Hakkı Sunat	“Havacılar Marşı”
Rakım Çalapala	“Havacılar Marşı”
Ali Sağtürk	“Hava Şehitlerine”
Hasan Âli Yücel	“Havaların Bekçisi”
İsmail Hakkı Talas	“Hava Şehitlerine”
(Şairi belirtilmemiştir.)	“Hava Şehitlerimizin Aziz Ruhlarına”
Yusuf Ziya Ortaç	“Akdenize”, “Gemiciler”
Vatan Şiirleri	
Bedri Gider	“Her Şeyde Vatan”
Behçet Kemal Çağlar	“Anadolu”
Fuat Koray	“Anadolu”, “Vatan Hasreti”
(Şairi belirtilmemiştir.)	“Yurdum”
Vasfi Mahir Kocatürk	“Yurt Türküsü”
İ. Hakkı Talas	“Güzel Yurdum”, “Güzel Yurdum”, “Bu Güzel Vatan”
İ. Hakkı Sunat	“Yurt Sevgisi”, “Bu Yurt İçin”
Hasan Şimşek	“Vatanım”
Vehbi Cem Aşkun	“İki Sevgi”
Halim Yağcıoğlu	“Bir Vatan Parçası”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Bizim Memleket”
Ahmet Kutsi Tecer	“Orda Bir Köy Var Uzakta”
Emin Ali Sipahi	“Türk Vatanı”
Süleyman Nazif	“Türk Vatanı”
Mehmet İhsan Bulur	“Yurtta Sulh Cihanda Sulh”
İbrahim Alaettin Gövsa	“Vatan”
Necmettin Halil Onan	“Bir Yolcuya”
Sabahattin Çankaya	“Vatan İçin Ölenlere Yaşayanlara”
Orhan Seyfi Orhon	“Anadolu Toprağı”
Namık Kemal	“Vatan Mersiyesi”, “Vatan Şarkısı I- II”

Halit Fahri Ozansoy	“Vatan Destanı”
Yahya Kemal Beyatlı	“Yol Düşüncesi”
Behçet Kemal Çağlar	“Güzelleme”
Ali Rıza Öner	“Türkiye Destanı”
Nihal Gözenkan	“Türk Oğlu”, “Sen De Gel”, “İleri”, “Asker Olsam”
Atatürk Şiirleri	
M. Uğurkan	“Atatürk”
Tarık Orhan	“Atatürk”
Hasan Ali Yücel	“Atatürk”
M. Necati Öngay	“Atatürk’ü Anış”
Mehmet Gülseren	“Atatürk”
Florinalı Nazım	“Gazinin Heykeli Karşısında”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“En Büyük”, “Atatürk”, “Atam”
Behçet Kemal Çağlar	“Asırlarca”, “O İhtilâl Bayrağı”, “Atatürk’e Mektup”, “Atatürk’e Sesleniş”
Halide Nusret Zorlutuna	“Gazi”
Yusuf Ziya Ortaç	“Gazimize”, “Gazi”
Nihat Gözenkan	“Ata’yı Özleyiş”
Yaşar Nabi Nayır	“Atatürk’ü Özleyiş”, “Atatürk’e”
Rıza Polat Akkoyunlu	“O Baş”
Tarık Orhan	“Atatürk”
Osman Âtilla	“Atatürk İçin”
H. İ. Akçam	“Ey Büyük Türk”
Cahit Külebi	“Atatürk”
Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Kahraman”, “Mustafa Kemaller”, “Mustafa Kemalim”
Arif Hikmet Par	“Mustafa Kemal’in S.”
Mithat Cemal Kuntay	“Gazi’ye”, “Gazi”
Ümit Yaşar Oğuzcan	“Mustafa Kemal’i Düşünüyorum”
Tahsin Bilengil	“Atatürk”
Sabri Cemal Yalkunt	“Atatürk”
Mustafa Can	“Atatürk”
Ferit Ragıp Tuncor	“Atatürk Çocukları”
Cemal Oğuz Öcal	“Atatürk ve Cumhuriyet”
Edip Ayel	“Ant”
G. Mustafa	“Unutmam Seni Atam”
19 Mayıs Gençlik Spor Bayramı Şiirleri	
İ. Hakkı Sunat	“19 Mayıs”, “Spor Sevgisi”, “Hangisine Başlasam”
Fahrunnisa Elmalı	“19 Mayıs Bayramı”, “19 Mayıs”, “Ata ve 19 Mayıs”
Vehbi Cem Aşkın	“19 Mayıs”
Ramazan Gökalp Arkın	“19 Mayıs”, “19 Mayıs II”
Zeki Ozan	“Samsun’a Çıktı Gazi”
Süleyman Bumin	“19 Mayıs”, “19 Mayıs”
İ. Hakkı Talas	“19 Mayıs”
Özker Yaşın	“19 Mayıs”
Ali Ertan	“19 Mayıs”
Ali Sağtürk	“19 Mayıs”
Behçet Kemal Çağlar	“Samsun Güzellemesi”
Tarık Orhan	“19 Mayıs Atatürk’e”
Mevlüt Kaplan	“19 Mayıs ve Atatürk”
Nihal Gözenkan	“Kuşku”
Rüş’u Tansu	“Samsun’da”
Ali Osman Atak	“19 Mayıs”
Kazım Nami Duru	“19 Mayıs”
Ahmet Vefa Aray	“19 Mayıs”
Süleyman Ege	“19 Mayıs”

İhsan Hınçer	“19 Mayıs 1919”
Ferit Ragıp Tuncor	“19 Mayıs”
23 Nisan Şiirleri	
Süleyman Bumin	“23 Nisan”
Melâhat Uğurkan	“23 Nisan”, “Bayram”
İ. Hakkı Sunat	“23 Nisan”, “Vali Olsam”, “Egemenlik Ulusun”, “Bizim Bayramımız”
Vasfi Mahir Kocatürk	“23 Nisan”
Ferit Ragıp Tuncor	“23 Nisan”
Nahit Nafiz Edgüer	“23 Nisan”
Emin Recep	“23 Nisan”
Ömer Yalçın	“23 Nisan”
Zeki Ozan	“23 Nisan”
Ekrem Şenozan	“Çocuk Bayramı”
İ. Hakkı Talas	“23 Nisan”
Vehbi Cem Aşkun	“23 Nisan”, “Büyük Gün”, “23 Nisan”
Mehmet İhsan Bulur	“23 Nisan”
H. Vahit Bulut	“Benim Bayramım”
Muzaffer Baranok	“23 Nisan”
Fahrinnisa Elmalı	“23 Nisan”, “23 Nisan Bayramı”
Ahmet Vefa Aray	“23 Nisan”
R. Avni Kaynak	“23 Nisan”
İbrahim Cesur	“23 Nisan”
M. Faruk Gürtunca	“23 Nisan”
Cemal Oğuz Öcal	“23 Nisan”, “23 Nisan Destanı”
Cahit Sıtkı Tarancı	“Bu Sabah Hava Berrak”
Uluğ Turanlıoğlu	“23 Nisan”
Halil Refet Tamışık	“Egemenlik Ulusundur”
Şükrü Enis Regü	“Bayram Mektubu”
Ali Rıza Koç	“Borcum”
A. Vecdi Bingöl	“23 Nisan 1920”
Cumhuriyet Şiirleri	
İ. Hakkı Sunat	“Cumhuriyet”, “29 Ekim”
Nahit Nafiz Edgüer	“Cumhuriyet”
Vasfi Mahir Kocatürk	“Cumhuriyet”
(Şairi belirtilmemiştir.)	“Cumhuriyet”
İ. Hakkı Talas	“Atatürk- Cumhuriyet”, “Cumhuriyet Bayramı”,
Süleyman Bumin	“Cumhuriyet Bayramı”
M. S.	“Cumhuriyet”
Hasan Hüseyin Saygılı	“Hürriyet ve Cumhuriyet”
Vehbi Cem Aşkun	“Kutlu Gün”, “Büyük Gün”, “Cumhuriyet Türküsü”
Sabri Cemil Yalkut	“Cumhuriyetimiz”
Selma Fuat	“29 Ekim”
Ömer Yalçın	“Cumhuriyet Bayramı”
Zeki Özen	“Cumhuriyet”
M. Necati Öngay	“Cumhuriyet’e Övgü”
R. Gökalp Arkın	“Cumhuriyet Ne Demek”
Halil Soyuer	“Cumhuriyet”
H. Turhan Dağlıoğlu	“Cumhuriyet”
(Şairi belirtilmemiştir.)	“Cumhuriyet Anıtı Önünde”
A. Muhtar Kumral	“Cumhuriyet”
Ferit Ragıp Tuncor	“Atatürk Çocukları”, “29 Ekim” “Cumhuriyet Çocuğunun Marşı”
Fahrünnisa Elmalı	“Cumhuriyet Bayramı”
Behçet Kemal Çağlar	“Cumhuriyet Bayramı”
Tahsin Bilengil	“Cumhuriyet Destanı”

Memduh Kaplan	“Cumhuriyet”
İsmail Saraçoğlu	“Cumhuriyet”
Haşim Nezih Okçay	“Cumhuriyet”
Cemal Oğuz Öcal	“Atatürk ve Cumhuriyet”
Hüseyin Avni	“Cumhuriyet”
Uluğ Turanlıoğlu	“Bu Gün”
10 Kasım Şiirleri	
Rakım Çalapala	“Atam”, “Atatürk’ü Anış”
İ. Hakkı Talas	“Yas Günümüz”, “10 Kasım”
R. G. Arkın	“Görmeye Geldim”
İ. Hakkı Sunat	“Saygı Duruşu”
Fethi Tevet	“10 Kasım”
İlhan Demiraslan	“Atatürk”
Neş’e Durgunoğlu	“Ulu Atam’a”
Celâl Sıtkı Gürler	“Atam”
Bedri Gider	“Gözden Boşanan Acı”
Ercüment Uçarı	“Yitik”
Ahmet Tufan Şentürk	“Yürüyelim Arkadaşlar”
Cahit Sıtkı Tarancı	“10 Kasım”
Coşkun Ertepinar	“Kahramanın Ölümü”
M. Faruk Gürtunca	“Nasıl Ağlamayalım”
Yusuf Mardin	“Mucize”
Vasfi Mahir Kocatürk	“İnkılâp Türkümüz”
Bedri Gider	“En Büyük Yas Günümüz”
Fehmi Tuna	“Atam”
Suat Taşer	“Sendedir Atatürk”
Haşim Nezih	“Gazi’ye”
Behçet Kemal Çağlar	“Mezarının Başında”, “İzinde”, Görmeğe Geldim”
Âşık Veysel	“Ağıt”
Sami N. Özerdim	“Bu Kadar Yazabildim”
Zeki Ömer Defne	“Büyük Yas”
İ. Alaeddin Gövsa	“Tavaf”
Nurettin Artam	“Büyük Ata’ya”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Bir Yolcu”, “En Büyük Yas”, “Sen Öldün Ölüm Güzel Demektir”
Edip Ayel	“Dolmabahçe”
Orhan Seyfi Orhon	“Gidiyor”, “Atatürk”
Mithat Cemal Kuntay	“Atatürk’ün Cenazesi”
Şükûfe Nihal	“Atamızın Karşısında”
Hakan Altınar	“Seni Anıyoruz”
Ali Hamdi Özkan	“Ağla Türk Ağla”
Emin Ülgener	“Atam’a”
Muzaffer Baranok	“Atam’a”
Sami Ergun	“Ata’nın Arkasında”
Ekrem Şenozan	“Ata’nın Manevi Huzurunda”
Uluğ Turanlıoğlu	“Atatürk’ü Anış”
Mustafa Şen	“O’na”
Ziya Osman Saba	“O’nsuz”
Halit Fahri Ozansoy	“O’nun Ruhu”
Yerli Malı Şiirleri	
İ. Hakkı Sunat	“Yerli Malı”, “Tutum”, “İndim Para Bindim Para”, “Kumbara”, “Karıncadan Örnek Al”, “Tutumlu ile Cimri”, “Yemişler”
M. Necati Öngay	“Yerli Malı”, “Kumbara”
M. S.	“Artırma ve Yerli Malı Haftası”
Öğrencilerden	“Tutumlu Ol”
Tarık Orhan	“Yerli Malı Haftasında”

İ. Hakkı Talas	“Yerli Malı Kullan”
Aysel Çubukçuoğlu	“Kumbara”
R. Barantel	“Kumbara”
Sabahat Erdal	“Kumbara”
Tahsin Bilengilin	“Yerli Malı Haftası”, “Yerli Malı Ne Demektir”, “Çarşıda Pazarda Yerli Malı Haftası”
Behçet Kemal Çağlar	“Yerli Malı Haftası”
Nahit Edgüer	“Yerli Malı Şarkısı”
Nafiz Suna	“Tutumlu Çocuklar”
Ali Ertan	“Tutum Haftası”
(Şairi belirtilmemiştir.)	“Türk Yemişi Yiyelim”
(Şairi belirtilmemiştir.)	“Kestane”
N. Nafiz Edgüer	“Karpuz”, “Portakal”, “Kavun”, “Elma”, “Üzüm”, “Armut”, “Çilek”

Tablo 76: Hakan Altın- Seçilmiş Milli Şiirler Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.4 İstanbul Üzerine Hazırlananlar

1.5.4.1. Murat Uraz- İstanbul İçin Şiirler

Eser, Fetih’in 500. yıl dönümü sebebiyle Türk Neşriyat Yurdu tarafından basılmıştır. Eserde yer alan yüz şiir Murat Uraz tarafından seçilmiştir. Eser, “İstanbul”, “Sonbahar”, “Yaz”, “İlkbahar”, “Kış”, “Sadabad”, “Haliç”, “Adalar”, “Boğaz”, “Çamlıca”, “Marmara’ya Bakan Anadolu Yakası”, “Üsküdar” ve “Beşiktaş” bölüm başlıklarına ayrılmıştır. Eserde hem eski hem yeni şairlere yer verilmiştir. Elli altı şairin bulunduğu antolojide divan şairlerinden on üç şiiriyle Nedim’in; yeni şiir anlayışını temsil eden şairlerden on bir şiiriyle Yahya Kemal’in daha fazla şiiri bulunmaktadır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur. Hacim sıkıntısı yaşamamak için aynı şaire ait şiirler aynı satırda gösterilmiştir.

MURAT URAZ- İSTANBUL İÇİN ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
		Fatih’in Şiiri
		Sultan Mehmed ve İstanbul
1	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Sultan Mehmed’in Gemileri”, “Gemi İstanbul”
2	Ali Mümtaz	“Fatih”
3	Arif Hikmet Par	“Fatih İstanbul Üstüne Yürüyordu”
4	Mehmet Akif Ersoy	“Fatih Camii”, “Süleymaniye Camii’nde”, “Fatih’te Bayram”, “İstanbul’a Dönüş”
5	Orhan Rıza	“Minare ve Sinan”
6	Nâbi	“İstanbul’un Şerefi Beyanında”
7	Nedim	“İstanbul’un Vafı”, “Sevahilnanesi’nden” bir parça, “Şarkı” (İlkbahar ve Çeragan Vakti), “Şarkı (İstanbul’da Sonbahar), “O rütbe etti bu keskin soğuk zemine eser” mısraıyla başlayan “Şitaiyye”, “İstanbul: Sadabad”, “İyd erişsin bais-i şevk-i cedit

		olsun da gör” mısraıyla başlayan “Şarkı” (Bayramda Sadabad), “Andırır kasr-ı cinan-ı bu dil-i na-şa-de”, “Bir safa bahşedelim gel şu dil-i na-şa-de” mısralarıyla başlayan şarkılar”, “Sadabad Hakkında Kaside”, “Çektirip pek seheri doğruca Sadâbâd’e Doğru”
8	Fenni	“Sevahilname”
9	Tevfik Fikret	“Sis”
10	Yahya Kemal Beyatlı	“Hâyal Şehri”, “Bir Tepeden”, “Bir Başka Tepeden”, “Siste Söyleniş”, “Erenköyünde Bahar”, “Eylül Sonu”, “Mahurdan Gazel”; “Şen şarkıların durduğu bir lâhze kenarda” mısraıyla başlayan “Şarkı”; “Gece”, “İstinye”, “Üsküdar Vafında Gazel”
11	Nimet Leylâ Özcan	“İstanbul ve Akşam”
12	Orhan Veli Kanık	“İstanbul’u Dinliyorum”, “Galata Köprüsü”, “Kapalıçarşı”
13	Sumru Tunç	“Bakır Köyünde”
14	Cevdet Kudret Solok	“Yedikulede Akşam”
15	Fiske	“Balıklara Dair”
16	Tevfik Tanyolaç	“Rüzgârın Arkasından”
17	Baki Süha Ediboğlu	“İstanbul’u Dün Dolaştım”
18	Şükrü Enis Regü	“Yıllardan Sonra”
19	Sıtkı Akozan	“Küllüknamedir”
20	Âşık Ömer	“Destan”
21	Fazıl Ahmet Aykaç	“Yazın”, “Kış Gelirken”
22	Esmâ Han Hasan	“İstanbul’da Yaz”
23	A. Rıza Ergüven	“Bir Yaz Sonu Mektubu”
24	Hüseyin Siret Özsever	“Adadan Dönerken”, “Boğaziçi Notları”
25	Sürûri	“İstanbul’da Kış”
26	Enderunlu Fazıl	“Erdi eyyamı-i şîta oldu cihan berfe garik” mısraıyla başlayan “Berfiye”; “Nevbahar erdi safa mevsimindir”, “Ayn on dördü oldu, seyre çık, sahn-ı gülistane”, “Bir şüha dıçar oldu gönül semt-i Bebel’te” mısralarıyla başlayan şarkılar; “Teşrikiye’ den”
27	Halit Fahri Ozansoy	“Bugünkü Sadabad”, “Eyüp Sırtlarında”
28	Orhan Seyfi Orhun	“Sadabad”
29	Mehmet Mesih	“Sadabad ve Nedim”
30	Behçet Kemal Çağlar	“Haliçte Akşam”, “Kalamış Koyunda Bir Gece”
31	Turgut Tönüç	“Eyüp’ten Geçerken”
32	Recaizade Ekrem	“Şûûn Âleme Karşı”
33	Mustafa Reşit	“Ada’dan gitti seninle bütün ezvak u safa” mısraıyla başlayan “Şarkı”
34	Tahsin Nahid	“Dinle”, “Serabı Müstakbel”
35	M. Rüştü	“Büyük Adada”
36	Faik Ali Ozansoy	“Mehtap”
37	Ali Hadi	“Afet gibi sardıkça bütün yâdını gamlar” mısraıyla başlayan “Şarkı”
38	Ahmet Refik	“Şen Adalar”
39	Nevzade Atayi	“Hamse’sinden”
40	Nabi Z. Nâzım	“Anadolu Hisarında Bir Mezarlık”
41	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Yalılar”, “Göksu”, “İshakağa Çeşmesi”, “Çamlıcadaki Çınar”, “Karacaahmet”
42	Mithat Cemal Kuntay	“Boğaziçi”
43	Sıtkı Akozan	“Boğaz’da Mehtap”
44	Necip Fazıl Kısakürek	“Grafika”
45	Yusuf Mardin	“Göksuda”, “Boş Yalı”, “Sarıyer’de Akşam”, “Hisar’da”, “Sarıyer Seni Bekler”
46	Edip Ayel	“Bebek”
47	H. Şinasi Önel	“Boğaziçi Köyleri”
48	S. Kemalî Söylemezoğlu	“Boğaz’da Bir Seyahat”

49	Cezmi Tahir Berklin	“Boğaziçi”
50	Adnan Birgen	“Bebek’te Akşam”
51	Abdülhak Hayri	“Çamlıca Akşamlarında”
52	Necibe Kızılay	“Çamlıcada Mehtap”
53	Sadi Usal	“Çamlıcadan”
54	Sabih Alaçam	“Ayrılık”
55	S. E. Siyavuşgil	“Bağdat Caddesinde Öğle”
56	Rahmi	“Beşiktaş”

Tablo 77: Murat Uraz- İstanbul İçin Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.4.2. A. Ferhan Oğuzkan- İstanbul Şiirleri Antolojisi

Varlık yayınları içerisinde 1953 yılında çıkan eser A. Ferhan Oğuzkan tarafından derlenen şiirlerden oluşmaktadır. Eser, Abdülhâk Hamit’in “Merkad-ı Fatih Ziyaret” şiiriyle başladıktan sonra, “Divan Şairlerinde İstanbul”, “Fetih ve Fatih Üzerine Şiirler”, “İstanbul Sevgisi ve Özlemi”, “İstanbul’un Semtleri”, “İstanbul’un Renkleri ve İnsanları” ve “Yahya Kemal’de İstanbul” bölüm başlıklarına ayrılmıştır. Eserde Yahya Kemal’e özel bir bölüm açılmıştır. Yahya Kemal’den sonra en çok şiiri bulunan şair dört şiiriyle eski şairlerden Nedim; dört şiiriyle yeni şairlerden Fazıl Hüsnü Dağlarca’dır. Eserin arka kapağına yazılan tanıtım yazısında dil farkı meselesi olduğu için Yahya Kemal hariç eski şairlerden ziyade yeni şairlerin güzel şiirlerine yer verdikleri belirtilmiştir.

Esere yazılan “Birkaç Söz” başlıklı kısa yazıda, İstanbul Fethi’nin 500. yıldönümünde okuyuculara derli toplu bir eser vermek amacıyla İstanbul ve fetih üzerine yazılmış eski ve yeni şiirlerin derlendiği ifade edilmiştir (Oğuzkan, 1953, s. 2).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur. Şairlerin birden fazla bölüm başlığında şiirleri bulunduğu için şair sayısı tabloda gösterilmemiştir.

A. FERHAN OĞUZKAN- İSTANBUL ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ	
Giriş	
Abdülhak Hamid	“Merkad-ı Fatih’i Ziyaret”
Divan Şairlerinde İstanbul	
Nedim	“İstanbul Kasidesi’nden”, “Yine bezm-i çemene lâle fütüzân geldi”, “Vasf-ı hüsn ü behçeti bir vech ile gelmez dile”, “Andırır Kasr-ı Cinânı bu dil-i nâ- şâda” mısralarıyla başlayan şarkılar
Nef’i	“Mahşer olmuş sahn-ı Kâğıthane dünya bundadır” mısraıyla başlayan gazel
Nabi	“Hayriyye’den” bir parça
Baki, Nabi, Şeyhülislam Yahya, Nedim, Fazıl, Nergisi, Cemali, Taşlıcalı Yahya, Sami, Vehbi	Beyitler
Fetih ve Fatih Üzerine Şiirler	

Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Fatih’in Gemileri”, “Sancaktar”, “Fetih Aydınlığı”, “Ağaran İstanbul”
Arif Hikmet Par	“Mehmet Bir Tepenin Üzerinde”, “Bizans Göründü Karşıdan”, “Otağı Humayun Geliyor”, “Selam Size”
Mustafa Şerif Onaran	“Bizans’ın Çevresinde Fetih Gecesi”
Oğuz Kazım Atok	“Ulubatlı Hasan”
İbrahim Minnetoğlu	“Mehmet”
İstanbul Sevgisi ve Özlemi	
Ziya Osman Saba	“İstanbul”
Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bir Gün İcadiye’de”
Orhan Veli	“İstanbul’u Dinliyorum”
Oktay Rıfat	“İstanbul Türküsü”
Mustafa Şerif Onaran	“İstanbul’u Düşündüm”
Şinasi Özdenoğlu	“Ben Bir Köyde Gözlerim İstanbul’da”
Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Pul Pul”
Adnan Bulak	“İstanbul İçin”
Filiz Eren	“İstanbul”
İstanbul’ un Semtleri	
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Göksu”
Cemal Yeşil	“İki Rubai”
Yusuf Mardin	“Beykoz’da”, “Sarıyer’de Akşam”
Sabri Esat Siyavuşgil	“Haliç Uyaniyor”, “Bağdat Caddesinde Öğle”, “Aksaray’da Akşam”
Cevdet Kudret Solok	“Halıcın Mavnaı”, “Yedikule’de Akşam”
Orhan Veli	“Galata Köprüsü”, “Kapalı Çarşı”
Behçet Kemal Çağlar	“Boğaz’ da Sabah”
Baki Süha Ediboğlu	“İstanbul’u Dün Dolaştım”
Behçet Necatigil	“Barbaros Meydanı I- II”
İlhan Demiraslan	“Tophane Şiiri”, “Sirkeci Rıhtımı”, “Çemberlitaş Şiiri”
M. Sunullah Arısoy	“Eyüp”
Zeki Kuruca	“Üsküdar’ da”
İstanbul’ un Renkleri ve İnsanları	
Hüseyin Siret	“Boğaziçi Notları”
Mithat Cemal	“Eski Boğaziçi”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Boğaziçi Şarkısı”
Orhan Veli	“İstanbul Türküsü”, “Yaşamak”
Ziya Osman Saba	“Garip İstanbul’unun Türküsü”
Bedri Rahmi Eyüboğlu	“İstanbul’un Çeşmeleri”
Cahit Külebi	“İstanbul”
Oktay Rıfat	“Hayatımı Düşündüm”
Sabahattin Kudret	“Bir Vapurdan Çıkarken Şiir”
Salâhaddin Batu	“İstanbul”, “Süleymaniye”
Şükrü Kurgan	“İstanbul’un Sesleri”
Ziya Kaya	“İstanbul’un Limanı”
Turgut Uyar	“Yasin Efendi”
Özdemir Asaf	“Boğaz Gezintisi”
Şükrü Enis Sagu	“İstanbul”
Halit Tanyeli	“Tedaî”
Orhan M. Arıburnu	“Üsküdar’ın İmamı”
İlhan Geçer	“Bir Şehrin Geceyarısı”
Mahmut Kuru	“İstanbul’u Yadırgama”
Halil Soyuer	“İstanbul Türküsü”
Turhan Oğuzkan	“Birlikte Geçen Yaz”, “Sonbahar”
Osman Atilla	“Bu Şehr-i İstanbul’dur”
Nuzhet Erman	“İstanbul Camiileri”
Sabih Şendil	“İstanbul Şehrinde Kış”

Özker Yaşın	“İstanbul Renkler İçinde”
Yahya Kemal’de İstanbul	
	“Yeniçeri’ ye Gazel”, “O şuh ağlar bugün kasr-ı Şerfâbâd’ a geldikçe”, “Gördüm ol meh düşuna bir şal atıp lâhurdan” mısralarıyla başlayan gazeller, “Çubuklu’dan Gazel”, “Üsküdar Vasfında Gazel”, “Gece”, “Geçmiş Yaz”, “Bedriye Mısralar”, “Erenköyünde Bahar”, “Bir Tepeden”, “Bir Başka Tepeden”, “İstinye”, “Hayalşehir”, “Siste Söyleyiş”, “Üsküdar’ın Dost Işıkları”, “Hüzün ve Hatıra”

Tablo 78: A. Ferhan Oğuzkan- İstanbul Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.4.3. Feyzi Halıcı - İstanbul ve Fetih Şiirleri

Feyzi Halıcı tarafından hazırlanan eser 1953 yılında basılmıştır. Nedim’in dörtlüğü ile başlayan antolojide Yahya Kemal’den itibaren İstanbul ve Fetih üzerine yazılan şiirlerden örnekler sunulmaktadır. Eserde elli şair ve elli dokuz şiir vardır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FEYZİ HALICI - İSTANBUL VE FETİH ŞİİRLERİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Nedim	“Bu şehir-i Stanbül ki bi misl-û bahâdır” mısraıyla başlayan kasideden ilk iki beyit
2	Yahya Kemal Beyatlı	“Bir Başka Tepeden”, “Siste Söyleniş”, “Rübaî”, “İstanbul’u Alan Yeniçeriye Gazel”
3	Necmettin Halil	“Boğaz Rüyası”
4	Cemal Yeşil	“Boğaz Rüyası”
5	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Eski İstanbul”, “Fetih Aydınlığı”, “Kaybolan Yeniçeri”
6	Arif Nihat Asya	“Kubbeler”
7	Cahit Sıtkı Tarancı	“Bahar Sarhoşluğu”
8	Orhan Veli	“İstanbul’u Dinliyorum”
9	Ziya Osman Saba	“İstanbul”
10	Cahit Külebi	“İstanbul”
11	Baki Süha Ediboğlu	“Eylül Düşünceleri”
12	Osman Atilla	“Bu Şehir-i Stanbül’ dur”
13	Kemal Or	“İstanbul”
14	Nurettin Özdemir	“Kapı”
15	Halil Soyuer	“İstanbul Türküsü”
16	İlhan Geçer	“Deniz Hasreti”
17	Raci Damacı	“Altı Süngü”
18	İbrahim Minnetoğlu	“İstanbul Gravürleri”, “İstanbul Fethi’nden”
19	Nijad Tahsin Alper	“Rüya”
20	Ömer Lütfü Özün	“Yedi Uçan Daire”
21	Güngör Öztolan	“İstanbul’a Rübaî”
22	M. Nedim Kuru	“Bu Şehir”
23	Abdülhak Hamit Tarhan	“Merkad-ı Fatih-i Ziyaret”
24	Behçet Kemal Çağlar	“Fatih Mehmed’e Kendi Mısralarile”, “Battal Bizans Yolunda”
25	Mithat Cemal Kuntay	“Fatih’e”
26	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Fetih Rüyası”

27	Edip Ayel	“Fetih”
28	Halûk Nihat Pepeyi	“Bizans Ağlıyor”
29	Mustafa Şerif Onaran	“Yol Ortasında Bir Çınar”
30	Gökhan Evliyaoğlu	“İstanbul’un Fetih Destanı’ndan”
31	Arif Hikmet Par	“İstanbul Fetih Destanı”
32	Azmi Güleç	“Fetih Sabahı”
33	Muzaffer Uyguner	“Fatih’in Kır Atı”
34	Levent N. Esmer	“Evvel Zamanda Bir Bizans Varmış”
35	Nahit Gökçöl	“Fatih Mehmet’e”
36	Mustafa Necati Karaer	“İstanbul Kapılarında”
37	Dündar Akünel	“İstanbul’a Girerken”
38	Yahya Benekay	“Konstantiniyye’nin İstanbul Oluşu I- II- III”
39	Jülide Gülizar Ergüven	“Zeynebime Şiirler”
40	Mehmet Turan	“Ulubatlı”
41	Mehmet Salihoğlu	“Fatih Türküsü”
42	Abdullah Rıza Ergüven	“Surlar Önünde Fatih”
43	İbrahim Tekelioğlu	“53 ncü Gün”
44	Ali Fuat Azgur	“Fetih Sabahında”
45	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Fetih Sabahında”
46	Mehmet Zeki Akdağ	“İstanbul Surları Konuştu”
47	Doğan Ergeneli	“Bir Varmış”
48	Melâhat Sezener	“İstanbul’un Fethi”
49	Ali Püsküllüoğlu	“Bir Ateş Gecesi”
50	Feyzi Halıcı	“Battal Gazi’ye Şiir”

Tablo 79: Feyzi Halıcı - İstanbul ve Fetih Şiirleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.5. Çocuk, Öğretmen ve Okul Üzerine Hazırlananlar

1.5.5.1. Ali Rıdvan Unar- Mektep Şiirleri Antolojisi

Ali Rıdvan Unar tarafından hazırlanan eser 1954 yılında Yeni Tarih Dünyası yayınları arasında yayımlanmıştır. Eserin iç kapağında “Şiirler ve nesir parçaları Maarif Vekâleti’nin Hayat Bilgisi müfredat programına göre hazırlanmıştır.” (Unar, 1954) yazılı bir not yer almaktadır. Eserde nesir ve nazım parçaları arka arkaya verilmiştir. On üç tane nesir, yirmi bir tane nazım bulunmaktadır.

Eserde yer alan düzyazı ve şiirlere daha kolay ulaşabilmek adına nazım ve nesir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ALİ RIDVAN UNAR- MEKTEP ŞİİRLERİ ANTOLOJİSİ			
Eser Adı	Türü	Eser Adı	Türü
“Okula Dönüş”	Nesir	“Sabah”	Nesir
“Teneffüs”	Nazım	“Akşam”	Nazım
“İzmir Yolunda”	Nazım	“Kümes Hayvanları”	Nesir
“Cumhuriyet Bayramı”	Nesir	“Vücut Sağlığı”	Nesir
“29 Ekim”	Nazım	“Sivrisinek”	Nazım
“923 de Ankara”	Nazım	“Yerli Mallar ve Tutumluluk”	Nesir
“Bayrak”	Nazım	“Vapur”	Nazım
“Evimiz”	Nesir	“Vatan”	Nazım
“Anne”	Nazım	“Bayrak”	Nazım
“Büyük Baba”	Nazım	“Kedi”	Nesir
“Son Bahar”	Nazım	“Yurdum”	Nazım
“Rüzgârlar, Bulut, Yağmur”	Nesir	“Çiftçi”	Nazım
“İhtiyar Ağaç”	Nazım	“İlkbahar”	Nazım
“Yeni Yıl”	Nesir	“Küçük Çınar”	Nesir
“Kış”	Nazım	“Türk Filosu Akdenizde”	Nazım
“Kar”	Nazım	“Yavuz”	Nazım
“Gece- Gündüz”	Nesir	“Tatile Başlarken”	Nesir

Tablo 80: Ali Rıdvan Unar- Mektep Şiirleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.5.2. Ferit Ragıp Tuncor -En Güzel Çocuk Şiirleri

Ferit Ragıp Tuncor tarafından hazırlanan eser 1958 yılında basılmıştır. Hayat Bilgisi derslerine yardımcı olmak üzere hazırlanan eserde yirmi üç şair ve otuz sekiz şiir yer almaktadır. En geniş alan Hasan Âli Yücel’e ayrılmıştır.

Ferit Ragıp Tuncor yazdığı ön sözde, esere seçtiği şiirler için, küçük bir demet olmasına rağmen en uygun, en ahenkli ve en güzel şiirleri seçmeye gayret ettiğini belirtir (Tuncor, 1958, s. 3).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FERİT RAGİP TUNCOR -EN GÜZEL ÇOCUK ŞİİRLERİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Rıfat Necdet Evrimer	“Kitap Sevgisi”
2	Ali Osman Atak	“Okulumuz”
3	Mehmet Necati Öngay	“Arkadaş Sevgisi”, “Ana Sevgisi”
4	İsmail Hikmet Ertaylan	“Yaprak”
5	Hasan Âli Yücel	“Bayrağım”, “Kotra”, “Arı”, “Ders”, “Deniz”, “Ekmek”
6	Cevdet Demiray	“Cumhuriyet Bayramı”
7	Zeki Tunaboğlu	“Topçular”, “Kızılay”, “Tatil”
8	Vasfi Mahir Kocatürk	“Uçak”
9	Ramazan Gökalp Arkın	“Görmeğe Geldim”, “19 Mayıs”
10	Sabri Cemil Yalkut	“İğnenin Türküsü”, “Köylünün Türküsü”
11	Ahmet Muhtar Ataman	“Gül”
12	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Yolculuk”
13	Ali Ulvi Elöve	“On İki Ay”
14	Yusuf Ziya Ortaç	“İlkbahar”, “Yaz”, “Kış”
15	Halil Bedi Yönetken	“Ankara Marşı”
16	Galip Naşit Arı	“Yuvasız Kuş”, “Tavşan”, “Göl”
17	Osman Atilla	“Gelincik”
18	Ahmet Cevat Emre	“Gemici Şarkısı”
19	Namık Edip	“Köyümüz”
20	Mehmet Faruk Gürtunca	“23 Nisan”
21	Celâl Sıtkı Gürler	“Yağmur”
22	Vehbi Cem Aşkun	“Sağlık Öğüdü”
23	Orhan Seyfi Orhon	“Sabah”, “Öğle”

Tablo 81: Ferit Ragıp Tuncor-En Güzel Çocuk Şiirleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.5.3. İbrahim Tekelioğlu- Çocuk Şiirleri

İbrahim Tekelioğlu tarafından hazırlanan eser 1960 yılında basılmıştır. Eserin iç kapağında “Küçük dostlarım, bu eseri sizlere armağan ediyorum” yazılı bir ifade vardır. Eserde yetmiş iki şair ve yüz otuz dokuz şiir yer almaktadır. En geniş alan Orhan Veli Kanık’a ayrılmıştır. Şairlerin biyografilerine yer verildikten sonra şiirlerinden örnekler sunulmuştur.

Tekelioğlu, eseri oluştururken karamsar ve sanat değeri düşük olan şiirleri mümkün olduğu kadar almadığını, düşünce bakımından faydalı olmasını istediğini, çocukların sevebileceği ve psikolojilerine iyi geleceğine inandığı şiirleri seçtiğini ifade eder (Tekelioğlu, 1960, s. 6).

Tekelioğlu, esere yazdığı ön sözde, sanat ve estetik eğitiminin küçük yaşta başlaması gerektiğine inandığını, Türk edebiyatında ise bu türün yeteri kadar üzerinde durulmadığını belirtir. Tanzimat döneminde başlayan fabl ve çevirileriyle yavaş yavaş yazılmaya başlanan çocuk şiirlerinin asıl olarak Tevfik Fikret, İbrahim Alâeddin Gövsa,

Ali Ulvi Elöve'nin eserleriyle şekillendiğini ifade eder. Çocuk şiirleri gibi çocuk edebiyatının da cılız kaldığını, Varlık Çocuk Klasikleri ve Doğan Kardeş Yayınlarının çabalarıyla bazı gelişmelerin yaşandığını, Masal alanındaki gelişmelerde ise Nazi Tekel ve Eflatun Cem Güney'in büyük katkıları olduğunu söyler (Tekelioğlu, 1960, s. 5).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

İBRAHİM TEKELİOĞLU- ÇOCUK ŞİİRLERİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Tevfik Fikret	"Papatya", "Marangoz"
2	Mehmet Emin Yurdakul	"Örs Başında", "Fener"
3	Mehmet Âkif Ersoy	"Küfe'den"
4	Ziya Gökalp	"Kurt ile Ayı", "Türk Hanımı"
5	Ali Ulvi Elöve	"Rüya", "Yürüyüş Marşı", "Sabah"
6	Celal Sahir Erozan	"O Geliyor"
7	Ömer Seyfettin	"Bahar Rüzgârı"
8	Aka Gündüz	"Ben Neyim", "Deve"
9	İbrahim Alâeddin Gövsa	"Anne Sevgisi", "Çiftçinin Öğüdü"
10	Orhan Seyfi Orhon	"Sabah", "Vezir ile Babası"
11	M. Fuat Köprülü	"Değirmenci"
12	Ruşen Esref Ünaydın	"Eşref Dayı"
13	Yusuf Ziya Ortaç	"Evim", "Kış"
14	Ali Mümtaz Aralot	"Vazo"
15	Faruk Nafiz Çamlıbel	"Atatürk", "Zafer Türküsü"
16	Emin Recep	"Elma Ağaçları", "Küçük Fidan"
17	Kemalettin Kâmi Kamu	"Akdeniz'den", "Babacığım"
18	Ahmet Kutsi Tecer	"Kış Düşünceleri", "Orda Bir Köy Var Uzakta"
19	Halide Nusret Zorlutuna	"Gazi'nin Başı"
20	Orhan Şaik Gökyay	"Bu Vatan Kimin?"
21	Necmettin Halil Onan	"Bir Yolcuya"
22	Zeki Ömer Defne	"Bahçelerde Kış Şarkısı"
23	Mehmet Faruk Gürtunca	"Gece Şarkısı", "23 Nisan Geliyor"
24	Ömer Bedrettin Uşaklı	"Deniz Hasreti"
25	Selahattin Batu	"Yaprak", "Sultanahmet'te Öğle"
26	Necip Fazıl Kısakürek	"Anneciğim", "İstasyon"
27	İlhami Bekir Tez	"Orman", "İnsan"
28	Sabri Esat Siyavuşgil	"Odalar ve Sofalar"
29	Cevdet Kudret	"Çocukluk"
30	Asaf Halet Çelebi	"Doğduğum Evin Penceresi"
31	Behçet Kemal Çağlar	"Mevsimler", "Bursa Düşü", "Anadolu"
32	Yaşar Nabi Nayır	"Devrim Çocuklarına"
33	Ahmet Muhip Dıranas	"Elif", "Var- Yok", "Step"
34	Ziya Osman Saba	"Açık Pencere", "Gökyüzü"
35	Cahit Sıtkı Tarancı	"Değirmen", "Tren", "Bu Sabah Hava Berrak", "Yürek", "Robenson"
36	Oğuz Kâzım Atok	"Bakkalımız"
37	Bedri Rahmi Eyüboğlu	"Pul- Pul", "Oğlum Mehmede Ağlarımızı Takdim Ederim", "Bir Yaz Gecesi"
38	Celal Sılay	"Sual"
39	Sabahattin Teoman	"Odam"
40	Orhan Veli Kanık	"Masal", "Bayram", "Ağacım", "Gemilerim", "Uyku", "Gölgem", "Kırk Yıllık Sirke", "Eşegin Yemi"

41	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Çıktık İstanbul Düzüne”, “Ağır Hasta”, “Mehmetcik”, “Mustafa Kemal”, “Nasihat”
42	M. Necati Öngay	“Çocuk ve Bahar”, “Göksu”
43	Baki Süha Ediboğlu	“Akdeniz”, “Çengelköy’ün Üstündeki Bulut”
44	Ahmet Altımsek	“Çocukluk”
45	M. Gündüz Göktürk	“23 Nisan”, “Yarın Güzel Olacak”
46	Behçet Necatigil	“Çocuklar”, “Yıldızlarda Uyku”, “Resim”
47	Cahit Saffet Irgat	“Bir Çocuk Konuşuyor”
48	Cahit Külebi	“Atatürk”, “Tokad’a Doğru”, “Köy Öğretmenleri”, “Farenin Ölümü”
49	Hasan Şimşek	“Açar Açmaz”, “Memleketim”
50	Orhon M. Arıburnu	“Macuncu Mustafa”, “Düşmek”
51	Salâh Bırsel	“Hacivat’ın Evi”
52	Ceyhun Atuf Kansu	“Arılar”, “Sakarya Meydan Muharebesi’nden”
53	Muvaffak Sami Onat	“Kelimeler ve Çocukluğum”, “Dem Olur Ki”
54	Halim Yağcıoğlu	“Bir Vatan Parçası”
55	Sabahattin Kudret Aksal	“Baca”, “Pencere”, “Bir Resimde Atatürk”
56	Rüşti Onur	“Şükret Allah’a Çocuğum”
57	Arif Hikmet Par	“Öğünç”
58	Necati Cumalı	“Akdeniz”, “Serçe”
59	Osman Atilla	“Yağmur Yağıyor”, “Gelincik”
60	Mehmet Salihoğlu	“Ağacın Derdi”
61	Turhan Oğuzkan	“Ağaç”
62	Şükrü Enis Regü	“Neden Eskimiyor”, “Okul Dönüşü”, “Bebek I- II”, “Balıklar”
63	Özdemir Asaf	“Biz”, “Masa”
64	Mahmut Kuru	“Paralel Uygu”
65	M. Sunullah Arısoy	“Bir Serçe Kuşu”
66	Necdet Evliyagil	“Anne”
67	Ferit Ragıp Tuncor	“Ders Yılına Girerken”, “Horoz”
68	İlhan Demiraslan	“Deli Çiçek”, “Gece”, “Atatürk”
69	Sumru Tung	“Çocukluğum”
70	İbrahim Tekelioğlu	“Vatan”, “Akasyanın Dili”
71	Özker Yaşın	“Seni Görmedik Ama”, “Üçkenlerden”, “Kıbrısta Bayrak”
72	Yalçın Dai	“Mutlu Çağrı”, “Ağa Fıstık”

Tablo 82: İbrahim Tekelioğlu- Çocuk Şiirleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.5.4. Şükrü Enis Regü - Şiir Bahçesi: Çocuklar İçin Atatürk, Memleket, Tabiat ve Aile Şiirleri

Şükrü Enis Regü tarafından hazırlanan eser 1958 yılında Doğan Kardeş yayınları arasında basılmıştır. Eser, “Atatürk Şiirleri”, “Memleket Şiirleri”, “Tabiat Şiirleri” ve “Aile Şiirleri” bölümlerine ayrılmıştır. Toplamda 51 şair ve 115 şiir yer almaktadır. Şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Resimleri hazırlayan kişi Selma Emiroğlu’dur.

Eserin arka kapağında çocuklar için yazılan şiirlerin çoğu kez sanat değeri taşımayan, öylesine yazılmış şiirler olduğunu ancak çocuğa verilecek şiirlerin çocuğun dil gelişimine ve zevkine hitap eden nitelikli eserler olması gerektiği ifade edilmiştir. Şiirler seçilirken

de sanat değeri taşıyan şiirlerin seçilmeye çalışıldığı belirtilmiştir (Regü, 1958). Antolojideki şair ve şiir adları Tablo 83’de gösterilmiştir.

ŞÜKRÜ ENİS REGÜ - ŞİİR BAHÇESİ: ÇOCUKLAR İÇİN ATATÜRK, MEMLEKET, TABİAT VE AİLE ŞİİRLERİ	
Şair Adı	Şiir Adı
İlhan Demiraslan	“Atatürk”
Ümit Yaşar Oğuzcan	“Mustafa Kemal’i Düşünüyorum”
Cahit Sıtkı Tarancı	“10 Kasım”, “İstiklal Marşını Dinlerken”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“O Baş”
Ceyhun Atuf Kansu	“Atatürk İlkokulu”
Cahit Külebi	“Mustafa Kemal”
Ziya Osman Saba	“O’nsuz”
Özker Yaşın	“Atatürk’e”, “Vatan Rüzgârlarla Dalgalandı”
Behçet Necatigil	“Atatürk”
Adnan Bulak	“Ağıt”
Yüksel Erkekli	“Atatürk’ün Öğrencilere Mektubu”
Orhan Seyfi Orhon	“Gidiyor”
Halim Yağcıoğlu	“Mustafa Kemaller Tükenmez”, “10 Kasım”
Şükrü Enis Regü	“Atatürk’ün Sesi”
Tarık Orhan	“Atatürk’ün Beyaz Vapuru”
Behçet Kemal Çağlar	“Asırlarca”
Nedim Çapman	“Bir Bahar Günü”
Hasan Şimşek	“Atatürk’e”
Celal Sahir Erozan	“O Geliyor”
Sabih Şendil	“Mustafa Kemal”
Memleket Şiirleri	
Yahya Kemal Beyatlı	“Akıncılar”, “Mohaç Türküsü”, “Barbaros”
Yusuf Ziya Ortaç	“Gemiciler”
Necmettin Halil Onan	“Bir Yolcuya”
Ömer Bedrettin Uşaklı	“Deniz Hasreti”, “Tahtacı Güzelleri”, “Efe’nin Bayramı”, “Anadolu Hasreti”, “Başaklar Arasında”
Kemalettin Kamu	“Akdeniz’den”
Dadaloğlu	“Eller Bizimdir”
Koroğlu	“Selâm Olsun”
Öksüz Dede	“Yol Yol Olmuş”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Yeşile Hasret”
Özker Yaşın	“Akdeniz”
Hasan Şimşek	“Türkiye”, “Bu Diyar”
Bedri Gider	“Türkiye’nin Türküsü”, “Her Şeyde Vatan”
İlhan Geçer	“Türkiyem Uyaniyor”
Başaran	“Sana Dair”
Ahmet Kutsi Tecer	“Orda Bir Köy Var Uzakta”, “Ahmet Kutsi Tecer”
Tarık Orhan	“Yurdum”
M. Tecirlioğlu	“Sivas Kiliminde Sivaslı Kızlar”
Ceyhun Atuf Kansu	“Bor’da Bir Öğle”
Sabih Şendil	“Türkiye”
Behçet Kemal Çağlar	“Tarsus’un Çağlayanı”
Karamustafaoğlu	“Yurdumun Mavi Dağları”
Coşkun Ertepinar	“Şebinkarahisar”
Ziya Osman Saba	“İstanbul”
Orhan Veli Kanık	“Kapalıçarşı”, “İstanbul’u Dinliyorum”
Oktay Rıfat	“İstanbul Şiiri’nden”
Baki Süha Ediboğlu	“İstanbul’u Dün Dolaştım”
Tabiat Şiirleri	

Tevfik Fikret	“Siyah Bacı”, “Papatya”, “Kuşlarla”
İlhami Bekir Tez	“Yaz”
Şükrü Enis Regü	“Yaz Bitiyor”, “Bizim Köy”, “Kar Yağmış”, “Elma Ağacı”
Cahit Sıtkı Tarancı	“Sabah Duası”, “Bu Sabah Hava Berrak”, “Var”, “Bahar Geliyor”
Cahit Külebi	“Sonbahar Geliyor”, “Zerdali Ağacı”, “Küçük Çeşme”
Nedim Çapman	“Su Kuşları”, “Fakat Sanmayın Ki Tasam Var”
Ömer Bedrettin Uşaklı	“İrmakta Akşam”
Ahmet Kutsi Tecer	“Kır Uykusu”
Ziya Osman Saba	“Bu Sakin Öğle Vakti”, “Sabah”
Yusuf Ziya Ortaç	“İlkbahar”
Behçet Necatigil	“Kır Şarkısı”
Hasan Şimşek	“Ferahlık”
Mustafa Necati Öngay	“Baharın Güzelliği”, “Çocuk ve Bahar”
G. Ozansoy	“Bağbozumu”
Aile Şiirleri	
Ziya Osman Saba	“Aile”, “Bir Yer Düşünüyorum”, “Herkesin Evi İçin”, “İyi İnsanlar”, “Patik Yap, Kunduracı”
Yusuf Ziya Ortaç	“Evin”
Şükrü Enis Regü	“Doğum Günü”, “Bayram Mektubu”, “Her Sabah”, “Bebek”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Melek”
İbrahim Alâeddin Gövsa	“Anne Sevgisi”
Ahmet Kutsi Tecer	“Anneler”
Cevdet Kudret Solok	“Çocukluk”
Cahit Sıtkı Tarancı	“Sıla”
Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Rahatlık”
Ceyhun Atuf Kansu	“Bir Çocuk Bahçesinde”
Diğer Şiirler	
Ziya Gökalp	“Ala Geyik”
Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Türkülerimiz”
Şükrü Enis Regü	“Ağaçlar”, “Dolaşsan”
Oktay Rıfat	“Kırlangıç”, “Uludağ Sokak Satıcıları”, “Hayranlık”
Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Bir Gök Verdin Ki”
Kemalettin Kamu	“Gurbet”
Cahit Sıtkı Tarancı	“Tren”

Tablo 83: Şükrü Enis Regü - Şiir Bahçesi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.5.5. Memet Fuat- Çocuklar İçin Şiirler

Memet Fuat tarafından hazırlanan eser 1968 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1996 yılında yapılan üçüncü baskıdır. Eserde on üç şair ve yüz on yedi şiir yer almaktadır.

Memet Fuat, “Birkaç Söz” başlıklı giriş yazısında aslında Fazıl Hüsnü Dağlarca dışındaki şairlerin şiirlerini büyüklere yazdığını ancak çocukların da bunlardan kendilerine göre bambaşka anlamlar çıkaracağını düşündüğü için bu şiirleri seçtiğini belirtir (Fuat, 1996, s. 7). Antolojideki örneklerin, şairlerin en iyi şiirleri olmadığını, çocuklara da bir şey diyebileceğini düşündüğü için seçtiğini ifade eder. Fuat’a göre büyüklerin zihinlerinde

oluşan çağrışımlar küçüklerde yoktur. Çocuklar şiirlerin içinde geçen yargılamaları, siyasal iğnelemeleri ve ince alayları anlamayacaklar bundan dolayı da şiirler dil, anlatı, şiir çerçevesini aşmayacak ve asıl güzelliklerinde kalacaktır (Fuat, 1996, s. 188).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MEMET FUAT- ÇOCUKLAR İÇİN ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Oktay Rifat- Orhan Veli	“Kuş ve Bulut”
2	Nâzım Hikmet	“Dörtmala Gelip Uzak Asya’dan”, “Japon Balıkçısı”, “Kızçocuğu”
3	Asaf Hâlet Çelebi	“İnsanlar”, “Şehir”, “Tahtadan Yaptığım Adam”, “Şefkat”, “Şamandıra Baba”, “Kedi”
4	Cahit Sıtkı Tarancı	“Robenson”, “Öyle Dalmışım ki”, “Çocukluk”, “Müjde”
5	Ziya Osman Saba	“Çocuk Güllüşleri”, “İyi İnsanlar”, “Patik Yap, Kunduracı”, “Bir Yer Düşünüyorum”, “Çocuklar Bakıyorlar”
6	Rıfat Ilgaz	“Oğlum”, “Uyusun da Büyüsün!”, “Çocuklarım”
7	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Hele Bir Başlasın”, “Oğlum Mehmede”, “Bir Yaz Geçti”, “Taze Taze”, “7 Tane Erik Ağacı”, “Pul Pul”
8	Orhan Veli	“Gemliğe Doğru”, “Deniz”, “Asfalt Üzerine Şiirler”, “Agacım”, “Saka Kuşu”, “Robenson”, “Rüya”, “İnsanlar”, “Bayram”, “Gözlerim”, “Harbe Giden”, “Ne Kadar Güzel”, “Gemilerim”, “Kızılıcak”, “Bir İş Var”, “Kapalı Çarşı”, “Deli Eder İnsanı”, “Pırpırlı Şiir”, “Gün Olur”, “Dalgacı Mahmut”, “İçerde”
9	Oktay Rifat	“Şükür”, “Hayranlık”, “Yıldızlar”, “Ekmek ve Yıldızlar”, “İskele”, “Manzara”, “Vazife”, “Uçaklar”, “Su Gibi Geçen Günler”, “Nanoc’un Çocukluk Resmi”, “Pencere”, “Ölümsüz”, “Köşe Başım”
10	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Gökane”, “Korkuluk Üstüne İki Şiir”, “Turgut”, “Aysel’in Geldiği Günler”, “Ağaçlarım”, “Komşumuzun Kumrusu”, “Koyunlarla Çoban Çocuklar”, “Toprak Kız Masalı”, “Bitkilerin Oyunu”, “Anneme Verdiğim Söz”, “Dağla Kuş”, “Acıkmak”, “Besinler”, “Gezi”, “Çocuk Kuş”, “Rahatlık”
11	Melih Cevdet Anday	“Serçe”, “Ağaçların Yukardaki Yaprakları”, “Ellerimiz Gibi”, “Bir Misafirliğe”, “Alışamadım”, “Gökyüzü Haritası”, “Bir İlkbahar Şiirine Başlangıç”, “Tohum”, “Düzenli Dünya”, “Bu Gelen Gün”, “Bize Bağlı”
12	Behçet Necatigil	“Yıldızlara Uyku”, “Mavi Işık”, “Yıldızlar”, “Ekmek Kırıntıları”, “Dörtlü Yonca”, “Evcik”, “Tahta, Kürsü, Çocuklar”, “Çocuklar”, “Fıkra”, “Yeni Yıla Girerken”, “Üç Turunçlar”, “Duman”, “Hesaplar”, “Korku”
13	Cahit Külebi	“Hikâye”, “Uçak Yolculuğu”, “Mehmet Ali”, “Mehmet Ali’nin Beşiği Sallanıyor”, “İşte Şu Gördüğüm Deniz”, “Özgürlük”, “Yağmur”, “Otobüs”, “Rüzgâr”, “Sonbahar Geliyor”, “Çocuklar”, “Kuşun Hikâyesi”, “Zerdali Ağacı”, “Farenin Ölümü”

Tablo 84: Memet Fuat- Çocuklar İçin Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.5.6. İbrahim Zeki Burdurlu - Öğretmen Şairler Antolojisi

İbrahim Zeki Burdurlu tarafından hazırlanan eser 1966 yılında basılmıştır. Eserde 90 öğretmen şaire ve 266 şiire yer verilmiştir. Eserde bulunan öğretmen şairlerin biyografileri ve eserleri hakkında kısaca durulmuştur. Şairler doğum tarihlerine göre sıralanmıştır.

Kendisi de öğretmen olan İbrahim Zeki Burdurlu esere yazdığı ön sözde sayıca hayli kabarık olan öğretmen şairlerin, şiire gönülden bağlı iken bu kutlu mesleği de bir arada yürütmelerinden onur duyduğunu ifade eder. Burdurlu'ya göre, özellikle Tanzimat edebiyatından sonra başarılı olan pek çok şairin eğitim ve öğretim hayatında da önemli başarılarla imza atmaları tesadüf değildir. Burdurlu, bu anlayışla oluşturulan antolojisinin de bir ilk olduğunu belirtir (Burdurlu, 1966, s. 3).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

İBRAHİM ZEKİ BURDURLU - ÖĞRETMEN ŞAİRLER ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Recaizade Mahmut Ekrem	“Ah Nijad”, “Şevki Yok”, “Terennüm”
2	Muallim Naci	“Köylü Kızların Şarkısı”, “Şarkı”
3	Süleyman Nesib	“Elhân-ı İltifât”
4	Tevfik Fikret	“Millet Şarkısı”, “Halûk’un Vedâi”, “Öksüz”
5	İsmail Safa	“Şarkı”, “Şarkı”
6	Ali Ekrem Bolayır	“Sancak”
7	Ali Ulvi Elöve	“Okul Şarkısı”, “Şarkı”
8	Ahmet Haşim	“Ağaç”, “Bir Günün Sonunda Arzu”, “Bahçe”
9	Ali Canip Yöntem	“Çocuk ve Mandolin”, “Yaz Görüşleri”, “Sokak Feneri”
10	İbrahim Alâeddin Gövsa	“Siperden Mektup”, “Anne Sevgisi”, “Bugünün Çocuklarına”
11	Mehmet Behçet Yazar	“Peri Bacaları”
12	Fuat Köprülü	“Akıncı Köprüleri”
13	Orhan Seyfi Orhon	“O Beyaz Bir Kuştu”, “Veda”, “Düşünce”
14	Halit Fahri Ozansoy	“Beyaz Gece”, “Bir Saat Çalar”, “Akisler”, “Hangi”
15	Salih Zeki Aktay	“Roma Kızları”, “Aya Mâniler”, “Nemflerin Duası”
16	Namdar Rahmi Karatay	“Geçti Bor’un Pazarı”
17	Şûkufe Nihâl	“Küçük Kuşum”, “Mermer Kapı”, “Son Hatıra”
18	Hasan Âli Yücel	“Atatürk”, “Bayrağım”
19	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Kış Bahçeleri”, “Aşk İlâhileri”, “Gazi Söylüyor”, “Gurbet”
20	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Gül”, “Ömrün Sahibi”, “Bülbül”, “Mavi, Maviydi Gökyüzü”
21	Ahmet Kutsi Tecer	“Halay Çeken Kızlar”, “Deniz”, “Şimal Rüzgârları”, “Nerdesin?”
22	Halide Nusret Zorlutuna	“Niyaz”, “İnsanlar”, “Yine O, Daima O!..”
23	Suat Salih Asral	“Küçük Şeyler”, “Yeşil”, “Bile Bile”
24	Necmettin Halil Onan	“Akşamlar Tekin Değildir”, “Mâzide Hâtıralar”, “Günlerim”
25	Orhan Şaik Gökyay	“Sitem”, “Hey Ne Şirindir Bu Dünya”, “Bu Vatan Kimin?”
26	Cezmi Tahir Berkün	“Boğaziçi”, “Hayat ve Hakikat”, “Bir Turna Kanadında”
27	Zeki Ömer Defne	“Ziller Çalacak”, “Stop Lambaları”, “Bu Hasretlik Böyledir”, “İlgaz”

28	Haşim Nezihi Okay	“Kızıma”, “Yaz Öğlesi”
29	Arif Nihat Asya	“Rübailer”, “Affi Umumi”, “Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor”
30	Mehmet Faruk Gürtunca	“Efeler”, “Anadolu”
31	Selahattin Batu	“Rambrant İçin”, “Aşk Hali”, “Bu Rüzgârsı Gök”, “Aç Çocuklar”, “O Büyük Kuşlar”
32	Sabri Esat Siyavuşgil	“Odalar ve Sofalar”, “Haliç Uyanıyor”, “Yolculuk”, “Küçük Gemi”
33	İ. Hilmi Soykut	“Daûssıla”, “Yük”, “Şarkılar’dan”
34	Zeki Tunaboğlu	“Sapanca’ya Gidelim”
35	Ferit Ragıp Tuncor	“Sevgi Şiirleri”, “Yalnız Seninle Güzel”, “Kitap”
36	Cevdet Kudret Solok	“Çocukluk”, “Gece Yarısı”
37	Vasfi Mahir Kocatürk	“Özleyiş”, “Şairin Ölümü”, “Yollarda Soneler”
38	Behçet Kemal Çağlar	“Asırlarca”, “Bali Adasında Akşam Töreni”, “Değirmene İstida”, “Gündüze Övgü”
39	Ebed Mahir Yalnız	“Ayrılık Düşünceleri”, “Esmer Üstüne”, “Ayrıdır”
40	Vehbi Cem Aşkun	“Bir Günün Hâtırası”, “Mevlâna”, “Sensiz Bahar”
41	Yekta Yenal	“Hemşerim”, “Merdiven”, “İzmir Başkalaşmış”
42	Nahit Nafiz Edgüer	“Kış ve Yılmaz”, “Yıldızlar”, “Koşma”, “Atatürk”, “Afyon’dan İzmir’e”
43	Basri Gocul	“Savaş”, “Söyleme”
44	Macit Aray	“Efes Türküsü”, “Ege’ye Hasret”, “Güz ve Ayrılık”, “Doğu’da Kış”
45	Rıza Apak	“Batı Kokusu”, “O Günlerden Kalan”, “Şundan Bundan”
46	Rıza Polat Akkoyunlu	“Bilir”, “Güneyde Bahar”, “Bende Kalan Mektuplar”
47	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Paramparça”, “Müjde”, “Sitem”, “Türküler Dolusu”, “Bir Dilim Deniz”
48	Coşkun Ertepinar	“Ağlayan Ağaç”, “Selâm”, “Evimiz Adımız Üstüne”, “Dostların En Hayırlısı Diyor Ki”
49	Cahit Tanyol	“Tutsam Ellerini”, “Böyle Değildi”, “Özlem”, “Çağrışım”
50	Mehmet Necati Öngay	“Güzeller Üstüne”, “Tılsım”, “Hürriyet Ağacı”
51	Ahmet Altımsek	“Son Şarkı”, “Bir Şarkıda Buluşmak”, “Kazanmak Seni”
52	Oğuz Tansel	“Mayku”
53	İsmet Kür	“Yorgunluk”, “Çaresizlik”, “Dünya Adlı Oyuncak”
54	Behçet Necatigil	“Tempora Mutantur”, “Kaçmalar”, “Atatürk”, “Çevre”, “Dışarda”, “Yersiz”
55	Cahit Külebi	“Tokat’a Doğru”, “Bizim Dağlar”, “Yeşeren Otlar”, “Hikâye”, “Çürüyen Otlar”
56	Vehbi Ediboğlu	“Davet”, “Bir Hikâye”, “Esef”
57	İskender Cenap Ege	“Bu Sabahlar”, “Efe Türküleri”Bozkır Üstüne”
58	İlhan Berk	“Balad”, “Defne”, “Sunu”, “Sonnet”
59	Nahit Ulvi Akgün	“Çare”, “Öncesi”, “Kuruntu”, “Biz”, “Seviyle”
60	Halim Yağcıoğlu	“İzmir Üstüne”, “İlk Pırıltı”, “Mustafa Kemaller Tükenmez”, “O Kimsesiz Çiçekler”
61	Ahmet Köksal	“İlk Aşk”, “Sivas Kilimi”
62	Arif Hikmet Par	“Mustafa Kemal’in Neşesi”, “Şairlerden Bahara”, “Öğünç”
63	Halit Tanyeli	“Hasbihal”, “Otuz Yıl”
64	Fahri Ersavaş	“Yolculuk”, “Mes’uduz”
65	M. Kemal Yılmaz	“Göçükten”, “Bizim Oğlan”, “Ak Olmuşuz Hep”, “Zafer”
66	Adnan Ardağı	“Çocuk Saçları”, “Bitiş Düdüğü”, “Ölüm Çiçeklerinin Ardında”, “Erdek 1963”
67	Rıza Beşer	“Türkü Söyledikten Sonra”
68	İbrahim Zeki Burdurlu	“Suç Bende”, “Kesirikli İdris”, “Bir Moru Var İzmir’in”, “İzmir İçmişim”, “Sığamıyorum”
69	Selâhattin Ertürk	“Bayrak”, “Vatan Sevgisi”, “Türkiye’m”
70	Turhan Oğuzkan	“İstanbul ve Sonbahar”, “Dalgın Ağaç”, “Mayıs Akşamı”
71	Etem Ütük	“Kara Tren”

72	Osman Bolulu	“Küçük Yaşantı”, “Mutlu Sır”, “Tutsak Kişi”
73	Nimet Leyla Uzcan	“Şarkılarım”, “En Ateş Renklisinden En Mavi Renklisine Kadar”
74	Kemal Or	“Bizler de”, “Dost”, “Hür Adam”
75	S. Kemal Karaalioglu	“Ne”, “Senden Doğar”, “Ya Bu Sevgili”, “Yine Böyle”, “Ümit Çılgılığı”
76	Mehmet Başaran	“Kuyudaki”, “Eksilmeyen”
77	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Konya’da”, “Kışlada Bahar”, “Binbirinci Gece”
78	Talip Apaydın	“Nutuk”, “20 Şubat 1963”
79	Ahmet Yüzendağ	“Kınalı Kuşum”, “Unutulmuşlar Köyü”, “Rüzgâr”
80	Mesut Tarcan	“Güney”, “Her Kapı Önünde Bir Gül”, “Aylayı Anlatın”, “10 Kasım”
81	Cevdet Atmaca	“Orda”, “Yalnız de ki”, “Deniz Şarkıları”, “İncecik Yüzündeki”, “Siz Nerdeydiniz?”
82	Faruk Çağlayan	“Türkiye Destanı’ndan”
83	Kemal Fedai Coşkun	“Bir Yolcuya”
84	Tahsin Saraç	“Geçkin Bir Kızdan Geceye”, “Bir Ölümsüz Yalnızlığa Şimdi”, “Güçlü Ölüm”, “Kırkikindi”
85	Coşkun Gökçay	“Eşim Olacak Kızım Bilirim”
86	Özbek İncebayraktar	“Ankara”, “Mustafa Kemal’i Dinliyorum”, “Tenha Çiçek”, “Ben Mustafa Kemal’im”
87	H. Zekai Yigitler	“Ellerimin Karanlığı”, “Ak Kentin Öğretmeni Gülsu”
88	Türkân Ateş	“Ben Sevilmeden de Sevebilirim”, “Karamsar”, “Tanrım”, “Dönüş”
89	İlhami Binici	“Nöbetçi”, “Keder”, “Gelecektin”
90	Ayla Şekercioğlu	“Hooop”, “O Sen”

Tablo 85: İbrahim Zeki Burdurlu - Öğretmen Şairler Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.6. Dinî Şiirler

1.5.6.1. Fevziye Abdullah Tansel- Tanzimat Devri Edebiyatı’nda Dinî Şiirler

Fevziye Abdullah Tansel tarafından hazırlanan eser 1962 yılında basılmıştır. Eserde on dört şair bulunmaktadır. Doğum tarihlerine göre sıralanan şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Antolojide on sekiz şiiri ve beyitleriyle en geniş alan Muallim Naci’ye ayrılmıştır.

Eser ön söz, şairlerin şiirleri, şiirlerin alındığı eser ya da mecmuaları göstermek için notlar bölümü, Lügatçe, İndeks, İlk Mısralarına Göre İndeks bölümlerinden oluşmaktadır. Fevziye Abdullah Tansel esere yazdığı ön sözde, sanıldığı gibi Tanzimat şairlerinin Garb’ın etkisi ile dinden uzaklaşmadığını aksine bu dönemde dinî şiirlerin içeriğini zenginleştirdiklerini ifade eder. O’na göre şairler Tanrı’nın gücü ve büyüklüğü karşısında duydukları hayranlığı ve aşkı, Kur’ân-ı Kerim’in zengin ve derin fikirleri içine almasını ilham kaynağı olarak görmüş ve bu heyecanla sadece alışık olunan nazım biçimleriyle değil Batı edebiyatından öğrendikleri nazım biçimleriyle de dinî şiirler kaleme

almışlardır. Tansel bu değişimi göstermek adına böyle bir antoloji oluşturduğunu belirtir (Tansel, 1962, s. 12).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FEVZİYE ABDULLAH TANSEL- TANZİMAT DEVRİ EDEBİYATI'NDA DİNİ ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ziya Paşa	“Belâ-yî masivâyâ mübtelâyım”, “Yâ Resûl’al’lâh” mısralarıyla başlayan Naat-ı Şerifler; “Bu kârgâh-ı sun aceb ders-hânedir”, “İnsâna sadâkat yakışır görse de ikrah” mısralarıyla başlayan Terkib-i Bentler
2	Şinasî	“Değil mi Tanrı’nın ihsânı akl ü kalb ü lisan” mısraıyla başlayan tahmid; “Hak Teâlâ azamet âleminin pâdişehi” mısraıyla başlayan “Münacaat”; “Kâinâtı yaradan, Hz. Hakk’azze ve cell” mısraıyla başlayan “İlahî”; “Ey adl-i ilâhî meded ey adl-i ilâhî” mısraıyla başlayan “Tevekkül”; “Cenab-ı Kibriya el- hak sezavar-ı ibadettir” mısraıyla başlayan “Tehlîl”; Beyit ve müfredler
3	Leskofçalı Gâlib	“Andalib-i Ravzaî hubb-i Resûl-i ekrem’im”, “Hurşiddir ey necm-i ezel, zıll-ı kesîfin” mısralarıyla başlayan kıtalar
4	Hersekli Ârif Hikmet	“Hudâyâ her gümânî sen bilirsin” mısraıyla başlayan tezarrü; “Der-vasf-ı Mevlid’ün Nebî”
5	Mehmed Memduh Fâik	“Min Sûre’t-üt Tâhâ”, “Min Sûre’t-ül Feth”, “Min Sûre’t-üt Tevbe”
6	Namık Kemal	“Dâğ-ı derûn-ı aşk olalı şu’le-i bâr-ı Hakk”, “Nam-ı Ahmed nüsha-i icad-ı Bî’smillâhtır” mısralarıyla başlayan gazeller; “Ma’rifet Hakk’ın eceli-i lütû-ı Sübhânî’sidir” mısraıyla başlayan kıt’a
7	Recaîzâde Mahmut Ekrem	“Bir harfîni manzûme-i bî-gâye-i sun”, “Medet ey kilk-i feyz-kâr medet” mısralarıyla başlayan tevhidler; “Fâtîha-i kelâm, Takdis-i Rabb’il enâm”, “Güneştir şîr-ü hikmet... zerreyim ben” mısralarıyla başlayan ilahiler; “Arş’a düşmekten muallâ sâye-i ulviyyetin”, “Lüknet-zidâ-yi nâtika nâm-i Muhammedî” mısralarıyla başlayan kıtalar; “Önce Hallâk-i cihandan korkmalı” matlaı
8	Muallim Nâcî	“Allâh ki mücid-i cihandır” mısraıyla başlayan Tevhit; “İlâhî, cihan âferîn zu’l celâl’im” mısraıyla başlayan münacaat; “Öldürme ey avâlimin Allâhu Ekber’i” mısraıyla başlayan “Tazarrü”; “Dest-i i’câzında izhâr ettiği ayat ile”, “Arz-ı tâ’zim eylemez mî âlem-i imkân”, “Habîb-i hâlik-i eflak sensin Yâ Resûl-al’lâh” mısralarıyla başlayan naat-ı şerifler; “Hâtıra-i Bedr-i Kübra”, “İtiraf-ı Vicdanî”, “Baktım olmuş pür-kevâkib âsmân”, “Maksadın tahsîl-i itmi’ nân ise” mısralarıyla başlayan kıtalar; “Amr-ü b. Maâddî Kerb Hakkında”, “Lamartine’den”, “Franz Hikemiyât-ı Meşhûresi”nden bir parça, “Şehsuvâr-i arsa-î pehnâ-yi irfandır Ali” mısraıyla başlayan Methiye; Rubai, Beyit ve Mısralar, “Mûsâ b. Eb’il Gâzân’dan”, “Zât’ün Nitâkayn’dan”
9	Abdülhak Hâmid Tarhan	“Makber’den” bir parça, “Ölü’den”, “Arzî’lerden”, “Rûhlar’dan”, “İlhan’dan”, “İlhâm-ı Vatan’dan”, “Dîgergün’dan”, “Bir Vâize Bir Mev’ize’den”, “Ey dergeh-i cümlelerin penâhı” mısraıyla başlayan “Münacaat”
10	Mahmud Celaleddin Paşa	“Ey fâhr-i rûsûl, ümmetine eşfaksın”, “Yâ rab, sıfat-î vahdet’i Sen’sin hâiz” mısralarıyla başlayan rubailer; Mısra’lar

11	Nigâr Hanım	“İbret”, “Ey ilâh-î kâinat, ey masdar-î sun’-î kemâl” mısraıyla başlayan Münacaat; “Ey lütfu ‘azîm Zu’l celâlim” mısraıyla başlayan Vecd; Naat
12	Makbule Leman	“Münacaat”, “Subh-ı Saâdet”
13	İsmail Safâ	“İliyyûn’e –yahut- Zemîn’e Bir Nazar”, “Kâinat”, “Yâ Muhammed”, “Kitâb’ul’lâh”, “Na’t”, “Âh Mekke”, “Uhrevî Bir Kıta”
14	Abdulhalim Memduh	“Bû kevn-ü mekân hep Sana âit, Sana râcî” mısraıyla başlayan “Tevhit”

Tablo 86: F. Abdullah Tansel- Tanzimat Devri Edebiyatı’nda Dinî Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.6.2. Fevziye Abdullah Tansel- Servet-i Fünun ve Son Devir Edebiyatı Dinî Şiirler

Fevziye Abdullah Tansel tarafından hazırlanan eser 1962 yılında basılmıştır. Eser ön söz, notlar, lügâtçe, indeks ve şiirlerin ilk mısralarına göre indeks bölümlerinden oluşmaktadır. Ön söz bölümünde dönemi gösterebilmek adına şairler ve bazı şiirler üzerinde durulmuştur. Eserde otuz iki şair vardır. En geniş alan yirmi dört şiiriyle Mehmet Âkif Ersoy’a ayrılmıştır.

Fevziye Abdullah Tansel, Batı etkisiyle değişen şiir anlayışının dinî şiirler üzerindeki etkisini gösterebilmek adına Tanzimat dönemiyle başladığı seriye bu eserle devam etmiştir. Esere yazdığı ön sözde Tanzimat edebiyatında yavaş yavaş başlayan değişimin bu dönemde hızlandığını, Servet-i Fünûn şairlerinin divan tertip etmediklerini, yeni nazım biçimleriyle, yeni mevzuları; kulağa hitap eden kafiyeyle yazdıklarını, şiirlerine yeni başlıklar koyduklarını belirtir (Tansel, 1962, s. 9). Aynı zamanda divan edebiyatında kasidelerin bilhassa nesib bölümlerinde yer alan ramazan ve bayram, Kadir Gecesi gibi kavramların Servet-i Fünun şairlerinde -özellikle 1908’den sonra- sembolik bir değer olarak işlendiğini, milli edebiyat döneminde ise Mehmed Emin Yurdakul ve onun anlayışıyla yazan şairlerin dinî değerleri, millî değerlerle bütünleştirerek verdiklerini örneklerle açıklar (Tansel, 1962, s. 12).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FEVZİYE ABDULLAH TANSEL- SERVET-İ FÜNUN VE SON DEVİR EDEBİYATI DİNİ ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Ali Ekrem Bolayır	“Hakkın zuhuru, Kudret-i Hakkın zuhurudur” mısraıyla başlayan “Münacaat”; “Hak ve Kan”, “Askerin Tevhidi”, “Türk Askeri’nden”
2	Tevfik Fikret	“Kamîs-i Yûsuf”, “Sabah Ezanında”, “Ramazan”
3	Mehmed Emin Yurdakul	“Kur’ân-ı Ker’im”, “Ya Gazi Ol Ya Şehid’den”, “Cenge Giderken”, “İrkımın Türküsü’nden”, “Duâ’dan”, “Zafer Yolunda’dan”, “Ey Türk Uyan”dan parçalar, “Aç Bağrını Biz Geldik’ten”
4	Abdullah Cevdet	“İkinci Tehlîl-i Tevhîd-Âmîz”den
5	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Kaside-i Kadr’iye”den, “Dervişlik özüne hâkim olmaktır” mısraıyla başlayan “Nefes”
6	Cenab Şahabeddin	“Kaynıyor ellerimde zahm-i zünub”, “Sen misin, Hâlık’ım o sönmez ateş” mısralarıyla başlayan münacaatlar; “Varsın Sen ilâhî, yine varsın, yine varsın...” mısraıyla başlayan “Tevhit”
7	Tokadizâde Şekib	“Herşeyde zahir âsâr-ı vahdet” mısraıyla başlayan “Vahdet”
8	Mehmed Akif Ersoy	“Durmayalım”, “Kocakarı ile Ömer”, “Ezanlar, <i>Hakk’ın Sesleri</i> ’nden”, “Pek Hazin Bir Mevlid Gecesi”, “Fâtih Kürsüsünde’den”, “ <i>Hâtıralar</i> ’dan”, “ <i>Âsım</i> ’dan”, “İstiklâl Marşı’ndan”, “Mevlid-in Nebî, “Bir Gece”, “Şehidler Âbidesi İçin”, “Huzeyfe’t-ül ‘Adevi der ki Harb-i Yermûk” mısraıyla başlayan “Vahdet”; “Gece”, “Hicrân”, “Secde”, “Hicrân”, “Yeis Yok”, “Leylâ”, “Azimden Sonra Tevekkül”, “Ramazan”, “Mevlid”, “Bayram”, “Kurban Bayramı”, “Ordunun Duâsı”
9	Ziya Gökalp	“Din”, “Din ile İlim”, “Benim gönlüm kış günü aç”, “Bir okum ki yoktur yayım” mısralarıyla başlayan ilahiler; “Mevlid Duâsı”, “Köylü Şiirleri: I- Oruç, II- Ezan, III-Namaz, IV-Zekât, V-Bayram”, “Asker Duâsı”
10	Fâik Ali	“Secdelerim”
11	Yahya Kemal Beyatlı	“Ezân-ı Muhammedî”, “İstanbul’u Fetheden Yeniçeri’ye Gazel”, “Süleymâniye’de Bayram Sabahı”, “O Taraf”, “Atik Valde’den İnlen Sokakta”, “Koca Mustâpaşa”, “İsmâil Dede’nin Kâinatı”, “Bir zümre O’dur Hâlık-i mutlak” dediler”, İksiri içenler ezeli sagârdan” mısralarıyla başlayan rubailer
12	Midhat Cemal Kuntay	“Bir Ezan Sesi”
13	Aka Gündüz	“Ezan Vakitleri”
14	Emin Bülend Serdaroğlu	“Ma’bedler”, “Hâcer ve İsmâil”
15	İbrahim Alâeddin	“Âdem”
16	Fuad Köprülü	“ <i>Türk’ün Duâsı</i> ”ndan, “Hâmûn-ı gamda sanma ki cûyâ-yı vahdetiz” mısraıyla başlayan “Gazel”
17	Orhan Seyfi Orhon	“Duâ”, “Birlik”
18	Halid Fahri Ozansoy	“Bir Kandil Akşamıydı”
19	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Hamd-ü Senâ”
20	Enis Behiç Koryürek	“Der- Beyân-ı Vahdet ve Sırr-ı İntikâl”, “Vâridat-ı Süleyman’dan”
21	Yusuf Ziya Ortaç	“Şâirin Duâsı”
22	Şükûfe Nihâl Başar	“Son Duâ”
23	Halide Nusret Zorlutuna	“Yâ İlahî”
24	Edib Ayel	“Tanrı”
25	Arif Nihad Asya	“Duâ”
26	Azmi Güleç	“Dünyada saadet dolu bir yer arayan” mısraıyla başlayan “Rubai”
27	Ziya Osman Saba	“İyilik”
28	Cahid Sıdkı Tarancı	“Allâh’ı Ararken”
29	Feyzi Halıcı	“Mübârek Ramazan”

30	Bekir Sıdkı Erdoğan	“Gariplik tuttu boynumdan” mısraıyla başlayan “İlahi”
31	Ömer Rasih Öztürkmen	“XCVI”
32	Nijad Tahsin Alper	“Eyüb’te Duâ”

Tablo 87: F. Abdullah Tansel- Servet-i Fünun ve Son Devir Edebiyatı Dinî Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.6.3. Abdullah Öztemiz Hacitahiroğlu- Türk Edebiyatında Dinî ve Ahlaki Şiirler

Abdullah Öztemiz Hacitahiroğlu tarafından hazırlanan eser 1963 yılında basılmıştır. Eserde yüz sekiz şair yer almaktadır. Divan edebiyatında Şeyh Galip ve Yenişehirli Avnibey’in; halk edebiyatında Yunus Emre’nin; yeni Türk edebiyatında Fazıl Hüsni Dağlarca’nın daha fazla şiiri bulunmaktadır. Antolojide yer alan şairler bilinen doğum tarihlerine göre sıralanmış, şairlerin sadece doğum- ölüm tarihleri belirtilmiştir. Hacitahiroğlu, eserde yer verdiği şair ve şiirleri daha çok kendi beğenilerine göre seçtiğini belirterek, ilerleyen zamanlarda bu anlayışla oluşturulan daha geniş kapsamlı antolojilerin olmasını diler (Hacitahiroğlu, 1963, s. 6-7).

Hacitahiroğlu esere yazdığı ön sözde, İslam mistisizmden kısaca bahsettikten sonra Türk şiirinin Divan şiiri, Saz şiiri, Tekke şiiri ve Avrupaî şiir olarak dört bölümde incelendiğini belirtir. Dinî ve ahlaki şiirin her bölümde farklı şekil, ölçü ve biçimlerde karşımıza çıkmasına karşın Avrupaî ve saz şiirinde bu anlayışla daha az şiir yazılırken, Divan şiirinde ve Tekke şiirinde bu anlayışla pek çok şiir yazıldığını açıklar (Hacitahiroğlu, 1963, s. 6-7).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ABDULLAH ÖZTEMİZ HACİTAHİROĞLU- TÜRK EDEBİYATINDA DİNÎ VE AHLAKİ ŞİİRLER		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Şeyyat Hamza	“Nice ecelden kaçuben” mısraıyla başlayan “İlahi”
2	Yunus Emre	“Yâ Rab ne ola hâlim”, “Acep bu benim canım” mısralarıyla başlayan münâcâtlar; “Dağlar ile taşlar ile”, “Can û gönülden seversen” mısralarıyla başlayan ilahiler
3	Âşık Paşa	“Her kim bana ayyar ise” mısraıyla başlayan “İlahi”
4	Said Emre	“Hudavendâ kulun hükmüne ferman” mısraıyla başlayan “Münâcaat”
5	I.Sultan Murad Han Gazi	“Âb-ı rûy-i Habib ekrem için” mısraıyla başlayan “Duâ
6	Süleyman Çelebi	“Hudayâ ben kulundan müptelâ yok” mısraıyla başlayan “Münâcaat”
7	Hacı Bayram-ı Velî	“Çalabım bir şar yaratmış”, “Noldu bu gömlüm noldu bu gönlüm” mısralarıyla başlayan ilâhiler
8	Emir Sultan	“Gerçek âşıklara sala denildi” mısraıyla başlayan “İlahi”
9	Eşrefoğlu Abdullah Rûmi	“Aşkın odu ciğerimi” mısraıyla başlayan “İlahi”
10	Zeyneb Hanım	“Keşf et nikabını yeri göğü münevver et” mısraıyla başlayan “Gazel”

11	II. Sultan Fatih Muhammed Han Gazi	“İmtisâl-i <<cahidû fillâh>> oluptur” mısraıyla başlayan “Gazel”
12	II. Sultan Bayezid Han	“Câna cefâ kıl ya vefa” mısraıyla başlayan “İlahi”
13	Azerî İbrahim Çelebi	“Dilerse gözümü giryân eden dost” mısraıyla başlayan “İlahi”
14	Fuzuli	“Kaside Der Na’t-ı Hazreti Nebevi”
15	Fevrî	“Kendi mikdârından ey dil herkesi âlâ gözet” mısraıyla başlayan “Gazel”
16	Bâki	“Fermân-ı âşka can iledir inkiyadımız” mısraıyla başlayan “Gazel”
17	Nizamoğlu Seyyid Seyfullah	“Mevlâm ver aşkını bana” mısraıyla başlayan “İlahi”
18	Rûhî Bağdadî	“Sanma ey hâce ki senden zer ü sim isterler” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Mehd-i Çâr-yâr-ı Güzîn”
19	Hâkani	“Hilye”den bir parça
20	Aziz Mahmud Hüdayi	“Açıldı çün bezm-i elest” mısraıyla başlayan “İlahi”
21	Azmizade Hâletî	“Ya Rab beni bu sen hâbdan bîdâr et” mısraıyla başlayan “Rubai”
22	Nef’î	“Ukde-i serrişte-i raz-ı nihânîdir sözüm” mısraıyla başlayan “Naat”
23	I. Sultan Ahmed Han	“Nola tâcım gibi başımda götürsem dâim” mısraıyla başlayan “Kıta”; “Dil hanesi pür- nûr olur” mısraıyla başlayan “İlahi”
24	Fehim	“Ya Rab beni koma miyân-ı yahta” mısraıyla başlayan “Rubai”
25	Askerî	“... lâhûtta nasût iline” mısraıyla başlayan “İlahi”
26	Gaybî	“Gönül peymânesinden âşk şarabın” mısraıyla başlayan “Murabba”
27	Nâilî-i Kadim	“Fîrâşım seng-i hârâ pûşîşim şevk-i kitâd olsun” mısraıyla başlayan “Müseddes”; “Şehd-i visalden hazer eyle sekim isen” mısraıyla başlayan “Gazel”
28	Niyâzî Mısırî	“Zulmet-i hicrinde bîdâr olmuşum ya Rab medet” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Uyan gafletten ey naim” mısraıyla başlayan “İlahi”
29	Nâbî	“Sakin terk-i edebten kûy-i mahbub-i Hudadır bu” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Bu gülsitanda benimçün ne gül ne şebnem var” mısraıyla başlayan “Tahmis”
30	Nazîm	“Rah-i âşkında bisabr ü şekîbim ya Resulallah” mısraıyla başlayan “Naat”
31	II. Sultan Mustafa Han	“Allah-ı rabb ü lâyezâl” mısraıyla başlayan “İlahi”
32	Neşâtî	“Şevkiz ki dem-i bülbül- i şeydada nihanız” mısraıyla başlayan “Gazel”
33	Erzurumlu İbrahim Hakkı	“Hakk şerleri hayr eyler” mısraıyla başlayan “Muhammes”
34	Nüzûlî	“Yeter uçtun havalarda” mısraıyla başlayan “İlahi”
35	III. Sultan Ahmed Han	“Hücum-u ceş-i gamdan bana bir kehf-ül aman olmaz” mısraıyla başlayan “Gazel”
36	Şeyh Galib	“Ervah ki tuhfe-i Hudadır” mısraıyla başlayan “Naat-ı Şerif”; “Ey padişeh-i murâd bahş-i fuâd” mısraıyla başlayan “Rubai”; “Ben bilmez idim gizli ayan hep sen imişsin” mısraıyla başlayan “Kıta”
37	Enderunlu Fazıl	“Ol gedayım ki ne mâl ü ne dâhi câhım var” mısraıyla başlayan “Gazel”
38	Zekâyî	“Gârik-i bahri isyanım” mısraıyla başlayan “Naat”
39	Kuddûsi	“Ey rahmeti bol padişah” mısraıyla başlayan “Münâcât”
40	Dertli	“Vakti mürûr eder harab ehlinin” mısraıyla başlayan “Koşma”
41	Keçecizade İzzet	“Meşhûrdur ki fisk ile olmaz cihan ile harab” mısraıyla başlayan “Gazel”
42	Leylâ Hanım	“Alil-i derd-i isyâne devasın ya Resûlallah” mısraıyla başlayan “Naat”
43	Erzurumlu Emrah	“Ben bu şeydalığı gülzar içinde” mısraıyla başlayan “Koşma”

44	Seyrânî	“Hâk yoluna gidenlerin” mısraıyla başlayan “Nefes”
45	Kâzım Paşa	“Zâlimler el urup hep şemşîr-i canrübaya” mısraıyla başlayan “Mersiye”
46	Osman Şems	“Düşeli zülfü hamından dile sevdâ sevdâ” mısraıyla başlayan “Gazel”
47	Noksânî	“Boş yere gamlanma divane gönül” mısraıyla başlayan “Koşma”
48	Şinasi	“Hak teâlâ azamet âleminin pâdişehi” mısraıyla başlayan “Münâcaat”
49	Adile Sultan	“Hak yoluna can verdiler” mısraıyla başlayan “İlahî”
50	Ziya Paşa	“Belâ-yı mâsivaya mübtelâyım ya Resûlallah” mısraıyla başlayan “Naat-ı Şerif”
51	Yenişehirli Avni Bey	“Nûr-i dür serâsın ki mezâhirde nihansın” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Ey şâh ki şefkat iddia eylersen”, “Mecnûn ki lâ ilâhe illâ der idi” mısraıyla başlayan rubâiler
52	Diyarbakirli Said Paşa	“Sen usandırma eli el de usandırmaz seni” mısraıyla başlayan “Muhammes”
53	Balıkesirli	“Mürşidim, göster yolum cânana yol ver varayım” mısraıyla başlayan “Murabba”
54	Muallim Naci	“Bahar feyz-i yâre ermedim rengin hazânîdir” mısraıyla başlayan “Naat”
55	Muallim Cudî	“Ey sen ki benden evvel idin âşina bana” mısraıyla başlayan “Münâcaat”
56	Abdülhak Hâmit Tarhan	“Allahsın ey ilâhî âlem” mısraıyla başlayan “Tehlîl”
57	Ferit Kam	“Kıtalar”
58	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Harab Mabed”
59	Mehmet Emin Yurdakul	“Biliniz Ki Ey Gaddarlar”, “Cenge Giderken”
60	Tevfik Fikret	“Sabah Ezanında”
61	Mehmed Âkif	“Gece”, “Bir Gece”, “Hicran”, “Şehidler Abidesi İçin”
62	Sâmîh Rif’at	“Elbet yücelir arş-ı berinden sâyen” mısraıyla başlayan “Rubai”
63	Tokâdîzade Şekîp	“Semâvî bir nasibimdir hidâyet, tutmadım bir yol” mısraıyla başlayan “Naat”
64	Ziya Gökalp	“Tevhid”
65	Yahya Kemal Beyatlı	“Atik Valde’den İn en Sokakta”, “Koca Mustâpaşa”, “Süleymaniye’de Bayram Sabahı”, “İsmail Dede’nin Kâinatı”, “Ezan-ı Muhammedî”
66	İsmail Safa	“Kitabullah”
67	Abdulkadir Keçeoğlu Yamandede	“Ney”
68	Enis Behiç Koryürek	“Eyvallah”
69	Orhan Seyfi Orhon	“Duâ”, “Birlik”, “İman”
70	Halid Fahri Ozansoy	“Şadırvanlar”, “Bir Kandil Akşamıydı”
71	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Tevekkül”, “Hamdû Sena”
72	Kemalettin Kamu	“Türk’ün Duası”
73	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bursa’da Zaman”
74	Arif Nihat Asya	“Kubbeler”
75	Necip Fazıl Kısakürek	“Bendedir”, “Çile”, “Yollar ve Gökler”, “Sonsuzluk Kervanı”, “Çağırıyorlar”
76	Selâhattin Batu	“Sultanahmet’de Öğle”
77	Munis Faik Ozansoy	“Yakarış” tan,
78	Ahmet Muhip Dıranas	“Bu Köyün Garip Kişisi”
79	Ziya Osman Saba	“Geç Kaldık”, “Rabbim Nihayet Sana”
80	Cahit Sıtkı Tarancı	“Allah’ı Ararken”, “Tanrıyla Başbaşa”, “Sabah Duası”, “Şaşkın Dünya”

81	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Rabbim Merhametin Vardır”, “Rabbim Bir Gök Verdin Ki Bizlere”, “Müslüman”, “Toprak”, “Allah’a ve Bize Dair”, “Siyah ve Karanlık”
82	Sabahattin Tahsin Teoman	“Ezan”
83	Celâl Sılay	“Sulh Sabahı”
84	Yusuf Mardin	“Rüya Mıdır Onlar”
85	Hüseyin Ulaş	“Nedamet”
86	Orhan Arınç	“Tesbih”
87	Cahit Külebi	“Deniz Boyunda”
88	Esmâ Hasan	“Arz-ı Hal”, “İstanbul Limanında Bir Akşam”
89	Vehbi Kızılgün Ediboğlu	“Cenup Düşünceleri”
90	Rıza Ümid	“Ulu Tanrıma”
91	İbrahim Minnetoğlu	“Üsküdar’a Konuk”
92	Ali Ulvî Kurucu	“Bu Gece”
92	M. Said Çekmegil	“Kurtuluşun Kilidi”
93	Osman Atillâ	“Şadırvan”
94	Hüsnü Küçük	“Minareler”
95	Feyzi Halıcı	“Ezanlarla”, “Mübarek Ramazan”
96	Abdullah Rıza Ergüven	“Uhrevî Âleme Uçuşlar”dan, “Mezar Taşları”
97	Sedat Umran	“Geceleyin Minareler”, “Hayret”, “Kubbeler”
98	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Gariplik Tuttu Boynumdan” mısraıyla başlayan ilâhî
99	Fikret Baha Berke	“Şark”
100	Nüzhet Erman	“Eski Zaman Odası”, “İstanbul Camiileri”
101	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Cami”
102	Nijad Tahsin Alper	“Eyüb’te Duâ”
103	Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu	“Karanlık Çağ”
104	Vedat F. Belli	“Aç Bana Kapını Rabbim”
105	Mehmet Gökalt	“Allahım”
106	Sezai Karakoç	“Küçük Na’t”, “Çocukluğumuz”
107	Yavuz Bülent Bakiler	“Cebeci Câmi’i”

Tablo 88: A. Öztemiz Hacıtahiroğlu- Türk Edebiyatında Dinî ve Ahlaki Şiirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.6.4. Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu- Hz. Peygambere Şiirler Antolojisi- Na’tlar

Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu tarafından hazırlanan eser, 1966 yılında basılmıştır. Divan, Halk ve günümüz edebiyatından yüz sekiz şairin naatlarından örnekler sunulmuş, Hazreti Âmine’nin ve Halime Hatun’un sözleri verilmiştir. Antolojide yer alan şairlerin biyografileri hakkında bilgi verilmemiştir. Nazîm, Neşâti ve Arif Nihat Asya’nın daha fazla naatı bulunmaktadır.

Esere hem Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu hem de Sezai Karakoç ön söz yazmıştır. Karakoç, “Peygamber nasıl insanın ufku ise Na’t da şiirin ufkudur” sözüyle başlayan yazısında naatın Türk edebiyatındaki önemine dikkat çeker. Hacıtahiroğlu esere yazdığı ön sözde, Hz. Muhammed için yazılan edebî türleri tanıtır, bunlar arasında şairlerin divanlarında tevhit ve münacatlardan sonra en çok naat türünün kullanıldığını ifade eder

(Hacıtahiroğlu, 1966, s. 11). Hacıtahiroğlu, eseri oluştururken yüzlerce yazma ve matbu divanı taradığını, daha fazla naat yazan şairlerden daha çok şiir seçerken daha az yazan şairlerden az şiir seçtiğini ifade eder. Divan edebiyatının yapısı gereği, divan şairlerinin daha fazla naat yazdığını, hatta hemen hepsinin Hz. Peygamber'e naat yazmış olabileceğini ancak bu şiirler ele geçmediği için varlıklarından haberdar olunmadığını söyler. Ayrıca bazı yabancı şairlerin divanlarında yer almamasına rağmen Peygamber efendimize naatlar yazdığını bunları da antolojiye aldığını belirtir (Hacıtahiroğlu, 1966, s. 10).

Antolojide naatları bulunan şairler Tablo 89'da gösterilmiştir.

ABDULLAH ÖZTEMİZ HACİTAHİROĞLU- HZ. PEYGAMBERE ŞİİRLER ANTOLOJİSİ- NA'TLAR			
Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı	Şair Adı
Şeyyat Hamza	Neccarzade Şeyh Rızâ	Niyâzi (Arapça Hocası)	Nâbî
Yunus Emre	Şeyhülislam Es'ad Efendi	Ziya Paşa	Kâmî
Mevlâna	Beliğ	Hilmi (Elmastraşzâde)	İsmail Hakkı (Bursalı)
Süleyman Çelebi	Şeyhülislam Çelebizade İsmail Âsım	Hafız Sâ'di	Nazım
Şeyh Muhyiddin	Hâzık Muhammed Efendi (Erzurumlu)	Yenişehirli Avni Bey	Enis Dede
Ruşeni	Erzurumlu İbrahim Hakkı (Şeyh)	Abdülkaadir Gulâmî	Hasan Hulûs
Necati	Zübeyde Fitnat Hanım	İrfan Paşa	Sâmi
Sultan İkinci Bâyezid Han	Esrar Dede	Osman Şems	Üçüncü Sultan Ahmet Han
Yavuz Sultan Selim Han	Şeyh Gaalib	Muallim Naci	Nahîfî
Fuzulî	Lebîba	Kemahlı Şeyh İbrahim Hakkı	Sermed
Ruhî-i Bağdâdî	Hoca Neş'et Efendi	Hâfız Ulvî (Ali Bedrettin)	Kethuda Zâde Ârif
Hâkaanî	Saîda Efendi	Prens Bismarck	Şeref Hanım
Birinci Sultan Ahmet Han (Bahtî)	Beylikçi İzzet Bey	Senîh-i Mevlevî	Fatin Efendi (Davut)
Şeyh Aziz Mahmud Hüdâyî Efendi	Zekâyî (Mustafa)	Süleyman Şâdî Efendi	Senâyî Efendi
Nef'î	Reisülkâttâb Ârif	Hacı Muhammed Fevzî (Edirne Müftüsü)	Tırnovalı Şeyh Ahmed Râşid
Şeyhülislam Yahya Efendi	Sâmi Ebûbekir Paşa	Hâfız Muhammed Sebâteddin	Aczî Ağa (Edremitli Mürîdzâde)
Sabûhî	Vâsıf-ı Enderûni	İbnül Emin Mâhmud Kemâl İnal	Hanyalı Şefik Efendi
Fehîm	Murad Molla	Tokadî Zâde Şekib	Şeyhülislam Ârif Hikmet Bey
Nakşî Efendi	Şeyh Müştak	Mehmed Âkif	Necip Fazıl Kısakürek
Kazasker İsmetî Efendi	Goethe	Muhammed İkbâl Lâhorî	Ali Ulvi Kurucu

Şeyh Fenâyî	Âli (Şeyh Atâ Zâde)	Sâmih Rifat	Feyzi Halıcı
Neşâtî	Garîbi (Erbillî A'ma Yusuf)	R. Maria Rilke	Abdullah Öztemiz Hacıtâhiroğlu
Şeyh Hasan Vuslat	Aynî (Antepli)	Naci Paşa (Eldeniz)	A.Rahim Balcıoğlu
Niyazî-i Mısırî	İffet (Bursalı Muhammet Emin)	Yahya Kemal Beyatlı	Sezâî Karakoç
Şeyh Derviş Ahmed	Numan Mahir Bey	Yamandede (Abdülkadir Keçeoğlu)	Hâfız Muhammed Sebâteddin
İkinci Sultan Mustafa Han (İkbâlî)	Dertli	Ali Rıza Sağman	Sezâ-yı Gülşenî
İtrî	Leylâ Hanım	Arif Nihat Asya	Tokadî Zâde Şekib

Tablo 89: A. Öztemiz Hacıtahiroğlu- Hz. Peygambere Şiirler Antolojisi- Na'tlar

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.6.5. Ali Gündüz Gürgen- Mevlana'dan Günümüze Kadar Dinî Şiirler

Antolojisi

Ali Gündüz Gürgen tarafından hazırlanan eser 1966 yılında basılmıştır. İmam-Hatip okullarından birinde öğretmen olan Ali Gündüz Gürgen, okullardaki Türkçe- edebiyat derslerinde dinî metinlerin yeteri kadar verilemediğini bunun için böyle bir antoloji hazırladığını ifade eder (Gürgen, 1966, s. 9). Esere yazdığı ön sözde, “Hazırlık”, “Tutulan Yol”, “Dil Sorunu”, “Nazım Ölçüsü” ve “Sözlük” başlıklarına yer vererek antolojiyi nasıl oluşturduğunu ayrıntılı bir şekilde anlatır.

Eserde otuz yedi şair bulunmaktadır. Gürgen, esere yazdığı ön sözde şairlerin seçimiyle ilgili olarak herhangi bir zümreye tabii olmalarından ziyade inançlarındaki sağlamlık ve samimiyeti şiirlerine yansıtabilen şairlere yer verdiğini söyler (Gürgen, 1966, s. 9-13).

Antolojideki şairler doğum tarihlerine göre sıralanmış, şairlerin biyografilerine kısaca yer verilerek eserleri tanıtılmıştır. Divan edebiyatında yedi şiiriyle Fuzuli'ye, Halk edebiyatında on dokuz şiiriyle Yunus Emre'ye, Yeni Türk edebiyatında on üç şiiriyle Mehmet Akif Ersoy'a daha fazla yer ayrılmıştır.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ALİ GÜNDÜZ GÜRGEN- MEVLANA'DAN GÜNÜMÜZE KADAR DİNİ ŞİİRLER ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Mevlana Celaleddin-i Rûmî	"Mesnevi" den bir parça,
2	Sultan Veled	"Karnım açtır, karnım açtır, karnım aç", "Senin gözün güneştir yoksa aydur?" mısralarıyla başlayan gazeller
3	Yunus Emre	"Ey âlemleri yaratan", "Ey yârenler ey kardeşler", "Dağlar ile taşlar ile", "Esdî geçti ömrüm benim", "Gönlüm düştü bu sevdaya", "Girdim aşkın denizine", "Hak bir gönül verdi bana", "Şol cennetin ırmakları", "Aşkın aldı benden beni", "Sana ibret gerek ise", "Taştın yine deli gönül", "Ağlamaktır benim işim", "Ömür bahçesinin gülü solmadan", "Araya araya bulsam izini", "Cemâlin pertevi gülzâre düştü", "Canım kurban olsun senin yoluna", "Urumda Acemde âşık olduğum", "Cebrâil'im selâm söyle dostuma", "Bana bu ten gerekmez can gerektir" mısralarıyla başlayan ilahiler
4	Seyyit Nesimi	"Mesnevi" den bir parça
5	Süleyman Çelebi	"Mevlid" den, "Duâ" dan parçalar
6	Fuzuli	"Su Kasidesi", "Yârap hemîşe lütfunu et reh-nûma bana", "Ey olup mi'râc bürhân-ı ulüvv-i şân sana", "Ey gubâr-ı kademin arş-ı berîn başına taç", "Ey gönül, yâri iste candan geç" mısralarıyla başlayan gazeller; "Her kimin var ise zâtında şerâret küfrü", "Ey hata lâfzıyla Kur'ânın şükûhun sındıran" mısralarıyla başlayan kıtalar
7	Fevrî	"Tanrı her şahsa temennâ-yı dil ü cânın vere" mısraıyla başlayan "Müseddes"
8	Bakî	"Fermân-ı aşka cân iledir inkıyâdımız" mısraıyla başlayan "Gazel"
9	Rûhî	"Terkib-i Bend"inden bir parça
10	Şeyhülislam Bahayî	"Zümre ehl-i dilin tab'ı sühândan olsa" mısraıyla başlayan "Müseddes"; "Ey rahmeti çok olan Hüdayî müteal" mısraıyla başlayan "Rubai"
11	Kul Himmet	"Gül bittiği yeri bilirim dersin" mısraıyla başlayan "Koşma"
12	Niyâzi-i Mısırî	"Zat-ı Hakk'ta mahrem-i irfân olan anlar bizi" mısraıyla başlayan "Gazel"; "Ey derde derman isteyen" mısraıyla başlayan "İlahî"
13	Nabî	"Ya rasulullah o âsî-i siyeh rûyum kim" mısraıyla başlayan "Naat"; "Kalmadı râh-ı talepte hatar inşâallah", "Ol lezzet-i vehhale kî yârin rızası yok" mısralarıyla başlayan gazeller
14	Nazîm	"Serkeşâne berk-i süzandır külâh-ı serveri" mısraıyla başlayan "Naat-ı Şerif"
15	Erzurumlu İbrahim Hakkı	"Tefvizname", "Nazım"
16	Keçecizade İzzet Molla	"Eylemem töhmetim inkâr, o değil feryadım" mısraıyla başlayan "Müseddes"; "Hârim-i hassına bir şeb habibin eyledin davet" mısraıyla başlayan "Miraciye"
17	Şinasi	"Hak teâlâ azimet âleminin pâdişehi" mısraıyla başlayan "Münâcaat"
18	Ziya Paşa	"Ey varlığı varı var eden var" mısraıyla başlayan "Tevhit"; "Na't-i Nebvî", "Tercii Bent" I. ve XI. Bent, "Rubâî", "Kıt'a"
19	Hersekli Arif Hikmet Bey	"Der Sitayiş-i Emir'ül Mümînün", "Der Sitayiş-i Şâh-ı Şühedâ Hüseyin-i Kerbelâ"
20	Namık Kemal	"Târik-ı Hakk'ta olmak cân ü tenden yâd lâzımsa", "Mehtâp sanma düşmüş deryayâ pâre pâre", "Remz-i bismillah sırrı feyzidir efkârımın", "Eylemez Cibril'i hayret râzîdân-ı hüsn ü aşk", "İkbal ile ya Rab dilimi derbeder etme", "Gâh nur-ı

		cemâlîz ki tecellada ...” mısralarıyla başlayan gazeller, “Kıt’alar”, “Vaveyla”dan bir parça,
21	Muallim Naci	“İlâhî cihan-âferin Zülcelâlim” mısraıyla başlayan “Münâcaat”, “Bir Vâ’ize”, “Hâtıra-i Bedri Kübrâ”
22	Abdülhak Hâmit Tarhan	“Ey dergehi cümlelerin penâhı” mısraıyla başlayan “Münâcaat”
23	Tevfik Fikret	“Ramazan”, “İlâhî kalpler vardır ki âşkınla münevverdir” mısraıyla başlayan “Tevhit’ten”, “İnanmak İhtiyacı”, “Sabah Ezanında”
24	Cenap Şehabettin	“Aıyor secdelerde dîdelerim” mısraıyla başlayan “Münâcaat”; “Varsın sen ilâhî, yine varsın, yine varsın” mısraıyla başlayan “Tevhit”
25	İsmail Safa	“Kitabullah”, “Allah’sın ey ilâhî âlem” mısraıyla başlayan “Tehlil”, “Bir Va’ize Bir Mev’iza”
26	Süleyman Nesib	“Hakikate Doğru”
27	Mehmet Emin Yurdakul	“Kur’an-ı Kerim”, “Cenge Giderken”, “Zeyneb’in Duâ’sından”, “Duâ”
28	Mehmet Âkif Ersoy	“Durumyalım’dan”, “Azim’dan”, “Hasbihal’dan”, “Din”, “Duâ”, “ <i>Hakk’ın Sesleri</i> ”nden”, “Bir Mevlit Gecesi”, “ <i>Fatih Kürsüsünde</i> ”den”, “ <i>Hâtıralar</i> ”dan”, “Necit Çölleri”, “Çanakkale”, “Fatih Camii”, “Bülbül”den
29	Ziya Gökalp	“Din”, “Mevlid Duâsı”, “Bir okum ki yoktur yayım” mısraıyla başlayan “İlahi”
30	Şerefeddin Yaltkaya	“Filozofun Cevabı”
31	Mithat Cemal Kuntay	“Bir Ezan Sesi”
32	Yahya Kemal Beyatlı	“Süleymaniye’de Bayram Sabahı”, “Rihlet”, “O Tarafa”, “Ezan-i Muhammedî”, “Yeniçeriye Gazel”, “Bir zümre O’dur Hâlik-i mutlak dediler” mısraıyla başlayan rubailer
33	Orhan Seyfi Orhon	“Birlik”, “Duâ”
34	Yusuf Ziya Ortaç	“Şairin Duâsı”
35	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Hadiseler”
36	Ali Ulvi Kurucu	“Hâfız Kâni’yi Dinlerken”, “Sultanım Efendim”
37	Feyzi Halıcı	“Cantan Öte”, “Duâ”

Tablo 90: A. G. Gürgen- Mevlana’dan Günümüze Kadar Dinî Şiirler Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.7. Kadın Üzerine Hazırlanan Antolojiler

1.5.7.1. Halim Yağcıoğlu- Şahinkaya Dil- Türk Kadın Şairleri Antolojisi

Halim Yağcıoğlu ve Şahinkaya Dil tarafından hazırlanan eser 1966 yılında basılmıştır. Eserde on iki kadın şaire yer verilmiştir. Şairlerin doğum ve ölüm tarihleri belirtilmiştir. Ayrıca “Adıyla Andıklarımız” başlıklı yazıda kadın şairlerin isimlerine yer verilmiştir. Eserin sonunda kadınlar üzerine yazılan şiirlerden kesitler sunulmuştur.

Eserde kadın şairler arasında en geniş yer Râbia Hatun’a ayrılmıştır. Özgül, Râbia Hatun’un İsmail Hami Danişmend’in takma adı olduğu belirtmektedir. Eser 1966 yılında basılmış olmasına rağmen, 1947- 1948 yıllarında çıkan gazete yazıları ve Râbia Hatun üzerine çıkan tartışmaların dikkate alınmadığı görülmüştür (Özgül, 2008, s. 112-118).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

HALİM YAĞCIOĞLU- ŞAHİNKAYA DİL- TÜRK KADIN ŞAİRLERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Gülten Akın	“Bir çağ ki öyle en olmayacağı” mısraıyla başlayan “Koçaklama”
2	Türkân Ateş	“Mutluluğa Paydos”
3	Şükran Çapa	“Dönüşte”
4	Nurten Çelebioğlu	“Kırık Oyuncaklarım”
5	Melisa Erdönmez	“Oyun İçinde Oyun”
6	Jülide Gülizar	“Yaşamanın Cam Kırıkları”
7	Türkân İlideniz	“Bekleyiş”
8	Mübeccel İzmirli	“Köşebaşı Ayrılıkları”
9	Râbia Hatun	“Olsandı sen semâ, olsandı sen havâ”, “Pâyin sadâsı, gelse de sen hiç gelmesen”, “Kâş-ey gün üzre suret-i cânân olaydı, kâş!”, “Baktım semâya vecd ile, cânâna benziyor”, “Bir gül olaydı gönlüm cânan koparmağ üzre”, “Yıldızların zıyâsı sadâdır sesin gibi”, “Tutsam hayâl-i yârı nigâhımla bağlasam”, “Zamân ummânı ettikçe tebahhur”, “Hicran tariki ancak yol mâverây-ı aşka”, “Sönseydi bir nefeste güneş, bir nefeste ay”, “Hasret biterse ömr ile vuslat mıdır ölüm”, “Bir gün gelecek yer yine mevcûd olacaktı”, “Hicran visâli sevse de öğrense hasreti”, “Gül âşık olup bülbüle feryâd ediverse”, “Bir şekl-ü-rengi olsa zamânın senin gibi”, “Bin mevsimi var, âlem-i dil başka bir âlem”, “Bir bâde olsa, lezzeti sevdâyâ benzese”, “Esseydi hüsnü yârın göklerde nefha nefha” mısralarıyla başlayan isimsiz dörtlülükler
10	Sennur Sezer	“Son”
11	Ülkü Ulırmak	“Duman”
12	Halide Nusret Zorlutuna	“Git Bahar”

Tablo 91: Halim Yağcıoğlu- Şahinkaya Dil- Türk Kadın Şairleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.7.2. Müjgân Cunbur- Neriman Saryal Duranoğlu- Türk Kadınının Şiiri

Müjgân Cunbur ve Neriman Saryal Duranoğlu tarafından hazırlanan eser, Kadının Sosyal Hayatını Araştırma ve İnceleme yayınları arasında 1970 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak eserin 1996 yılındaki ikinci baskısıdır. Eser iki cilt olarak hazırlanmış, birinci ciltte “Divan Edebiyatı ve Cumhuriyete Kadar Yetişen Yenileşme Devri Şairleri” ve “Halk ve Tasavvufi- Halk Edebiyatı Şairleri” bölüm başlığı altında kırk beş kadın şaire; ikinci ciltte ise “Cumhuriyet’ten Sonra” bölüm başlığı altında altmış beş kadın şaire yer verilmiştir. “İkinci Basımı Sunarken” başlıklı yazıda eserin ilgi görmesi üzerine yeni bir basım yapıldığı, bu basımda birinci basımdaki genel durumun korunduğu, yeni şairler ve genç kadın şairlerin sona eklendiği belirtilmişti (Cunbur ve Saryal Duranoğlu, 1970, s.17-18). Neriman Saryal Duranoğlu tarafından hazırlanan II. Cilde “Yeni Ekler” bölümü eklenerek elli beş kadın şair ilave edilmiştir.

Dernek başkanı Ece Orhon tarafından yazılan ön sözde, Mustafa Kemal Atatürk'ün kız çocuklarına ve Türk kadınına verdiği önem ve onlar için yaptığı yenilikler üzerinde durulmuş; ancak Türk kadınının sosyal hayatın her alanında olması gerekirken arka planda kaldığını bunun sebeplerini araştırmak ve bu durumu düzeltmek için başta Atatürk'ün manevi kızı Afet İnan olmak üzere yirmi bir kurucu üye ile Kadının Sosyal Hayatını Araştırma ve İnceleme Derneği'nin kurulduğu ifade edilmiş, bu doğrultuda dernek içinde çalışmalar yürütüldüğü, paneller düzenlendiği ve eserler basıldığı, bu eserlerden sonuncusunun ise bu eser olduğu açıklanmıştır (Cunbur ve Saryal Duranoğlu, 1970, s. 5-6).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MÜJGÂN CUNBUR- NERİMAN SARYAL DURANOĞLU- TÜRK KADINININ ŞİİRİ		
Divan Edebiyatı ve Cumhuriyete Kadar Yetişen Yenileşme Devri Şairleri		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Zeyneb	“Keşfet nikabını, yeri göğü münevver et” mısraıyla başlayan “Gazel”
2	Mihri Hatun	“Bî-çâre gönül bilmezem âvâre nedendir”, “Ben umardım ki seni yâr-i vefâdâr olasın” mısralarıyla başlayan gazeller
3	Ayşe Hubbî	“Hursîd u Cemşid'den” bir parça; Beyit
4	Emetullah Sıdkî	İki beyit
5	Ânî Fatma	“Ferâmuş etti hayli dem beni yâd etmeden kaldı” mısraıyla başlayan “Gazel”; Beyitler
6	Zübeyde Fıtnat	“Güller kızarır şerm ile ol gönce gülünce” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Beni derdinle yeter zâr ettin” mısraıyla başlayan “Şarkı”
7	Safvet Nesibe	“Düşme derdim dahi bir derde gönül âh sana” mısraıyla başlayan “Gazel”
8	Nesibâ Tefvîka	“Tîr-i nîgehin eyledi öz cânıma te'sir” mısraıyla başlayan “Gazel”
9	Moralî- Zâde Leylâ	“Gel meclise ey gönce-i gül-zâr-ı letâfet/ Ver bezme tarâvet” mısraıyla başlayan “Müstezad”; “Kıl meclisi âmâde ne derlerse desinler” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Pür-âteşim açtırma benim ağzımı zinhar” mısraıyla başlayan “Şarkı”
10	Şeref	“Ey gönül, derd-i dili sanma ki ol mâh bilir” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Sâkiyâ, sun bâde yârim uykusuz” mısraıyla başlayan “Şarkı”
11	Rahile Sırrî	“Hak-i derini Kâbe-i ulyâya değışmem” mısraıyla başlayan “Gazel”
12	Hatice İffet	“Çünkü âgehsin gönül sırr-ı nihan lâzım sana” mısraıyla başlayan “Gazel”
13	Hasibe Mâide	“Gülşen-i şevk içre hezâr olmadı” mısraıyla başlayan “Şarkı”
14	Hersekli Habibe Hanım	“Ciğerde fiğ-i gamzen zahmı varken atma peykân” mısraıyla başlayan “Gazel”
XIX. Yüzyıl Sonları ve XX. Yüzyıl Başları		
15	Seher	“Aklımı yağmaya verdi çeşm-i sehârin gamı” mısraıyla başlayan “Gazel”
16	Adile Sultan	“Bâb-ı lütfun çâkeri uşşâk sevdâdan geçer” mısraıyla başlayan “Gazel”

17	Hatice Nakıye	“Bir gamze-i hun-rîze şikâr oldu bu gönlüm” mısraıyla başlayan “Gazel”
18	Münire	“Fuzûlî’ye Nazire”
19	Baha- Zâde Feride Hanım	“Hadîs-i aşkı söyler perdeden tanbûru söyletsen” mısraıyla başlayan “Gazel”
20	Fatma Saniye	“Her gören hâl-i perişânımı ağlar şimdi” mısraıyla başlayan “Gazel”
21	Hazine- Dâr- Zâde Fıtnat Hanım	“Ser-nigûn etti felek âsâyışım peymânesin” mısraıyla başlayan “Gazel”
22	Hatice İffet	“Gamze-i cellâda bak fig-i kazâyı ağlatır” mısraıyla başlayan “Gazel”
23	Fatma Makbule Leman	“Ah... Sıhhat”
24	Nigâr	“Feryâd ki feryâduma imdâd edecek yok” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Eylül Sabahı”; “Seni gönlüm severken gel” mısraıyla başlayan “Şarkı”
25	Mahşah	“Hû deyip rûz-i ezelden dehenim” mısraıyla başlayan “Murabba”
26	Fehime Nuzhet	“Alırım karşıma üç saksı karanfil dizerim” mısraıyla başlayan “Gazel”den iki beyit
27	İhsan Raif	“Ağlarım”, “Genç Günler”
28	Leylâ Saz	“Duymasın kimse yine kalbî olan feryâdımı”, “Mâni oluyor hâlimi takrire hicâbım”, “Etmedin asla terahhum, pek çok üzdün cânımı” mısralarıyla başlayan Şarkılar
29	Mihrünnisa	“Solun Gül”
30	Yaşar Nezihe Bükülmez	“Esîr-i derd ü belâyım, devâ nedir bilmem” mısraıyla başlayan “Gazel”
31	Benal Nevzad Arıman	“Işık”
Halk ve Tasavvufî- Halk Edebiyatı Şairleri		
1	Afife Sultan	“Destan”
2	Şah Sultan	“Turnam, gökyüzünde ne hoş süzersiz” mısraıyla başlayan koşma
3	Fatma Kâmile	“Mürşidim, göster yolum, cânâne yol ver, varayım” mısraıyla başlayan “Koşma”
4	Sakine Bacı	“Pire Destanı”
5	İkbal Hanım	“Çevir yüzün semâya” mısraıyla başlayan “Nefes”
6	Cevheriye Bânû	“Gönlümüz bend oldu âlî sultâna” mısraıyla başlayan “Nefes”
7	Aşık Meryem	“Hayır ameli çağ ise” mısraıyla başlayan “Destan”,
8	Arife Bacı	“Karyağdı dergâhın ettik ziyaret” mısraıyla başlayan “Nefes”
9	Zehra Bacı	“Yâ Muhammed! Bize nâkıs diyorlar” mısraıyla başlayan koşma
10	Naciye Bacı	“Ey erenler, erler, nasıl ersiniz?” mısraıyla başlayan “Nefes”
11	Emine Beyzâ Bacı	“Bugün ben pirime vardım” mısraıyla başlayan “Nefes”
12	Konyalı Hacı Emine	“Ak çeşmeden çıktım tâlimin eder” mısraıyla başlayan “Ağıt”
13	Çukurovalı Ayşe	“Oğul Destanı”ndan bir parça
14	Dimidereli Şerif Hala	“Gönül seherinde çarşı” mısraıyla başlayan şiir
Cumhuriyet’ten Sonra		
1	Gülten Akın	“Buz Üstüne Şiir”, “Yağmur”, “Sığda”
2	Müfide Güzin Anadol	“Osman Efendi”
3	Muallâ Karkazan	“Renkli Perdeler”, “Yağmursuz Bulutlar”
4	Hâle Neclâ Arman	“Elbise”, “Sesleniş”
5	Muazzez Aruoba	“İçimin Dünyasında”, “Kurtar”, “Kafdağında”
6	Fazıla Atabek	“Kırık Çizgiler”, “Sizi Arıyorum”
7	Türkân Ateş	“26 Temmuz ..65”, “Yasalardır Çağrılar Olumsuz Kılan”, “Aykırı”
8	Adile Ayda	“Akşam”
9	Neclâ Aysan	“Soru”, “Güney Akşamları”

10	Şukûfe Nihâl Başar	“Son Hatıra”, “Mermer Kapı”, “İnanma”
11	Canan Apak Baysal	“Papatya”, “Şeytan”, “Gizli İnciler”
12	Meral Bolcan	“Yitik Yeşil”, “Kabahat Sonbaharda Değil Ama...”
13	Müjgân Cunbur	“İsimsiz Acım”, “Gözleri Mavi Olsun”
14	Nurten Çelebioğlu	“Bir Masal Başlamıştı”, “Sürüp Giden”
15	Emine Dağdeviren	“Köyden Kente”, “Günahsız Ölmek Varken”
16	Güzin Demirbaş	“Umut”
17	Nuran Demirel	“Ses”, “Aynı Parça”
18	Ayla Devecioğlu	“Özledim Anneciğim”
19	Sevim Dil	“Sorma”
20	C. Merâl Divitçi	“Günaydın Aşk”, “Sarhoş Öpücük”
21	Asena Dora	“Artık Sevmek İçin”
22	Sevinç Dosdoğru	“Anılar”
23	Gönül Duranoğlu	“Yalnızlık”, “Mor”
24	Gülten Engin	“Sen Yoktun”
25	Fatma Suna Erkeskin	“Üç Ayrı Üçgenin Türküsü”
26	Sevim Ersey	“Ölü Deniz”
27	Ayten Hatice Eti	“Yağmur Taneleri”
28	Sema Gazanfer	“Bir Sabah”
29	Serap Gençay	“Rüzgâr”
30	Gülsem Girginkoç	“Tutsak”
31	Ayşe Gülen	“Yollarda Kalan Gözler”
32	Türkân İldeniz	“Bekleyiş”
33	F. İffet İnan	“Çaba”, “Rüzgâr”, “Onun Kitabından”
34	Muazzez Menemencioğlu	“Hepinizi Seviyorum İşte”, “Göğün Mavisi ve Deniz”, “Ağır Basar Alışkanlık”, “Yitik”
35	Perihan Mesutlan	“Gizli”
36	Sema Okay	“Serüven”, “Yarışmanın Bir Durağı Sevgi”
37	Hikmet Omay	“Ağacın Dileği”, “Selâm Sana”
38	İffet Halim Oruz	“Türk Kadınından”
39	Müberra İmrâl Önal	“Mutlu Gerçek”
40	Necibe Öncü	“Alaca Karanlıkta”, “Yıldızlar Arasında”, “Geç Kalmış Çiçekler”
41	Aysel Özakin	“Bir Yiğit El”, “Biz Yazıcılar”
42	Lâle Alev Özençay	“Ayrılık Durağı”
43	Maide Özenli	“Gel”
44	Beria R. Özoran	“Tarih Sahifelerinde Kıbrıs”
45	Güler Özsarı	“Saat Şimdi 24’ü Vuracak”, “Süresiz Susku”
46	Neriman Pakyüz	“Sürgün”, “Gelemem”
47	Olca Paylı	“Mira”
48	Nermin Pura	“Dost”, “O Kız”
49	Ayşe Sağbaş	“Ver...”
50	Neriman Saryal Duranoğlu	“Ben Anadolu’yum”, “Bir Gün”, “Yeşermek”
51	Nebahat Savaş	“Zenci”
52	Sennur Sezer	“Kaçaklar”
53	Emine Esen	“En Küçük Kent”
54	Muhteşem Sünter	“İlk Adım”
55	Leylâ Tek’er	“Dost- Düşman”, “Sıkıntı”, “Yakılacak İstekler”
56	Mürüvvet Tek’er	“Unutursun”
57	Nuran Tekin	“Allar, Morlar, Sarılar”
58	Gülşen Tuncer	“Yanılmalar”, “Yaslı Arı Kuşu”
59	Cavidan Binkaya Tümerkan	“Mesina’dan Geçerken”, “Gökkuşağı”, “Biz Miydik?”
60	Nurten Tüzün	“Haraç Mezat”, “Dönme Dolap”
61	Rüksan Türkân Ünlü	“Bir Mavi Şarkı”, “Bir Damla İstanbul”
62	Duygu Yazman	“Geleceksiniz”, “Kavak Yelleri”, “Korkak”
63	Pınar Yamaç	“Uzak Bir Sahil Şehrinde”

64	Nurseren Yurtman	“Mutluluk”, “Sonsuzlaşma”, “Acaba”
65	Halide Nusret Zorlutuna	“10 Kasım 1938- 10 Kasım 1966”, “Biraz Daha”
	Yeni Ekler	
66	İnci Adalı	“Kent Akşamları”
67	Selma Ağabeyoğlu	“Ben Aydınlığım”
68	Sermin Akman	“Bir Garip Yolculuk”
69	Gülçin Altay Özen	“Bekliyor Musun?”
70	Nursema Aksu	“Yıkandıkça Kirleniyor Gerçek”
71	Gülsüm Akyüz	“Yüreğim”, “Kolay Değil”
72	Saliha Anıl	“Annemi Ararken...”, “Paşa Gönlüm”
73	Fatma Özel Arabul	“Kimim Ben”
74	Arzu Ayçiçek	“Pusula”
75	Ece Aykız	“Sonra Ansızın”
76	Hasibe Ayten	“Dikende Gül Uyanır”
77	Samih Ayverdi	“Okçu”, “İsterim”
78	Ayşe Barın	“Bence Sevgi...”
79	Vecihe Büyükkaksoy	“Hasret”
80	Neriman Calap	“Sevdim”, “Yüreğimi Açtım Güneşe”
81	Cemile Çakır	“Bekle”
82	Tülin Erbaş	“Daha Yakın”
83	Dr. Rezzan Erguvan	“Gitmeli Buralardan”
84	Emine Ertem	“Yolundan İzinden”
85	Jülide Gülizar Göksan	“Serzeniş”, “Çağrı”
86	Yıldız Güngör	“Zaman Bahçesinde”, “Gerçekten Yaşıyorsun”
87	İtir Gürdemirel	“Ağaçlar”, “Aç Fenerler”
88	Melisa Gürpınar	“Söyleşi II’den”
89	Gönül Halıcı	“Sana”
90	Gülseli İnan	“Sesi Deniz Rengindeydi Denizle Birlikte Kaydılar”
91	Fatma Karaaslan	“Ay ile Göz Göze”
92	Ayfer Kaur	“Yoksa”
93	Sevenca Keserkaya	“Buz Rengi Bulutlardayım”
94	Ceylan Koryürek	“Dur Yüreğim”, “Tecrübe”
95	Şükran Kozalı	“Ay Boy Attı Bahçelerde”
96	Zeynep Kurada	“İz/Ler”
97	Esin Kuntay	“Cumhuriyet Marşı”
98	Ruhan Mavruk	“Uğrarlar”
99	Ayten Mutlu	“Sudur, Yürür”
100	Lale Müldür	“Yeryüzünde Kaçak ve Serseri Olacaksın TCDD”
101	Berrin Nazlı	“Seni Aldatmasın”
102	Arife Kalender Önel	“Eski Vapurların Yaşlı Dumani”
103	Melda Özata	“Sadece”, “O Zaman”
104	Sevinç Özucu	“Karamsar”
105	Çiğdem Sezer	“Gitmekse”
106	Leylâ Şahin	“Yol”, “Yolcu”
107	Macide Tantürlü	“Sen Olunca”
108	Güzide Taranoğlu	“Mutlu Yarınlar”
109	Betül Tarıman	“Alev ve Kül”
110	Berrin Taş	“Yol Bizi Çağırıyor”
111	Zerrin Taşpınar	“Aşk”
112	Fügen Topsever	“O Kadar Büyüksün ki”
113	Müyesser Tunç	“Salacak ve Çocukluğum”, “Tac- Mahal”
114	Oya Uysal	“Bütün Şiirlerimi Yarım Bıraktım”
115	Zeynep Uzunbay	“Utaniyorum”, “Telefon”
116	Handan Yazar	“50. Yıl Marşı”
117	Aysel Yenidoğanay	“Açelya”

118	Türkân Yeşilyurt	“Fotoğraf”
119	Mine Yıldırım	“Senin İçin”, “Vicdan Yarası”
120	Zeynep Aliye	“Yolculuk”

Tablo 92: Müjgân Cunbur- Neriman Saryal Duranoğlu- Türk Kadınının Şiiri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.8 Diğerleri

1.5.8.1. Ümit Yaşar Oğuzcan- Garip Şiirler Antolojisi

Ümit Yaşar Oğuzcan tarafından hazırlanan eser 1958 yılında basılmıştır. Eserde elli şair yer almaktadır. En geniş alan on iki şiiriyle Orhan Veli Kanık’a ayrılmış, şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Sayfalara bazı şairlerin fotoğrafları, karikatür portreleri eklenmiş; çeşitli karikatürler çizilmiştir. Fotoğraflar Ara Güler’e aitken karikatürler Suavi Tedü, O. M. Arıburnu, Halim, Altan, Sinan, Zahir Güvemli, Mumcu, Eşber tarafından çizilmiştir.

Esere, Çetin Altan ve Aziz Nesin ön söz yazmıştır. Çetin Altan, “Şiir Üstüne” başlıklı yazısında bugünkü modern şiirin eski şiirden çok daha derine indiğini, zeki bir şekilde, bugüne kadar üzerinde durulmamış konuları; edebî sanatları fazla kullanmadan, basit kelimelerle ortaya çıkardığını, bu antolojideki şiirleri bu gözle değerlendirip, üç dört mısra gibi görünen şiirlerin inceliklerine bakılması gerektiğini ifade eder (Oğuzcan, 1958, s. 5). Aziz Nesin de “Çok Garip” başlıklı yazısında aslında garip şiir diye bir şey olmayacağını, yaşamın değiştiği gibi, şiirinde yaşanan birtakım yeniliklerle değiştiğini belirtir. Nesin’e göre, şiirin yapısını oluşturan iki unsur vardır: öz ve biçim. Zaman zaman öz ve biçimde yaşanan değişiklikler farklı gelebilir ancak şiir çizgisini takip edenlere göre bu garip değil, normaldir (Oğuzcan, 1958, s. 9).

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN- GARİP ŞİİRLER ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	S.Aldanır	“Poliklinik”, “Dünya Nüfus Sayımı”, “Elimin Demeci”, “Nalbandın Demeci”, “Yenilik Kasabı Şaft Zade Hafız”
2	Cumhur Alp	“Telefon”
3	Sabri Altınel	“Sayın Bay”
4	Melih Cevdet Anday	“Sıkı”, “Ölüm”, “Tarih Okudum”, “4x400 Engelli”, “Atom”, “Çekirdek”, “Tabutçu Dükkânı”
5	Orhan M. Arıburnu	“...”, “İp”, “Su Testisi”, “Şifre”, “Uzaktan Uzağa”, “Kuyruğa Dair”, “Lâleli”
6	M.Sunullah Arısoy	“ <i>Delice Söyleşme</i> ” den bir parça,
7	Özdemir Asaf	“Jüri”, “Masa”, “Kolay”, “Kolsuzun”, “Sevinç”, “1=2”, “Mythe”, “Gurur”, “2=1”, “Saygı”, “Duvara Astığım”, “Anlam”, “Perspectif”, “360 Derece”
8	Ercan Belen	“X+Y Denklemi”
9	İlhan Berk	“Balad”, “
10	Şinasi Nâhit Berker	Eksik olduğu için görülmemiştir.
11	Salâh Bırsel	Eksik olduğu için görülmemiştir.
12	Edip Cansever	“Ey”, “Horozla Merdiven”, “Onagall”
13	Necati Cumalı	“Serseri Kurşun”
14	Asaf Halet Çelebi	“Mısırî Kadim”, “Harpût”, “Kilise”, “Hırsız”, “Sidharta”
15	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Güzelliğin Üstüne”, “Beşgen”
16	İlhan Demiraslan	“Uçan Daireler”
17	Şahinkaya Dil	“Aynalı Dünya”
18	Turhan Dökmeci	“Rakı Şişesinden Dilediğim”
19	Metin Eloğlu	“İnat”, “Xavier Cugat”, “Arif Olan Anlasın”, “Gökyüzü”, “Bildirmece”, “Ayıptır Söylemesi”, “Erkek Zelihanın Oğlu”
20	Bedri Rahmi Eyüboğlu	“Sakal Makal Yahut”, “Yaaaaa”
21	Fethi Giray	“Zina”
22	Yılmaz Gruda	“Bir Kandinsky siyahında sustuların ahmed-i sâlis haydar-ı râbi” mısraıyla başlayan “Semai”
23	Necdet Gürcan	“Hidayet Paşanın Tekne Kazıntısı Gülnaz’ın Nedret Gürcan’a İzdivaç Teklifi Konusunda”, “Ben Her Gece Yasemin Sokağında”, “Başiboş”
24	Feyzi Halıcı	“Hep Ramazan”
25	Oktay Rifat Horozcu	“Ramazan”, “Ruhlar”, “Tecelli”, “Nisan Sabahı”, “Kadeh”, “Ekmek ve Yıldızlar”, “ <i>Perçemli Sokak</i> ”tan şiirler,
26	Attilâ İlhan	“Güzelleme”
27	Cahit Irgat	“Balık”, “Oğlum Mustafa’nın Gözleri”, “Adam Olana Çok Bile”, “Yaşamak”, “Atların Ölümü”
28	Fehmi Kabadayı	“ <i>Kellim Kellim La Yenfa</i> ”dan bir parça,
29	Orhan Veli Kanık	“Dalgacı Mahmut”, “Eskiler Alıyorum”, “Rahat”, “Altın Dışlim”, “Seyahat”, “Kitabe-i Seng-i Mezar”, “Kaside”, “Gözlerim”, “Bayram”, “Delikli Şiir”, “Ağaç”, “Kuş ve Bulut”
30	Mehmet Kemal	“Muallâ”, “Secere”, “Gidişat”, “Çare”, “Mınavlı Şiir”
31	Refet A. Kocabekir	“İnsan”
32	Ahmet Köksal	“Mutlu Son”
33	Mahmut Kuru	“Ra”
34	Cahit Külebi	“Zamane”, “Avrat”
35	Ercüment Behzat Lav	“Halifei Rui Zemin”, “Pars’ın Ölümü”, “Misafir”, “Muava”
36	Behçet Necatigil	“Meydan”, “Meydanın Ortasında”, “Fareli Köy”
37	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Güzelleme”, “Donlara Destan”, “Memeli Şiir”, “Yazısız”, “Arena”, “Maximum”, “Endam Aynası”, “Picasso II”, “Kan”, “Görünmeyen Adam”

38	Rüşti Onur	“Rahatlık”
39	Celâl Sılay	“Ortalıkta...”
40	Cemâl Süreya	“Hür Hamamlar Denizi”
41	Cahit Sıtkı Tarancı	“Uçtu Uçtu”, “Dalgın Ölü”
42	Suat Taşer	“Bilmece Bildirmece”, “Abuzettin Bey”, “Cumhuriyetle Doğru Haber Alan Bir Kaynaktan Öğrenildiğine Göre”
43	Mümtaz Zeki Taşkın	“Balık Üstüne Fantezi”
44	Erdoğan Tokmacıoğlu	“Dedi Ki”, “Çiğnesin”, “Parsel”
45	Turgut Uyar	“Müstehten Şiir”
46	Muzaffer Tayyip Uslu	“Şair”
47	Nevzat Üstün	“Kezban”, “Alfabe Dersi”
48	Celâl Vardar	“Marifet”, “Pamela”, “Delinin Zoru”
49	Halim Yağcıoğlu	“Ahlat”
50	Can Yücel	“Altı Kaval”, “İn Vino”, “Demin”, “Gâvurca”, “Pandoranın Kutusu”

Tablo 93: Ümit Yaşar Oğuzcan- Garip Şiirler Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.8.2. Tanju Cılızoğlu- Fotoğraflı Şiir Antolojisi

Tanju Cılızoğlu tarafından hazırlanan eser 1959 yılında basılmıştır. Eserde yetmiş bir şiir ve yetmiş dört şiir bulunmaktadır. Antolojiye alınan şairlerin biyografileri hakkında bilgi verilmemiştir. Her şairin fotoğrafı isimlerinin yanına konulmuştur.

Antolojideki şairlerin şiirlerine daha kolay ulaşabilmek adına şair ve şiir adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

TANJU CILIZOĞLU- FOTOĞRAFLI ŞİİR ANTOLOJİSİ		
Sayı	Şair Adı	Şiir Adı
1	Tanju Cılızoğlu	“S’ye Mektuplar”
2	Celâl Cumralı	“Eller”, “Taş ve Ağaç”
3	A. Rıdvan Bülbül	“Öte”
4	Osman Bolulu	“Dünya Bildiğin Gibi”, “Yitik”
5	Adnan Peşkircioğlu	“O Gün”
6	Tahir Kutsi Makal	“İş”
7	Oben Güney	“Ağıt”
8	Turan Kalaycıoğlu	“Moto-Tren
9	Ümit Ölmez	“Çocuk Yüzlü Sokak”
10	Avni Öztüre	“Baraj Hatırası”
11	Ali Yücel Ertekin	“Çocuksu”
12	Ali Yüce Yağmurtiryakisi	“Ressam”
13	Ali İhsan İlhan	“Ölen Duygular”
14	Filiz Eren	“Sardunya Aysa Döneceğim”
15	Abdurrahman Çamlı	“Neden”
16	Tuncer Uçarol	“Otuz Kadar Murat”
17	İbrahim Tekellioğlu	“Sona Erince Ömrüm”
18	Hüseyin Aruk	“Yalvarıyorum Anne”
19	Şahin Çandır	“Güzel Havalarda”
20	Nurhan Gezerler	“Konfeçiya”
21	Y. Öksel Demir	“Balığın Yaşama Baladı”
22	Oğuz Sadık Atay	“Anılar”
23	Raşit Erkeskin	“Delimsi”

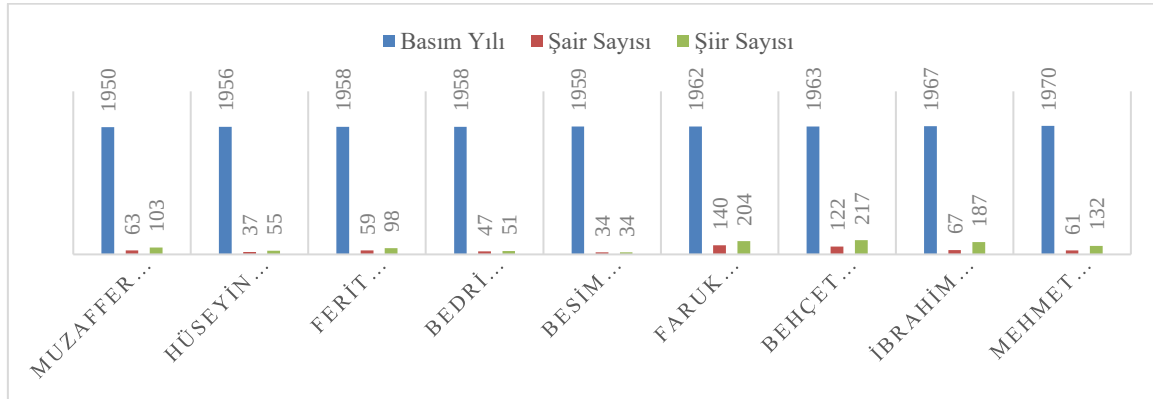
24	M.Necdet Çeker	“Sanrı”
25	Bozkurt Kemal Yüce	“Sızı”
26	Sıtkı Salih Gör	“Ezgisiz Yön”
27	Mehmet Erdoğan	“Tatlı Sızı”
28	Nedim Çapman	“Tanrılar Yengisi İçin”
29	Ali Atan	“Seziş”, “Öpücük”
30	A.Turan Ulusoy	“Belirli Saat”
31	Tahir Nejat Eralp	“Boşsarı Kapıları”
32	Haydar Özgöz	“Toroslar Bitiminde”
33	Abdülkadir Bulut	“Çağrı”
34	Nejad Sav	“Yaşanmışlığın Rahatlığı”
35	Yavuz Özdal	“Klara”
36	Mansur Akyıl	“Parktaki Adam”
37	Münip Özben	“Baharda İnsanlar”
38	Mustafa Binbir	“Güzel”
39	Selâhattin Ünlü	“Yüce Umutlarım Bulutlu Akşamlara”
40	Özen Başar	“Düşünü”
41	Selâmi Üney	“On Sekiz Yaşın Şarkısı”
42	Şafak Gökşin	“Çağrı”
43	Yaşar Sami Gökyüz	“Fatmacık”
44	Vusut Gür	“Buldumcuk”
45	Adile Kırkbir	“Özlem”
46	Ertuğrul Karakoç	“Anadolu’da Temmuz Gecesi”
47	Nurhan Edilhan	“Sokak Lambaları”
48	Erol Aslan	“Yolda”
49	Nedim Orta	“Bekletme”
50	Savaş Toprak	“Kızıl ile Kara”
51	İsmail Uslu	“Yedi”
52	Remzi Kara	“Mekteplinin Dileği”
53	Sefa Kazan	“Ya da Akşamı”
54	Mustafa Kavas	“Mutlu Şarkı”
55	Ersoy Aydemir	“Özlem”
56	Ünal Ş. Dirlik	“Antalya’dan”
57	Ünal Beşkese	“Bir Yaz Gecesi Rüyası”
58	Hacı Can	“İlk Göz Ağrım Son Sevdam”
59	Uğur Önal	“Ak Kapı”
60	Şevki Ulus	“Yalvarı”
61	Yavuz Eryugur	“Güzel Övgü”
62	Ahmet Nusret Önal	“Kanmak”
63	Ahmet Akyüz	“Arzu”
64	Ergun Evren	“Sen Duygulanırsan”
65	Selâhattin Uysal	“Nerde”
66	Ahmet Köklügiller	“Gerçek”
67	Erdal Oğuz	“Nonnette”
68	Mehmet Kuru	“Özlem”
69	Erdenay Erkal	“Bekleyeceğim”
70	Mustafa Sevgi	“Yıkıntı”
71	Timur Karabulut	“Yolculuk”

Tablo 94: Tanju Cılızoğlu- Fotoğraflı Şiir Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.5.9. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Tematik Antolojiler Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme

Tezin bu bölümünde toplamda 45 antolojiyi inceledik. Antolojiler hakkında ayrıntılı bilgileri yukarıda tek tek verdik. Tematik olarak değerlendirdiğimiz antolojileri Atatürk üzerine hazırlananlar, aşk ve sevgi, vatan-yurt-kahramanlık, İstanbul, çocuk-öğretmen-okul, dini, kadın şiirleri ve diğerleri olmak üzere kendi içerisinde alt başlıklara ayırdık. 1950-1970 yılları arasında Türk edebiyatında tematik olarak hazırlanan antolojiler içerisinde Atatürk ve vatan-yurt-kahramanlık üzerine hazırlanan antolojilerin sayıca daha fazla olduğunu gördük. 1950-1970 yılları arasında Atatürk üzerine hazırlanan on bir antolojiyi inceledik. Bu bağlamda Muzaffer Reşit'in *Atatürk Şiirleri Antolojisi*, Mehmet Sunullah Arısoy'un *Mustafa Kemal Türküsü*, Hüseyin Karakan'ın *Atatürk Şiirleri Antolojisi*, Ferit Ragıp Tuncor'un *Atatürk Şiirleri*, Bedri Gider, Ahmet Köksal ve Şinasi Saba'nın *Atatürk İçin*, Besim Akımser'in *Atatürk İçin Şiirler*, Orhan Özbek'in *Atatürklü Söylemek*, Faruk Çağlayan ve Baki Süha Ediboğlu'nun *Atatürk İçin Bütün Şiirler*, Behçet Necatigil'in *Cumhuriyet'in 50.Yılında Atatürk Şiirleri*, İbrahim Zeki Burdurlu'nun *Atatürk Şiirleri Antolojisi* ve Mehçet Bahçeci'nin *Atatürk İçin Şiirler* adlı eserlerin Atatürk üzerine hazırlandığını tespit ettik.¹⁵ Antolojiler içinde Mehmet Sunullah Arısoy'un eseri kendi şiirlerinden oluştuğu için, Orhan Özbek'in eserinde mısra-beyit-kıtalarla yer verildiği için karşılaştırmaya dâhil edilmemiştir.

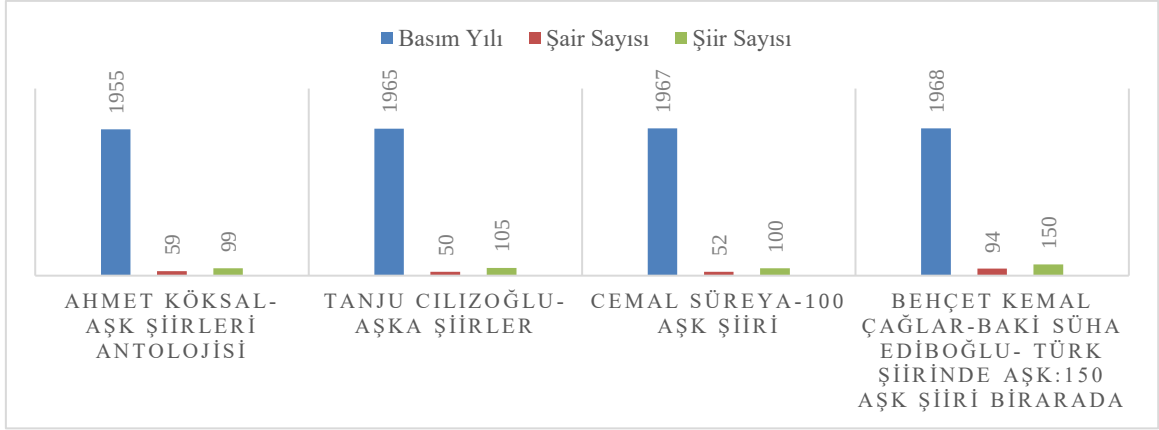
Grafik 7: Atatürk Üzerine Hazırlanan Antolojilerin Basım Yılı- Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

¹⁵ Katalog taramalarında tespit ettiğimiz Yaşar Faruk İnal tarafından hazırlanan *İki Mustafa Kemal* adlı esere fiziki olarak ulaşamadığımız için eser hakkında bilgi veremedik, eseri analiz edemedik.

Hüseyin Karakan'ın *Atatürk Şiirleri Antolojisi* adlı eseriyle İbrahim Zeki Burdurlu'nun *Atatürk Şiirleri Antolojisi* adlı eserinde şairlerin biyografileri hakkında bilgi verilirken diğer eserlerde bilgi yoktur. Büyük çoğunlukla şairlerin doğum yıllarına göre sıralama yapılırken Ferit Ragıp Tuncor şiir isimlerinin alfabetik sırasına göre, Behçet Necatigil ise şiirlerin dergide yayımlanma tarihlerine göre sıralama yapmıştır. Ferit Ragıp Tuncor antolojisini Atatürk'ün sağlığında yazılan şiirler ve ölümünden sonra yazılanlar şeklinde iki bölüme ayırmıştır. Behçet Necatigil Atatürk'ün sağlığında, ölümünden sonra ve yıllar yılı artan sevgiyi göstermek amacıyla yazılan şiirler olmak üzere üç bölüme ayırmıştır. Diğer antolojilerde bu şekilde ayırım yoktur. Eserlerin hacimlerine bakıldığında Behçet Necatigil'in eseri şiir sayısı bakımından daha fazladır. Dört antolojide Behçet Kemal Çağlar'a diğer şairlere göre daha geniş alan ayrılmıştır. Aynı zamanda Behçet Kemal Çağlar, Behçet Necatigil ve Arif Hikmet Par ile birlikte dokuz antolojide şiiri bulunan üç şairden biridir. Kemalettin Kamu (sekiz antolojide); Cahit Sıtkı, Faruk Nafiz, Cahit Külebi, Ziya Osman Saba, Halim Yağcıoğlu, Sabahattin Kudret Aksal ve Orhan Seyfi Orhon (yedi antolojide) şiirleri bulunan şairlerdir. Behçet Kemal Çağlar'ın "Mezarının Başında"; Behçet Necatigil'in "Atatürk" ve Arif Hikmet Par'ın "Atatürk" adlı şiirleri daha fazla örneklenmiştir.

1950-1970 yılları arasında aşk üzerine beş antoloji hazırlanmıştır. Bu dönemde Abdülhak Şinasi Hisar'ın *Aşk İmiş Her Ne Var Âlemde -Aşka Dair Seçilmiş Mısralar ve Beyitler*, Ahmet Köksal'ın *Aşk Şiirleri Antolojisi*, Tanju Cılızoğlu'nun *Aşka Şiirler / Aşk Şiirleri Antolojisi*, Cemal Süreya'nın *100 Aşk Şiiri*, Behçet Kemal Çağlar ve Baki Süha Ediboğlu'nun *Türk Şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada* adlı eserleri aşk üzerine hazırlanan antolojilerdir. Abdülhak Şinasi Hisar mısra ve beyitlere yer verdiği için karşılaştırmaya dâhil edilmemiştir.

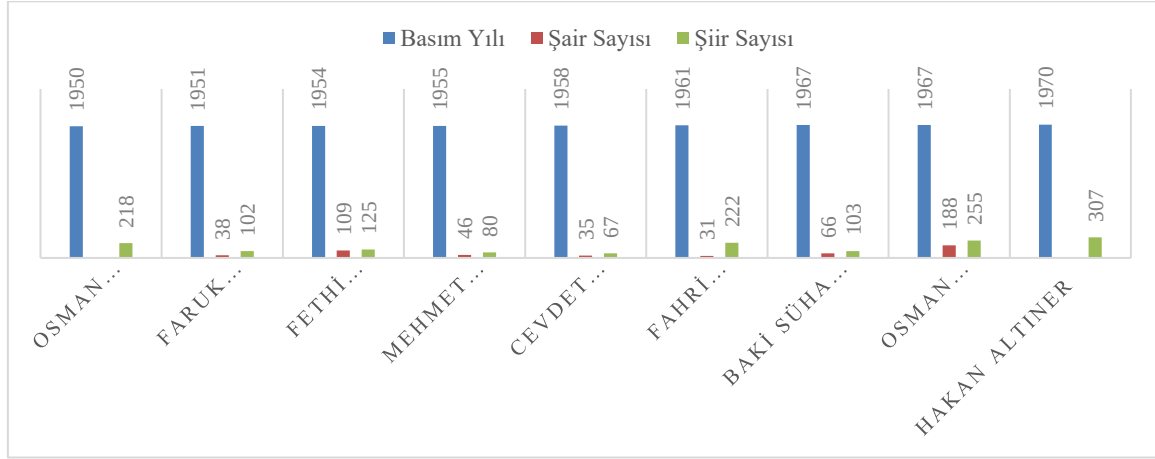
Grafik 8: Aşk Şiirleri Antolojilerinin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Antolojilerin hiçbirinde şairlerin biyografilerine yer verilmemiştir. Abdülhak Şinasi Hisar, aşkı anlatan beyitleri eserine aldığı için örneklerin büyük çoğunluğunu divan edebiyatından seçmiştir. Yeni edebiyatta aruz ölçüsüyle yazan şairleri eserine dâhil etmiştir. Behçet Kemal Çağlar, “Halk Şiirimiz”, “Klasik Şiirimiz” ve “Yeni Şiirimiz” bölüm başlıklarına ayırdığı eserinde aşk şiirlerine daha kapsamlı yaklaşmıştır. Diğer beş antolojiye göre onun eserinde şiir sayısı daha fazladır. Tanju Cılızoğlu yabancı şairlerden de aşk şiirlerine örnek vermiştir. Cahit Sıtkı Tarancı, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Fazıl Hüsni Dağlarca, Oktay Rifat, Orhan Veli, Behçet Necatigil, Cahit Külebi, İlhan Berk, Sabahattin Kudret Aksal, Necati Cumalı, Attilâ İlhan, Turgut Uyar ve Cemal Süreya dört antolojide de şiirleri bulunan şairlerdir.

1950-1970 yılları arasında vatan ve kahramanlık üzerine on bir tane antoloji tespit ettik: Osman Attilâ’nın *Memleket Şiirleri*, Faruk Çağlayan’ın *Bugünkü Asker Şairler Antolojisi*, Fethi Gözler’in *Vatan ve Kahramanlık Şiirleri Antolojisi*, Fahri Ersavaş’ın *Kıbrıs Şiirleri Antolojisi*, Mehmet Gökalp’ın *Kahramanlık Şiirleri Antolojisi*, Cevdet Kudret’in *Yurt İçin Ulus İçin*, Fahri Ersavaş’ın *Hamasi Türk Şiiri Antolojisi*, Şahinkaya Dil’in *Vatan Kıbrıs*, Baki Süha Ediboğlu’nun *Yurt ve Kahramanlık Şiirleri*, Osman Attilâ’nın *Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi* ve Hakan Altın’ın *Seçilmiş Milli Şiirler Antolojisi*. Antolojiler arasında iki eser Kıbrıs üzerine hazırlandığı için bu iki eseri kendi aralarında karşılaştırdık. Her iki eser de Kıbrıs’ta yaşanan olaylar üzerine hazırlanmıştır. Fahri Ersavaş’ın eseri şiir sayısı bakımından oldukça hacimlidir. Her iki eserde Arif Nihat Asya, Yavuz Bülent Bakiler, Osman Bolulu, İbrahim Zeki Burdurlu, Behçet Kemal

Çağlar, Şahinkaya Dil, Çoşkun Ertepinar, İsmet Zeki Eyüpoğlu, İbrahim Minnetoğlu, İffet Halim Oruz ve Cemal Oğuz Öcal ortak isimlerdir.

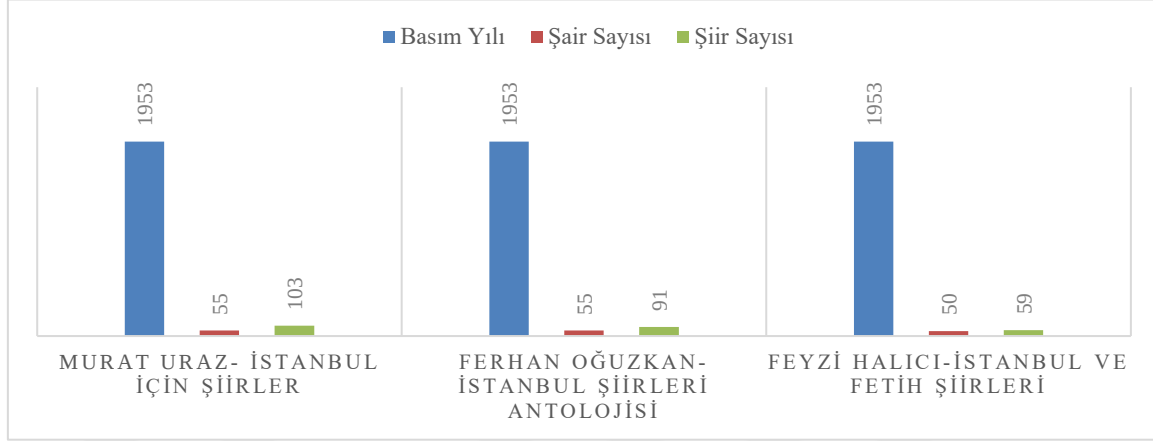

Grafik 9: Vatan- Kahramanlık Antolojilerinin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafikte yer alan dokuz eser arasında şiir sayısı en fazla olan antoloji Hakan Altınar'ın hazırladığı eserdir. Altınar, millî bayramlar ve önemli günlerde kullanılmak üzere bir araya getirdiği şiirleri ilkökul 1.sınıf düzeyinden itibaren seçmiştir. Mehmet Gökalt, *Kahramanlık Şiirleri Antolojisi* adlı eserini “Divan”, “Halk”, “Tanzimat”, “Yenilik”, “Yeni Edebiyat” bölüm başlıklarına ayırmış; Osman Attilâ da *Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi* adlı eserinde “Divan”, “Halk”, “Yenileşme” ve “Cumhuriyet” bölüm başlıkları içerisinde kahramanlık şiirlerine yer vermiştir. Bu iki eser karşılaştırıldığında Mehmet Gökalt'ın divan ve halk edebiyatından seçtiği tüm şairlerin Osman Attilâ'nın eserinde de olduğu görülmüştür. Fahri Ersavaş Tanzimat döneminden itibaren doğan şairlerden şiirler seçmiştir. Genel olarak şairlerin doğum sıralarına göre bir düzen yapılırken Fahri Ersavaş şairlerin soyadlarının alfabetik sıralamasına göre şiir örnekleri sunmuştur. Dokuz antoloji içinde şairlerin biyografilerine yer verilen tek eser Faruk Çağlayan'ın *Bugünkü Asker Şairler Antolojisi* adlı eserdir. Tüm antolojilerde şiiri bulunan isimler Yahya Kemal Beyatlı, Behçet Kemal Çağlar ve Arif Nihat Asya'dır. Mehmet Emin Yurdakul, Cemal Oğuz ve Orhan Şaik Gökyay'ın ise sekiz antolojide şiiri bulunmaktadır. Memleket Şiirleri ve Seçilmiş Milli Şiir Antolojileri adlı eserlerde şairlerin farklı bölümlerde birçok kez yer almasından dolayı şair sayıları hesaplanmamıştır.

Bu dönemde İstanbul üzerine hazırlanan üç antoloji tespit ettik. Murat Uraz'ın *İstanbul İçin Şiirler*, A. Ferhan Oğuzkan'ın *İstanbul Şiirleri Antolojisi* ve Feyzi Halıcı'nın *İstanbul ve Fetih Şiirleri Antolojisi*.

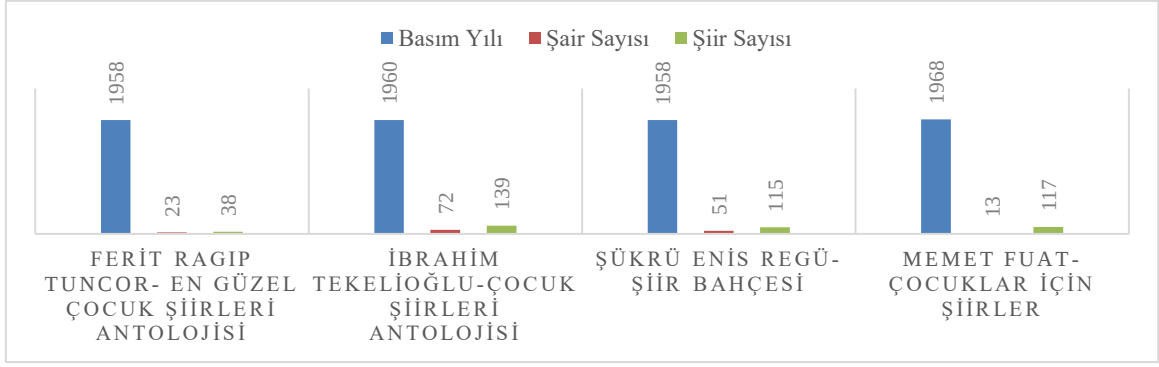

Grafik 10: İstanbul Antolojileri Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Üç antoloji de İstanbul'un fethinin 500. yılı münasebetiyle hazırlanmıştır. Şiir sayısı bakımından en zengin olan antoloji Murat Uraz'ın hazırladığı eserdir. Murat Uraz ve A. Ferhan Oğuzkan divan edebiyatından örnekler verirken Feyzi Halıcı, divan edebiyatından sadece Nedim'in bir şiirine yer vermiştir. Diğer iki eserde de Nedim, diğer divan edebiyatı şairlerine göre daha fazla şiire sahiptir. Üç eserde de yeni Türk edebiyatı alanında en geniş yer Yahya Kemal Beyatlı'ya ayrılmıştır. A. Ferhan Oğuzkan "Yahya Kemal'de İstanbul Sevgisi" adlı bir bölüm başlığı altında Yahya Kemal'in İstanbul üzerine yazdığı şiirlerinden örnekler sunmuştur. Üç eserde Yahya Kemal'in, "Siste Söyleniş", "Bir Başka Tepeden" ve "Yeniçeriye Gazel" adlı şiirleri ortaktır.

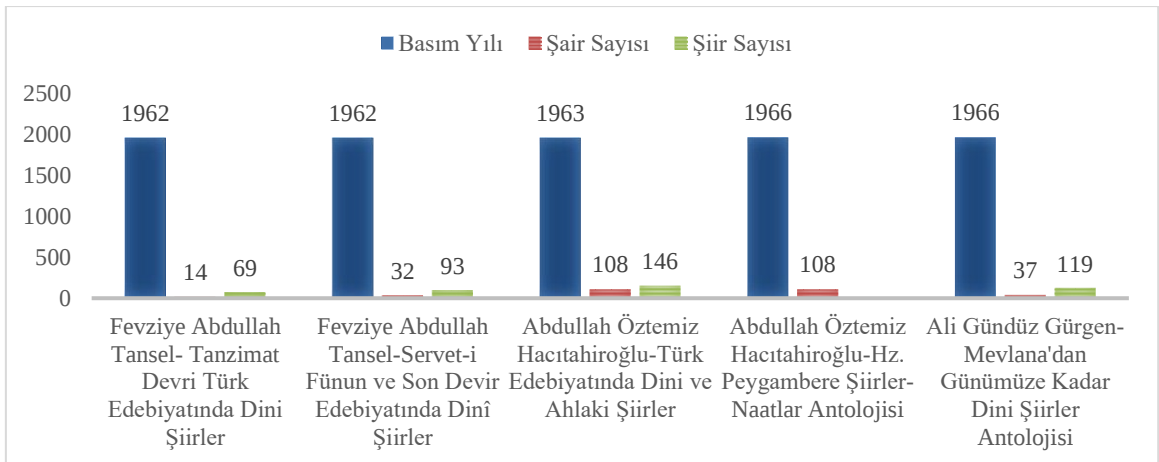
1950-1970 yılları arasında çocuk, öğretmen ve okul üzerine hazırlanan altı antoloji tespit ettik. Ali Rıdvan Unar'ın *Mektep Şiirleri Antolojisi*, Ferit Ragıp Tuncor'un *En Güzel Çocuk Şiirleri Antolojisi*, İbrahim Tekelioğlu'nun "*Çocuk Şiirleri*", Şükrü Enis Regü'nün "*Şiir Bahçesi: Çocuklar İçin Atatürk, Memleket, Tabiat ve Aile*", Memet Fuat'ın "*Çocuklar İçin Şiirler*" ve İbrahim Zeki Burdurlu'nun "*Öğretmen Şairler Antolojisi*" adlı eserler bu alanda hazırlanan antolojilerdir. Ali Rıdvan Unar öğretmenlerin okulda yararlanması için hazırladığı eserine ilkökul düzeyinde nazım ve nesir parçalarını seçtiği için; İbrahim Zeki Burdurlu öğretmen şairlerin şiirlerinden antoloji hazırladığı için karşılaştırmaya dâhil edilmemiştir.

Grafik 11: Çocuk Antolojileri Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

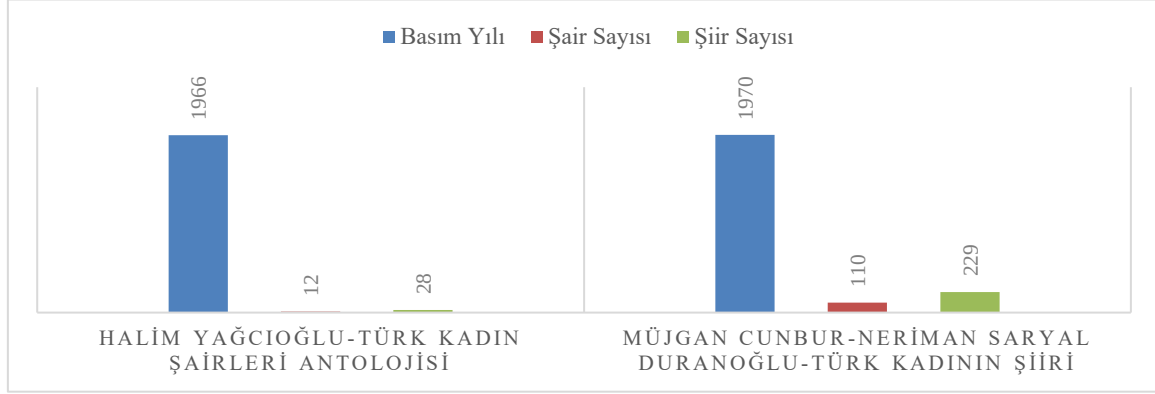
Çocuklar için hazırlanan diğer dört antoloji arasında şiir sayısı İbrahim Tekelioğlu tarafından hazırlanan *Çocuk Şiirleri* adlı eserde daha fazladır. Tekelioğlu en geniş alanı Orhan Veli'ye ayırmıştır. Dört eserde ortak geçen isim yoktur. Ferit Ragıp Tuncor'un eseri hariç diğer üç eserde Cahit Sıtkı Tarancı, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Behçet Necatigil ve Cahit Külebi ortak isimlerdir. Ancak örneklenen şiirler her eserde birbirinden farklıdır. 1950-1970 yılları arasında yayımlanan beş dini antoloji tespit ettik. Bunlar Fevziye Abdullah Tansel'in *Tanzimat Devri Edebiyatında Dinî Şiirler* ve *Servet-i Fünun ve Son Devir Edebiyatında Dinî Şiirler* adlı eserleriyle Abdullah Öztemiz Hacıtahiroğlu'nun *Türk Edebiyatında Dini ve Ahlakî Şiirler*, Hz. Peygambere Şiirler- Naatlar Antolojisi eserleri ve Ali Gündüz Gürgen'in *Mevlana'dan Günümüze Kadar Dini Şiirler* adlı eserlerdir.

Grafik 12: Dini Şiir Antolojilerinin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayısı

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Halim Yağcıoğlu ve Şahinkaya Dil'in *Türk Kadın Şairleri Antolojisi*; Müjgân Cunbur ve Neriman Saryal Duranoğlu tarafından hazırlanan *Türk Kadının Şiiri* adlı eserleri burada inceledik. Eser bazında bilgileri tek tek yukarıda paylaştık.

Grafik 13: Kadın Üzerine Hazırlanan Antolojilerin Basım Yılı, Şair ve Şiir Sayıları

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu iki eser arasında *Türk Kadın Şairleri Antolojisi* adlı eserde “Râbia Hatun” takma adıyla yazan İsmail Hami Danişmend’in kadın şairler arasına alındığını gördük. *Türk Kadının Şiiri* daha kapsamlı ve hacimlidir. Aynı zamanda bu eser divan ve halk edebiyatından örnekler vermiş, ikinci basımında şiir sayısını daha da artırmıştır. İki eserde Gülten Akın, Türkân Ateş, Nurten Çelebioğlu, Jülide Gülizar, Türkân İlideniz, Sennur Sezen ve Halide Nusret Zorlutuna ortak isimlerdir. Mehmet Kaplan’ın Türkân İlideniz’in Şiir Tahlilleri-II’de tahlil ettiği “Bekleyiş” şiiri iki eserde ortak olan tek şiirdir. 1950-1970 yılları arasında yayımlanan antolojiler arasında herhangi bir temaya koyamadığımız iki antolojiyi diğerleri başlığı altında inceledik. Ümit Yaşar Oğuzcan’ın *Garip Şiirler Antolojisi*; Tanju Cılızoğlu’nun *Fotoğraflı Şiir Antolojisi*.

2. NESİR ANTOLOJİLERİ

2.1. Hikâye ve Roman Antolojileri

2.1.1. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler-1950

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1950 senesinde 17 yazara ait 17 hikâye bulunmaktadır. Yazarların biyografilerine yer verilmemiştir. Antolojideki hikâye sıralaması yazarların soyadlarının alfabetik sırasına göre yapılmıştır. Yaşar Nabi Nayır, *Yeni Hikâyeler 1949* eserinin ön sözünde küçük hikâye okuru az olmasına rağmen genç hikâyecilerin kuvvetli eserlerinin sadece gazete sayfalarında kalmalarına razı olmadıkları için böyle bir eser hazırladıklarını, yazarların daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış hikâyelerini her sene bu şekilde cilt hâline getireceklerini ifade eder (Nayır, 1949, s. 3).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYELER-1950		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	Samet Ağaoğlu	“Öğretmen Gaffur”
2	Oktay Akbal	“Sinemamın Arka Kapısı”
3	Muharrem Barlok	“Mektepli”
4	Tarık Buğra	“İlk Aşk”
5	Orhan Kemal	“Celfin Eti”
6	Samim Kocagöz	“Hasret”
7	Muhtar Körükçü	“Kahramanlar”
8	Bekir Sıtkı Kunt	“Satılık Ev”
9	Mahmut Özay	“Mustâfendi”
10	Semih Pakalın	“Tesadüfler”
11	Ziya Osman Saba	“O Mahalle”
12	Zeyyad Selimoğlu	“Dimo”
13	Cevdet Kudret Solok	“Belediye Reisi”
14	İlhan Tarus	“Kaçak”
15	Tahsin Yücel	“Dert Çok, Hemdert Yok!”
16	Orhan Barlas	“Hülya Ağacı”
17	Turhan Basetimur	“Kaptan”

Tablo 95: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1950

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.2. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1951

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1951 senesinde yirmi yazara ait yirmi hikâye bulunmaktadır. Antolojideki eserler Tablo 97’de gösterilmiştir.

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER 1951		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Bekir Sıtkı	“Saat”
2	Sait Faik	“Türk Ülkesi”
3	İlhan Tarus	“Arı Masalı”
4	Orhan Kemal	“Poker”
5	Muhtar Körükçü	“İtlere, Kurtlara Dair”
6	Oktay Akbal	“Lokomotifler”
7	Haldun Taner	“Eller”
8	Muzaffer Hacıhasanoğlu	“Çocuklar”
9	Orhan Hançerlioğlu	“Bağlayan Toprak”
10	A. Ferhan Oğuzkan	“Kısmetçi”
11	Zeyyat Selimoğlu	“Bir İki Tanıdık”
12	Mahmut Özay	“Şemsiyeler”
13	Zafer Hüsnü Taran	“İstasyon Süpürgecisi”
14	Orhan Asena	“Radyo ve Demokrasi”
15	Orhan Barlas	“İkinci”
16	Kenan Harun	“Âvâre”
17	Tahsin Yücel	“Ötegeçe Çocukları”
18	Yıldırım Keskin	“Evimiz İstasyon Kenarındaydı...”
19	Seyfettin Turhan	“İki Şişe Klüp”
20	Muharrem Barlok	“Vicdan Azabı”

Tablo 96: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1951

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.3. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1952

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1952 senesinde on altı yazara ait on altı hikâye bulunmaktadır. Antolojideki eserler Tablo 97’de gösterilmiştir.

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER 1952		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Samet Ağaoğlu	“Bir İntihar”
2	Bekir Sıtkı	“Kömür”
3	İlhan Tarus	“Belediye Reisi”
4	Umran Nazif	“Çağrı”
5	Muhtar Körükçü	“Kendime ve Bizlere Dair”
6	Haldun Taner	“Kantar Kâtibi Ali Rıza Efendi”
7	Orhan Hançerlioğlu	“Dağlara Doğru”
8	Muzaffer Hacıhasanoğlu	“Bu Sabah”
9	Mahmut Özay	“Rayko”
10	Sabahattin Kudret	“Büyük Annemin Ölümü”
11	Naim Tiralı	“Motor”
12	A. Ferhan Oğuzkan	“Pasaj”
13	Vüs’at O. Bener	“Korku”
14	Turhan Basetemur	“Baba Davit”
15	Tarık Dursun K.	“Makine”
16	Atilâ Albay	“Gırgır Mehmed’in Ressamlığı”

Tablo 97: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler 1952

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.4. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler-1953

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1953 senesinde on altı yazara ait on altı hikâye bulunmaktadır. Eserin iç sayfasında “Bu seride yalnız hiçbir yerde çıkmamış hikâyeler yer alır” yazılı bir ifade bulunmaktadır (Nayır, 1953). Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYELER-1953		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Sait Faik	“Dondurmacının Çırağı”
2	Bekir Sıtkı	“Sıra”
3	Umran Nazif	“Süslen Berberi”
4	Orhan Kemal	“Macera”
5	Oktay Akbal	“Matmazel Mathilda”
6	Haldun Taner	“Eczanenin Akşam Müşterileri”
7	Muzaffer Hacı Hasanoğlu	“Ayşe”
8	Vüs’at O. Bener	“Pazarlık”
9	Muhtar Körükçü	“Dişçi”
10	Mahmut Özay	“Kargalar”
11	A. Ferhan Oğuzkan	“Sıcak Bir Yazdı”
12	Tarık Dursun K.	“Karartma”
13	Fehmi Rahmi Ergüven	“Sihirli Define”
14	Yıldırım Keskin	“Parador ve Sonrası”
15	Tahsin Yücel	“Rekor”
16	Cengiz Yörük	“Gülsüm ile Hasan”

Tablo 98: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler-1953

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.5. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1954

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1954 senesinde on yedi yazara ait on yedi hikâye bulunmaktadır.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER- 1954		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Sait Faik	“Hikâye Peşinde”
2	Orhan Kemal	“Kırk Yaş”
3	Umran Nazif	“Veysel Efendi’nin Kuşları”
4	Haldun Taner	“On bin elli dokuz”
5	Ziya Osman Saba	“Misafirlikler”
6	Sabahattin Kudret Aksal	“Bir Başka Türüsü”
7	Ceyhun Atuf Kansu	“Ormanda”
8	Muzaffer Hacıhasanoğlu	“Yıldızlar Kadar Para”
9	Tahsin Yücel	“İnce Sanat”
10	Tektaş Ağaoğlu	“Gidiş”
11	Kâmuran Şipal	“Kötebek”
12	Yıldırım Keskin	“Enrico”
13	Hâlil Turgut Acar	“Karin Doyunca”
14	Muzaffer Orhan Buyrukçu	“Anastas Mum Satsana”
15	Tarik Dursun K.	“Kamyon Deviren”
16	Cengiz Yörük	“Doktorun Şarkıları”
17	Müfide Anadol	“Ahmet Efendi”

Tablo 99: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1954

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.6. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1955

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1955 senesinde on sekiz yazara ait on sekiz hikâye bulunmaktadır. Antolojideki eserler Tablo 100’de gösterilmiştir.

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER- 1955		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Bekir Sıtkı	“Arsa”
2	Ziya Osman Saba	“O Banka”
3	Umran Nazif	“Gizli Ödenek”
4	Muzaffer Hacıhasanoğlu	“Sıcak”
5	Ceyhun Atuf Kansu	“Geçmiş Bir Gün”
6	Tahsin Yücel	“Katuşa Masalı”
7	Tektaş Ağaoğlu	“Basri Hoca”
8	Yıldırım Keskin	“Bir Gece Giden”
9	Sacid Yümer	“Gölgesinden Çıkan Adam”
10	Orhan Asena	“Kaçış”
11	Erdoğan Tokmakçıoğlu	“Kadın- Adam Sigara Tablası”
12	H. Turgut Acar	“Beyaz Sincap”
13	Meral Çelen	“Gece Nöbeti”
14	Naci Girginsoy	“Hastaneye Mektup”
15	İsmet Akakıncı	“Pastırmacı”
16	Numan Ali Levent	“Direğin Yanındaki İnsan”
17	Cemalettin Aykın	“Hastane İmamı”
18	Fevkiye Aygün	“Yalnızlık”

Tablo 100: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1955

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.7. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1956

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1956 senesinde on dokuz yazara ait on dokuz hikâye bulunmaktadır. Eserin iç sayfasında “Bu seride yalnız hiçbir yerde çıkmamış hikâyeler yayınlanır” yazılı bir not bulunmaktadır (Nayır, 1955, s. 2).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER- 1956		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Bu Her Akşam Böyledir”
2	Ziya Osman Saba	“Yaz Gezintileri”
3	İlhan Tarus	“Gece Oturumu”
4	Faik Baysal	“Aaariffi”
5	Sabahattin Kudret Aksal	“Sezai Beyefendi”
6	Mahmut Özay	“Bu Böyledir İşte Bey”
7	Vüs’at O. Bener	“İlki”
8	M. Sunullah Arısoy	“Namus Meselesi”
9	Tahsin Yücel	“Bömüklü Böcek”
10	Meral Çelen	“Baba Kız”
11	Ayhan Sarısmailoğlu	“Maria Angelika”
12	Erdal Öz	“Herkes Kendi Dünyasında”
13	Naci Girginsoy	“Adaya Vapur”
14	Kâmuran Şipal	“Bahşiş”
15	Türkân Berksoy	“Akşam Penicilline’leri”
16	Kemal Hasekioğlu	“Anne Kalbi”
17	Turan Bakır	“Alışimin Kaşları”
18	Cemâlettin Akın	“Ekmek”
19	Recep Bulut	“Güne Başlayış”

Tablo 101: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler- 1956

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.8. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler - 1957

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1957 senesinde on üç yazara ait on üç hikâye bulunmaktadır.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER - 1957		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Bekir Sıtkı Kunt	“Şimdikiler”
2	Ziya Osman Saba	“Kış Gezintileri”
3	Faik Baysal	“Kız Kuyusu”
4	Necati Cumalı	“Kaybolan”
5	M. Sunullah Arısoy	“Karışık Hikâye”
6	Mahmut Özay	“Deeh... Deh!”
7	Tektaş Ağaoğlu	“Yağmur Yağıktan Sonra”
8	Mustafa Şerif Onaran	“Kale Kapısı”
9	Erdal Öz	“Çocuk”
10	Cengiz Yörük	“Arkadaşlar”
11	Erdoğan Tokmakçioğlu	“Sıfırdan Önce”
12	Sedat Veyis Örnek	“İnsan Oyunları”
13	Cengiz İlhan	“Ben”

Tablo 102: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler – 1957

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.9. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler - 1958

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1958 senesinde on altı yazara ait on altı hikâye bulunmaktadır.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER - 1958		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Selâhattin Batu	“Ayak Sesleri”
2	İlhan Tarus	“Telgraf”
3	Faik Baysal	“Sancı Meydanı”
4	Şahap Sıtkı	“Bir Tel Koptu”
5	Muzaffer Hacıhasanoğlu	“Çiçekler”
6	Tahsin Yücel	“İstersen Git”
7	Ayhan Sarısmailoğlu	“Kızlar”
8	Erdoğan Tokmakçioğlu	“Suçlu”
9	Erdal Öz	“Bir Avuç Aydın”
10	Cengiz İlhan	“Sonra Hiç”
11	Muhittin Yılmaz Gücüneli	“Kolye”
12	Memduh Balaban	“Gitaracı Pedro”
13	Cengiz Yörük	“Neden Böyle Oldu?”
14	Mehdi Halıcı	“Vedia Hanım ve Tours’lu Kasap”
15	Turan Bakır	“Rıhtımda”
16	Kâmuran Şipal	“Bir Nikâh Töreni”

Tablo 103: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler – 1958

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.10. Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler -1959

Varlık Yayınları bünyesinde basılan seri Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanmıştır. 1959 senesinde 20 yazara ait 20 hikâye bulunmaktadır.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR- YENİ HİKÂYESLER - 1959		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Ceyhun Atuf Kansu	“Çe... İstasyonu”
2	Talip Apaydın	“Ortakçılar”
3	Mehmet Seyda	“Köyün Uğuru Mehmet”
4	Cengiz İlhan	“Hasan Bey ve Bizans”
5	Mustafa Şerif	“Pis Hava”
6	Muzaffer Buyrukçu	“Umutlar Bir Çiçek Tarlasıydı”
7	Hasan Lâtif Sarıyüce	“Bir Gün Daha Bitti”
8	Ayhan Hünel	“Büyük Yürekli İrgatlar”
9	Çetin Göçmen	“Yıllardan Sonra”
10	Memduh Balaban	“Satılık Tablolar”
11	Ali Akıncı	“Erkeksiz Kadın”
12	Sedat Veyis Örnek	“Hi”
13	Aslan Alp	“Köy”
14	Cemal Oğuz	“Micheline’in Mavi Bir Tayyörü Olacak”
15	Mehdi Halıcı	“Taşa Vurulu Düğüm”
16	Turan Bakır	“Günlerden Pazartesi”
17	Afet Muhteremoğlu	“Fildişi Kule”
18	M. Kemal Türkmen	“Kapı”
19	Osman Zeki Özturanlı	“Avucu Kaşınıyordu”
20	Rüksan Türkân Ünlü	“Tesadüf”

Tablo 104: Yaşar Nabi Nayır- Yeni Hikâyeler – 1959

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.11. Yaşar Nabi Nayır -En Güzel Türk Hikâyeleri

Yaşar Nabi Nayır tarafından hazırlanan eser 1954 yılında Varlık Yayınları içerisinde basılmıştır. Eserde 17 yazara ait 17 hikâye bulunmaktadır. Yazarların önce biyografileri daha sonra hikâyeleri verilmiştir.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ NAYIR -EN GÜZEL TÜRK HİKÂYELERİ		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Hüseyin Rahmi Gürpınar	“Ecir ve Sabır”
2	Halit Ziya Uşaklıgil	“Ferhunde Kalfa”
3	Halide Edip Adivar	“Himmet Çocuk”
4	Memduh Şevket Esendal	“Feminist”
5	Ömer Seyfettin	“Tos”
6	Halikarnas Balıkcısı	“Alabanda’da”
7	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“On Dört Yaşında Bir Adam”
8	Refik Halit Karay	“Sarı Bal”
9	Abdülhak Şinasi Hisar	“Bir Geçmiş Zaman Hikâyesi”
10	Reşat Nuri Güntekin	“Sönmüş Ocak”
11	F. Celâlettin	“Salgın”
12	Bekir Sıtkı Kunt	“Zır...Zır!...”
13	Kenan Hulûsi	“Sayfiyede Bir Numara”
14	Sait Faik Abasıyanık	“Kaşıkadasında”
15	Samet Ağaoğlu	“Korku ve Neticesi”
16	Sabahattin Ali	“Hanende Melek”
17	İlhan Tarus	“Bir Kasabanın Ruhu”

Tablo 105: Yaşar Nabi Nayır -En Güzel Türk Hikâyeleri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.12. Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi

Akbaba Mizah Yayınları tarafından hazırlanan eser dört cilt hâlinde yayımlanmıştır. Eserin ön sözünde mizah hikâye anlayışının daha ileride olduğunu gösteren hikâyeler olmasına rağmen antolojinin hazırlandığı dönemdeki mizah hikâyeleriyle esere başlandığı ifade edilmiştir. Aynı zamanda her ay yeni bir cilt ekleneceği belirtilmiştir (Akbaba, 1955, s. 4). Antolojide yer alan yazarların biyografileri verilmiş, yazar hakkında başka yazarların düşünceleri eklenmiş ve mizah hikâyelerinden örnekler verilmiştir. Eserin birinci cildinde 8 sekiz yazar tanıtılmış ve yirmi beş mizah hikâyesi verilmiştir.

AKBABA MİZAH HİKÂYELERİ ANTOLOJİSİ I. CİLT		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Hüseyin Rahmi Gürpınar	“Tövbeler Tövbesi”, “Büyük Bir İbret Dersi”, “Kedi Yüzünden”
2	Ahmet Rasim	“Baskın”, “İstihzayı Zaman”
3	Mehmet Rauf	“Karanlıkta”, “Meçhul Hanım”, “Şükran Borcu”
4	Hüseyin Suat Yalçın	“Şahsî Teşebbüs Süthanesi”, “Tahkikat”, “Çekiç”
5	Fazıl Ahmet Aykaç	“Eski Zaman Vapurlarında”, “İki Kafadar”, “Evlatlarıma Varız”, “Havailer Meşrutiyeti”
6	Ömer Seyfettin	“Düşünme Zamanı”, “Asılzadeler”
7	Refik Halit Karay	“Gözle Görülmez Elle Tutulmaz Bir Kumaş”, “Polislerin İmtihanı”, “İstikbalime Dair”, “Hülya ile Hakikat”, “Eski İstanbul’a Dair”, “İspanyolun İlacı”
8	Ercüment Ekrem Talû	“İnsan”, “Meşhedi Aslan Peşinde”

Tablo 106: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi I. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin ikinci cildinde sekiz yazar tanıtılmış ve otuz iki mizah hikâyesi verilmiştir. Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

AKBABA MİZAH HİKÂYELERİ ANTOLOJİSİ II. CİLT		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Aka Gündüz	“Almanak Bey’in Hikâyesi”, “Silikzade’nin Hikâyesi”, “Kral Birinci Moto Hazretleri”
2	İbrahim Alaeddin Gövsa	“Borazan Bekir”, “İftara Davet”, “Saadet Yolu”, “Samanlık Hikâyesi”, “Nefesler”
3	Reşat Nuri Güntekin	“Bulunmaz Bir Hizmetçi”, “Fazilet Mükâfatı”, “Bir Hayırlı İşe Delâlet”, “Bir Sahtekârlık Davâsı”, “Rüya-yı Sadık”
4	Osman Cemal Kaygılı	“Eski Bir Tüfek Meselesi”, “En Tatlı Okşama”, “Deniz Hamamında Feci Bir Kaza”, “Ceza Mahkemesinde”, “Eski Bir Muhakeme”, “İtalya Harbe Girdi mi Girmedi mi?”, “Aâb-ı Umumiye Namına”
5	Peyami Safa	“Maaş Cüzdanı”, “Karanlığın Şakası”, “Topuklu Terlik”, “Kısa Günün Kârı”
6	Burhan Felek	“Kübik Bir Vaka”, “Bir Anket”, “Trende Bir Masal”, “Kuğunun Ölümü”
7	Hakkı Süha Gezgin	“Hulle”
8	F. Celâlettin	“Çevir Herifi Geri”, “Kaşkul-u Melûn”, “Nâme”

Tablo 107: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi II. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin üçüncü cildinde sekiz yazar tanıtılmış ve otuz sekiz mizah hikâyesi verilmiştir. Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

AKBABA MİZAH HİKÂYELERİ ANTOLOJİSİ III. CİLT		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Orhan Seyfi Orhon	“Rüstem Paşa Camiinde”, “Debreli Süleyman Bey”, “2050 Senesinde Aşk”, “Balıkçının Levhası”, “Oynak Emine”, “Yalansız Bir Gün”, “Makina Adamlar”
2	Yusuf Ziya Ortaç	“Yaz Hülyası”, “Bir Aşk Sahnesi”, “Bu da Yaşamak mı?”, “Antika”, “Beklenen Fedai”
3	Mahmut Yesari	“Kovalayan Alacaklı”, “İsmime Dair!”, “Nüfus Sayımı”, “Toy Âşık”, “Bir Koşu Şampiyonası”, “Rumba da, rumba, rumba!..”
4	Selâmi İzmet Sedes	“Havanın Kızı”, “Bir Mektep Hatırası”, “Ben Eve Dönüyorum”, “En İyi Çare”
5	Hikmet Feridun Es	“25 Naciye”, “Yoo... Abdestim Bozulur!”, “Eski Bir Köy Masalı”
6	Aziz Nesin	“Yarım Saat Sükût”, “Bizim Sokağın Feneri”, “Babâli Canavarı”, “Ettin mi, Etmedin mi?”, “Don Lastiğini Unutma”, “Tulumba Adamın Hikâyesi”, “Çorum, Çorlu, Çoruh ve Çorba”, “Büyük İlmî Konferans”
7	Adnan Veli Kanık	“İyi Bir Kısmet İçin”, “Karpuzcu Bilâl’in Aşk Mektubu”, “Cide’li İki Hizmetçi Arasında”
8	Bülent Oran	“Nasıl Yerli Film Yıldızı Oldum”, “Boru Meselesi”

Tablo 108: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi III. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Eserin dördüncü cildinde dört yazar tanıtılmış ve on altı mizah hikâyesi verilmiştir. Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

AKBABA MİZAH HİKÂYESLERİ ANTOLOJİSİ VI. CİLT		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Cemil Cahit Cem	“Strateji”, “Meşhur Muharrir”, “Unutulmaz Bir Eğlence”
2	Rakım Çalapala	“Anan Yahşi, Baban Yahşi”, “Ensesinde Bir Sinek...”, “Piyango”, “Bayram Şekeri”
3	Zahir Güvemli	“Bir Günlük Beylik”, “Zincirleme”, “Yarıda Kalan Hırsızlık!..”, “Dikkat Tehlike Var!..”
4	Haldun Taner	“İki Komşu”, “Bayanlar 00”, “Artırma”, “Kooperatif”, “Bir Kavak ve İnsanlar”

Tablo 109: Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi IV. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.13. Vasfi Mahir Kocatürk- Hikâye Defteri

Vasfi Mahir Kocatürk tarafından hazırlanan eser 1955 yılında basılmıştır. Eserde elli yazar yer almıştır. Her yazardan bir hikâye bulunurken Lamîî adlı yazardan iki hikâye seçilmiştir. Yazarların biyografilerine yer verilmemiş, sadece hikâyelerinden örnek seçilmiştir. Eserde halk, divan ve Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatından hikâye örnekleri vardır.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

VASFİ MAHİR KOCATÜRK- HİKÂYE DEFTERİ		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Dede Korkut	“Deli Dumrul”
2	Mehmetoğlu Mustafa	“Derviş”
3	Şeyhzade Ahmet	“Kabadayı Serçe”
4	Lamîî	“Cahil Doktor”, “Tavuk Çorbası”
5	Nergisi	“Oda Arkadaşı”
6	Aziz Ali	“Molla Emin”
7	Ahmet Mithat	“Danış Çelebi”
8	Sezâyi	“Bu Büyük Adam Kimdir?”
9	Nabizade Nazım	“Hasba”
10	Ahmet Rasim	“Afif Kız”
11	Hüseyin Rahmi	“Ecir Sabır”
12	Halit Ziya	“Mahalleye Mevkuf”
13	Ahmet Hikmet	“Bir Damla Kan”
14	Hüseyin Cahit	“Sukut”
15	Mehmet Rauf	“Hasta İken”
16	Ömer Seyfettin	“Gizli Mabet”
17	Halide Edip	“Kubbede Kalan Hoş Sada”
18	Refik Halit	“Sarı Bal”
19	Yakup Kadri	“Ses Duyan Kız”
20	Reşat Nuri	“Resul Hocanın Gazası”
21	Peyami Safa	“Doğru Hikâye”

22	Ercüment Ekrem	“Tembel Harcı”
23	F. Celâlettin	“İlâç”
24	Abdülhak Şinasi	“Saat Meraklısı”
25	Memduh Şevket	“Sinema”
26	Kenan Hulûsi	“İncir Fidanları”
27	Sait Faik	“Kameriyeli Mezar”
28	Bekir Sıtkı	“Muavin”
29	Kemal Tahir	“Dülger”
30	İlhan Tarus	“Konserve Kutusu”
31	Kemal Bilbaşar	“Kaymaklı Ekmek Kadayıfı”
32	Samim Kocagöz	“Cihan Şoförü”
33	Orhan Kemal	“Parkta”
34	Haldun Taner	“Tuş”
35	Sunullah Arısoy	“Daktilo”
36	Orhan Hançerlioğlu	“Her Şey Seninle Güzel”
37	Mazaffer Hacıhasanoğlu	“Davulcu”
38	Oktay Akbal	“Şehrin Işıkları Söndü”
39	Sabahattin Kudret Aksal	“Geceye Doğru”
40	Yaşar Kemal	“Avcı”
41	Faik Baysal	“Tavşan”
42	Umran Nazif	“Parkta Dinlediğim Hikâye”
43	Tarık Buğra	“Manda Yuva Yapmış”
44	Vüs’at O. Bener	“Batak”
45	Nezihe Meriç	“Uzun Hava”
46	Tarık Dursun K.	“Amerikalı”
47	Muzaffer Burukçu	“Bit”
48	Cengiz Yörük	“Arkadaşlar”
49	Fakir Baykurt	“Pıtrak”
50	Tevfik Kent	“Çek”

Tablo 110: Vasfî Mahir Kocatürk- Hikâye Defteri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.14. Ferit Öngören- Yeni Mizah Hikâyeleri Antolojisi

Ferit Öngören tarafından hazırlanan eser 1959 yılında basılmıştır. Antolojide yedi yazar ve kırk mizah hikâyesi bulunmaktadır. N. Vedat Savgel ve Sümer Sümer’in sadece hikâyelerinden örnek bulunurken diğer yazarların hayat hikâyeleri, kitapları, hakkındaki düşünceler ayrıntılı olarak verilmiştir.

Ferit Öngören esere yazdığı “Mizah Deyince” başlıklı yazısında yönetimin baskıcı davrandığı ve toplumun sıkıntılı olduğu günlerde mizahın yaygınlık kazanıp iyi mizahçıların ortaya çıktığını, mizahın toplumu iyi bir şekilde yansıttığını ifade eder. O’na göre Aziz Nesin ve Rıfat Ilgaz tek partili döneme karşıt olarak çıkan isimlerdir. Aziz Nesin bürokrasiyi, Rıfat Ilgaz eğitimi, Bülent Oran kadın-erkek ilişkilerini, Adnan Veli politikayı mizahın konusu yapmış, halkın yaşadığı sıkıntılar mizahta karşılık bulmuştur (Öngören, 1959, s. 3-4).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FERİT ÖNGÖREN- YENİ MİZAH HİKÂYELERİ ANTOLOJİSİ		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Aziz Nesin	“Uçuruma Gidiyoruz”, “Hırsız Bu muydu?”, “Amerikan Eşya Müzayedesi”, “Kazan Töreni”, “Dolmuşun Kapısı”, “Pazar Eğlencesi”, “Yepetaş”, “78 Santimlik Arsa Kes”, “Büyük Adamın Yeğeni”, “Fil Hamdi Nasıl Yakalandı”, “Bar Fedaisi”, “Medeniyetin Yedek Parçası”
2	Rıfat Ilgaz	“Vapur Bir Buçukta”, “Eskiler Alayım”, “Karpuz”, “Jimmy’nin Odasında”, “Yolcu”, “Haşım’dan Bir Şiir”, “Sodyumun Özelliği”, “Çıyan Sadi’nin Raporu”, “Leş Kargası”, “Yapamazsın Sen”, “İmtiyaz Sahibi”, “Kırkçeşme:1 Ataryatar: 0”
3	Bülent Oran	“Balina”, “Allahaismarladık Paris”, “Günaydın Fantokobiya”, “Ver Elini Türkiye”, “Toska”
4	Yalçın Kaya	“Şarap Mecburi”, “Mutlu Mertebe”, “Ulan Hayatı”
5	Adnan Veli	“Üç Karılı Deli Namık”, “Komiser Muavini Şefik ile Polis Zühtü Efendi”, “Belediye Cenaze Kaldırıyor”, “Bağımsız Adaylardan Apturaman Dayı”, “Yüşâ Tepesinde Kurban Kesme”, “Diş Macunu”
6	N. Vedat Savgel	“İstifa Ediyoruk”
7	Sümer Sümer	“Şansız Nuri”

Tablo 111: Ferit Öngören- Yeni Mizah Hikâyeleri Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.15. Zahir Güvemli -Büyük Romanlar

Zahir Güvemli tarafından hazırlanan eserin ilk baskısı 1961 yılında yapılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1970 yılında basılan üçüncü baskıdır. Antolojide Dünya edebiyatında ve Türk edebiyatında büyük roman olarak görülen eserlerden kesitler örneklenmiştir. Dünya edebiyatında kırk dokuz yazar ve elli dört roman varken Türk edebiyatında altı yazar ve on roman bulunmaktadır. Yazarların biyografilerine yer verilmemiş, sadece romanlarından örnek sunulmuştur. Romanlar yazarların doğum tarihlerine göre sıralanmıştır.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ZAHİR GÜVEMLİ -BÜYÜK ROMANLAR		
Dünya Edebiyatı		
Sayı	Yazar Adı	Roman Adı
1	Cervantes	“Don Kişot”
2	Daniel Defoe	“Robinson Cruose”
3	Jonathan Swifh	“Guliver’in Yolculukları”
4	Lesage	“Gill Blass”
5	Henry Fielding	“Tom Jones”
6	Jane Austin	“Aşk ve Gurur”

7	Stendhal	“Kızıl Kara”
8	Honoré de Balzac	“Eguéne Grandet”, “Goriot Baba”
9	Alexandre Dumas	“Üç Silahşorlar”
10	Victor Hugo	“Sefiller”
11	Prosper Merimeé	“Carmen”
12	Nathaniel Hawthorne	“Kızıl Damga”
13	Gogol	“Ölü Canlar”
14	William Makepeace Thackeray	“Vanity Fair”
15	Charles Dickens	“David Copperfield”, “Oliver Twist”
16	Emily Bronte	“Rüzgârlı Tepe”
17	İvan Turgenyev	“Babalar ve Oğullar”
18	Hermann Will	“Mobydick”
19	Fyodor Dostoyevski	“Karamazov Kardeşler”, “Suç ve Ceza”
20	Gustave Flaubert	“Madame Bovary”
21	Lev Tolstoy	“Harp ve Sulh”, “Anna Karenina”
22	Mark Twain	“Tom Sawyer’in Maceraları”
23	Alpanse Daudet	“Sapho”
24	Emile Zola	“Germinal”
25	Thomas Hardy	“Tess of D’uberviles”
26	Anatole France	“Pinguinler Adası”
27	Pierre Loti	“İzlanda Balıkçısı”
28	Oscar Wilde	“Dorian Grey’in Portresi”
29	Knut Hamsun	“Açlık”
30	Joseph Conrad	“Lord Jim”
31	Selma Lagerlöff	“Gösta Berling”
32	Rudyard Kipling	“Kim”
33	John Galsworthy	“Forsyte Saga”
34	André Gide	“Kalpazanlar”
35	Marcel Proust	“Geçmiş Zamanın Peşinde”
36	Somerset Maugham	“İnsanlık Bağından”
37	Thomas Mann	“Sihirli Dağ”
38	Jack London	“Martin Eden”
39	D. H. Lawrence	“Oğullar ve Sevgililer”
40	Sinclair Lewis	“Babbit”
41	Alain Fournier	“Adsız Köşk”
42	Perl Buck	“Dost Toprak”
43	Aldous Huxley	“Yeni Dünya”
44	André Malraux	“İnsanlığın Hali”
45	William Faulkner	“Kutsal Sığınak”
46	Ernest Hemingway	“Silahlara Veda”
47	Thomas Wolfe	“Look Homeward Angel”
48	John Steinbeck	“Gazap Üzümleri”, “Fareler ve İnsanlar”
49	Ersine Caldwell	“Tütün Yolu”
Türk Romanları		
50	Samipaşazade Sezai	“Sergüzeşt
51	Mehmet Rauf	“Eylül”
52	Halit Ziya Uşaklıgil	“Mavi ve Siyah”, “Aşk-ı Menmu”
53	Halide Edip Adıvar	“Ateşten Gömlek”, “Sinekli Bakkal”
54	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Yaban”, “Kiralık Konak”
55	Reşat Nuri Güntekin	“Çalıkuşu”, “Dudaktan Kalbe”

Tablo 112: Zahir Güvemli -Büyük Romanlar

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.16. Tahir Alangu - Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler

Tahir Alangu tarafından hazırlanan eser 1959 yılında basılmıştır. Eser üç cilt hâlinde yayımlanmıştır. Tahir Alangu “Bu Kitabın Hikâyesi” başlıklı giriş yazısında eseri hazırlamaya 1952 yılında başladığını, Batı etkisindeki Türk hikâyesini başlangıç olarak aldığını ve Ömer Seyfettin’i kapsamlı bir şekilde inceleyen bir antoloji hazırlamaya karar verdiğini ifade eder. Ancak hacim bakımından yüklü olacağını düşündüğü için antolojiyi ciltler hâlinde hazırladığını belirtir. Eseri hazırlamaya başladığında oldukça verimli olan Türk hikâyesinin gittikçe sönükleştiği, önde gelen hikâye yazarlarının öldüğü ve hikâye yazarlarının bazılarının hikâyeden uzaklaşarak romana kaymaya başladığını düşündüğü bir dönemde, hazırladığı antolojinin önemli olduğunu belirtir (Alangu, 1959, s. 3-8).

Antolojinin birinci cildinde “Yol Açıcılar” başlığı altında (1919-1930) on yazar ve otuz eserden örnek bulunmaktadır. Tahir Alangu giriş yazısında hacim bakımından sıkıntı yaşamamak adına o dönemi anlatan belirgin şahsiyetlere yer verildiğini belirtir. Eserde yazarın tanıtıldığı ilk sayfaya fotoğrafı konulmuş, ilk hikâyesi belirtilmiş ve hikâyelerinin birinden alıntıya yer verilmiştir. Daha sonra, hayatı, edebî hayatı, eserleri, eserleri üzerine başkalarının düşünceleri verilmiş ve eserlerinden örnekler sunulmuştur.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

TAHİR ALANGU - CUMHURİYETTEN SONRA HİKÂYE VE ROMAN: ÖNCÜLER I. CİLT		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	F.Celâlettin	“Kına Gecesi”, “Eldebir Mustafa Efendi”, “Yok Yere”
2	Selahâttin Enis	“İmanım Fatma Hanım”, “Lambo Usta”, “Teşrihhanede”
3	Sadri Ertem	“Bacayı İndir, Bacayı Kaldır”, “Mumcunun Faresi”, “İltihat Baremi”
4	Osman Cemal Kaygılı	“Kırkından Sonra Saz Çalınır mı?”, “Tekin Olmayan Kedi”
5	M.Şevket Esendal	“Otlakçı”, “Hastanenin Yemek Tablası”, “Hayat Ne Tatlı”, “Hâmit İçin Bir Yazı”, “Komiser”, “Bu Sıska Karı”,
6	Sabahattin Ali	“Arap Hayri”, “Yeni Dünya”, “Çaydanlık”, “Hasan Boğuldu”
7	Kenan Hulûsi	“İncir Fidanları”, “Sazlık”
8	N.Sırrı Öztürk	“Şair Necmi Efendi’nin Bahar Kasidesi”, “Personesi Bey’in Madamı”
9	Bekir Sıtkı Kunt	“Yataklı Vagon Yolcusu”, “Zeynep Kadın”
10	Reşat Enis Aygen	“Talkın”, “Kaybolmıyan İnsanlık”, “Horoz Ömer”

Tablo 113: Tahir Alangu - Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler I. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Antolojinin ikinci cildinde (1930- 1940) “Öncüler” başlığı altında on yazar ve otuz yedi hikâye bulunmaktadır. Sait Faik’e daha fazla yer ayrılmıştır. Tahir Alangu, “Bu Kitabın Hikâyesi” başlığıyla yazdığı giriş yazısında antolojiye alınan yazarların aynı düşüncede

olmadığını ancak Türk edebiyatını yenilemeye çalıştıklarını ifade eder. Türk hikâyesinin serüvenini ana hatlarıyla anlatan Alangu bu ciltte 1930- 1940 yıllarındaki hikâyelerin durumunu ortaya koymak, hikâyede gerçeklik çabalarının ve çalışmalarının hangi basamaklardan geçtiğini göstermek amacıyla eseri oluşturduğunu belirtir (Alangu, 1965, s. 5-16). Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

TAHİR ALANGU - CUMHURİYETTEN SONRA HİKÂYE VE ROMAN: ÖNCÜLER II. CİLT		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	Umran Nazif Yiğiter	“İnci Çiçeği”, “Gar Saati”, “Göç”, “Süslen Berberi”
2	Samed Ağaoğlu	“Febüs”, “Otuz Sene Sonra”, “Büyük Aile”
3	Sait Faik Abasıyanık	“Semaver”, “Stelyanos Hrisopulos Gemisi”, “Park”, “Şahmerdan”, “Papaz Efendi”, “Menekşeli Vadi”, “Sinağrit Baba”, “Sur Dışında Hayat”, “Haritada Bir Nokta”, “Alemdağı’nda Var Bir Yılan”, “Dülger Balığının Ölümü”
4	İlhan Tarus	“Bir Kasabanın Ruhu”, “Demokrasi”, “Merdivende İnsan Var”
5	Mehmet Seyda	“Beyaz Duvar”, “Dur, Ben Bunu Yazayım da...”, “Üçüncü Vardiyadan Devrekli Hasan”
6	Kemal Bilbaşar	“Çancının Karısı”, “Sümbül”
7	Halikarnas Balıkcısı	“Boğulmuş Enginliler”, “Manevra”, “Cennet Gemisi”
8	Samim Kocagöz	“Cihan Şoförü”, “Ahmet’in Kuzuları”, “Yarıntı”
9	Orhan Kemal	“Uyku”, “Harika Çocuk”, “Kırmızı Mantolu Kadın”
10	Sabahattin Kudret Aksal	“Geceye Doğru”, “Kuş Kafesinde Yıldız”

Tablo 114: Tahir Alangu - Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler II. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

Antolojinin üçüncü cildinde ”Yeni Hikâyeciliğimizin Öncüleri” (1940-1950) başlığı altında 29 yazar ve 26 eser bulunmaktadır. En geniş alan Aziz Nesin’e ayrılmıştır.

Antolojideki eserler Tablo 115’de gösterilmiştir.

TAHİR ALANGU - CUMHURİYETTEN SONRA HİKÂYE VE ROMAN: ÖNCÜLER III. CİLT		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	Kemal Tahir Demir	“Arabacı”, “Fermanlı Hoca”, “Göl İnsanları”
2	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Erzurumlu Tahsin”, “Bir Tren Yolculuğu”
3	Oktay Akbal	“Bizans Definesi”, “Ester ile Roza”
4	Aziz Nesin	“Nasıl Hacı Oldum?”, “Fil Hamdi Nasıl Yakalandı?”, “Koltuk”, “Gıdıgıdı”, “Hoptirnam”, “Padişaha Giren Kazık”
5	Faik Baysal	“Kestaneci Rahim”, “Kız Kuyusu”
6	Haldun Taner	“Konçınalar”, “Fasarya”, “Allegro Ma Non Troppo”
7	Orhan Hançerlioğlu	“Toprak”, “Ali”
8	Tarık Buğra	“Oğlumuz”, “Bitmemiş Senfoni”, “Kuyruklu Yıldız”, “Beşinci”
9	Necati Cumalı	“Yalnız Kadın”, “Dağlı ile Muharrem”, “Selimi Anarım”

Tablo 115: Tahir Alangu-Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler III. Cilt

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.17. Fethi Gözler- Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi

Fethi Gözler tarafından hazırlanan eser 1965 yılında basılmıştır. Eserde hem Dünya edebiyatından hem Türk edebiyatından eserlere örnek verilmiştir. On dört yazara ait yirmi sekiz hikâye bulunmaktadır. Hikâyelerin sonunda sözlük kısmı ve hikâyeler ile ilgili sorular bulunmaktadır.

İlhan Özalp esere yazdığı ön sözde, hangi roman ya da hikâye okunmalıdır sorusundan önce bunu kim okuyacak diye sormanın daha önemli olduğunu ancak yazılan hikâye ya da romanlara bakıldığında büyük çoğunluğunun ortaokul çocuklarına hitap etmediğini, bunlara ulaşmanın zor olduğunu, bundan dolayı çocukların okuyabileceği hikâyelerin böyle bir antolojide toplanmasının önemli olduğunu ifade eder (Gözler, 1965, s. 5).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FETHİ GÖZLER- ALIŞTIRMALI MİLLİ HİKÂYELER ANTOLOJİSİ		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Edmon De Amicis	“Çocuk Kalbi”nden, “Sardunyalı Küçük Trampetçi”, “Padovalı Küçük Vatansever”
2	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Kara Fatma”
3	Ahmet Hikmet Müftüoğlu	“Nakiye Hala”, “Rahat Döşegi”, “Tarladan Cepheye”
4	Alphonse Daudet	“Sancaktar”, “Son Ders”
5	Victor Hugo	“Topun İntikamı”
6	Halide Edip Adıvar	“Efe’nin Hikâyesi”, “Himmet Çocuk”
7	Reşat Enis	“Zeynep Onbaşı”
8	Karel Çapek	“Kaybolan Bacak”
9	Reşat Nuri Güntekin	“Sazan Köyü Öğretmeni”, “Asker Dönüşü”, “Mehmetçik”, “Son Hücum”
10	Orhan M. Arıburnu	“Maske”
11	Refik Halit Karay	“Eskici”, “Kolu Kesmek Lazımdı”
12	Ömer Seyfettin	“Topuz”, “Kaç Yerinden Kütük”
13	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Bir Hastane Koğuşunda”, “Ses Duyan Kız”, “Missouri Vadisinden Gelen Çocuk”, “Mucizeler Yaratan Hasta Bakıcı”
14	Oscar Wilde	“Bahtiyar Prens”

Tablo 116: Fethi Gözler- Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.18. Yaşar Nabi, Mustafa Baydar, M. Sunullah Arısoy- Türk Hikâye Antolojisi: Başlangıcından Bugüne

Yaşar Nabi, Mustafa Baydar ve M. Sunullah Arısoy tarafından hazırlanan antoloji 1967 yılında basılmıştır. Eser üç bölüme ayrılmıştır. Eserin birinci bölümünü Yaşar Nabi; ikinci bölümünü Mustafa Baydar, üçüncü bölümünü ise M. Sunullah Arısoy hazırlamıştır. Antolojide bulunan yazarların biyografileri ve edebî hayatı kısaca verildikten sonra

hikâyeleri sunulmuştur. Hikâyeler, yazarların doğum tarihlerine göre sıralanmıştır. Antolojide toplamda elli dört yazarın hikâyesi yer almaktadır.

Yaşar Nabi Nayır, esere yazdığı ön sözde Batılı anlamdaki hikâyenin Türk edebiyatındaki seyrini göstermek için 1947 yılında böyle bir eser oluşturduğunu eserin baskılarının tükenmesi ve zaman içerisinde hikâye yazarlarının sayısının artması sebebiyle daha kapsamlı olduğunu düşündükleri bu eseri hazırladıklarını belirtir (Nayır, Arısoy, Baydar, 1967, s. 4-6).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

YAŞAR NABİ, MUSTAFA BAYDAR, M. SUNULLAH ARISOY- TÜRK HİKÂYE ANTOLOJİSİ: BAŞLANGICINDAN BUGÜNE		
I. Bölüm (1864- 1910)		
Sayı	Yazar Adı	Hikâye Adı
1	Hüseyin Rahmi Gürpınar	“Ecir ve Sabır”
2	Halit Ziya Uşaklıgil	“Ferhunde Kalfa”
3	Halide Edip Adivar	“Himmet Çocuk”
4	Memduh Şevket Esendal	“Feminist”
5	Ömer Seyfettin	“Tos”
6	Halikarnas Balıkcısı	“Alabandada”
7	Y. Kadri Karaosmanoğlu	“Ondört Yaşında Bir Adam”
8	Refik Halit Karay	“Sarı Bal”
9	Abdülhak Şinasi Hisar	“Bir Geçmiş Zaman Hikâyesi”
10	Reşat Nuri Güntekin	“Sönmüş Ocak”
11	F. Celâlettin	“Salgın”
12	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Yaz Gecesi”
13	Bekir Sıtkı Kunt	“Zır Zır”
14	Kenan Hulûsi	“Sayfiyede Bir Numara”
15	Sait Faik Abasıyanık	“Kaşıkadasında”
16	Sabahattin Ali	“Hanende Melek”
17	Cevdet Kudret Solok	“Gök Mahkemesi”
18	İlhan Tarus	“Bir Kasabanın Ruhü”
19	Samet Ağaoğlu	“Korku ve Neticesi”
II. Bölüm (1910- 1933)		
20	Ziya Osman Saba	“Babamın Elbisesi”
21	Kemal Bilbaşar	“Kaymaklı Tavukgöğsü”
22	Orhan Kemal	“Bir Kadın”
23	Umran Nazif Yiğiter	“Dairemiz”
24	Muhtar Körükçü	“Dişçi”
25	Orhan Hançerlioğlu	“Toprak”
26	Haldun Taner	“Konçınalar”
27	Samim Kocagöz	“Koca Öküzün Ölümü”
28	Faik Baysal	“Azap Baba”
29	Tarık Buğra	“Manda Yuva Yapmış Söğüt Dalına”
30	Sabahattin Kudret Aksal	“Geceye Doğru”
31	Necati Cumalı	“Aklım Arkada Kalacak”
32	Oktay Akbal	“Ester ile Roza”
33	Vüs’at O. Bener	“Havva”
34	Yaşar Kemal	“Yatak”
35	Zeyyat Selimoğlu	“Pire Mahmudun Sevdası”

36	Muzaffer Hacıhasanoğlu	“Bir Fotoğraf Canlanıyor”
37	Naim Tirabi	“Vapur”
38	Nezihe Meriç	“Susuz”
39	Cengiz Yörük	“Yoldaki Taşlar”
40	Tarık Dursun K.	“Zabel Manol İçin Hikâye”
41	Tahsin Yücel	“Büyük Sarhoşluk”
III. Bölüm (1919- 1936)		
42	Feyyaz Kayacan	“Postacı Kızı Vera”
43	Mehmet Seyda	“Ölümsüz Sevi”
44	Yusuf Atılgan	“Saatlerin Tıkırtısı”
45	Kâmuran Şipal	“Gece Lâmbalarının Işığında”
46	Muzaffer Buyrukçu	“Uzaklarda Bir Tüfek”
47	Bilge Karasu	“Odalardan Biri”
48	Ayhan Sariismailoğlu	“Çocuk ve Resim”
49	Orhan Duru	“Yenik”
50	Adnan Özyalçın	“Bir Güz Kırğını”
51	Erdal Öz	“Babamdı”
52	Demir Özlü	“Boğuntulu Sokaklar”
53	Ferit Edgü	“Leş”
54	Onat Kutlar	“Kül Kuşları”

Tablo 117: Y. Nabi, M. Baydar, M. S. Arısoy- Türk Hikâye Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.1.19. Şemsettin Kutlu – Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanları

Şemsettin Kutlu tarafından hazırlanan eser 1970 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak eserin 1987 yılında yapılan beşinci baskısıdır. Kutlu, “Türk Romanına Toplu Bir Bakış” başlıklı yazısında Türk romanının gelişim seyrini genel hatlarıyla ele aldıktan sonra örneklerle geçmiştir. Eserde otuz beş yazar bulunmaktadır. Yazarlar hakkında bilgi verdikten sonra eserin özeti ve eserden bir parça sunmuş, yazar hakkında daha geniş bilgiye ulaşmak isteyenler için kaynakça kısımları eklemiştir. Eserleri kronolojik olarak sıralamıştır. Eserin en sonuna burada yer almayan ancak Türk edebiyatına eserler kazandıran öne çıkmış yazarların hemen hemen herkesçe bilinen eserlerinin listesini eklemiştir.

Kutlu, esere yazdığı ön sözde özellikle orta dereceli okullarda okuyan öğrencilere, başlangıçtan günümüze kadar Türk romanlarının başlıcalarını tanıtmak, Türk romanını hakkında genel bilgi almak isteyen edebiyatseverlere yol göstermek amacıyla bu antolojiyi oluşturduğunu ifade eder. Genel olarak ders kitaplarında yer alan yazarlara öncelik tanıdığını, hacim sıkıntısı olduğu için birçok yazarı dışarıda bırakmak zorunda kaldığını, yazarları seçerken Türk romanı üzerinde önemli etkiler bırakan, Türk toplumunun son yüzyıllık yaşantısını yansıtan eserleri antolojiye aldığını belirtir (Kutlu, 1987, s. 6)

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

ŞEMSETTİN KUTLU – BAŞLANGIÇTAN GÜNÜMÜZE KADAR TÜRK ROMANLARI		
Sayı	Yazar Adı	Roman Adı
1	Namık Kemal	“İntibah”
2	Ahmet Mithat Efendi	“Felatun Bey ile Râkım Efendi”
3	Sami Paşazâde Sezai	“Sergüzeşt”
4	Recai-zâde Mahmut Ekrem	“Araba Sevdası”
5	Nabi-zâde Nazım	“Zehra”
6	Halit Ziya Uşaklıgil	“Mavi ve Siyah”, “Aşk-ı Memnu”
7	Mehmet Rauf	“Eylül”
8	Hüseyin Rahmi Gürpınar	“Mürebbiye”, “Şıpsevdi”
9	Ebubekir Hâzım Tepeyran	“Küçük Paşa”
10	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Kıralık Konak”, “Yaban”
11	Halide Edip Adıvar	“Sinekli Bakkal”, “Yolpalas Cinayeti”,
12	Memduh Şevket Esendal	“Ayaşlı ve Kiracıları”
13	Reşat Nuri Güntekin	“Çalıkuşu”, “Yaprak Dökümü”
14	Peyami Safa	“Matmazel Noralıya’nın Koltuğu”
15	Refik Halit Karay	“Sürgün”
16	Mahmut Yesari	“Tipi Dindi”
17	Aka Gündüz	“Dikmen Yıldızı”
18	Osman Cemal Kaygılı	“Çingeneler”
19	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Saatleri Ayarlama Enstitüsü”
20	Sabahattin Ali	“Kuyucaklı Yusuf”
21	Abdülhak Şinasi Hisar	“Fâhim Bey ve Biz”
22	Halikarnas Balıkcısı	“Ötelerin Çocuğu”
23	Samiha Ayverdi	“Yolcu Nereye Gidiyorsun?”
24	Kemal Tahir	“Devlet Ana”
25	Orhan Kemal	“Baba Evi”
26	Samim Kocagöz	“Kalpaklılar”
27	Orhan Hançerlioğlu	“Büyük Balıklar”
28	Tarık Buğra	“Küçük Ağa”
29	Yaşar Kemal	“İnce Memed I”
30	Cengiz Dağcı	“Yurdunu Kaybeden Adam”
31	Fakir Baykurt	“Kaplumbağalar”
32	Mustafa Necati Sepetçioğlu	“Konak”
33	Tahir Kutsi Makal	“Meydan Dayağı”
34	Sevinç Çokum	“Zor”
35	Ömer Seyfettin	“Efruz Bey”

Tablo 118: Şemsettin Kutlu – Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanları

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.Nesir Türünde Hazırlanmış Diğer Antolojiler

2.2.1 Muzaffer Reşit - Türk Nesir Antolojisi

Muzaffer Reşit tarafından hazırlanan eser 1952 yılında Varlık yayınları arasında basılmıştır. Antolojide Tanzimat döneminden itibaren yirmi beş yazara ait nesir türündeki

yazılarından elli iki örnek verilmiştir. En geniş alan Ahmet Haşim ve Falih Rıfkı Atay’a ayrılmıştır.

“Bu Kitap” başlıklı kısa yazıda yazarların sohbet, makale, hatıra, fıkra, tenkit gibi türlerde yazdıkları en başarılı nesir örneklerinin seçildiği, ancak kitap hacmi ölçüsünde hareket edildiği için örnek sayısının çok bol olmadığı belirtilmiştir (Reşit, 1952, s. 2).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

MUZAFFER REŞİT - TÜRK NESİR ANTOLOJİSİ		
Sayı	Yazar Adı	Nesir Adı
1	Ahmet Rasim	“Bayram”, “Kâğıthane’de Ne Gördüm?”
2	Halit Ziya Uşaklıgil	“Hâtıralar Arasında”, “Sansür”
3	Cenap Şahabettin	“Elem Şiirleri”, “Berlin- Viyana”
4	Süleyman Nazif	“Çementepe’de”
5	Ahmet Hikmet Müftüoğlu	“Altın Ordu”
6	Mehmet Rauf	“Servet-i Fünun’da Sansür”
7	Hüseyin Cahit Yalçın	“Salvator Kalesi’nde Bir Gece”, “Karanlıkta”
8	Halide Edip Adıvar	“Dua Tepe”
9	Ahmet Haşim	“Kutup Faciası”, “Münekkid”, “Deniz Kıyısında”, “Üslûp Hakkında Bir Mülâhaza”, “Kımıldamayan Işıklar”
10	Hamdullah Suphi Tanrıöver	“Fırtına Kuşu”, “Ziya Gökalp”
11	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Erenlerin Bağından”, “Muradiye”, “Çanakkaledeki Kahraman”
12	Refik Halit Karay	“Bir İçim Su”dan bir parça, “Anadolu’yu Gördüm”
13	Abdülhak Şinasi Hisar	“Ahmet Haşim’in Ölümü”, “Hâtıralarımızın Zaman İçinde Devamı”
14	Ruşen Eşref Ünaydın	“Yalılar”, “Koru”
15	Reşat Nuri Güntekin	“Bir Ticaret Kervanı”, “Tuluât Tiyatroları”
16	Falih Rıfkı Atay	“Yeşil”, “Taymis Kıyıları”, “Dönüş Yolu”, “Paravana”, “Horoz”
17	Nurullah Ataç	“Konuşmak”, “Fuzuli’yi Okurken”
18	Peyami Safa	“İşkembe-i Kübrâ Edebiyatı”, “Avrupalılaşmak”
19	Ahmet Hamdi Tanpınar	“Erzurum”, “Geçmiş Günler”
20	Enver Behiç Koryak	“Gurup Vakti Kargalar”
21	Kenan Hulûsi Koray	“Altın Oluk”
22	Sabri Esat Siyavuşgil	“Antalya Haritaları”, “Şişedeki Gemi”, “Eski Mecmualar”
23	Samed Ağaoğlu	“Rhın”, “Heykeller”, “Şimdi Sıra Benim”
24	Sabahattin Eyüboğlu	“Gerçek Yenilik”, “Türkiye’de Kilim”
25	Ziya Osman Saba	“Köprü”

Tablo 119: Muzaffer Reşit - Türk Nesir Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.2. Hilmi Yücebaş- Hiciv Edebiyatı Antolojisi

Hilmi Yücebaş tarafından hazırlanan eser 1955 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1961 yılında yapılan ikinci basımıdır. Eserde XV. yüzyıldan itibaren Türk edebiyatındaki hiciv, nükte ve hatıra örneklerine yer verilmiştir. Kimi şairlerin biyografileri, kimi şairlerin edebî yönleri üzerinde durulmuştur. Bazı sayfalarda konuyla

ilgili olarak karikatürler bulunmaktadır. Nazım ve nesir iç içedir. Ayrıca eserin birinci basımından sonra eser hakkında yapılan yorumlar, gazete ve dergi yazıları esere eklenmiştir.

Hilmi Yücebaş, “Hiciv Edebiyatımıza Dair” başlıklı giriş yazısında bu zamana kadar Türk edebiyatında boş bırakılan hiciv sahasını objektif bir gözle incelemek, Türk edebiyatının dönemlerinde hiciv şairlerini derli toplu bir arada gösterebilmek adına böyle bir antoloji oluşturduğunu ifade eder (Yücebaş, 1961, s. 3).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

HİLMİ YÜCEBAŞ- HİCİV EDEBİYATI ANTOLOJİSİ		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	Hilmi Yücebaş	“Hiciv Edebiyatımıza Dair”
2	Çetin Altan	“Hiciv Hürriyeti”
3	Server İskit	“Letâif-i Âsâr”, “Mizah Gazeteleri Düşmanlığı”
4	Sadri Ertem	“Hiciv Üzerine Düşünceler”
5	Abdülbaki Gölpınarlı	“Tenkit, Hiciv ve Divan Edebiyatı”
6	Nurettin Artam	“Hicivlere Dair I- II”
7	Falih Rıfkı Atay	“Alay, Şaka, Hiciv”
8	M. Turhan Tan	“Şiir Kurbanları, Eza ve Ceza Gören Şairler”
9	Refli Cevad Ulunay	“Hicivler ve Heccavlar”
10	Abdurrahman Adil Eren	“Tanzimat Devri ve Bazı Hicviyeci Şairler”
Türk Hiciv Tarihinden Örnekler		
XV. Yüzyıl		
11	Şeyhi	“Harnâme’den”
12	Nesimi	“Ben Melâmet hırkasını kendim giydim eğnime” mısraıyla başlayan gazel
13		XV. asır şairlerinden nükte örnekleri
XVI. Yüzyıl		
14	Fuzuli	“Şikâyetname’den”
15	Baki	“Fermanı aşka can iledir inkıyadımız” mısraıyla başlayan gazel
		Bu yüzyıla ait üç fıkra eklenmiştir.
16	Usuli	“Be bu bâzâr-ı cihânın kuru dükkânına yuf” mısraıyla başlayan gazeli
17	Ruh-i Bağdadi	“Ey sahib-i kudret! Kani insâfû mürüvvet?” mısraıyla başlayan şiiri
		“O Devirde Yaşasalardı” başlığı altında Necip Fazıl’dan; “Bu Devirde Yaşasalardı” başlığı altında Nedim’den bir dörtlük verilmiştir.
XVII. Yüzyıl		
18	Orhan Seyfi Orhon	“Büyük Hiciv Üstadı Nef’i”, “Şair Nef’i”
19	Sururi	Beyitler, “Sünbülzade Vehbi Hakkında”
20	Nedim	“Tahammül mülkini yıktın Hülâgû han mısın kâfir” mısraıyla başlayan gazel ¹⁶
21	Feryadî	“Varsın şurda hırlasın” mısraıyla başlayan şiir
XVIII. Yüzyıl		

¹⁶ Nedim’in gazeli verildikten sonra İsmail Habib Sevük’ün Nedim hakkında yazdığı kısa bir yazı eklenmiştir. Ayrıca Resmî Çelebi adında bir şair ile Nedim arasında geçen nükteli bir durum da anlatılmıştır (Yücebaş, 1961, s. 81).

22	Osmanzade Tâib	“Sekkân seferdide-i pejmürde kıyafet”, “Senin ahvâlini Sâkib gelenlerden sual itdim” mısralarıyla başlayan Hicviyyeler
23	Sakip	“Senin Osman Efendibade bu orduya gelmekten” mısraıyla başlayan Hicviyye (Osmanzade Tâib’e cevap vermiştir.)
24	Küfri Bahai	“Zâhidin her ne kadar ta’nı firâvan olsa”, “Yavegû zâg-ı siyâhındır isen lâf değil” ¹⁷ mısralarıyla başlayan Hicviyyeler
25	Nâbi	“Bâg-ı dehrin hem hazânın, hem bahârın görmüşüz” mısraıyla başlayan gazel, Nabi hakkında hâtıra örnekleri
26	Nihal Atsız	“Koca Ragıp Paşa, Haşmet ve Fitnat Hanım Arasında Şakalar”
XIX. ve XX. Yüzyıllar		
27	Keçecizade İzzet Molla	“Desti kütahımızı etmemiş Allah resa” mısraıyla başlayan kıta, İzzet Molla hakkında fıkralar
28	Şinasi	“Tenasüh Hikâyesi”, “Şinasi ve Merhum Torunları” başlıklı imzasız yazı
29	Abdülhak Molla	“Rıza Paşa Hakkında”
30	Musa Kâzım Paşa	“Kıt’alar”
31	Münif Paşa	“Kıt’alar”
		Manastırlı Naili, Kanlıcalı Nihat Bey hakkında kısa yazılar
32	Harputlu Hacı Hayri	“Yeter bu safsata vaiz nasihat öyle değil” mısraıyla başlayan Gazel
33	İbnülemin Mahmud Kemal	“Fazlı”, “Eski Bir Mübtekibe”, “Bir Baloda Bir Dansöre”
		“Nâzif Sürûri”, “İşte Koca”, “Ragıp Paşa ve Fitnat” başlıklı fıkralar
34	Ziya Paşa	“Zafername’den”
35	Fatin	“Neyledi nişledi gördün mü bu çerh-i gayyur” mısraıyla başlayan “Hicviyye”
36	Namık Kemal	“Ne Utanmaz Köpekleriz”, “Zaptiye Nazırı Şefik Paşa’nın Bekçilere Düdük Verdirmesi Üzerine”, “Ali Paşa Hakkında”, “Abdülhamid Hakkında Yazılmış Bir Hicviyeden Parça”, “Hürriyet Perisinin Millete Hitebesi”, “Meyvalı Ağaçlar”, “Midilli Eşeği”, “Zaptiye Nazırı Hüseyin Hüsnü Paşaya”, “Namık Kemal’den”, “Vatan Şarkısı”
37	Muallim Nâci	“Şathiyyat”, “Bir Müteşair’e Dair”
		Şair Eşref hakkında fıkralar
38	Hüseyin Nihal Atsız	Süleyman Nazif hakkında başlıksız bir yazı,
39	B. Felek	“Hersekli Arif Bey ve Bizimkiler”
40	Mithat Cemal Kuntay	-Abdülhak Hamit Tarhan- “Telgraf Tellerinde Hiciv”
41	Abdülhak Hamid Tarhan	“Bir Vâize Mev’ize”, “Dinle Ey Derviş”
42	Hasan Âkif	“Söz verip aldatmanın mânası var mı, anlamanı” mısraıyla başlayan şiir
43	Sabir	“Sanma ezdikçe felek bizleri virânlık olur!” mısraıyla başlayan gazel
44	Reşid Âkif Paşa	“Devri sabıkta neler yaptık adalet namına” mısraıyla başlayan “Muhammes”
45	İsmail Safa	“Sultan Hamide”
46	Ziya Gökalp	“Ali Kemal’e”, “Damad Ferid’in Ölümü İçin”
47	Selahaddin Güngör	“Hoca Hayret Efendi”
48	Orhan Seyfi Orhon	“Hoca Hayret Efendi”
49	Mithat Cemal Kuntay	“Adanalı İki Hiciv Şairi”
50	R. Necdet Evrim	“Üsküdarlı Talât”
		Üsküdarlı Talât hakkında fıkralar
51	Ferit Kam	Kıtalar
52	Şükran Eren	“Ferit Kam’dan Hâtıralar”
53	Nureddin Artam	Mehmet Âkif hakkında başlıksız bir fıkra

¹⁷ Nef’inin gazelini tenzir etmek amacıyla bu şiiri yazdığı notu düşünülmüştür (Yücebaş, 1961, s. 85).

54	Hoca Hayret Efendi	“Feylesof Rıza Tevfik”
55	Rıza Tevfik	“Ben Bir Çetin Kayayım”
56	Hasan Basri Çantay	“Bir Ahlak Hocasının Oğluna “, “Neme Lazım?”
57	Mehmed Emin Yurdakul	“Biliniz Ki Ey Gaddarlar!”
58	Rahmi	“Türkücü Vali”
59	Yusuf Ziyaeddin	“Efendiler Biraz Hayâ”
60	Ercüment Ekrem Talû	“Tevfik Fikret’ten Hâtıralar”
61	Tevfik Fikret	“Hân-ı Yağma”
62	Mehmed Âkif	“Ne yapsam neyi kurtarsam şu yatmış inleyen halkı” mısraıyla başlayan şiir, “Hasm-ı Hakikî”, “Çocuklarıma”, “İstibdat”, Kıta
63	Ahmet Kemal Akünal	“Yıkmadık ev, yakmadık can koymadın ey şahs-ı dun” mısraıyla başlayan şiir
64	Tokadî Zâde Şekip	“Derde Yuf, Dermana Yuf”, “Ah Eşeklik!”
65	Dr. Sami Mortan	“Bir Mahalle İmamı İçin”
66	Tahir Olgun	“Bob-Stil Şair’e”, Kıtalar
67	Cemal Nâbedit	“Kazan Kalkarken”
68	F. Celal Gökbulga	“Abdülhalim Galib Paşa”
69	Ferit Özalp	“Şair Hasırcızâde”
70	Ali Ekrem Bolayır	“Zamane Gençlerine”
71	Kemal Emin Baba	“Kerküklü Şeyh Rıza”
72	Hüseyin Kami	<i>Divançe-i Dehri</i> isimli kitabında yazdığı bir müdafaa yazısı
73	Namdar Rahmi Karatay	“Hüseyin Kam”
74	Tahir Nadi	“Erzurum kıbtisi hörmətli, fütüvvetli Cevad” mısraıyla başlayan şiir; “Yine Kadının Cazibesi”
75	Halit Fahri	“Tahir Nadi’ye Muziplik”
76	Refi Cevad	“Yaprak Dökümü”, “Köpeğe Dair”, “İstefenaki” isimli fıkralar
Nükteler ve Fıkralar		
		“Yıldız Böceği”, isimsiz 8 tane fıkra
77	Mithat Cemal Kuntay	“Edebiyatta Medrese ve Tekke”
Taşlamalar		
78	Ruhsati	“Sana bir destan söyliyeyim”, “Ben senin aslından aldım haberi”, “Harabe kul olduk bezmi âlemde”, “Kaba cahilden eğer beklersen iş”, “Toplanıp toplanıp gelmen yanıma” mısralarıyla başlayan taşlamalar
79	Vahit Lütfi Salcı	“Sulhiye’ye Dair Hatıralar”
80	Salih Sulhi	“Ey sofî cenabı halkı mutlak” mısraıyla başlayan Taşlama
81	Hüseyin Şehsuvar	“Abdülbaki Fevzi Uluboy”
82	Abdülbaki Fevzi Uluboy	“Betarız-ı Kudema”, “Telehhüfü Feylesofane”
83	Namdar Rahmi Karatay	“Ali Ragıp’tan Hâtıralar”
84	Behçet Kemal Çağlar	“Namdar Rahmi Karatay”
85	Namdar Rahmi Karatay	“Geçti Borun Pazarı”
86	Necdet Atılgan	“Geçti Bor’un Pazarı” (Namdar Rahmi Karatay’a Nazire)
		“Besim Atalay- İbrahim Alaeddin Gövsa Arasında Hiciv Düellosu”
87	Neyzen Tevfik	“Kıtalar”
88	Hüseyin Rıfat	“Kıtalar”, “Sırat Köprüsü”, “Geberendir Katil”
89	Necdet Atılgan	“Kıtalar”, “Behçet Kemal Çağlar’a”
90	Fazıl Ahmet Aykaç	“Dehaletname!”, İki beyit
91	Hüseyin Suat Yalçın	“Müslüman Olanlara”, “16 Mart, Oğlum Saffete”, “Vatanın boş yeri yok kabir-i kazadan gayrı” mısraıyla başlayan “Gazel”
92	Adanalı Ziya	“İstibdada Hicviyeler”
93	Yaşar Nezihe Bükülmez	“Gül soldu ise hazan utansın” mısraıyla başlayan “Gazel”
94	Aka Gündüz	“Hafiyeler”, Mehmet Ali Şaha”
		“Mehmet Sıtkı Akozan”
95	Mevlevi Şeyhi Baki	“Abu güftarın keslimez çeşme-i Horhor musun” mısraıyla başlayan “Muhammes”

96	Yusuf Ziya Ortaç	“Olur”
		Kıtalar, Bilmece
97	Orhan Rahmi Gökçe	“Son Kozu”
98	Nazım Hikmet	“Bir Pravaktör Üstünde Hiciv Denemeleri”
99	Abdülbaki Gölpınarlı	“Nazım Hikmet’e Hitap Eden Bir Şiirden”
100	Behçet Kemal Çağlar	Atatürk’e raporlarından bir parça, “Natürmort”, “Bu Şehir”
101	Arif Nihad Asya	“Kanatlar ve Gagalar”
102	Orhan Veli	“Bir Garip Orhan Veli”, “Tecrübedide”
103	Hamdi Akalın	“Eşek İhracı Kararı Münasebetile”
104	Doğan Nadi	“Geçmiş Zaman Olur ki...”
105	Orhan M. Arıburnu	“Şifre ve Hicivname-i Orhon’dan” bir kısım, “Mahkûmlar”, “Hürriyet”
106	Orhan Seyfi Orhon	“Babîâli Koridorlarında Hiciv İki ahbap Çavuşlar!...”, “İktidara Ermek İçin”, “Mektepte!”
107	Aziz Nesin	“Onlara”
108	Ekrem Talât Akev	“Sâbıkları Savunma”
109	İbrahim Delideniz	“Onların Gazeli”
110	Bedîî Faik	
111	Asım Neşet Sözman	Beyitler, kıtalar, “Tevfik Fikret’in Aziz Ruhuna İtiraf”, “Yassıada’dan Feryat”

Tablo 120: Hilmi Yücebaş- Hiciv Edebiyatı Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.3. Fuat Baymur- Kemal Demiray - Çocuk Edebiyatı Antolojisi

Fuat Baymur ve Kemal Demiray tarafından hazırlanan eser 1957 yılında basılmıştır. Eser, “Tekerlemeler, Ninniler, Bilmece”, “Masallar”, “Mitler, Efsaneler”, “Kahramanlık Hikâyeleri ve Şiirleri”, “Hikâye, Roman”, “Gerçekler Dünyası: Meraklı Konularda Yazılar”, “Gerçekler Dünyası: Biyografiler, Hâtıralar, Seyahat Yazıları”, “Fabl” ve “Şiir” bölüm başlıklarından oluşmaktadır. Bölüm başlıkları içinde örneklenen eserler temalarına göre sıralanmıştır.

Esere yazılan ön sözde edebiyat kavramını açıklandıktan sonra çocuk eserlerinin dil, imaj gibi hususlarda farklılıklar göstermesine rağmen edebî eserlerin ölçütleriyle değerlendirilebileceği ifade edilmiş; çocuk eserlerinin taşıması gereken özellikler açıklanmıştır (Baymur ve Demiray, 1957, s. 1-2).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

FUAT BAYMUR- KEMAL DEMİRAY - ÇOCUK EDEBİYATI ANTOLOJİSİ	
Tekerlemeler, Ninniler, Bilmeceler	
“Oyun tekerlemeleri ve sayışmalar”	
“Masal Tekerlemeleri”	
“Ninniler”	
“Bilmeceler”	
Masallar	
C. Perraut	“Külkedisi”, “Çizmeli Kedi”
J. ve W. Grimm	“Cüceler”, “Çivi”, “Parmak Çocuk”, “Kurul Sofram Kurul”, “Fakir Değirmenci ile Küçük Kedi”, “Bremen Şehrinin Çalgıcıları”, “Kartopu ve Yedi Cüceler”
N. Y. Taluy	“Zeytin Küpü”
Andersen	“Yama İğnesi”, “Çirkin Ördek Yavrusu”
Doğu Afrika Masalı	“Su Kuyusu”
Zenci Masalı	“Tavşan Kardeş Fili Nasıl Yendi?”
Hint Masalı	“Serçenin İntkâmı”
Eflatun Cem Güney	“İdi ile Bıdı”
J. Swift	“Guliver’in Seyahatleri”
Selma Lagerlöf	“Şayak ve Kadife Ceket”
Mitler, Efsaneler	
Kerim Yunt	“Örümceğin Masalı”
Eflatun Cem Güney	“Şahitler Kayası”, “Cennet Bursa Efsanesi”
Kahramanlık Hikâyeleri ve Şiirleri	
Ergenekon Destanı	
Oğuz’un Çocukluğu ve Gençliği	
Gılgamış Destanı	
Ziya Gökalp	“Tepegöz”
Reşat Ekrem Koçu	“Şehitler Tepesi”
Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Mehmetçik”, “Herkes Memleketi Kadar”, “Fetih Davulları”, “Sancaktar”
Hikâye, Roman	
Elsa Beskow	“Önce Emek, Sonra Dilek”
Ivan Bates	“Haylaz Küçük Ayı”
Şükran Eğilmez	“Akıllı Pofuduk”
E. Owen	“Oğuz’la Tayyaresi”
Lâmia Balı	“Çocukluk Günleri”
Comtesse de Ségure	“Küçük Bir Yardım”
Cervantes	“Yeldeğirmenleri ile Savaşma”
J. D. Weyss	“Yağmur Mevsimi”
C. Collodi	“Pinokyo’nun Başına Gelenler”
W. Bonsels	“Bal Arılarının Eşek Arıları ile Savaşı”
Johanna Spyri	“Heidi”
Ömer Seyfettin	“Kaşağı”
Reşat Nuri Güntekin	“Gamsızın Ölümü”
B. de Saint Pierre	“Kaybolan Çocuklar”
H. G. Wells	“Aya Seyahat”
Gerçekler Dünyası: Meraklı Konularda Yazılar	
“Sihirbazlık”	
Ewald Karl	“Çekirgeler”
O. Ş. Yüksel	“Bir Avuç Kömür”, “Bir Şişe Petrol”, “Televizyon”
Nezihe Araz	“Bağ Bozumu”
Kerim Yunt	“Mayıs Ayı, Kiraz Ayı”
A. B.	“İlerliyen Dünya”
Gerçekler Dünyası: Biyografiler, Hâtıralar, Seyahat Yazıları	

“Atatürk’ün Çocukluğu”	
Falih Rıfkı Atay	“Atatürk ve Çocuk”
F.R. Unat- K. Su	“Mimar Sinan”
Vasfi Mahir Kocatürk	“Vatan Piyesinin Temsili”
A. B.	“Edison”
Augusta Stevenson	“Profesör George Caver”
Ahmet Rasim	“Ders”
Nezihe Araz	“Yeşil Bursa’da Bir Gün”
Hikmet Feridun Es	“New York”, “Kangurular Memleketi”, “Panama Kanalı’ndan Nasıl Geçtik?”
Fabl	
Beydeba	“Maymunla Ağaç Hikâyesi”, “Tilki ile Davul”, “Arslanla Tavşan”, “Üç Balık”, “İki Ördekle Kaplumbağa”, “Ördek ile Serçe”
Aisopos	“Tilki ile Maske”, “Öküzler Dingile Ne Demiş?”, “Çiftçi ile Geçimsiz Oğulları”, “Kedi ile Fareler”, “Keçi ile Eşek”
Sabri Cemil	“Maymunla ile Ceviz”, “Keçi Kavgası”
Orhan Veli Kanık	“Aslan ile Fare”, “Kurtla Leylek”, “Atla Eşek”, “Şehir Faresi ile Kır Faresi”
İbrahim Alâettin Gövsa	“Horozla ile İnci, Cahil ile Kitap”, “Çiftçinin Nasihatı”
Vasfi Mahir Kocatürk	“Çiftçi ile Çocukları”, “Testi ile Güğüm”
Tevfik Fikret	“Ağustos Böceği ile Karınca”, “İki Yolcu”
Orhan Seyfi Orhon	“Kurt Masalı”
Siracettin Hasircioğlu	“Boğa ile Kurbağa”, “Tamah”
Şiir	
Fuat Köprülü	“Topaç”, “Nasrettin Hoca”
Yusuf Ziya Ortaç	“Topum”
Şükrü Enis Regü	“Uçurtma”, “Ben de Öğrenci Oluyorum”, “Bizim Köy”, “Sabah”, “Küçük Çeşme”
Emin Recep Gürel	“Bebegün Dansı”
Ali Ulvi Elöve	“Körebe”, “Kar”, “On İki Ay”, “Kelebek ile Arı”
Vasfi Mahir Kocatürk	“Okulum”, “İlkbahar”, “Güz”, “Kış”
Hasan Âli Yücel	“Yüze Kadar”, “Ninni”, “Bayrağım”, “İlkbahar”, “Bahar”, “Güz”, “Arı”, “Dere”, “Adsız Çeşme”, “Deniz”, “Ekmek”, “Avcı ile Tavşan”
M. Necati Öngay	“Sayılar”, “Evimiz”, “Odamız”, “Bahçemiz”, “Ailemiz”, “Atatürk’ü Anış”, “Türkiyemiz”, “Baharın Güzelliği”, “Çocuk ve Bahar”
İbrahim Alâettin Gövsa	“Anne Sevgisi”
R. Polat Akkoyunlu	“En Sıcak Şey”
Cahit Külebi	“Çocuğum”, “Atatürk’e Ağıt”, “Yurdum”, “Tokat’a Girerken”, “Zerdali Ağacı”
Tevfik Fikret	“Hediye”, “Küçük Asker”, “Arı Sokar”
Ziya Gökalp	“Tomris”
Behçet Necatigil	“Atatürk”
Aka Gündüz	“Ağıt”
Özbek İncebayraktar	“Türkiyem Dile Geldi”
Behçet Kemal Çağlar	“Anadolu”, “Mevsimler”
M. Faruk Gürtunca	“Anadolu”
Ömer Bedrettin Uşaklı	“Bir Seyahat Hâtırası”
Hasan Şimşek	“Memleketim”
İbrahim Zeki Burdurlu	“Spikere”
Ahmet Kutsi Tecer	“Orda Bir Köy Var Uzakta”
İsmail Hikmet Ertaylan	“Bayrak”
Faruk Nafiz Çamlıbel	“Tayyarecilerin Türküsü”
Yusuf Ziya Ortaç	“Gemiciler”

Yahya Kemal Beyatlı	“Akıncılar”, “Mohaç Türküsü”
Orhan Seyfi Orhon	“Sabah”, “Öğle”, “Kanarya”, “Küçük İrmak”
Orhan Veli Kanık	“Gemilerim”, “Her Sabah”, “Ağacım”, “Deniz”, “Robenson”, “Galata Köprüsü”, “Dünyayı Dolaşsam”, “Ne Kadar Güzel”, “Gün Olur”
Aka Gündüz	“İlkbahar”
Cahit Sıtkı Tarancı	“Bahar Geliyor”, “Bu Sabah Hava Berrak”, “Yaz Gecesi”, “Sonbahar Geliyor”, “Su Sesi”, “Tren”, “Kavuk”, “Düşmeseymiş”, “Sana Ne?”, “Fil Hikâyesi”
Celâl Sıtkı Gürler	“Yağmur”,
Halide Nusret Zorlutuna	“Yaz”
Fazıl Ahmet Aykaç	“Şubat”
Yaşar Nabi	“Kümes Hayvanları”
Ahmet Cevat Emre	“Kokoriko”
Halit Fahri Ozansoy	“Kedim”
Rakım Çalapala	“Balık Avı”, “Uzaklaşan Gemi”
Siracettin Hasircioğlu	“Deve”, “Serçe”, “Acemi Bülbül”
Emin Recep Gürel	“Küçük Fidan”
Aka Gündüz	“Temizlik”
Sami Ergün	“Kırk Yıllık Sirke”, “Ancak Böyle Aranır”

Tablo 121: Fuat Baymur- Kemal Demiray - Çocuk Edebiyatı Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.4. Hilmi Yücebaş - Türk Mizahçıları- Nüktedanlar ve Şairler

Hilmi Yücebaş tarafından hazırlanan eser 1958 yılında yayımlanmıştır. Eserde mizah türünde yazılmış nazım ve nesir örnekleri sunulmuştur. Yücebaş, esere yazdığı “Başlarken” adlı yazısında eseri oluştururken herhangi bir metot gözetmediğini, hoşsohbet insanlarla, mizah şairlerini birarada sunan bir demet hazırlamaya çalıştığını ifade eder. O’na göre Türk mizah edebiyatı ciltler dolduracak zenginliğe sahiptir. Bunun için ciddi araştırmalara dayanan kapsamlı eserlerin oluşturulmasına ihtiyaç vardır (Yücebaş, 1958, s. 4).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

HİLMİ YÜCEBAŞ - TÜRK MİZAHÇILARI- NÜKTEDANLAR VE ŞAİRLER		
Sayı	Yazar/ Şair	Eser
1	M. Raif Ogan	“Mizah Edebiyatımız Üzerine”
		“Atatürk ve Esprileri”
	“Hazine-i Letaif” ve “Son Asır Türk Şairleri” adlı eserlerden alınmıştır.	“Âlî Efendi”
		“Diyojen Ali Bey”
2	Selim Nuzhet Gerçek	“Diyojen Gazetesi”
3	Şemsettin Kutlu	“Meşrutiyette Mizah”
4	Necdet Rüştü Efe	“Çaylak Tevfik Bey”
5	Ahmed Rasim	“Borazan Tevfik Bey”
6	Muharrem Giray	“Borazan ve Nükteleri”
		“Muhsin Bey”

7	Osman Nihad	“Şişman Refik”
		“Paskal Salih”
8	Osman Nihad	“Burun Hayri”
9	Refi Cevad Ulunay	“Kanbur Nazif”
10	Necdet Rüştü Efe	“Bahriyeli Sami Bey”
		“Mizah Felsefesi”
11	Yakup Özdemir	“Fuat Bey”
12	Osman Nihad	“Eşek Gazetesi”
13	Sait Kesler	“Karagöz”
14	İ. Galip Arcan	“Merhum Hâzım ve Mizah”
15	Bedrettin Tuncel	“Serçe Mehmed ve Abdi”
16	Refik Ahmet Sevengil	“Halk Mizahı”
17	Bedrettin Tuncel	“Mizah ve Nasrettin Hoca”
18	Sabri Esat Siyavuşgil	“Millî Mizah”
19	Turhan Deli	“Turhan Deli’den Orhan Veli’ye Nazire”
20	Selim Nuzhet Gerçek	“Meddahlar”
21	Osman Nihad	“Kel Hasan’ın Esprisi”
22	Refik Halid Karay	“İstibdattan Bir Hâtıra”
23	Selâmi İzzet Sedes	“Mizahçılar Hakkında”
Edebiyatımızdan Mizah Şiirleri		
24	Süruri	“Kıtalar”
25	Keçecizade İzzet Molla	“Mihnet Keşan’dan” bir parça
26	Reşat Ekrem Koçu	“Bir Çingene Hikâyesi”
27	Şinasi	“Eşek ile Tilki Hikâyesi”
28	Ziya Paşa	“Zafername’den” bir parça
29	Namık Kemal	“Hirrenâme”
30	Eşref	“Kıtalar”
31	Muallim Naci	“Şathiyat”, “Bir Mütdeşaire Dair”
32	Ahmet Behçet	“Alacaklı ile Borçlu Destanı”
33	Filozof Rıza Tevfik	“Olur mu ya?”
34	Mehmet Baki	“Rıza Tevfik Bey’e Cevap”
35	İsmail Safa	Başlığı yoktur. Fazlı Efendi’ye yazdığı bir manzumudur.
36	Hüseyin Suat Yalçın	“Üstüne”, “Cem Davası”
37	Neyzen Tevfik	“Ayı”, “Kıtalar”
38	Hüseyin Rıfat Işıl	“Ahir Zaman Şarkısı”, “Değişmiştir”
39	Halil Nihad Boztepe	“Çıkıyor”, “Ağaç Kasidesi’nden”, “Saz Şairi”, “Kavun”
40	Fazıl Ahmet Aykaç	“Kalmıştır”, “Dehaletname”
41	İhsan Hamami	“Hamsiname”
42	Abdülbaki Fevzi Uluboy	“Gibi”, “Kime Düştük, Neye Düştük?”, “Divan”
43	Aka Gündüz	“Çatlak Bir Ses”
44	Ercüment Ekrem Talu	“Dedim- Dedi”, “Adadan Mektup”
45	İbrahim Alâettin Gövsa	“Sazdan Bir Âvaz”
46	Osman Cemal Kaygılı	“Ben Garip Bir Ataç’ım” (Şiir Nurullah Ataç’a aittir. Şiiri temize çeken kişi Osman Cemal Kaygılı’dır.)
47	Sıtkı Akozan	“Divançe-i Şinâver’den” bir parça, “İçsem Bir Türlü İçmesem Bir Türlü”
48	Orhan Seyfi Orhon	“Falih Rıfkı Atay’a Gazel”, “Takvimden Yapraklar” başlığı altında kısa kısa dördlükler
49	Yusuf Ziya Ortaç	“Eşşeknâme”, “Rıza Tevfik Bey’den Halil Nihad Boztepe”, “Döndüler Dolaplar”, “Gibi”
50	Namdar Rahmi Karatay	“Eşeğe Gem Vurmayın”, “Çarşambadır Çarşamba...”, “Dam Üstünde Saksagan”
51	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Cep Takvimi Şairleri”, “Bizde Şair”, “Fazıl Ahmet Aykaç’a”
52	M. Sadık San’an	“İsterim”
53	Necdet Rüştü Efe	“Olur mu?”
54	Aziz Nesin	“Onlara”

55	Muhtelif mizah şairleri	“Kahramansın gerçi amma, atma Falih Rıfkı Bey!” mısraıyla başlayan “Gazel”; “Cız! Gelir”, “Elbesan Mektubu”, “Gitti Elimden Elli”, “Hindînâme” (Yedekçi), “Nefes” (Necdet Atılgan), “İki Kız Doğuşuyor” (Muammer Lütfi), “İki Ester Tepişiyor” (Hâfız Necib), “Bir Türü” (Derdimend)
56	Peyami Safa	“Şiirde Acaiblik” (Nesir)

Tablo 122: Hilmi Yücebaş - Türk Mizahçıları- Nüktedanlar ve Şairler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.5. Hilmi Yücebaş - Edebiyatımızda Atatürk

Hilmi Yücebaş tarafından hazırlanan eser 1960 yılında basılmıştır. Eserde hem nesir hem nazım türlerinden örnekler yer almaktadır. Otuz dört tane nesir ve yüz on bir tane nazım vardır. Aynı zamanda görseller, Atatürk hakkında söylenen sözler, Atatürk’ün sözleri ve Atatürk’ten hâtıralar bulunmaktadır. Ayrıca Atatürk’ün Ahmet Rasim’in ölümü üzerine yazdığı telgraf da eklenmiştir.

Cemal Gürsel tarafından kaleme alınan “Kurtuluş Yolu” başlıklı giriş yazısında Türk milletinin kurtuluşunun Atatürk sayesinde olduğu, bunun için onun yolunda ve izinde gidilmesi gerektiği ancak bu şekilde karanlıklardan sıyrılacağı belirtilmiştir (Yücebaş, 1960, s. 2). Eser bu doğrultuda hazırlanmıştır.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

HİLMİ YÜCEBAŞ - EDEBİYATIMIZDA ATATÜRK		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	Hilmi Yücebaş	“Edebiyatımızda Atatürk Sevgisi”, “Atatürk’ün İlk Alfabe Dersi”, “Atatürk ve Filezof Rıza Tevfik” (Nesir)
2	Mustafa Kemal Atatürk	“Bir Askerin Mezarına”, “Hakikat Nerede?”, “Beşike Hadisesi İçin”, “Kaside-i İstibdat Yahut Kırmızı İzler”, “Hayat Serenadı” (Nazım), “Atatürk ve Namık Kemal”, “Atatürk ve Milli Şair”, “Bir Mektup”, “Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi”, “Sevmek Anlamakla Olur” (Nesir)
3	Taha Toros	“Hatip Atatürk” (Nesir)
4	Hikmet Bayur	“Atatürk ve Güzel Sanatlar” (Nesir)
5	Aylâ Merih	“Atatürk’ün Gazeteciliği” (Nesir)
6	Yahya Kemal	“Atatürk ve Edebiyatımız” (Nesir)
7	Ruşen Eşref Ünaydın	“Damla Damla” (Nesir)
8	Mahmut Yesari	“Korku Bilmeyen Adam” (Nesir)
9	Ahmet Hâşim	“Gazi’yi Gördüm” (Nesir)
10	Arif Nihat Asya	“Takvimimizin Bu Yaprağı Siyah Kalacaktır” (Nesir)
11	Ragıp Şevki	“Atatürk ve Fikret” (Nesir)
12	Halûk Y. Şehsuvaroğlu	“Atatürk ve Büyük Şair” (Nesir)
13	Münir S. Çapanoğlu	“Atatürk ve Neyzen Tevfik” (Nesir)
14	Ziya Gökalp	“Atatürk ve Ziya Gökalp” (Nesir), “Gazi Paşa’ya” (Nazım)
15	İsmet İnönü	Yazının başlığı yok
16	Falih Rıfkı Atay	“Atatürk ve Ahmet Rasim” (Nesir)
17	Nazım Hikmet	“Atatürk ve Nazım Hikmet” (Nesir), “Destan’dan” (Nazım)

18	Münir Hayri Egeli	“Atatürk ve Refik Halid’in Delisi” (Nesir)
19	Mithat Cemal Kuntay	“Dağ Başını Duman Almış”, “Gazinin Sofrasında” (Nesir)
20	Prof. Dr. Afet İnan	“Atatürk Gençliğe Hitabe’sini İlk Defa Nasıl Okumuştunuz?” (Nesir)
21	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Bulunur Kurtaracak”, “Milli Kahraman” (Nesir)
22	Sadi Tek	“Reis-i Cumhuri Olabilirsiniz Ancak Sanatkâr Olamazsınız...” (Nesir)
23	Ulunay	“Ölmeyen Ölüler” (Nesir)
24	Fazıl Ahmet Aykaç	“Türk Şiirinde Atatürk” (Nazım)
25	Abdülhak Hamit Tarhan	“Gazi” (Nazım)
26	Halil Nihad	“Gazimize” (Nazım)
27	Mehmet Emin Yurdakul	“Mustafa Kemal- Zafer”, “Mustafa Kemal- İnkılâp” (Nazım)
28	Yusuf Ziya Ortaç	“Atatürk’e Üç Tarih”, “Gazimize” (Nazım)
29	Hüseyin Siret Özsever	“Gazi’ye” (Nazım)
30	Salih Zeki Aktay	“Heykel” (Nazım)
31	Ahmet Âti	“Atatürk” (Nazım)
32	Hüseyin Suat Yalçın	“Büyük Gazi”, “Gazi Devran Gelecek” (Nazım)
33	Enis Behiç Koryürek	“Gazi Hazretlerine” (Nazım)
34	Celal Sahir Erozan	“O Geliyor”, “Büyük Kurtarıcıya” (Nazım)
35	Samih Rifat	“Yakacıkta Bir Akşam”, “Ya İstiklal Ya Ölüm” (Nazım), Afet İnan’a yazdığı şükran mektubu.
36	İbrahim Alâeddin Gövsa	“Tavaf”, “Onu Düşünürken” (Nazım)
37	Neyzen Tevfik	“O Ölmedi” (Nazım)
38	Mithat Cemal Kuntay	“Atatürk’ü Ankara’da Karşılarken” (Nazım)
39	Orhan Seyfi Orhon	“Tabutunun Arkasından” (Nazım)
40	Edib Ayel	“Ant” (Nazım)
41	Necdet Rüştü Efe	“30 Ağustos” (Nazım)
42	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Büyük Misafir”, “Çankaya”, “Gazi Söylüyor”, “Bir Yolcu”, “Atatürk’ün Tabutu Arkasında” (Nazım)
43	Fazıl Hüsni Dağlarca	“Kahraman” (Nazım)
44	Nurettin Artam	“Büyük Ata’ya”, “10 Kasım” (Nazım)
45	Kemalettin Kamu	“Çankaya”, “Atama Ağıt” (Nazım)
46	İzzet Ulvi Aykurt	“Türk’ün Güneşi” (Nazım)
47	Orhan Şaik Gökyay	“Yas”, “Destan”, “Yarı Çekilen Bayrak”, “Yas” (Nazım)
48	Zeki Ömer Defne	“Ayrılış Destanı” (Nazım)
49	Ömer Bedrettin Uşaklı	“Ülkü Tanrımıza” (Nazım)
50	Haşim Nezihi Okay	“Gazi’ye”, “Gazi” (Nazım)
51	Kâmuran Bozkır	“19 Mayıs 1919’un İlk Yolcusu” (Nazım)
52	Halide Nusret Zorlutuna	“Güneş Doğarken”, “Gazi”, “Gazi’nin Başı” (Nazım)
53	Vasfi Mahir Kocatürk	“Heykelinin Karşısında”, “İnkılâp Türkümüz” (Nazım)
54	Behçet Kemal Çağlar	“Asırlarca”, “Alnımda O Eller”, “10 Kasım 10 Satır” (Nazım)
55	Rifat Necdet Evrim	“O ve Tarih” (Nazım)
56	Ali Ulvi Elöve	“Yan, Yüreğim Yan” (Nazım)
57	Halit Fahri Ozansoy	“Gazi’ye” (Nazım)
58	İshâk Refet Işıtman	“Atatürk” (Nazım)
59	Orhan Rahmi Gökçe	“Atatürk” (Nazım)
60	Ziya Osman Saba	“O’nsuz” (Nazım)
61	Hikmet Turhan Dağlıoğlu	“Atam’a Ağıt” (Nazım)
62	Enver Tuncalp	“10 Kasım” (Nazım)
63	A. Cemil Miroğlu	“Gazi’nin Heykeli” (Nazım)
64	Şükrü Enis Regü	“Atatürk’ün Sesi” (Nazım)
65	Dündar Akünal	“Atatürk’ün Portresi” (Nazım)
66	Bekir Sıtkı Erdoğan	“Dağ Başını Duman Almış” (Nazım)
67	Cahit Külebi	“İki Bölüm” (Nazım)
68	Cahit Sıtkı Tarancı	“İstiklâl Marşı’nı Dinlerken” (Nazım)

69	Raci Damacı	“21 Yıl” (Nazım)
70	Oğuz Peltek	“Yağmur Ata” (Nazım)
71	Malatya Mebusu Dr. Hilmi	“Gazimize Bir Tolgay Selam Sana Kurultay” (Nazım)
72	Seyfeddin Başçılar	“Mustafa Kemal” (Nazım)
73	Kemalettin Koç	“Atatürk I- II” (Nazım)
74	Salâh Birsell	“Türkiye Şarkısı” (Nazım)
75	Fethi Tevet	“Ata’nın Arkasından Bir Küçük Ağıt”, “Nerdesin Sen?” (Nazım)
76	Yusuf Mardin	“Atatürk’ün Yolunda” (Nazım)
77	Şükrü Güzel	“Her Şey Onu Söyler” (Nazım)
78	Halim Yağcıoğlu	“Kasım Rüzgârı” (Nazım)
79	Şükrü Kurgan	“Ağıt” (Nazım)
80	Coşkun Ertepinar	“Kahramanın Ölümü” (Nazım)
81	M. Niyazi Akıncıoğlu	“Ardından...” (Nazım)
82	Emin Ülgener	“Atatürk” (Nazım)
83	Rıza Ruşen Yücer	“Ölmez” (Nazım)
84	Zeki Ömer Defne	“Kutsal Taşlar” (Nazım)
85	Fethi Giray	“Atatürk İçin” (Nazım)
86	Attilâ İlhan	“Dağ başını efkâr almış” mısraıyla başlayan şiir.
87	Ahmet Köksal	“Cezayir’den Vietnam’lara Şimdi” mısraıyla başlayan şiir
88	Fakir Baykurt	“Sen Şöyle Yat da Biz Sana Şiir Yazalım” (Nazım)
89	Osman Atillâ	“Ata”, “Atatürk İçin” (Nazım)
90	F. Cemal Oğuz Öcal	“Nerdesin, Ey Atatürk” (Nazım)
91	Sabih Şendil	“İstiklâl Savaşı’nda Mustafa Kemal” (Nazım)
92	M. Sunullah Arısoy	“Hem Övgü, Hem Ağıt” (Nazım)
93	Ayhan Hünelp	“Atatürk” (Nazım)
94	İsmail Habip Sevik	“Atatürk’ün Hayran Olduğu İsim Hz. Muhammed” (Nesir)
95	Uluğ Turanlıoğlu	“Atatürk’e Sesleniş” (Nazım)
96	Bedri Gider	“Atatürk Destanı’ndan Bir Parça” (Nazım)
97	Kemal Özgür	“O Sabah” (Nazım)
98	Hasan Lâtif Sarıyüce	“Hâtırası” (Nazım)
99	Cenap Ozankan	“Mustafa Kemal’e İşıyan Gün” (Nazım)
100	Ahmet Tufan Şentürk	“Yürüyelim Arkadaşlar” (Nazım)
101	Nahid Abdulkadir Gökçöl	“Atatürk” (Nazım)
102	Arif Yaşar Bağ	“Bugün” (Nazım)
103	Oğuz Kâzım Atok	“Atatürk’e Saygı Duruşu” (Nazım)
104	Abdurrahman Orhun	“Ölümsüz Atatürk’e” (Nazım)
105	Suat Salih Asral	“15 Yıl Sonra” (Nazım)
106	Dr. Şükrü Şenozan	“Hoy Goy Goy Canım” (Nesir)
107	Yazar belirtilmemiştir.	Fıkra ve hâtıralar

Tablo 123: Hilmi Yücebaş - Edebiyatımızda Atatürk

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.6. Vasfi Mahir Kocatürk- Türk Nesri

Vasfi Mahir Kocatürk tarafından hazırlanan eser 1963 yılında basılmıştır. Yüzyıllara göre tasnif yapılmış, eserlerden örnekler verilmiştir.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

VASFİ MAHİR KOCATÜRK- TÜRK NESRİ		
XIII. Yüzyıl		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
		Dede Korkut'tan "Kadılık Koca Oğlu Yiğenek"
1	Ankaralı Mustafa	"Hikâye", "Cennet"
2	Tuhfet'ül Ebrar	"İsa Peygamberin Nasihatı", "İsa Peygamber ile Yoldaşı", "Veli ile Geyik"
		"İbrahim Edhem Destanı"
3	Kul Mesut	"Hırs ile Kanaat"
4	Erzurumlu Darir	"Peygamberin Hatice ile Evlenmesi"
5	Hamzavi	"İskenderin Deniz İçini Seyretmesi", "Hamzaname"
XV. Yüzyıl		
		"Ebumüslim Destanı"
		"Battalgazi Destanı"- Sinbat Hikâyesi
		"Danışmendname"
6	Mercimek Ahmed	"Söz Bilmek Fazlın Bildirir"
7	Şeyhzade Ahmed	"Sub-ü Mesa"
8	Ahmet Bican	"Tilki- Kurt", "Cennet- Cehennem"
9	Yazıcızade Ali	"Sultan Gıyasettin Keyhüsrev'in Antalya Fethine Gidişi"
10	Sinan Paşa	"Tazarrûname"
11	Âşıkpaşazade	"Âşıkpaşazade Tarihi"
12	Türk Firdevsisi	"Süleymanname"
XVI. Yüzyıl		
13	Neşri	"Osmangazi'nin Rüyası", "Bilecik'in Fethi Rüyası"
14	Lâmîi	"Timur ile Ahmedî", "Lâtife Cahil Tabip"
15	Şeyh Yahya	"Menakıp"
16	Sehi	"Fatih Sultan Mehmet", "Mevlânâ Lûtfî"
17	Nakkaş Sâhi	"Sinan'ın Mimar Olması"
18	Lûtfî Paşa	"Yavuz'un Çaldıran'a İnişi"
19	Kınalızade Ali	"Ahlâk-ı Alâî'den: Ruh", "Duyular ve İdrakler", "Memleket İdare Edenlerin Ahlâkı"
20	Birgivi	"Kötü Huylar"
21	Eyyubi	"Hırsız ile Aslan"
22	Âli	"Hint ve Çin Denizlerindeki Garip Şeyler", "Denizayısı"
23	Selânikli Mustafa	"Zigetvar Muhasarası"
24	Lâtîfi	"Fuzul-i Bağdadi", "Çakeri", "Hayati"
XVII. Yüzyıl		
25	Kâtip Ali	"Yavuz Ali Paşa'nın Mısır'dan İstanbul'a Gelişi"
26	Veysî	"Hâbname"
27	Nergisi	"Oda Arkadaşı"
28	Ankaralı İsmail	"Hikâye"
29	Seyyid Yahya	"İbn-i Sina'nın Marifetleri"
30	Peçevi	"Sultan Orhan Merhumun Şهادeti"
31	Süheyli	"Hikâye"
32	Kâtip Çelebi	"Cinci Hoca", "Kaniye'den Tiryaki Hasan Paşa", "Hendese Bilen Kadı ile Bilmeyen Kadı"
33	Koçu Bey	"Yeniçeri Taifesinin İptida Tağyiri", "Ne Cihetten Olduğu Beyan Olunur", "Padişaha Öğütler"
34	Evliya Çelebi	"Seyahatname", "Tophane", "Bursa'nın Büyük Çarşısı", "Hikâye", "Fatih'in Mimarbaşı ile Duruşması"
XVIII. Yüzyıl		
35	Naîma	"Naîma Tarihi", "Sultan İbrahim'in Tahta Çıkışı", "Sultan İbrahim'in Padişahlığı", "İsyân ve İhtilâl", "Sultan İbrahim'in Tahttan İndirilmesi"
36	Bursalı İsmail Hakkı	"Hacı Bayram"
37	Dürri	"Sefaretname"

38	Silâhtar Mehmet Ağa	“Halk ve Dördüncü Mehmed”
39	Yirmisekiz Çelebi	“Paris’te Opera”
40	Şeyhülislam Abdullah	“Fetvalar”
41		“Bezîrgânın Oğlu”, “Serçe ile Adam”, “Tilki ile Hühüt”
42	Suphi	“Yılan Adası”
43	Ahmet Resmi	“Berlin”, “Muharebede Tedbirsizliğin Zararları”
44	Hafız Hüseyin	“Ayasofya Camii”
45	Ali Aziz	“Karahân’ın Hikâyesi”
46	Koca Sekbanbaşı	“Nizam-ı Cedit”
XIX. Yüzyıl		
47	Şanizade	“Yangınlar ve Önleme Tedbirleri”
48	Süleyman Faik	“Pinti Hamit”
49	Akif Paşa	“Alaylı Bir Fıkra”, “Şeyh Müştak’a Mektup”
		“Aslanlar” (Halk hikâyesi)
		“Kambur Cüce” (<i>Binbir Gece</i> tercümesi)
		“Beni İsrail’in Mısır’dan Çıkışı”, “Birinci Mezmur”, “İsa’nın Çarmıha Gerilmesi” (<i>Kitab-ı Mukaddes</i> tercümesi)
50	Şinasi	“Tercüman-ı Ahval Gazetesi’nin Önsözü”, “İstanbul Sokaklarının Tenvir ve Tathiri”
51	Namık Kemal	“Gelibolu”, “Sây”, “Ankara Muharebesi”, “Magosa Mektubu”
52	Ahmet Mithat	“Bir Kına Gecesi”
53	Cevdet Paşa	“Kıssa-i Yusuf”
54	Abdülhak Hâmit	“Birkaç Perişan Söz” (Makberin ön sözü)
55	Hüseyin Rahmi Gürpınar	“Ecir ve Sabur”
56	Ahmed Rasim	“Gecelerim”, “Pazar Ola”, “An’ane”, “Ölünceye Kadar Rahat”, “Çekirdekten Yetiştiriyor”, “Ahmet Mithat Efendi ve Ben”, “Kavuklu Hamdi”
57	Halid Ziya Uşaklıgil	“Fatma’nın Evi”, “Raziye Kadın”
58	Cenap Şahabettin	“Zaviye-i Felâsife”, “Yaz”, “Serseri Fikirler”
59	Süleyman Nazif	“İki Dost”
60	Salih Zeki	“Uluğ Bey”
XX. Yüzyıl		
61	Ömer Seyfettin	“Diyet”
62	Ahmed Hikmet	“Üzümcü”
63	Ahmed Haşim	“Faust’un Mükkepek Lekeleri”, “Münekkit”, “Müthiş Bir Böcek”, “Gazi”
64	Refik Halid Karay	“Antakya”, “Kaz Doğuşu”
65	Ruşen Eşref Ünaydın	“Sana Nasıl Kıyacaktı?”
66	İsmail Habib Sevrük	“Mohaç”, “Tuna Yalılarından Hatırlayışlar”
67	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Ses Duyan Kız”, “Milli Mücadelemizin İstanbul’dan Görünüşü”
68	Halide Edip Adıvar	“Duatepe”, “Kırmızı Tepe”
69	Reşat Nuri Güntekin	“İstasyonda”, “Otel”
70	Falih Rıfkı Atay	“Yeşil”, “Âbide”, “İzmir’de Gazi”, “Terbiye”, “Anlatık’i Aşarken”, “Kadın”
71	Peyami Safa	“Duvarlar”, “Nüzhet Kim?”
72	Abdülhak Şinasi Hisar	“Çamlıcada Günler ve Geceler”
73	Nurullah Ataç	“Şiirimiz Üzerine”
74	Sait Faik	“Dülger Balığının Ölümü”, “Bir Karpuz Sergisi”
75	Orhan Kemal	“Balık”
76	Haldun Taner	“Bir Kavak ve İnsanlar”
77	Orhan Hençerlioğlu	“Ali”
78	Yaşar Kemal	“Aver”

Tablo 124: Vasfî Mahir Kocatürk- Türk Nesri

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.7. M. Türker Acaroğlu - Edebî Eserler Sözlüğü: Seçme 200 Eser

M. Türker Acaroğlu tarafından hazırlanan eser 1965 yılında basılmıştır. 1955-1965 yılları arasında radyoda ve basında tanıtılan edebî eserlerden farklı türlerde yazılmış yerli ve yabancı iki yüz eser tanıtılmıştır. Yazarların biyografilerine yer verilmiş, eser eleştirileri yapılmıştır. Seçilen eserler alfabetik olarak sıralanmıştır.

Esere yazılan ön sözde, düşünce ve sanat eserlerinin sayısının artması ile bu kitaplar hakkındaki bilginin azaldığı, insanların tüm eserleri okuyamasa bile az çok eserler hakkında bilgi sahibi olması, yeni eserleri merak ederek ona yönelmesi için böyle bir eser hazırlandığı ifade edilmiştir (Acaroğlu, 1965, s. 3-6).

Aşağıdaki tabloda antolojide yer alan yazarlar ve eserleri gösterilmiştir. Eserler alfabetik sıralanmıştır. Ancak yer konusunda sıkıntı yaşamamak adına birden fazla eseri olan yazarların bütün eserleri aynı satırda gösterilmiştir.

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

M. TÜRKER ACAROĞLU - EDEBÎ ESERLER SÖZLÜĞÜ: SEÇME 200 ESER		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	Tahir Kutsi Makal	“Acı Yol”, “Fakir İşi”, “İç Göç”
2	Faruk Kadri Timurtaş	“Ali Şir Nevai”
3	Halikarnas Balıkcısı	“Anadolu Tanrıları”
4	Anne Frank	“Anne Frank’ın Not Defteri”
5	Maksim Gorki	“Artamonov’lar- Artamonovi”
6	Necmi Onur	“Asker Cıgarası”
7	Fazıl Hüsnü Dağlarca	“Âsû”, “Çocuk ve Allah”
8	John Steinbeck	“Aşk Otobüsü”, “İnci”, “Kaçış”
9	Mükerrem Su	“Ayrı Dünyalar”
10	Yahya Kemal Beyatlı	“Aziz İstanbul”, “Eski Şiirin Rüzgârıyla”, “Kendi Gökkubemiz”, “Rübailer”
11	Turgenyev	“Babalar ve Çocuklar”
12	Schiller	“Baladlar ve Şiirler”
13	Falih Rıfkı Atay	“Batış Yılları”, “Çile”
14	Ahmet Emin Yaman	“Berraklığa Doğru”
15	Emile Zola	“Bir Âşk Sayfası”, “Sen Bir Melektin”
16	Türkân Türker	“Bir Kadın Gazeteci”
17	Sabahattin Kudret Aksal	“Bir Odada Üç Ayna”
18	Cemil Yener	“Bir Romancının Dünyası ve Romanlarındaki Dünya”
19	Hilmi Yücebaş	“Bütün Cepheleriyle Sait Faik”
20	Samet Ağaoğlu	“Büyük Aile”, “Zürriyet”
21	Osman Atılâ	“Büyük Memleket Şiirleri Antolojisi”
22	Tahsin Yücel	“Büyük Şairler ve Şiirleri”, “Haney Yaşamalı”
23	Lord Byron	“Cihillon Mahpusu”
24	Yaşar Kemal	“Çukurova Yana Yana”, “İnce Memed”, “Teneke”, “Sarı Sıcak”
25	Caroline de Jesus	“Çöplük”
26	Franz Kafka	“Dava”
		“Dede Korkud Kitabı”
27	Ziya Osman Saba	“Değişen İstanbul”, “Nefes Almak”

28	Necati Cumalı	“Değişik Gözler”
29	Dinçer Sümer	“Denize Çıkan Cadde”
30	Eflatun Cem Güney	“Dertli Kaval”
31	Ersine Caldwell	“Din Ticareti”, “Sıcak Nehir”
32	Hasan Amca	“Doğmayan Hürriyet”
33	Boris Pasternak	“Doktor Jivago”
34	Cervantes	“Don Kişot”
35	Pearl S. Buck	“Dost Toprak”, “Pekin’den Mektup”
36	Franz Kafka	“Dört Yapraklı Yonca”
37	İvo Andrić	“Drina Köprüsü”
38	Daphne Du Maurier	“Dük ve Gözdesi”
39	Orhan Hançerlioğlu	“Düşünce Tarihi”
40	Epiktetos	“Düşünceler ve Sohbetler”
41	Munis Faik Ozansoy	“Düşündüğüm Gibi”
42	Dostoyevski	“Ecinniler”, “Karamazov Kardeşler”, “Suç ve Ceza”
43	Hasan Âli Yücel	“Edebiyat Tarihimizden”, “Kıbrıs Mektupları”
44	Necdet Evliyagil	“Edebiyatımızda Divan Şiiri”
45	O’Neill	“Elektra’ya Yas Yaraşır”
46	A. J. Cronin	“Erguvan Ağacı”, “Renkler Diyarı”, “Sabah Yıldızı”
47	M. İkbal	“Esrar ve Rumuz”, “Şarktan Haber”
48	Ahmed Türk Aymudlu	“Fatih ve Şiirleri”
49	John F. Kennedy	“Fazilet Mücadelesi”
50	Mediha Sayar	“Fransız Edebiyatında İstanbul”
51	Josef Blaškovič	“Fihrist’ül Mahtûtat”
52	Karel Petraček	“Fihrist’ül Mahtûtat”
53	Rudolf Vasely	“Fihrist’ül Mahtûtat”
54	Abdülhak Hamit Tarhan	“Finten”
55	Abdülbaki Gölpınarlı	“Fuzûli Divanı”, “Mektuplar”, “Mevlana- Hayatı- Eserlerinden Seçmeler”
56	Fuzûli	“Fuzûli Divanı”, “Leylâ ile Mecnun”, “Saadete Ermişlerin Bahçesi”
57	Erich Maria Remarque	“Garp Cephesinde Yeni Bir Şey Yok”, “Ölümsüz Günler”
58	Peride Celal	“Gecenin Ucundaki Işık”
59	Abdülhak Şinasi Hisar	“Geçmiş Zaman Fıkraları”
60	Giovanni Papini	“Gog”
61	Luigi Pirandello	“Gölge Adam”
62	Sadi Şirazi	“Gülistan”
63	İdil Özerdem	“Güneşlerin Şarkıları”
64	Nurullah Ataç	“Günlerin Getirdiği”, “Okuruma Mektuplar”
65	Salah Birsal	“Günlük”
66	Selahattin Batu	“Güzel Helena”
67	Lev Tolstoy	“Harb ve Sulh”
68	Panait Istrati	“Hayat Yollarında”, “Kira Kiralina”, “Minka Abla”, “Perlmutter Ailesi”, “Uşak”
69	William Somerset Maugham	“Hayatın Esiriyiz”, “Malezya Tılsımı”
70	George Orwell	“Hayvan Çiftliği”
71	Sigrit Undset	“Her Kadın Gibi”
72	Edward-Morgan Forster	“Hindistan’da Bir Geçit”
73	Colette	“Hissî İnziva”
74	Jean Paul Sartre	“Hürriyetin Yolları”
75	Guy Des. Cars	“İblisin Kızı”
76	Raymond Radiguet	“İçimizdeki Şeytan”
77	Nadir Kamran	“İhanet”
78	Ernest Hemingway	“İhtiyar Balıkçı”, “Klimanjar’ın Karları”, “Silahlara Veda”, “Vatan Sana Ne Der?”, “Yine Sabah Oldu”
79	Dante	“İlahi Komedi”

80	Homeros	“İlyada”
81	Fikret Baha Berke	“İnsan Pazarı”
82	Kerim Yund	“İstiklâl Marşı Bilgisi”
83	William Saroyan	“İstiridye ile İnci”
84	Pierre Loti	“İzlanda Balıkçısı”
85	F.W. Kenyon	“Joséphine”
86	Nahit Sırrık Örik	“Kayseri, Kırşehir, Kastamonu”, “Sultan Hamid Düşerken”
87	Samim Kocagöz	“Kalpaklılar”, “Onbinlerin Dönüşü”
88	Andre Gide	“Kalpazanlar”, “Vatikan’ın Zindanları”
89	Alexandre Dumas	“Kamelyalı Kadın”
90	Özker Yaşın	“Kanlı Kıbrıs, Bir Şahlanışın Destanı”, “Kıbrıs Mektubu”
91	Baki Süha Ediboğlu	“Karanlıkta Geçen Gemiler”
92	Münir Müeyyet Bekman	“Kâtibim”
93	Orhan Şaik Gökyay	“Kâtip Çelebi Hayatı- Şahsiyeti- Eserleri”
94	Metin And	“Kavuklu Hamid’den Üç Orta Oyunu”
95	Henri Troyat	“Kayan Yıldız Dostoyevskiy”
96	Aziz Nesin	“Kazan Töreni”
97	Beydebe	“Kelile ve Dimne”
98	İbrahim Minnetoğlu	“Kıbrıs Destanı”, “Vagon Penceresinden”
99	Anatole France	“Kırmızı Zambak”
100	Cengiz Dağcı	“Korkunç Yıllar”, “Onlar da İnsandı”, “Yurdunu Kaybeden Adam”
101	Yusuf Has Hacıb	“Kutadgu Bilig”
102	Frans Eemil Sillanpaa	“Kutsal Yolculuk”
103	Vladimir Nabokov	“Lolita”
104	Kırşehirli Gülşehri	“Mantıku’t Tayr”
105	Cemalettin Server Revnakoğlu	“Maarifetname”
106	Erzurumlu İbrahim Hakkı	“Maarifetname”
107	E. Fransız Magnial	“Maupassant’ın Hayatı ve Eserleri”
108	Zahir Güvemli	“Mehmet Akif: Hayatı- Sanatı- Şiirleri”
109	Mevlana	“Mektuplar”
110	Alain	“Mesut Olmak Sanatı”
111	Süleyman Çelebi	“Mevlüt”, “Yaşayan Mevlid-i Şerif”
112	Edith Hamilton	“Mitologya”
113	Gogol	“Müfettiş”
114	Argus John Tresidder	“Mytsh of Turkey”
115	Victor Hugo	“Notre Dame’ın Kamburu”, “Sefiller”
116	Nermin Neftçi	“O Yakadan Bu Yakaya”
117	Claude Anet	“Öğleden Sonra Aşk”
118	Yaşar Nabi Nayır	“Ömer Seyfettin: Hayatı, Sanatı, Eserleri”, “Şiir Sanatı”, “Yıllar Boyunca”
119	Henrik İbsen	“Peer Gynt”
120	Henryk Sienkiewicz	“Quo wad is?”
121	Fahri Uzun	“Rubâb-ı Şikeste ve Halûk’un Defteri”
122	Tevfik Fikret	“Rubâb-ı Şikeste ve Halûk’un Defteri”
123	Ali Rıza Güngen	“Saadete Doğru”
124	Tahir Alangu	“Sait Faik İçin”
125	Halidor K. Laxness	“Salka Valka”
126	Nurettin Şazi Kösemihal	“Sanat ve Düşünce”
127	Alphounse Daudet	“Sapho”
128	Refid Cevad Ulunay	“Sayılı Fırtınalar”
129	Jules Verne	“Seksen Günde Devriâlem”
130	Sinclair Lewis	“Seni Sevmek Kaderim”
131	Bertolt Brech	“Sezuan’ın İyi İnsanı”
132	Lucian Blaga	“Şiir Dünyası ve Bir Piyes”

133	Mehmet Kaplan	“Şiir Tahlilleri”
134	Sait Faik Abasıyanık	“Şimdi Sevişme Vakti”
135	Sıtkı Çiftçi	“Sol- Sağ Düşünceler Sergisi”
136	Cahit Sıtkı Tarancı	“Sonrası”
137	Georges Hazai	“Sovietico”
138	Şevket Süreyya Aydemir	“Toprak Uyanırsa”
139	Halide Edip Adıvar	“Türk’ün Ateşle İmtihanı”
140	Peyami Sefa	“Türk İnkılâbına Bakışlar”
141	Sıtkı Yırcalı	“Üçüncü Kadın İnsanları”
142	Şevket Rado	“Ümit Dünyası”
143	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	“Vatan Yolunda”
144	Orhan Kemal	“Vukuat Var”
145	Albert Camus	“Yabancı”
146	James Hilton	“Yalnız Değiliz”
147	Yahya Benekay	“Yaşayan Mevlid-i Şerif”
148	Nathaniel Hawthorne	“Yedi Çatılı Ev”
149	Francis Bacon	“Yeni Atlantis”
150	O’Henry	“Yeşil Kapı”
151	Hayim Nahman Bialik	“Yıldızlar Yanar Söner”
152	Fakir Baykurt	“Yılanların Öcü”
153	Adnan Akkor	“Yirmisekiz”
154	Pertev Naili Boratav	“Zaman Zaman İçinde”

Tablo 125: M. Türker Acaroğlu - Edebî Eserler Sözlüğü: Seçme 200 Eser

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.8. Vasfi Mahir Kocatürk - Türk Edebiyatı Antolojisi

Vasfi Mahir Kocatürk tarafından hazırlanan eser 1961 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1967 yılında yapılan ikinci baskısıdır. Antoloji Ön söz, “Türk Edebiyatı Hakkında Kısa Tarihi Bilgi” başlıklı giriş yazısından sonra, “Orta Asya’da Türk Edebiyatı”, “Orta Asya ile Anadolu Arasında Türk Edebiyatı”, “Anadolu’da Türk Edebiyatı”, “XIV. Yüzyılda Türk Edebiyatı”, “XV. Yüzyılda Türk Edebiyatı”, “XVI. Yüzyılda Türk Edebiyatı”, “XVII. Yüzyılda Türk Edebiyatı”, “XVIII. Yüzyılda Türk Edebiyatı”, “XIX. Yüzyılda Türk Edebiyatı” ve “XX. Yüzyılda Türk Edebiyatı” bölüm başlıklarına ayrılmıştır. Kronolojik olarak dönemler ve eserler ele alınmıştır.

Vasfi Mahir Kocatürk esere yazdığı ön sözde, Türk edebiyatını yeni nesillere tanıtmak amacıyla antolojiyi oluşturduğunu, bu doğrultuda hemen her çeşitten büyük küçük pek çok esere yer verdiğini; taşıdığı değere göre bazılarını daha geniş ele aldığını ifade etmiştir (Kocatürk, 1967, s. 5).

Antolojideki yazarlar dönemlerine göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

VASFİ MAHİR KOCATÜRK - TÜRK EDEBİYATI ANTOLOJİSİ	
Yazar Adı	Eser Adı
Orta Asya'da Türk Edebiyatı (VIII- X.Yüzyıl)	
“Göktürk Yazıtları”, “Divan-ı Lügati't Türk”, “Oğuz Kağan Destanı”	
Orta Asya'da Türk Edebiyatı (XI-XIII. Yüzyıl)	
Yusuf Has Hacib, Edip Ahmet, Ahmet Yesevi	
Orta Asya ile Anadolu Arasında	
“Yusuf Hikâyesi”, “Dede Korkut Kitabı”	
Anadolu'da Türk Edebiyatı (XIII. Yüzyıl)	
Sultan Veled, Hoca Dehhani	
XIV. Yüzyılda	
Âşık Paşa, Ankaralı Mustafa, Yunus Emre, Kadı Burhanettin, Ahmedi, Hamzavi, Nesimi	
XV. Yüzyılda	
Süleyman Çelebi, “Battal Gazi Destanı”, Şeyhi, Şeyhzade Ahmet, Kaygusuz Abdal, Sinan Paşa, Âşıkpaşazade, Türk Firdevsisi	
XVI. Yüzyılda	
Lâmîî, Şeyh Yahya, Sehi, Fuzuli, Kınalızade Ali, Selânikli Mustafa, Taşlıcalı Yahya, Seydi Ali Reis, Baki, Âli, Ruhi, “Koroğlu Destanı”, Kul Mehmet, Meşhur beyitler	
XVII. Yüzyılda	
Haleti, Veysi, Nergisi, Atayi, Nef'i, Peçevi, Kâtip Çelebi, Naili, Evliya Çelebi, Nabi, Kâtibi, Kul Mustafa, Kuloğlu, Karacaoğlu, Şerifi, Âşık Ömer, Gevheri, “Kerem ile Aslı”, Tanınmış beyitler	
XVIII. Yüzyılda	
Naima, Havayi, Levni, Mahtuni, Yirmizekiz Çelebi, Nedim, Emrah, Kâmili, İbrahim Müteferrika, Suphi Resmi Ahmet, Galip, Aziz Ali, Fazıl, Vehbi, Süruri, Bağdadi, Tanınmış beyitler, maniler	
XIX. Yüzyılda	
Şanizade, Vasfî, İzzet Molla, Akif Paşa, Dertli, Zihni, Dadaloğlu, Seyrani, “Karagöz Metinleri”, Türk Galip, Şinasi, Ertem Pertev Paşa, Ziya Paşa, Ahmet Vefik Paşa, Namık Kemal, Âli, Ahmet Mithat, Recaizade Ekrem, Abdülhak Hâmit, Muallim Naci, Samipaşazade Sezai, Nabizade Nazım, Ahmet Rasim, Hüseyin Rahmi, Halit Ziya, Tevfik Fikret, Cenap Şhabettin, Süleyman Nazif, Salih Zeki	
XX. Yüzyılda	
Mehmet Emin, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Ahmet Hikmet, Fuat Köprülü, Mehmet Âkif, Rıza Tevfik, Yahya Kemal, Ahmet Haşim, Enis Behiç, Refik Halit, Ruşen Eşref, İbnürrefik Ahmet Nuri, Müsahipzade Celâl, Faruk Nafiz, Orhan Seyfi, Yusuf Ziya, Halit Fahri, Şükûfe Nihal, Halide Nusret, Salih Zeki, Ahmet Refik, İsmail Habib, Yakup Kadri, Halide Edip, Reşat Nuri, Falih Rıfkı, Atatürk, İnönü, Memduh Şevket, Hilmi Ziya, Ömer Bedrettin, Kemâlettin Kamu, Peyami Safa, Abdülhak Şinasi, Ahmet Muhip, Orhan Veli, Nurullah Ataç, Sait Faik, Cahit Sıtkı	

Tablo 126: Vasfî Mahir Kocatürk - Türk Edebiyatı Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.9. Enver Behnan Şapolyo- İstiklal Savaşı Edebiyat Tarihi Nesirler, 1919-1923

Enver Behnan Şapolyo tarafından hazırlanan eser 1967 yılında basılmıştır. Tezde yararlandığımız kaynak 1968 yılında yasılan baskısıdır. Eserde 1919-1923 yıllarında savaş döneminde Türk aydınlarının yazdıklarıyla oluşturdukları İstiklal Savaşı edebiyatı metinlerine yer verilmiştir. Enver Behnan Şapolyo, esere yazdığı ön sözde gazete ve dergi koleksiyonlarında kalan nazım- nesir ve söylev niteliği taşıyan metinleri esere aldığını ifade eder (Şapolyo, 1968, s. 3-5).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur. İsimsiz eserler fazla olduğu için sayı belirtilmemiştir.

ENVER BEHNAN ŞAPOLYO- İSTİKLAL SAVAŞI EDEBİYAT TARİHİ NESİRLER, 1919-1923	
Yazar Adı	Eser Adı
Nesirler	
Mustafa Kemal	“Hürriyet ve İstiklâl”
Ahmet Karanfil (Süvari Yüzbaşısı)	“İzmir’in İşgali”
	“İzmir Fecayii” adlı eserden seçmeler
	Fatih Mitingi - “Mitinge katılım davetiyesi”, “Halide Edip Hanımın Nutku”, “Hüseyin Ragıp Beyin Nutku”
	Üsküdar Mitingi- “Hamdi Bey’in Nutku”, “Naciye Hanım’ın Nutku”
	Darülfununda Muallimlerin Toplanması- “Nakiye Hanımın Nutku”, “İhsan Beyin Nutku”, “Emin Ali Bey’in Nutku”
	Kadıköy Mitingi- “Fahreddin Hayri Bey’in Nutku”, “Münevver Saime Hanımın Nutku”, “Hayriye Melek Hanımın Nutku”
	Sultan Ahmet Mitingi- “Şair Mehmet Emin Bey’in Nutku”, “Halide Edip Hanımın Nutku”, “Dr. Sabit İsmet Bey’in Nutku”
	Ayasofya Mitingi- “Hamdullah Suphi Bey’in Nutku”, “Şukufe Nihal Hanımın Nutku”
Dersaadet Gazetesi yazısı	“Matem Günü”
İnkılâp Gazetesi	“Ah Vatan! Ah Vatan!”
Süleyman Nazif	Başlıksız bir yazısı
Ömer Seyfettin	“Memlekete Mektup”
Celâl Sahir	“Ramazan”
Falih Rıfkı Atay	“Facianın İki Tarafı”, “Faciadan Sonra”
Büyük Mecmua’dan	“Son Dua”, “Ferda’nın Rüyası”
Münir Tevfik	“Sen Hasta İken”
Mehmet Asım	“Tarihi Bir Söz”
Aka Gündüz	“Ruhun Dinlensin”, “Kuvvetlerin Kuvveti”, “Bu Böyledir”, “Edebi Tılsım”, “İnönü’ndekiler”, “Fatmacığın Bir Sözü Var Diyor Ki”, “Hömcük”
İkdam’dan	“Ya Sabur”
Ankara Gazetesi’nden	“Mustafa Kemal Paşa Ankara’da”
Nutuk	“Mustafa Kemal Diyor Ki”
Fevzi Paşa	“Fevzi Paşa Diyor Ki”
Kâzım Nami	“İstanbul Türktür”
	“Redd-i İlhak Beyannamesi”
Mithat Cemal	“Mademki Mağlubuz”
İşgal ve mücadele kitabından	“Mücadelei Milliyeye Doğru”
Ali Saip	“Urfa’nın Kurtuluşu”
Arslan	“Gaziantep’in Müdafilerinden Aslan Beyin Nutku”
Hâkimiyet-i Millîye’den	“Bahtsız Bursa”, “Yeni Anadolu”, “Bayrağımız”, “Zafer”
Mehmet Sıtkı	“İstanbul Mektupları”
Yahya Kemal	“Esir Jeminos ve Altur Şehri”
Halide Edip	“Efe’nin Hikâyesi”, “Aziz’in Karısı”, “Kırmızı Tepe”, “Dua, Tepe!”, “Seyid Onbaşı”
Dergâh Mecmuası	“Nusret Duaları”
Müfide Ferit	“Türk Askeri”, “Gazi Antep”, “Kara Haber”, “Hayret”, “Zafer”, “İlâhi Nur”
Hamdullah Suphi	“Sevgili Gazi”, “Birinci İnönü”

Nafi Atuf	“Bugünkü İstanbul”
	“Ölümle Gözgöze”
Samih Rıfat	“İnönü’nde Bir Muharebe”
Süleyman Nazif	“Namık Kemal ile”
Mustafa Necati	“İnebolu”, “Anadolu ve Milli Aşk”, “Ali Çavuş”, “Mukaddes Kafileler”, “Asil Ruhlar”, “Aziz Ülke”, “Anadolu Köylüsü”
Uşşakîzâde Halid Ziya	“Esselatü Vesselam”
Cenab Şehabeddin	“Düşman Senayii”
Samipaşazâde Sezai	“Türk Milletinin Dehası”
Hüseyin Cahid	“Son Muzafferiyat-ı Millîyenin Sır-ru Mânası”
Enver Behnan Şapolyo	“Gökçen Efe”, “Yörük Ali”, “Teslim Bayrağı”
Mehmet Sıtkı	“Mudanya Tepelerinde”
Çubukçuzade Mehmet Sıtkı	“Feyzi Onbaşı”
Ruşen Eşref	“Gazâsını Tebrik”
Zeki Alyanak	“Süngüsüz Kahramanlar”, “Efeoğlu Ateş Hüseyin”
Yakup Kadri	“1923”
Cevdet Kerim	“26 Ağustos”
	<i>Gazi Mustafa Kemal Paşa İzmir Yolları’nda adlı eserden parçalar</i>
Şiirler	
1919	
Yusuf Ziya	“İstanbul”, “Bahar”, “Gruba Doğru”, “Ramazan Gecesinde”, “Eğil Dağlar, Eğil”, “Kimsesiz”, “Mefkûre”, “Son Söz”, “Siyah Bayrak”, “Ölü Evinde Düğün”, “Şairlere”, “Hak İsterim”, “Ramazan Akşamları”, “İnsanlığa Davet”
Faruk Nafiz	“Hisar’da Akşam”, “Yaralı Arslan”, “Ah İzmir”, “Münacaat”, “Bugün”, “Mağlup”, “Bozgun”, “Destan”
Orhan Seyfi	“Sancağa”, “Kara Bayrak”, “Tehlike”
Kemalettin Kami	“Türk’ün İlâhisi”, “Hicret”
Niyazi Tayyip	“Vatan”
Avni Şâdi	“Sevgiliye”
Kâzım Nami	“Name”
Seza	“Çeteci”
Faik Âli	“Yavuz Sultan Selim’in Türbesinde”
Süleyman Nazif	“Nerde Osmanlılar”
Samih Rıfat	“İzmir İçin”
Mehmet Fuat	“Şehitlerimize”
Mehmet Emin	“Milli Ruh”, “Ümit”, “Mefkûre”, “Vilson’a”, “Bayrak Tanrım”, “Türk’ün Meyusiyeti”
M. Salâhaddin	“İstanbul İçin”
Ali Ulvi	“Yürüyüş Marşı”
	“Şehitlik”
	“Yörük Ali”
Hicri Goncel	“Yaraşır mı Tomruklar?”, “Tan Yeri Ağarırken”
Fahrettin Hayri	“Uyan”
Hüseyin Suat	“Hangi Hakla”, “İzmir”
Feyzullah Sacit	“Ey Garp”
Güzide Osman	“Matem Günleri”
İshak Refet	“Müfrezemin Türküsü”
Celâl Tevfik	“Milli Alaya”
	“Halk Türküsü”
Vehbi Şaik	“Melâl-i Hilâl”
Tunalı Hilmi	“Türkoğlu”
M. Rüştü	“Sen Bizimsin Güzel İzmir”
Hamamî Zade İhsan	“İki Rubâi”
Ahmet Kemal	“İzmir”

1920	
Kemalettin Kami	“Piye Loti’ye”
Münevver Mahmut	“Türk’ün Hakkı”
Enis Behiç	“Tarih Bil”
Halide Nusret	“Asrın Tarihinde”, “Bir Yolcuya”
Cenap Muhittin	“Yiğit Türküsü”
Mehmet Âkif	“Bari Bir Yok Ver Sada Yok mu?”
Dâni Zade Şerif	“Ayntab Destanı”
	“Karayılanın Türküsü”
	“Bozan”
	“Molla Kerim”
Saip	“Bayrağa Hasret”, “Hilâlin Yası”, “Tabiatın Yası”
Mehmet Behçet	“Feryat”
Bahri Veda	“Müjde-i Ferda”
	“Şanlı Sancak”
Vefa	“İzmir”
Ali Ekrem	“Dayanma”
Besim Atalay	“Uşak’tan Ayrılırken”
İshak Refet	“Ayntab’a Selâm!”, “Mestan Efe’nin Ölümü”, “Gazilere”, “Ayntab’a”, “Şehit Şahin Bey”
Ömer Âsim	“Şehit Mahmut”
	“Şehit Şahin Türküsü”
	“Karayılan Destanı”
	“Şahin Bey Destanı”
	“Şehit Şahin”
	“Ayntab Sadası”
	“Şehit Şahin”
	“Harekâtı Milliye Kahramanlarına”
Hicri Goncel	“Saray İçinde”
1921	
Süleyman Nazif	“Son Nefesimle Hasbihal”
Mehmet Âkif	“Süleyman Nazif’e”, “Bülbül”, “Bir Vaızdan”, “Cephelerden Kahraman Mücahitlerimize”, “İstiklâl Marşı’nın Kabulü ve Mars”
Arif Dündar	“Edirne Sultan Selim Camii”
Emin Recep	“Meriç”
Kemalettin Kami	“İzmir Yollarında”, “İstiklâl Ordusunun Şehitlerine”
Necmettin Halil	“Anadolu Dağlarında”
Cemil Sena	“Yurdumuz”, “İstiklâl”
Mustafa Kemal Paşa	“Bulunur Kurtaracak!”
Samih Rıfat	“İnönü Kapılarında”
Tahir Karaoguz	“Harp İllerde”, “Nedir?”, “Figan”, “Dinleyin”, “Şehit”, “Dilek”, “Ay Işığında”, “Uzaklarda”, “Türkü”, “Kumru”, “Hilâl İçinde”, “Sakarya Başında”, “Mehmetçiğin Türküsü”, “Sakarya ve Ay”, “Düşman Facialarından”, “Sakarya”, “Akşam”, “Şehitler”, “Ötme Bülbül”
İshak Refet	“Vatan Türküsü”
Hasan Fehmi Torgal	“Bir Şeyim Yok”, “İşgal Altında Küçük Hacer’in Sayıklaması”
Tunalı Hilmi	“Kurtar”, “Batarya, Ateş”
Refet Nezihi	“Güzel İzmir”
Hüsnü	“Yunan’a”
Tahsin	“Siper Hayatı Terennümatından”
	“İzmir Türküsü”
Abdül’ahat Nuri	“Fatma’dan Hasan’a”
Orhan Seyfi	“Anadolu Toprağı”
M. Celal	“Şanlı Orduya”

Cemil Sena	“Ertuğrul’un Türbesi İçin”
Besim Atalay	“Türk Askerine”
Ali Ekrem	“Sancak”, “Türk Askerine”, “Türk İli”
Nedim	“Papulas’a Destan”
	“Cenk Türküsü”
Mehmet Emin	“Aydın Kızları I- II- III”
Hâkimiyet-i Millîye	“Bulunur Kurtaracak”
1922	
	“Ankara”
Mehmet Âkif	“Leylâ”
Ali Mümtaz	“Hayalet”
Şukûfe Nihal	“Mudanya’dan Sonra”
Ahmet Hamdi	“Bir Yolcuya”
Necmettin Halil	“Münacaat”, “Bir Yolcuya”, “Halkapınar”
Ali Mümtaz	“Kırmızı Hilâl”
Rifat Ahmet	“İstikbâl”
Suat Salih	“Sakarya Cenginde”
İsmail Safa	“Sorgu”
Faruk Nafiz	“Koşma”
Kemalettin Kami	“Zafer”, “İnkılâba Doğru”
Açık Sözcü Hüsnü	“İzmir”, “İzmir’e”
Şemsi Saim	“Kan Damlası”
İzzet Ulvi	“Hınç”, “Eskişehir’den Gelen Ses”
Saip	“Akdeniz’e”
Tahir Karaoğuz	“Münacaat”, “Kaldı”
Vedide Baha	“Sevgili Bursamıza”
Muhittin Baha	“Bahar ve Bursa”
Doktor Âdil	“Güzel Yurduma”
İshak Refet	“Ne Mutlu Bana ki Türk Yaratıldım”
Celâdet Nâzım	“Büyük Zafer”
Halide Nusret	“İzmir”
Mithat Cemal	“Anadolu Askerine”
Rukiye Nurettin	“Tazarru”, “Şükran”
Fâik Âli	“Adil-i Ezeli”
Cemal Nadir	“Hitabe”
Ziya Gökalp	“Ak Destan”, “İzmir Destanı”, “Yörük Ali”, “İzmir’e”
Ali Ekrem	“Mavi- Beyaza”
Süleyman Nazif	“Daüssıla”
Ali Canip	“İntikam Şiiri”
Reşat Hayrettin	“Öz Evlat”
Mehmet Emin	“Ey Beşerin Çarpan Kalbi”
Hamit Zülfi	“Yunan’a”
Sami Saim	“Sakarya Güneşi”
Samih Rifat	“Asker Koşması”, “Yürüyüş”
1923	
Hikmet Recep	“Son Mektup”, “Mehmetçikten Yavuklusuna İlk Mektup”
İsmail Safa	“Sevinç”, “Terhisten Sonra”
Kemalettin Kami	“Dumlupınar Yolunda”
Besim Atalay	“Annemin Mezarında”
Mehmet Emin	“Türk’e”, “Türk Oğluna”
Hasan Fehmi Torgal	“Dumlupınar”
Neyzen Tefik	“26 Ağustos”
Mister Kıtılı	“Ankara”, “O’nun Kalpağı”

Tablo 127: Enver Behnan Şapolyo- İstiklal Savaşı Edebiyat Tarihi Nesirler

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.2.10. M. Sunullah Arısoy - Türk Hiciv ve Mizah Antolojisi

M. Sunullah Arısoy tarafından hazırlanan eser 1967 yılında basılmıştır. Eserde elli beş yazar ve ozandan mizah, taşlama örnekleri bulunmaktadır. Eser XV. yüzyıldan mizah örnekleriyle başlamaktadır. Ancak ağırlık noktası yeni Türk edebiyatı sanatçılarına verilmiştir.

M. Sunullah Arısoy esere yazdığı ön sözde, Yaşar Nabi'ye verdiği bir sözden hareketle böyle bir eser hazırlamaya başladığını, hazırlık aşamasında konunun çok kapsamlı olduğunu fark ettiğini, bu konuda yeterli çalışma yapılmadığı için zorluklar yaşadığını belirtir. Aynı zamanda bu ana kadar ayrıntılı bir çalışma yapılmadığı için daha kapsayıcı bir çalışma yapmayı amaçladığını, bunun için de tarih olarak XV. yüzyıldan başlayarak eseri oluşturduğunu ifade eder (Arısoy, 1967, s. 4-5).

Antolojideki yazarların eserlerine daha kolay ulaşabilmek adına yazar ve eser adları eserdeki sıralamaya göre aşağıda tablo olarak sunulmuştur:

M. SUNULLAH ARISOY - TÜRK HİCİV VE MİZAH ANTOLOJİSİ		
Sayı	Yazar Adı	Eser Adı
1	Kaygusuz Abdal	“Bir Kaz Aldım Ben Karıdan”
2	Pir Sultan Abdal	“Koca Başlı Koca Kadı”, “Yürü Bire Hızır Paşa”
3	Usulî	“Yuf”
4	Nef’î	“Dörtlükler”
5	Dertli	“Şeytan Bunun Neresinde?”
6	Seyrani	“Mahkeme Meclisi İcat Olduğu”, “Eyvah Fukaranın Beli Büküldü”, “Destan”
7	Ziya Paşa	“Terkib-i Bent IX”, “Terkib-i Bent X”, “Ünlü Beyitlerden Seçmeler”
8	Eşref	“Deccal’dan Seçmeler”
9	Hüseyin Gürpınar	“Tövbeler Tövbesi”
10	Ahmet Rasim	“Kâğıthane’de Neler Gördüm?”, “Sünnet Çocuğu”
11	Tevfik Fikret	“Hân-ı Yağma”
12	Hüseyin Suat Yalçın	“Devadan Gayrı”
13	Rıza Tevfik Bölükbaşı	“Olur mu ya?”
14	Ahmet Hikmet Müftüoğlu	“Yeğenim”
15	Neyzen Tevfik	“Çok Şükür”, “Kıt’alar”
16	Halil Nihat Boztepe	“Kavun”
17	Memduh Şevket Esendal	“Mebus Olursa”
18	Fazıl Ahmet Aykaç	“Mehmet Emin Bey”, “Dehaletname”
19	Ömer Seyfettin	“Türkçe Reçete”
20	Reşat Nuri Güntekin	“Halâşkârlar”
21	Aka Gündüz	“En Tehlikeli Mesele”
22	Sermet Muhtar Alus	“Pembe Maşlahlı Hanım”
23	Refik Halit Karay	“Bir Avuç Saçma”, “Çıplak Gezme Modası”, “El Verme”
24	Ercüment Ekrem Talu	“İskender’in İhtikan Âleti”
25	Osman Cemal Kaygılı	“Kırkından Sonra Saz Çalınır”
26	Orhan Seyfi Orhon	“Çöpçatan Ayşe”
27	F. Celâlettin	“Eldebir Mustafendi”

28	Namdar Rahmi Karatay	“Sizinki Can da Bizim ki Pathcan mı?”, “Komşunun Tavuğu Kaz Görünür”
29	Yusuf Ziya Ortaç	“Gorhirem”, “Bir Muhtekir Yakalandı”, “Olur”
30	Faruk Nafiz Çamlıbel	“Eskilere Göre Yeniler”, “Radyonun Başında”
31	Burhan Felek	“Fuyakam Bozulur”
32	Nurettin Artam	“Zamane Gazetecisine Dair”
33	Vâlâ Nurettin	“Bu Nerenin Terbiyesi?”
34	Cemal Refik	“Burnumun Deliklerine Aslanın Pençesi Takıldı”
35	Rıfat Ilgaz	“Abbas Yolcu”
36	Orhan Veli Kanık	“Vatan İçin”, “Bozuk Düzen: Pireli Şiir”, “Rahat”, “Kuyruklu Şiir”, “Cevap”, “Delikli Şiir”
37	Orhan Kemal	“Âmir- Memur”
38	Oktay Rıfat	“Farelerde İnsanlar”, “Eşraf Tekerlemesi”, “Mehmet Bey”
39	Melih Cevdet Anday	“Düzenli Dünya”, “Hazineler İçindesin”, “Ahlâk”, “Tarih Okurken”
40	Muhtar Körükçü	“Dişçi”
41	Aziz Nesin	“Fil Hamdi Nasıl Yakalandı?”, “Dayanın Yurttaşlarım”, “Atatürk’e Mektup”
42	Adnan Veli	“Piyango Çarptı”
43	Haldun Taner	“Memeli Hayvanlar”
44	Orhon Murat Arıburnu	“İp”, “Şifre”, “Kuyruğa Dair”, “Lâlelim”
45	Sâlah Bırsel	“Kikirikname”, “Koltukname”
46	Suat Taşer	“Abuzettin Bey”, “Bilmece Bildirmece”, “Dolap Beygiri: 1”, “Şu Allahın İşleri”
47	S. Aldanır	“Tavla Şampiyonu”, “Dünya Nüfus Sayımı”, “Elimin Demeci”, “Nalbantın Demeci”
48	Çetin Altan	“B. B. Ve Gunther Sachs”, “E Sonra?”
49	Ümit Yaşar Oğuzcan	“Vâ mı Bunun İzah Tarzı”, “Az Gelişmiş Ülkemiz”
50	Metin Eloğlu	“Xavier Cugat”, “Toprak”, “İnat”, “Çilingir Sofrası”
51	Hüseyin Korkmazgil	“Bıyıklar Konuşuyor”
52	Refik Erduran	“Vijjijj”
53	Orhan Duru	“Gelişmesi Az Kalmış Ülkeler”, “Geliştirme Araştırmalarına Giriş”
54	Âşık İhsani	“Çişi Varmış”

Tablo 128: M. Sunullah Arısoy - Türk Hiciv ve Mizah Antolojisi

Kaynak: Tablo yazar tarafından oluşturulmuştur.

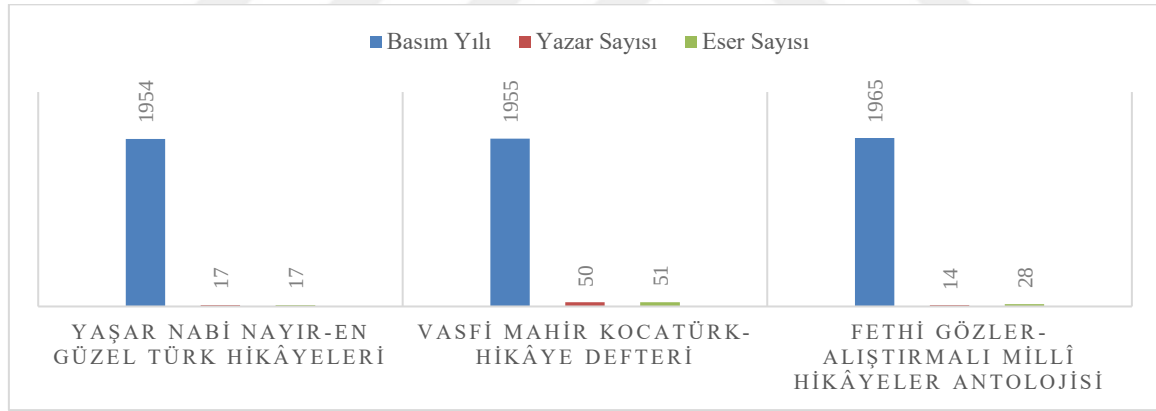
2.3. 1950 - 1970 Yılları Arasında Yayımlanan Nesir Antolojileri Üzerine Karşılaştırmalı Değerlendirme

1950-1970 yılları arasında nesir türünde yayımlanan roman ve hikâyeleri bir başlık altında, bunların dışındakileri “Nesir Türündeki Diğer Eserler” başlığı adı altında ele aldık. Roman ve hikâye alanında hazırlanan antojilerin dokuz tane nesir türündeki diğer antolojilerin on tane olduğunu tespit ettik. Roman ve hikâye üzerine hazırlanan bazı eserler ciltler hâlinde hazırlandığı için onları kendi arasında bir bütün olarak değerlendirdik. Nesir türündeki eserler sayfa olarak fazla olduğu için antolojilerde genel olarak eserlerin bir bölümüne yer verilmiştir. Yaşar Nabi’nin *Yeni Hikâyeler*; Vasfi Mahir Kocatürk’ün *Hikâye Defteri*; Ferit Öngören’in *Yeni Mizah Hikâyeleri Antolojisi*; Zahir

Güvemli'nin *Büyük Romanlar*; Tahir Alangu'nun *Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler*; Fethi Gözler'in *Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi*; Yaşar Nabi, Mustafa Baydar ve M. Sunullah Arısoy'un *Türk Hikâye Antolojisi: Başlangıcından Bugüne*; Şemsettin Kutlu'nun *Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanları*; Akbaba *Mizah Hikâye Antolojisi* adlı eserler roman ve hikâye türünde hazırlanan antolojilerdir. Antolojilerin içerikleri birbirinden farklı olduğu için benzer özellik taşıyan eserler kendi içlerinde karşılaştırılmıştır.

Yaşar Nabi'nin *Yeni Hikâyeler* adlı eseri her yıl çıkan bir seri olduğu için bu eser kendi içinde değerlendirilmiştir. 1949 yılından başlayan serinin son basımı 1959'da yapılmıştır. Tüm serilerde eseri bulunan yazar yoktur. Yedi seride yer alarak en fazla hikâyeye sahip olan isim Tahsin Yücel'dir. 1950-1959 yılları arasında 172 hikâye yayımlanmıştır. Yazarlardan sadece bir hikâye seçilmiştir.

Bu dönemde sadece hikâye üzerine hazırlanan üç antoloji vardır. Bunlar Yaşar Nabi Nayır'ın *Türk Hikâye Antolojisi: Başlangıcından Bugüne* adlı eseri, Vasfî Mahir Kocatürk'ün *Hikâye Defteri* ve Fethi Gözler'in *Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi* adlı eserleridir.

Grafik 14: Hikâye Antolojileri Basım Yılları, Yazar ve Eser Sayıları

Kaynak: Grafik yazar tarafından oluşturulmuştur.

Bu eserler arasında *Türk Hikâye Antolojisi: Başlangıcından Bugüne* adlı eser içerik olarak daha zengindir. Eserde “1864-1910”, “1910-1933” ve “1919-1936” arası hikâyeler üç bölüm olarak ele alınmıştır. Aynı zamanda yazarların biyografilerine ve edebî yönlerine de yer verilmiştir. *Hikâye Defteri* adlı antolojide halk, divan ve yeni Türk edebiyatından hikâye örnekleri verildiği için tarih olarak daha geniş bir perspektif sunulmuştur. *Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi* adlı eserde hem Türk edebiyatından hem de Dünya

edebiyatından hikâye örnekleri verilmiştir. Üç eserde ortak olan isimler *Ömer Seyfettin*, *Halide Edip Adıvar*, *Reşat Nuri Güntekin* ve *Refik Halit Karay*'dir. Ancak örneklenen hikâyeler birbirinden farklıdır. Halide Edip Adıvar'ın "Himmet Çocuk" ve Refik Halit Karay'ın "Sarı Bal" adlı hikâyeleri iki eserde geçmektedir.

Mizah alanında iki antoloji hazırlandığını tespit ettik. *Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi* 4 ciltten oluştuğu için hacim bakımından *Yeni Mizah Hikâyeleri Antolojisi*'ne göre daha kapsamlıdır. İki eserde ortak olan tek isim Adnan Veli Kanık'tır. Ancak örneklenen mizah hikâyeleri birbirinden farklıdır.

Zahir Güvemli'nin *Büyük Romanlar* adlı eseriyle Şemsettin Kutlu'nun *Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanları* adlı eseri sadece roman üzerine hazırlanan antolojilerdir. Şemsettin Kutlu Tanzimat'tan başlayarak otuz beş yazarın romanlarından kesitler sunmuştur. Zahir Güvemli ise antolojisine büyük oranda Dünya edebiyatından örnekler almıştır. Elli beş yazar bulunan eserde sadece altı Türk yazar yer almaktadır. Zahir Güvemli'nin eserine aldığı bu yazarların tamamı Şemsettin Kutlu'nun eserinde de vardır. Her iki eserde Samipaşazade Sezai'nin *Sergüzeşt*; Mehmet Rauf'un "*Eylül*"; Halit Ziya Uşaklıgil'in "*Mai ve Siyah*", "*Aşk-ı Memnu*"; Halide Edip Adıvar'ın "*Sinekli Bakkal*"; Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "*Yaban*", "*Kiralık Konak*" ve Reşat Nuri Güntekin'in "*Çalıkuşu*" romanlarından kesitler sunulmuştur. Tahir Alangu *Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman: Öncüler* adlı eserini 3 cilt hâlinde hazırlamış Batı etkisindeki hikâye ile başlattığı eserini 1950 yılına kadar getirmiştir. Toplamda 39 yazara ait doksan üç eserden kesitler sunmuştur. Eserde yazarları ayrıntılı bir şekilde tanıtmış, yazar ve eserleri hakkında başka kişilerin görüşlerini de antolojiye almıştır. Hikâye alanında en geniş yeri Sait Faik'e ayırmıştır.

Bu dönemde hikâye ve roman antolojileri içine almadığımız nesir türündeki diğer antolojiler on tanedir. Muzaffer Reşit'in *Türk Nesir Antolojisi*; Hilmi Yücebaş'ın *Hiciv Edebiyatı Antolojisi*; Fuat Baymur ve Kemal Demiray'ın *Çocuk Edebiyatı Antolojisi*; Hilmi Yücebaş'ın *Türk Mizahçıları-Nüktedanlar ve Şairler*; Hilmi Yücebaş'ın *Edebiyatımızda Atatürk*; Vasfi Mahir Kocatürk'ün *Türk Nesri*; M. Türker Acaroğlu'nun *Edebî Eserler Sözlüğü: Seçme 200 Eser*; Vasfi Mahir Kocatürk'ün *Türk Edebiyatı Antolojisi*; Enver Behnan Şapolyo'nun *İstiklal Savaşı Edebiyat Tarihi Nesirler, 1919-1923* ve M. Sunullah Arısoy'un *Türk Hiciv ve Mizah Antolojisi* adlı eserler burada incelediğimiz antolojilerdir. Antolojilerin içerisinde anonim eserlerden, yazarına yer

verilmeyen eserler olduğu için istatistik olarak karşılaştırma yapmak mümkün olmamıştır. Bu alandaki antolojilerde içerikleri yönüyle benzerlik taşıyan eserler kendi aralarında karşılaştırılmıştır. Vasfi Mahir Kocatürk *Türk Nesri* adlı eserinde XIII. yüzyıldan günümüze kadar nesir örneklerini sunmuştur. Muzaffer Reşit, *Türk Nesir Antolojisi* adlı eserinde günümüz Türk edebiyatından nesir örnekleri vermiştir. Bu yönüyle Türk Nesri adlı eser daha kapsamlıdır. Ahmed Hikmet, Ahmet Haşim, Refik Halit, Ruşen Eşref Üneydin, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Halide Edip Adıvar, Reşat Nuri Güntekin, Falih Rıfkı Atay, Peyami Safa, Abdülhak Şinasi Hisar ve Nurullah Ataç iki eserde de geçen isimlerdir. Ahmet Haşim'in "Münekkit"; Halide Edip Adıvar'ın "Duatpe" ve Falih Rıfkı Atay'ın "Yeşil" adlı nesirleri her iki antolojide de örneklenmiştir. M. Türker Acaroğlu'nun *Edebî Eserler Sözlüğü: Seçme 200 Eser* adlı eserinde hem Türk edebiyatından hem Dünya edebiyatından örnekler sunmuştur. Enver Behnan Şapolyo *İstiklal Savaşı Edebiyat Tarihi Nesirler, 1919-1923* adlı eserinde belirtilen yıllardaki nesir yazılarını seçmiştir. Gazete, dergi yazılarına; miting metinlerine yer vermiştir. Bu yönüyle nesir türündeki eserlerden farklıdır. M. Sunullah Arısoy'un *Türk Hiciv ve Mizah Antolojisi* Hilmi Yücebaşı'nın *Türk Mizahçıları-Nüktedanlar ve Şairler* adlı eserine göre daha kapsamlıdır. Arısoy, XIII. yüzyıldan başlattığı eserinde divan ve halk edebiyatı nüktedanlarına yer vermiştir. Hilmi Yücebaşı Süruri ve Keçecizade İzzet Molla dışında Batı etkisindeki Türk edebiyatı nüktedan ve mizahçılardan örnekler sunmuştur. Süruri, Keçecizade İzzet Molla, Şinasi, Namık Kemal, Ziya Paşa, Ahmet Rasim, Refik Halit Karay, Aziz Nesin, Faruk Nafiz Çamlıbel, Namdar Rahmi Karatay, Yusuf Ziya Ortaç, Osman Cemal Kaygılı, Hüseyin Suat Yalçın, Neyzen Tevfik, Halil Nihat Boztepe, Fazıl Ahmet Aykaç, Aka Gündüz, Ercüment Ekrem Talu ve Orhan Seyfi Orhon her iki antolojide de geçmektedir. Ziya Paşa'nın "Zafername", Halil Nihat Boztepe'nin "Kavun" ve Fazıl Ahmet Aykaç'ın "Dehaletname" adlı nesirleri hariç tüm eserler birbirlerinden farklıdır. Diğer antolojiler çeşitli konularda hazırlandığı için karşılaştırma yapılamamıştır.

3. BÖLÜM: ANTOLOJİ YAZARLARI/DERLEYENLERİ HAKKINDA BİLGİ¹⁸

Acaroğlu, Mehmet Türker

1915 senesinde Bulgaristan'ın Razgrat şehrinde doğdu. İlk ve ortaokulu Razgrat'da okudu, Türkiye'ye gelince Balıkesir İlköğretmen Okulu'na girdi. Adana Öğretmen Okulu'nu, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat bölümünü bitirdi. Çeşitli yerlerde Türkçe öğretmenliği yaptı. Kütüphanecilik üzerine eğitim gördü. 3 Ekim 2016 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Çocuk Şiirleri Antolojisi* (1944), *Bulgar Hikâyeleri Antolojisi* (1967), *Edebî Eserler Sözlüğü* (1965), *Ozanlar ve Yazarlar* (1967).

Akımsar, Besim

1920 senesinde İzmir'in Çeşme ilçesinde doğdu. İzmir'de Ticaret Okulu'nu bitirdikten sonra ticaret ve yazı hayatına atıldı. Aylık fikir-sanat dergisi *Kovan*'ı çıkardı.

Eseri: *Mehmet Efendi Tuhaf Adamdır* (1959).

Akyüz, Kenan

26 Şubat 1911 tarihinde Yunanistan'ın Yanya şehrinde doğdu. İstanbul'da Kabataş Erkek Lisesi, Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği yaptı. 1944 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Edebiyatı doçenti oldu 1954 yılında profesör olarak görevine devam etti. 3 Ocak 1996 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Tevfik Fikret* (1947), *Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi* (1953), *Ziya Paşa'nın Amasya Mutasarrıflığı Sırasındaki Olaylar* (1964), *Modern Türk Edebiyatı'nın Ana Çizgileri* (1990).

¹⁸ Bu bölümde antoloji yazarları/ derleyenleri hakkında ulaşabildiğimiz biyografilere yer verdik. Mehmet Bahçeci, Suat Hızarcı, Mehmet Karaca, Orhan Özbek, Şinasi Saba, Nermi Ocaklı, Muzaffer Reşit, Niyazi Sulçoğlu, Hakan Altınar, İbrahim Tekelioğlu, Kemal Yerdelen ve Vahap Tuncer hakkında herhangi bir bilgiye ulaşamadık. Biyografileri oluştururken *Edebî İsimler Sözlüğü* (Behçet Necatigi), Edebiyat Dostları (Mehmet Seyda), *Şairler ve Yazarlar Sözlüğü* (Şükran Kurdakul), Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi, *Türkiye Yazarlar Ansiklopedisi*, *Türk Dünyası Edebiyat Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü*, İhsan Işık'ın hazırladığı *Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi*, Atilla Özkırımlı'nın hazırladığı *Türk Edebiyatı Tarihi* eserlerinden; <https://islamansiklopedisi.org.tr/>, <https://www.oktayaras.com/> sitelerinden yararlandık.

Alangu, Tahir

24 Aralık 1915 tarihinde İstanbul'da doğdu. Kabataş Lisesi'ni ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Çeşitli liselerde öğretmenlik yaptı. Robert Koleji'nde ve Boğaziçi Üniversitesi'nde halkbilimi dersleri verdi. 19 Haziran 1973 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Çalgılı Kahvelerdeki Külhanbey Edebiyatı ve Numuneleri* (1943), *Servet-i Fünun Edebiyatı Antolojisi* (1958), *Cumhuriyet'ten Sonra Hikâye ve Roman* (1959), *Billûr Köşk Masalları* (1961), *Keloğlan Masalları* (1967), *Ömer Seyfeddin: Ülkücü Bir Yazarın Romanı* (1968), *Türkiye Folkloru Elkitabı* (1983).

Arısoy, Mehmet Sunullah

25 Mart 1925 tarihinde İstanbul'un Şile ilçesinde doğdu. Çocukluğu subay olan babasıyla doğu illerinde geçti. Haydarpaşa Lisesi'ndeki öğrenimini bitiremeden hayata atılmak zorunda kaldı. Daha sonra bu öğrenimi tamamladı. Ankara'da Sümer Bank Satın Alma Müdürlüğü Ticaret Şefliği, Yayın Uzmanlığı, Bilgi Basımevi'nde müdürlük yaptı. Türk Tarih Kurumu Basımevi'nde çalıştı. İlk şiiri Yücel dergisinde çıktı. 19 Aralık 1989 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Karapürçek* (1958), *Tedirginin Biri* (1962), *Yeni Türk Şiiri: Deste* (1951), *Türk Hiciv ve Mizah Antolojisi* (1967), *Garipler Treni* (1948), *Muhteşem Kavgâ* (1951), *Mustafa Kemal Türküsü* (1953), *Yaban Mavisî* (1956), *Dışa Vuran Karanlık* (1961), *Yanlış Yaşadık* (1970).

Atillâ, Osman

10 Mayıs 1922 tarihinde Afyon'da doğdu. Afyon Lisesi'ni bitirdi. Tarım Bakanlığı Yayın ve Tanıtma Müdürlüğü'nde yayın şefliği ve *Türk Dili Dergisi* teknik sekreterliği, Afyon milletvekilliği yaptı. Şiirleri farklı dergilerde çıktı. 20 Nisan 1978 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Sabahleyin* (1950), *Memleket Şiirleri* (1950), *Güpegündüz* (1956), *Afyonkarahisar Türküleri* (1957), *Baştan Başa* (1959), *Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi* (1967).

Başgöz, İlhan

15 Ağustos 1923 tarihinde Sivas'ta doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Sivas'ta tamamladı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Aynı fakültede 1946'dan 1950'ye kadar Prof. Pertev Naili Boratav'ın asistanı olarak çalıştı. Tokat Lisesi'nde iki yıl edebiyat öğretmenliği yaptı. Ankara'ya döndüğünde askere gitmek üzere başvuruda bulundu. Türk Ceza Yasasının 141. maddesine aykırı eylemde bulunmak gerekçesiyle tutuklandı, yargılandı ve iki yıl hüküm giydi. Sekiz ay tutukluluk hayatından sonra aftan yararlanarak serbest kaldı. Askerliğini bitirdikten sonra bir süre çeşitli işlerde çalıştı, İngiltere'ye giderek burada araştırmalar yaptı. 1967'de doçentliğe, 1976'da profesörlüğe yükseldi ve Amerika Folklor Derneği onur üyeliğine seçildi (1983). Ardından Türkiye'ye dönerek bir süre de Boğaziçi Üniversitesi'nde Türk edebiyatı dersleri verdi. 1997'de emekli oluncaya kadar bu üniversitedeki görevlerine devam eden Başgöz, 1998'den sonra Bilkent Üniversitesi'nde konuk öğretim üyesi olarak ve daha sonra Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde görev yaptı. Daha sonra yeniden Ankara'ya dönerek çalışmalarını Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde sürdürdü. 13 Nisan 2021 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Doğu Anadolu'da Folklor Denemeleri* (1947), *İzahlı Türk Edebiyatı Antolojisi* (1956), *Türk Halk Edebiyatı* (1952), *Köroğlu* (1957) *Turkish Folklore* (1970), *Karacaoğlan* (1977), *Âşık Ali İzzet Özkan* (1979), *Yunus Emre* (1990), *Türk Bilmeceleeri I-II-III* (1993), *Geçmişten Günümüze Nasreddin Hoca* (1999)

Baydar, Mustafa

1920 senesinde Yunanistan'ın Gümilcine şehrinde doğdu. Edirne Lisesi'ni, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi, Anadolu'da edebiyat öğretmenliği yaptı. İstanbul'da gazete ve dergilerde çalıştı. *Atatürk Diyor ki' de Atatürk'ün özdeyiş niteliğindeki cümlelerini; Atatürk'le Konuşmalar* adlı eserde, Ata'nın mülakatlarını derledi. 20 Ağustos 1976 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Yeni Türk Hikâyeleri Antolojisi* (1956), *Edebiyatçılarımız Ne Diyorlardı* (1960), *Hamdullah Suphi Tanrıöver ve Anıları* (1968).

Baymur, Fuat

1901 senesinde İstanbul'da doğdu. Eğitim konusunda çeşitli görevlerde bulundu. Ders kitapları yazdı. 1974 yılında vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Cumhuriyet Çocuklarına Yeni Hesap Dersleri* (1936), *Cumhuriyet Çocuklarına Yeni Hendese Dersleri* (1936), *Hayat Bilgisi Öğretimi* (1937), *Cumhuriyet Çocuklarına Yeni Aritmetik Dersleri* (1938), *İlk Okuma Yazma Öğretimi* (1939), *Yurt Araştırmaları* (1941), *Tarih Öğretimi* (1942), *Türkçe Öğretimi* (1943), *Coğrafya Öğretimi* (1943), *Geometri Öğretimi* (1943), *Hayat Bilgisi Konuları ile İlgili Türkçe Çalışmaları* (1953) vb.

Berk, İlhan

1918 senesinde Manisa'da doğdu. Balıkesir Necatibey Öğretmen Okulu'nu bitirdi. İki yıl ilkokul öğretmenliği yaptı. Yüksek öğrenimini Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca Bölümü'nde tamamladı. Çeşitli yerlerde öğretmenlik, Ziraat Bankası Yayın Bürosu'nda mütercimlik yaptı. Farklı dergilerde yazılar yayımladı. Daha sonra "İkinci Yeni" şiir anlayışını benimsedi. Şiiriyle olduğu kadar şiir üzerine yazdığı yazı, verdiği konferanslar da tartışmalara konu oldu. 28 Ağustos 2008 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Güneşi Yakanların Selâmı* (1935), *İstanbul* (1947), *Günaydın Yeryüzü* (1952), *Türkiye Şarkısı* (1953), *Koroğlu* (1955), *Galile Denizi* (1958), *Çivi Yazısı* (1960), *Otağ* (1961), *Mısırkalyoniğne* (1962), *Âşıkane* (1968), *Başlangıcından Bugüne Mısra- Beyit Antolojisi* (1960), *Aşk Elçisi* (1965), *Arthur Rimbaud'nun Seçme Şiirleri* (1962), *Dünya Edebiyatında Aşk Şiirleri* (1968), *Dünya Şiiri* (1969), *Şenlikname* (1972).

Bezirci, Asım

1927 senesinde Erzincan'da doğdu. Ortaokul ve liseyi parasız yatılı olarak Erzurum'da okudu. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. 1957'den itibaren düzenli olarak çeşitli yerlerde yazdı. Eleştirilerinde nesnel ve bilimsel bir tutumla hareket etti. 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Çok Kapalı Oda* (1961), *Edip Cansever* (1961), *Günlerin Götürdüğü- Getirdiği* (1962), *Bilimden Yana* (1963), *Abdülhâk Hamit ve Târik yahut Endülüs Fethi* (1966), *Okudukça* (1967), *Orhan Veli Kanık* (1967), *Ahmet Haşim* (1967), *Nurullah Ataç* (1968), *Dünden Bugüne Türk Şiiri* (1968), *Metin Eroğlu* (1971), *On Şair*

On Şiir (1971). *Varoluşçuluk* (J. Paul Sartre'den, 1960), *Pyrrhus ile Cineas* (Simone de Beauviour'dan, 1963), *Edebiyat Üstüne* (Alain'den, 1965).

Burdurlu, İbrahim Zeki

1922 senesinde Burdur'da doğdu. İlk ve ortaokulları Burdur'da okudu. İstanbul Erkek Öğretmen Okulu'nu, Gazi Eğitim Enstitüsü'nü bitirdi. Çeşitli yerlerde, İzmir Eğitim Enstitüsü'nde öğretmenlik yaptı. Farklı dergilere yazdı. Gazi Eğitim Fakültesi'nde iken Ahmet Kutsi Tecer'in öncülüğünde, hızlanan halk şiirini değerlendirme çalışmalarına o da katıldı, halk şiiri anlayışıyla yeni şiiri birleştirmeye çalıştı. 27 Temmuz 1984 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Toprak İnsanları* (1945), *Toprağın İçindeki Toprak* (1946), *Burdur'daki Mahallemiz* (1957), *Keloğlan* (1949), *Basık Tavan* (1950), *Bir Köyden Bir İnsan* (1951), *Lefkoşa* (1953), *Minnacık Ada* (1954), *Günaydın Yavru Kıbrıs* (1959), *Atatürk'üm* (1959), *Sev Beni* (1966), *Açmıyor mu Kıbrıs'ımın Gülleri* (1968), *Şiirimizde Öğretmen* (1965), *Öğretmen Şairler Antolojisi* (1966), *Atatürk Şiirleri Antolojisi* (1967), *Nar Güzeli* (1963), *Dileği Gerçekleşmeyen Kız* (1963), *Güllü Padişah* (1963), *Sihirli Gül* (1963), *Mavi Pullu Balık* (1964), *Üç Yumak* (1964), *Kendi Bir Karış Sakalı Üç Karış* (1972), *Ömürsün Nasrettin Hoca* (1965), *Pamuk Bacı* (1965), *Köroğlu Destanı* (1965), *Günaydın Anneciğim* (1966), *Keloğlan Masalları* (1966), *Ülkemin Efsaneleri* (1966). *Üç Destan*(1969). *Romanlarıyla Reşat Nuri Güntekin* (1971).

Cılızoğlu, Tanju

1931 senesinde Sivas'ta doğdu. İlk ve ortaokulu Karagümrük' te okudu. İstanbul Vefa Lisesi'ni bitirdi. Gazeteciliğe 1956 yılında başladı. Çeşitli gazetelerde çalıştı. Muhabirlik, yazarlık ve yazı işleri müdürlüğü gibi görevlerde bulundu. Yazmaya 16 yaşında başladı. İlk hikâye, deneme ve eleştiri yazıları *Onüç* dergisinde yer aldı. 23 Ocak 2021 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Hoşt Amerika* (1968), *Memleketimden İnsan Hikâyeleri* (1972), *Balyoz* (1974), *Balaban* (1962), *Heyamola* (1964), *Aşkta Şiirler* (derleme, 1970), *Kırık Politika / Anılarla Kâmil Kırkoğlu* (1978), *Ahmet'in Gemileri* (1978), *Zincirbozan'dan Bugüne Demokrasi* (1988), *İhsan Sabri Çağlayangil-Anılar* (1990).

Cunbur, Müjgân

12 Ocak 1926 tarihinde İstanbul'da doğdu. Ankara Kız Lisesi'ni, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi'ndeki yazma eserleri tasnif etti, ardından Millî Kütüphane'ye tayin edildi. Daha sonra Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü'nde 1960-1982 yılları arasında yazma eserler, kataloglama ve paleografya derslerini okuttu. Yazılarında Müjde Nasiboğlu, Salim Şehidoğlu takma adlarını da kullanan Müjgân Cunbur 25 Eylül 2013 tarihinde Ankara'da vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Türk Kadın Yazarlar Bibliyografyası* (1955), *Fuzuli Hakkında bir Bibliyografya Denemesi* (1956), *Türk Kadının Şiiri* (1970), *Karacaoğlan-Hayatı ve Şiirleri* (1972), *Ali Kuşçu Bibliyografyası* (1974), *Türk Dil Kurumu Kütüphanesi Yazma Eserler Kataloğu* (1999).

Çağlar, Behçet Kemal

23 Temmuz 1908'de Erzincan'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Anadolu'nun değişik yerlerinde yaptı. Zonguldak Yüksek Maden Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. Fransa'da staj gördü, İngiltere'ye incelemeler yapmaya gönderildi. Yurda döndüğünde Halkevleri müfettişi, Erzincan milletvekilliği, İstanbul Radyosu'nda edebî müşavir, Robert Koleji'nde edebiyat öğretmenliği yaptı.

Haftalık sanat dergisi *Şadırvan*'ı çıkardı. Atatürk devrimleri, millî duygular, memleket davaları, yurt güzellikleri, âşık geleneklerine dayanan şiirler yazdı. Bazı şiirlerinde Âşık Ömer mahlasını kullandı. Bu mahlasla bir devrin şairi olarak tanındı. Şiirleri çeşitli dergilerde çıktı. 1961'de Kurucu Meclis Üyesi oldu. TRT yönetim kurulu başkanlığı, Akbank'ta müşavirlik görevlerinde bulundu. Robert Koleji'nde öğretmenlik yapmaya devam etti. TRT program uzmanlığı son resmî görevidir. 24 Ekim 1969 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Benden İçeri* (1966), *Çoban* (1932), *Attilâ* (1935), *Hür Mavilikte* (1947), *Dolmabahçe'den Anıtkabir'e Kadar* (1955), *Kur'an-ı Kerîm'den İlhamlar* (1966), *Atatürk Denizinden Damlalar* (1967), *Battal Gazi Destanı* (1968), *Malazgirt Zaferi'nden İstanbul Fethine* (1971).

Çağlayan, Faruk

1926 senesinde Eskişehir’de doğdu. AÜ Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nden asker öğrenci olarak mezun oldu. Harp okulunda edebiyat öğretmenliği yaptı. Genç yaşta vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Faruk Çağlayan ve Osman Güngör’ün Şiirleri* (1949), *Bugünkü Asker Şairler Antolojisi* (1951), *Atatürk İçin Bütün Şiirler* (Baki Süha Ediboğlu ile, 1962).

Çelebi, Asaf Halet

29 Aralık 1907 tarihinde İstanbul’da doğdu. Sekiz yıl Galatasaray Sultanisi’nde okudu. Bir ara Sanayî Nefise Mektebi’ne girdi, üç ay sonra ayrılarak öğrenimini Adliye Meslek Mektebi’nde tamamladı. Zabıt kâtipliği yaptı. Osmanlı Bankası’nda, Devlet Denizyolları İdaresi’nde çalıştı. Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü’nde kütüphane memuruyken 15 Ekim 1958 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *He* (1942), *Lâmelîf* (1945), *Om Mani Padme Hum* (1953), *Mevlana* (1940), *Molla Câmi* (1940), *Naima* (1953), *Ömer Hayyam* (1945), *Divan Şiirinde İstanbul* (1953).

Demiray, Kemal

1912 senesinde Balıkesir’de doğdu. Balıkesir İlköğretmen Okulu, Gazi Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü Edebiyat Bölümünden mezun oldu. Balıkesir Lisesi ve Gazi Eğitim Enstitüsünde öğretmen ve yönetici olarak çalıştı. Türk Dil Kurumu sözlük çalışmalarına katıldı. Orta dereceli okullar için ders ve yardımcı ders kitapları hazırladı. 7 Ağustos 1991 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Türkçe* (Beşir Göğüş’le, 1947), *Dilbilgisi* (Beşir Göğüş’le, 1947), *Çocuk Edebiyatı Antolojisi* (F. Baymur’la, 1961), *Ansiklopedik Türkçe Sözlük* (R. Alaylıoğlu ile 1964), *Çocuk Edebiyatı Kılavuzu* (1973).

Dil, Şahinkaya

18 Haziran 1931 tarihinde Çorum’da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Adana’da tamamladı. Adana Erkek Lisesi’ni tamamladı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde bir süre okudu. Sümerbank Genel Müdürlüğü’nde yayın işleri sorumlusu olarak çalıştı. Kültür

Bakanlığı Halk ve Çocuk Yayınları şubesini yönetti. 13 Nisan 1993'te Ankara'da vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Mısra Mısra* (1950), *Ebem Kuşağı* (1953), *Ağaran Dünya* (1957), *Kapalı Kapıyı Açmak* (1961), *Işık Çılgılığı* (1964), *Yorgun Ölü* (1964), *Seni Yaşamak* (1965), *Yorgun Sularda Aşk* (1966), *Güz Rüzgârı* (1967), *Alaca Soluk* (1967), *Atatürk'e Şiirler* (1981), *Resimli Türk Kadın Şairleri* (1959), *Çağdaş Türk Şiirinden Örnekler* (1961) 10 Kasım'larda *Atatürk* (1964), *Vatan Kıbrıs* (1964), *Türk Kadın Şairleri ve Aşk Şiirleri* (Halim Yağcıoğlu ile birlikte, 1966), *Şairlerden Atatürk'e* (1973), *Türk Çocuklarına Yanıltmacalar* (1975), *Çocuklara Atatürk Şiirleri* (1983).

Duranoğlu, Neriman Saryal

1 Eylül 1929 tarihinde Konya'da doğdu. İlk ve ortaokulu Konya'da okudu. İzmir Kız Lisesi'ni Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Millî Kütüphanede bibliyograf, TED Ankara Koleji'nde, Öğretmen ve Teknik Eğitim Fakültesi'nde ve ODTÜ'de öğretim elemanı olarak çalıştı. Kadının Sosyal Hayatını Araştırma ve İnceleme Derneği'nde uzun yıllar Prof. Afet İnan ve Müjgan Cunbur ile çalıştı. Çeşitli derneklerin üyesi oldu.

Eserlerinden Seçmeler: *Türkiye'de Kadınlar Hakkında Yayınlanmış Eserler Bibliyografyası* (1959), *Nurullah Ataç Bibliyografyası* (1959), *Kasım* (1965), *Çağdaşlığının Gözyaşları* (2007), *Türk Kadının Şiiri* (Müjgan Cunbur'la, 1970).

Ediboğlu, Baki Süha

1915 senesinde Antalya'da doğdu. İlkokul ve ortaokulu Antalya'da okudu. İstanbul'da Hayriye Lisesi'ni bitirdi. Bir süre Ankara Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi'ne devam etti. Çeşitli gazetelerde ve Ankara Radyosu'nda çalıştı. İstanbul Radyosu başspikeri oldu. Radyo müdürlüğü, müdür yardımcılığı, söz ve temsil yayınları şefliği, program müdürü, gibi görevlerde bulundu. 15 Eylül 1972 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Sel Geliyor* (1944), *Türk Şiirinden Örnekler* (1944), *Atatürk İçin Bütün Şiirler* (Faruk Çağlayan ile birlikte, 1962), *Falih Rıfkı Konuşuyor* (1946), *Ünlü Türk Bestekârları* (1962), *Cenup* (1942), *Bir Gün Gece Yağmuru* (1947), *İşaret* (1953), *Karanlıkta Geçen Gemiler* (1958), *Bizim Kuşak ve Ötekiler* (1968).

Ersavaş, Fahri

1920 senesinde Sakarya’da doğdu. Geyve Kâzımpaşa İlkokulu, Bursa Tophane Meslek Lisesi, Ankara Eğitim Fakültesi’ni bitirdi. Çeşitli liselerde öğretmenlik yaptı. 1977’de emekli oldu. İstanbul Aydınlar Ocağı’nda iki yıl kadar idare müdürlüğü, ilaç fabrikasında on iki yıl depo şefliği yaptı. 1 Ekim 2012 tarihinde vefat etti.

Eserleri: *Kıbrıs Şiirleri Antolojisi* (1954), *Kırçıçeği* (1956), *100. Yıl’a Şiirler* (1961), *Sularda Yüzen Dallar* (1996), *Hamâsî Türk Şiiri Antolojisi* (1997), *Çanakkale Geçilmez* (2000).

Evliyagil, Necdet

1927 senesinde İstanbul’da doğdu. Eğitim hayatını İstanbul’da tamamladı. İstanbul Erkek Lisesi’nde okurken Dünya gazetesinde çalıştı. Şiir yazmaya başladığı lise yıllarında Yahya Kemal ile tanıştı. Ağabeyi Şevket Evliyagil’in yolundan giderek gazeteci olmaya karar verdi. 1951’de İstanbul Üniversitesi’nden mezun olup, çeşitli gazetelerde muhabirlik yaptı. Behçet Kemal Çağlar ile İstanbul radyosunda programlar hazırladı.

Eserlerinden Seçmeler: *Eski Yalı* (1956), *Duyabildiğine* (1960), *Yaşantı* (1972), *Altınkum Vapuru* (1975), *Düş ve Gerçek* (1978), *Çocukların Görkemli Düşü ve Acı Gülüş* (1979), *İstanbul Düşü* (Şiirlerinden seçmeler, 1982), *İstanbul Bulutu* (1987), *Aşk İçin Söylenenler* (Antoloji, 1948), *Edebî Mektepler, Edebî Cereyanlar* (İnceleme, 1949), *Türk Şiiri Antolojisi* (1958), *Edebî Konuşmalar* (Tanıtma, 1958), *Ajans-Türk Şiir Antolojisi* (Behçet Kemal Çağlar ile birlikte, 1959), *Anlamsız Şiir* (1961).

Fuat, Memet

16 Şubat 1926 tarihinde İstanbul’da doğdu. İlköğrenimini ve lise eğitimini çeşitli okullarda tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü’nden 1951 yılında mezun oldu. Üniversite yıllarında Tuna Baltacıoğlu ve Oktay Verel birlikte dergicilik hayatına atıldı. Çeşitli dergiler çıkardı. 10 ciltten oluşan *Türk Edebiyatı* serisini hazırladı. Düşünce özgürlüğü, hoşgörülü olmanın önemini savunan Fuat farklı kurum ve kuruluşlardan ödüller kazandı. 19 Aralık 2002 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Aşk ve Sümüklüböcek* (1946), *Bir Ayrılışın Öyküsü* (1998), *Yaşadığımız* (1951), *Düşünceye Saygı* (1960), *Çağını Görebilmek* (1982), *Unutulmuş Yazılar* (1986), *Eleştiri Sorumluluğu* (1994), *İki Yönlü Yozlaşma* (1995), *Konuşan Toplum* (1996), *Sömürsüz Bir Dünya* (1998), *Duyumsanmayan Karanlık* (1998),

Biçemden Biçeme (1999), *Yaşlı Bir Şaire Mektuplar* (1999), *Demokrasi Kültürü* (2000), *Nâzım Hikmet: Yaşam, Ruhsal Yapısı, Davaları, Tartışmaları, Dünya Görüşü, Şiirinin Gelişmeleri* (2000), *Nâzım Hikmet Üstüne Yazılar* (2001), *Rubailer* (1966), *İlkokul Çocukları İçin Şiirler* (1968), *Nâzım ile Piraye* (1975), *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi* (1985), *Türk Yazınından Seçilmiş Çocuklar İçin Şiirler* (1993), *Gölgede Kalan Yıllar* (1997), *Tribünden Palavra Anılar* (1999).

Gider, Bedri

1921 senesinde Çanakkale'nin Biga ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Biga'da tamamladıktan sonra Balıkesir Necatibey Öğretmen Okuluna girdi; ancak geçim zorluğu nedeniyle öğrenimini yarıda bıraktı. Memurluk görevlerinde bulundu. İlk şiiri 1943' te yayımlandı. 13 Temmuz 1967 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Memleket Rüzgârları* (1948), *Levent Kedi* (1971), *Atatürk İçin* (Ahmet Köksal ve Şinasi Saba ile birlikte, 1953), *Sosyal Şiirler Antolojisi* (1967).

Gökalp, Mehmet

1930 senesinde Artvin'de doğdu. İlköğrenimini köyünde, ortaöğrenimini Cilavuz köy Enstitüsü'nde tamamlayan Mehmet Gökalp, bir süre öğretmenlik yaptıktan sonra hukuk fakültesini bitirdi. Uzun yıllar savcılık yaptı. Şiirlerinde Hitabî mahlasını kullandı. Çeşitli gazete ve dergilerde yazıları yayımlandı. Mehmet Gökalp'ın özellikle kuzey doğu Anadolu'da yaşamış birçok âşık hakkında araştırması bulunmaktadır.

Eserlerinden Seçmeler: *Şafaklar Dolusu* (1954), *Kılıçların Gölgesi* (1955), *Bardızlı Âşık Nihani*(1988), *Kahramanlık Şiirleri* (1957), *Artvin Saz Şairleri* (1992)

Gölpınarlı, Abdülbaki

12 Ocak 1900 tarihinde İstanbul'da doğdu. İlköğrenimini Yusuf Efendi Mekteb-i İptidâisi'nde bitirdi. Tahsilinin son senesinde babasının ölümü üzerine eğitimini yarıda bırakarak tahrir ve hitabet dersleri okuttu. Mütarekeden sonra ilkokul öğretmenliği yaptı. İstanbul'un kurtuluşundan sonra İstanbul'a gelerek Darülmualim'in son sınıfına sınavla girip buradan ve İstiklal Lisesi'nden mezun oldu. Edebiyat Fakültesini de bitirince çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği yaptı. Daha sonra Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'ne Farsça lektörü oldu. Doktorasını vererek metinler şerhi dersini okuttu. Profesör olarak İstanbul Edebiyat Fakültesi'ne tayin edildi. 1949'da kendi isteğiyle

emekli oldu. Mecmualarda, *İslâm Ansiklopedisi*'nde pek çok incelemeleri, külliyat hâlinde Mevlana yayınları bulunmaktadır. Fuzuli, Nedim ve Yunus Emre'nin divanlarını ön söz ve notlarla zenginleştirip bastırdı. Şeyh Galip' in *Hüsn-ü Aşk*'ını nesne çevirerek ilmî bir şekilde yayımladı. Divan şiiri ve tasavvuf konularında önemli eserler kaleme aldı. 25 Ağustos 1982 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Melâmîlik ve Melâmîler* (1931), *Divan Edebiyatı Beyanındandır* (1945), *Pîr Sultan Abdal* (1943), *Kaygusuz Abdal- Hatayî- Kul Himmet* (1953), *Nesimî- Usulî- Ruhî* (1953), *Nailî-i Kâdim* (1953), *Şeyh Galip* (1953), *Divan Şiiri* (4 Kitap- 1954), *Nasreddin Hoca* (1961), *Alevî- Bektaşî Nefesleri* (1963), *Simavna Kadısıoğlu Şeyh Bedrettin* (1966), *Sosyal Açıdan İslâm Tarihi* (1969), *100 Soruda Tasavvuf* (1969), *Türkiye'de Mezhepler ve Tarikatlar* (1969), *Türk Tasavvuf Antolojisi* (1971).

Gözler, Fethi

1919 yılında İzmir'de doğdu. İlköğrenimini İzmir ve Bursa'da, orta öğrenimini Balıkesir Öğretmen Okulu'nda tamamladı. Çeşitli yerlerde öğretmenlik yaptı. Edebî dergilerde ve gazetelerde yazılarını yayımladı. Emekli olduktan sonra kaynak kitabı sayılacak kitapları hazırladı. 1996 yılının Aralık ayında Ankara'da hayata gözlerini yumdu.

Eserlerinden Seçmeler: *Namık Kemal Ruhu* (1953), *Okullar İçin Alıştırmalı Millî Hikâyeler Antolojisi* (1965), *Okullar İçin Vatan ve Kahramanlık Şiirleri Antolojisi* (1965), *Avrupa'da ve Bizde Edebiyat Akımları* (1976), *Ömer Seyfettin* (1976), *Atasözleri ve Seçilmiş Güzel Sözler* (1979), *Büyük Deyimler Sözlüğü* (1983), *Türk Çocuklarına Vatan, Millet ve Kahramanlık Şiirleri* (1981), *Yunus'tan Bugüne Türk Şiiri* (1981), *Millî Hikâyeler Antolojisi* (1988).

Gürgen, Ali Gündüz

1913 senesinde Karaman'ın Ermenek ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Ermenek'te, ortaöğrenimini Konya'da, yükseköğrenimini Ankara'da tamamladı. Kırk yılı aşkın bir süre öğretmenlik yaptı. Selçuk Eğitim Enstitüsü edebiyat öğretmenliği yaptı. 1975 yılında emekli oldu. Şiire olan ilgisi ilkokul çağlarında başladı. Ermenek'in yetiştirdiği sayılı şairlerden biri oldu.

Eserlerinden Seçmeler: *Yağma mı Var* (1960), *Mevlâna'dan Günümüze Kadar Dinî Şiirler Antolojisi* (1966).

Güvemli, Zahir

6 Mart 1913 tarihinde Edirne’de doğdu. İlk ve ortaokul öğrenimini İstanbul Erkek Lisesi’nde 1932’de, Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nü 1936’da bitirdi. Uzun bir süre Galatasaray Lisesi’nde edebiyat öğretmenliği yaptı. Tatbik-i Güzel Sanatlar Lisesi’nde de öğretmenlik yaptı. 5 Haziran 2004 tarihinde hayata gözlerini yumdu.

Eserleri: *Yahya Kemal* (1958), *Kahramanlık Şiirleri Antolojisi* (1943), *Türk Romanları* (1954), *Türk Mizah Edebiyatı Antolojisi* (1949), *Düşen Yıldızlar* (1956), *Beş Mevsim* (1957), *Başlangıcından Bugüne Türk ve Dünya Sanat Tarihi* (1960), *Sinema Tarihi* (1960), *Büyük Ressam ve Heykeltıraşlar* (1964), *Güzel ve Sanat* (1970), *Acı Aşklar* (1972).

Hacitahiroğlu, Abdullah Öztemiz

1929 senesinde Malatya’da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Malatya’da yaptı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi’ni bitirdi. İç hastalıkları doktoru oldu, Sosyal Sigortalar Kurumu’nda çalıştı. Millî, gelenekçi bir görüşle şiirlerini yazdı. Şiirleri pek çok dergide yayımlandı. 16 Aralık 2015 tarihinde vefat etti.

Eserleri: *Sessiz Gürültü* (1962), *Dinî ve Ahlakî Şiirler* (1963), *Naatlar* (Hazreti Peygamber’e yazılmış şiirler) (1966).

Halıcı, Feyzi

1924 senesinde Konya’da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Konya’da tamamladı. Konya Lisesi’ni bitirdikten sonra İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi’ni bitirerek kimya mühendisi oldu. Uzun yıllar Konya’da ticaretle uğraştı. Konya’da *Çağrı* adında aylık fikir ve sanat dergisi çıkardı. Çeşitli dergilerde şiirler yayımlandı. 9 Ekim 2017 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Bir Aşkın Şiirleri* (1947), *Masmavi* (1952), *İstanbul Caddesi* (1957), *Günaydın* (1960), *Dinle Neyden* (1960), *Gecenin Bir Yerinde İki Ceylan* (1966), *Selçukyada Aşk* (1967), *Bizim Şairler* (1952), *İstanbul ve Fetih Şiirleri* (1953).

Hisar, Abdülhak Şinasi

1883 senesinde İstanbul’da doğdu. Mekteb-i Sultaniye’yi bitirdikten sonra Paris’e gitti. Orada Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde okudu. 1908’de İstanbul’a döndü. 1930’a kadar bazı

şirketlerde çalıştı. O tarihten sonra Balkan Birliği Cemiyeti Umumî Kâtipliğine ve Hariciye Vekâleti Müşavirliğine tayin edildi. İlk olarak *Dergâh* dergisine “Kitaplar ve Muharrirler” başlığı altında eleştiriler yazdı. Aynı dergide bir şiiri basıldı. Daha sonra farklı dergilere şiir ve hatıra türünde eserler yazmaya devam etti. 3 Mayıs 1963 tarihinde vefat etti.

Eserleri: *Fahim Bey ve Biz* (1941), *Boğaziçi Mehtapları* (1943), *Çamlıca'daki Eniştemiz* (1944), *Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği* (1952), *Boğaziçi Yalıları* (1954), *Aşk İmiş Her Ne Varsa Âlemde* (1955), *Geçmiş Zaman Köşkleri* (1958), *Yahya Kemal'e Veda* (1959), *Ahmet Haşim Şiiri ve Hayatı* (1963).

Kakınç, Tarık Dursun

1931 senesinde İzmir'de doğdu. İlkokulu Ankara Necati Bey İlkokulu'nda tamamladı. Ankara IV. Ortaokulu'nda orta öğrenimine başladı ancak tamamlayamadı. Sonradan dışarıdan bitirme sınavlarına girerek 1950 senesinde diplomasını aldı. Seyyar köftecilik, gazete dağıtımcılığı, tütün ve incir mağazalarında kantar kâtipliği, sahafılık ve otobüs biletçiliği, memurluk gibi çeşitli işlerde çalıştı. 1949'da *Anadolu* gazetesinde sinema eleştirisi yazıları kaleme aldı. Çeşitli gazetelerde çalıştı, dış haberler sekreterliği yaptı. *Cumhuriyet Ansiklopedisi*'nde madde yazarlığı yaptı. *Milliyet* gazetesinde yazılar kaleme aldı. Sinema yönetmenliğine yöneldi. Senaryo yazarlığı ve reji asistanlığı yaptı. 11 Ağustos 2015 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Hasangiller* (1955), *Aşkın Dünyü Bugünü Yarını* (1966), *Sevmek Diye Bir Şey* (1965), *Bahriyeli Çocuk* (1976), *Rıza Bey Aile Evi* (1957), *Sabah Olmasın* (1967).

Kaplan, Mehmet

1915 senesinde Sivrihisar'da doğdu. Eskişehir Lisesi'ni, Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Edebiyat Fakültesi'nde profesörlüğe yükseldi. İki yıl kadar Erzurum'da Atatürk Üniversitesi'nde dekan ve rektör vekili olarak çalıştıktan sonra yine İstanbul Edebiyat Fakültesi Yeni Türk Edebiyatı kürsüsüne döndü. Denemeleri, Tanzimat sonrası ve Yeni edebiyatın çeşitli şahıs ve konuları üzerine yaptığı inceleme ve eleştirmeleri ile tanınan Kaplan'ın yazıları pek çok dergide çıktı. 23 Ocak 1986 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Tevfik Fikret ve Şiiri* (1946), *Namık Kemal* (1948), *Tanpınar'ın Şiir Dünyası* (1964), *Şiir Tahlilleri* (I.cilt, 1954; İkinci cilt, 1965), *Nesillerin Ruhu* (1967), *Büyük Türkiye Rüyası* (1969), *Kültür ve Dil* (1982).

Karaaliğlu, Seyit Kemal

1925 senesinde İstanbul'da doğdu. Bafra Merkez İlkokulu, İstanbul Haydarpaşa Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni tamamladı. Daha sonra aynı üniversitenin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Gazetelerde çalıştı. Çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği yaptı. Daha çok ortaokul ve lise edebiyat dersleri için yardımcı ders kitapları, ansiklopedik sözlük türündeki eserleriyle tanındı. 1995 senesinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Tutuşan Mısralar* (1945), *Cebrail Buzağısı* (1975), *Değirmen Döndükçe* (1976), *Dil Bilgisi Sözlüğü* (1960), *Edebiyatımızda Şair ve Yazarlar* (1968), *Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü* (1969).

Karakan, Hüseyin

1931 senesinde Rize'de doğdu. İlk ve ortaokulu Rize'de bitirdi. Haydarpaşa Lisesi'nden ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Hekim olarak uzun yıllar çalıştı. Şairliğinin yanı sıra, hazırladığı antolojiler ile tanındı.

Eserlerinden Seçmeler: *Bir Aşk Hikâyesi* (1954), *Hürriyet Ortasında* (1957), *Türk Edebiyatında Yeniler* (1955), *Atatürk* (şiir antolojisi, 1955-56), *Şiirimiz* (1956), *Başlangıcından Bugüne Dünya Şiiri* (1957), *Şiirimizin Cumhuriyeti - Yeniler* (1958), *Türkçe Hayyam* (1962), *Şiir Filizleri* (1962), *Dünya Şiiri I* (1963), *Dünya Şiiri II-Fransız Şiiri* (1963), *Dünya Şiiri III* (1963).

Kocatürk, Vasfi Mahir

1907 senesinde Gümüşhane'de doğdu. 1930 yılında Mülkiye Mektebi'ni bitirdikten sonra farklı liselerde edebiyat öğretmenliği, müdürlük ve maarif müfettişliği yaptı. Gümüşhane milletvekili oldu. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğretmen iken öldü. *Meşale* şairlerinden biri olarak anılan şair, epik şiirleriyle tanındı. Manzum oyunlar yazdı, antolojiler derledi. 17 Temmuz 1961 tarihinde hayata gözlerini yumdu.

Eserlerinden Seçmeler: *Şaheserler Antolojisi* (1934), *Edebiyat Tetkikleri* (1934), *Yeni Türk Edebiyatı* (1936), *Divan Şiiri Antolojisi* (1947), *Metinlerle Türk Edebiyatı I- II- III* (1952), *Sanatkâr* (manzum oyun-1965), *Türk Edebiyat Tarihi* (Ölümünden sonra çıktı-1964); *Tunç Sesleri* (1935), *Geçmiş Geceler* (1936), *Bizim Türküler* (1937), *Ergenekon* (1941); *La Fontaine'den Hikâyeler* (1934), *Şarkılar Kitabı* (Heinch Heine'den, 1948), *Elem Çiçekleri* (Baudelaire'den, 1957).

Köksal, Ahmet

1920 senesinde Çanakkale'de doğdu. Edirne'de Erkek Öğretmen Okulu'nu bitirdi. Ayvalık'ta iki yıl öğretmenlik yaptı. Askerden sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'nü tamamlayınca ortaokul öğretmeni oldu. Çeşitli okullarda öğretmenlik yaptı. İlk şiirleri *Servet-i Fünun-Uyanış* dergisinde çıktı. Şiirleri süreli yayınlarda yayımlandı. 24 Ocak 1997 tarihinde vefat etti.

Eserleri: *Atatürk İçin* (1953), *Aşk Şiirleri Antolojisi* (1955), *Yanık Sarı* (1958), *Sonsuz Haziran* (1963).

Kudret, Cevdet

7 Şubat 1907 tarihinde İstanbul'da doğdu. Birinci Dünya Savaşı'nda on-on bir yaşlarında iken babasını kaybedince annesinin gayretiyle okuyabildi. İstanbul Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Kayseri ve Ankara Atatürk liselerinde, Ankara Devlet Konservatuvarı'nda edebiyat öğretmenliği, Türkiye Ansiklopedisi bürosunda edebiyat sekreterliği; İstanbul ve Ankara'da avukatlık yaptı. Türk Dil Kurumu'nda çalıştı. Yedi Meşale şairlerinden biri de odur. Ziya Osman'dan sonra şiire en sadık kalan kişidir. Önce değişik imzalarla sonra kendi adıyla Türk edebiyatının ünlü isimleri, eserleri üzerine tanıtma ve el kitapları; okul ders kitapları yayımladı. Piyesleri, nesir yazıları çeşitli dergilerde yayımlandı. 10 Temmuz 1992 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Birinci Perde* (1929), *Sınıf Arkadaşları* (1943), *Türk Hikâye ve Roman Antolojisi* (1945), *Havada Bulut Yok* (1958), *Diller Var Bizim Dile Benzemez* (1966), *Karagöz* (3 cilt, 1960), *Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman* (1965, ikinci cilt 1967).

Kutlu, Şemsettin

1918 senesinde Kahramanmaraş'ta doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Gaziantep'te tamamladı. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Çeşitli liselerde öğretmenlik ve yöneticilik, Millî Eğitim Bakanlığı Genel Müfettişliği, Yüksek Öğretmen Genel Müdür Yardımcılığı ve İstanbul Millî Eğitim Enstitüsünde edebiyat öğretmenliği yaptı. Buradan emekli oldu. Bir ara Avrupa ve Amerika'da araştırmalarda bulundu. Yaptığı araştırmaları, derlemeleri, düzenlediği antolojilerle tanındı. 25 Ağustos 1991 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Eski Türk Hayatı* (1958), *Türk Romanları* (1970), *Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı Antolojisi* (1972), *Servet-i Fünûn Dönemi Türk Edebiyatı Antolojisi* (1973), *Türk Edebiyatında Kahramanlık Şiirleri Antolojisi* (1981), *Metinlerle, Örneklerle Şairler ve Yazarlar* (1981), *Dünya Edebiyatı Antolojisi* (1982), *Divan Edebiyatı Antolojisi* (1983).

Nayır, Yaşar Nabi

1908'de Makedonya'nın Üsküp şehrinde doğdu. Üsküp Mahalle Mektebi'ne başladı. Balkanların içinde bulunduğu karmaşa ve 1912 yılında başlayan Balkan Savaşları nedeniyle sürekli olarak annesiyle beraber İstanbul ile Üsküp arasında gidip geldi. Bu yüzden çeşitli okullara devam etti. 1924 yılında ailesi ile birlikte İstanbul'a yerleşti. Galatasaray Lisesi Ticaret ve Bankacılık bölümünden 1929'da mezun olmasının ardından 1933 yılına kadar bankacı olarak çalıştı. Daha sonra *Hâkimiyet-i Milliye* gazetesinde yazarlık ve çevirmenlik yaptı. Türk Dil Kurumu'nda, Millî Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosu'nda görev yaptı. Varlık Yayınlarını kurdu. Vefatına kadar yayıncılıkla ilgilendi. 1981 yılında İstanbul'da yaşamını yitirdi.

Eserlerinden Seçmeler: *Kahramanlar* (1929), *Onar Mısra* (1932), *Kahramanlar* (1970, toplu şiirleri), *Bir Kadın Söylüyor* (1931) *Âdem ile Havva* (1932), *Bu da Bir Hikayedir* (1935), *Sevi Çıkmazı* (1935), *Mete* (1933), *İnkılap Çocukları* (1933), *Beş Devir* (1933), *Köyün Namusu* (1933), *Balkanlar ve Türklük* (1936), *Edebiyatımızın Bugünkü Meseleleri* (1937), *Nereye Gidiyoruz* (1948), *Yıllar Boyunca* (1959), *Atatürkçülük Nedir* (1963), *Atatürk Yolu* (1966), *Edebiyat Dünyamız* (1971), *Değişen Dünyamız* (1973), *Çağımıza Ters Düşenler* (1975).

Necatigil, Behçet

1916 senesinde İstanbul'da doğdu. İstanbul'da Kabataş Lisesi'ni, Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği yaptı. İstanbul Eğitim Enstitüsü kadrosuna verildi. 12 yıl orada çalıştıktan sonra emekliliğini istedi. Edebiyata küçük yaşlardan itibaren ilgi duyan şairin şiirleri çeşitli dergilerde yayımlandı. İlk şiirlerinde Behçet Necati adını kullandı. 13 Aralık 1979 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Kapalı Çarşı* (1945), *Çevre* (1951), *Evler* (1953), *Eski Toprak* (1956), *Arada* (1958), *Dar Paça* (1960), *Yaz Dönemi* (1963), *Divançe* (1965), *İki Başına Yürümek* (1968), *En/Cam* (1970), *Yıldızlara Bakmak* (1965), *Gece Aşevi* (1967), *Üç Turunçlar* (1970), *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü* (1971), *Edebiyatımızda Eserler Sözlüğü* (1971).

Oğuzcan, Ümit Yaşar

22 Ağustos 1926 tarihinde Tarsus'ta doğdu. Eskişehir İnkılâp İlkokulu'nu, Konya Askeri Ortaokulu'nu, Eskişehir Ticaret Lisesi'ni bitirdi. Bir yıl Osmanlı Bankası'nda çalıştıktan sonra İş Bankası'na geçti. Adana, Ankara ve İstanbul'da onbeş yıl bankacılık yaptı. Şiire 1940 yılında *Yedigün* dergisi şairleri arasında başladı. O tarihten itibaren de çeşitli dergi ve gazetede şiirleri yayımlandı. 1961'de Ümit Yaşar Yayınevi'ni kurdu. Sonra yine bankacılığa döndü. 4 Kasım 1984 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Deniz Musikisi* (1949), *Dillere Destan* (1954), *Dolmuş* (1955), *Aşkımızın Son Çarşambası* (1955), *Bir Daha Ölmek* (1956), *Kör Ayna* (1957), *İki Kişiye Bir Dünya* (1957), *Garip Şiirler Antolojisi* (1958), *Beni Unutma* (1959), *Karanlığın Gözleri* (1960), *Akıllı Maymunlar* (1960), *Seninle Ölmek İstiyorum* (1960), *Üstiime Varma İstanbul* (1961), *Sahibini Arayan Mektuplar* (1961), *Yeni Dünya Rekoru* (1961), *Sevenler Ölmez* (1962), *Hüzün Şarkıları* (1964), *Bir Gün Anlarsın* (1965), *Taşlar ve Başlar* (1966), *Biraz Kül Biraz Duman* (1966), *Seni Sevmek* (1966), *İnşallahla Maşallah* (1966), *Avrupa Görmüş Adam* (1967), *Toprak Olana Kadar* (1968), *Göbek Dâvâsı* (1968), *Ben Seni Sevmedim mi* (1968), *Halktan Yana* (1969), *Hüzün Şarkıları* (1969), *Aşk mıydı O* (1969) *Önce Sen Sonra Sen* (1971), *Rubailer* (1972).

Oğuzkan, A. Ferhan

1921 senesinde İstanbul'da doğdu. Dumlupınar İlkokulu, Üsküdar Ortaokulu, Haydarpaşa Lisesi'nde ilk, orta ve lise öğrenimini tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümünden mezun oldu. ABD Columbia Üniversitesi'nde Eğitim Bilimleri alanında doktora yaptı. Çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği; daha sonra sırasıyla Gazi Eğitim Enstitüsü, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yaptı. Şiirleri farklı gazete ve dergilerde yayımlandı. Şiirlerini *Fecir Kuşları* ismini verdiği tek bir kitapta toplayan şair, daha çok eğitim alanında eserler verdi. MEB Talim ve Terbiye Dairesi üyeliği de yapan eğitimci, 1986'da emekli oldu. 1999'da vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Türk Edebiyatı Tarihi: Tanzimat'a Kadar* (1949), *İstanbul Şiirleri Antolojisi/500 Yıl* (1953), *Sami Paşazade Sezai: Hayatı, Sanatı, Eserleri* (1954), *Yakup Kadri Karaosmanoğlu: Hayatı, Sanatı, Eserleri* (1954), *Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü* (1968), *Eğitim Terimleri Sözlüğü* (1981), *Yazın Terimleri Sözlüğü* (1989).

Öngören, Ferit

30 Haziran 1932 tarihinde Diyarbakır'da doğdu. İlk ve ortaokulu Tavşanlı'da, liseyi Afyon'da okudu. 1958 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Avukatlıktan sonra karikatürler çizdi, çeşitli dergilere yazılar yazdı. 8 Haziran 2010 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Mizah Hikâyeleri Antolojisi* (1959), *C.H.P. Ne Olacak?* (1960), *50 Yılın Mizahı ve Karikatürü* (1973).

Öztelli, Cahit

1910 senesinde Erzincan'da doğdu. Orta öğrenimini Trabzon Lisesi'nde, yükseköğrenimini Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı. Lise ve yüksek okullarda edebiyat öğretmenliği, Millî Eğitim Bakanlığı Folklor Enstitüsü müdürlüğü yaptı. Yazıları dönemin çeşitli dergilerinde yayımlandı. H. Cahit Öztelli, Leylâ Zaloğlu, Ruşen Yıldırım takma adlarını da kullandı. Uzun yıllar Türk halk edebiyatı ve folkloru alanında çalıştı. Âşık edebiyatı hakkında yaptığı araştırmalarıyla öne çıktı. Pek çok âşığı gün yüzüne çıkararak bu alana önemli katkılar sağladı. 24 Şubat 1978 tarihinde vefat etti.

Başlıca Eserleri: Zileli Şairler (1944), Karacaoğlan (1952), *On Yedinci Yüzyıl Tekke Şairi Kul Nesimî* (1969), *Halk Türküleri* (1953), *Halk Şiiri* (14-17. yüzyıllar, 1955), *Halk Şiiri* (18. yüzyıl, 1955).

Regü, Şükrü Enis

1923 senesinde Çankırı’da doğdu. Lise eğitimini yarıda bırakarak hayata atıldı. Çeşitli yayınevlerinde çalıştı. *Doğan Kardeş* dergisinde editörlük yaptı. Yankı Yayınevi’ni kurdu. 19 Mart 1976 tarihinde vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Buğu* (1942) *Yağmur* (1944), *Canım Dünya* (1945), *Elma Ağacı* (1971), *Onlar da Çocuktuk* (1972).

Süreya, Cemal

Asıl adıyla Cemalettin Seber 1931 senesinde Erzincan’da doğdu. İstanbul’da başladığı ilk eğitimini Bilecik’te bitirdi. Bilecik’te başladığı orta eğitimini Haydarpaşa Lisesi’nde parasız yatılı olarak tamamladı. Burayı dereceyle bitirdi. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde okudu. Vergi dairesinde stajyer olarak başladı. Maliye müfettiş yardımcısı olarak İstanbul’a atandı. Maliye müfettişi oldu. *Papirüs* dergisini çıkarmaya başladı. Devlet kurumlarında yüksek görevlerde bulundu. Dönemin dergilerinde yazıları yayımlandı. Suat Hüseyin, Osman Mazlum, Hasan Basri, Yürüyen Adam, Suna Gün, Hüseyin Karayazı, Adil Fırat, Ahmet Gürsu, Genco Gümrah, Birsan Sağnak gibi pek çok müstear adla yazılar yazdı. Daha çok *Pazar Postası*’ndaki yazıları ve *Üvercinka* ile İkinci Yeni şiir anlayışının öncülerinden oldu. 9 Ocak 1990 tarihinde vefat etti.

Başlıca Eserleri: *Üvercinka* (1958), *Mülkiyeli Şairler* (1967), *100 Aşk Şiiri* (1967), *Beni Öp Sonra Doğur Beni* (1973), *Şapkam Dolu Çiçekle* (1976), *Sevda Sözleri* (1984), *Folklor Şiire Düşman* (1992).

Şapolyo, Enver Behnan

1900 senesinde İstanbul’da doğdu. İstanbul Sultanisi, İstanbul Muallim Mektebini bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü’nü bitirdi. Kuvayı Milliyecilere katıldı. Çeşitli liselerde tarih öğretmenliği yaptı. Gazetelerde yazıları yayımlandı. Atatürk ve İnönü dönemlerinde yurt gezilerinde gazeteci olarak onların yanlarında bulundu. 1972 yılında vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Ayşim* (1934), *Lale devrinde Şair Nedim'in Aşkı* (1952), *Fatih İstanbul Kapılarında* (1952); *Alas* (1934), *Milli Mücadele Hâtıraları* (1934); *Atatürk* (1943), *Egemenlik Ulusundur* (1944), *Türk Halk Masallarından Peri ve Dev Masalları* (1946).

Tamer, Ülkü

20 Şubat 1937 tarihinde Gaziantep'te doğdu. İlkokulu Gaziantep'te, ortaokul ve lise öğrenimini Robert Koleji'nde yaptı. İstanbul Üniversitesi Gazetecilik Enstitüsü'nde okudu. Basılı ilk kitabı 12 yaşında yazdığı bir perdelik okul oyunuydu. 18 yaşındayken ilk şiiri *Kaynak* dergisinde yayımlandı. Eser çevirileri de yaptı. İkinci Yeni Şiiri'nde adını duyuran ilk kitabını 1959 sonunda çıkardı. 1 Nisan 2018 tarihinde Bodrum'da vefat etti. Eserlerinden Seçmeler: *Soğuk Otların Altında* (1959), *Gök Onları Yanılmaz* (1960), *Ezra ile Gary* (1962), *Virgölün Başından Geçenler* (1965), *İçime Çektiğim Hava Değil Gökyüzüdür* (1966), *Varlık Şiirleri Antolojisi* (1966).

Tansel, Fevziye Abdullah

23 Şubat 1912 tarihinde Ankara'da doğdu. İlköğrenimini İstanbul'da başladı. İstanbul Kız Lisesi'ni, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü, Yüksek Öğretmen Okulu'nu bitirdi. Çeşitli liselerde edebiyat öğretmenliği yaptıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü'nde ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde görev aldı. Columbia Üniversitesi'nde modern Türk edebiyatı ve metin şerhi dersleri verdi. 1929 yılında "Baharda Kar" adlı şiiriyle edebiyat hayatına başladı. Şiirleri farklı dergilerde yayımlandı, daha sonraki yıllarda edebiyat tarihine yöneldi. 1984'te TDK üyeliğine seçildi. Farklı kuruluşlarda da çalıştı. 4 Ağustos 1988 tarihinde vefat etti.

Başlıca Eserleri: *Duyuşlar* (1935), *Mehmet Âkif Hayatı ve Eserleri* (1945), *Hususi Mektuplarına Göre Namık Kemal ve Abdülhak Hamit* (1949), *İstiklâl Harbinde Mücahit Kadınlarımız* (1988), *Mehmet Emin Yurdakul'un Eserleri* (1969), *Ömer Seyfettin'in Şiirleri* (1972), *Tanzimat Devri Edebiyatında Dinî Şiirler* (1962), *Servet-i Fünun ve Son Devir Edebiyatında Dinî Şiirler* (1962).

Tuncor, Ferit Ragıp

1912 senesinde Çanakkale’de doğdu. İlkokulu, İstanbul ve Ankara’da okudu. 1931 yılında İzmir Muallim Mektebi’ni bitirdi. Bir süre öğretmen olarak çalıştı. Milli Eğitim Bakanlığı’nda derleme memuru olarak göreve başladı sonra uzman olarak kadroya alındı. İstanbul’da *Pedagoji* dergisini çıkardı. Daha sonra Ankara’da yayınlanmakta olan *Defne* dergisinin İstanbul’da çıkan devamı olan *Yeni Defne*’de yazı işleri müdürü olarak görev aldı. Çocuk şiirleri ve hikâyeleri konusunda eserler verdi. 13 Mayıs 2005 tarihinde İstanbul’da vefat etti.

Başlıca Eserleri: *9 Eylül* (1930), *İzmir’den Sesler* (1932), *Bu Toprağın Çocukları* (1944), *Kahraman Çocuk* (1945), *İyilik Perileri* (1973), *Sevgi Şiirleri* (1948), *Çocuk Masal ve Hikâyeleri Kılavuzu* (1948), *Cumhuriyet Bayramı Şiirleri* (1958), *Atatürk Şiirleri* (1958).

Unar, Ali Rıdvan

1903 senesinde İstanbul’da doğdu. 1923’te Tıp fakültesini bitirdi. Dâhiliye alanında ihtisasını tamamladıktan sonra ilk olarak Samsun Devlet Hastanesi’ne tayin edildi. Daha sonra Avrupa ülkelerinde incelemeler yaptıktan sonra Türkiye’ye dönerek Haseki Hastanesi’nde çalışmaya başladı. Çeşitli tıp dergilerinde yazıları yayımlandı. Babası da şair olan Ali Rıdvan Unar küçük yaşlardan itibaren şiirle ilgilenmeye başladı. Millî Mücadele yıllarında lise öğrencisi olan Ali Rıdvan Uçar, çeşitli gazetelerde hamasi şiirler yayımladı. 1985 yılında hayatını kaybetti.

Eserlerinden Seçmeler: *Sarı Yapraklar* (1921), *Mektep Şiirleri* (1954), *Okul Şiirleri* (1963), *Kubbede Baki Kalan* (1970).

Uraz, Murat

14 Eylül 1892 tarihinde Trabzon’da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Trabzon’da tamamladı. İstanbul Darülfünûn Edebiyat Fakültesi’ni bitirdi. Trabzon Sultanisi’nde edebiyat ve felsefe dersleri verdi. Çeşitli liselerde öğretmenlik yaptı. 1945-1950 yılları İstanbul Millî Eğitim Müdürü oldu. Vefa Lisesi’nde öğretmenliği sırasında 1957 yılında emekli oldu. 10 Aralık 1981 yılında İstanbul’da hayatını kaybetti.

Eserlerinden Seçmeler: *Yahya Kemal* (1937), *Ahmet Haşim* (1937), *Tevfik Fikret* (1937), *Abdülhak Hamit* (1937), *Esat Mahmut* (1937), *Reşat Nuri* (1938), *Namık Kemal* (1938), *Şinasi* (1938), *Muallim Naci* (1938), *Recaizade Ekrem* (1938), *Aka Gündüz* (1938), *Hasan Ali Yücel* (1938), *Cenap Şehabettin* (1940), *Âşık Emrah* (1940), *Sadri Ertem*

(1940), *Bağdatlı Ruhi* (1941), *Baki* (1941), *Ahmet Midhat* (1940-41), *Ragıp Paşa* (1940-41), *Seyrani* (1942), *Nabi* (1944), *Ahmet Vefik Paşa* (1944), *Şeyhülislâm Yahya* (1944), *Ziya Paşa* (1946), *Cervantes ve Don Kişot* (1955).

Yağcıoğlu, Halim

1919 senesinde doğdu. İstanbul Erkek Lisesi'ni ve Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü' nü tamamladı. Çeşitli okullarda Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce öğretmenliği yaptı. Yöneticilik görevinde bulundu. Ankara'da Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nde çalıştı ve 1968 senesinde emekli oldu. Emekliliğinden sonra otuz yıl boyunca, Muzaffer Uğraşkan'ın çıkardığı *Kemalist Ülkü* dergisinde Yazı İşleri Müdürlüğü yaptı. İlk şiiri 22 yaşındayken, 1941'de *Çınaraltı* ve *Ülkü* dergilerinde yayımlandı. Farklı dergilerde şiirleri yayımlandı. Oyun yazarlığı, antoloji derlemeciliği ve kültür araştırmaları da yaptı. 1 Kasım 2008'de Ankara'da hayatını kaybetti.

Başlıca Eserleri: *Samanyolu* (1942), *Anzelha* (1955), *Kasım Rüzgârı* (1955), *Beyaz Güller* (1964), *Destan Türk-Mustafa Kemaller Tükenmez* (1973), *Altın Günlerin Eşiğinde* (1976), *Takla Göz Takla Kulak* (derleme, 1962), *Türk Kadın Şairleri Antolojisi* (1966), *Atatürk'ten Son Mektup* (1985).

Yücebaş, Hilmi

1915 senesinde Yunanistan'ın Drama şehrinde doğdu. 1924'te yapılan mübadelede ailesiyle birlikte Türkiye'ye geldi. İlk şiirleri ve yazıları *Resimli Şark* ve *Muhit* dergilerinde çıktı. Malkara'ya bağlı iki köyde iki yıl kadar ilkokul öğretmenliği yaptıktan sonra gazeteciliğe başladı. Yazı işleri müdürlüğü, muhabirlik gibi görevlerde bulundu. Kırkın üzerinde biyografi kitabında çok sayıda edebiyatçıyı çeşitli yönleriyle tanıttı. 1996 yılında vefat etti.

Eserlerinden Seçmeler: *Tabiye ve İaşe Tabiyesi* (1934), *Trakya Köylerinde* (1935), *Namık Kemal ve Vatan Sevgisi* (1937), *Tekirdağlı Şairler* (1939), *Atatürk'ün Nükteleri, Fıkraları, Hatıraları* (1963).

SONUÇ

Bu tez çalışmasında 1950-1970 yılları arasında yayımlanan, Türk edebiyatının çeşitli dönemlerine ve türlerine odaklanan antolojiler incelenmiş; değerlendirilen bu antolojilerin edebî yönelimlerin şekillenmesindeki rolleri, dönemin edebiyat anlayışını belirlemedeki etkileri gösterilmeye çalışılmıştır. Antolojiler sadece bir alanda hazırlanan eserleri derleme özelliği göstermez. Dönemin ruhunu yansıtmayı, edebî kanon oluşumundaki katkısı, sanatçıları ve eserleri tanıtmayı yönüyle önemli birer belge niteliği taşır.

1950-1970 yılları arasında yayımlanan nazım ve nesir türündeki antolojilerin bazıları yardımcı kitap olmak amacıyla bazıları da dönemin edebî yönelimlerini ortaya koymak ya da belirli anlayıştaki ürünleri bir araya getirmek amacıyla hazırlanmıştır. Birinci bölümde divan edebiyatı alanında hazırlanan şiir antolojileri değerlendirilmiştir. Dönemin edebî özelliklerini, öne çıkan şairlerini gösteren eserlerin yanı sıra divan şiirinde yapı taşı sayılan söz sanatlarını örnekleriyle gösteren eserlerin de olduğu tespit edilmiştir. Özellikle söz sanatlarının divan edebiyatını anlamlandırmada katkısının büyük olduğu düşüncesiyle hazırlanan bu eserler kaynak kitap olarak hazırlanmıştır. Bu dönemde hazırlanan antolojilerde sayfanın altında ya da eserin sonunda lügatçe bölümlerine yer verilmiş ve iki antolojide şiirlerin günümüz Türkçesine çevirileri, metin şerhleri yapılmıştır. Divan edebiyatı şiir geleneğinde Arapça-Farsça tamlamaların ağırlıklı olması, söz sanatlarının yoğun bir şekilde kullanılması sözlük kısımlarını zorunlu kılmıştır. Antoloji hazırlayanların özellikle lise öğrencilerine yardımcı olmayı istedikleri için sözlük ve şerh bölümleri eklediği düşünülmektedir. Karşılaştırma yapıldığında gazel türündeki şiirlerin sayıca fazla olduğu; XII. yüzyılda yaşayan Nevizade Atayi ve Şeyhülislam Yahya'nın; XIII. yüzyılda yaşayan Ragıp Paşa ve Esrar Dede'nin; XIX. yüzyılda yaşayan Enderunlu Vasıf'ın; XX. yüzyılda yaşayan Çelebizade Asım ve Enderunlu Fazıl'ın tüm antolojilerde geçtiği görülmüştür.

Birinci bölümün akabinde 1950-1970 yılları arasında halk edebiyatı üzerine hazırlanan antolojiler değerlendirilmiştir. Bu dönemde anonim halk edebiyatı üzerine hazırlanan müstakil bir antoloji tespit edilmemiştir. Halk edebiyatı kollarının iç içe geçmesi ve köklerinin Orta Asya'ya dayanması tam anlamıyla bir ayırım yapmayı zorlaştırmakta ve net çizgiler çizmenin önüne geçerek bu durumun oluşmasına neden olmaktadır. Çalışma boyunca nazım birimlerinin belirtilmemesi ya da eserlerde birbirinden farklılık

göstermesi karşılaştırmalı analiz yapmayı zorlaştırmıştır. Bununla birlikte Âşık tarzı halk edebiyatında “koşma”; Dinî-tasavvufî halk edebiyatında “ilahi”; Anonim tarzı halk edebiyatında “türkü” nazım biçimiyle yazılan şiirlerin sayıca daha fazla olduğu görülmüştür. Ulaşılan antolojiler temel alınarak yapılan karşılaştırmalı değerlendirme sonucunda bugün de büyük öneme sahip olan Yunus Emre’ye her eserde geniş alan ayrıldığı görülmüştür. Aynı zamanda Karacaoğlu, Köroğlu, Ercişli Emrah gibi gibi önemli âşıkların da bu dönemde yayımlanan antolojilerde öne çıkan isimler arasında yer aldığı saptanmıştır.

Birinci bölümün devamında 1950-1970 yılları arasında Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatı alanında hazırlanan antolojiler değerlendirilmiştir. Bu dönemde hazırlanan antolojilerin sayısı diğer edebî dönemlerden fazladır. Özellikle Türkiye’de yaşanan değişimler ve dönüşümlerin etkisiyle çok seslilik gösteren Türk edebiyatı bu yıllarda çeşitli türlerde antolojilerin hazırlanmasına olanak sağlamıştır. Yeni biçim ve içerik denemeleri şiir dünyasını zenginleştirmiştir. Aynı zamanda dergilerde yayımlanan şiirlerin antoloji hâline getirilmesi de alana katkı sağlamıştır. Batı etkisindeki Türk edebiyatında hazırlanan antolojiler Mehmet Fuat Köprülü’nün yaptığı Türk edebiyatının tarihi dönemleri tasnifine göre değerlendirilmiştir. Belirtilen yıllar arasında Fecr-i Atı dönemine özel olarak hazırlanan bir antoloji tespit edilememiştir. Bu durumun Fecr-i Atı’nın tam olarak edebî dönem olarak görülmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu yıllar arasında en fazla antoloji ise Cumhuriyet dönemi üzerine hazırlanmıştır. 1949 yılından itibaren hazırlanmaya başlayan *Yeni Şiirler* serisinde Mes’ut Tarcan, İbrahim Minnetoğlu, Başaran gibi isimlere her sayıda yer verilmiştir. Ancak günümüzde bu şairler döneminde olduğu kadar bilinmemektedir. Bu durum bazı antoloji derleyenlerin kişisel tercihleriyle hareket ederek kanon oluşumuna katkı sağlayamadığını düşünmemize neden oldu. Diğer antolojiler incelendiğinde bugün de oldukça tanınan- 1950 yılında vefat eden- Orhan Veli’ye; -1926 doğumlu- Ümit Yaşar Oğuzcan’a; Cahit Külebi’ye, Fazıl Hüsnü Dağlarca’ya, Behçet Necatigil’e hemen her eserde yer verildiği ve bu isimlere geniş alanlar ayrıldığı görülmüştür. Aynı zamanda pek çok eserde örneklenen “Sivas Yollarında”, “Otuz Beş Yaş Şiiri”, “Karadut”, “Fahriye Abla” şiirlerinin günümüzde hâlâ popüler olması da antoloji hazırlayanların doğru gözlemleri, güçlü tespitleri ya da okurlar üzerindeki gücü olarak görülebilir. Başlangıçtan günümüze kadar tüm devirleri ele alan antolojilerde ise Divan edebiyatında Fuzuli ve Şeyh Galip;

halk edebiyatında Yunus Emre; yeni Türk edebiyatında Cahit Sıtkı Tarancı, Orhan Veli, Fazıl Hüsnü Dağlarca ve Behçet Necatigil öne çıkmıştır. Batı etkisindeki Türk edebiyatında hazırlanan antolojilerin bir kısmı tematik antolojiler başlığı altında incelenmiştir. Çeşitli temalar içinde değerlendirilen antolojilerde Atatürk ve vatan üzerine hazırlanan antolojilerin sayısı diğerlerine göre daha fazladır. Buradaki antolojilerin bir kısmı okullarda kutlanan törenlerde kullanılmak üzere hazırlanmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde nesir alanında hazırlanan antolojiler değerlendirilmiştir. Bu alanda hikâye ve roman üzerine hazırlanan antolojiler sayıca fazladır. Hikâye ve romanların sayfa sayısının fazla olması daha az sayıda yazara yer verilmesine neden olmuştur. Bu dönemdeki antolojilere seçilen yazar ve eserleri günümüzde de popülerdir. Bu yönüyle bakıldığında antolojilerin edebiyat tarihi üzerindeki etkisi görülmüştür.

Antoloji hazırlayanların edebî, sosyal ve siyasi kimlikleri, toplumun istek ve talepleri doğrultusunda şekillenen, çeşitli dönemler ve türler üzerine oluşturulan antolojilerin değerlendirildiği bu çalışmada edebiyat tarihinin 1950-1970 yılları arasındaki dönemine bütüncül bir şekilde yaklaşılmıştır. Antolojilerin, kültürel mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında, edebî eserlerin ve sanatçılarının tanıtılmasında, dönemin edebî anlayışını belirlemede ve okuyucuları yönlendirmede önemli işlevler üstlendiği saptanmıştır. Ayrıca bu derlemelerin, edebî kanonun oluşum sürecine katkı sağlayan diğer unsurlarla birlikte işlevsel bir araç olarak öne çıktığı sonucuna varılmıştır.

KAYNAKÇA

- Acaroğlu, M. T. (1965). *Edebi Eserler Sözlüğü: Seçme 200 Eser*. EKin.
- Akbaba. (1955). *Akbaba Mizah Hikâyeleri Antolojisi*. İstanbul: Türkiye Ticaret Matbaası.
- Akımsır, B. (1959). *Atatürk İçin Şiirler*. İzmir: Kovan.
- Akyüz, K. (1958). *Batı Tesirindeki Türk Şiiri Antolojisi*. Ankara: Doğuş Limited Şirketleri Matbaası.
- Akyüz, K. (2004). *Batı Etkisindeki Türk Şiiri Antolojisi*. İstanbul: İnkılâp.
- Alangu, T. (1958). *Servet-i Fünun Edebiyatı Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- Alangu, T. (1959). *Cumhuriyet'ten Sonra Hikâye ve Roman*. İstanbul: İstanbul Matbaası.
- Alangu, T. (1965). *Cumhuriyet'ten Sonra Hikâye ve Roman- 2.Cilt*. İstanbul: İstanbul Matbaası.
- Altınır, H. (1970). *Seçilmiş Milli Şiirler Antolojisi*. İstanbul: Bakış Matbaası.
- Arısoy, M. S. (1953). *Deste: Yeni Türk Şiiri*. Ankara: Kaynak.
- Arısoy, M. S. (1953). *Mustafa Kemal Türküsü*. Ankara: Kaynak.
- Arısoy, M. S. (1967). *Türk Mizah Edebiyatı Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- Atılâ, O. (1950). *Memleket Şiirleri*. Ankara: Ulus Basımevi.
- Atılâ, O. (1967). *Türk Kahramanlık Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Ak Yayınları.
- Bahçeci, M. (1970). *Atatürk İçin Şiirler*. Ankara: TDK.
- Başgöz, İ. (1968). *İzahlı Halk Edebiyatı Antolojisi*.
- Baymur, F., & Demiray, K. (1957). *Çocuk Edebiyatı Antolojisi*. Ankara: Maarif Basımevi.
- Behçet Kemal Çağlar, B. S. (1968). *Türk şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada*. İstanbul: Ak .
- Behçet Kemal Çağlar, B. S. (1968). *Türk şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada*. İstanbul: Ak.
- Berk, İ. (1960). *Başlançtan Bugüne Beyit- Mısra Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- Bezirci, A. (1968). *Dünden Bugüne Türk Şiiri Antolojisi*. İstanbul: May .
- Bezirci, A., & Özer, K. (2002). *Dünden Bugüne Türk Şiiri Antolojisi*. İstanbul: Evrensel.

- Burdurlu, İ. Z. (1966). *Öğretmen Şairler Antolojisi*. İzmir: Karınca Matbaacılık.
- Burdurlu, İ. Z. (1967). *Atatürk Şiirleri Antolojisi*. İzmir: İzmir Eğitim Enstitüsü Uyanış Dergisi Yayımı.
- Büyük Kültür Ansiklopedisi. (1984).
- Büyük Kültür Ansiklopedisi. (1984). *Büyük Kültür Ansiklopedisi*. Ankara: Başkent.
- Büyük Larousse. (1992). Milliyet.
- Canberk, E. (2006). "1940 Kuşağı" Şiiri ve Günümüz Şiirine Etkileri. *Hece*(53/54/55), 102-108.
- Cunbur, M., & Saryal Duranoğlu, N. (1970). *Türk Kadının Şiiri*. Ankara: Kadının Sosyal Hayatını Araştırma ve İnceleme Derneği.
- Çağlar, B. K., & Ediboğlu, B. S. (1968). *Türk şiirinde Aşk: 150 Aşk Şiiri Bir Arada*. İstanbul: Ak.
- Çağlayan, F. (1951). *Bugünkü Asker Şairler Antolojisi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Çağlayan, F. (1951). *Bugünkü Asker Şairler Antolojisi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Çağlayan, F., & Ediboğlu, B. S. (1962). *Atatürk İçin Bütün Şiirler*. İstanbul: İnkılâp ve Aka.
- Çelebi, A. H. (1953). *Divan Şiirinde İstanbul*. İstanbul: Halk Basımevi.
- Çelenk, S. (2019). Cumhuriyet Dönemi, 1946-1960 Dönemi Tiyatromuz. *Türk Tiyatrosu* (s. 130-147). içinde Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Dil, Ş. (1961). *Çağdaş Türk Şiirinden Örnekler*. Ankara: Başkent .
- Doğan, M. H. (2006). Türk Şiirinde İkinci Yeni Dönemeci. *Hece*(53/54/55), 94-101.
- Ediboğlu, B. S. (1967). *Yurt ve Kahramanlık Şiirleri*. İstanbul: İnkılâp ve Aka Kitabevleri.
- Ediboğlu, B. S. (1968). *Bizim Kuşak ve Ötekiler*. Ankara: Varlık.
- Ediboğlu, B. S. (1968). *Bizim kuşak ve ötekiler: 36 şair üstüne anılar ve şiirler* . İstanbul: Varlık.
- Elçin, Ş. (2004). *Halk Edebiyatına Giriş*. Ankara: Akçağ.
- Enginün, İ. (2005). *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*. İstanbul: Dergâh.
- Enginün, İ. (2015). *Yeni Türk Edebiyatı Tanzimat'tan Cumhuriyet'e (1839-1923)*. İstanbul: Dergâh.

- Ersavaş, F. (1961). *Hamasi Türk Şiiri Antolojisi*. İstanbul: Matbaacılık Okulu.
- Ersavaş, F. (1965). *Kıbrıs Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Yağmur.
- Evliyagil, N. (1965). *Çağdaş Türk Şiiri- Hayyam ve Mevlana'dan Seçmeler*. Ankara: Ajans Türk Matbaası.
- Fuat, M. (1996). *Çocuklar İçin Şiirler*. İstanbul: Adam.
- Gider, B., Köksal, A., & Saba, Ş. (1958). *Atatürk İçin*. İstanbul: Yeditepe.
- Gökalp, M. (1955). *Kahramanlık Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- Gölpınarlı, A. (1963). *Alevi Bektaşî Nefesleri*. İstanbul: İnkılap.
- Gözler, F. (1965). *Alıştırmalı Milli Hikâyeler Antolojisi*. İstanbul: İnkılâp ve Aka.
- Gözler, F. (1965). *Vatan ve Kahramanlık Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Tan Gazetesi ve Matbaası.
- Gözler, F. (1981). *Yunus'tan Bugüne Türk Şiiri*. İstanbul: İnkılâp ve Aka.
- Gözler, F. (1981). *Yunus'tan Bugüne Türk Şiiri*. İstanbul: İnkılâp ve Aka.
- Gürgen, A. G. (1966). *Mevlana'dan Günümüze Kadar Dini Şiirler Antolojisi*. Konya: Yeni Kitap Basımevi.
- Güzel, P., & Torun, P. (2008). *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Akçağ.
- Hacıtahiroğlu, A. Ö. (1963). *Türk Edebiyatında Dini ve Ahlaki Şiirler*. İstanbul: Bedir.
- Hacıtahiroğlu, A. Ö. (1966). *Hız. Peygambere Şiirler Antolojisi- Na'tlar*. İstanbul: Yağmur.
- Halıcı, F. (1952). *Bizim Şairler*. İstanbul: Ekicigil Matbaası.
- Halıcı, F. (1963). *Çağrıda Yeniler*.
- Hisar, A. Ş. (2012). *Aşk İmiş Her Ne Var Âlemde - Aşka Dair Seçilmiş Mısralar ve Beyitler*. İstanbul: YKY.
- Hizarcı, S. (1955). *Tanzimat Edebiyatı Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- İsen, M. (2009). *Eski Türk Edebiyatı El Kitabı*. Aralık: Grafiker.
- Kaplan, M. (1954). *Şiir Tahlilleri I*. İstanbul : İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Kaplan, M. (2011). *Şiir Tahlilleri*. İstanbul: Dergâh.
- Kaplan, M. (2015). *Şiir Tahlilleri 2*. İstanbul: Dergâh.

- Karaaliolu, S. K. (1969). *Edebi Sanatlar Antolojisi*. İstanbul: İnkılâp ve Aka.
- Karaca, M. (1966). *İzahlı Edebî Sanatlar Antolojisi*. İstanbul: Hilal Matbaacılık.
- Karagülle, F. (2006). Türk Edebiyatında Antoloji. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 383.
- Karakan, H. (1956). *Atatürk Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Şiir.
- Karakan, H. (1958). *Şiirimizin Cumhuriyeti Yeniler*. İstanbul: İstanbul Matbaası.
- Kocatürk, V. M. (1955). *Tekke Şiiri Antolojisi*. Ankara: Buluş.
- Kocatürk, V. M. (1963). *Saz Şiiri Antolojisi*. Ankara : Akyıldız .
- Kocatürk, V. M. (1967). *Türk Edebiyatı Antolojisi*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Korkmaz, R. (2004). *Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara : Grafiker.
- Köksal, A. (1960). *Aşk Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Yeditepe.
- Kudret, C. (1958). *Yurt İçin Ulus İçin*. İstanbul: Yeditepe.
- Kutlu, Ş. (1987). *Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanı*. İstanbul: İnkılâp.
- Levend, A. S. (2008). *Türk Edebiyatı Tarihi I*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Meydan Larousse. (1991). İstanbul: Meydan.
- Moran, B. (2021). *Türk Romanına Eleştirel Bakış II*. İstanbul: İletişim.
- Nayır, Y. N. (1949). *Yeni Hikâyeler 1949*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1950). *Yeni Şiirler*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1950). *Yeni Şiirler 1950*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1951). *Yeni Hikâyeler 1951*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1951). *Yeni Türk Şiiri Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1953). *Yeni Hikâyeler*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1953). *Yeni Hikâyeler 1954*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1954). *Yeni Hikâyeler 1955*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1955). *Yeni Hikâyeler 1956*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1956). *Yeni Şiirler 1956*. İstanbul: Varlık.

- Nayır, Y. N. (1958). *Yeni Hikâyeler 1958*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N. (1958). *Yeni Şiirler 1959*. İstanbul: Varlık.
- Nayır, Y. N., Arısoy, M. S., & Baydar, M. (1967). *Türk Hikâye Antolojisi-Başlangıcından Bugüne*. İstanbul: Varlık.
- Necatigil, B. (1963). *Cumhuriyet'in 50. Yılında Atatürk Şiirleri*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Oğuz, M. Ö. (2006). *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker.
- Oğuzcan, Ü. Y. (1958). *Garip Şiirler Antolojisi*. Ankara: Bilgi Kitabevi.
- Oğuzcan, Ü. Y., & Dursun, T. (1961). *Şiirimizde İstanbul*. İstanbul: Ümit Yaşar Oğuzcan.
- Oğuzcan, Ü. Y., & Dursun, T. (1961). *Şiirimizde Ölüm*. İstanbul: Ümit Yaşar .
- Oğuzkan, A. F. (1953). *İstanbul Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- Okay, O. (2010). *Batılılaşma Devri Türk Edebiyatı*. İstanbul: Dergâh.
- Okur, E. (2002). Çok Partili Demokrasi Dönemi Türk Romanı. *Hece Roman Özel Sayısı*, 85-102.
- Öngören, F. (1959). *Yeni Mizah Hikâyeleri Antolojisi*. İstanbul: Gar.
- Özarslan, P. D., & Aldemir, H. (tarih yok).
- Özbek, O. (1961). *Atatürklü Söylemek*. Akyıldız Matbaası.
- Özcan, H. (2001). 1901-1935 Yıllar Arası Gelişen Türk Şiiri. *Hece Şiir Özel Sayısı*(53/54/55), 73.
- Özgül, M. K. (2008). *Seke Seke Ben Geldim*. Ankara: Hece Yayınları.
- Özkırımlı, A. (1991). *Çağdaş Türk Edebiyatı*. Ankara: Anadolu Üniversitesi.
- Öztelli, C. (1953). *Halk Türküleri*. İstanbul: Varlık.
- Öztelli, C. (1955). *Halk Şiiri XIV. - XVII. Yüzyıllar*. İstanbul: Varlık.
- Öztelli, C. (1955). *Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl*. İstanbul: Varlık.
- Regü, Ş. E. (1958). *Şiir Bahçesi: Çocuklar İçin Atatürk, Memleket, Tabiat ve Aile Şiirleri*. İstanbul: Doğan Kardeş Yayınları.
- Reşit, M. (1950). *Atatürk Şiirleri Antolojisi*. İstanbul: Varlık Yayınları.
- Reşit, M. (1952). *Türk Nesri*. İstanbul: Varlık.

- Reşit, M., & Ocaklı, N. (1958). *Divan Şiiri Antolojisi*. İstanbul: Varlık.
- Sazyek, H. (1996). *Cumhuriyet Döneminde Türk Şiirinde Garip Hareketi*. Türkiye İş Bankası.
- Sulçoğlu, N. (1970). *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi*. Ankara: Papirüs.
- Süreya, C. (1967). *100 Aşk Şiiri*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Şapolyo, E. B. (1968). *İstiklâl Savaşı Edebiyat Tarihi Nesriler, 1919- 1923*. İstanbul: Ak Kitabevi.
- Tamer, Ü. (1966). *Varlık Şiir Antolojisi 1933-1966*. İstanbul: Varlık.
- Tanpınar, A. H. (2001). *19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*. İstanbul: Çağlayan Kitabevi.
- Tansel, F. A. (1962). *Servet-i Fünûn ve Son Devir Edebiyatı Dini Şiirler*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Tansel, F. A. (1962). *Tanzimat Devri Edebiyatı'nda Dinî Şiirler*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Tekelioğlu, İ. (1960). *Çocuk Şiirleri*. Gaziantep: Meşale.
- Tuncer, V. (1950). *Bir Eski Bir Yeni Şiir*. Bolu: Bolu İl Basımevi.
- Tuncor, F. R. (1958). *Atatürk Şiirleri*. Ankara: Sanat Basımevi.
- Tuncor, F. R. (1958). *En Güzel Çocuk Şiirleri*. Ankara: Sanat.
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi. (1977). İstanbul: Dergâh.
- Unar, A. R. (1954). *Mektep Şiirleri Antolojisi*. İstanbul.
- Yeditepe. (1956). *Okuyucuların Hazırladığı Yeni Türk Şiiri Antolojisi*. İstanbul: Yeditepe.
- Yerdelen, K. (1955). *Yeni Şiirimizden Seçmeler*. Ankara: Fazilet Basımevi.
- Yılmaz, M. Ö. (2024). *1923-1950 Yılları Arasında Düzenlenen Türk Şiiri Antolojileri Üzerine İnceleme*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Yücebaş, H. (1958). *Türk Mizahçıları*. İstanbul.
- Yücebaş, H. (1960). *Edebiyatımızda Atatürk*. İstanbul: Dizerkonca Matbaası.
- Yücebaş, H. (1961). *Hiciv Edebiyatı Antolojisi*. İstanbul: Aka .
- Yüksel, A. (1995). Modern Türk Tiyatrosunda Arayış ve Gelişmeler. *Tiyatro Araştırmaları Dergisi*, 123-130.

ÖZ GEÇMİŞ

Ad Soyad: Melike EŞ	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Celal Bayar Üniversitesi
Fakülte	Fen-Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Türk Dili ve Edebiyatı
Makale ve Bildiriler	
1. EŞ, Melike. “Varoluşçu Edebiyat Bağlamında Vüs’at O. Bener’in “İlki” Adlı Öyküsünün Çözümlemesi.” <i>Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi</i> , Yıl 2025, Cilt: 10 Sayı: 1, 253 – 270.	